“ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ” (1988, 1989)

Αλμπέρτο Φλωρεντίν, Ντίνος Αγιομαμμίτης

Σημειώσεις για την ηλεκτρονική δημοσίευση του βιβλίου, Μάης του 2017

Το βιβλίο κυκλοφόρησε το Φλεβάρη του 1988 από την αριστερή ελληνοκυπριακή πολιτική ομάδα “Εργατική Δημοκρατία”. Συγγραφείς του, που τότε προτιμήσαμε να μείνουμε ανώνυμοι, είναι ο Αλμπέρτο Φλωρεντίν που υπογράφει αυτό το κείμενο, και ο Ντίνος Αγιομαμμίτης.

Το Μάρτη του 1989 η ελληνική "Οργάνωση Σοσιαλιστική Επανάσταση" κυκλοφόρησε τη 2η έκδοση του βιβλίου, που αποτελούνταν από το φωτογραφημένο κείμενο της πρώτης με την προσθήκη ενός καλού εξώφυλλου και μιας δικής τους εισαγωγής. Μετά από αυτό το σημείωμα, ακολουθούν το εξώφυλλο και οι πρόσθετες σελίδες της 2ης έκδοσης του 1989, και στη συνέχεια το εξώφυλλο της πρώτης έκδοσης, και το κείμενο του βιβλίου.

Πως βλέπω το βιβλίο μετά από 30 χρόνια; Κατά τη δική μου γνώμη και όχι απαραίτητα και του Ντίνου Αγιομαμμίτη:

Ο βαρύγδουπος τίτλος και το ύφος του κειμένου έχει φυσικά να κάνει με το ότι είμασταν 30 χρόνια νεώτεροι και τόσα καταλαβαίναμε. Αλλά έπαιξε επίσης ρόλο το ότι το 1986, όταν αρχίσαμε να το γράφουμε, κανένας δεν ήξερε ότι σε λιγότερο από μισή δεκαετία θα συνέβαιναν κοσμοϊστορικές αλλαγές, η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, η κατάρρευση του “Υπαρκτού Σοσιαλισμού” και του κύρους του μέσα στην παγκόσμια Αριστερά.

Τότε λοιπόν που το γράφαμε το βιβλίο, οι προτεραιότητες για μεγάλες μάζες αριστερών στην Κυπριακή Δημοκρατία όπως και σε ολόκληρο τον κόσμο ήταν πολύ διαφορετικές από ότι σήμερα. Η πάλη εναντίον της δεξιάς, του κεφαλαίου και του ιμπεριαλισμού, για το σοσιαλισμό, δίνονταν στη τρομερή σκιά της ψυχροπολεμικής σύγκρουσης των δύο "κοινωνικών συστημάτων", του Καπιταλισμού της Δύσης και του Υπαρκτού Σοσιαλισμού. Μια σύγκρουση που σήμαινε μακροχρόνιους διωγμούς για τους αριστερούς σε πολλές χώρες, βαρειά - τουλάχιστον - πολιτική ατμόσφαιρα στις χώρες του Υπαρκτού Σοσιαλισμού, και η απειλή του πυρηνικού αρμαγεδδώνα για την ύπαρξη του ανθρώπινου πολιτισμού, ακόμα και της ίδιας της ανθρωπότητας. Αυτά αντανακλώνταν όχι μόνο στο περιεχόμενο αλλά και στη μορφή, στο "ύφος" των αριστερών κειμένων της περιόδου, ιδιαίτερα σε χώρες με έντονους πρόσφατους διωγμούς των αριστερών, όπως η Κύπρος, η Ελλάδα και η Τουρκία.

Το βιβλίο επικεντρώνεται στην ελληνοκυπριακή άρχουσα καπιταλιστική τάξη, και καταγγέλλει την επιθετική πολιτική της, όπως φαίνεται και απο τα Περιεχόμενα: στην σελίδα 23 «Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΑΘΩΟΥ ΘΥΜΑΤΟΣ», στην επόμενη «Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗΣ» των ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων. Στην σελίδα 27 «ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ» για την «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ» των τ/κ, την «ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΒΕΤΙΚΟΤΗΤΑ» και την «ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ» πάλι των ελληνοκύπριων αστών.

Στις σελίδες 129-140 με τίτλο: "Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΠΊΕΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΊΑ" - "ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΜΌΝΟΙ" υπάρχουν στοιχεία που μπορούν να φανούν και σήμερα χρήσιμα για την αντιμετώπιση του απορριπτικού ισχυρισμού οτι το Κυπριακό είναι μόνο "ζήτημα εισβολής και κατοχής". Το περιεχόμενο των πρώτων 140 σελίδων γενικά, που επικεντρώνετα στο ρόλο της ελληνοκυπριακής αστικής τάξης, είναι ο πιο σημαντικός λόγος που με έσπρωξε να σκανάρω το βιβλίο για να το ανεβάσω στο διαδίκτυο, παρόλες τις αδυναμίες του.

Όμως υπάρχει και έντονη κριτική στο ΑΚΕΛ, λιγότερο συντροφική, πιο εχθρική απ' όσο σήμερα με τη στερνή μου γνώση, θα ήθελα να ήταν αυτή.

Τα πράγματα ωστόσο έχουν από τότε αλλάξει ριζικά. Τότε το ΑΚΕΛ συνδύαζε έναν πατριωτικό αντιιμπεριαλισμό με έναν διεθνισμό που έμοιαζε, τουλάχιστον σε μας, να καθορίζεται από την υποστήριξη των γεωπολιτικών συμφερόντων της Σοβιετικής Ένωσης και του Ανατολικού Μπλοκ.

Αυτού του είδους ο διεθνισμός που ταυτίζονταν με την υποστήριξη των γεωπολιτικών συμφερόντων του Υπαρκτού Σοσιαλισμού, δεν ήταν καθόλου μια ιδιομορφία του ΑΚΕΛ. Η ΕΣΣΔ (ή η Λαϊκή Κίνα για άλλους) και το Ανατολικό Μπλοκ θεωρούνταν από την μεγάλη πλειοψηφία των αριστερών σε όλο τον καπιταλιστικό κόσμο ο πρωταγωνιστής στον αγώνα για την μελλοντική παγκόσμια επικράτηση του σοσιαλισμού. Ετσι η υποστήριξη τους έμοιαζε να είναι το πιο σημαντικό καθήκον της αριστεράς στον Δυτικό κόσμο.

Μπορεί να μη συμφωνούσα τότε, και συνεχίζω να μη συμφωνώ, με αυτά. Όμως νομίζω ότι η πιο βλαβερή αφέλεια από την οποία θα μπορούσε να υποφέρει ένας αριστερός θα ήταν να θεωρεί ότι τα πράγματα είναι απλά και καθαρά, και ότι το ΑΚΕΛ όπως και το ιστορικό κίνημα που εκπροσωπεί μπορεί εύκολα να χαρακτηριστεί ένοχο υποστήριξης μιας, όπως αποδείχθηκε γύρω στο 1990, καταπιεστικής πολιτικά γραφειοκρατίας που ατίμασε το όνομα του σοσιαλισμού.

Αντίθετα, η ευθύνη νομίζω πέφτει στην ιμπεριαλιστική αστική τάξη, η οποία κατάφερε να τιμωρήσει με φριχτά και μακροχρόνια βασανιστήρια από την γέννηση της την Σοβιετική εξουσία, όπως και τους υποστηρικτές της σε όλο το κόσμο. Τα γεγονότα του 1990 ήταν η επισφράγιση μιας (όχι της) νίκης του δυτικού καπιταλισμού στον παγκόσμιο ταξικό πόλεμο.

Ωστόσο αυτή η κατανοητή, δικαιολογημένη, ίσως αναπόφευκτη από ένα σημείο και μετά, και παρόλα αυτά λανθασμένη, συνέχιση της υποστήριξης του Υπαρκτού Σοσιαλισμού, ίσως και επίσης η διάβρωση του ΑΚΕΛ από την κατάντια στην οποία τα ιμπεριαλιστικά βασανιστήρια είχαν φέρει τον Υπαρκτό στο όνομα μόνο πια Σοσιαλισμό είχε παρενέργειες. Το ΑΚΕΛ δεν εναντιώνονταν όσο εμείς θεωρούσαμε ότι θα έπρεπε, στον αντιδραστικό επιθετικό εθνικισμό της ελληνοκυπριακής αστικής τάξης. Ο λόγος; επειδή ανήκε στους "αδέσμευτους" και επειδή ένοιωθε τότε ότι εξυπηρετούσε τα συμφέροντα της φλερτάροντας και με το Ανατολικό Μπλοκ.

Τι επιδίωκε το βιβλίο; Όπως υπονοεί και ο τίτλος του, να πείσουμε ότι οι ελληνοκύπριοι εργαζόμενοι (σήμερα θα έγραφα κάθε πληροφορημένος δημοκράτης ελληνοκύπριος) έχουμε ένα ιδιαίτερο διεθνιστικό (σήμερα θα έγραφα απλά δημοκρατικό) καθήκον. Αυτό είναι η αποκάλυψη και καταγγελία της "*διαχρονικά επιθετικής πολιτικής*", όπως την χαρακτηρίζαμε, του ελληνοκυπριακού μεγάλου κεφαλαίου και των πολιτικών του εκπροσώπων. Και ακόμα ότι όχι μόνο μπορούμε, όχι μόνο είναι αρκετό, αλλά και πρέπει να αφήσουμε στους τουρκοκύπριους και Τούρκους δημοκράτες την καταγγελία των ισοδύναμων αμαρτιών του τουρκοκυπριακού και τουρκικού αστικού εθνικισμού. Αυτός βλέπαμε ότι είναι ο δρόμος που οδηγεί στο πιο σημαντικό για τους εργαζόμενους και την ειρήνη αποτέλεσμα, τη συμφιλίωση και ενότητα, την "επαναπροσέγγιση" όπως την ονομάζει η αριστερά, των εργαζομένων των δυο κοινοτήτων.

Σήμερα πια αυτή η στάση είναι κατανοητή, κοινός τόπος θα έλεγα, και καθοδηγεί την πρακτική όχι μόνο του συντριπτικά Ακελικού αριστερού κινήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, που έχει την πιο συνεπή, ειλικρινή και ενεργή δράση στην επαναπροσέγγιση των δύο κοινοτήτων, αλλά ακόμα και αρκετών δεξιών οπαδών της ειρήνης και επαναπροσέγγισης.

Όταν όμως γράφονταν το βιβλίο τα πράγματα ήταν πολύ διαφορετικά. Εκτός από την "Εργατική Δημοκρατία" θυμάμαι ότι παρόμοιες αντιλήψεις εκφράζαν μόνο μια επίσης μικρή Λεμεσιανή ομάδα

που έκδιδε το έντυπο “Το Τρένο”, και κάποιες προσωπικότητες μέσα στο ΑΚΕΛ, με σημαντικότερο τον Γενικό Γραμματέα της ΠΕΟ Ανδρέα Ζιαρτίδη.

Πόσο ζόρι τραβούσαμε στις συζητήσεις με όλους αυτούς που μας ρωτούσαν, νοιώθοντας κιόλας να τους πνίγει το δίκιο, «Γιατί, ΓΙΑΤΙ δεν αναφέρετε και τα ΤΟΣΑ ΦΟΒΕΡΑ που έκαναν οι ΤΟΥΡΚΟΙ;»; Πολύ ζόρι! Τόσο που αναγκαστήκαμε να χρησιμοποιήσουμε στο βιβλίο την διατυπωμένη με προσβλητική απλότητα ή ίσως υπομονή, απάντηση από έναν φανερά εκνευρισμένο από παρόμοια ερωτήματα Λένιν:

> «*Για να φτάσουμε τον στόχο α, πρέπει*
>
> *(γ)->(α)<-(β),*
>
> *να ταξιδέψουμε στα αριστερά από το σημείο (β) και στα δεξιά από το σημείο (γ)... δηλαδή κάποιοι θα προσεγγίσουν με ένα τρόπο και άλλοι με άλλο τρόπο τον ίδιο στόχο (την συνένωση των εθνών) από διαφορετικές αφετηρίες*» (https://www.marxists.org/archive/lenin/works/1916/sep/00.htm)

Σήμερα όμως εκτός απο τους αριστερούς, τα καταλαβαίνουν αυτά και πολλοί δεξιοί αντιεθνικιστές και επαναπροσεγγιστές, μια σημαντική ομάδα διανοούμενων μελών ή στον περίγυρο του ΔΗΣΥ.

Η διαφορά της προσέγγισης του βιβλίου με τη δική τους είναι ότι το βιβλίο αναφέρεται στις ευθύνες και την επιθετικότητα των "*ελληνοκύπριων αστών*". Αυτούς κατηγορεί ότι δημιούργησαν και συντηρούν τον παραδεκτό πια από τους επαναπροσεγγιστές *"μύθο του αθώου θύματος"* για την ελληνοκυπριακή πλευρά. Αντίθετα το σημερινό δεξιό φιλελεύθερο επαναπροσεγγιστικό ρεύμα επιρρίπτει ευθύνες σε συγκεκριμένες ελληνοκυπριακές πολιτικές προσωπικότητες ή οργανώσεις ή πολιτικά κόμματα ή σε κάποια ταξικά ουδέτερη εθνικιστική ελίτ ή ακόμα και στο σύνολο της ελληνοκυπριακής κοινότητας. Η ευθύνη όμως ανήκει και καταλήγει στην άρχουσα τάξη, την κεφαλαιοκρατική τάξη. Και αυτό έχει την σημασία του.

Τέλος η εποχή και το ακροατήριο στο οποίο θεωρούσαμε ότι έπρεπε να απευθυνθούμε, οι ελληνοκύπριοι αριστεροί, στη συντριπτική τους πλειοψηφία ακελικοί οπαδοί του Μαρξ και του Λένιν, επέτρεπε, απαιτούσε κιόλας να στηριχθούμε στα γραπτά του Λένιν και του Μαρξ.

Σήμερα τα πράγματα έχουν αλλάξει, και όπως γενικά οι αριστεροί δεν γεμίζω πια τα γραπτά μου με αποσπάσματα από τον Λένιν και τον Μαρξ. Όμως εξακολουθώ να θεωρώ ότι τα έργα τους προσφέρουν τα πιο γερά θεμέλια για μια συνεπή όχι μόνο διεθνιστική αλλά ακόμα και απλά αντιεθνικιστική δημοκρατική πολιτική, όπως και για την κατανόηση των προβλημάτων που έχουν οξυνθεί στο σημείο να απειλούν τον παγκόσμιο πολιτισμό.

Αλμπέρτο Φλωρεντίν

Λευκωσία, Μάης 2017

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ και τα διεθνιστικά καθήκοντα των ελληνοκύπριων επαναστατών

2η έκδοση



ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ
και τα διεθνιστικά καθήκοντα των
Ελληνοκυπρίων επαναστατών
2η Έκδοση
Εκδόσεις «Εργατική Δημοκρατία»
ΑΘΗΝΑ-ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Φωτογράφιση: Γραφικές Τέχνες,
Εμ. Μπενάκη 37 και Σόλωνος
τηλ. 3610688
Εκτύπωση: Φερέτος-Γοργογιάννης
Δερβενίων 30
τηλ. 3610665
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: Μενάνδρου 50
104 31 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 5241001

Η φωτογραφία του εξώφυλλου είναι από τις συγκρούσεις Ελληνοκυπρίων -Τουρκοκυπρίων στην Λεμεσό το 1963.

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ και τα διεθνιστικά καθήκοντα των ελληνοκύπριων επαναστατών

2η έκδοση
εκδόσεις «Εργατική Δημοκρατία»

Μάης 1989

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗ Β'ΕΚΔΟΣΗ

Το βιβλίο αυτό, "Το Κυπριακό και τα διεθνιστικά καθήκοντα των Ελληνοκυπρίων Επαναστατών", κυκλοφόρησε σε πρώτη έκδοση το Φλεβάρη του 1988 στη Λευκωσία από την εκδοτική ομάδα Εργατική Δημοκρατία, της οποίας είναι συλλογική δουλειά όχι μόνο σαν έκδοση αλλά και σαν συγγραφή.

Η δεύτερη έκδοση, περίπου ένα χρόνο αργότερα στην Αθήνα, ελπίζουμε ότι θα συμβάλλει σε δυο μέτωπα:

Πρώτο, σαν επιβεβαίωση και ενίσχυση των διεθνιστικών απόψεων μέσα στη νότια Κύπρο, στο σκληρό αγώνα που δίνουν για να ριζώσουν μέσα στο πιο δύσκολο έδαφος, στο πιο "θερμό σημείο" του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού, αντιμετωπίζοντας κάθε λογής προβοκάτσιες και συκοφαντίες.

Δεύτερο, σαν ένα χρήσιμο εργαλείο, ένα απαραίτητο όπλο στα χέρια της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα, εδώ στο "εθνικό κέντρο του ελληνισμού", όπου το Κυπριακό είναι μόνο μια πτυχή των ευρύτερων εθνικών εξορμήσεων, που φτάνουν ως τη Βόρεια Ηπειρο και τα Σκόπια.

* * *

Η ελληνική βιβλιογραφία για το Κυπριακό έχει να επιδείξει χιλιάδες σελίδες με λεπτομερειακές αναλύσεις για τη μυστική διπλωματία και τις συνομωσίες γύρω από την τύχη της Κύπρου. Από το κλασικό "Ο Μακάριος και οι σύμμαχοί του" των Χατζηαργύρη -Λιναρδάτου -Ξύδη, μέχρι τις τετράτομες "Ευθύνες" του Πλουτή Σέρβα, περνώντας μέσα από το "Το Κυπριακό Πρόβλημα" του Γιάννου Κρανιδιώτη, ο αριστερός αναγνώστης μπορεί να περιπλανηθεί στα άδυτα του Φόρεϊν Όφις, στα παρασκήνια των διεθνών διασκέψεων και των κυβερνητικών κρίσεων στο Λονδίνο, στην Αθήνα, τη Λευκωσία και καμιά φορά και στην Αγκυρα (αν και απ'ό,τι φαίνεται σ'αυτή τη βιβλιογραφία η ταξική πάλη σπάνια διαταράσει τη "μεθοδικότητα της τουρκικής διπλωματίας"). Αυτό, όμως, που αποκλείεται να συναντήσει είναι οποιαδήποτε αμφισβήτηση της αντίληψης ότι η "φυσική" θέση των Τουρκοκυπρίων είναι να αποτελούν μια μειονότητα μέσα σε μια ελληνική Κύπρο. Τα στατιστικά στοιχεία μοιάζουν να αποτελούν ατράνταχτο επιχείρημα: αφού οι Τούρκοι είναι το 18% τι άλλο μπορούν να είναι;

Οι αντιδράσεις των ίδιων των Τουρκοκύπριων μπροστά σ'αυτή την προοπτική θεωρούνται κατά κανόνα ότι οφείλονται σε υποκίνηση ξένων συμφερόντων, σε τούρκικο, αγγλικό ή αμερικάνικο δάκτυλο. Κανένας συγγραφέας δεν μοιάζει να αναρωτήθηκε πόσο φυσική είναι η άρνηση κάθε εθνικής μειονότητας να αποδεχτεί παθητικά ένα καθεστώς διακρίσεων και καταπίεσης σε βάρος της. Πόσο "φυσιολογικός" ήταν ο εγκλεισμός των Τουρκοκύπριων σε "θύλακες", δηλαδή σε πολιορκημένα γκέτο, που καλύπτουν λιγότερο από το 5% του Κυπριακού εδάφους από το 1963 ως το 1974; Και πόσο "δίκαιη" θα ήταν η "ολοκλήρωση της λύσης του Κυπριακού" σε μια τέτοια κατεύθυνση;

Η δύναμη αυτού του βιβλίου βρίσκεται ακριβώς στο γεγονός ότι ξεσκεπάζει απλύπητα αυτή την υποκρισία των Ελληνοκυπρίων και Ελλήνων αστών και τοποθετεί το κυπριακό ζήτημα από τη σκοπιά της εργατικής τάξης κάτω από το φως της λενινιστικής άποψης για τα εθνικά ζητήματα. Της άποψης που υπενθυμίζει ότι οι γνήσιοι κομμουνιστές, αυτοί που θέλουν να κάνουν πράξη την προτροπή του Μαρξ "Προλετάριοι όλων των χωρών, ενωθείτε", έχουν χρέος να υποστηρίζουν τα εθνικά δικαιώματα των μειονοτήτων που καταπιέζονται από τη "δική τους" αστική τάξη.

Αυτή η υπενθύμιση έχει ιδιαίτερη αξία για το εργατικό κίνημα στην Ελλάδα που αντιμετωπίζει μια αστική τάξη με ιδιαίτερες επιδόσεις στον τομέα του βίαιου εξελληνισμού των μειονοτήτων. Πάνε 100 χρόνια από τότε που ο Χαρίλαος Τρικούπης διακήρυξε από το βήμα της Βουλής των Ελλήνων:

> *"Οταν έλθει ο μέγας πόλεμος, ως αφεύκτως θα συμβεί μετά τινα έτη, η Μακεδονία θα γίνει ελληνική ή βουλγαρική κατά τον νικήσαντα. Αν την λάβωσιν οι Βούλγαροι δεν αμφιβάλλω ότι θα είναι ικανοί να εκσλαβίσωσιν τον πληθυσμό μέχρι των θεσσαλικών συνόρων. Αν ημείς την λάβωμεν, θα τους κάνωμεν όλους Ελληνας μέχρι της Ανατολικής Ρωμυλίας."*
> *(Ιστορία του Ελληνικού Εθνους, Τόμος ΙΔ', σελ. 18, Εκδοτική Αθηνών.)*

Αυτή η κυνική δήλωση γνώρισε "λαμπρές" σελίδες πρακτικής εφαρμογής σε διάφορους χώρους και χρόνους, από "ένδοξους" υπουργούς Εσωτερικών του ελληνικού αστισμού από τον Μανιαδάκη ως τον Γεωρκάτζη.

Αυτή η δήλωση αντηχεί ακόμα σήμερα όχι μόνο από τους νοσταλγούς του Σαμψών στην Κύπρο και τους οπαδούς του Σεβαστιανού και του Καντιώτη στην Ηπειρο και στη Φλώρινα, αλλά και από τα πιο επίσημα χείλη στην Αθήνα και τη Λευκωσία. Από τον Λυσαρίδη που δεν παραλείπει να υπενθυμίζει την δράση του το 1963 μέχρι τον Σαρτζετάκη και του Παπαθεμελή που αγρυπνούν μήπως οι "Ελληνες μουσουλμάνοι" της Δυτικής Θράκης τολμήσουν να πουν ότι είναι Τούρκοι ή μήπως οι "Σλαβομακεδόνες" τολμήσουν να ισχυριστούν ότι έχουν δικιά τους γλώσσα.

Απέναντι σ'αυτή την ταξική πραγματικότητα πρέπει να μετρηθεί το μέγεθος της υποκρισίας (ή της αφέλειας) όσων βεβαιώνουν ή πιστεύουν ότι οι Τουρκοκύπριοι "θα απολαμβάνουν τα εγγυημένα δικαιώματα μιας μειονότητας" σε μια ενιαία Κύπρο κάτω από τον έλεγχο της ελληνοκυπριακής (και ελληνικής) αστικής τάξης.

* * *

Στον ένα και πλέον χρόνο που πέρασε από την πρώτη έκδοση του βιβλίου τα γεγονότα στην Κύπρο έδωσαν πολλές ευκαιρίες να μετρηθούν στην πράξη οι απόψεις των συντρόφων της Εργατικής Δημοκρατίας με τις απόψεις των αριστερών (και όχι τόσο αριστερών) εθνικιστών στη νότια Κύπρο που αναλύονται και επικρίνονται μέσα στο βιβλίο. Η χρονιά που πέρασε ήταν χρονιά του Νταβός, της προεδρίας Βασιλείου και του νέου γύρου συνομιλιών, αλλά και χρονιά του αντιρρησία συνείδησης Γιάννη Πάρπα, της "έκτακτης εισφοράς για την άμυνα" και της απέλασης του νεαρού έποικου Τζενγκί Σεϊτάν που τόλμησε να ερωτευθεί μια Ελληνοκύπρια, την Αλέξια Χρονιά.

Σε κάθε μια από αυτές τις περιπτώσεις, αυτό που αποδείχτηκε ήταν ότι οι διεθνιστικές απόψεις που αναπτύσονται σ'αυτό το βιβλίο δεν είναι αφηρημένες ιδεολογικές διακηρύξεις αλλά συγκεκριμένος οδηγός για δράση: Για την δράση αυτών που δεν βλέπουν την επαναπροσέγγιση με τους Τουρκοκύπριους σαν κούφια υπόσχεση. Για την δράση αυτών που αρνούνται ένα νεο γύρο στρατιωτικών προετοιμασιών πίσω από τα μεγάλα λόγια για αποστρατιωτικοποίηση. Για τη δράση των αγωνιστών που θέλουν να δυναμώσουν το εργατικό κίνημα απαγκιστρώνοντάς το από την επιρροή του σωβινισμού. Για τη δράση αυτών που θέλουν να χτίσουν μια διεθνιστική αριστερά στην Κύπρο και στην Ελλάδα.

Σ'αυτούς τους στόχους είναι αφιερωμένη και η νέα έκδοση του βιβλίου στην Αθήνα.

Αθήνα, Μάϊος 1989

Οργάνωση Σοσιαλιστική Επανάσταση

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

και τα διεθνιστικα καθηκοντα των ελληνοκυπριων επαναστατων

φεβραρης 88

εργατικη δημοκρατια

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

και τα
διεθνιστικα καθηκοντα
των ελληνοκυπριων επαναστατων

εργατικη δημοκρατια

ΕΚΔΟΣΗ "ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ"
Τ.Κ. 7280 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΦΛΕΒΑΡΗΣ 1988

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΚΔΟΤΙΚΟ

Το κειμενο αυτο γραφτηκε απο ατομα που απο το 1977 μεχρι το 1978 συμμετειχαμε στην εκδοση του "Μαρξιστικου Δελτιου Συζητησης" στην ν. Κυπρο. Οταν σταματησε η εκδοση του, συνεχισαμε σαν μελη της ομαδας που εκδιδε μεχρι το 1980 την εφημεριδα "Εργατικη Δημοκρατια". Τα τελευταια χρονια κρατωντας σαν εκδοτικη ομαδα τον τιτλο της "Εργατικης Δημοκρατιας" εχουμε εκδοσει δυο παμφλεττες, μια για την απεργια στην Ενδυση και μια για τις προεδρικες εκλογες του 1988, καθως και δυο μεταφρασεις απο τα αγγλικα εκδοσεων του αγγλικου επαναστατικου κομματος SWP, τις "Πως δουλευει ο Μαρξισμος" και "Βασικες ιδεες της Μαρξιστικης Οικονομιας". Εχουμε επισης γραψει αρθρα για την ν. Κυπρο στο περιοδικο και στην εφημεριδα της ελληνικης οργανωσης Ο.Σ.Ε. (Οργανωση Σοσιαλιστικη Επανασταση).

Πολιτικα ανηκουμε σε μια διεθνη παραδοση (οχι μια διεθνη οργανωση) που εκφραζεται απο οργανωσεις οι οποιες κινουνται σε ενα παρομοιο πολιτικο χωρο. Θελουμε μια επαναστατικη πολιτικη που να συνδιαζει την διεθνιστικη επαναστατικη παραδοση του μπολσεβικικου κομματος και των αλλων κομμουνιστικων κομματων των αρχων του αιωνα μας με την αναλυση και κατανοηση του σημερινου καπιταλισμου και της σημερινης εργατικης ταξης. Μια παραδοση που αναμεσα στα αλλα χαρακτηριστικα της προβαλει την προτεραιοτητα της εργατικης ταξης σαν το υποκειμενο της επαναστασης, οτι δηλαδη η εργατικη ταξη ειναι αυτη που θα κανει την σοσιαλιστικη επανασταση, οχι αυτη για χαρη της οποιας θα γινει η επανασταση.

Στις αναφορες μας σε κειμενα αλλων τα **τονισμενα** και τα μεσα σε [αγκυλες] ειναι δικα μας, ενω τα υπογραμισμενα ειναι του πρωτοτυπου. Οι αριθμοι μεσα σε παρενθεσεις, οπως (1), αναφερονται σε σημειωσεις που βρισκονται πριν τα παραρτηματα στο τελος του κειμενου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο στοχος αυτου του κειμενου οπως φαινεται και απο τον τιτλο του ειναι να συμβαλλει στην αναπτυξη μιας διεθνιστικης πολιτικης μεσα στους ελληνοκυπριους (και σε μικροτερο βαθμο και στους ελληνες) επαναστατες και εργαζομενους. Να βοηθησει να ξεκαθαριστουν τα **ιδιαιτερα και αμεσα** καθηκοντα τους που καθοριζονται απο την ιστορικη περιοδο και την θεση τους σαν ελληνοκυπριοι.

Στο Κυπριακο προβλημα η κυριαρχη πολιτικη στους ελληνοκυπριους αριστερους ειναι ο αριστερος πατριωτισμος, αυτο που καθιερωθηκε στην παραδοση του επαναστατικου εργατικου κινηματος να ονομαζεται σοσιαλπατριωτισμος ή σοσιαλεθνικισμος, η συνηθεια δηλαδη να μιλουν σαν σοσιαλιστες αλλα στην πραξη να βλεπουν την πολιτικη απο την σκοπια των συμφεροντων του εθνους στο οποιο ανηκουν. Αυτοι που εκφραζουν την κυριαρχη αριστερη πολιτικη στη νοτια Κυπρο ειναι πρωτα και κυρια το ΑΚΕΛ και μετα η ΕΔΕΚ και η οργανωση "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ". Μεσα σ' αυτο το φασμα η ΕΔΕΚ αντιπροσωπευει την δεξιοτερη μορφη του αριστερου πατριωτισμου, σε βαθμο που ειναι δυσκολο ακομα και να χαρακτηριστει αριστερη, το ΑΚΕΛ ειναι η κυριαρχη και πιο χαρακτηριστικη μορφη του, ενω η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" ειναι η πιο αριστερη δυνατη μορφη του.

Οι διαφωνιες αναμεσα στους αριστερους πατριωτες οσο και αν φαινονται μεγαλες ειναι "εσωτερικες", ειναι αντιθεσεις αναμεσα σε πολιτικες που ανηκουν στο ιδιο στρατοπεδο και χαρακτηριζονται απο την κοινη αποδοχη της "αναγκης απελευθερωσης της Κυπρου".

Η επισημη πολιτικη της "παραδοσιακης" αριστερας, του ΑΚΕΛ, χαρακτηριζει το Κυπριακο σαν προβλημα εισβολης, "κατοχης" και διχοτομησης της Κυπρου και το θεωρει σαν δημιουργημα κυρια του αμερικανονατοικου ιμπεριαλισμου. Χαρακτηριζει ενα τμημα των ελληνοκυπριων αστων "προδοτες" και "οργανα" των ιμπεριαλιστων, αλλα ενα αλλο τμημα πατριωτικο και "προοδευτικο". Σαν αποτελεσμα, το ΑΚΕΛ θεωρει οτι μπορει και πρεπει πρωτα να συμμαχησει η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη με τους ελληνοκυπριους πατριωτες αστους για να λυθει το Κυπριακο (δηλαδη να διωχθει ο τουρκικος στρατος και να "ξαναενωθει η Κυπρος") και μετα να γινει αγωνας εναντιον ολων των αστων για τον σοσιαλισμο.

Η κυριοτερη κριτικη απο τα αριστερα αυτης της θεσης γινεται απο την "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" και αρχικα στηριζονταν σε μια πολιτικη που χαρακτηριζε και αυτη ενα μερος των ελληνοκυπριων αστων σαν "οργανα" του ιμπεριαλισμου, αλλα θεωρουσε ολους τους υπολοιπους σαν "ανικανους" να του αντισταθουν και "να λυσουν το Εθνικο". Η "λυση" ηταν και για αυτους η "επανενωση της Κυπρου" και το διωξιμο του τουρκικου στρατου. Στο πιο αριστερο της σημειο αυτη η κριτικη καταληξε στην αντιφαση να συνδιαζει την "ανικανοτητα" των ελληνοκυπριων αστων να "αντισταθουν στον ιμπεριαλισμο" με τον ισχυρισμο οτι το Κυπριακο το δημιουργουν οι αντιθεσεις των ιδιων των ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων αστων και για αυτο δεν μπορει να "λυθει" στον καπιταλισμο. Και παλια και τωρα αυτα στηριζαν το "αριστερο" επιχειρημα οτι η "λυση" του Κυπριακου δεν διαχωριζεται απο τον αγωνα για σοσιαλισμο, απο τον αγωνα εναντιον ολων των αστων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ετσι οταν η παραδοσιακη αριστερα λεει οτι η "απελευθερωση και η επανενωση" της Κυπρου μπορει να γινει απο τους εργατες και τους πατριωτες αστους μαζι, η αριστερη της αντιπολιτευση απαντα οτι **αυτα τα ιδια** (η "απελευθερωση και η επανενωση") μπορουν να γινουν μονο απο τους εργατες, με τον σοσιαλισμο. Η διαφωνια δηλαδη ειναι για το πως και απο ποιους θα "λυθει το εθνικο θεμα", ποιος μπορει να πετυχει την "εθνικη απελευθερωση" και ποτέ στο αν υπαρχουν πραγματι αλυτα εθνικα προβληματα για τους ελληνοκυπριους.

Στο θεωρητικο επιπεδο, απο την "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" και αλλους περιθωριακους αριστερους η διαφωνια αυτη εμφανιζεται σαν μια συγχρονη εκδοση μιας παλιας διαμαχης αναμεσα στην θεωρια της "Διαρκους Επαναστασης" του Τροτσκυ και της "θεωριας των σταδιων" των σταλινικων κομμουνιστικων κομματων.

Με λιγα λογια, οι σταλινικοι εβλεπαν για τις καθυστερημενες, μισοφεουδαρχικες ή κυρια γεωργικες χωρες και τις εθνικα καταπιεσμενες αποικιες που χαρακτηριζονταν απο πολυ χαμηλη καπιταλιστικη αναπτυξη την αναγκη ενος "σταδιου" στο οποιο η εργατικη ταξη συμμαχουσε με την ντοπια αστικη ταξη για να πετυχει μια "αστικοδημοκρατικη" επανασταση, που θα στερεωνε μια συγχρονη δημοκρατικη-καπιταλιστικη κοινωνια μεσα στην οποια θα αναπτυσσονταν οι παραγωγικες δυναμεις και θα δυναμωνε αριθμητικα και πολιτικα η εργατικη ταξη. Μονο μετα απο αυτο θα μπορουσε να αρχισει ο αγωνας της εργατικης ταξης εναντια στην "δικια της" αστικη ταξη, για τον σοσιαλισμο.

Η θεωρια της "διαρκους επαναστασης" απαντουσε οτι σε αυτες τις χωρες οι αστικες ταξεις του 20ου αιωνα ουτε θελαν ουτε μπορουσαν να ηγηθουν των εθνικοαπελευθερωτικων ή αστικοδημοκρατικων κινηματων, και οτι μονο η εργατικη ταξη, οσο και αν αυτη ηταν αδυνατη, μπορουσε να ηγηθει σε αυτον τον αγωνα με συνεπεια, να παρει μαζι της τις αλλες καταπιεσμενες ταξεις οπως την αγροτια, και αφου επαιρνε η ιδια την εξουσια, μαζι με τις "αστικοδημοκρατικες" αλλαγες (οπως την λυση του αγροτικου προβληματος, το μοιρασμα δηλαδη της γης στους αγροτες, την εθνικη απελευθερωση, την δημοκρατια) μπορουσε να αρχισει να χτιζει και τον σοσιαλισμο. Τα συνθηματα της ηταν οτι οι αστοι ηταν ανικανοι να φερουν σε περας τον αγωνα για εθνικη απελευθερωση και δημοκρατια, ο οποιος δεν διαχωριζονταν απο τον αγωνα για τον σοσιαλισμο.

Και ειναι αυτα ακριβως τα συνθηματα που χρησιμοποιουνται για να γινει κριτικη στο ΑΚΕΛ απο τα αριστερα για τις συμμαχιες του με τους αστους για χαρη του "εθνικου προβληματος".

Και η "θεωρια των σταδιων" και η "θεωρια της διαρκους επαναστασης" αναφερονται σε χωρες που εχουν αλυτα αστικοδημοκρατικα προβληματα (κοινοβουλιο, δημοκρατικες ελευθεριες, αγροτικο ζητημα) συνηθως συνδιασμενα με προβληματα εθνικης καταπιεσης, επειδη ειναι αποικιες. Ετσι ο ιδιος ο τροπος με τον οποιο εμφανιζεται θεωρητικα η διαμαχη δειχνει οτι οχι μονο το ΑΚΕΛ αλλα και οι υποστηρικτες της θεωριας της "διαρκους επαναστασης" στην σημερινη νοτια Κυπρο θεωρουν οτι υπαρχουν για τους ελληνοκυπριους αλυτα εθνικοαπελευθερωτικα προβληματα.

Και ειναι αυτη η **συμφωνια**, δηλαδη η κοινη παραδοχη ολων τους οτι χρειαζεται να "απελευθερωθει" η Κυπρος, οτι για την

ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη το Κυπριακο ειναι προβλημα "εθνικοαπελευθερωτικο, αντιιμπεριαλιστικο, αντικατοχικο" που ειναι πολυ πιο σημαντικη απο τις διαφορες τους. Αυτη η αντιληψη ειναι τοσο κοινη σε **ολο** το φασμα του αριστερου πατριωτισμου στην Νοτια Κυπρο, τοσο βαθεια ριζωμενη, τοσο "αυταποδεικτη" και αναμφισβητητη ωστε κανεις σε ολο τον χωρο του αριστερου πατριωτισμου δεν βλεπει καμμια αναγκη να την δικαιολογησει. Αντιθετα η προβληματικη η συζητηση και οι διαφωνιες τους, ξεκιναν **μετα και περα** απο αυτα. Η εμμονη ιδεα που χαρακτηριζει την πολιτικη ολων ειναι πως θα αποφευχθει η διχοτομηση και πως θα φυγει ο τουρκικος στρατος, η επιτυχια δηλαδη των παραδοσιακων ελληνοκυπριακων εθνικων επιδιωξεων. Απο την παραδοσιακη αριστερα μεχρι το πιο αριστερο της περιθωριο κυριαρχει ο πατριωτισμος.

■

Ο αριστερος πατριωτισμος δεν ειναι ωστοσο η μονη επιλογη για τους ελληνοκυπριους αριστερους. Υπαρχει μια διεθνιστικη επαναστατικη παραδοση για το πως βλεπουν και αντιμετωπιζουν οι επαναστατες τα εθνικα προβληματα, που οδηγει σε μια τελειως διαφορετικη σταση απεναντι στο Κυπριακο. Που δεν θεωρει οτι το προβλημα της ελληνοκυπριακης εργατικης ταξης ειναι η αποφυγη της διχοτομησης και το διωξιμο του τουρκικου στρατου ουτε αντιμετωπιζει το διλημμα αν οι αστοι ειναι ή οχι ολοι τους "προδοτες", οργανα του ιμπεριαλισμου και "ανικανοι" να λυσουν το "εθνικο" προβλημα.

Ειναι η παραδοση του επαναστατικου-διεθνιστικου εργατικου κινηματος που διαμορφωθηκε μεσα στην κριση και την διασπαση που προκαλεσε στο διεθνες εργατικο κινημα η περιοδος πριν και κατα τον Πρωτο Παγκοσμιο Πολεμο. Ειναι μια παραδοση τελειως "αγνωστη" στην Κυπρο, αν και δεν ειναι καθολου καινουργια πολιτικη, αν και τα κειμενα του Λενιν, του σημαντικοτερου εκφραστη της, ειναι σημερα προσιτα σε ολους, και εχουν τοσο κυρος σε ολους αυτους που σημερα δεν γνωριζουν και δεν υπολογιζουν αυτη την παραδοση.

Ο εργατικος διεθνισμος εσβυσε σαν **μαζικη παραδοση** με το χασιμο της ρωσικης επαναστασης, την καταστροφη της σοβιετικης εργατικης εξουσιας στην Ρωσσια, και την επικρατηση του Σταλινισμου στο διεθνες κομμουνιστικο κινημα και αρχισε να ξαναεμφανιζεται μαζι με την επανεμφανιση της επαναστατικης αριστερας αργα και οδυνηρα μετα τον Γαλλικο Μαη του '68.

Απο αυτη τη παραδοση και την αναπτυξη της μαρξιστικης θεωριας απο τον Λενιν και το επαναστατικο-διεθνιστικο σοσιαλιστικο κινημα των αρχων του 20ου αιωνα, το κινημα εκεινο που γεννησε την Ρωσικη σοσιαλιστικη επανασταση του 1917 και μια σειρα αλλες εργατικες εξεγερσεις και επαναστασεις στην Ευρωπη, παιρνουμε εκτος απο την πιστη στις δυνατοτητες της εργατικης ταξης, και τα θεωρητικα εργαλεια για να μπορεσουμε να αναπτυξουμε μια διεθνιστικη πολιτικη για την ελληνοκυπριακη και ελληνικη εργατικη ταξη. Για αυτο αφιερωνουμε ενα μεγαλο μερος του κειμενου σε αυτη την παραδοση.

■

Συνολικα το κειμενο χωριζεται σε τεσσερα μερη: ενα που θα μπορουσαμε να το ονομασουμε ιστορικο, για την επιθετικη πολιτικη των ελληνοκυπριων αστων, ενα θεωρητικο που αναφερε-

ται ειδικα στην πολιτικη του Λενιν πανω στα εθνικα ζητηματα, ενα που αφορα την συγκεκριμενη διεθνιστικη πολιτικη στο Κυπριακο και τελος ενα μερος για τις προοπτικες της.

Η κυριαρχη στους ελληνοκυπριους πολιτικη για το Κυπριακο στηριζεται σε πολυ βαθια ριζωμενες προκαταληψεις και σε "αναμφισβητητες αληθειες" που ομως δεν ειναι καθολου αληθειες. Αυτες πρεπει πρωτα να βγουν στην επιφανεια απο τα βαθη που τις εχει ριξει η πολυχρονη γενικη παραδοχη, πρεπει να συνειδητοποιηθει η ιδια η υπαρξη τους και το πραγματικο τους περιεχομενο για να αντιμετωπισθουν κριτικα. Για αυτο ξεκιναμε το κειμενο αυτο με μια προσπαθεια να ορισουμε ποιες ειναι αυτες οι "αναμφισβητητες αληθειες", ποιοι ειναι αυτοι οι τοσο κοινοι και απολυτα παραδεκτοι μυθοι.

Ειναι ο μυθος οτι οι ελληνοκυπριοι ηταν το **"αθωο θυμα"** του πολεμου του 1974, ο μυθος οτι αν δεν επεμβαιναν **οι ξενοι** δεν θα υπηρχαν προβληματα αναμεσα στους ελληνοκυπριους και τους τουρκοκυπριους. Ειναι ακομα η υποτιμηση του μεγεθους, της σημασιας, και των αιτιων της **οικονομικης ανισοτητας** αναμεσα στους ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους οπως και της διακοινοτικης διαμαχης και των συγκρουσεων.

Τα γεγονοτα ομως δειχνουν οτι οι ελληνοκυπριοι αστοι δεν ηταν καθολου "αθωες περιστερες", αλλα οτι καταπιεζαν τους τουρκοκυπριους μεχρι το '74 και μαλιστα αρκετα αποτελεσματικα. Δειχνουν οτι η πολιτικη τους ηταν μια διαρκης προσπαθεια να επιβαλλουν και να σταθεροποιησουν την οικονομικη και πολιτικη κυριαρχια τους σε βαρος των τουρκοκυπριων, κατι που ουτε μετα την ηττα τους το 1974 δεν αλλαξε, παρα μονο στην τακτικη, για να προσαρμοστει στην νεα κατασταση.

Την υπαρξη των ευθυνων των ελληνοκυπριων αστων δεν την δικαιολογουμε λοιπον μονο "θεωρητικα", με το τι θα περιμενε ενας αριστερος να συμβαινει σε μια κοινωνια που διαποτιζεται σε ολα τα επιπεδα της απο τον καπιταλιστικο ανταγωνισμο και τις συγκρουσεις που αυτος συνεχεια προκαλει, ουτε μονο με την φυσικη δυσπιστια που νοιωθει καθε συνειδητος εργαζομενος απεναντι στις πραξεις και διακυρηξεις της "δικιας" του αρχουσας ταξης αλλα και με αναφορες σε συγκεκριμενα ιστορικα γεγονοτα. Παρολο που αυτα που χρησιμοποιουμε δεν πιανουν παρα ενα μικρο μονο μερος των οσων θα θελαμε να εχουμε, ειναι ωστοσο πολυ χαρακτηριστικα, και αρκετα για να προβληματισουν καποιον που εχει μια στοιχειωδη ταξικη συνειδηση και ταξικο μισος για τους "δικους" του καταπιεστες.

Το οτι ασχολουμαστε κυρια με τις ευθυνες των ελληνοκυπριων και σε μικροτερο βαθμο με αυτες των Ελληνων αστων, δεν σημαινει με κανενα τροπο οτι παραγνωριζουμε την επιθετικοτητα των Τ/κ και ακομα παραπανω των Τουρκων αστων. Ουτε οτι αρνουμαστε την διαθεση της Βρεττανικης αποικιοκρατιας να εφαρμοσει το διαιρει και βασιλευε στην Κυπρο, ή τον βρωμικο ρολο των αλλων "μεγαλων δυναμεων". Θεωρουμε ομως οτι το κυριο καθηκον μας σαν ελληνοκυπριοι αριστεροι ειναι να ξεσκεπασουμε την επιθετικοτητα και τις ευθυνες των Ελληνοκυπριων και των Ελληνων αστων. Ετσι δεν ασχολουμαστε καθολου με κατασκοπευτικου τυπου φιλολογια για τις κινησεις των Αγγλων, του Πενταγωνου και της ΣΙΑ που τοσο ειναι της μοδας μεσα στους αριστερους. Αρκετα εχει γινει αυτο μεχρι τωρα, και το κυριοτερο αποτελεσμα του ηταν να συσκοτισει την πραγματικοτητα και να καλυψει απο τα αριστερα τους ντοπιους υπευθυνους.

Ακομα και αν θελαμε απλα να βοηθησουμε στην αποκαλυψη της "αντικειμενικης αληθειας" **στους ελληνοκυπριους** ο μονος τροπος να το κανουμε αυτο θα ηταν να ριξουμε το βαρος στην αποκαλυψη των ευθυνων των Ελληνοκυπριων και Ελληνων αστων, μια και ολη η προπαγανδα και ολες οι ερμηνειες που κυκλοφορουν στους ελληνοκυπριους εχουν ετσι και αλλοιως αποκαλυψει τις ευθυνες των αλλων (και **μονο** των αλλων!) με το παραπανω - και αυτες που πραγματι εχουν, καθως και αρκετες που δεν εχουν.

Εμας ωστοσο δεν μας ενδιαφερει απλα και μονο η λεγομενη "αντικειμενικη αληθεια". Αυτο που χρειαζεται να γινει στην **νοτια Κυπρο** ειναι να καταπολεμηθει ο εθνικισμος της **ελληνοκυπριακης** εργατικης ταξης, η αυταπατη της ταυτισης των συμφεροντων της με την Ε/κ (και σ' ενα βαθμο και με την Ελληνικη) αστικη ταξη που στηριζει την πολιτικη της ταξικης συνεργασιας.

Ο εθνικισμος καταπολεμιεται μονο καταπολεμωντας τις **ιδιαιτερες ψευδαισθησεις** που εχει η καθε εργατικη ταξη. Για αυτο ειναι απαραιτητο να καταλαβουν οι ελληνοκυπριοι εργαζομενοι ποιες ειναι οι ευθυνες της **"δικιας μας"** αστικης ταξης για τις συμφορες του παρελθοντος, και ποια τα επιθετικα σχεδια της για το μελλον. Για να το πουμε καπως χοντροκομμενα αλλα καθαρα, πρεπει να φανει οτι οσο και να ανακατευονται οι ξενες μεγαλες δυναμεις, δεν ειναι αυτες οι μονοι ή εστω οι κυριοι υπευθυνοι για τα δεινα που περασαν οι Κυπριοι οι Ελληνες και οι Τουρκοι εργαζομενοι, γιατι το Κυπριακο προβλημα θα υπηρχε, εστω και με διαφορετικη αλλα οχι αναγκαστικα λιγοτερο οδυνηρη μορφη, ακομα και αν ηταν δυνατο να παψουν να "εμπλεκονται" (κατα την προσφιλη εκφραση του Β. Λυσσαριδη) σ' αυτο τα συμφεροντα των μεγαλων δυναμεων.

Και θα υπηρχε γιατι οι "βασικοι υπευθυνοι", και στο παρελθον και σημερα, για το Κυπριακο προβλημα βρισκονται **μεσα** στην ιδια την Κυπρο και οχι καπου μακρια, εξω απο τα συνορα της, στα στρατηγεια του Πενταγωνου και του ΝΑΤΟ και στα γραφεια της ΣΙΑ οπως το παρουσιαζουν.

Ακομα οι Ελληνοκυπριοι αστοι, εκτος απο το πολυ μεγαλο μερος της ευθυνης που εχουν για οσα εχουν συμβει στην Κυπρο, δεν επαψαν να εχουν τα ιδια συμφεροντα που δημιουργησαν τις προηγουμενες συγκρουσεις, γι' αυτο πρεπει να καταγγελουμε την υποκρισια τους οταν ισχυριζονται οτι θελουν μια "μονιμη δικαιη και ειρηνικη λυση" του Κυπριακου. Η σημερινη επιδιωξη των ελληνοκυπριων αστων ειναι να ξαναασπλωσουν την κυριαρχια τους σε ολοκληρη την Κυπρο και ειναι αυτο που παρουσιαζουν σαν το "εθνικο" προβλημα που ειναι καθηκον ολου του λαου να βοηθησει στο να λυθει υπερ τους.

Οι αριστεροι πατριωτες τους ακολουθουν σε αυτο οταν υπερθεματιζουν οτι η ουσια του προβληματος ειναι η ανατροπη των "τετελεσμενων της εισβολης", η αποφυγη της διχοτομησης, και η αποχωρηση του τουρκικου στρατου.

Η παρουσιαση του Κυπριακου σαν μια επιτυχια της πολιτικης και των επιδιωξεων του **ξενου** ιμπεριαλισμου να διχοτομηθει η Κυπρος εχει σαν αποτελεσμα, ειτε το συνειδητοποιουν ειτε οχι οι αριστεροι, να βοηθα τους ελληνοκυπριους αστους να αποκρυβουν τις δικες τους ευθυνες πισω απο τις ευθυνες των αλλων, να παρουσιαζουν οτι ο **κυριος** εχθρος και οι **κυριοι**

υπευθυνοι βρισκονται μακρια και **εξω** απο την ν. Κυπρο. Τους βοηθα να εμφανιζονται σαν "αθωοι", και ενα μαλιστα τμημα τους σαν "αντιιμπεριαλιστες". Αυτο φαινεται και απο το γεγονος οτι και οταν ακομα οι αριστεροι μερικες φορες καταλογιζουν ευθυνες στους ελληνοκυπριους αστους, αυτο γινεται με τετοιο τροπο που ειτε αναιρει τον εαυτο του (η συνηθεια του ΑΚΕΛ να μιλαει για "λαθη") ή στην καλυτερη περιπτωση μενει σε επιπεδο αφηρημενων διακυρηξεων. Σε αντιθεση με τον τροπο που προβαλουν τις ευθυνες των ξενων ιμπεριαλιστων, για τους ελληνοκυπριους αστους περιοριζονται σε αφηρημενες καταγγελιες του "αστικου εθνικισμου" και της προηγουμενης καταπιεσης των τουρκοκυπριων απο αυτους και ποτέ με συγκεκριμμενα στοιχεια και αναλυση του που οφειλονταν και τι σημαινε αυτη η καταπιεση, και τι συγκεκριμμενα καθηκοντα εβαζε και βαζει στους ελληνοκυπριους επαναστατες και την εργατικη ταξη. Ολων η πολιτικη στηριζει σε μικροτερο ή μεγαλυτερο βαθμο τον μυθο οτι το κυπριακο σημερα αν δεν ξεκινησε το '74, ειναι παντως το αποτελεσμα του πραξικοπηματος και του πολεμου του '74.

Ο πολεμος ομως του '74 δεν ηταν παρα μια ακομα βιαιη φαση μιας πολυ παλιοτερης διαμαχης αναμεσα στους ελληνοκυπριους και τους τουρκοκυπριους αστους, και τις τελευταιες δεκαετιες αναμεσα και στην Ελλαδα και την Τουρκια. Μιας διαμαχης στην οποια μεχρι το '74 το πανω χερι το ειχαν οι ελληνοκυπριοι αστοι, οι οποιοι ηταν και οι κυριοι επιτιθεμενοι, και στις πολεμικες και στις "ειρηνικες" φασεις του.

Οι τουρκοκυπριοι για πολλα χρονια πριν το '74 ηταν η καταπιεσμενη απο τους ελληνοκυπριους εθνικη μειονοτητα και δεν ειναι υπερβολη αν τους χαρακτηρισουμε σαν τους μαυρους της Κυπρου. Οι ε/κ αστοι στο συνολο τους δεν ηταν "άθωα θυματα" το '74 επειδη μεχρι τοτε ηταν ο κυριος επιτιθεμενος και καταπιεστης. Το οτι εχασαν το '74 δεν τους απαλλασει **σε κανενα βαθμο** απο τις ευθυνες τους. Αλλοιμονο αν σε καθε καβγα ή διαμαχη ο καθε φορα ηττημενος θα ηταν και ο αδικημενος και αθωος.

Αυτη η διαμαχη ειχε την ριζα της στην οικονομικη πραγματικοτητα. Ο εθνικισμος στις δυο κοινοτητες δεν ειναι ουτε καποια περιεργη πνευματικη διαστροφη ουτε το αποτελεσμα μιας αστικης συνωμοσιας για τον ελεγχο της εργατικης ταξης, ή μιας ιμπεριαλιστικης συνωμοσιας για την διασπαση του κυπριακου λαου, αλλα στηριζεται σε αντιθεσεις οικονομικων συμφεροντων στην Κυπρο.

Για ιστορικους λογους η αστικη ταξη στην Κυπρο ηταν απο την γενεση της χωρισμενη σε τουρκους και σε ελληνες, και σε αυτο τον χωρισμο την πλεονεκτικη θεση ειχαν, οσο και αν αυτο φαινεται περιεργο, απο την τουρκοκρατια κιολας οι ελληνες. Αυτη ηταν η πραγματικοτητα που εξελιχθηκε πολυ αργοτερα απο την εποχη στην οποια πρωτοεμφανιστηκε στις διακοινοτικες συγκρουσεις και εθρεψε τον εθνικισμο ακομα και μεσα στις καταπιεσμενες ταξεις των δυο κοινοτητων.

Και αυτη η οικονομικη πραγματικοτητα ηταν ο καθοριστικος παραγοντας, παραπανω και απο το γεγονος οτι οι τουρκοκυπριοι ηταν μειοψηφια, που μετατρεψε και καθορισε τους τουρκοκυπριους σαν καταπιεσμενη εθνοτητα και τους ελληνοκυπριους σαν καταπιεζουσα εθνοτητα, και που δημιουργησε ενα προσθετο προβλημα εθνικης καταπιεσης στην Κυπρο, εκτος απο την καταπιεση ολων των Κυπριων απο τους Αγγλους μεχρι το 1960.

Τα "Εθνικα" προβλnματα στnν Κυπρο, τα προβλnματα εθνικnς καταπιεσnς απο μια κυριαρχn εθνοτnτα μεσα στο ιδιο κρατος, λυθnκαν για τους Κυπριους γενικα απο τους Αγγλους το '60, και για τους τουρκοκυπριους απο τους ελλnνοκυπριους το '74. Οι ελλnνοκυπριοι οχι μονο δεν nταν θυματα κανενος ειδους εθνικnς καταπιεσnς απο το '60 και μετα, αλλα μετατραπnκαν οι ιδιοι σε καταπιεστες των τουρκοκυπριων.

Η ελλnνοκυπριακn αστικn ταξn αυτονομnθnκε πολυ γρnγορα μετα το 1960, και παρα τις δυσκολιες που αντιμετωπιζουν απο το '74 και μετα, δεν ειναι ουτε "προδοτες" ουτε "ανικανοι". Αντιθετα απο το '64 και μετα n αναπτυξn τnς Ε/Κ αστικnς ταξnς nταν τετοια που τnς επετρεψε να παρει στα χερια τnς το "νεοαποικιακο" κρατος τnς Ζυριχnς και να το μετατρεψει σε ανεξαρτnτο, δικο τnς, κεντρο ελεγχου τnς καπιταλιστικnς συσσωρευσnς στο Κυπριακο χωρο και ορμnτnριο για οικομικn διεισδυσn στnν "υπαναπτυκτn" γυρω περιοχn, εξουδετερωνοντας τους "περιορισμους" που τnς εβαζαν οι Τουρκοκυπριοι και οι συμφωνιες τnς Ζυριχnς και αποφευγοντας τnν επικυριαρχια τnς Τουρκιας αλλα και τnς Ελλαδας.

Δεν υπαρχουν λοιπον πια εθνικοαπελευθερωτικοι αγωνες για τους ελλnνοκυπριους. Αν στnν διαμαχn του Τροτσκυ με τους σταλινικους n Διαρκnς Επανασταση nταν n επαναστατικn πολιτικn και n θεωρια των σταδιων n αντιδραστικn, στnν **σnμερινn ν. Κυπρο** n κριτικn τnς θεωριας των σταδιων με τα συνθnματα και τnν φρασεολογια τnς θεωριας τnς διαρκους επαναστασnς (n αστικn ταξn ειναι ανικανn, μονο n εργατικn ταξn μπορει να διεξαγει με επιτυχια τον εθνικοαπελευθερωτικο αγωνα), οχι μονο δεν εχει καμμια σχεσn με τnν ιδια τnν θεωρια τnς Διαρκους Επαναστασnς αλλα ειναι **και αυτn αντιδραστικn**, επειδn συμφωνει με τον αντιπαλο τnς οτι οι ελλnνοκυπριοι εργαζομενοι εχουν να κανουν **σnμερα** καποιο εθνικοαπελευθερωτικο αγωνα.

Το πραγματικο "Κυπριακο" προβλnμα **για τnν ελλnνοκυπριακn εργατικn ταξn** δεν ειναι εθνικο απο οποια σκοπια και αν το δουμε. Ειναι οι τραγωδιες που εγιναν, οι πολεμοι, οι προσφυγιες, n καταπιεσn, οι τραγωδιες που απειλουνται, καθως και n διασπασn των εργατικων ταξεων τnς Ελλαδας τnς Τουρκιας και τnς Κυπρου, που εξαιτιας του Κυπριακου βλεπουν n μια τnν αλλn σαν εχθρους, με αποτελεσμα το δυναμωμα τnς ταξικnς συνεργασιας τnς καθε εργατικnς ταξnς με τnν αστικn "τnς" ταξn για χαρn τnς "αντιμετωπισnς του κοινου εξωτερικου εχθρου".

Παρολο ομως που το Κυπριακο δεν ειναι για τους ελλnνοκυπριους προβλnμα εθνικnς απελευθερωσnς, ειναι σιγουρα προβλnμα που αφορα εθνικες διαμαχες. Και ειναι σε αυτου του ειδους τα προβλnματα που αποκτα αμεσοτnτα και σnμασια ο προλεταριακος διεθνισμος. Η συμπαραστασn στους εργαζομενους ή στους καταπιεσμενους λαους διαφορων μακρινων χωρων δεν ειναι παρα διεθνιστικα ψιχουλα, ενω...

> "Ο διεθνισμος συνισταται στn ρnξn με τους δικους σου σοσιαλσωβινιστες (δnλ. με τους αμυνιτες [οι αριστεροι που υποστnριζαν τnν αμυνα τnς πατριδας]) και με τn δικn σου ιμπεριαλιστικn κυβερνnσn, στnν επαναστατικn παλn εναντια τnς, στnν ανατροπn τnς, στnν αποφασn σου να δεχτεις τις πιο μεγαλες εθνικες θυσιες (ακομn και τnν ειρnνn του Μπρεστ), αν αυτο ωφελει στnν αναπτυξn τnς

διεθνους εργατικης επαναστασης." *

Η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη εχει και αυτη την "δικια της" ιμπεριαλιστικη κυβερνηση και ειναι εναντια σε αυτη που πρεπει να κανει τον δικο της αντιιμπεριαλιστικο αγωνα. Σημερα ιμπεριαλιστες δεν ειναι πια μονο οι μεγαλες δυναμεις αλλα και ενας αριθμος απο μικροτερες καπιταλιστικες δυναμεις που ξεφυγαν απο καιρο απο την κατασταση της καταπιεσμενης αποικιας ή φεουδαρχικης χωρας και ενταχθηκαν απο καθε αποψη στο ιμπεριαλιστικο συστημα. Και τετοιες ιμπεριαλιστικες αστικες ταξεις σημερα δεν ειναι μονο η Τουρκικη αλλα και η Ελληνικη ακομα και η μικρη ελληνοκυπριακη αστικη ταξη.

Η Κυπριακη διαμαχη και οι πολεμοι που συνδεονται με αυτην ειναι αδικοι απο ολες τις πλευρες. Ειναι μια αντιδραστικη διαμαχη αναμεσα σε "μετριους" και "μικρους" ιμπεριαλιστες, και ολες οι αστικες ταξεις που περνουν μερος σε αυτη εχουν αντιδραστικες, αρπαχτικες, επεχτατικες βλεψεις και επιδιωξεις.

Σε μια τετοια διαμαχη οι επαναστατες δεν πρεπει να παρουν το μερος κανενος, δεν πρεπει να υποστηριζουν την πατριδα τους. Και σε ενα αδικο απο ολες τις πλευρες πολεμο ή απειλουμενο πολεμο οι επαναστατες δεν μπορουν να υποστηριζουν την αμυνα της πατριδας με οποιαδηποτε μορφη και αν εμφανιζεται αυτη.

Αυτο ειναι το πρωτο επαναστατικο διεθνιστικο καθηκον της ελληνοκυπριακης εργατικης ταξης. Υπαρχει ομως και ενα αλλο προβλημα που πηγαζει απο το γεγονος οτι το Κυπριακο ειναι μια εθνικη διαμαχει, η αρνηση και παρεμποδιση απο την "δικη μας", την ελληνοκυπριακη αστικη ταξη, του δικαιωματος των τουρκοκυπριων σαν ξεχωριστη εθνοτητα να αποφασισουν ελευθερα σε ποιο κρατος θελουν να ανηκουν. Η αρνηση του δικαιωματος τους να υπαρχουν και να αναγνωριζονται σαν εθνικη οντοτητα, δηλαδη η αρνηση απο την "δικια μας" αστικη ταξη του δικαιωματος αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων.

Και αυτο ειναι ανεξαρτητο απο το πως εχει διαμορφωθει η σημερινη κατασταση, ο σημερινος γεωγραφικος διαχωρισμος, τα σημερινα συνορα, ανεξαρτητο απο το οτι αυτα ειναι το αποτελεσμα των περιφημων "τετελεσμενων της εισβολης και της βιας". Ετσι και αλλοιως, και τα πριν το '74 συνορα, οι θυλακες στην Κυπρο, ηταν και αυτα "τετελεσμενα της βιας", αλλα της βιας των ελληνοκυπριων. Ακομη, τα συνορα των περισσοτερων συγχρονων κρατων και συχνα η γεωγραφικη κατανομη των πληθυσμων τους ειναι και αυτα αποτελεσματα "τετελεσμενων της βιας", συχνα αρκετα προσφατης.

Στα εθνικα ζητηματα, την εποχη του Λενιν, την εποχη που η παλη αναμεσα στους επαναστατες και τους εθνικιστες και σοσιαλπατριωτες ειχε φτασει στο αποκορυφωμα της, αυτα που πραγματικα απασχολουσαν τους διεθνιστες και καθοριζαν την πολιτικη τους ηταν η διεθνης ταξικη αλληλεγγυη των εργατων και η διεθνιστικη και δημοκρατικη εκπαιδευση της εργατικης ταξης, και καθολου τα εθνικα δικαιωματα ή προνομια του εθνους

---

* Λενιν ελληνικα απαντα τομ. 37 σελ. 108.

"τους".

Το πιο σημαντικο απο την λενινιστικη πολιτικη στα εθνικα ζητηματα ειναι η αναγκαιοτητα να ξεχωριζουμε τα καθηκοντα των επαναστατων και της εργατικης ταξης του εθνους που καταπιεζει απο αυτα των επαναστατων και της εργατικης ταξης του εθνους που καταπιεζεται.

Η παραμορφωση του Λενινισμου που τον θελει υποστηρικτη του πατριωτισμου, της "αυτοδιαθεσης των εθνων" και της "εθνικης ανεξαρτησιας" στηριζεται σε μεγαλο βαθμο στην αποσιωπηση οτι ο Λενιν υποστηριζε πως τα διεθνιστικα καθηκοντα της εργατικης ταξης ειναι διαφορετικα αναλογα με το εθνος στο οποιο ανηκει, οτι η εργατικη ταξη **του εθνους που καταπιεζει** πρεπει να παλεψει για το δικαιωμα αυτοδιαθεσης του εθνους που καταπιεζεται, ενω οι επαναστατες **του εθνους που καταπιεζεται** πρεπει να προβαλλουν κυρια την αναγκη ενοτητας αναμεσα στις δυο εργατικες ταξεις, την αδιαφορια τους για τα εθνικα "τους" δικαιωματα και την δυνατοτητα να συνεχισουν να ανηκουν στο ιδιο κρατος.

Η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη εχει οσον αφορα το Κυπριακο προβλημα μια σειρα απο **δικα της ιδιαιτερα καθηκοντα** τα οποια ειναι αναγκαστικα **διαφορετικα** απο αυτα των τουρκοκυπριων και τουρκων επαναστατων και εργατων. Αυτα τα καθηκοντα πηγαζουν απο την υποχρεωση των **ελληνοκυπριων εργαζομενων** να υποστηριξουν το **δικαιωμα** της αυτοδιαθεσης των Τουρκοκυπριων, το **δικαιωμα** τους δηλαδη να εχουν το δικο τους κρατος αλλα και συμπυκνωνονται σε αυτο το συνθημα.

Λεμε την υποστηριξη του **δικαιωματος**, διοτι δεν υποστηριζουμε οτι **πρεπει** να εχουν το δικο τους κρατους, οπως ισχυριζονται οι τουρκοκυπριοι αστοι, δεν λεμε οτι ειναι "καλυτερα" να το εχουν, λεμε μονο οτι το δικο μας καθηκον ειναι να πολεμαμε την "δικια μας" αρχουσα ταξη η οποια δεν εχει κανενα δικαιωμα να τους το αρνηται και να τους εμποδιζει σε αυτο, αφου το θελουν οι ιδιοι.

Τα ιδιαιτερα διεθνιστικα καθηκοντα και αγωνες της ελληνοκυπριακης εργατικης ταξης συμπιπτουν σε μεγαλο βαθμο με αυτα της ελληνικης, εξαιτιας της συμμαχιας, των κοινων επιδιωξεων, της "συμπαραταξης" των αστικων τους ταξεων. Το ιδιο ισχυει αντιστοιχα για την τουρκοκυπριακη και την τουρκικη εργατικη ταξη. Η διεθνιστικη συμμαχια και η ταξικη ενοτητα των τεσσαρων εργατικων ταξεων απαιτει αυτη την "συμπορευση" των δυο εθνικων μερων τους, απαιτει κοινους αγωνες των ελληνοκυπριων και ελληνων εργατων εναντια στην ελληνοκυπριακη και ελληνικη αστικη ταξη και την συμμαχια τους. Οπως απαιτει και κοινους αγωνες των τουρκοκυπριων και των τουρκων εργατων εναντια στην τουρκοκυπριακη και τουρκικη αστικη ταξη και την συμμαχια τους.

Υπαρχουν και καθηκοντα παρομοια για τις δυο (ή τις τεσσερεις) εργατικες ταξεις οπως ειναι η ουδετεροτητα απεναντι στις διαφορες αστικες λυσεις, δηλαδη η αρνηση των επαναστατων να παρουν θεση στην διαμαχη υποστηριζοντας με οποιοδηποτε τροπο τα προνομια του "δικου τους" εθνους, η υποχρεωση τους να "αδιαφορουν" αν η Κυπρος θα ξαναενωθει ή θα παραμεινει δυο χωριστα κρατη. Αυτο ομως δεν σημαινει οτι μπορουν να "αδιαφορουν" και στις προσπαθειες της **"δικιας τους"** αστικης ταξης να **επιβαλλει** με την βια την λυση που αυτη θελει.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εκεινο παντως που εχει σημασια, δεν ειναι να υποστηριξουν οι επαναστατες στο κυπριακο προβλημα την μια ή την αλλη "πρακτικη" λυση στον καπιταλισμο ή να προτεινουν λυση του προβληματος στον σοσιαλισμο, αλλα ποια ειναι εκεινη η **πρακτικη πολιτικη** που θα ακολουθησουν για να προωθησουν **σημερα** τα συμφεροντα της διεθνους εργατικης ταξης και του σοσιαλισμου στην νοτια Κυπρο. Για αυτο προσπαθουμε να δειξουμε μεσα στο κειμενο τι σημαινουν **πρακτικα σημερα** η αρνηση υπερασπισης της αστικης πατριδας "μας", η υποστηριξη του δικαιωματος αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων, και εκεινη η ουδετεροτητα απεναντι στην μορφη λυσης του κυπριακου στον καπιταλισμο που ομως δεν "αδιαφορει" ουτε ειναι "ουδετερη" απεναντι στις προσπαθειες των "δικων μας" αστων να επιβαλλουν με την βια τις λυσεις που αυτοι θελουν.

Ο αριστερος πατριωτισμος δεν μπορει να αντιληφθει τα πρακτικα καθηκοντα που βγαινουν απο αυτα επειδη αρνειται να δει και να παραδεχτει τον ιμπεριαλιστικο χαρακτηρα της ελληνικης και της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης και των πραξεων τους, και την σημασια που εχουν αυτα για τον καθορισμο των σημερινων διεθνιστικων καθηκοντων των ελληνοκυπριων και ελληνων επαναστατων. Ετσι καταληγει ειτε στην **αφηρημενη** αριστερη και διεθνιστικη προπαγανδα ειτε σε πολιτικη που μοιαζει αριστερη αλλα δεν ειναι.

Καταφερνει ομως ο πατριωτισμος να εμφανιζεται σαν αριστερη πολιτικη χρησιμοποιωντας καποια αριστερα "καλυμματα", μια πολιτικη που να μπορει να χρησιμοποιει αριστερη φρασεολογια και θεσεις που μοιαζουν αριστερες, ακομα και ακραια αριστερες και διεθνιστικες, χωρις ομως να ερχονται σε αντιθεση με την πατριωτικη βαση της πολιτικης του. Ετσι κρυβεται, καλυπτεται με αριστερο μανδυα ο πατριωτισμος, η υπερασπιση των συμφεροντων του εθνους στο οποιο ανηκουν οι αριστεροι. Μερικα χαρακτηριστικα παραδειγματα τετοιας πολιτικης με τα οποια ασχολουμαστε στο κειμενο αυτο ειναι ο χαρακτηρισμος των επιθετικων ενεργειων των ελληνοκυπριων αστων απο το ΑΚΕΛ σαν "λαθη", τα συνθηματα της "Λαικης Πολιτοφυλακης", των "Κοινων Αγωνων ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων εργατων", η προπαγανδα του ειδους "Το Κυπριακο δεν λυνεται στον καπιταλισμο", και η "υποσχεση αναγνωρισης του δικαιωματος αυτοδιαθεσης των τ/κ στον σοσιαλισμο".

Γιατι εμφανιζεται ομως αυτο το φαινομενο; Γιατι να μην ειναι οι πατριωτες σκετοι πατριωτες και οι αριστεροι απλα αριστεροι και διεθνιστες; Αυτο το φαινομενο δεν ειναι αποκλειστικοτητα των ελληνοκυπριων πατριωτων, ειναι παγκοσμιο. Την εποχη του Πρωτου Παγκοσμιου Πολεμου οι πιο συνηθισμενοι χαρακτηρισμοι που χρησιμοποιουσαν οι επαναστατες για το αντιπαλο στρατοπεδο μεσα στο εργατικο κινημα ηταν "σοσιαλεθνικιστες", "σοσιαλσωβινιστες" και "σοσιαλπατριωτες", για αυτους που ηταν "σοσιαλιστες στα λογια, πατριωτες στην πραξη".

Η εξηγηση για αυτο το φαινομενο βρισκεται πρωτα στο οτι σε μη επαναστατικες περιοδους "οι ιδεες της κυριαρχης ταξης ειναι σε καθε εποχη και οι κυριαρχες ιδεες" * κατι που παρασερνει και τους αριστερους ειτε επειδη τις κουβαλαν μεσα τους οι ιδιοι, ειτε επειδη προσαρμοζονται στο κυριαρχο στην κοινω-

---

* Κ. Μαρξ "Γερμανικη Ιδεολογια" Αγγλικα Απαντα Μαρξ-Εγκελς, τομ. 5 σελ. 59

νια πατριωτισμο για να μην απομονωθουν. Δευτερο, ο οππορτουνισμος, δηλαδη το αρπαγμα καθε ευκαιριας για προωθηση των στενων προσκαιρων συμφεροντων ενος τμηματος της εργατικης ταξης, οπως ειναι και τα εθνικα συμφεροντα, παρολο που αυτο ειναι σε βαρος των πιο γενικων συμφεροντων ολης της εργατικης ταξης. Η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη απο την θεση της σαν μια ταξη της κυριαρχης εθνοτητας απολαμβανε καποια, εστω λιγα, αλλα πραγματικα, χειροπιαστα προνομοια, κατι που βοηθησε την αναπτυξη του πατριωτισμου ακομα και στους εργαζομενους που εβλεπαν την κοινωνια χωρισμενη απο τον ανταγωνισμο κεφαλαιου και εργατικης ταξης. Ο τριτος παραγοντας που ευνοει τον σοσιαλπατριωτισμο ειναι ο ρολος των μικροαστων, οι οποιοι ειναι παραδοσιακα το πιο πατριωτικο τμημα του πληθυσμου, αλλα συγχρονως μεγαλα τμηματα τους νοιωθουν εχθρικα προς το μεγαλο κεφαλαιο και θελουν να παρουσιαζονται σαν σοσιαλιστες, συμμαχοι και υποστηρικτες της εργατικης ταξης. Τελος, το ΑΚΕΛ που παιζει τον κυριο ρολο στην διαμορφωση της αριστερης συνειδησης ειναι ενα αρκετα ιδιομορφο κομμουνιστικο κομμα, που συνδιαζει το δεσιμο του με την οργανωμενη και ταξικα συνειδητη εργατικη ταξη (που αναγνωριζει τον ταξικο ανταγωνισμο) με το δεσιμο του με τα συμφεροντα της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης οχι μονο επειδη ελεγχεται απο μια σχετικα προνομιουχα κομματικη και συνδικαλιστικη γραφειοκρατια αλλα επειδη ειναι και το ιδιο ενας πολυ σημαντικος εργοδοτης.

■

Παρολη την κυριαρχια του πατριωτισμου στους αριστερους, υπαρχουν προοπτικες και δυνατοτητες εμφανισης ενος διεθνιστικου επαναστατικου ρευματος στην ν. Κυπρο. Αυτο το κειμενο δεν ισχυριζεται οτι αυτο ειναι ευκολο, αλλα οτι δεν ειναι αδυνατο, ενω ειναι απαραιτητο.

Ενα απο τα αποτελεσματα του πολεμου του '74, ασχετα με τις προθεσεις των πρωταγωνιστων του αστων, ηταν να δωσει ενα πρωτο χτυπημα στον εθνικισμο των ιδιων των ελληνοκυπριακων μαζων, επειδη επαψαν να ειναι η κυριαρχη εθνοτητα, και δεχτηκαν ενα γερο χαστουκι στην "εθνικη υπερηφανεια" τους. Αυτο επετρεψε να εμφανιστει η τοσο συζητημενη τα τελευταια χρονια "αδιαφορη" νεα γενια, που αδιαφορει για το "εθνικο" και **φαινεται** να αδιαφορει και για την πολιτικη "γενικα", ενω στην πραγματικοτητα αδιαφορει για την μονη υπαρκτη σημερα πολιτικη, αυτη που εχει σαν επικεντρο της το "εθνικο προβλημα" και την προσπαθεια λυσης του υπερ των ελληνοκυπριων.

Αλλα για να προχωρησει ενα μερος αυτης της νεολαιας και ιδιαιτερα οι νεοι εργατες απο την αδιαφορια για το Κυπριακο και την πολιτικη στο συνειδητο **ταξικο** διεθνισμο χρειαζεται ζωντανεμα της ταξικης παλης. Για τους επαναστατες που θελουν να συμβαλλουν στην αναπτυξη του διεθνιστικου ρευματος, ειναι απαραιτητος ο προσανατολισμος στους αγωνες της εργατικης ταξης - μικρους και μεγαλους - και η πιστη στην ικανοτητα της εργατικης ταξης να **αλλαξει** μεσα απο αυτους τους αγωνες, αντι να παραδινονται και να προσαρμοζονται στις **σημερινες** πατριωτικες αυταπατες και προληψεις της.

Οσο μικρες και αν μοιαζουν να ειναι σημερα οι δυνατοτητες να αναπτυχθει ενα διεθνιστικο εργατικο κινημα στην ν. Κυπρο, η παλη για την εμφανιση και το δυναμωμα μιας διεθνιστικης πολιτικης ειναι ο μονος τροπος με τον οποιο μπορουμε να προωθησουμε μεσα απο την θεση μας στην νοτια Κυπρο την διε-

θνιστικη και δημοκρατικη διαπαιδαγωγηση της ελληνοκυπριακης εργατικης ταξης, και την διεθνιστικη αλληλεγγυη και την ταξικη ενοτητα αναμεσα στις εργατικες ταξεις της Κυπρου της Ελλαδας και της Τουρκιας. Και αυτα ειναι απαραιτητες προυποθεσεις για να πανε μπροστα οι αγωνες της εργατικης ταξης σε αυτες τις χωρες και για να συμβαλλουμε στον αγωνα για τον διεθνη σοσιαλισμο. Ευκολο ή δυσκολο, αυτο ειναι που πρεπει αλλα και μπορει να γινει.

Σε αυτο θελουμε να συμβαλουμε με αυτο το κειμενο, που δεν ειναι το τελος ή εστω η μεση της μαχης που εχουμε να δωσουμε, μα η **πρωτη αρχη.**

[redacted]

Αυτοι οι στοχοι του κειμενου ηταν που καθορισαν την μορφη του καθως και τα θεματα στα οποια δωσαμε βαρος, και εκεινα στα οποια δεν δωσαμε. Σκοπος μας δεν ηταν ουτε να κανουμε μια ιστορικη μελετη, ουτε μια "αντικειμενικη" παρουσιαση απο καποια "ουδετερη" σκοπια. Θελαμε ενα πολιτικο κειμενο, που να βλεπει τα πραγματα απο την **γενικη** σκοπια των συμφεροντων της παγκοσμιας εργατικης ταξης και απο την **ιδιαιτερη θεση** μας σαν επαναστατες στην σημερινη ν. Κυπρο.

Για αυτο το κυριο βαρος πεφτει στην πολεμικη εναντια στις πολιτικη και τις πραξεις της ελληνοκυπριακης αρχουσας ταξης, και εχει τον χαρακτηρα της καταγγελιας και του ξεσκεπασματος. Συγκεντρωνομαστε δηλαδη στο να δειξουμε οτι οι ελληνοκυπριοι αστοι δεν ειναι οι "αθωες περιστερες" και τα θυματα της επιθετικοτητας της Τουρκιας οπως παρουσιαζονται αλλα ειναι και οι ιδιοι επιθετικοι.

Το ξεσκεπασμα και η καταγγελια των αστων απο μονα τους ομως δεν ειναι αρκετα για να ξεκαθαρισει, να δωθει με ακριβεια και να γινει συνολικα κατανοητη μια αριστερη διεθνιστικη πολιτικη.

Το πιο ολοκληρωμενο ξεκαθαρισμα μια τετοιας πολιτικης μπορει να γινει μονο αν συμπληρωθει με την αντιπαραθεση και την πολεμικη στις ιδεες που ειναι κυριαρχες μεσα στους αριστερους και στην πολιτικη πρακτικη τους. Για αυτο η αντιπαραθεση με αυτες τις αντιληψεις δεν εχει σαν στοχο **μονο** να δειξει που ειναι λανθασμενη η κυριαρχη αριστερη πολιτικη, αλλα ειναι αναγκαια και για να ξεκαθαρισουμε ποια ειναι η δικια μας πολιτικη, για να φανει οτι ακομα και εκει που σε πρωτη οψη οι δυο πολιτικες μοιαζουν να ταυτιζονται, η ομοιοτητα ειναι μονο επιφανειακη, και σε περιοδους οξυτητας και κρισης οδηγουν σε διαφορετικες πρακτικες ή οπως θα δουμε στο κεφαλαιο για την κριση στο Αιγαιο τον Μαρτη του '87 ακομα και σε αντιθετες στασεις.

Η αντιπαραθεση ομως σε αυτο το κειμενο δεν μπορει να πιασει ολο το φασμα των πολιτικων αντιληψεων, επειδη στην σημερινη περιοδο απευθυνομαστε αναγκαστικα μονο σε μια μειοψηφια με διεθνιστικη διαθεση. Για αυτο δεν ασχολουμαστε με τις φανερα ακραιες σωβινιστικες αντιληψεις, οχι επειδη δεν χρειαζεται, αλλα επειδη δεν προσπαθουμε να πεισουμε, να μιλησουμε και να απευθυνθουμε σε αυτη την φαση σε αυτους που ελκονται απο μια τετοια πολιτικη. Για παρομοιους λογους δεν ασχολουμαστε ουτε με σωβινιστικες αντιληψεις που θελουν να εμφανιζονται σαν προοδευτικες ή αριστερες και οι οποιες ανη-

κουν στις διαφορες αυτοχαρακτηριζομενες σαν αναρχικες ή "αυτονομες" ή ακομα και μαρξιστικες ομαδες οι οποιες κινουνται γυρω απο το συνθημα της "Αυτοδιαθεσης-Ενωσης".

Στον χωρο της αριστερας υπαρχει και ενα περιθωριο απο αναρχικους με τους οποιους θα μπορουσαμε να ανοιξουμε μια συζητηση, και θα προσπαθησουμε να το κανουμε, αλλα οχι σε αυτο το κειμενο, επειδη η πολιτικη τους βρισκεται εξω απο τα ορια των κυριαρχων αριστερων αντιληψεων και δεν θα βοηθουσε ιδιαιτερα στο **αρχικο** ξεκαθαρισμα της δικιας μας θεσης. Εξαλλου για την υπαρξη και την πολιτικη τους μαθαμε προσφατα.

Ετσι η αντιπαραθεση σε αυτο το κειμενο γινεται με τα οργανωμενα και συγκροτημενα τμηματα της αριστερας, που εκφραζουν την κυριαρχη αριστερη πολιτικη. Αυτα ειναι πρωτα και κυρια το ΑΚΕΛ, που μιλαει στο ονομα της εργατικης ταξης και που το βλεπει σαν το κομμα της το πιο οργανωμενο και ταξικα συνειδητο τμημα της εργατικης ταξης, αυτοι δηλαδη που τουλαχιστον βλεπουν την κοινωνια χωρισμενη σε δυο εχθρικα στρατοπεδα, τους αστους και τους εργαζομενους.

Εκτος απο το ΑΚΕΛ, υπαρχει και η πολυ πιο μικρη οργανωση που αυτοχαρακτηριζεται σαν η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ". Παρολο που δεν μπορει να γινει καμμια συγκριση αναμεσα στο μεγεθος και την επιρροη του ΑΚΕΛ και της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ", το βαρος που δινουμε στην αναλυση μας στις θεσεις και των δυο ειναι σχεδον παρομοιο. Αυτο θελει μια εξηγηση. Αν το ΑΚΕΛ εκφραζει την κυριαρχη πολιτικη στον αριστερο χωρο, η πολιτικη της "Α.Π. της ΕΔΕΚ" ειναι, τουλαχιστον στο Κυπριακο (και οχι μονο σε αυτο), το αριστερο οριο αυτης της κυριαρχης αριστερης πολιτικης, δειχνει πολυ χαρακτηριστικα **μεχρι που μπορει να φτασει** αυτη η πολιτικη οταν τραβηχτει οσο πιο αριστερα και οσο πιο "διεθνιστικα" γινεται, χωρις ομως να αμφισβητησει την ιδια τη βαση της, τα θεμελια πανω στα οποια στηριζεται, τις βασικες παραδοχες της. Για αυτο και η αναλυση των βασικων θεσεων της πολιτικης της "Α.Π. της ΕΔΕΚ" στο κυπριακο εχει το μεγαλο πλεονεκτημα οτι βοηθαει να ξεκαθαρισουμε οχι μονο απεναντι στην κυριαρχη αριστερη πολιτικη, αλλα και στην πιο αριστερη δυνατη καταληξη της.

Τα διαφορα αλλα ατομα, εντυπα ή ομαδες που υπαρχουν στον αριστερο χωρο δεν ειναι τωρα οργανωμενα και σχηματισμενα ουτε εχουν μονιμη παρουσια για να μπορουν να αναγνωριστουν σαν συγκεκριμμενες πολιτικες τασεις και να αντιμετωπισθουν σαν τετοιες.

Με την ΕΔΕΚ τελος δεν ασχολουμαστε ιδιαιτερα παρα μονο οπου βοηθαει για να γινει πιο καθαρη μια αντιληψη που υπαρχει και στους αριστερους, παρα το οτι συνηθιζει, ιδιαιτερα σε προεκλογικες περιοδους, να παρουσιαζεται σαν εργατικο κομμα. Ισχυρισμος που ερχεται σε αντιθεση οχι μονο με την ιδια την πολιτικη της, αλλα και με την κυριαρχα μικροαστικη κοινωνικη συνθεση των μελων, οπαδων, και γενικα του κοινωνικου χωρου τον οποιο επιρρεαζει, με την ελλειψη οργανωτικου δεσιματος της με την εργατικη ταξη, και με το οτι δεν υπαρχει ενα σημαντικο τμημα της εργατικης ταξης που να την βλεπει σαν το κομμα που τους εκπροσωπει. Μπορει σε παλιωτερες εποχες ('74-'75) να επαιξε καποιο μεγαλυτερο (και κυριαρχα βλαβερο) ρολο στη διαμορφωση του αριστερου χωρου αλλα σημερα ο σωβινιστικος χαρακτηρας της πολιτικης της αναγνωριζεται ευκολα απο αυτους που εχουν διεθνιστικη διαθεση ή εστω και μονο την διαθεση να εμφανιζονται σαν διεθνιστες.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

[redacted]

Επειδη δεν κανουμε μια μελετη της κυπριακης ιστοριας και της εξελιξης και αναπτυξης της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης αλλα συγκεντρωνομαστε στο να δειξουμε οτι οι ελληνοκυπριοι αστοι δεν ειναι "αθωες περιστερες" αλλα ειναι και οι ιδιοι επιθετικοι, η παρουσιαση πολλων γεγονοτων ειναι αποσπασματικη, και γινεται χωρις να κραταμε απαραιτητα καποια ιστορικη συνεχεια.

Αυτο οφειλεται και στο οτι θελαμε να κρατησουμε το μεγεθος και την δυσκολια του κειμενου μεσα σε καποια ορια και φυσικα και στις δικες μας μικρες δυνατοτητες σαν εργαζομενοι και οχι επαγγελματιες επαναστατες ή ιστορικοι με τον απαραιτητο ελευθερο χρονο και τα μεσα που χρειαζονται για να γινει μια σωστη ιστορικη ερευνα.

Ειναι επισης σημαντικο οτι η ερευνα αυτη σκονταφτει στο οτι τα γεγονοτα που μας ενδιαφερουν ειναι εκεινα ακριβως που ολοι, το κρατος, τα πολιτικα κομματα, οι διανοουμενοι στην νοτια Κυπρο και στην Ελλαδα, ενδιαφερονται πιο πολυ να κρυψουν, να αποσιωπησουν και να διαστρεβλωσουν. Εχει ειπωθει οτι η πρωτη απωλεια σε καθε πολεμο ειναι η αληθεια, και στην Κυπρο βρισκομαστε σε εμπολεμη κατασταση σχεδον συνεχεια απο το '55. Γι' αυτο, αν δεν εχει κανεις πολυ συγκεκριμενες υποψιες για το τι ψαχνει να βρει και τι προσπαθουν να κρυψουν, δεν προκειται ποτε να "πεσει επανω" στα ενδιαφεροντα γεγονοτα και καταστασεις κατα τυχη. Κανενα συγχρονο βιβλιο, μελετη, ή εγκυκλοπαιδεια απο οσα εχουμε υποψη μας, δεν ειναι αξιοπιστο απο μονο του. Η πιο χρησιμη πηγη ειναι παλιες εφημεριδες και περιοδικα, οπου η διαστρεβλωση φυσικα υπαρχει παντα, μεσα ομως στα ορια που καθοριζονταν απο το οτι τα γεγονοτα ηταν ακομα φρεσκα και το μελλον δεν ηταν ακομα γνωστο για να υπαγορευσει τις πιο χρησιμες για τους σκοπους της ελληνοκυπριακης αρχουσας ταξης συσκοτισεις και παραληψεις. Οποιος εχει δοκιμασει να χρησιμοποιησει τετοιες πηγες θα ξερει σιγουρα ποσο χρονο απαιτει μια τετοια εργασια και ποσο δυσκολη ειναι.

Μεσα στα ορια λοιπον που μας εβαζαν αυτες οι δυσκολιες, προσπαθησαμε κυρια να ανακαλυψουμε και να εξηγησουμε οσο γινονταν πιο ικανοποιητικα τις ευθυνες των Ελληνοκυπριων αστων και τον ρολο τους στο Κυπριακο προβλημα, οσο χρειαζονταν **για να μπουν οι βασεις που θα στηριξουν μια διεθνιστικη επαναστατικη πολιτικη** για τους Ε/κ αριστερους. Να την στηριξουν επειδη θα υπαρχουν πολιτικα επιχειρηματα στηριγμενα σε αρκετα ιστορικα γεγονοτα, ωστε να μην απορριπτεται κατευθειαν και απο ολους μεσα στην εθνικιστικη ελληνοκυπριακη πολιτικη ατμοσφαιρα. Οτι χρειαζεται πολυ περισσοτερη ερευνα, αυτο ειναι σιγουρο. Το αν θα γινει, και απο ποιους, εξαρταται και απο την πορεια της ταξικης παλης στην Νοτια Κυπρο και στην Ελλαδα, που ειναι η μονη που μπορει να δωσει τους ερεθισμους που θα δημιουργησουν πραγματικους επαναστατες διαννοουμενους.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ
ΟΙ "ΑΘΩΟΙ" ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΙ ΚΥΡΙΑΡΧΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

Το Κυπριακο και η λυση του παρουσιαζεται σημερα στην ελληνοκυπριακη πολιτικη σκηνη σαν προβλημα ξενης κατοχης και παρουσιας τουρκικων στρατευματων που πρεπει να αποχωρησουν, των δικαιοδοσιων σε μια πιθανη ομοσπονδια της κεντρικης κυβερνησης και αντιστοιχα των δυο ομοσπονδιακων κυβερνησεων, εγγυησεων, αναλογιων βουλευτων, βετο, εδαφικων αναλογιων κλπ. Αυτα παρουσιαζονται οτι αφορουν τα "ανθρωπινα δικαιωματα", τα "δικαιωματα της πλειοψηφιας", "θεματα ασφαλειας", "οικονομικης βιωσιμοτητας" και αλλα σχετικα.

Τι ειναι ομως στην πραγματικοτητα περα απο την προπαγανδα αυτη το Κυπριακο προβλημα για τα Ελληνοκυπριακα πολιτικα κομματα και τους ελληνοκυπριους αστους;

Ειναι και ηταν, οχι μονο για τα Ε/κ πολιτικα κομματα και τους ελληνοκυπριους αστους αλλα και για ολους τους αστους μεσα ή εξω απο την Κυπρο, το προβλημα του ποιος θα ελεγχει την κρατικη εξουσια και αρα ποιος θα εχει την πολιτικη, οικονομικη, και στρατιωτικη εξουσια στην Κυπρο. Διεκδικητες ειναι οι ελληνοκυπριοι, τουρκοκυπριοι, Ελληνες και Τουρκοι, και παλιοτερα φυσικα και οι Αγγλοι αστοι.

Σε αυτη την διαμαχη υπαρχουν και οι γνωστες συμμαχιες οι οποιες καθοριζονται απο την "κοινοτητα συμφεροντων" αναμεσα στους ελληνοκυπριους και Ελληνες αστους απο την μια, και στους τουρκοκυπριους και Τουρκους αστους απο την αλλη, οπως φυσικα υπαρχουν και αρκετες αντιθεσεις αναμεσα στους συμμαχους.

Παρολο που στο σημερινο κοσμο της "γεωπολιτικης" ειναι αναποφευκτο να επεμβαινουν σε αυτη τη διαμαχη και αλλα κρατη, ιδιαιτερα οι "μεγαλες δυναμεις", οι κυριοι πρωταγωνιστες παραμενουν οι αστοι των δυο εθνικοτητων.

Το μοιρασμα της εξουσιας στην Κυπρο αναμεσα στις αντιπαλες πλευρες περασε απο διαφορες φασεις. Η κατανομη της γινονταν αλλοτε "ειρηνικα" (Συμφωνιες Ζυριχης-Λονδινου) και αλλοτε με πολεμο ('55, '63-64, '67, '74). Ομως σε ολο αυτο το διαστημα δεν επικρατησε καποια "κοινα αποδεκτη" κατασταση, δεν υπηρξε καποιο, εστω προσωρινο, αλλα αποδεκτο απο ολους, εντος και εκτος Κυπρου, στατους κβο. Και ειναι αυτη η ελλειψη μιας παραδεκτης απο ολους ισορροπιας που κανει το "Κυπριακο" να αποτελει προβλημα για τους αστους.

Φυσικα, κανενας δεν το παρουσιαζει ετσι κυνικα. Ολοι συνεχιζουν να κρυβουν αυτη την διαμαχη κατω απο μεγαλοσχημα "ιδανικα" οπως "τα ανθρωπινα δικαιωματα", το "δικαιωμα της αυτοδιαθεσης", "παραβιαση του χαρτη του ΟΗΕ", "τετελεσμενα γεγονοτα στηριγμενα στην βια", "διεθνες δικαιο", "ειρηνευτικη επιχειρηση για προστασια των τουρκοκυπριων" και αλλα παρομοια απο ολες τις πλευρες.

Για να μπορει ομως να γινει αυτη η αποκρυψη της αληθειας, για να μπορουν να χρησιμοποιηθουν οι "κατωτερες ταξεις" απο τους αστους εναντια στις αντιπαλες αστικες ταξεις, χρειαζονται πρωτα η στηριξη και το δυναμωμα αστικων αξιων οπως η πατριδα, η "ιστορικη κληρονομια", οι "εθνικες ριζες",

τα φυλετικα χαρακτηριστικα, η θρησκεια και αλλα παρομοια, και δευτερο μια συνεχης και εντονη παραμορφωση της νεωτερης ιδιαιτερα ιστοριας, με την δημιουργια και την καλλιεργεια μιας ολοκληρης μυθολογιας.

Οι μυθοι αυτοι θεωρουνται τοσο αυταποδεικτοι ωστε να μην συζητιουνται καν απο την τεραστια πλειοψηφια, να μη συνειδητοποιειται ουτε το ιδιο το γεγονος οτι υπαρχουν και αποτελουν την βαση πανω στην οποια στηριζεται η πολιτικη σκεψη. Γι' αυτο πρεπει πριν προχωρησουμε να τους παρουσιασουμε, εστω και συνοπτικα και χωρις να τους σχολιασουμε ιδιαιτερα σε αυτο το μερος, αλλα καθαρα, ωστε να μπορουμε να προχωρησουμε παρακατω στην κριτικη τους.

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΑΘΩΟΥ ΘΥΜΑΤΟΣ

Τα Ελληνοκυπριακα και Ελληνικα πολιτικα κομματα συγκεντρωνονται στον πολεμο του '74 σε βαθμο που να δημιουργουν την εντυπωση οτι **το Κυπριακο δημιουργηθηκε το '74** απο την Τουρκικη εισβολη, και ακομα παραπανω, οτι το Κυπριακο προβλημα **ειναι η ιδια** η Τουρκικη εισβολη και η παραμονη Τουρκικου στρατου στην Κυπρο, οτι το Κυπριακο **δημιουργηθηκε** απο την επιθετικοτητα και την επεκτατικη πολιτικη της Τουρκιας, ενω οι ελληνοκυπριοι ειναι τα αθωα θυματα αυτης της εισβολης. Η επισημη εκφραση αυτης της θεσης ειναι το γνωστο "Το Κυπριακο ειναι προβλημα εισβολης και κατοχης":

> "Δεχομαστε οτι **το Κυπριακο ειναι θεμα κατοχης και τουρκικου επεκτατισμου ή οτι ειναι μια διακοινοτικη διαφορα;...**
>
> Αν ειλικρινα πιστευουμε - **οπως ολα τα κομματα διακηρυττουν - οτι το Κυπριακο ειναι θεμα κατοχης** ειμαστε ετοιμοι να υιοθετησουμε μια στρατηγικη που να στοχευει στο να καταστησει τους Τουρκικους επεκτατικους στοχους ανεφικτους" *
>
> "Η ουσια του Κυπριακου προβληματος ειναι μια διαμαχη αναμεσα στην Τουρκια και την Κυπριακη Δημοκρατια και οχι, οπως ψευδως παρουσιαζεται απο μερικους, μια διαφορα αναμεσα στις δυο κοινοτητες στην Κυπρο. **Ειναι Ζητημα εισβολης και κατοχης.** Η εσωτερικη πλευρα του Κυπριακου προβληματος θα λυνονταν ευκολα αν αυτο το Ζητημα αφηνονταν στους ιδιους τους Κυπριους για να το συζητησουν και να το λυσουν χωρις ξενη επεμβαση." **
>
> "Το Κυπριακο εχει παρερμηνευτει απο την διεθνη κοινοτητα. Δεν ειναι θεμα μεταξυ των δυο Κοινοτητων που μπορει ευκολα να λυθει απο τα Ηνωμενα Εθνη... **Το προβλημα της Κυπρου ειναι η κατοχη. Μια ξενη χωρα εισεβαλε βιαια και κατελαβε το 40% της νησου.** Το προβλημα της Κυπρου ειναι προβλημα παραβιασης της εδαφικης ακεραιοτη-

---

* "ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ", προεκλογικο φυλλαδιο της ΕΔΕΚ, βουλευτικες εκλογες 1985

** Απο ομιλια του Κυπριανου 1/10/79, στην Γενικη Συνελευση του ΟΗΕ: "CYPRUS PROBLEM before U.N. General Assembly Session XXIV", P.I.O 11/1979 σελ 23). Το PIO ειναι το Κρατικο Γραφειο Δημοσιων Πληροφοριων.

τας μιας χωρας μελους του ΟΗΕ" *

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗΣ

Για να ειναι πειστικος ομως ο μυθος του "αθωου Θυματος" πρεπει να αντιμετωπιστουν και οι ισχυρισμοι των Τουρκων αστων οτι η στρατιωτικη εισβολη του '74 εγινε για να προστατευτουν οι Τουρκοκυπριοι, και οτι πραγματι υπηρξαν διακοινοτικες ταραχες στις οποιες οι Ελληνοκυπριοι ειχαν σχεδον παντα το πανω χερι. Αυτο γινεται με δυο τροπους.

Ο ενας ειναι η **υποβαθμιση** της διακοινοτικης διαμαχης, την οποια παρουσιαζουν οτι ειναι σε μεγαλο βαθμο δημιουργημα της Τουρκικης προπαγανδας. Χαρακτηριστικη (και αρκετα προκλητικη) ειναι η συνεντευξη που εδωσε το '86 ο υπ. Εξωτερικων Ιακωβου στην "Χαλκιν Σεσι"

"Χ. ΣΕΣΙ: Αν οι Ε/Κ βρισκονταν στην θεση των Τ/Κ, που υπεφεραν τοσα πολλα απο το 1963 μεχρι το 1974, δεν θα ζητουσαν εγγυησεις της Τουρκιας για ασφαλεια;

ΑΠ: Το θεμα της ασφαλειας ειναι **υποκειμενικο.** Εσεις μπορειτε να ισχυριζεστε οτι φοβαστε **το σκοταδι, τα εντομα ή τους ποντικους** [!]. Εγω φυσικα δεν μπορω να σας απαντησω 'οχι δεν φοβαστε'. Η Τ/Κ ηγεσια εδω και 20 χρονια προσπαθει να δημιουργησει την εικονα των 'τρομερων Ε/Κ'. Το προβλημα πρεπει να αντιμετωπισθει μεσα σε ιστορικη προοπτικη. Κατα την περιοδο 1967-74 παραδειγματος χαριν, υπηρχε εσωτερικη ειρηνη.

Χ. ΣΕΣΙ: Τι να πουμε για τα γεγονοτα της περιοδου 1963-64;

ΑΠ: Πρεπει να δεχθειτε οτι η περιοδος αυτη δεν διαρκεσε πολυ.' [!]". **

Ο αλλος τροπος ειναι η αποδοση των ευθυνων για τις διακοινοτικες συγκρουσεις σε αλλους. Παρα τις διάφορες αναφορες σε "λαθη του παρελθοντος" (αναφερομαστε ιδιαιτερα σε οσα λεγονταν την προεκλογικη περιοδο του '85), οι Ελληνοκυπριοι αστοι δεν παραδεχονται οτι υπηρξε ή υπαρχει επιθετικοτητα του συνολου της Ε/κ αρχουσας ταξης εναντιον των Τουρκοκυπριων, αλλα αντιθετα ισχυριζονται οπως θα δουμε οτι εχουν "καλη θεληση". Ετσι θεωρουν οτι οι διακοινοτικες συγκρουσεις και η διακοινοτικη διαμαχη γενικοτερα δημιουργηθηκαν κυρια απο **εξωτερικους παραγοντες ή εξαιρεσεις.** Ισχυριζονται οτι οσο "αφηνονταν μονοι τους", οι Τ/Κ και οι Ε/Κ τα περνουσαν καλα και δεν ειχαν προβληματα, ουτε προκειται να εχουν αν βρεθουν ξανα μαζι.

ΟΙ ΞΕΝΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ "ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ" ΣΤΗΝ ΚΑΛΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ

Ετσι δινουν τρεις εξηγησεις για τους λογους που αρχισαν να εμφανιζονται προβληματα αναμεσα στις δυο κοινοτητες:

---

* συνεντευξη Παπανδρεου στο BBC, εφημεριδα "Ελευθεροτυπια" ελλαδας, 27/10/81

** απο τον "Φιλελευθερο" 23/1/86

α) εξαιτιας της "διαιρετικης πολιτικης" της Αγγλοκρατιας:

"ΒΡΕΤΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΑΙΡΕΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΥΕ

Ειναι ενα θεμελιωμενο γεγονος οτι κατα τον Κυπριακο αντιαποικιακο αγωνα η Βρεττανικη αποικιακη διοικηση, χρησιμοποιησε το αξιωμα του **διαιρει και βασιλευε**, ενθαρρυνε τις επιθεσεις Τουρκων Κυπριων εναντιον Ελληνων Κυπριων για να δημιουργησει καταστασεις διακοινοτικης προστριβης...

Τα πλεονεκτηματα μιας τετοιας εξελιξης για τους αποικιοκρατες ειναι προφανη. Και δεν υπαρχει λογος να επισημανουμε οτι ηταν καθαροτατο σε ολους τους Ελληνες Κυπριους οτι - αφηνοντας κατα μερος αλλους παραγοντες - οποιαδηποτε ενθαρρυνση ή προκληση που θα γινονταν το εναυσμα διακοινοτικων ταραχων θα σημαινε την πληρη καταστροφη του αντιαποικιακου αγωνα. Ακομα, η τεραστια πλειοψηφια των Τουρκων Κυπριων που ζουσε και δουλευε ειρηνικα μαζι με τους Ελληνες Κυπριους γειτονες τους, **δεν ειχαν κανενα λογο και κανενα ορατο συμφερον να προκαλεσουν διακοινοτικη διαμαχη...**" *

Αυτη η αντιληψη ειναι ιδιαιτερα αγαπητη στους αριστερους, ειτε του ΑΚΕΛ ειτε και αλλων που δεν ειναι πια μεσα στα "επισημα" αριστερα κομματα, οπως ο πρωην Γ. Γραμματεας του ΑΚΕΛ Πλουτης Σερβας:

"Αντεγκλησεις βασικες δεν υπηρχαν αναμεσα στους Ελληνες και τους Τουρκους της Κυπρου, στο πρωτο ημισυ του εικοστου αιωνα. **Τις αντεγκλησεις και συγκρουσεις αναμεσα στα δυο συνοικα στοιχεια ειναι ο σατανικος εγγλεζικος ιμπεριαλισμος που τις διεγειρε**, υστερα απο το ξεσηκωμα για λευτερια του 1955. Ολη η προηγουμενη ζωη απο την εποχη της αγγλοκρατιας (1878) κυλουσε μεσα σε συνθηκες ομαλοτητας και ειρηνικης αρμονικης συμβιωσης Ελληνων και Τουρκων" **

β) εξαιτιας της καθοδηγουμενης απο την Αγκυρα Τ/Κ ηγεσιας:

Για τα ελληνοκυπριακα πολιτικα κομματα η Τουρκικη αρχουσα ταξη δημιουργει τα προβληματα χρησιμοποιωντας την Τ/κ ηγεσια, ενα απλο πιονι της, για να προωθεισει την επεκτατικη της πολιτικη και να αποδειξει οτι οι Τ/κ κινδυνευουν και δεν μπορουν να ζησουν μαζι με τους Ε/κ:

"... εκτος απο την Βρεττανικη αποικιακη διοικηση, υπηρχε ακομα ενα 'ενδιαφερομενο μερος' - δηλαδη η Τουρκια - που, συμφωνα με της πολιτικη που ακολουθουσε παντα απεναντι στην Κυπρο, ειχε ακομα περισσοτερους

---

* TURKEYS EXPANSIONIST DESIGNS ON CYPRUS-THE ROLE OF TMT εκδοση του P.I.O., Σεπτ. '79.

** Πλουτη Σερβα: "Η τραγωδια της Κυπρου" εκδοσεις "διαλογος" Αθηνα '75 σελ. 21

λογους να ευνοει την διακοινοτικη διαμαχη." *

Χαρακτηριστικη ειναι και η φραση "Ο διαλογος στην ουσια δεν ειναι μεταξυ Ελληνοκυπριων και Τουρκοκυπριων αλλα μεταξυ Κυπρου και Αγκυρας" **.

γ) Με την θεωρια των "λαθων", της "προβοκατσιας" και των "προδοτων".

Τελος για γεγονοτα τα οποια δεν μπορουν να αποδωθουν με κανενα τροπο μονο σε "ξενους δακτυλους", χρησιμοποιουνται οι θεωριες των "λαθων", της προβοκατσιας και των "προδοτικων" εξαιρεσεων οπως η ΕΟΚΑ-Β, ο Γριβας και η χουντα, απο τα οποια τονιζεται το ενα ή το αλλο αναλογα με την πολιτικη τοποθετηση αυτου που τα λεει και την περιοδο. Ετσι θεωρειται παλι οτι την ευθυνη γι' αυτα τα γεγονοτα δεν την εχει το "συνολο" ή εστω η πλειοψηφια των Ελληνοκυπριων και Ελληνων, και δεν αποτελουν επιχειρηματα για την Τ/κ πλευρα:

> "ΠΡΟΤΙΜΟΥΜΕ παντα να τα ριχνουμε ολα τα φταισιματα για το δραμα του λαου μας στους ξενους, για να παρεχουμε το πολυποθητο "αλλοθι" για τις δικες μας βαρειες, βαρυτατες ευθυνες που χρονολογουνται απο δεκαετιες... Μια **χουφτα ανθρωπων χρειαστηκε** για να ιδρυσουν τα "Εθνικα Μετωπα" και στην συνεχεια την ΕΟΚΑ Β'..." ***

Χαρακτηριστικα και οταν ακομα οι ελληνοκυπριοι παραδεχονται "βαρυτατες ευθυνες" και αυτες τελικα αποδιδονται ολες σε "μια χουφτα ανθρωπων", ενω οι υπολοιποι βγαινουν καθαροι.

ΤΟ "ΕΝΙΑΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΚΡΑΤΟΣ"

Ολη αυτη η προπαγανδα χρησιμοποιειται για να στηριχθει η πολιτικη του "ενιαιου κυπριακου κρατους". Η πολιτικη δηλαδη συμφωνα με την οποια η "δικαιη" λυση στην Κυπρο ειναι ενα κρατος που θα πρεπει να διοικηται ουσιαστικα απο μια εξουσια, και στο οποιο δεν θα υπαρχουν εμποδια στην διακινηση, εγκατασταση και αποκτηση περιουσιας (οι περιφημες "τρεις βασικες ελευθεριες"). Σ' ενα τετοιο κρατος, παρολο που αναποφευκτα οι Ε/κ σαν πλειοψηφια θα εχουν τον πολιτικο ελεγχο, υποτιθεται οτι οι Τ/κ δεν θα εχουν τιποτα να φοβηθουν, διοτι οι προθεσεις των Ε/κ ηταν και θα συνεχισουν να ειναι καλες:

> "Δεν διακατεχομαι απο εχθροτητα εναντι των Τ/κ και αυτο πρεπει να το αντιληφθουν οι Τ/κ και να πεισθουν... καλουμε και τους Τ/κ να αντιληφθουν και να υποστηριξουν οτι και το δικο τους μελλον βρισκεται μεσα σε συνθηκες απολυτης ελευθεριας και ενοτητας με τον Κυπριακο Ελληνισμο" ****

---

* TURKEYS EXPANSIONIST DESIGNS ON CYPRUS-THE ROLE OF TMT εκδοση του Ρ.Ι.Ο., Σεπτ. '79.

** οπως για παραδειγμα στην ομιλια του Λυσσαριδη στην Βουλη, 12/5/85

*** Εφημεριδα "Φιλελευθερος" 20/10/86 σελ. 3

**** Ομιλια Κυπριανου 16/7/79, "Φιλελευθερος" 17/7/79.

"Πολυς λογος γινεται απο Τουρκικης πλευρας για την ασφαλεια των Τουρκοκυπριων στα πλαισια μιας λυσεως του Κυπριακου προβληματος... **η καλυτερη εγγυηση για την ασφαλεια των Τουρκοκυπριων ειναι να αφεθουν ελευθεροι να ξαναενωθουν μαζι με τους Ελληνες της Κυπρου...** Εκεινο που εμποδιζει την προοδο και την ευημερια τους ειναι η κατοχη και οχι η ελλειψη **καλης θελησεως** απο μερους του Κρατους και του Κυπριακου Ελληνισμου." *

"Ειμασταν και ειμαστε ετοιμοι να παρουμε μερος σε διαπραγματευσεις που θα οδηγησουν σε λυση του προβληματος και οχι σε διαλυση του κρατους. Για να εχουν επιτυχια αυτες οι διαπραγματευσεις χρειαζομαστε... μια κοινη φιλοσοφια σκοπου. Αυτος ο σκοπος δεν μπορει να ειναι κανενας αλλος απο το να χτισουμε **ενα κοινο μελλον σε ενα ανεξαρτητο και ενιαιο κρατος της Κυπρου** στο οποιο ολοι, ανεξαρτητα εθνικης καταγωγης ή αλλων διαφορων, απολαμβανουν ισα δικαιωματα σαν ισοι πολιτες της ιδιας χωρας" **

Η αποδοχη αντιθετα καποιου ειδους ομοσπονδιακου κρατους θεωρειται απο ολους η πολιτικη των "οδυνηρων υποχωρησεων" ή του "εντιμου συμβιβασμου" που επιβαλλεται απο τα πραγματα, και οχι επειδη υπαρχει ή υπηρξε πραγματι καποιο προβλημα αναμεσα σε Ε/κ και Τ/κ. Οι διαπραγματευσεις για ομοσπονδιακο κρατος ειναι τωρα πια ενα "αναποφευκτο κακο":

"Σε πραγματικους ορους το προβλημα **δεν ειναι θεμα διαπραγματευσεων, αλλα επιθεσης, κατοχης και διεθνους αδικιας...** Οι διαπραγματευσεις στην περιπτωση της Κυπρου ειναι **πραξη αναγκης**, οχι θεση αρχής" ***

ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ

Ας δουμε ομως καπως πιο αναλυτικα τις απαντησεις που δινει η Ε/κ αρχουσα ταξη στα επιχειρηματα των Τουρκων και Τουρκοκυπριων αστων οτι υπαρχει προβλημα ασφαλειας τους και πολιτικης και οικονομικης επιβιωσης των τουρκοκυπριων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ

Κανενας πολιτικοποιημενος ελληνοκυπριος δεν αρνειται την οικονομικη ανισοτητα που υπηρχε και υπαρχει αναμεσα στους Ε/κ και τους Τ/κ, αν και λιγοι συνειδητοποιουν τις πραγματικες της διαστασεις. Την εξηγουν ομως με διαφορους τροπους (αρκετα συχνα με καθαρα ρατσιστικα επιχειρηματα), ετσι που να φαινεται οτι οι Ελληνοκυπριοι δεν επαιξαν ουτε παιζουν κανενα ρολο και δεν εχουν καμμια ευθυνη για την κακια οικονομικη κατασταση της Τ/κ κοινοτητας. Ας παρουμε μια αγαπημενη τους μα και

---

* ομιλια Κυπριανου στο Συλλαλητηριο 20/7/79, απο "Φιλελευθερο" 21/7/79

** Ομιλια του προεδρου της Βουλης Α. Μιχαηλιδη στον ΟΗΕ, 6/11/1978 απο εκδοση του PIO: "Cyprus Debate in U.N. General Assembly XXXIII Session" Νοεμβρης 1978 σελ. 17

*** Ομιλια του υπ. εξωτερικων Ρολανδη στον ΟΗΕ, 15/11/79, "CYPRUS PROBLEM before U.N. General Assembly Session XXIV", P.I.O 11/1979 σελ 30.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

επισημη θεση:

"Ο μυθος της οικονομικης καταπιεσης των τουρκοκυπριων απο τους ελληνοκυπριους δεν ειναι καινουργιος. Εχει επαναληφθει συχνα. Ξανα τα γεγονοτα μιλουν μονα τους: α) Η Κυπρος ηταν κατω απο Οθωμανικη κατοχη απο το 1571 ως το 1878, οποτε παραχωρηθηκε στη Μ. Βρετανια... Ειναι αναμφισβητητο το γεγονος οτι η τουρκικη κοινοτητα ειχε προνομιακη μεταχειριση στη διαρκεια της Βρεττανικης διακυβερνησης. Αρα **για τεσσερεις αιωνες οι Τουρκοι ηταν ειτε οι κυβερνητες του νησιου ή το πιο προνομιουχο τμημα του πληθυσμου... Ο πραγματικος λογος των οικονομικων δυσκολιων των τουρκοκυπριων ειναι η πολιτικη του διαχωρισμου που τους επεβαλλε η ιδια τους η ηγεσια** που εμποδισε τον τουρκοκυπριακο πληθυσμο να ενσωματωθει στο συνολο" *

"Ο ισχυρισμος οτι οι Ελληνες Κυπριοι διεξαγουν εναν 'οικονομικο πολεμο' εναντιον της Τουρκοκυπριακης κοινοτητας, δεν ειναι απλα παραλογος αλλα 'προσθετει την προσβολη στην αδικια'. Ο εισβολεας ερχεται και στερει τον αυτοχθονα πληθυσμο απο ολες του τις ιδιοκτησιες, τους διωχνει με την δυναμη των οπλων και μετα, επειδη ο πλουτος που σφετεριστηκε μετατρεπεται σε στακτη στα χερια του **εξαιτιας της ανικανοτητας του να τον εκμεταλλευτει**, παραπονιεται οτι το θυμα της κτηνωδους επιθεσηςτου ειναι υπευθυνο για τις δυσκολιες του" **

Αλλοτε παλι, ισχυριζονται οτι οι ελληνοκυπριοι αστοι οχι μονο δεν ειχαν ευθυνες για τα οικονομικα προβληματα των τουρκοκυπριων αλλα ειχαν και καθε διαθεση να τους βοηθησουν οικονομικα αλλα οτι ηταν η ιδια η τουρκοκυπριακη ηγεσια που δεν δεχθηκε αυτη την βοηθεια:

"Ειναι αληθεια οτι κατα την περιοδο της αποικιοκρατιας υπηρχε ενα οικονομικο χασμα αναμεσα στους Τουρκοκυπριους και τους Ελληνοκυπριους. Αυτο το καταλαβαιναμε και μαλιστα **παιρναμε μετρα για να το αντιμετωπισουμε...** Δυστυχως, η αποφαση της Τουρκοκυπριακης ηγεσιας να μετακινησει τους Τουρκοκυπριους σε θυλακες μας εμποδισε απο το να γεμισουμε αποτελεσματικα αυτο το χασμα" ***

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ενω γινεται τοσος λογος για την Τουρκικη εισβολη του '74, για τα γεγονοτα του '63-64 τα οποια οπως θα δουμε παρακατω ηταν κανονικες πολεμικες επιχειρησεις με πολλους νεκρους αγνοουμενους και προσφυγες, κυριως τουρκοκυπριους, ριχνουν ολες τις ευθυνες στην Τουρκια, οπως φαινεται και σε ενα επισημο φυλλαδιο του Ρ.Ι.Ο.:

---

* THE TRUTH ABOUT ECONOMIC "OPPRESSION" P.I.O. Οκτ. 77 σελ. 2,3

** ομιλια Ρολανδη στον ΟΗΕ, 20/11/79 CYPRUS PROBLEM before U.N. General Assembly Session XXIV, P.I.O 11/1979 σελ 36

*** Ομιλια του προεδρου της Βουλης Α. Μιχαηλιδη στον ΟΗΕ, 6/11/1978 απο εκδοση του PIO "Cyprus Debate in U.N. General Assembly XXXIII Session" Νοεμβρης 1978 σελ. 28

"Το Δεκεμβρη του 1963, εμφανιστηκε μια πιο απειλητικη αντιδραση **απο την τουρκικη κυβερνηση** - η ανταρσια εναντια στο Κρατος που εξαπελυσε η παρανομη Τουρκικη οργανωση στην Κυπρο, και απειλες για εισβολη και επιθετικες πραξεις απο την ιδια την Τουρκια". *

Αντιστοιχα τα γεγονοτα της Κοφινου το '67, μετα απο χρονια δικαιολογιων και αποσιωπησης, χαρακτηριστηκαν απο τον Ανδρεα Παπανδρεου σαν σφαγες και λεηλασιες, για τις οποιες ομως η Ε/κυπριακη πολιτικη ηγεσια δεν εχει καμμια ευθυνη διοτι ηταν μια "μεγαλη προβοκατσια" της χουντας:

"... μεγαλη προβοκατσια της 15ης Νοεμβρη του 1967, [η] επιχειρηση κατα των χωριων Κοφινου και Α. Θεοδωροι. Η επιχειρηση εκεινη διεταχθη απο το αρχηγειο των Ελληνικων Ενοπλων Δυναμεων, απο το Ελληνικο επιτελειο και καθοδηγειτο κυριολεκτικα καθε μερα απο την Αθηνα. Ο Μακαριος και η κυβερνηση της Κυπρου τελουσαν σε πληρη αγνοια. Αποτελεσε μια πραγματι μεγαλη προκληση προς την Τουρκια. Εγιναν και σφαγες και λεηλασιες.

... εντεχνα η χουντικη προπαγανδα ερριξε την ευθυνη στον Μακαριο." **

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

Οι Τ/κ αστοι κατηγορουν τους Ε/κ και Ελληνες για την **επιδιωξη της Ενωσης**, για την **αρνηση εφαρμογης και την παραβιαση του συνταγματος της Ζυριχης**, και για την **"διεθνοποιηση" του Κυπριακου μετα το '74**, η οποια εχει σαν στοχο της να εξουδετερωσει διεθνως την ανεξαρτητη πολιτικη εκφραση των Τ/κ.

Οι Ε/Κ αστοι φυσικα τα αρνουνται ολα αυτα. Την Ενωση απο παλια την ειχαν καλυψει πισω απο την "εφαρμογη του δικαιωματος για αυτοδιαθεση του Κυπριακου λαου σαν συνολο":

"Σαν απαντηση στους αγγλικους και τουρκικους ισχυρισμους, οτι δηθεν η Ελλας επιζητουσε εδαφικα κερδη, ο Ελλην αντιπροσωπος διαβεβαιωνε οτι:

'Η Ελλας δεν ζητουσε την μεταβιβαση της κυριαρχιας, αλλα, απλως, την αναγνωριση εκ μερους των Ην. Εθνων του δικαιωματος του Κυπριακου λαου για αυτοδιαθεση' - ΟΗΕ, 15 Δεκεμβριου 1954'" ***

"Η Ελληνικη θεση οπως εκφραστηκε και πριν και μετα την Ανεξαρτησια ηταν οτι η αυτοδιαθεση σαν δικαιωμα ανηκε στο λαο της Κυπρου σαν **συνολο**... 'Η αρχη της αυτοδιαθεσης', ισχυρισθηκε στον ΟΗΕ ο κυριος Αβερωφ, ο τοτε υπουργος εξωτερικων της Ελλαδας 'παντα εξασκουνταν απο

---

* Π.Ι.Ο.: "THE CYPRUS PROBLEM - Historical review and analysis of latest developments - May 1978"

** Ομιλια Παπανδρεου στην Βουλη με ευκαιρια το "ανοιγμα του φακελλου της Κυπρου" 21/2/86

*** Π. Τερλεξη "Διπλωματια και Πολιτικη του Κυπριακου" σελ. 176

το συνολο του πληθυσμου που ζουσε σε μια δοσμενη περιοχη και δεν μπορουσε να εξασκηθει με κανενα αλλο τροπο. Οι Μειοψηφιες απολαμβαναν αυτο το δικαιωμα σαν στοιχεια του πληθυσμου'" *

Οσο για το Συνταγμα της Ζυριχης, σημερα οι ελληνοκυπριοι αστοι αποσιωπουν οτι το παραβιαζαν οι ιδιοι οποτε ηθελαν και το παρουσιαζουν σαν μια απο τις αιτιες των προβληματων:

"... η κανονικη λειτουργια του Κρατους ειχε γινει πρακτικα αδυνατη εξαιτιας μιας συνταγματικης δομης της οποιας η συλληψη ειχε γινει σε περιοδο εντασης και δυσπιστιας... Οι συμφωνιες της Ζυριχης και του Λονδινου βρισκονταν σε αμεση συγκρουση με τις βασικες αρχες του διεθνους δικαιου και της ηθικης... ειχαν παραβει τις διεθνως παραδεκτες αρχες της δημοκρατικης διακυβερνησης, της εξουσιας της πλειοψηφιας και της ισοτητας των πολιτων". **

Τελος η κατηγορια οτι η διεθνοποιηση, ενας βασικος στοχος της οποιας ειναι να εμποδισει την αναγνωριση του κρατους στον Βορρα, αποτελει επιθετικη πολιτικη δεν συζητιεται καν. Θεωρειται κατι πολυ φυσικο μια και η νομιμοτητα του κρατους της "Κυπριακης Δημοκρατιας", και η παρανομια του Τ/κυπριακου κρατους ειναι για την Ε/κ πολιτικη ηγεσια αναμφισβητητες αληθειες.

ΟΙ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ "ΛΑΘΩΝ"

Για ενα χρονικο διαστημα μετα την τουρκικη εισβολη, συμφωνουσαν ολοι οι ελληνοκυπριοι για την τελεια "αθωοτητα" της Ελληνικης και Ελληνοκυπριακης πλευρας. Μετα το '76 που διασπαστηκε η προηγουμενη "εθνικη ενοτητα" αναμεσα στα ελληνοκυπριακα κομματα και αρχισε σταδιακα να γινεται αποδεκτη απο ορισμενα Ε/Κ κομματα η ομοσπονδιακη μορφη λυσης, ξεκινησε και η διαφοροποιηση των Ε/κ κομματων σε περισσοτερο ή λιγοτερο αδιαλλακτα ή "απορριπτικα" για να χρησιμοποιησουμε τον ορο που καθιερωθηκε μετα το '85.

Ετσι τα τελευταια χρονια, που ξεκαθαρισαν περισσοτερο τα πραγματα, τα "συμβιβαστικα" κομματα (ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ), για να στηριξουν την πολιτικη του "εντιμου συμβιβασμου" **χωρις ομως να παραδεχθουν την υπαρξη μιας συλλογικης επιθετικης πολιτικης**, χρησιμοποιουν την θεωρια των "λαθων". Δεχονται οτι υπηρξε καταπιεση και επιθετικοτητα εναντιον των τουρκοκυπριων, οπως για παραδειγμα η προσπαθεια τροποποιησης του συνταγματος απο τον Μακαριο το '63 με τα γνωστα 13 σημεια(1), η οποια δεν μπορει να αποδοθει μονο στον ιμπεριαλισμο, τις προβοκατσιες και τα "ανευθυνα εξτρεμιστικα στοιχεια" ή τους "αφρονες χουντικους". Αυτη η παραδοχη βοηθα στο να γινει πολιτικα πιο αποδεκτος ο "εντιμος συμβιβασμος" μια που η δυσπιστια που νοιωθουν οι τουρκοκυπριοι για τους ελληνοκυπρι-

---

* Π. Πολυβιου "Cyprus - THE TRAGEDY AND THE CHALLENGE" England John Swain & Son Ltd 1975

** THE CYPRUS PROBLEM Historical review and analysis of latest developments P.I.O. 5/78

ους ειναι "καπως δικαιολογημενη", και δεν ειναι ολο το δικιο "με το μερος μας".

Ολες αυτες οι περιπτωσεις χαρακτηριζονται σαν "λαθη". Η χρησιμοποιηση της λεξης "λαθος" δεν ειναι καθολου τυχαια. Η χρησιμοτητα-της βρισκεται στο οτι ειναι λεξη ασαφης και διφορουμενη.

Για να φερουμε ενα παραδειγμα, αν ενας ληστης δεν προσεξει το αυτοκινητο της αστυνομιας που ειναι παρκαρισμενο κοντα στο σπιτι που παει να ληστεψει και τον πιασουν, τοτε οι αλλοι ληστες θα πουν οτι εκανε λαθος, εννοωντας φυσικα οτι επρεπε να προσεξει το αυτοκινητο της αστυνομιας και να δρασει αναλογα για να μη συλληφθει, ενω ο δικαστης που θα τον δικασει θα πει οτι εκανε λαθος (παραστρατημα), με την "ηθικη" εννοια της λεξης, εννοωντας οτι η ληστεια ειναι αδικη πραξη που δεν πρεπει να γινεται, ασχετα με την επιτυχια ή την αποτυχια της.

Ετσι η λεξη μπορει να χρησιμοποιειται ταυτοχρονα με την εννοια του πολιτικου λαθους τακτικης και του ηθικου λαθους, του αδικου, χωρις να προσδιοριζεται ποια απο τις δυο εννοιες (ή ισως καποιος συνδιασμος τους) ισχυει, δημιουργωντας ετσι μια πολυ βολικη συγχιση, ιδιαιτερα για τα μελη του ΑΚΕΛ.

Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΚΕΛ

Πρεπει φυσικα να σταθουμε ιδιαιτερα στο ΑΚΕΛ, επειδη ειναι το κομμα που μιλα για λογαριασμο της εργατικης ταξης, αλλα ειναι και το κομμα που το βλεπουν σαν το κομμα της εργατικης ταξης οι ιδιοι οι εργαζομενοι που εχουν καποια ταξικηαντικαπιταλιστικη συνειδηση.

Ειναι επιπλεον το κομμα που απο παλια προβαλλε σαν μερος της πολιτικης του την "επαναπροσεγγιση των Ε/κ και των Τ/κ", μιλα για "σωβινισμο" και στις δυο κοινοτητες, και αυτοχαρακτηριζεται Λενινιστικο και διεθνιστικο.

Ακομα, παρολο που ειναι το κομμα που δινει την μεγαλυτερη εμφαση στις ευθυνες των ξενων για το κυπριακο (ο τοσο συχνα αναφερομενος αμερικανονατοικος ιμπεριαλισμος) ειναι συγχρονως, οσο και αν φαινεται αντιφατικο, και ενα απο τα δυο κομματα που σε αλλες, πιο "εσωτερικες" ή σπανιες περιπτωσεις λεει οτι δεν ειναι και τοσο καινουργιο ή αποκλειστικα ξενοκινητο φαινομενο οι διακοινοτικες συγκρουσεις στην Κυπρο.

Πιο συγκεκριμενα, για το ΑΚΕΛ υπαρχει μια "πυραμιδα" των αιτιων και των ευθυνων για το Κυπριακο. Στην κορυφη της πυραμιδας, με την μεγαλυτερη ευθυνη, βρισκονται οι "νατοικοι ιμπεριαλιστες", μετα ερχονται οι Τουρκοι στρατοκρατες, μετα η Ελλαδικη δεξια και τελος οι ντοπιοι τουρκοκυπριοι και ελληνοκυπριοι "σωβινιστες". Στο **περιθωριο** μονο της πολιτικης του δεχεται οτι υπηρξε καποια στρατιωτικη και οικονομικη καταπιεση των Τουρκοκυπριων απο πιο πλατειες ελληνοκυπριακες πολιτικες και οικονομικες δυναμεις, την οποια ομως χαρακτηριζει παλι σαν "λαθη", και αρα σαν κατι που **δεν ειναι αναποφευκτο και που μπορει να μην επαναληφθει:** Εκεινο που χρειαζεται ειναι να φυγουν τα αποτελεσματα, η "δυσπιστια" που προκαλεσαν οι "ιμπεριαλιστικες επεμβασεις" και τα "λαθη". Αυτη ειναι η βαση της πολιτικης της "επαναπροσεγγισης".

Στις πιο δημοσιες διακυρηξεις του, το ΑΚΕΛ ριχνει ολες

τις ευθυνες για το Κυπριακο προβλημα πρωτα στον Αμερικανονατοικο ιμπεριαλισμο και στις πιο εντονα πατριωτικες του στιγμες στην Τουρκικη και τουρκοκυπριακη αρχουσα ταξη. Οσο πιο μακρινοι φαινονται να ειναι οι φταιχτες τοσο και πιο ενοχοι παρουσιαζονται. Οποιοιδηποτε αλλοι ειναι απλα οργανα-τους, συνειδητα ή ασυνειδητα:

> "Το Κυπριακο δεν ειναι και ουτε ηταν ποτες διαφορα μεταξυ Ελληνων και Τουρκων Κυπριων. Αν ηταν τετοιο θα το λυαμε απο καιρο. Το Κυπριακο ηταν και ειναι διαφορα μεταξυ Κυπρου και ιμπεριαλισμου, μεταξυ Κυπρου και Τουρκικης κατοχης. Ηταν και ειναι θεμα ξενης επιδρομης και κατοχης του 40% του κυπριακου εδαφους, θεμα ανεξαρτησιας, κυριαρχιας και εδαφικης ακεραιοτητας" *

> "Θεωρωντας το Κυπριακο ως θεμα ξενων συνωμοσιων και επεμβασεων, με αποκορυφωμα το πραξικοπημα την εισβολη και την συνεχιζομενη κατοχη..." **

> "Το Κυπριακο δεν ηταν και δεν ειναι θεμα διαφορων αναμεσα στην Ε/Κ και την Τ/Κ κοινοτητα. Οι οποιεσδηποτε διαφορες αναμεσα στις δυο κοινοτητες ειναι αποτελεσμα των ραδιουργιων του ιμπεριαλιστικου παραγοντα." ***

> "... Οι διακοινοτικες συγκρουσεις του 1958, που τις οργανωσαν και τις υπεθαλψαν και τοτε οι εξωτερικοι κυριως εχθροι, εφεραν την πολιτικη ηγεσια της Κυπρου μπροστα στην αδηρητη αναγκη των Ζυριχικων συμφωνιων" ****

> "Με την αρνητικη και αδιαλλακτη αυτη σταση της, που εχει και την ενθαρρυνση και την υποστηριξη της Αγκυρας και των κυκλων που βρισκονται πισω της, η τουρκοκυπριακη ηγεσια επωμιζεται την κυρια ευθυνη για την σημερινη στασιμοτητα, το αδιεξοδο και την αποτελματωση του Κυπριακου" *****

Σε αλλες ομως περιπτωσεις, οι παραδοχες του ΑΚΕΛ ερχονται σε αντιφαση με τα προηγουμενα. Ετσι παραδεχεται οτι οι Τ/κ ειναι αδικημενοι, τουλαχιστον στον οικονομικο τομεα, παρολο που συνηθως οι Ε/κ εμφανιζονται παλι σαν αθωοι:

> "... αν επιτευχθει καποια λυση... θα βρεθουμε μπροστα στην εξης κατασταση. Θα εχουμε μια Ελληνοκυπριακη κοινοτητα με εναν μεσο ορο βιοτικου επιπεδου ψηλοτερο, θαλεγα πολυ ψηλοτερο απο τον μεσο ορο του βιοτικου επι-

---

* "Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΣ", εισηγητικη ομιλια Παπαιωαννου στο 14ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ, 25-28/5/78 σ. 11

** Μινιμουμ Προγραμμα συνεργασιας ΑΚΕΛ - ΔΗΚΟ

*** Εκλογικο προγραμμα ΑΚΕΛ, για τις εκλογες 8/12/85

**** Ανδρεα Ζιαρτιδη, Ομιλια στο 13ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ - Απριλης 1974. Απο το βιβλιο "Α. Ζιαρτιδη -Ομιλιες -Διαλεξεις -Δηλωσεις" εκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ, 1980

***** ομιλια Φαντη στην Βουλη για την ψηφιση των προυπολογισμων, 27/2/86. Χαραυγη 28/2/86

πεδου της Τουρκοκυπριακης κοινοτητας.

Υπαρχουν γι' αυτο οι λογοι. Μερικοι αναγονται χρονικα στην εποχη της αποικιοκρατιας και την ευθυνη γι' αυτους την φερει το αποικιακο καθεστως που κρατησε γενικα το βιοτικο επιπεδο του λαου μας χαμηλο. [πως ειναι δυνατο κατι που κρατα **γενικα** το βιοτικο επιπεδο χαμηλο να ειναι η αιτια για την **διαφορα** των βιοτικων επιπεδων, αυτο δεν το καταλαβαινουμε] Αλλοι λογοι πρεπει να αναζητηθουν στην πολιτικη ανωμαλια και ιδιαιτερα στην πολιτικη του οικονομικου ΤΑΞΙΜ που επεβαλε η Τ/κ ηγεσια. Τελος ειναι ο πολεμος και η εισβολη που κτυπησε το βιοτικο επιπεδο των Τ/κ το ιδιο και χειροτερα απο οσον εκτυπησε το βιοτικο επιπεδο των Ελληνοκυπριων." *

Προχωρανε μεχρι το σημειο, αν και χωρις να παψουν να τονιζουν πρωτα και κυρια τις ευθυνες του ιμπεριαλισμου, να αναφερονται σε "λαθη" και "σωβινισμο" που δεν χαρακτηριζονται πια σαν εξαιρεσεις, δεν θεωρουνται περιθωριακα φαινομενα, αλλα αφορουν το συνολο της Ελληνοκυπριακης κοινωνιας και της πολιτικης ηγεσιας της:

"Για να κρυψουν [οι ιμπεριαλιστες] αυτες τις αχορταγες ορεξεις τους και θελοντας να παρουσιασουν το Κυπριακο σαν Ελληνο-Τουρκικη διενεξη εριξαν τις δυο κοινοτητες τη μια εναντια στην αλλη και δημιουργησαν τη σημερινη θλιβερη κατασταση...

Βεβαια ο ιμπεριαλισμος οταν απεργαζονταν την κυπριακη τραγωδια εκμεταλλευτηκε αριστοτεχνικα ορισμενα **λαθη** που διεπραξαν Τουρκοι και Ελληνες. Δεν μπορουμε να το αρνηθουμε αυτο. Πρεπει να ειμαστε ρεαλιστες.

Μεγαλη ειναι η ευθυνη εκεινων **που κρατουν την τυχη των δυο κοινοτητων στα χερια τους, τα τελευταια 25 χρονια.** Αυτοι υποτιμησαν τον ρολο του ιμπεριαλισμου. Με προκλητικα δημοσιευματα και διασπαστικες και διαχωριστικες ενεργειες και με αρνητικες πραξεις εχυναν νερο στο μυλο του ιμπεριαλισμου" **

"Ουτε ωφελει να αποδιδουμε την καχυποψια και την δυσπιστια που υπαρχει αναμεσα στις δυο κοινοτητες μονο στη διαιρετικη πολιτικη του ιμπεριαλισμου. Ο ιμπεριαλισμος **εκαλλιεργησε ενα σπορο που υπηρχε. Εριψε λαδι σε μια φωτια που σιγοκαιγε.** Η καχυποψια αναμεσα στους Ελληνες και τους Τουρκους της Κυπρου εχει καποιες **ιστορικες ριζες,** αρχιζει απο τοτε που η Κυπρος και ολος ο ελληνικος χωρος βρισκοταν κατω απο την Οθωμανικη αυτοκρατορια... Τεσσερεις ελληνοτουρκικοι πολεμοι μεσα στα

---

* "ΤΟ ΑΚΕΛ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΟΡΘΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ - Ομιλιες των βουλευτων για τον Ταχτικο Προυπολογισμο και τον Προυπολογισμο Αναπτυξης 1977 - 24-26 Φλεβαρη 1977" - Ομιλια του Α. Ζιαρτιδη

** 14ο Συνεδριο ΑΚΕΛ, Μαης '78, ομιλια Μουζαφερ Αχμετ... σ. 89

τελευταια 70 χρονια (1897, 1912, 1914, 1922)... " *

"... ακουω στ' αυτια μου την προπαγανδα της Ε/Κ πλευρας του λαου μας να λεει: Για δεκαδες πολλα χρονια, για αιωνες, οι Ε/Κ και οι Τ/Κ εζησαν εδω μαζι ειρηνικα και συνεργαστηκαν για την ευημερια αυτου του τοπου. Αυτα δεν ειναι προπαγανδα που θελει να εξαπατησει. Ειναι αληθεια! ... πριν 25, 30, 40 χρονια, το στοιχειο που κυριαρχουσε που καθωριζε τις σχεσεις της αναμεσα στες δυο κοινοτητες ηταν το στοιχειο της φιλιας, της συνεργασιας, της ειρηνικης συμβιωσης. Ομως , αυτο το στοιχειο δεν ηταν το μονο στις σχεσεις των δυο κοινοτητων. Πρεπει **να εχουμε την τολμη να παραδεχτουμε** [γιατι αραγε χρειαζεται τολμη για κατι τετοιο;] οτι πιο αδυνατο υπηρχε και το στοιχειο της καχυποψιας και ακομα πιο αδυνατο το στοιχειο του φυλετικου μισους...

Αγαπητοι φιλοι, εμεις λεμεν οτι η κυρια, η κεντρικη αντιθεση που εδημιουργησε και οξυνε το κυπριακο προβλημα ηταν η αντιθεση του λαου μας στα σχεδια και στες επιδιωξεις των ιμπεριαλιστων...

Ποτε ομως μπορεσαν οι ιμπεριαλιστες να δημιουργησουν μεσα απο αυτη την κυρια αντιθεση το προβλημα μας υπο την σημερινη του μορφη και να το οξυνουν; Οταν κατορθωσαν **να πυροδοτησουν τις ναρκες που υπηρχαν** στα θεμελια της φιλιας και της συνεργασιας Ε/κ και Τ/κ. Οταν κατωρθωσαν να απομακρυνουν τους Τ/Κ απο τους Ε/Κ, και τους Ε/Κ απο τους Τ/Κ. Οταν κατορθωσαν να ριξουν τους μεν εναντια στους δε." **

Αυτη η αντιφατικη πολιτικη, που επισημα ριχνει **ολο** το φταιξιμο στους ιμπεριαλιστες αλλα ανεπισημα, στο περιθωριο, αποδιδει μεχρι και μεγαλες ευθυνες στους ιδιους τους "πατριωτες" αστους με τους οποιους συνεργαζεται δεν ειναι τυχαια. Πρωτα, συνηθως δεν εμφανιζονται συγχρονως και τα δυο σκελη της, αλλα εξαρτωνται απο την περιοδο. Δευτερο, μπορει να ξεχωρισει κανεις τασεις και μεσα στην ιδια την ηγεσια του ΑΚΕΛ. Αλλα με αυτα δεν μπορουμε να ασχοληθουμε σε αυτο το κειμενο.

ΤΑΞΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Αφου για ολους, συμπεριλαμβανομενου του ΑΚΕΛ, οι βασικοι υπευθυνοι των καταστροφων που περασε η Κυπρος, και των καταστροφων που την απειλουν, βρισκονται **εξω** απο την Κυπρο, και ολοι οι (ελληνο)κυπριοι εκτος απο τις γνωστες εξαιρεσεις, ειναι "αθωα θυματα", αναποφευκτο συμπερασμα ειναι η αναγκη για "εθνικη ενοτητα", δηλαδη για ταξικη ενοτητα: ενοτητα κρατους εργοδοτων και εργαζομενων για "ενισχυση της οικονομιας", για "ενισχυση της αμυνας", για ενισχυση του "αγωνα" για

---

* Ανδρεα Ζιαρτιδη, Ομιλια στο 13ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ - Απριλης 1974. Απο το βιβλιο "Α. Ζιαρτιδη -Ομιλιες -Διαλεξεις -Δηλωσεις" εκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ, 1980 σελ 62

** Ανδρεα Ζιαρτιδη, Ομιλια στην Μπουατ 72 "Επαναπροσεγγιση-Συμφιλιωση-Συνεργασια" 27/2/80. Απο το βιβλιο "Α. Ζιαρτιδη -Ομιλιες -Διαλεξεις -Δηλωσεις" εκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ, 1980 σ. 105-111.

το Κυπριακο. Η "ενοτητα" ειναι το λαβαρο ολων και συγχρονως το ροπαλο με το οποιο χτυπαν τους πολιτικους τους αντιπαλους - βλεπε ολες σχεδον τις πολιτικες διακυρηξεις του ΔΗΚΟ της ΕΔΕΚ και του ΑΚΕΛ μεσα στο '85 και στις εκλογες του '88.

Φυσικα, το θυμα της ενοτητας αυτης ειναι η εργατικη ταξη, που πρεπει να θυσιασει τα ταξικα της συμφεροντα στο βωμο της.

Οι "οικονομικες θυσιες", η "υπευθυνοτητα" και η "αυτοσυγκρατηση στην υποβολη των αιτηματων" ειναι τα μονιμα συνθηματα ολων (συμπεριλαμβανομενου του ΑΚΕΛ και των συντεχνιων) απο την ανακυρηξη της Κυπριακης Δημοκρατιας και την αποχωρηση των αποικιοκρατων. Με τον μπαμπουλα της "Τουρκοποιησης" ολης της Κυπρου, καλλιεργειται μια νοοτροπια πολιορκημενου-ο φοβος που καλλιεργειται απο το "μπροστα στους μεγαλους εξωτερικους κινδυνους χρειαζεται να ειμαστε ενωμενοι και μαζεμενοι στο καβουκι μας" - και συντηρηται ο εθνικισμος. Και αυτα οχι μονο στα "αμεσα" πολιτικοοικονομικα ζητηματα αλλα σε ολα τα επιπεδα της κοινωνικης και πολιτιστικης ζωης. Απο το '74 εχουν γραφτει τομοι δακρυβρεκτης πατριωτικης ποιησης και εχει ζωγραφιστει μια αναλογη ποσοτητα μαυροφορεμενων μαναδων θυματων του Αττιλα, με την πληρη ευλογια και στηριξη του κρατους. Στο πολιτικο επιπεδο, αυτη η πολιτικη ενισχυεται με μετρα οπως η "εκτακτη εισφορα για την αμυνα", οι τακτικες ασκησεις για τους εφεδρους, και παλιοτερα η απαγορευση εξοδου απο την Ν. Κυπρο για τους ανδρες.

Η σημαντικοτερη και ποιο καθαρη πολιτικη εκφραση ολων αυτων ειναι η δικαιολογηση και η επισημη αποδοχη της ιδεολογιας της **ταξικης συνεργασιας** απο το ιδιο το κομμα που ισχυριζεται οτι αντιπροσωπευει τα ταξικα συμφεροντα των Κυπριων εργαζομενων:

> "Μερικοι βιαζονται και θελουν να παραγνωρισουν το σταδιο του αγωνα που περναμε και **να το ριξουμε στον ταξικο αγωνα...**
>
> Αν ομως διαπρατταμε τετοιο λαθος το αποτελεσμα δεν θαταν η καταχτηση της εξουσιας απο την εργατικη ταξη αλλα **η καταχτηση ολοκληρης της Κυπρου απο τα Τουρκικα στρατευματα κατοχης και τους ιμπεριαλιστες**. Γιατι η οξυνση του ταξικου αγωνα θα εξασθενουσε το Εσωτερικο μετωπο αντιστασης του λαου..." *

Αποτελεσμα ειναι οτι οι πρωτοι που χτυπιουνται οταν εμφανιζονται προβληματα ειναι η εργατικη ταξη που δεν μπορει να αντιδρασει εξαιτιας της πολιτικης της ταξικης συνεργασιας για χαρη του Κυπριακου. Και αυτα οχι μονο το '74 που της πηραν το 20% των μισθων και αλλες παροχες αλλα και με την παγοποιηση αυξησεων στις συμβασεις οταν υπαρχει καποια οικονομικη δυσκολια για τους αστους, και τελος με την "εκτακτη εισφορα για την αμυνα".

---

* Ε. Παπαιωανου, εισηγητικη ομιλια στο 14ο συνεδριο του ΑΚΕΛ, Μαης 1978

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ

Η ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ

Οι ισχυρισμοι των Ε/κ και Ελληνων αστων για την αθωοτητα-τους και την "καλη διαθεση" τους απεναντι στους Τουρκοκυπριους, καθως και ο ρολος του χωρις ευθυνες "αθωου θυματος" που προσπαθουν να υποδυθουν, ειναι περα για περα υποκριτικοι.

Οι Ελληνοκυπριοι αστοι ηταν και συνεχιζουν να ειναι επιθετικοι απεναντι στους Τουρκοκυπριους και η επιθετικοτητα τους δεν ειναι κατι το τυχαιο που οφειλεται σε "λαθη" αλλα αντιθετα πηγαζει απο την ιδια την φυση τους σαν αστοι, και τις οικονομικες και πολιτικες συγκυριες.

Οταν ριχνουν ολες τις ευθυνες στους ξενους ολοι υποκρινονται οτι "ξεχνανε" την πολυ παλια οικονομικη και κοινωνικη επικρατηση των Ελληνοκυπριων σαν η κυριαρχη εθνοτητα στην Κυπρο. Και μαζι "ξεχνανε" οτι αυτο σημαινε και την καταπιεση των τουρκοκυπριων και την συνεχη παλη για την διατηρηση και εδραιωση αυτης της κυριαρχιας και την ολο και μεγαλυτερη εξουδετερωση των Τουρκοκυπριων. Τετοιοι ανταγωνισμοι ειναι ο κανονας στον καπιταλιστικο κοσμο, και οπου εμφανιζονται φερνουν μαζι τους αναποφευκτα συμφορες και συγκρουσεις σαν αυτες που συνεβηκαν στην Κυπρο.

Και οταν ομως η ελληνοκυπριακη πολιτικη αναγνωριζει σε καποιο βαθμο την υπαρξη αυτου του ανταγωνισμου, θεωρειται οτι ο πολεμος του '74 και η παρουσια του Τουρκικου στρατου στην Βορεια Κυπρο αναιρει τα προηγουμενα. Απο την στιγμη που εγινε και συνεχιζεται αυτη η αδικια, λενε εμμεσα, ολα τα υπολοιπα ειναι δευτερευοντα, χωρις σημασια. Για τους Ελληνες και Ελληνοκυπριους αστους, για ολα τα Ελληνοκυπριακα κομματα οπως ειδαμε, το Κυπριακο απο το '74 και μετα ειναι απλα και μονο προβλημα "εισβολης και κατοχης εδαφους ενος ανεξαρτητου κρατους μελους του ΟΗΕ", δηλαδη προβλημα του ποιος ειναι ο στρατος που κερδιζει αυτη τη στιγμη.

ο πολεμος ειναι η συνεχεια της πολιτικης

Αυτου του ειδους η συλλογιστικη δεν ειναι ανακαλυψη της ελληνοκυπριακης αρχουσας ταξης, ειναι παλια οπως φαινεται και απο τα παρακατω αποσπασματα του Λενιν τα οποια αν και γραφτηκαν στις αρχες του αιωνα, ταιριαζουν απολυτα στους Ελληνοκυπριους αστους και μικροαστους:

> "Ο φιλισταιος [ακαλλιεργητος μικροαστος] δεν καταλαβαινει οτι ο πολεμος ειναι 'η συνεχεια της πολιτικης' και ετσι περιοριζεται σε συνταγες του ειδους 'ο εχθρος μας επιτεθηκε', 'ο εχθρος εκανε εισβολη στην χωρα μου', χωρις να σταματησει για να σκεφτει πια συμφεροντα διακυβεβονται σ' αυτον τον πολεμο, ποιες ταξεις τον διεξαγουν, και με ποιους πολιτικους στοχους... για τον φιλισταιο το σημαντικο ειναι που βρισκονται οι στρατοι, ποιος κερδιζει αυτη τη στιγμη. Για τον Μαρξιστη το σημαντικο ειναι ποια συμφεροντα διακυβεβονται σε αυτον τον πολεμο, κατα την διαρκεια του οποιου **μπορει να κερδιζει πρωτα ο**

ενας και μετα ο αλλος στρατος." *

Εκεινο που τελικα εχει σημασια δεν ειναι ποιος κερδισε την τελευταια μαχη, αλλα το οτι:

"'Ο Πολεμος ειναι η Συνεχιση της Πολιτικης με Αλλα' (δηλ. Βιαια) 'Μεσα'

Αυτος ο διασημος αφορισμος ειναι του Κλαουσεβιτς, ενος απο τους πιο βαθεις συγγραφεις πανω στα προβληματα του πολεμου. Οι Μαρξιστες σωστα θεωρουσαν παντα αυτη τη θεση σαν την **θεωρητικη βαση** των αποψεων για την **σημασια οποιουδηποτε πολεμου**" **

Αν προσπαθησουμε λοιπον να αντιμετωπισουμε τον πολεμο του '74 σαν την συνεχιση της πολιτικης, τοτε πρεπει να θυμηθουμε οτι δεν ξεκινησαν ολα τον Ιουλη του '74: Ο πολεμος του '74 δεν ηταν παρα ενα **σταδιο** της διαμαχης μεταξυ Ελληνων και Ελληνοκυπριων αστων απο τη μια και Τουρκων και Τουρκοκυπριων αστων απο την αλλη πλευρα. Οι ανταγωνισμοι και οι διαμαχες, των οποιων αυτος ο πολεμος δεν ηταν παρα μια "βιαιη συνεχεια", υπηρχαν πολυ πριν την Τουρκικη εισβολη. Και παρολο που η τουρκικη αρχουσα ταξη ειχε και εχει σχεδια και φιλοδοξιες καθε αλλο παρα αθωες, συγχρονως οι ελληνοκυπριοι αστοι δεν ειναι με κανενα τροπο τα αθωα θυματα, μια και ειχαν καταπιεσει και απειλησει την Τουρκοκυπριακη κοινοτητα με πολλους τροπους και για πολλα χρονια. Ο πιο ξεκαθαρος και φανερος ηταν ο **αγωνας για την Ενωση.**

Η ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ

Για να καταλαβουμε τι σημαινε η Ενωση για τους Τουρκοκυπριους και γιατι αποτελουσε μια πραγματικη απειλη γι' αυτους πρεπει να δουμε ποια ειναι η **λειτουργια** των **εθνικων μειονοτητων** που βρισκονται στα εδαφη **ανταγωνιστικων κρατων** οπως ειναι η Ελλαδα και η Τουρκια. Να τι γραφει σχετικα με αυτο για την Τουρκια ο Ν. Σαρρης:

"Το φαινομενο γινεται ακομα πιο ξεκαθαρο προκειμενου περι της Τουρκιας, το ενδιαφερον της οποιας για οσες απο τις τουρκοφωνες ή ομογενεις της μειονοτητες, αναγεται στην απωτερη προθεση-της να τις χρησιμοποιησει **σαν μεταπρατες των συμφεροντων της**, εκει οπου τα τελευταια, λογω των διεθνων συγκυριων, μπορουν να τελεσφορησουν". ***

Οτι ομως ισχυει για την Τουρκια ισχυει φυσικα και για την Ελλαδα, οπως και για καθε αλλο αστικο κρατος. Οι διαφορες εθνικες μειονοτητες σε εδαφη αλλων κρατων θεωρουνται απο την αρχουσα ταξη της μητροπολης τους οτι μπορουν να χρησιμοποιη-

---

* Λενιν Αγγλικα απαντα τομ. 23 σελ. 33

** Λενιν Αγγλικα απαντα τομ. 21 σελ. 304

*** Νεοκλη Σαρρη "Η ΑΛΛΗ ΠΛΕΥΡΑ διπλωματικη χρονογραφια του διαμελισμου της Κυπρου με βαση τουρκικες πηγες" τομος δευτερος, βιβλιο Α σελ. 806

θουν σαν μοχλος πιεσης και σαν πολιτικο προσχημα. Η προσπαθεια για να διατηρουνται οι σχεσεις με την μητροπολη και η "εθνικη ταυτοτητα" των μειονοτητων δεν γινεται για ιδεαλιστικους λογους οπως παρουσιαζεται αλλα για λογους συμφεροντος. Ενα χαρακτηριστικο παραδειγμα ειναι και το συνθημα του Παπανδρεου για την "συρρικνωση του Ελληνισμου".

Ετσι η Ελληνικη αστικη ταξη χρησιμοποιει τις μειονοτητες της αναλογα με την πολιτικη κατασταση και τα συμφεροντα της καθε φορα (ακομα και στην Αμερικη χρησιμοποιει την γνωστη "ομογενεια" για πιεσεις στο Κογκρεσσο κλπ). Η Τουρκια χρησιμοποιει τελευταια τους Τουρκους στην Βουλγαρια, η Γαλλια χρησιμοποιησε τους Γαλλοφωνους στον Καναδα. Υπαρχουν αμετρητα τετοια παραδειγματα. Φυσικα οσο πιο αναπτυγμενη οικονομικα και πολιτικα ειναι μια μειονοτητα, τοσο μεγαλυτερο ρολο μπορει να παιξει.

Οταν η μητροπολη και το κρατος μεσα στο οποιο βρισκεται η μειονοτητα ειναι ανταγωνιστικα, τοτε η εθνικη καταπιεση της ξενης μειονοτητας απο το κρατος θα ειναι αναποφευκτη, για να εμποδιστει ή να ανατραπει η αναπτυξη της και ετσι η μετατροπη της ή η διατηρηση-της σαν ενας ισχυρος μοχλος πιεσης στα χερια του κρατους-ανταγωνιστη.

Η Ελλαδα και η Τουρκια ειναι απο παλια, για διαφορους οικονομικους και πολιτικους λογους, ανταγωνιστικα κρατη. Και αυτο εξαιτιας και οικονομικων διαφορων που εκφραζονται τις τελευταιες δεκαετιες πολυ χαρακτηριστικα με την διαμαχη για το ποιος θα ειναι μελος της ΕΟΚ και ποιος οχι, και πολιτικων, για το ποιος θα παιζει τον πρωτο ρολο στην περιοχη, οπως η διαμαχη σε σχεση με το ΝΑΤΟ και τον επιχειρησιακο ελεγχο του Αιγαιου, και συνοριακες (Ιμβρος και Τενεδος, και Αιγαιο γενικοτερα). Ετσι, η καθεμια βλεπει τις αντιστοιχες μειονοτητες της αλλης στο εδαφος της σαν επικινδυνες, με αποτελεσμα να τις καταπιεζει για να τις εξουδετερωσει (ο "Ελληνισμος της Κωνσταντινουπολης" και οι τουρκοι της Θρακης, της Ροδου και αλλων νησιων), ενω βλεπει τους ομογενεις της στο εδαφος της αλλης σαν κεφαλαιο που πρεπει να διατηρηθει και να δυναμωσει οικονομικα, πολιτικα, πολιτιστικα και κοινωνικα, ωστε να μπορει να αξιοποιηθει την καταλληλη περιοδο.

Για αυτους τους λογους η Ενωση σημαινε για τους Τ/κ οτι μπαινοντας στην δικαιοδοσια του Ελληνικου κρατους θα γινονταν αναποφευκτα θυματα καταπιεσης και διακρισεων. Δεν ηταν αναγκη να εχουν καμμια θεωρητικη κατανοηση της δυναμικης αυτης, υπηρχαν αρκετα παραδειγματα για να καταλαβουν τι τους περιμενε. Οι Τουρκικες κοινοτητες στην Ροδο και την Κρητη, που εγιναν σχετικα τελευταια ελληνικες, (η Κρητη στις αρχες του αιωνα, η Ροδος μετα τον 2ο Παγκοσμιο Πολεμο) εχουν σχεδον εξαφανιστει. Στην Δυτικη Θρακη η Τουρκικη μειονοτητα ειναι ξεκαθαρα εθνικα καταπιεσμενη, και ειναι ισως το πιο χαρακτηριστικο, αγνωστο και εντονο παραδειγμα. Πολλα στοιχεια για την μεταχειρηση της τουρκικης μειονοτητας της Θρακης υπαρχουν στο σχετικο παραρτημα στο τελος του κειμενου.

Ενα χαρακτηριστικο παραδειγμα των προβληματων που ανησυχουσαν τους Τ/κ αστους και μικροαστους πολιτικους (και, παρενθετικα, της πολιτικης υποκρισιας που κυριαρχει σε Ελληνοκυπριακους κυκλους) το παιρνουμε απο ενα αρθρο με τον "αναπαντεχο" τιτλο "Οταν οι Τουρκοκυπριοι Ζητουσαν την Ενωση" (!). Συμφωνα με το αρθρο καποιος Τουρκοκυπριος Κορκουτ, γενι-

κος γραμματεας του τουρκοκυπριακου κομματος ΚΑΤΑΚ ζητησε με επιστολη του της 6/4/48 απο τον Ελληνα βουλευτη Σφαελλο, ο οποιος "ειχε με δικη του πρωτοβουλια αναλαβει την περιοδο εκεινη να διερευνησει τις πιθανοτητες για Ενωση της Κυπρου με την Ελλαδα", να του δωσει "τας ακολουθους πληροφοριας:

1. Εχουν Μουφτη οι Τουρκοι της Ελλαδας;
2. Εαν εχουν, ποιος και ποιοι τον εκλεγουν;
3. Εαν ειναι με εκλογη ποιοι τον εκλεγουν;
4. Ποιος ή ποιοι οι διαχειρισται του ΕΥΚΑΦ
5. Εαν ειναι με εκλογη, ποιοι εκλεγουν τους διαχειριστας;"

Και η απαντηση κατα το ιδιο αρθρο ηταν:

"1) Μουφτηδες υπαρχουν 4 εν Ελλαδι...
2) Ουτοι δεν εκλεγονται απο κανενα αλλα διοριζονται απο το Υπουργειον της Παιδειας και θεωρουνται υπαλληλοι του Κρατους.
3) Οι διαχειρισται των ΕΥΚΑΦ διοριζονται παρα της γενικης διοικησεως Θρακης..." *

Φυσικα οι απαντησεις ηταν ακριβως αυτες που θα ενοχλουσαν τον Κορκουτ, μια και ηταν φανερο οτι τον απασχολουσε η εκλογιμοτητα των υπευθυνων για τα τουρκικα θρησκευτικα-οικονομικα ιδρυματα στην Ελλαδα, οι οποιοι τελικα διοριζονταν ολοι απο την Ελληνικη κυβερνηση.

Ειναι χαρακτηριστικο οτι απο αυτη τη αλληλογραφια, ο συγγραφεας του αρθρου βγαζει το συμπερασμα οτι "τοτε οι Τουρκοκυπριοι ηθελαν την Ενωση" μονο και μονο επειδη ο Κορκουτ απευθυνθηκε σε Ελληνα για να παρει αυτες τις πληροφοριες. 'Η πολιτικα ηλιθιος ειναι, ή το πιθανοτερο, μονο τετοιου ειδους επιχειρηματα μπορουν να βρεθουν οταν κανεις επιχειρει να δειξει οτι καποτε οι Τ/κ "ηθελαν την Ενωση".

Ισως ομως ο καλυτερος τροπος για να αποκτησει κανεις μια καποια αισθηση για το τι σημαινει η Ενωση για τους Τ/κ ειναι να σκεφτει το δεος των Ελληνοκυπριων μπροστα στη γνωστη πολιτικη δημαγωγια για τον "κινδυνο Τουρκοποιησης ολης της Κυπρου". Με ποια κοινωνικη ή πολιτικη λογικη θα περιμενε κανεις να μην εχουν τον αντιστοιχο φοβο οι Τουρκοκυπριοι; Το γεγονος οτι κανεις δεν κανει αυτη την συγκριση ειναι μετρο του εθνικισμου (θα ελεγε κανεις ρατσισμου) που επικρατει στον Ελληνοκυπριακο χωρο, ο οποιος εμμεσα δειχνει οτι θεωρει μια ελληνικη κυριαρχια σαν τουλαχιστον ανεκτη για τους Τουρκοκυπριους ενω η Τουρκικη θα ειναι ανυποφορη για τους Ελληνοκυπριους. Το οτι οι Τουρκοκυπριοι ειναι μειοψηφια δεν εχει φυσικα καμμια σχεση με τα αισθηματα στα οποια αναφερομαστε.

Παρ' ολα αυτα η προπαγανδα οτι οι ελληνοκυπριοι και οι τουρκοκυπριοι ζουσαν "αρμονικα" και οτι ηταν οι "ξενοι" (αρχικα οι Αγγλοι, και μετα οι Αμερικανοι πρακτορες) που δημιουργησαν την διασπαση και εσπειραν το μισος, εχει βρει πολυ μεγαλη ανταποκριση, ιδιαιτερα στους αριστερους.

---

* Κυπριακο περιοδικο "Το Περιοδικο" τευχος 5, Ιουνης 86. Οι επαναληψεις βρισκονται μεσα στην επιστολη του Κορκουτ συμφωνα με το αρθρο.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Και ομως στα μικροαστικα και αστικα στρωματα και των δυο κοινοτητων δημιουργουνταν οι προυποθεσεις για μια τετοια διασπαση, απο την οικονομικη ανισοτητα των δυο κοινοτητων και απο την Ελληνοκυπριακη πολιτικη της Ενωσης, πολυ πρωτου μπορεσουν να εχουν τετοιες δυνατοτητες ή διαθεσεις οι διαφορες ιμπεριαλιστικες δυναμεις.

η ενωση ηταν παλιο αιτημα

Για τον περισσοτερο κοσμο σημερα η Ενωση ταυτιζεται με τον αγωνα της ΕΟΚΑ το '55, και λιγοι εχουν υποψη τους το δημοψηφισμα του '50 και την εξεγερση του '31. Η πραγματικοτητα ομως ειναι διαφορετικη. Το αιτημα για Ενωση με την Ελλαδα ηταν πολυ παλιο:

> "Μια ζωηρη κινηση προς τον σκοπο αυτο εκδηλωθηκε στα **1897** - με την ευκαιρια του 'τριανταημερου πολεμου' Ελλαδος και Τουρκιας - σε ολες τις κυπριακες πολεις. Ενα υπομνημα... τονιζε, μεταξυ αλλων, και τα εξης:
>
> Οι Ελληνες κατοικοι, που αποτελουν τα 4/5 του ολου πληθυσμου της νησου, διακυρησσουν με μια φωνη οτι δεν εχουν παρα μοναχα ενα ποθο-την Ενωση με τη Μητερα Ελλαδα, και ειναι αποφασισμενοι να αντισταθουν, ακομη και με βια, σε οποιαδηποτε αλλη λυση του Κυπριακου προβληματος" *

Βεβαια, οσο η Ενωση φαινονταν μονο σαν ευσεβης ποθος των Ελληνοκυπριων, οι Τ/κ δεν ανησυχουσαν και δεν αντιδρουσαν. Με τις πρωτες ομως ενδειξεις οτι το αιτημα αποκτουσε καποια πιθανοτητα επιτυχιας, μετα τον Δευτερο Παγκοσμιο Πολεμο στον οποιο οι Ε/Κυπριοι πηραν μερος με την πλευρα των συμμαχων, ενω η Αγγλια ειχε αφησει να εννοειθει οτι οι αποικιες που θα συμμετειχαν στον πολεμο θα αποκτουσαν την ανεξαρτησια τους, οι Τουρκοκυπριοι αντεδρασαν και εντονα και μαζικα, για τους λογους προφανως που αναφεραμε πιο πανω:

> "... η συνεχως επιτεινομενη δραση των Ε/κ που αποσκοπουσε στην Ενωση της Κυπρου με την Ελλαδα, αναγκασε τους Τ/κ να οργανωθουν καλυτερα για πολιτικη και ενδεχομενως αντιστασιακη δραση...
>
> Το πρωτο βημα προς την κατευθυνση αυτη εγινε το **1945** οταν συνεστηθη μια πολιτικη οργανωση που εφερε το ονομα 'Συνδεσμος Τουρκικης Μειοψηφιας της Νησου Κυπρου', γνωστη ως ΚΑΤΑΚ... [Ναι, προκειται για το ιδιο κομμα για το οποιο το "Περιοδικο" εγραφε οτι ηθελε την Ενωση το 1948!]
>
> Η πολιτικη αυτη οργανωση ανασχηματιστηκε αργοτερα... και εμφανιστηκε με τον τιτλο 'Λαικο Εθνικο Κομμα Τουρκοκυπριων' γνωστη ως ΚΜΤΜΡ. Αργοτερα ακολουθωντας τις νεες εξελιξεις πηρε το ονομα 'η Κυπρος ειναι Τουρκικη', γνωστη ως CKTP. Αυτες ακριβως οι μεταλλαγες του τιτλου καθρεφτιζουν πιστα τα διαφορα σταδια που περασαν τα πολιτικα αιτηματα της Τουρκικης κοινοτητας...

---

* Πανταζη Τερλεξη "διπλωματια και πολιτικη του κυπριακου" σελ 55

... στις μεγαλες πολεις της Κυπρου αρχισαν να διοργανωνονται διαδηλωσεις και συλλαλητηρια για να εκφρασουν την αντιθεση-τους στην Ενωση. Σε μια απο αυτες τις συγκεντρωσεις στην Λευκωσια, που ελαβε χωρα την 28 Νοεμβριου **1948**, απεφασισθη να σταλη τηλεγραφημα στον Προεδρο και στον Πρωθυπουργο της Τουρκιας, με το εξης περιεχομενο:

> 'Οι δεκαπεντε χιλιαδες Τ/κ απεφασισαν παμψηφει να απορριψουν το Ελληνικο αιτημα για την προσαρτηση της Κυπρου στην Ελλαδα και για αυτονομια. Πιστευουν οτι η προσαρτηση και η αυτονομια θα ειχε σαν συνεπεια τον αφανισμο της Τουρκικης κοινοτητος'". *

Με το Δημοψηφισμα του '50 στο οποιο το 97% των ελληνοκυπριων ψηφισαν υπερ της Ενωσης, ο κινδυνος της Ενωσης γινεται χειροπιαστος για τους Τουρκοκυπριους και η ενταση αναμεσα στις δυο κοινοτητες αυξανεται χωρις σιγουρα να χρειαστει η επεμβαση της Αγγλικης πολιτικης του διαιρει και βασιλευε.

Με το ξεκινημα του ενοπλου αγωνα της ΕΟΚΑ το '55 η Ενωση γινεται πραγματικη απειλη, και δημιουργουνται οι πρωτες ενοπλες Τ/κ ομαδες, η VOLKAN, που στο τελος του '57 πηρε το ονομα ΤΜΤ (Οργανωση Τουρκικης Αμυνας). Φυσικα οι δυο οργανωσεις (ΕΟΚΑ και ΤΜΤ) απο την αρχη ηταν εχθρικες και συγκρουστηκαν.

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ

η Ενωση και το "κρατος της Ζυριχης"

Η υπογραφη και εφαρμογη των συμφωνιων Ζυριχης-Λονδινου τον Φλεβαρη του 1959 οχι μονο δεν περιορισε τον ελληνοτουρκικο ανταγωνισμο στην Κυπρο αλλα απεναντιας ευνοησε την αναπτυξη του. Η πολιτικη της Ενωσης συνεχιστηκε αλλα τωρα εμφανιστηκε με μια νεα και πιο "δημοκρατικη" και συγκαλυμενη ονομασια, την "αδεσμευτη ανεξαρτησια". Με αυτην εννοουσαν την απαλλαγη απο τις δεσμευσεις των συμφωνιων Ζυριχης-Λονδινου οι οποιες απαγορευαν μαζι με την Διχοτομηση ή την αλλαγη ορισμενων αρθρων του Συνταγματος και την **Ενωση**.

Οι συμφωνιες Ζυριχης-Λονδινου ειναι απο τα πιο μυθοποιημενα γεγονοτα στην νεωτερη ελληνικη πολιτικη. Οι πιο αντιφατικες ερμηνειες και εκτιμησεις δινονται πολλες φορες απο τους ιδιους πολιτικους φορεις και μαλιστα την ιδια χρονικη περιοδο.

Απο τους αριστερους, θεωρουνται σαν ενα αποτελεσμα της εξαρτησης απο τον ιμπεριαλισμο της Ελληνικης αρχουσας ταξης, αλλα με διαφορετικη ερμηνεια καθε φορα. Για το ΑΚΕΛ το '59, το κυριο προβλημα ηταν οτι αποκλειονταν η Ενωση και αναγνωριζονταν δικαιωματα στην Τουρκια, και γι' αυτο ηταν που κατηγορησε τον Μακαριο το '59 και συνεπραξε με τον αντιπαλο-του, τον Ιωαννη Κληριδη στις πρωτες Προεδρικες εκλογες. Μονο πολυ αργοτερα, οταν η Ενωση επαψε πια να ειναι στο αμεσο προγραμμα του ΑΚΕΛ, προβαλλαν σαν το κυριο προβλημα των συμφωνιων την

---

* Πανταζης Τερλεξης. Διπλωματια και πολιτικη του Κυπριακου. σελ. 64.

παραμονη των Αγγλικων βασεων.

Ολα παντως τα Ε/κυπριακα κομματα, ακολουθωντας το παραδειγμα του Μακαριου, χρησιποποιησαν και χρησιμοποιουν το Συνταγμα και το κρατος της Ζυριχης-Λονδινου κυνικα και υποκριτικα. Οπως θαχουμε την ευκαιρια να δουμε σε πολλα σημεια παρακατω, οποτε και οπου τους βολευει (ιδιαιτερα για εξωτερικη καταναλωση, και με μεγαλυτερη εμφαση μετα το 1974) το Συνταγμα και το Κυπριακο Κρατος ειναι **ιερα και απαραβιαστα** και οποιος τα παραβιαζει, ειτε η Τουρκια ειτε οι πολιτικοι τους αντιπαλοι, διαπραττει πολιτικο εγκλημα. Οποτε ομως δεν τους βολευει τα θεωρουν **χωρις υποσταση, τα παραβιαζουν και τα αναθεματιζουν** χωρις να ενοχλουνται καθολου απο αυτη την αντιφαση.

Η πραγματικη σημασια του Ζυριχικου κρατους για την Ελληνοκυπριακη αρχουσα ταξη, ασχετα με την μυθολογια που μετα το '74 δημιουργηθηκε γυρω απο αυτο, ειναι οτι θελαν να το χρησιμοποιησουν οσο και οταν τους βολευε. Αυτο φαινεται πολυ καθαρα απο αυτα που λεγαν οταν αισθανοντουσαν κατα καιρους πιο δυνατοι και ικανοι να αναφερθουν στις πραγματικες τους προθεσεις. Ετσι, το Γεναρη του 1967, ο ιδιος ο Μακαριος τονιζε σε λογο του στην ΟΧΕΝ, οτι δεν επρεπε να υπαρχει κανενας ενδοιασμος για να χρησιμοποιηθει το κρατος αυτο με "ρεαλισμο":

> "... Απο Ελλαδικης εξ αλλου πλευρας εκφραζονται κατηγοριαι περι ανθελληνικου ή **ανθενωτικου** πνευματος εν Κυπρω... **οπερ απολυτως απαραδεκτον...**
>
> Εαν **αι Συμφωνιαι της Ζυριχης και του Λονδινου περιεχουν**, οπως και πραγματι περιεχουν, **θετικα** στοιχεια, το σημαντικωτερον τουτων ειναι οτι η Κυπρος απηλλαγη του αποικιακου καθεστωτος, **κατεστη ανεξαρτητος**, εστω και με πολλας δεσμευσεις, **και αποτελει σημερον μελος των Ηνωμενων Εθνων.** Δεν κατενοηθη δυστυχως απο πολλους οτι το θετικον τουτο στοιχειον αποτελει **μιαν επαλξιν περαιτερω αγωνος δια την αυτοδιαθεσιν μας.** Και αντι να ενισχυουν, αντιθετως υπονομευουν την επαλξιν αυτην. Εχω την γνωμην οτι το Κυπριακον Ζητημα δεν αντιμετωπισθη με **ρεαλισμον...**" *

Μια αλλη παρομοια περιοδος που ταλεγαν εξω απο τα δοντια, ηταν μεσα στο '63, πριν τα γνωστα γεγονοτα. Γι' αυτη την περιοδο, τα πιο χρησιμα ντοκουμεντα που βρηκαμε ειναι στο περιοδικο "Αγων" το οποιο εκφραζε την κυριαρχη μακαριακη πολιτικη μεσα στους Ε/κ, μια και σ' αυτο διναν συνεντευξεις και γραφανε ολοι οι σημαντικοι πολιτικοι της εποχης, οπως ο Τασος Παπαδοπουλος, η Στελλα Σουλιωτη, ο Πολυκαρπος Γιωρκατζης, ο Λελος Δημητριαδης και αλλοι, και το εκδιδε ο Νικος Κοσης.

Μεσα στα αρθρα του "Αγωνα" εκεινης της εποχης φαινεται πολυ καθαρα οτι ενω δεν ειχαν κανενα προβλημα να παραβιαζουν το Συνταγμα οπου τους βολευε και να σχεδιαζουν την καταλυση του κρατους που δημιουργηθηκε με τις συμφωνιες Ζυριχης-Λονδινου, ειχαν συγχρονως σκοπο να εκμεταλλευτουν την πλεονεκτικη οικονομικη και πολιτικη τους θεση για να επιβαλουν την πληρη κυριαρχια τους στο κρατος της Ζυριχης, και να το χρησι-

---

* Ν. Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ 1960-1974 τομ. Α σελ. 397

μοποιησουν σαν καταπιεστικο μηχανισμο εναντιον των Τ/κ για να τους εξουδετερωσουν οικονομικα και πολιτικα:

> "Αλλ' η νησος Κυπρος ειναι Κρατος. **Εστω και υπο ορους... εγγυησεις... μορφην μην εγκριθεισαν, ειναι κρατος.** Η ιδιοτης αυτη... ειτε μας αρεσει ειτε οχι - και βεβαιως δεν μας αρεσει... αποτελει την βασην του νεου βιου της Κυπρου... Οποιανδηποτε κατευθυνση και αν θελωμεν να προσδωσωμεν εις τας ενεργειας μας προς πραγματοποιησην πολιτικων και εθνικων επιδιωξεων, δεν δυναμεθα να αγνοησωμεν το αναμφισβητητον γεγονος της υπαρξεως Κυπριακου κρατους. **Απο αυτο το γεγονος θα ξεκινησωμε δια να επιχειρησωμεν και να επιτυχωμεν οτιδηποτε επιθυμουμε και δυναμεθα.** Παραγνωρισης της πραγματικοτητος αυτης σημαινει επιβλαβη συναισθηματισμον... Η πραγματικοτης αιρεται οχι δια λογων, αλλα δια της δημιουργιας νεας πραγματικοτητος. Το Κυπριακο κρατος υφισταται... η ζωη συνεχιζεται - και οφειλομεν να την αντιμετωπισωμεν ως ολοτης, εαν θελωμεν να υπαρχωμεν **ως Ελληνισμος και μαλιστα δεσποζον στοιχειον εν τη Νησω...**
>
> Η Ελληνικη Κυπρος... επεζητησεν ως τμημα του Ελληνικου Εθνους να ενωθει μετα του υπαρχοντος Ελληνικου Κρατους...Δια λογους ανεξαρτητους της θελησεως του Ελληνισμου... εδημιουργηθη Κυπριακον Κρατος... επειδη **το Κυπριακο κρατος ειναι πραγματικοτης, απο την οποιαν αναγκαστικως θα αρχισωμεν - ηρχισαμεν ηδη - ... καθισταται σαφες οτι... ξεκινουμεν... απο το Κρατος δια να καταληξωμεν εις την Αυτοδιαθεσιν.**
>
> Αμειλικτον προβαλλει το ερωτημα, εαν τουτο ειναι δυνατον και κατορθωτον. Βεβαιοτατα ειναι... εχομεν υποχρεωσιν **να προετοιμασωμεν και να προγραμματισωμεν** την πορειαν αυτην" *

1959-63 - ο πολιτικος ανταγωνισμος

Λιγους μηνες αργοτερα φανηκε η σημασια των ασαφων αυτων αναφορων του "Αγωνα" σε "προετοιμασιες" και "προγραμματισμους", οταν ξεσπασαν οι στρατιωτικες συγκρουσεις του Δεκεμβρη του '63, οι οποιες δεν ηταν ουτε "κεραυνος εν αιθρια" ουτε ασχετες με τις αναφορες αυτες.

Απο την αρχη της λειτουργιας του κρατους ειχε φανει ο εντονος ανταγωνισμος αναμεσα στις αρχουσες ταξεις των δυο κοινοτητων. Οπως αναφερει και ο Ν. Κρανιδιωτης, ενας απο τους κοντινοτερους στον Μακαριο πολιτικους:

> "Η πρωτη περιοδος της Κυπριακης Δημοκρατιας (1960-1963) χαρακτηριζεται απο μια εντονη ανταγωνιστικη προσπαθεια των δυο κοινοτητων να διασφαλισουν και επεκτεινουν τα πλεονεκτηματα, και να ελαχιστοποιησουν και εξουδετερωσουν τα μειονεκτηματα που περιειχε για την καθε μια απο αυτες το καθεστως της Ζυριχης" **

---

* περιοδικο Αγων τευχος 2, 8/63, τονισμενα δικα μας

** Ν. Κρανιδιωτης "Ανοχυρωτη Πολιτεια - Κυπρος '60-74" σελ. 12

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Το Συνταγμα παρουσιαζεται σαν η ιδια η αιτια της διαμαχης αυτης της περιοδου, επειδη ηταν "διαιρετικο", και "ανεφαρμοστο". Ετσι μετατρεπεται απο αποτελεσμα της προηγουμενης φασης της διαμαχης ('55-59) σε **αιτιο** της διαμαχης που ακολουθησε μεχρι το '63.

Με μια εννοια, πραγματι δεν θα μπορουσε να λειτουργησει μια και προσπαθουσε να "συμφιλιωσει" δυο αρχουσες ταξεις μεσα στην Κυπρο και αλλες δυο (την Ελληνικη και την Τουρκικη) εξω απο την Κυπρο, που ηταν στα μαχαιρια, χωρις να εχει ηττηθει καμμια απο τις δυο, και χωρις να ειναι καταφανως ανισος ο συσχετισμος δυναμεων. Αλλα αυτο φυσικα δεν οφειλεται στο **συγκεκριμμενο Συνταγμα** και τις διαταξεις του. Οπως και να ηταν το Συνταγμα, θα δημιουργουνταν παρομοια προβληματα. Ο τονισμος του ποσο κακο ειναι το Ζυριχικο Συνταγμα αντικειμενικα λειτουργει και αυτος σαν καλυψη της πραγματικης οικονομικης, κοινωνικης καταστασης, του εντονου και αναποφευκτου ανταγωνισμου που υπηρχε αναμεσα στους Ε/κ και Τ/κ αστους.

Συγχρονως υποτιθεται οτι το Συνταγμα ισχυει ακομα. Αυτο ειναι η μεγαλυτερη ειρωνια! Το κρατος, λενε, δεν μπορεσε να λειτουργησει εξαιτιας του Συνταγματος πανω απο 3 χρονια με τους Τ/κ. Ωστοσο οι ελληνοκυπριοι τα καταφεραν να λειτουργησουν για 14 χρονια χωρις αυτους. Και ουτε στεκει το επιχειρημα οτι λειτουργησε επειδη οι "διαιρετικες" διαταξεις του δεν λειτουργουν πια μια και λειπουν οι Τ/κ. Αν θυμηθουμε την πολιτικη κριση του '85 και τις δυνατοτητες που εδινε το Συνταγμα για να δημιουργηθει σοβαρη πολιτειακη και Συνταγματικη κριση **αν το ειχαν θελησει** τα πολιτικα κομματα, καταλαβαινουμε οτι σημασια εχει οχι το γραμμα ή εστω το "πνευμα" του Συνταγματος, αλλα η πολιτικη θεληση των κυριαρχων πολιτικα ομαδων μεσα στις αρχουσες ταξεις για να συνεργαστουν και να διατηρησουν την "πολιτικη ομαλοτητα".

δημοι, αναλογια 70%/30% και φορολογιες

Χαρακτηριστικοι σταθμοι του πολιτικου ανταγωνισμου αυτης της περιοδου (λεμε πολιτικου επειδη ταυτοχρονα και συνεχεια υπηρχε εντονος και ισως και σημαντικοτερος ο οικονομικος ανταγωνισμος, για τον οποιο ομως γραφουμε παρακατω) ηταν το ζητημα των Δημων, της προσληψης δημοσιων υπαλληλων σε αναλογια 70%-30%, το συνδεμενο με αυτα θεμα της μη ψηφισης των φορολογιων απο τους Τουρκοκυπριους βουλευτες, και τα 13 σημεια του Μακαριου για τροποποιηση του Συνταγματος.

> "κατα το συνταγμα επροκειτο να ιδρυθουν στις πεντε μεγαλες πολεις ξεχωριστοι δημοι απο τους Τουρκους. Τουτο ειχε γινει αποδεκτο απο το 1958. Το 1958 επι αγγλοκρατιας ηδη, ειχαν αρχισει να λειτουργουν χωριστοι Δημοι. Αλλα τα συνορα, οι αρμοδιοτητες και οι λειτουργιες των Δημων δεν ειχαν διευκρινιστει και μετα την ιδρυση της Κυπριακης Δημοκρατιας." *

> "Πλησιαζαν τα Χριστουγεννα, (1960) οταν... Η Τουρκοκυπριακη πλευρα ηγειρε θεμα αμεσης συστασης Τουρκοκυ-

---

* Νεοκλη Σαρρη "Η ΑΛΛΗ ΠΛΕΥΡΑ - Διπλωματικη χρονογραφια του διαμελισμου της Κυπρου με βαση τουρκικες πηγες" τομος 2ος, σελ. 626

πριακων δημων... και πιστης εφαρμογης της διαταξης του Συνταγματος για την επανδρωση του 30% της Δημοσιας Υπηρεσιας με Τουρκοκυπριους υπαλληλους" *

Ε/κ και Τ/κ επιμεναν πολυ στο θεμα των Δημων, και για οικονομικους και για πολιτικους λογους. Αντι να εξηγησουμε εμεις την πολιτικη σημασια των Δημων εχει ενδιαφερον να δουμε πως την ειδε το ΑΚΕΛ σε σχεση με τις δημοτικες εκλογες του '86:

> "ΚΛΑΥΘΜΥΡΙΖΟΥΝ ΚΑΙ ΘΡΗΝΟΥΝ και οδυρονται ΣΕΚ, "Σημερινη" και "Αγων", γιατι δεν εγινε κατορθωτο να αποκλεισθει το ΑΚΕΛ απο την αναδειξη δημαρχων... Που οδηγει αυτη η νοοτροπια; Σε χωρις αρχες, ανοσιες και τερατωδεις συμπραξεις με ενα και μοναδικο στοχο: **Να αποκλεισθει το ΑΚΕΛ απο καθε κεντρο εξουσιας, να εξουδετερωθει σαν πολιτικος αντιπαλος, να καταπνιγει η φωνη του ενος τριτου του λαου.**" **

Αυτα εξηγουν την τεραστια σημασια που εδωσαν και οι δυο αντιπαλοι στο θεμα των χωριστων δημων. Ποσο αποφασισμενοι ηταν οι Τουρκοκυπριοι να επιμεινουν στο θεμα των Δημων και στην αναλογια 30%/70% στις δημοσιες υπηρεσιες φαινεται και απο το σημειο στο οποιο φτασαν, δηλαδη να αρνηθουν να ψηφισουν τα φορολογικα νομοσχεδια ελπιζωντας ετσι να εκβιασουν τους Ε/κ για να εφαρμοσουν τη συνταγματικη διαταξη για τους δημους και το 70/30 τοις εκατο. Οπως θα δουμε αποδειχθηκε απο την επιτυχια της αντιδρασης των Ε/κ οτι ηταν μια κινηση επικινδυνη για τους ιδιους τους τουρκοκυπριους:

> "... οταν τον Μαιο του 1961 οι Τουρκοι αρνηθηκαν να ψηφισουν τριμηνη ανανεωση της ισχυουσας φορολογικης νομοθεσιας, ο Αρχιεπισκοπος εδωσε (1 Απριλιου 1961) εντολη στις εφορειες να εξακολουθησουν να εισπρατουν τους φορους... Η Τουρκοκυπριακη ομως ηγεσια καταγγειλε το μετρο σαν αντισυνταγματικο..." ***

> "Τουρκος δημοσιογραφος ρωτησε τον Αρχιεπισκοπο 'τι εχει να ειπη ως προς τας δηλωσεις του Αντιπροεδρου Κιουτσουκ προς την 'Μοντ' κατα τας οποιας δια των ενεργειων του Προεδρου δι' εισπραξιν των φορων παρεβιασθη το Συνταγμα...' **'Παραδεχομαι οτι παρεβιασα το Συνταγμα' ειπε μειδιων...**" ****

Οι Τ/κ δηλαδη δεν προβλεψαν οτι οι Ελληνοκυπριοι θα χρησιμοποιουσαν την ευκαιρια για να παραβιασουν το Συνταγμα και μαλιστα προκλητικα, κανοντας ετσι μια επιδειξη ισχυος, και δημιουργωντας ενα πολυ σημαντικο προηγουμενο, στο βαθμο που οι Τ/κ δεν μπορεσαν να αντιδρασουν.

> "Κατα τους πολιτικους παρατηρητας, η καθολου στασις των Τουρκων παρεχει **λαμπραν ευκαιριαν** και δημιουργει

---

* Κρανιδιωτης, ο.π.π. σελ 27

** "Χαραυγη" της 30/5/86

*** Κρανιδιωτης ο.π.π. σελ 32

**** "Μαχη" 14/4/61

τροπον τινα εν προηγουμενον, βασει του οποιου τα σημεια εκεινα του Συνταγματος, τα οποια δημιουργουν εστιας προστριβων μεταξυ των δυο συνοικων στοιχειων, **να μην εφαρμοζονται κατα γραμμα"** *

Για να ξαναγυρισουμε ομως στην σημασια των δημων για τους Τουρκοκυπριους. Αξιζει να διαβασουμε τι εγραφε ακομα και ο περιφημος Δρ. Ιχσαν Αλη, ο πιο αγαπητος στους ελληνοκυπριους τουρκοκυπριος, το υποδειγμα της ελληνοτουρκικης φιλιας, ** για την προηγουμενη εμπειρια των τουρκοκυπριων με τους κοινους δημους επι αγγλοκρατιας ακομα:

"Με την εναρξη του αγωνα της ΕΟΚΑ οι Αγγλοι αρχισαν να παιζουν τον ρολο του 'φιλου' των Τουρκων, ενω απο την μερα που πατησαν το ποδι τους στην Κυπρο δεν συνεργαστηκαν παρα μονο με τους Ελληνες... Αναφερουμε χαρακτηριστικο παραδειγμα τις διοικησεις των Δημων. Στα δημοτικα συμβουλια οι αποφασεις παιρνονταν με απλη πλειοψηφια, ενω ειναι γνωστο πως σε ολες τις επαρχιες οι Τουρκοι αποτελουσαν μειονοτητα. Ετσι αν ακομη διαφωνουσαν σε καποια υποθεση, ποτε δεν λαμβανονταν υποψη και η παρουσια τους ηταν ουσιαστικα χωρις σημασια." ***

Που καταληξε το ζητημα μετα απο σχεδον εναμισυ χρονο προστριβων; Θα χρησιμοποιησουμε μερικα αποσπασματα απο εφημεριδες της εποχης, στα οποια μπορουμε επισης να δουμε τι φοβονταν και τι ελπιζαν οι Τ/κ οταν θελαν χωριστους δημους στους οποιους θα μπορουσαν να εχουν μια αυτονομη πολιτικη-οικονομικη παρουσια για να αντιμετωπισουν τον κινδυνο της Ενωσης και την οικονομικη τους υπαναπτυξη.

"Χθεσινο αρθρο του κ. Γιαβουζ εις την Χαλκιν Σεσι, το οποιο αναφερεται στην εμμονη της Ε. πλευρας περι ενοποιησεως των Δημων... δεν φαινεται να αποορριπτει κατ' απολυτον τροπον την αρχην των ενοποιημενων δημων, καιτοι θετει ζητημα **μη υπαρξεως εμπιστοσυνης προς τους Ελληνες '... των οποιων η πολιτεια εις το παρελθον μας εχει διδαξει πολλα...'** Προβαλει αξιωσεις για ενοποιημενους δημους : α) Εκ περιτροπης διορισμο Ε. και Τ. προεδρου του Δημοτικου Συμβουλιου β) **30% εισοδηματων του Δημου για αναγκας Τ. 70% Ελληνων.** γ) ο αντιπροεδρος να εχει βετο δ) προσωπικο σε αναλογια 70/30 ε) **ουδεμια αναφορα του Δημοτικου Συμβουλιου εις την λεξιν 'Ενωσις'"** ****

---

* "Μαχη" 6/4/61, σε σχεση με τα φορολογικα νομοσχεδια

** Οταν πεθανε τον Νοεμβρη του '78 το Γραφειο Δημοσιων Πληροφοριων εκδοσε ειδικο βιβλιο 50 σελιδων προς τιμη του, με τιτλο 'Δρ. Ιχσαν Αλη, τουρκοκυπριος ηγετης και υπερμαχος της ειρηνικης συνυπαρξης". Αναμεσα σε αλλα διαβαζουμε τον επικηδειο του απο τον τοτε υπουργο Υγειας δρ. Μικελλιδη καθως και σχολια της Χαραυγης ("η Κυπρος εχασε εναν αληθινο πατριωτη, εναν ανθρωπο που ηταν υπερμαχος της γνησιας Ελληνο-Τουρκικης φιλιας, συνεργασιας και συνυπαρξης") και αλλα παρομοια. Το 1970 διοριστηκε απο τον Μακαριο "συμβουλος παρα το προεδρω", θεση που κρατησε μεχρι τον θανατο του.

*** "Δρος ΙΧΣΑΝ ΑΛΗ, ΤΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΜΟΥ" Λευκ. 1980

**** Φιλελευθερος 22/12/62, τονισμενα δικα μας

Η Ε/κ αρχουσα ταξη ομως ειχε αλλα σχεδια. Δεν ειχε σκοπο να αφησει κανενα αλλο "κεντρο εξουσιας" στους Τ/κ:

> "... πηγαι προσθετουν οτι εις την περιπτωσιν καθ' ην θα παρετηρητο πληρης αδιαλλαξια απο Τουρκικης πλευρας εν σχεσει με την καταργησιν των Δημων και εφοσον ηθελον αναλαβει την διαχειρησιν των οι Κοιναι Δημοτικαι Επιτροπαι, **ο Αρχιεπισκοπος Μακαριος εχει ηδη ετοιμον σχεδιον, συμφωνως προς το οποιον οι Επαρχοι θα περιβληθουν δι' ολων των εξουσιων προς διεκπεραιωσιν των Ζητηματων των αφοροντων τους Δημους.**" *

Η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη χρησιμοποιησε μαλιστα (δειγμα του ποσο δυνατη ενοιωθε) αρκετα παραλογες δικαιολογιες για να μην εφαρμοσει την συνταγματικη διαταξη για χωριστους Δημους, οπως στην παρακατω δηλωση του Μακαριου:

> "Η συνταγματικη διαταξις περι χωριστων Δημων εις τας 5 κυριωτερας πολεις της νησου **δεν ειναι πρακτικως εφαρμοσιμος.** Το σχετικο αρθρον του Συνταγματος ομιλει περι ιδρυσεως χωριστων δημων δια τους Τουρκους... ουδολως ομως παρεχει το δικαιωμα εις τους τοιουτους δημους να περιλαβουν εντος της εδαφικης περιοχης των Ελληνικην ή Ελληνοκυπριακην περιουσιαν ή γενικως **οιουσδηποτε αλλους κατοικους πλην των Τουρκων πολιτων**" **

Τελικα το Ζητημα λυθηκε με το "ετσι θελω":

> "Εφοσον η Τουρκικη πλευρα απορριπτει την ιδεαν περ[ι] ενιαιων δημων απο της 1ης Ιανουαριου δεν θα υφιστα[ται] πλεον ο θεσμος των δημων. Διαλυομενων των Δημων η Κυβερνησις θα προβει εις ληψιν των αναγκαιων νομοθετικων μετρων δια την αναληψιν ολων των εξουσιων τας οποιας ειχον μεχρι τουδε τα δημοτικα συμβουλια. Η περιουσια των Δημων θα περιελθει επισης εις χειρας της Κυβερνησης..." ***

Ο ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ ΤΟΥ '63 ΚΑΙ Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ: ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΓΙΑ ΒΙΑΙΗ ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΗΣ "ΑΔΕΣΜΕΥΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ"

τα 13 σημεια

Ο πολιτικος ανταγωνισμος αυτης της περιοδου εφτασε στο αποκορυφωμα του το φθινοπωρο του 1963, οταν ο Μακαριος προσπαθησε να τροποποιησει το Συνταγμα με τις προτασεις που υπεβαλλε στους τουρκοκυπριους, τα γνωστα "13 σημεια" (1). Οι τουρκοκυπριοι αρνηθηκαν να δεχτουν αυτες τις τροποποιησεις επειδη τους αφαιρουσαν ολα τα προνομια που τους αναγνωριζε το Συνταγμα.

Σε μικρο χρονικο διαστημα, ο πολιτικος ανταγωνισμος εδινε την θεση του στις ενοπλες συγκρουσεις. Εχει καθιερωθει απο την επισημη ελληνοκυπριακη πολιτικη οταν αναφερονται στις συγκρουσεις αυτες που αρχισαν στο τελος του Δεκεμβρη του '63

---

* Φιλελευθερος 27/12/62

** Φιλελευθερος 30/12/62

*** απο την ιδια δηλωση του Μακαριου.

να μιλαν για "Τουρκικη ανταρσια εναντια στο κρατος", και να τις παρουσιαζουν σαν σχεδιο της Τουρκιας.

Δεν χρειαζεται καμμια μεγαλη ερευνα για να φανει οτι τα περι "Τουρκικης ανταρσιας" που εμφανιζεται ετσι ξαφνικα και σαν το αποτελεσμα μονο καποιας Τουρκικης συνωμοσιας δεν ειναι παρα μια απο τις πιο φτηνες προπαγανδες της ελληνικης πλευρας. Στην πραγματικοτητα ουτε οι ιδιοι οι ελληνοκυπριοι αστοι στα πιο σοβαρα τους κειμενα δεν ισχυριζονται κατι τετοιο. Αντιθετα, δεχονται οτι τα γεγονοτα που αρχισαν στις 21 Δεκεμβρη ηταν το αμεσο αποτελεσμα των περιφημων "13 σημειων" για αλλαγη του Συνταγματος που ο Μακαριος υπεβαλε στις 30 Νοεμβρη του '63, οτι αυτο ηταν το γεγονος που εκανε να ξεχειλισει το ποτηρι της εντασης και να καταληξει στις συγκρουσεις:

> "Το τελικο ομως πληγμα στην Δικοινοτικη Δημοκρατια των Συμφωνιων της Ζυριχης-Λονδινου εδωσε το Δεκεμβριο του 1963 η αποφαση του αρχιεπισκοπου να τροποποιησει το Συνταγμα ..." *

Για χρονια τα 13 σημεια παρουσιαζονται και γινονται γενικα αποδεκτα στον ελληνοκυπριακο χωρο σαν μια ειλικρινης προσπαθεια του Μακαριου να τροποποιησει το Συνταγμα επειδη "η κατασταση που δημιουργηθηκε δεν επετρεπε την ομαλη λειτουργια του κρατους" **. Η πραγματικοτητα ειναι ακριβως το αντιθετο, τα 13 σημεια ηταν μερος μιας προσπαθειας που ειχε σκοπο οχι να βοηθησει να λειτουργησει το "συνεταιρικο" κρατος της Ζυριχης αλλα αντιθετα να το υπονομευσει με σκοπο την Αυτοδιαθεση-Ενωση.

Υπαρχουν πολλα στοιχεια (και αυτα ειναι που αποσιωπουνται με μεγαλη επιμελεια) που δειχνουν οτι ο Δεκεμβρης του '63 ηταν συνειδητο δημιουργημα οχι μονο των Τουρκοκυπριων αλλα εξισου και ισως μαλιστα περισσοτερο της Ε/κυπριακης πολιτικης ηγεσιας, και οτι ηταν το αποκορυφωμα ενεργειων και σχεδιων που εμφανιστηκαν απο την αρχη σχεδον της δημιουργιας του Κυπριακου κρατους.

Θα παραθεσουμε μερικα χαρακτηριστικα αποσπασματα, παλι απο το περιοδικο "Αγων" της περιοδου '63, καθως και απο αλλα κειμενα της εποχης, που δειχνουν οσο καθαρα γινεται οτι η προσπαθεια αλλαγης του Συνταγματος ηταν μερος ενος γενικοτερου σχεδιου της ελληνοκυπριακης πολιτικης ηγεσιας για απαλλαγη απο τις συμφωνιες της Ζυριχης ωστε να ανοιξει ο δρομος για την πληρη κυριαρχια της Ελληνοκυπριακης αστικης ταξης στην Κυπρο.

Στην αρχη τα σχεδια αυτα αποκαλυπτονταν με μισολογα απο τον φιλοκυβερνητικο Ελληνοκυπριακο τυπο, ο οποιος αφηνε να εννοηθει πως οτι γινονταν επρεπε να γινει μυστικα, ακριβως επειδη πισω απο την προσπαθεια αλλαγης του συνταγματος κρυβονταν η "Αυτοδιαθεση - Ενωση":

> "Επιδιωξις του Κυπριακου λαου ειναι η εθνικη απο-

---

* "Ανοχυρωτη Πολιτεια, Κυπρος 1960-1974" Ν. Κρανιδιωτη σελ. 25

** Βλεπε πχ και "Απο την Ανεξαρτησια στην Τουρκικη Εισβολη" του Α. Κατση, Λευκωσια 1977, σελ. 14

καταστασις-του... Εκεινο που μας ενδιαφερει ειναι ΤΟ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΤΩΡΑ και κυριως **ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ** να γινη.... ο λαος μας εχει τουλαχιστον τωρα ενωπιον-του **ενα συγκεκριμμενο σχεδιο δρασεως** οπως το απεκαλυψεν ο Προεδρος Μακαριος... Ο Λαος μας **κατανοει** οτι η τροποποιησις ωρισμενων αρθρων του Συνταγματος επιβαλλεται ως αναγκαιον μετρον δια την ομαλην λειτουργιαν του κρατους προς οφελος του συνολου του Κυπριακου λαου. Ο Λαος μας **κατανοει** οτι ο υπευθυνος ηγετης δεν δυναται να συναγωνιζεται τους ανευθυνους εις δημοκοπιαν και επομενως δεν δυναται δημοσιως να πλειοδοτη ανευθυνως απλως και μονον δια να αντικρουση τους δημοκοπους αρνητας **καταστρεφων ουτω τας πιθανοτητας επιτυχιας του σχεδιου του.**" *

Η σημασια εδω της χρησης της λεξης "κατανοει" ειναι νομιζουμε καθαρη. Ειναι το γνωστο "καταλαβαινεται τι θελουμε να πουμε, να μην τα λεμε και καθαρα τωρα γιατι δεν συμφερει", ειναι μερος του "συγκεκριμμενου σχεδιου δρασεως" το οποιο δεν πρεπει να γινει γνωστο. Αυτο ακριβως λεει και το παρακατω αποσπασμα απο το ιδιο περιοδικο:

> "... η Εθνικη μας Ηγεσια διαβλεψασα τους πολλαπλους και ποικιλους κινδυνους εχαραξε με συνεσιν το σχεδιο δρασεως της και ανελαβε το εργο της ανευ δημοκοπιας και τυμπανοκρουσιων... η υπευθυνος Κυβερνησις δεν ηδυνατο και δεν επετρεπετο οπως επιδοθει εις το οργιον της εθνικης πλειοδοσιας... με συνεσιν και προσοχην εφεραν το βαρος της **συστηματικης και προσχεδιασμενης προσπαθειας** δεχομενοι να υβριζονται αδικως ως 'εθνικοι προδοτες' παρα **να διακινδυνεψουν τα υψιστα εθνικα συμφεροντα αποκαλυπτοντες ακαιρως τας προσπαθειας και τα σχεδια των.**
>
> Τα γεγονοτα ομως αποτελουν τον αψευδεστερον συνηγορον της εθνικης εντιμοτητος της ηγεσιας μας." **

Πολυ συντομα τα πραγματα λεγονταν πια πιο φανερα. Οι προφασεις οτι η προσπαθεια αλλαγης του Συνταγματος αφορουσε πραγματι το ιδιο το Συνταγμα και την "ομαλη λειτουργια του κρατους προς οφελος του συνολου του Κυπριακου λαου" δεν κρινονταν πια σαν απαραιτητες:

> "... Χωρις την πληρη κρατικη ελευθερια τιποτε δεν μπορει να υπαρξη και να λειτουργηση. Αυτη την **κρατικη ελευθερια** προσπαθουμε να εγκαθιδρυσουμε στην Κυπρο και θα συμφωνησης πως το πρωτο και απαραιτητο βημα ειναι η καταλυσις καθε δεσμευτικης εγγυησεως απο οποιουσδηποτε." ***
>
> "... ουδεις εδεχθη την Συμφωνιαν της Ζυριχης ως τερμα, εκεινοι δε που αποδυονται τωρα εις αγωνα προς τροποποιησην του Συνταγματος και εν τελευταια αναλυσει δι' **αυτοδιαθεσιν...**" ****

---

* περιοδικο Αγων τ. 4 10/63 σελ. 6

** περιοδικο Αγων τ.2 8/63 σελ. 15

*** περιοδικο Αγων 4, 10/63 σελ. 7

**** περιοδικο Αγων τ. 5, 11/63 σελ. 21

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

"Απο πολλα σταδια διηλθεν ο Κρητικος αγων και υπο πολλα πολιτευματα εζησε η Νησος μεχρι της ευτυχους ημερας της Ενωσεως. Και η Κυπρος τωρα: **απο της Ζυριχης προς την Αυτοδιαθεσιν**" *

Αυτα δεν ηταν απλη αρθρογραφια του Ελληνοκυπριακου τυπου, ηταν και η επισημη πολιτικη, οπως φαινεται απο τις παρακατω επιστολες του Μακαριου και του τοτε υπουργου Εξωτερικων Σπυρου Κυπριανου στον πρεσβυ της Κυπρου στην Αθηνα Κρανιδιωτη:

"...στις 17 Οκτωβριου σε εμπιστευτικη επιστολη του ο Μακαριος μου εγραφε, αναμεσα σε αλλα, οτι η αναθεωρηση του Συνταγματος αποτελει **'εθνικην επιταγην'**... Συνεχιζοντας την επιστολη του μου εξεθετε το σχεδιο, βασει του οποιου θα προχωρουσε: Η Κυπριακη Κυβερνηση θα αρχιζε διαπραγματευσεις με την Τουρκικη μειοψηφια. Οι διαπραγματευσεις αυτες θα διαλαμβαναν ολα εκεινα τα σημεια του Συνταγματος που ειχαν δημιουργησει ή που **επροκειτο** [!] να δημιουργησουν προβληματα. Στη συνεχεια θα συνεζητειτο η καταργηση ολων των συμβατικων δεσμευσεων που επετρεπαν στην Ελλαδα και την Τουρκια να εχουν δικαιωμα αναμιξης ή επεμβασης στα εσωτερικα της Κυπρου. Σε περιπτωση που η Τουρκικη πλευρα θα απεκρουε τις διαπραγματευσεις, ή σε περιπτωση που οι διαπραγματευσεις θα αποτυγχαναν, **'η Κυβερνηση θα επροχωρει εις την ληψιν αλλων μετρων προς επιτευξιν του σκοπου της αναθεωρησεως'.**

Αναλογους αποψεις μου διεβιβασε με επιστολη του στις 25 Οκτωβριου ο τοτε υπουργος εξωτερικων Σπυρος Κυπριανου. '... Το ζητημα της συνθηκης εγγυησεως', μου εγραφε, 'επι του παροντος αποτελει **μερος του ολου προγραμματος**, η δε πρωτη επιδιωξις θα περιοριστει **δια λογους τακτικης** στην αναθεωρηση του Συνταγματος'..." **

Μετα τα γεγονοτα, οταν δεν υπηρχε πια ο φοβος αποκαλυψης των σχεδιων, εχουμε μια πιο ολοκληρωμενη εικονα τους, απο καποιον που σιγουρα κατι θαξερε:

"Ο αντιστρατηγος Γεωργιος Καραγιαννης, **διοικητης των Ελληνοκυπριακων δυναμεων κατα το 1964**, υποστηριζει σε μια σειρα αρθρων στον 'Εθνικο Κυρηκα' Αθηνων, οτι η αποφαση αυτη του Μακαριου (13 σημεια), αποτελουσε το πρωτο βημα μιας σειρας προδιαγεγραμμενων διαδοχικων σταδιων. Το δευτερο σταδιο περιελαμβανε την καταγγελια και καταργηση της Συνθηκης Εγγυησεως. Το τριτο την ανακινηση του ζητηματος της αυτοδιαθεσεως και τελικα την **διενεργεια δημοψηφισματος και την ανακυρηξη της Ενωσεως**. ('Εθνικος Κυρηξ', Αθηναι, 13 Ιουνιου 1964)" ***

Τα σχεδια αυτα της ελληνοκυπριακης πολιτικης ηγεσιας

---

* περιοδικο Αγων τ. 5, 11/63 σελ. 21

** "Ανοχυρωτη Πολιτεια, Κυπρος 1960-1974" Ν. Κρανιδιωτη σελ. 81

*** "Διπλωματια και πολιτικη του Κυπριακου" Πανταζη Τερλεξη σελ. 407

αποκαλυφθηκαν τελειως δυο χρονια αργοτερα, τον Απριλη του '66, οταν εβλεπαν για πρωτη φορα το φως της δημοσιοτητας...

"οι εγκυκλιες διαταγες του 'Ακριτα', του αρχηγου δηλαδη της μυστικης μαχητικης οργανωσεως, που ειχε ιδρυσει ο τοτε Υπουργος Εσσωτερικων Π. Γεωρκατζης, με την εγκριση του Μακαριου. Οι σκοποι της Οργανωσεως αυτης... περιελαμβαναν και μονομερη ενδεχομενως αναθεωρηση των Συμφωνιων, ακομη δε και την αμεση κηρυξη της Ενωσεως." *

Το περιβοητο αυτο σχεδιο "Ακριτας", το μυστικο-φανερο "σχεδιο δρασεως" των Ελληνοκυπριων, πολλα χρονια αργοτερα, το 1985 οταν ειχε πια οριστικα αποτυχει, εγινε αντικειμενο κριτικης και χαρακτηριστηκε σαν λαθος τακτικης:

"Το πρωτο πραξικοπημα, για το οποιο ολοι οι 'δημοκρατες' αποφευγουν να μιλουν, ηταν αυτο που σχεδιαστηκε και οργανωθηκε με βαση το περιφημο Σχεδιο Ακριτας. Οπως φαινεται απο το κειμενο του Σχεδιου που δημοσιευτηκε για πρωτη φορα στις 21 Απριλιου 1966 στην 'Πατριδα', το συνωμοτικο αυτο σχεδιο ετοιμαστηκε απο το Μακαριο με τους συνεργατες του και ειχε σαν στοχο την ανατροπη της συνταγματικης ταξης χρησιμοποιοντας και βιαια μεσα...

Η προσπαθεια του Μακαριου για τροποποιηση του Συνταγματος το 1963 και την αναθεωρηση των συμφωνιων Ζυριχης-Λονδινου,... ηταν μερος του Σχεδιου Ακριτα και αποτελουσε την πρωτη φαση του." **

Ηταν σχεδον σιγουρο οτι ενα τετοιο σχεδιο θα οδηγουσε σε ενοπλες συγκρουσεις. Ομως οπως φαινεται απο διαφορα υπονοουμενα που εμφανιζονταν στον ελληνοκυπριακο τυπο η ελληνοκυπριακη ηγεσια καθε αλλο παρα φοβονταν την πιθανοτητα των συγκρουσεων, αντιθετα αυτες ηταν μερος των σχεδιων της:

"Ειναι χωρις αμφιβολια βεβαιο πως η εθνικη του λαου μας μελλοντικη που θα βαδισει πορεια, θαναι δυσκολη, επιπονη και οδυνηρη...Εκεινο που αξιζει να τονισθει ειναι **ο ρολος που οι αγωνιστες θα διαδραματισουν** στην καθολικη εθνικη που θα αναληφθη προσπαθεια" ***

"Αι δηλωσεις του Προεδρου Αρχιεπισκοπου Μακαριου... δημοσιευθεισαι εις Αθηναικας εφημεριδας το τελος Ιουλιου επι της αναγκης καταργησεως της Συμφωνιας Εγγυησεως ... εδωσαν πλεον επισημον διακυρηξιν εις τας απο πολλων μηνων ανεπισημως διατυπουμενας αποψεις της Ελληνικης Ηγεσιας...

Ειναι προς το συμφερον των ιδιων των Τουρκων οπως τα αρνητικα στοιχεια των συμφωνιων αρθουν με ταξιν και

---

* Μενελαος Αλεξανδρακης, Βυρων Θεοδωροπουλος, Ευσταθιος Λαγακος, "Το Κυπριακο 1950-1974 μια ενδοσκοπηση" Ελληνικη Ευρωεκδοτικη Αθηνα 1987 σελ. 30

** Αλ. Κωνσταντινιδης "Τυμβωριχοι και πραξικοπηματα. Χωρις το Σχεδιο Ακριτας - το πρωτο πραξικοπημα - δεν θα φταναμε στο πραξικοπημα του 1974" εφημ. Αληθεια 14/12/85

*** περιοδικο Αγων τ.2, 8/63 σ. 12

συνεσιν **προτου παρασυρει ταυτα ο λαιλαπας της ογκουμενης λαικης δυσφοριας"** *

Ο λογος που παρα την αναγκη μυστικοτητας εμφανιζονταν αυτα τα υπονοουμενα ηταν επειδη η αρχουσα Μακαριακη παραταξη ειχε να αντιμετωπισει και την δεξια αντιπολιτευση της "Δημοκρατικης Ενωσης" του Δερβη που ηθελε "Ενωση εδω και τωρα":

"Η προσφατος επισημος και δημοσια εκδηλωσις της προθεσεως του Μακαριωτατου και των συνεργατων του οπως προχωρησουν εις την προδιαγεγραμμενην εθνικην πορειαν δια της κατ' αρχην τροποποιησεως των Συμφωνιων και του Συνταγματος προκαλεσεν την μηνιν... των αποψιλωθεντων κυκλων της 'Δημοκρατικης Ενωσεως' ... δεν ανεχονται να χασουν το μονοπωλιον των εθνικων συνθηματων, τα οποια γνωριζουν οτι συγκινουν τον λαον μας. Γνωριζουν επισης οτι οσα αυτοι υποστηριζουν, δια λογων μονον, η εθνικη μας ηγεσια ειναι **ετοιμη και ικανη δι' εργων να επιτελεση**... Τι προτεινουν λοιπον; ... φθεγγονται οτι το Κυπριακο θα ευρει την λυσην του εις τα Ηνωμενα Εθνη εις τα οποια το Κυπριακο πρεπει να παραπεμφθη υπο της κυβερνησεως... αφου παραιτηθει η Κυβερνηση και η Βουλη... δια να δημιουργηθει αδιεξοδον(!!)... αφηνωμεν κατα μερος την πιθανοτητα Τουρκικων ομοτητων ... εν τω μεταξυ, τας οποιας δεν θα υπαρχει **νομιμος Κυβερνησις δια να καταστειλη"** **

"Υπο της Δημοκρατικης Ενωσεως εγενετο η αποπειρα να οικειοποιηθει αυτη δια λογαριασμον της την εθνικην γραμμην την οποιαν εχαραξεν ο Αρχιεπισκοπος... Πρεπει να κατανοησωμεν οτι **οταν επιστη η αγια ωρα των εργων, τον νεον αθλον θα αναλαβουν και παλιν εις τα στιβαρα των χερια... οι... αγωνισθεντες εμπρακτως εις τας ταξεις της ΕΟΚΑ...** και ουχι οι αγωνισται της πολυθρονας και των λογων που περιστοιχιζουν την Δημοκρατικην Ενωσιν" ***

Για να "αναλαβουν τον νεον αθλον" οι "αγωνιστες" της ΕΟΚΑ χρειαζονταν βεβαια καποια οργανωση. Και υπηρχε, ηταν η "Εθνικη Οργανωσις Κυπρου (Ε.Ο.Κ.)" και μετα απλα "Οργανωσις" της οποιας οπως ειδαμε αρχηγος ηταν ο Γιωρκατζης που υπογραφε με το ψευδωνυμο "Ακριτας". Απο αυτο πηρε και το ονομα του το "σχεδιο Ακριτας" του οποιου η "Οργανωσις" αποτελουσε συστατικο μερος.

Η "αγια ωρα των εργων" εφτασε τελικα τα ξημερωματα της 21ης Δεκεμβριου του 1963, 20 μερες μετα την παραδοση των δεκατριων σημειων απο τον Μακαριο στον Κιουτσουκ, και μετα απο μια περιοδο εντασης των μυστικων προετοιμασιων για συγκρουση. ****

---

* περιοδικο Αγων τ.2, 8/63 σ. 15

** περιοδικο Αγων τ.3 9/63 σ. 5

*** περιοδικο Αγων τ.3 9/63 σ. 19

**** Το πως αρχισαν οι συγκρουσεις μπορει να βρεθει σε διαφορα βιβλια και εφημεριδες, με καπως διαφορετικες ερμηνειες φυσικα, αλλα στην πραγματικοτητα αυτο ειναι αδιαφορο,

και οι "προοδευτικοι" και αριστεροι τι εκαναν;

Σε ολη αυτη τη πορεια που οδηγησε στις συγκρουσεις και στον πολεμο του 1963-64 δεν ηταν μονο οι δεξιοι πολιτικοι που πρωτοστατησαν αλλα και αλλοι που θεωρουνται προοδευτικοι, οπως ο Λυσσαριδης.

Η ιδια η ΕΔΕΚ καμαρωνει σημερα για εκεινες τις "εθνικο-απελευθερωτικες" περγαμηνες του Λυσσαριδη:

> "... Σταθηκε [ο Λυσσαριδης] μπροσταρης στον αγωνα εναντια στην τουρκικη ανταρσια του 1963-64 και εδωσε ολες του τις δυναμεις για να μη γινουν θυλακοι εξω απο τον ελεγχο του κρατους... Και για το σκοπο αυτο σταθηκε παντα διπλα στην νομιμη κυβερνηση και την συνταγματικη ταξη" *

Ειναι αρκετα ενδιαφερον να δουμε πως σχολιασε μετα απο πολλα χρονια αυτες τις πραξεις του Λυσσαριδη το ΑΚΕΛ:

> "Ο κ. **Λυσσαριδης**... με τον οπλισμο που του εδωσε **ο Μακαριος** σχηματισε τις δικες του ενοπλες ομαδες, οι οποιες μαζι με τις ομαδες του Γιωρκατζη και του Σαμψων διεξηγαγαν, το 1963-1964 'απελευθερωτικο αγωνα' εναντιον των Τουρκοκυπριων με αποτελεσμα να μας φερουν την 'πρασινη γραμμη' και τελικα τον Αττιλα. Γιατι εχει και ο κ. Λυσσαριδης τις ευθυνες του για ο,τι κακο εχει συμβει σ' αυτο τον τοπο. " **

Αν ομως κατηγορησε το 1979 το ΑΚΕΛ τον Λυσσαριδη και τον Μακαριο ακομα, την εποχη που συνεβαιναν αυτα τα γεγονοτα κρατησε και το ιδιο παρομοια σταση με αυτους. Υποστηριξε τελειως και τον Μακαριο και ολους αυτους που καταγγειλε πολλα χρονια αργοτερα. Υποστηριξε τα σχεδια τους για τροποποποιηση του Συνταγματος με την υποβολη των δεκατριων σημειων οπως υποστηριξε και την προθεση τους να χρησιμοποιησουν την αλλαγη του Συνταγματος, με την προφαση οτι ηταν ανεφαρμοστο, για να προωθησουν τα σχεδια τους για την "Αυτοδιαθεση - Ενωση":

> "Πριν δυο περιπου μηνες, ο Προεδρος της Κυπριακης Δημοκρατιας, Αρχιεπισκοπος Μακαριος, **εκφραζοντας την ομοφωνη απαιτηση ολοκληρου του ελληνικου κυπριακου λαου**, διεκυρηξε οτι θα καταγγελθει η Συνθηκη Εγγυησεως των τριων δυναμεων και θ' αναθεωρηθει το Συνταγμα της κυπριακης δημοκρατιας, για ν' ανοιξη ετσι ο δρομος προς την ολοκληρωση της εθνικης ανεξαρτησιας και την **αυτοδιαθεση του κυπριακου λαου.**
>
> Το κομμα μας για αλλη μια φορα διακηρυττει οτι **υποστηριζει ολοψυχα** αυτη τη δηλωση του Μακαριωτατου Προεδρου της Κυπριακης Δημοκρατιας και οτι **ειναι ετοιμο να προσφερει σ' αυτον καθε βοηθεια** για την επιτευξη του

διοτι κανενας δεν τολμα να ισχυριστει οτι ηταν τιποτα περισσοτερο απο μια αφορμη και για τις δυο πλευρες.

* ΤΑ ΝΕΑ 26/1/88

** "Νεος Δημοκρατης, πολιτικο θεωρητικο οργανο της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ", αρ. 57, Ιουλης 79 σελ. 69

επιδιωκομενου σκοπου". *

Και οχι μονο εδινε τοτε το ΑΚΕΛ "ολοψυχη υποστηριξη" στο Μακαριο και του "προσφερε καθε βοηθεια" αλλα προτεινε και την "επεξεργασια προγραμματος δρασης":

> Η δηλωση του Προεδρου της Κυπριακης Δημοκρατιας τυγχανει της ομοφωνης εγκρισης του ελληνικου κυπριακου λαου. Οτι χρειαζεται τωρα ειναι **η μελετημενη επεξεργασια προγραμματος δρασης για την επιτυχια οσων εχουν διακυρηχθει**..." **

Αν συγκρινουμε το "συγκεκριμμενο σχεδιο δρασεως" στο οποιο αναφερονταν ο "Αγων", με το "προγραμμα δρασης" το οποιο προτεινε το ΑΚΕΛ, ειναι φυσικο να αναρωτιομαστε αν εκτος απο την ομολογημενη συμφωνια ολων να χρησιμοποιηθει η αλλαγη ("των μη εφαρμοσιμων διαταξεων") του συνταγματος σαν προσχημα για την επιτυχια της "Αυτοδιαθεσης-Ενωσης", δεν υπηρχε και μια σιωπηρη συμφωνια και σε αλλα σημεια, δηλαδη στο συνολο του "σχεδιου Ακριτας", μαζι με τις διακοινοτικες συγκρουσεις που αυτο συμπεριλαμβανε.

Παντως αν το ΑΚΕΛ καταλαβαινε τι επροκειτο να συμβει, και επρεπε να ηταν κανεις πολυ εξω απο τα πραγματα για να μην παρει ειδηση για την δημιουργια της "Οργανωσης" και τους στοχους της, τοτε οχι μονο δεν ειπε τιποτα εναντιον της, αλλα η μονη αντιρρηση που προβαλε δημοσια ηταν οτι αφηναν το ιδιο το ΑΚΕΛ εξω απο τις εξελιξεις.

Το ΑΚΕΛ οχι μονο ακολουθουσε τη δεξια ελληνοκυπριακη πολιτικη ηγεσια στις καταγγελιες οτι υπευθυνοι για ολα ηταν η Τουρκια και η τουρκοκυπριακη ηγεσια, αλλα τη ξεπερνουσε κιολας στα καλεσματα για εθνικη ενοτητα για την επιτυχια των κοινων ελληνοκυπριακων στοχων:

> "... απευθυνουμε ξεχωριστη εκκληση προς ολο τον **ελληνικο** πληθυσμο, να συσπειρωσει ακομα πιο πολυ τις δυναμεις του, να σφυρηλατησει το αρραγες ενιαιο μετωπο, στο οποιο να βρουν την θεση τους <u>ολοι</u> ανεξαιρετα οι **Ελληνες** της Κυπρου, αφηνοντας κατα <u>μερος</u> οποιεσδηποτε διαφορες, πολιτικες, ιδεολογικες και αλλες. Αυτο αποτελει σημερα το πιο επειγον, το πιο αμεσο, το υψιστο **εθνικο, πατριωτικο** καθηκον." ***

Τα καλεσματα για ελληνοκυπριακη "εθνικη ενοτητα" και για να γινει δεχτο το ΑΚΕΛ να συμμετασχει μαζι με την υπολοιπη ελληνοκυπριακη πολιτικη ηγεσια στις πολιτικες εξελιξεις δεν ειναι απιθανο να συνδεονταν και με το γεγονος οτι η "Οργανωση" που ειχαν ιδρυσει ο Μακαριος με το Γεωρκατζη δεν δεχοταν σαν μελη κομμουνιστες. Οσο πιο κρισιμη γινονταν η κατασταση και ιδιαιτερα την εποχη αμεσως πριν τις συγκρουσεις, τοσο πιο εντονα γινονταν και τα καλεσματα του ΑΚΕΛ για

---

* Ομιλια Παπαιωαννου "προς πλατια συσκεψη μελων και φιλων του κομματος, η οποια εκληθη για να ακουσει αναλυση της διεθνους και κυπριακης καταστασης" Χαραυγη 8/10/63

** Απο την ιδια ομιλια του Παπαιωαννου Χαραυγη 8/10/63

*** Χαραυγη 5/12/63

δικη του συμμετοχη και ενοτητα των ελληνοκυπριων, καλεσματα απο τα οποια ειναι γεματες οι Χαραυγες της εποχης:

"Πολλοι κινδυνοι υστερα απο την αρνητικη αποφαση της Αγκυρας επισωρευονται πανω απο το κεφαλι του κυπριακου λαου.... η Κυπρος βρισκεται στα προθυρα σοβαρων, σοβαρωτατων εξελιξεων που θα επηρεασουν τη ζωη και το μελλον του κυπριακου λαου. Η ευθυνη της **τουρκικης κυβερνησης** για οτιδηποτε ηθελε συμβει, που θα οδηγουσε σε **διακοινοτικη ενταση, αναταραχη ή ακομα και συγκρουση** ειναι εξαιρετικα μεγαλη, υστερα απο την αψυχολογητη και αδιαλλακτη αποφαση που πηρε....

Για τον **ελληνικο** κυπριακο λαο η αστοχη και βεβιασμενη αποφαση της τουρκικης κυβερνησης αποτελει ενα ειδος προειδοποιησης για τις σοβαρωτατες δυσκολιες που θα εχει να αντιμετωπισει στον δικαιο αγωνα του για ν' απαλλαγει απο τις απαραδεκτες ετεροβαρεις και αντιδημοκρατικες διαταξεις των συμφωνιων και του Συνταγματος... Κατω απο αυτες τις συνθηκες δεν χρειαζεται να ειναι κανεις μεγαλος πολιτικος για να κατανοησει οτι το **πρωτιστο καθηκον καθε Κυπριου πατριωτη**, ανεξαρτητως πολιτικης τοποθετησης ειναι η σφυρηλατηση στον μεγαλυτερο βαθμο της πιο σταθερης ενοτητας **ΟΛΩΝ των ελληνοκυπριων** [τοτε φαινεται για το ΑΚΕΛ "κυπριοι πατριωτες" ηταν οι ελληνοκυπριοι μονο!] – **δεξιων και αριστερων** – και ο συντονισμος, η κοινη και προγραμματισμενη ενιαια παλη. Μπροστα στο συμφερον του κυπριακου λαου, μπροστα στο εθνικο χρεος που καθιστα αδηριτη αναγκη την ενοτητα και την κοινη, ενιαια παλη, πρεπει να υποχωρησουν οποιεσδηποτε επιφυλαξεις και να εγκαταλειφθουν οριστικα οποιεσδηποτε διασπαστικες τασεις και κηρυγματα. Ειναι καιρος πια να δωσουμε ΟΛΟΙ τα χερια και να καμουμε πραγματικοτητα αυτο που ποθει ολος ο ελληνικος κυπριακος λαος, δηλ. **το αρραγες, ενιαιο, πατριωτικο μετωπο παλης για τα εθνικα δικαια**" *

"...Μπροστα στις καταστασεις που αντιμετωπιζουμε και μπροστα στα σοβαρα καθηκοντα που επωμιζομαστε ΟΛΟΙ μας, ειναι καιρος, ειναι απαραιτητο, ειναι εθνικη αναγκη, να παραμερισθουν οι οποιεσδηποτε διαφορες, να αρθουν οι οποιεσδηποτε παρεξηγησεις και να υποταχθουν ολοι και ολα στην εκπληρωση των σοβαρων καθηκοντων που αντιμετωπιζουμε σαν λαος.

Η προχθεσινη συσκεψη των **Ελληνων** Βουλευτων υπο την προεδρια του Αρχιεπισκοπου αποτελει – επαναλαμβανουμε– μια καλη αρχη, **θριαμβο του πνευματος της ενοτητας** και ανταποκριση προς την κοινη και βαθια επιθυμια ολου του λαου, να δει συνεργαζομενες **ΟΛΕΣ ανεξαιρετα τις πατριωτικες δυναμεις** του κυπριακου λαου, ανεξαρτητως ιδεολογικων, πολιτικων ή αλλων διαφορων. Και αυτη η καλη αρχη ειμαστε βεβαιοι οτι θα εχει συνεχεια, ετσι που να εξασφαλισθει η συνεχης επαφη, **ο συντονισμος των ενεργειων και η συνεργασια ολων για την εξυπηρετηση κοινων σκοπων και επιδιωξεων**" **

---

* Χαραυγη 8/12/63

** Χαραυγη 12/12/63

Η συσκεψη των **ελληνων** βουλευτων ηταν για το ΑΚΕΛ "θριαμβος του πνευματος της ενοτητας". Πραγματι ηταν θριαμβος, αλλα της **ελληνοκυπριακης** ενοτητας, με κοινους **εθνικους** (ελληνικους βεβαια) σκοπους και επιδιωξεις. Ετσι ηταν ταυτοχρονα και θριαμβος της διασπασης της εργατικης ταξης σε ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους, κατα εθνη, απο το ιδιο το κομμα που μιλουσε στο ονομα της και στο ονομα μιας διεθνιστικης παραδοσης.

Η "εθνικη ενοτητα" οπως παντα δεν μπορουσε παρα να καταληξει και εδω στην ταξικη συνεργασια, και φυσικα σε βαρος της εργατικης ταξης. Το ΑΚΕΛ δεν περιοριστικε μονο στην προπαγανδα της ενοτητας, αλλα την εφαρμοσε με το σταματημα των ταξικων αγωνων της περιοδου εκεινης:

> "Λαμβανοντας υπ' οψη τις επικρατουσες πολιτικες συνθηκες στον τοπο οι Συντεχνιες εργατων υποδησης (ΠΕΟ και ΣΕΚ) απεφασισαν **να αναστειλουν αμεσως την απεργια** στην υποδηματοποιια 'ΜΠΑΤΑ'. Σχετικα με την αποφαση τους αυτη οι δυο Συντεχνιες εξεδωσαν την ακολουθη κοινη ανακοινωση:
>
> 'Οι Συντεχνιες Εργατων Ενδυσης και Υποδησης ΠΕΟ και ΣΕΚ εμελετησαν την εξελιξη της απεργιας των εργατων και εργατριων της υποδηματοποιιας ΜΠΑΤΑ υπο το φως των πολιτικων εξελιξεων που σημειωθηκαν στην Κυπρο το τελευταιο 48ωρο.
>
> Οι δυο Συντεχνιες ομοφωνα απεφασισαν οτι μεσα στις επικρατουσες πολιτικες συνθηκες η προσοχη του λαου πρεπει να ειναι στραμμενη προς το **εθνικο** και πολιτικο μας προβλημα." *

το ΑΚΕΛ και οι συγκρουσεις

Οταν η αντιπαραθεση οδηγησε στις ενοπλες συγκρουσεις, το ΑΚΕΛ συνεχισε να υποστηριζει "ολοψυχα" την ελληνοκυπριακη πλευρα και να καταγγελει την Τουρκια και την τουρκοκυπριακη ηγεσια σαν τους υπευθυνους για οσα ειχαν συμβει και για οσα ακομα θα συνεβαιναν:

> "Το Πολιτικο Γραφειο της Κεντρικης Επιτροπης του ΑΚΕΛ σε εκτακτη συνεδρια του συζητησε τη σημερινη κυπριακη κατασταση και ομοφωνα ενεκρινε την ακολουθη αποφαση:
>
> '1. Οι συγκρουσεις που συγκλονισαν τις τελευταιες μερες τη Λευκωσια και σε μικροτερο βαθμο αλλες πολεις και χωρια, με αποτελεσμα δεκαδες νεκρους και τραυματιες - Ελληνες και Τουρκους - εχουν την ριζα τους στο γεγονος οτι το Κυπριακο εθνικο προβλημα δεν λυθηκε με βαση την διεθνως ανεγνωρισμενη αρχη της αυτοδιαθεσης των λαων....
>
> 2. Για την δημιουργια της σημερινης εκρυθμης και ανωμαλης καταστασης **η κυρια ευθυνη βαρυνει την τουρκικη κυβερνηση**, η οποια με την αδιαλλαξια της και τις συνεχεις και επανειλημμενες απειλες της για ενοπλη επεμβαση στην Κυπρο, υποδαυλιζε και ενεθαρρυνε τον σωβινιστικο φανατισμο των τουρκοκυπριων εξτρεμιστων, πανω στον

---

* Χαραυγη 24/12/63

οποιον προσεκρουσε και προσκρουει καθε προσπαθεια συνεννοησης αναμεσα στην ελληνοκυπριακη και την τουρκοκυπριακη πλευρα για εκδημοκρατικοποιηση του Συνταγματος και των πολιτικων θεσμων της Κυπριακης Δημοκρατιας.

Η προκληση, η ανυπακοη και η ανταρσια παρανομων ενοπλων ομαδων των Τουρκοκυπριων εξτρεμιστων καθως και οι επιθεσεις τους εναντια στις νομιμες δυναμεις του κρατους, ειναι το αποτελεσμα αυτης ακριβως της αδιακοπης και εξαλλης υποδαυλισης και ενθαρρυνσης του σωβινιστικου φανατισμου και του φιλοπολεμου κλιματος που ενεπνεε και καλλιεργουσε συστηματικα η κυβερνηση της Αγκυρας." *

Δεν περιοριστηκε ομως το ΑΚΕΛ μονο στην υποστηριξη του Μακαριου και των πρωτοπαλληκαρων του που οργιαζαν στην Λευκωσια την Ομορφιτα τη Νεαπολη και αλλου εξοντωνοντας τους "στασιαστες" και "αποκαθιστοντας το νομο και τη ταξη" αλλα εμμεσα και "διπλωματικα" εξηγουσε στους Τουρκοκυπριους πως αν ηθελαν να σταματησει αυτο το κακο θα επρεπε να δεχτουν τη τροποποιηση του Συνταγματος που τους προτεινε ο Μακαριος:

"... Σ' αυτες τις δυσκολες στιγμες ο,τι επιβαλλεται για να μη βυθιστει ο λαος μας στην κολαση των διακοινοτικων ταραχων ειναι να πρυτανευσει η λογικη, η συνεση και η ψυχραιμια. Και ακριβως στην εκπληρωση αυτου του σκοπου αποβλεπει η κοινη εκκληση του Προεδρου και του Αντιπροεδρου προς ολοκληρο τον λαο, Ελληνες και Τουρκους, με την οποια καλουνται ολοι 'οπως διατηρησουν την ψυχραιμιαν των και αποφυγουν οιανδηποτε προκλησιν'.

Περαν ομως απο την εκκληση αυτη επιβαλλεται να ακολουθησουν και αλλα πιο αποφασιστικα βηματα προς την ιδια κατευθυνση της υφεσης με τελικο σκοπο την εξαλειψη της εντασης. Και εφοσον ειναι παραδεκτο, [απο ποιους;] οτι η ενταση ειναι το αποτελεσμα του κλιματος που δημιουργουν οι συμφωνιες Ζυριχης - Λονδινου και οι αντιδημοκρατικες διαταξεις του Συνταγματος, πρεπει να στρεψουμε την κυρια προσοχη μας και τις προσπαθειες μας στο να εξουδετερωσουμε τις αιτιες που δημιουργουν αυτο το κλιμα της εντασης....

Η τουρκικη κυβερνηση πρεπει να εγκαταλειψει την προκλητικη και αδιαλλακτη θεση της, που εξαπτει τα πνευματα φανατικων Τουρκων συμπατριωτων μας, και **η τουρκοκυπριακη ηγεσια πρεπει να αναθεωρησει την αρνητικη σταση της και να προσεγγισει τις προτασεις του Προεδρου της Δημοκρατιας κατα δημιουργικο τροπο**... Μ' αυτο τον τροπο θα αντικατασταθει το σημερινο κλιμα της εντασης, της καχυποψιας και του φανατισμου... μ' ενα καινουργιο κλιμα αλληλοκατανοησης, φιλιας και συνεργασιας αναμεσα στους Ελληνες και Τουρκους της Κυπρου." **

Μερικα σχολια της Χαραυγης ομως δεν καλουσαν το ιδιο διπλωματικα τους τουρκοκυπριους να δεχθουν την τροποποιηση του συνταγματος, αλλα αφηναν να φανει η ενταση του εθνικισμου που κυριαρχησε εκεινη τη περιοδο οχι μονο στους δεξιους αλλα

---

* Χαραυγη 29/12/63

** Χαραυγη 22/12/63

και σ'αυτους που εκφραζαν την επισημη αριστερη πολιτικη:

"Ενω μεχρι στιγμης παραμενει αγνωστος ο ακριβης αριθμος των θυματων της αιματηρης τραγωδιας, ολα τα δεδομενα δειχνουν οτι **τα περισσοτερα ανηκουν στην τουρκοκυπριακη πλευρα.** Απ' αυτης της αποψης **οι Τουρκοκυπριοι εχουν καθε λογο να αναλογισθουν** τις αιτιες που οδηγησαν τον κυπριακο λαο να φτασει στην σημερινη τραγωδια...

... η ευθυνη της Τουρκικης κυβερνησης για το αιμα που χυθηκε, χυνεται και φοβουμαστε οτι θα χυθει ακομα, ειναι τεραστια και βαρυτατη. Αν προκειται να τεθει τερμα σ' αυτη την τραγικη αιματοχυσια οφειλει η Τουρκικη κυβερνηση να παυσει να επεμβαινει σε ζητηματα της Κυπριακης Δημοκρατιας καθαρως εσωτερικης φυσης και να αποδεσμευσει την Τουρκοκυπριακη ηγεσια, η οποια με την σειρα της πρεπει να απαγκιστρωθει απο τη σημερινη αδιαλλακτη σταση της και **να προσελθει στις διαπραγματευσεις για την αναθεωρηση των αντιδημοκρατικων, απαραδεκτων και ανεφαρμοστων διαταξεων των συμφωνιων και του Συνταγματος.** Με τετοια προσεγγιση και διευθετηση των πολιτικων προβληματων του Κυπριακου λαου θα θεσει τερμα στις αιτιες που προκαλουν την θλιβερη αιματοχυσια, μιαν κατασταση που ειναι 'τοσον επιβλαβης δια την Νησον μας' οπως αναφερει και στην εκκληση του ο Προεδρος της Δημοκρατιας.

Στο μεταξυ ΑΜΕΣΟ καθηκον της τουρκοκυπριακης ηγεσιας ειναι να επιβαλει σιγην στα παρανομα οπλα που στραφηκαν κατα του λαου και του κρατους" *

Νομιζουμε οτι μια πιστη μεταφραση των παραπανω σε μη "διπλωματικη" γλωσσα θα ηταν: "τουρκοκυπριοι ειδατε τι παθατε, βαλτε τωρα μυαλο και καντε αυτο που σας λεμε μην παθετε και χειροτερα".

Η "ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ" ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ

Στις συγκρουσεις του Δεκεμβρη του '63 οι Ελληνοκυπριοι ειχαν αναμφισβητητη υπεροχη, οχι ομως οση χρειαζοντουσαν για να εξουδετερωθουν γρηγορα οι Τουρκοκυπριοι. Οι συγκρουσεις κρατησαν μερες με αποτελεσμα την δημιουργια της "πρασινης γραμμης".

"Οι συρραξεις μεταξυ Ελληνοκυπριων και Τουρκοκυπριων ενταθηκαν ακομη περισσοτερο στις μερες που επακολουθησαν. Η Βρετανικη Κυβερνηση... Σε συννενοηση με την Αθηνα και την Αγκυρα προτεινε τον διαχωρισμο των Ελληνικων και των Τουρκικων περιοχων με [την] 'πρασινη γραμμη'. Τη διαχωριστικη γραμμη δεχτηκε προθυμα ο Σοφοκλης Βενιζελος, ο οποιος εισηγηθηκε να ανατεθει στις Βρετανικες, Ελληνικες και Τουρκικες μοναδες που σταθμευαν στην Κυπρο, να αναλαβουν υπο την ηγεσια του Αγγλου στρατηγου, το εργο της αποκαταστασης της ειρηνης στο Νησι. Ο Μακαριος, **βλεποντας την αδυναμια των Ελληνοκυπριακων ενοπλων ομαδων να επιβληθουν στους Τουρκους...** αναγκασθηκε στις 26 Δεκεμβριου... να δεχτει την πρασινη

---

* Χαραυγη 29/12/63

γραμμη...." *

"Μετα τα γεγονοτα του Δεκεμβριου, οι Τουρκοκυπριοι αποχωρησαν ομαδικα απο το Υπουργικο Συμβουλιο, την Βουλη τις Δημοσιες υπηρεσιες και τους κρατικους και ημικρατικους οργανισμους και αρχισαν να οργανωνουν δικη τους καθαρα Τουρκοκυπριακη διοικηση." **

"... σχηματιστηκαν εξι μεγαλοι Τουρκικοι θυλακοι,... που αντιστοιχουσαν σε 4.86% του Κυπριακου εδαφους" ***

Η επισημη προπαγανδα για την απομονωση των τουρκοκυπριων στους θυλακες που ειναι και γενικα αποδεκτη ειναι οτι **η Τουρκοκυπριακη ηγεσια επιδιωξε να αυτοπεριορισθουν οι Τουρκοκυπριοι** μετα το '63 στους θυλακες για να προκαλεσουν ετσι διαχωρισμο. Δεν εξηγουν ομως γιατι να το επιδιωκουν αυτο οταν ηταν φανερο οτι ταυτοχρονα θα διαπρατταν στην πραγματικοτητα εθελοντικη οικονομικη αυτοκτονια, και, φευγοντας απο την Βουλη και την κυβερνηση, θα διαπρατταν πολιτικη αυτοκτονια. Ισως μια "σωβινιστικη μειοψηφια" απο ιδεολογους να ανεχονταν τις κακουχιες της απομωνοσης και του αποκλεισμου σε θυλακες για χαρη καποιων μακρινων προοπτικων διχοτομησης και ενωσης με την τουρκια, αλλα πως εξηγειται το οτι μπορεσαν να επιβληθουν στους υπολοιπους, και μαλιστα στους αστους και μικροαστους τουρκοκυπριους που ειχαν σιγουρα πολυ πιο "γηινα" συμφεροντα να σκεφτουν;

Ειναι χαρακτηριστικο το πως παρουσιαζει τα γεγονοτα ο Αριστος Κατσης, ενας απο τους πιο γνωστους "εκλαικευτες" και εκχυδαιστες της επισημης "προοδευτικης" ελληνοκυπριακης ιστορικης δημοσιογραφιας:

"... χιλιαδες κατοικοι μικτων χωριων αναγκαστηκαν απο την ηγεσια τους και την τρομοκρατικη οργανωση ΤΜΤ να τα εγκαταλειψουν και να μεταφερθουν σε περιοχες που ελεγχονταν απο τους στασιαστες...

Η κριση του 1963 χαρακτηριζεται απο τον Τζελεπη ('Το Κυπριακο και οι συνωμοτες του') 'προκατασκευασμενη' και απο το Χατζηαργυρη 'φτιαχτη απο εξωκυπριακες δυναμεις'. Αυτη την αποψη επιβεβαιωνουν και τα ακολουθα:...

γ) Η σταση των Τουρκοκυπριων ηγετων που δημιουργησαν καντονια και υποχρεωσαν τους ομοφυλους τους να αποσυρθουν απο τον κρατικο μηχανισμο" ****

Αυτα ολα ομως ειναι του επιπεδου της "πολιτικης του

---

* Ν. Κρανιδιωτη "Ανοχυρωτη Πολιτεια, Κυπρος 1960-74" σελ. 89

** Ν. Κρανιδιωτη "Ανοχυρωτη Πολιτεια, Κυπρος 1960-74" σελ. 90

*** Ν. Κρανιδιωτη "Ανοχυρωτη Πολιτεια, Κυπρος 1960-74" σελ. 88

**** Αριστου Κατση "Απο την ανεξαρτησια στην Τουρκικη Εισβολη" σελ. 26, 27

καφενε". Στις πιο σοβαρες αλλα και απροσιτες στον πολυ κοσμο μελετες τους οι αστοι αναγνωριζουν μερικες πραγματικοτητες. Ακομα και ατομα σαν τον Π. Πολυβιου, που ηταν μελος της Ελληνοκυπριακης αντιπροσωπειας που πηγε στην Γενευη τον Αυγουστο του '74 και νομικος συμβουλος της κυπριακης κυβερνησης, λενε για παραδειγμα, οτι οι Ελληνοκυπριοι αστοι οχι μονο δεν ειχαν κανενα απολυτως ηθικο ενδοιασμο για την "αυτοαπομονωση" των Τ/κ και τη δυστυχια που αυτη προκαλουσε αλλα ειχαν σκοπο να τη χρησιμοποιησουν για δικο τους οφελος. Η σημερινη "απεχθεια" των ελληνοκυπριων αστων για την υπαρξη προσφυγων και την "καταπατηση των ανθρωπινων δικαιωματων" ειναι κατι που το αποκτησαν μονο μετα το καλοκαιρι του '74. Αυτο που ουσιαστικα τους ενδιεφερε το '63 ηταν να εξαναγκασουν τους Τ/κ να δεχτουν την ακυρωση των συμφωνιων του '59, και να παραιτηθουν απο καθε πολιτικο προνομιο. Και αυτο μπορουσε να γινει μονο με την πληρη πολιτικη και κοινωνικη τους εξουδετερωση. Ετσι, εβλεπαν την απομονωση των Τ/κ, την προσφυγια και την δυστυχια σαν **μεσα** για να πετυχουν τους στοχους τους :

> "Σε ολη τη διαρκεια της περιοδου 1963-74 εμοιαζε να υπαρχει η αισθηση στην Ελληνοκυπριακη πλευρα οτι μπορουσαν να υπαγορευουν αυτοι τους ορους και οτι τελικα η Τουρκοκυπριακη Κοινοτητα θα υποχρεωνονταν απο την δικια της την **αυτοαπομονωση** και τις οικονομικες στερησεις που αυτη συνεπαγονταν να ερθει στην τραπεζα των διαπραγματευσεων *

Αυτα δεν ηταν απλα μια "αισθηση" οπως την παρουσιαζει ο Πολυβιου. Ο ιδιος ο Μακαριος, 5 ολοκληρα χρονια μετα την "εθελοντικη απομονωση των Τουρκοκυπριων", συμφωνα με τον πρεσβευτη Κρανιδιωτη που παρευρισκονταν μαζι με τον Κυπριανου σε συνομιλιες με την χουντα της Ελλαδος στις 2 Σεπτεμβρη 1968, δηλωνε οτι ο αποκλεισμος των τουρκοκυπριων απο το "επισημο" Κυπριακο κρατος ηταν κατι πολυ βολικο για τους σκοπους τους:

> "'Ημεις' κατεληξε ο Αρχιεπισκοπος, 'θελομεν να αποφυγωμεν ο,τι ειναι χωριστικον. Πιθανως συντομωτατα να φθασωμεν εις συμφωνιαν ή εις αδιεξοδον. Παντως απο μιαν κακην λυσιν **προτιμω την σημερινην καταστασιν**, εφοσον βεβαιως θα διατηρηθη η ειρηνη. **Εχομεν ηδη μια καθαρως Ελληνικην Κυβερνησιν εις την Νησον. Οι Τουρκοι δεν μετεχουν της Κυβερνησεως.** Δια τουτο φρονω, οτι δεν πρεπει να σπευσωμεν..." **

Βεβαια η δημιουργια των θυλακων μπορει να μην ηταν μερος του αρχικου τους σχεδιου. Μαλλον ο σκοπος των Ελληνοκυπριων αστων τοτε ηταν η αστραπιαια εξουδετερωση των Τουρκοκυπριων σαν πολιτικη οντοτητα, και φαινεται οτι ενοιωθαν αρκετα σιγουροι για την ικανοτητα τους να το κανουν. *** Επιδιωξη

---

* Polyvios G. Polyviou "Cyprus the tragedy and the challenge" σελ. 53

** Ν. Κρανιδιωτης "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ 1960-1974" τομ. Α, σελ. 551

*** Μια τετοια ερμηνεια δινει και ο Σ. Παπαγεωργιου στο "Απο την Ζυριχην εις τον Αττιλαν" τομ. Α, για παραδειγμα στις σελιδες 235 και μετα

τους ηταν δηλαδη να χαρακτηριστουν οι Τουρκοκυπριοι απο τα ιδια τα γεγονοτα σαν μια "ελαχιστη μειοψηφια τρομοκρατων" και "στασιαστων" χωρις καμμια λαικη βαση και αρα νομιμοτητα. Ειναι ευνοητο οτι μια αντισταση που θα κρατουσε καποιο χρονικο διαστημα θα αναιρουσε αυτους τους χαρακτηρισμους.

Ακομα μια γρηγορη εξουδετερωση της αντιστασης των Τ/κ, πολιτικα θα σημαινε οτι θαταν πολυ πιο δυσκολο για την Τουρκια να επεμβει, διοτι τα γεγονοτα θα εμφανιζονταν σαν επεισοδια χωρις ιδιαιτερη σημασια, θα μπορουσε να εμφανιστει διεθνως σαν ασημαντο το τουρκοκυπριακο προβλημα. * Ασχετα αν οι Τουρκοκυπριοι αστοι ειχαν ή δεν ειχαν και αυτοι καποιο σχεδιο για δημιουργια δικης τους "διοικησης" σαν προσταδιο για την διχοτομηση, ειναι νομιζουμε καθαρο οτι μετα τα γεγονοτα του '63 **δεν ειχαν αλλη εκλογη** απο την απομονωση στους θυλακες ή την πολιτικη τουλαχιστον εξαφανιση τους.

Το γεγονος οτι οι Ελληνοκυπριοι δεν τα καταφεραν οσο αστραπιαια χρειαζονταν σημαινε οτι επρεπε να αλλαξει το σχεδιο. Τωρα το νεο δεδομενο ηταν η απομονωση των Τουρκοκυπριων.

Οσο για τους απλους Τ/Κ, η ταχυτητα με την οποια εξαφανιστηκαν το '74 πηγαινοντας στις Βασεις και στον Βορρα καθως και τα "ανδραγαθηματα" διαφορων καπετανιων οπως του Σαμψων και του Λυσσαριδη τον Δεκεμβρη του '63 και αργοτερα κανουν γελοιο τον ισχυρισμο οτι τους περισσοτερους τους εξαναγκασε η ΤΜΤ να τρεξουν στους θυλακες.

Στην πραγματικοτητα η απομονωση ηταν το νεο σχεδιο των Ελληνοκυπριων αστων μετα τα γεγονοτα, και υπαρχουν και πιο αμεσες ενδειξεις γι' αυτο. Αν παμε λιγα χρονια μπροστα, θα δουμε αν ηταν μονο η ηγεσια τους ή και οι Ελληνοκυπριοι αστοι που εμποδιζαν τους απλους Τ/κ να βγουν απο τους θυλακες:

> "... ο Αρχιεπισκοπος, σε μια προσπαθεια εκτονωσης της υφισταμενης οξυτητας, προεβη, στις 4 Ιανουαριου **1968**, σε δηλωσεις, συμφωνα με τις οποιες - με την εξαιρεση του Τουρκικου τομεα Λευκωσιας - **η Κυπριακη Κυβερνηση παραχωρουσε σ' ολες τις αλλες περιοχες ελευθερη διακινηση των Τουρκοκυπριων**, αρση των υφισταμενων απαγορευσεων για την προμηθεια εμπορικων ειδων, και καταργηση ολων των σημειων ελεγχου στους συγκοινωνιακους κομβους του Νησιου.
>
> Τα μετρα αυτα επεκταθηκαν υστεροτερα (7 Μαρτιου) και στον Τουρκικο τομεα της Λευκωσιας" **

Η "αυτοαπομονωση" τελικα ειναι ενα απο εκεινα τα ψεματα που γινονται πιστευτα μονο και μονο επειδη ειναι τοσο χοντρο-

---

* Ολα αυτα δεν ειναι παρα η αγαπημενη θεωρια του Λυσσαριδη σημερα για την σημασια της αμυντικης θωρακισης, η οποια θα επιτρεψει την αντισταση σε μια αλλη Τουρκικη εισβολη για ενα μικρο εστω χρονικο διαστημα, "μεχρι να κινητοποιηθει ο διεθνης παραγοντας", υπερ της ελληνοκυπριακης πλευρας φυσικα. Ισως αυτα τα πολιτικα μαθηματα τα πηρε ακριβως απο την συμμετοχη του στα "ανδραγαθηματα" του '63-64.

** Ν. Κρανιδιωτης "Κυπρος Ανοχυρωτη Πολιτεια" σελ. 503

κομμενα που κανεις δεν πιστευει οτι ειναι δυνατον να ειναι πραγματι ψεμα. Η "παραχωρηση ελευθερης διακινησης" και η "αρση των υφισταμενων απαγορευσεων" απο την "Κυπριακη Κυβερνηση", οταν μαλιστα αναφερονται απο μια τοσο αμεμπτη πηγη οπως ο Κρανιδιωτης, δειχνουν πολυ καθαρα ποιος απομονωνε ποιον μεχρι τον Γεναρη του '68 τουλαχιστον.

1964-67: Η ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΩΝ ΘΥΛΑΚΩΝ

Η απομονωση των τουρκοκυπριων στους θυλακες θα λειτουργουσε σε οφελος των Ε/κ αν εκπληρωνονταν δυο οροι. Πρωτα, επρεπε να θεωρηθουν οι ιδιοι σαν οι "νομιμοι κληρονομοι" του "επισημου" κυπριακου κρατους, ωστε να δυσκολευεται η Τουρκια να επεμβει. Αυτο σημαινε οτι οι θυλακες επρεπε να εχουν την λιγοτερη δυνατη επικοινωνια με τον εξω κοσμο, για να μην εχουν πολιτικη παρουσια εξω απο τους θυλακες. Δευτερο, χρειαζονταν η οικονομικη και κοινωνικη απομονωση των θυλακων ωστε να μην μπορεσουν να λειτουργησουν και η Τουρκοκυπριακη ηγεσια σε καποιο συντομο χρονικο διαστημα να αναγκαστει να δεχτει τους ορους των Ελληνοκυπριων επειδη δεν θα αντεχαν να μεινουν μεσα στους θυλακες. Δηλαδη χρειαζονταν μια διαρκης πολιτικη και οικονομικη πολιορκια που για να γινει πια επρεπε να χρησιμοποιηθουν στρατιωτικα μεσα. Οι στρατιωτικες προετοιμασιες αποκτουν πρωτευοντα ρολο στην επομενη περιοδο, ενω ο στοχος παραμενει ο ιδιος:

> "Σκοπος μας κ. Προεδρε ειναι η **καταλυσις των συμφωνιων Ζυριχης και Λονδινου** δια να δυναται **αδεσμευτως** ο Ελληνικος Κυπριακος λαος εν συνεννοησει μετα της Μητρος Πατριδος να καθοριζει το μελλον. Ειμαι ο υπογραψας τας συμφωνιας αυτας εκ μερους των Ελληνων της Κυπρου... υπο τας επικρατουσας τοτε συνθηκας, "ουκ ην αλλως γενεσθαι"... Ουδ' επι στιγμην ομως επιστευσα οτι οι συμφωνιαι θα αποτελουν **μονιμο καθεστως**.... νομιζω δε οτι ηλθεν ο καιρος δια να επιχειρησωμεν την απαλλαγην μας εκ των επιβληθεισων συμφωνιων...
>
> Ειναι αληθες οτι οι Ελληνες της Κυπρου και η ηγεσια των προεβαινον απο καιρου εις δυναμικην προπαρασκευην δια να ειναι ετοιμοι να αντιμετωπισουν τυχον ενοπλον επιθεσιν υπο των Τουρκοκυπριων, δια τους οποιους εγνωριζομεν οτι εισηγον οπλα εκ Τουρκιας... **Ο αγων επεβληθη. Ευρεθημεν υποχρεωμενοι να χρησιμοποιησωμεν κατα της ενοπλου βιας το ιδιον μεσον. Πιθανως να υποχρεωθωμεν να πραξωμεν τουτο και μελλοντικως. Δι' αυτον τον λογον συνεχιζομεν την ετοιμασιαν μας και επι του πεδιου τουτου.**
>
> Διαθετομεν μιαν δυναμικην Οργανωσιν της οποιας τα εκπαιδευθεντα μελη ανερχονται εις περαν των 5.000 ανδρας, ο αριθμος τουτος συνεχως αυξανει." *

Τελικα, και η "δυναμικη Οργανωση" γινεται κρατικο οργανο, ο επισημος στρατος, και μπαινει και αυτη μεσα στην λογικη οτι η ελληνοκυπριακη εξουσια **ειναι** το Κυπριακο κρατος, κατι που και νομιμοτητα της δινει αλλα και ενισχυει την εικονα του νομιμου κρατους που θελουν να καλλιεργησουν διεθνως:

---

* Επιστολη Μακαριου προς Γ. Παπανδρεου, 1/3/64. Απο τον Ν. Κρανιδιωτη "Ανοχυρωτη Πολιτεια" σελ. 135-139

"Το Φεβρουαριο του '64 ο Μακαριος αποφασισε την ενταξη των υφισταμενων ενοπλων ομαδων κατω απο ενα κρατικο οργανο, την 'Εθνικη Φρουρα'" *

Στην περιοδο που ακολουθησε, και στην οποια η Ελληνοκυπριακη ηγεσια ενοιωθε δυνατη, τα επιχειρηματα και η πολιτικη της δεν καθοριζονταν απο το "δικαιο" τα "ανθρωπινα δικαιωματα" ή τις διαφορες "ελευθεριες", και την ευαισθησια απεναντι στα "τετελεσμενα με την βια των οπλων" αλλα απο το ποτε θα ητανε ετοιμοι, στρατιωτικα και πολιτικα, για την επομενη στρατιωτικη επιχειρηση, για την επομενη καταπατηση διαφορων ελευθεριων των Τουρκοκυπριων και την δημιουργια των επομενων "τετελεσμενων με την βια των οπλων". Το παρακατω αποσπασμα απο τον Κρανιδιωτη, που ητανε "μεσα στα πραγματα" τοτε, δειχνει τον κυνικο υπολογισμο με τον οποιο αποφασιζανε ποτε και που θα επιτιθενταν:

"Με την οργανωση της Εθνικης φρουρας, τη στελεχωση της με ελλαδιτες αξιωματικους και την ενισχυση γενικα των Κυπριακων ενοπλων δυναμεων, η Κυπριακη Κυβερνηση αποφασισε να εκκαθαρισει την οροσειρα του Πενταδακτυλου, που ειχε περιελθει κατω απο τον ελεγχο της ΤΟΥΡΔΥΚ, και να ανακαταλαβει το μεγαλης στρατηγικης σημασιας φρουριο του Αγιου Ιλαριωνα.

Ετσι μοναδες της Εθνικης Φρουρας και των ενοπλων ομαδων του Βασου Λυσσαριδη, υστερα απο μια εκκαθαριστικη επιχειρηση στην ανατολικη πλευρα του Μπογαζιου, αρχισαν, στις 25 Απριλιου 1964, επιθεση εναντιον του Αγιου Ιλαριωνα. " **

Ολα λοιπον τα "ο αγων επεβληθη" και "ευρεθημεν υποχρεωμενοι να χρησιμοποιησωμεν κατα της ενοπλου βιας το ιδιον μεσον" του Μακαριου δεν ειχαν καμμια σχεση με την αληθεια. Σαν αποτελεσμα αυτων των πραξεων της ελληνοκυπριακης πολιτικης ηγεσιας για μια δεκαετια πριν το '74, εκεινοι που ζουσαν συνεχεια κατω απο την απειλη των οπλων ηταν οι Τουρκοκυπριοι, και οι πρωτοι προσφυγες στην Κυπρο δεν ηταν Ελληνοκυπριοι αλλα Τουρκοκυπριοι, οι οποιοι μαλιστα δεν ειχαν και τα μεσα για να καλυτερεψουν την κατασταση τους.

Οτι εγινε με την στρατιωτικη επιχειρηση στον Αγιο Ιλαριωνα, εγινε σε μεγαλυτερο βαθμο στον θυλακα Μανσουρας-Κοκκινων:

"Οι Τουρκοκυπριοι διατηρουσαν στην περιοχη εκεινη, πανω στην ακτη, το θυλακο των Κοκκινων, που ειχε σχηματισθει αμεσως μετα την κριση του 1963...

Για να συμπιεσουν την εστια αυτη, και να αποτρεψουν διευρυνση της, δυναμεις της Εθνικης Φρουρας κινηθηκαν το βραδυ της 5ης προς την 6η Αυγουστου [1964], και κατελαβαν το υψωμα Ακονι, που κατειχε η Ειρηνευτικη Δυναμη των Ηνωμενων Εθνων, με αντικειμενικο στοχο το Λωροβουνο, που κατειχαν οι Τουρκοι, και που εδεσποζε σ' ολη την περιοχη. Οι κινησεις αυτες... εξελιχθηκαν σε μεγαλης κλιμα-

* Ν. Κρανιδιωτης "Κυπρος Ανοχυρωτη Πολιτεια" σελ. 176

** Ν. Κρανιδιωτης "Κυπρος Ανοχυρωτη Πολιτεια" σελ. 183

κας στρατιωτικη επιχειρηση... στις 7 Αυγουστου κατεληφθη ο Λωροβουνος.. το πρωι ομως τις 8ης Αυγουστου Τουρκικα στρατιωτικα αεροπλανα αρχισαν ενα αδιακριτο σφοδρο βομβαρδισμο της περιοχης." *

Τα κριτηρια και στις δυο αυτες πολεμικες επιχειρησεις δεν ειχαν καμμια σχεση με αμυνα ή καποιες κοινωνικες και οικονομικες αναγκες αλλα καθοριζονταν απο τις στρατιωτικες δυνατοτητες και τις πολιτικες επιδιωξεις των ελληνοκυπριων.

Το αποκορυφωμα ολης αυτης της περιοδου της στρατιωτικης πολιορκιας των θυλακων ειναι τα γεγονοτα του Νοεμβρη του '67 στα τουρκοκυπριακα χωρια της Κοφινου και του Α. Θεοδωρου.

ΠΩΣ ΟΙ ΣΦΑΓΕΣ ΕΓΙΝΑΝ ΠΡΟΒΟΚΑΤΣΙΑ - ΚΟΦΙΝΟΥ

Τα γεγονοτα της Κοφινου επειδη ηταν απο τα πιο σημαντικα και τελικα παρα την στρατιωτικη τους νικη στοιχισαν αρκετα στους ελληνοκυπριους αστους, σιγουρα χρειαζονται και δικαιολογηση και αποδιοπομπαιους τραγους. Ετσι ο Παπανδρεου στην εναρκτηρια ομιλια του στην Βουλη κατα το ανοιγμα του "Φακελλου της Κυπρου" ** ειχε τα εξης να πει:

"Ο Παπαδοπουλος λεει απροκαλυπτα στον Κυπριανου οτι ηταν μεγαλο σφαλμα η αποστολη της Ελληνικης μεραρχιας στην Κυπρο. ...

Αναζητει ο Παπαδοπουλος ο ιδιος τροπους ανακλησης. Και η δικαιολογια για την ανακληση διδεται με την **μεγαλη προβοκατσια** της 15ης Νοεμβρη του 1967, με την επιχειρηση κατα των χωριων Κοφινου και Α. Θεοδωροι. Η επιχειρηση εκεινη διεταχθη απο το αρχηγειο των Ελληνικων Ενοπλων Δυναμεων, απο το Ελληνικο επιτελειο και **καθοδηγειτο** κυριολεκτικα καθε μερα **απο την Αθηνα**. Ο **Μακαριος και η κυβερνηση της Κυπρου τελουσαν σε πληρη αγνοια.** Αποτελεσε μια πραγματι μεγαλη προκληση προς την Τουρκια. Εγιναν και **σφαγες και λεηλασιες.**

Ο **Μακαριος διαμαρτυρηθηκε γιατι η κυβερνηση του ειχε παραμερισθει.** Αλλα οταν η εθνοφρουρα εξεκενωσε τα χωρια Κοφινου και Α. Θεοδωροι, εντεχνα η χουντικη προπαγανδα **ερριξε την ευθυνη στον Μακαριο."** ***

Την ιδια πανω-κατω ερμηνεια εδωσε πριν μια δεκαετια και ο "προοδευτικος" "εκλαικευτικος" ιστορικος του Φιλελευθερου, ο Αριστος Κατσης, προσθετοντας, διστακτικα εστω, και τον Γριβα μεσα στους υπευθυνους:

---

* Ν. Κρανιδιωτης "Κυπρος Ανοχυρωτη Πολιτεια" σελ. 239

** Ο περιβοητος "Φακελλος της Κυπρου" εχει χρησιμοποιηθει και θα συνεχισει να χρησιμοποιειται και αυτος σαν ακομα μια ευκαιρια, κατω μαλιστα απο το καλυμμα μιας "αντικειμενικης" αναζητησης ευθυνων, για να επαναληφθουν οι διαβεβαιωσεις για την αθωοτητα των Ελληνων και Ελληνοκυπριων αστων, και να ριχτουν ολες οι ευθυνες σε ξενους, σωβινιστικες εξαιρεσεις και χουντικους.

*** Ομιλια Παπανδρεου στην Βουλη με το "ανοιγμα του φακελλου της Κυπρου" 21/2/86. Απο τις εφημεριδες Ελλαδας και Κυπρου

"... Η Εθνοφρουρα, υστερα απο διαταγη του Γριβα, επιτεθηκε εναντιον των Τ/κ και τους συνετριψε κυριολεκτικα, προκαλωντας ζημιες στα δυο χωρια και καταστρεφοντας σπιτια...

Αυτες οι ενεργειες της Εθνοφρουρας δειχνουν πως ο Γριβας δεν υπολογιζε καθολου την Κυπριακη Κυβερνηση" *

"Ολοι οι σοβαροι μελετητες του Κυπριακου πιστευουν πως η κριση Κοφινου - Α. Θεοδωρου ηταν προσχεδιασμενη για να φυγει ο Ελληνικος στρατος απο την Κυπρο. Οι Ηνωμενες Πολιτειες που επεβαλαν διχτατορια στην Ελλαδα, χρησιμοποιησαν τους πραχτορες τους στην Αθηνα για να πετυχουν τους σκοπους τους. Επρεπε ναταν αδυνατος ο Μακαριος, για να επιβληθει μια διχοτομικη λυση. Γιατι η χουντα εδινε διαταγες για την επιχειρηση και την αλλη μερα ζητουσε εκκενωση των δυο χωριων που καταλαβε η Εθνοφρουρα; Επισης γιατι προκαλεσε την κριση, τη στιγμη που η Τουρκια υπερειχε στρατιωτικα;..." **

Ετσι και ο Παπανδρεου και ο Κατσης οσον αφορα τα γεγονοτα της Κοφινου ισχυριζονται ξεκαθαρα τα εξης:

1. Εγιναν πραγματι σφαγες και λεηλασιες απο την Εθνοφρουρα.

2. Αυτες ομως "διεταχθηκαν απο την Αθηνα, καθοδηγουνταν απο την Αθηνα".

3. Ο Μακαριος ηταν τελειως αθωος, ειχε "πληρη αγνοια" του τι θα συνεβαινε.

4. Ο Μακαριος διαμαρτυρηθηκε στην Αθηνα για αυτα επειδη "η κυβερνηση του ειχε παραμερισθει". Δηλαδη οτι και ο Μακαριος, και εμεσα ολοκληρη η κυβερνηση του, διαμαρτυρηθηκαν για τις πολεμικες επιχειρησεις και τις σφαγες.

5. Η Χουντα "εντεχνα" ερριξε την ευθυνη στον Μακαριο.

Δεν θα δωσουμε ολη την ιστορια των γεγονοτων αλλα μονο οσα χρειαζονται για να φανει οτι εκτος απο το οτι εγιναν σφαγες και λεηλασιες απο την εθνοφρουρα (κατι που ετσι και αλλοιως αρνησαν πολυ ολοι τους να παραδεχτουν) ολα τα αλλα ειναι **χοντροκομμενα ψεμματα**, οπως φαινεται ακομα και απο ενα απλο διαβασμα των εφημεριδων της εποχης.

Ιστορικο πριν την συγκρουση

"Ξαναγυρισε στην Κυπρο στο προσκηνιο, το θεμα των Αστυνομικων περιπολιων στον Αγιο Θεοδωρο Λαρνακας... Στο νοτιο τμημα του κατοικουσαν Ελληνες και στο Βορειο Τουρκοι. Η Κυπριακη Αστυνομια περιπολουσε στο δρομο Σκαρινου - Α. Θεοδωρου μεχρι τον Ιουλη του 1967. Τοτε, υστερα απο επεισοδια που δημιουργησαν οι Τουρκοι του Α. Θεοδωρου, αυτες οι περιπολιες σταματησαν. Αλλα το Σεπτεμβρη η

---

* Αριστου Κατση "Απο την ανεξαρτησια στην Τουρκικη Εισβολη" Κυπρος 1977 σ. 121

** Αριστου Κατση "Απο την ανεξαρτησια στην Τουρκικη Εισβολη" Κυπρος 1977 σ. 124

Κυπριακη Κυβερνηση αποφασισε να ξαναρχισουν. Ομως Τουρκοκυπριοι ενοπλοι εμποδιζαν τους Αστυνομικους να μετακινουνται ελευθερα." *

"Στις 14 Νοεμβριου 1967 δυο αστυνομικες περιπολοι κινηθηκαν παλι στον Αγιο Θεοδωρο... τις δυο περιπολους συνοδευε η Εθνικη Φρουρα...

Η επιχειρηση εγινε χωρις επεισοδια...

Την επομενη [15/11] στις 10 το πρωι, μια αλλη αστυνομικη περιπολος, συνοδευομενη απο μοναδες της Εθνικης Φρουρας, μετακινησε ενα προχειρο οδοφραγμα που ειχαν τοποθετησει οι Τουρκοκυπριοι... και μπηκε χωρις αντισταση στο χωριο." **

η συγκρουση

Μεσα στις εφημεριδες της 16 του Νοεμβρη, υπαρχουν δυο τελειως αντιθετες εκδοχες για το πως αρχισαν οι σφαγες το απογευμα της προηγουμενης μερας. Η επισημη Ελληνοκυπριακη και εκεινη της ΟΥΝΦΙΣΥΠ:

"Ψες στις 10.30 εξεδοθη απο το Γραφειο Δημοσιων Πληροφοριων το ακολουθο ανακοινωθεν:

'Περιπολος της αστυνομιας, ητις ηρχισεν απο της χθες περιπολιαν επι του δρομολογιου Σκαρινου-Α. Θεοδωρου... προσεβληθη την 2.30 μμ ωραν της σημερον (χθες) **δια πυρων βαρεων οπλων, ητοι ολμων, μπαζουκας και πολυβολων**... υπο Τ/κ κατεχοντων τα υψωματα Α. Θεοδωρου και Κοφινου... ετραυματισθησαν Εθνοφρουροι και Αστυνομικοι... η Εθνικη Φρουρα ηναγκασθη να επεμβη ινα προστατευσει την Αστυνομιαν και τα βαλλομενα τμηματα-της...Η Ε.Φ. τελικως κατορθωσε να εξουδετερωση απασας τας αντιστασεις, να εισελθη εις τα χωρια Κοφινου-Α. Θεοδωρου και να διανοιξη τελικως τα αποκεκομενα υπο των Τ/κ δρομολογια Α. Θεοδωρου-Σκαρινου και Λευκωσιας-Λεμεσου...

Το πυρ κατεπαυσεν περι την 9ην νυκτερινην.'...

Ανακοινωση της ΟΥΝΦΙΣΥΠ:

'Περι την 2.10 μμ μικτη περιπολος της Κ. αστυνομιας και της Εθνικης Φρουρας, υποστηριζομενη απο θωρακισμενα αυτοκινητα, ανεκοπη σε ενα μη επηνδρωμενο οδοφραγμα παρα τον Α. Θεοδωρου (Επαρχια Λαρνακας). Ευθυς αμεσως αλλη μηχανοκινητη περιπολος της Ε.Φ. αφιχθη στην σκηνη απο τον Ε/κ τομεα του χωριου. Οταν οι περιπολοι παρεβιασαν το οδοφραγμα, ηκουσθησαν **3 πυροβολισμοι και ριψη απο 4 σφαιρες**

---

* Αριστος Κατσης οπως παραπανω σ. 118-119.

** Ν. Κρανιδιωτη οπως παραπανω σελ. 454,455

αυτοματου οπλου. * Στο σημειο αυτο τα θωρακισμενα αυτοκινητα ανοιξαν πυρ...

Η ΟΥΝΦΙΣΥΠ δεν εχει υπολογισμο για τον αριθμο των θυματων. Το αρχηγειο της ΟΥΝΦΙΣΥΠ διεμαρτυρηθη εντονως προς το Αρχηγειο της Ε.Φ. εναντιον της εγκαταστασης πολυβολειων της Ε.Φ. κατα μηκος παρατηρητηριων της ΟΥΝΦΙΣΥΠ και ιδιαιτερως εναντιον του βιαιου αφοπλισμου στρατιωτων της ΟΥΝΦΙΣΥΠ , της κυριευσης οπλων και εφοδιων της ΟΥΝΦΙΣΥΠ υπο την απειλην οπλων και της εσκεμμενης αχρηστευσης συσκευων ασυρματου της ΟΥΝΦΙΣΥΠ.' **

... Απο ε/κ πλευρας υπαρχουν **1 νεκρος** και μερικοι τραυματιες. Συμφωνα με [την Ειρηνευτικη Δυναμη]... μεχρι αργα χθες το απογευμα ανευρεθησαν στην περιοχη της Κοφινου μερικα [ποσα δηλαδη; ειναι δυνατο η Ειρηνευτικη Δυναμη να μην ειπε αριθμο;] πτωματα Τουρκων." ***

"εφονευθησαν **24** τρομοκραται εις την κοφινου" ****

"Οι δυναμεις της Εθνικης Φρουρας και της Αστυνομιας οι οποιες εισηλθαν προχθες, υστερα απο ενοπλη συγκρουση, στα χωρια Αγιος Θεοδωρος και Κοφινου, απεσυρθησαν ενωρις χθες την αυγη στις θεσεις τις οποιες κατειχαν πριν απο τα επεισοδια..." *****

ποιος διαταζε - ποιος καθοδηγουσε

Ας δουμε τωρα τον ισχυρισμο του Παπανδρεου και του Κατση οτι η επιχειρηση διαταχθηκε και καθοδηγουνταν απο την Χουντα, οτι ηταν υπευθυνη η Χουντα για τις σφαγες, και ας δουμε πως ο ιδιος ο Κατσης περιγραφει τα γεγονοτα:

"Στις 3/10/67 ο Αρχηγος του ΓΕΕΦ [Γενικο Επιτελειο Εθνικης Φρουρας] Στρατηγος Μορωνης ζητουσε απο τη στρατιωτικη ηγεσια της Αθηνας **εγκριση** για να βοηθησει η Εθνοφρουρα την Αστυνομια, αν αυτη συγκρουονταν με τους Τουρκοκυπριους.

Συγκεκριμμενα το απορρητο σημα ελεγε:

'... Κυπριακη Κυβερνησις παρεχωρησε προθεσμιαν μεχρι 7ης Οκτωβριου 1967 εις Ε.Δ. [ειρηνευτικη δυναμη] προς διευθετησιν θεματος. Εις περιπτωσιν καθ' ην υπαρξη αρνητικη απαντησις, **Κυπριακη Αστυνομια, τη εγκρισει Κυπριακης Κυβερνησεως** προτιθεται ενεργησει βιαιως περιπολιας απο 9ης Οκτωβριου 1967. Περιπολιαι θεωρουνται

---

* Αυτο πρεπει να το συγκρινει κανεις με τα "πυρα βαρεων οπλων, ητοι ολμων μπαζουκας και πολυβολων" του Γραφειου Δημοσιων Πληροφοριων.

** "Χαραυγη" 16/11/67

*** "Χαραυγη" 17/11

**** Φιλελευθερος 18/11/67

***** "Χαραυγη" 17/11

αναγκαιαι δι' ελεγχον περιοχης, προς αποφυγην δημιουργιας καντονιου.

Παρακλησις εγκριθη υποστηριξις υφ υμων της Κυπριακης Αστυνομιας εις περιπτωσιν εμπλοκης ταυτης μετα τουρκοκυπριων περιοχης'".*

"Στις 31 του Οχτωβρη εγινε συσκεψη στη Λευκωσια πολιτικων και στρατιωτικων παραγοντων. Ο Γριβας σε εκθεση-του στις 23 του Νοεμβρη στο Βασιλια και στην Ελληνικη Κυβερνηση αναφερει πως υποστηριξε στη συσκεψη πως υπηρχε κινδυνος συγκρουσης με τους Τ/κ με 'απροβλεπτους συνεπειας τοσον επι του στρατιωτικου και πολιτικου πεδιου' και προσθετει:

'Απηυθηνθην τοτε προς τον Αρχιεπισκοπον Μακαριον, εαν θα ανελαμβανε την πολιτικην ευθυνην εξ ενος τοιουτου ενδεχομενου.

'Ο Αρχιεπισκοπος, τεθεις προ των ευθυνων του, απηντησεν οτι εν τη περιπτωσει αυτη, θα επρεπε να ενημερωθη η Ελληνικη Κυβερνησις και να **αιτηθη η εγκρισις της**'

Την 1ην του Νοεμβρη...η χουντα αποφασιζε να υποστηριξει η Εθνοφρουρα τις αστυνομικες περιπολιες. Ετσι οι **διχτατορες αναλαβαιναν την ευθυνη** για οτι θα συνεβαινε" **

Αυτο το "ετσι οι διχτατορες αναλαβαιναν την ευθυνη", ειναι μια θλιβερη κακοφτιαγμενη σοφιστεια αμα σκεφτει κανεις ολες τις "παρακλησεις" και "αιτησεις εγκρισης" της Κυπριακης κυβερνησης για να καλυψει την επιχειρηση η εθνοφρουρα. Και ειναι το μονο που εχει να πει τελικα ο Κατσης για να ριξει ολες τις ευθυνες στην χουντα. Το οτι ο φιλομακαριακος Κατσης αναγκαζεται να φτασει σε αυτο το επιπεδο για να δικαιολογησει τον Μακαριο ειναι ακομα μια εστω εμμεση αποδειξη οτι ο Μακαριος και η Κυπριακη κυβερνηση ειχαν και τον ελεγχο της καταστασης και πληρη ευθυνη για οτι εγινε.

Η χουντα φυλακισε εξορισε και σκοτωσε Ελληνες αριστερους και εκανε οτι μπορουσε για να διαλυσει το ελληνικο εργατικο κινημα. Αλλα εξακολουθει και μετα την πτωση της να εξυπηρετει τους Ελληνες και Ελληνοκυπριους αστους σαν η δικαιολογια και το συγχωροχαρτι για οποιο αλλο προβλημα εχουν.

γιατι διαμαρτυρηθηκε ο Μακαριος

Ας πιασουμε την προταση του Παπανδρεου οτι ο Μακαριος "διαμαρτυρηθηκε διοτι η κυβερνηση του ειχε παραμερισθει". Αυτο ειναι αληθεια. Αλλα αληθεια απο την αναποδη! Δεν διαμαρτυρηθηκε για τις σφαγες και για τις επιχειρησεις ή για καποια "προβοκατσια" αλλα για το "αδοξο τελος" των επιχειρησεων, για την αποχωρηση της Εθνοφρουρας απο την Κοφινου:

"Τα μεσανυχτα της Τεταρτης ο Προεδρος της Δημοκρατιας Α. Μακαριος ελαβε επειγον μηνυμα του Πρωθυπουργου

---

* Α. Κατσης οπως παραπανω σ. 119-120

** Α. Κατσης ο.π. σ. 120

της Χουντας κ. Κολλια, το οποιο εκαλουσε τον Μακαριωτατο να διαταξει την αμεση αποχωρηση των Κυπριακων δυναμεων απο τον Αγιο Θεοδωρος και την Κοφινου, διαφορετικα η Τουρκια θα εβομβαρδιζε την Κυπρο και θα ανελαμβανε στρατιωτικη δραση στην περιοχη του Εβρου.

Ο Προεδρος Μακαριος αφου συνεσκεφθη με τους συνεργατας του απηντησε οτι δεν ηδυνατο να αναλαβει την ευθυνη της διαταγης προς τις κυπριακες δυναμεις να αποχωρησουν απο τα χωρια Αγιος Θεοδωρος και Κοφινου στα οποια ειχαν εισελθει με την **συγκαταβαση** της ελληνικης κυβερνησης, που ειχε ενημερωθει ενωριτερα απο τον στρατηγο Γριβα σε σχεση με τις σοβαρες συνεπειες που προκαλουντο απο την καταληψη των 2 χωριων.

Μετα την απαντηση του Αρχ. Μακαριου η στρατιωτικη κυβερνηση εκαλεσε τον στρ. Γριβα να διαταξει την αμεση αποχωρηση των κυπριακων δυναμεων απο τον Αγιος Θεοδωρος και την Κοφινου." *

Δημιουργηθηκε μαλιστα και καποια κυβερνητικη κριση για τα γεγονοτα, αλλα **απο την αντιθετη μερια** απο αυτη που προσπαθει να παρουσιασει ο Παπανδρεου:

"δεν προεκυψε θεμα παραιτησεως Υπουργων της Κυπριακης Κυβερνησις. Εις την δηλωσην αυτην προεβη χθες Κυβερνητικος εκπροσωπος εις Λευκωσια εξ αφορμης δημοσιογραφικων πληροφοριων οτι 3 τουλαχιστον υπουργοι της Κυπ. Κυβερνησεως υπεβαλον παραιτησιν, **λογω της αποχωρησεως των στρατευματων μας απο την Κοφινου** (Αραουζου, Τ. Παπαδοπουλος, Π. Γιωρκατζη)." **

Πρεπει ωστοσο να υπηρξε θεμα παραιτησης, ή τουλαχιστον η διαθεση απο τους υπουργους αυτους να αφησουν να "διαρρευση" κατι τετοιο, διοτι δεν ειναι πειστικο οτι ο "Αγων", που ηταν φιλοκυβερνητικη εφημεριδα, συνεργαζονταν με την Χουντα για να ριξει "εντεχνα" την ευθυνη στον Μακαριο. Και να τι εγραφε:

"ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ-ΚΟΦΙΝΟΥ ΠΑΡΕΔΟΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΑΣ"

"Η αποχωρησις των δυναμεων-μας εδημιουργησε δυσφοριαν, οχι μονον μεταξυ του κοινου, αλλα και εις την Κυβερνησιν... ποιος ευθυνεται δια το φιασκο;... η Κυβερνηση της Ελλαδος υποκατεστησε την Κυπριακην και εδωσεν εντολην αποχωρησεως της Εθνοφρουρας...

Η Κυβερνησις απεφασισεν απο κοινου με την στρατιωτικη ηγεσιαν οτι επεβαλλετο η επαναληψις των περιπολιων εις την Τουρκικην συνοικιαν του Αγιου Θεοδωρου.

Διεπιστωθη οτι εαν οι Τουρκοι του Α. Θεοδωρου αντεδρων και παριστατο αναγκη συναψεως μαχης, δυνατον αι συγκρουσεις να επεκτεινοντο και εις την Κοφινου... και η καταστασις να επεδεινουτο περαιτερω λογω αναμειξεως της Τουρκιας.

---

* απο την "Χαραυγη" 17/11

** Φιλελευθερος 18/11/67

Η Ελλας ενημερωθη σχετικως και δεν προεβαλλεν αρνησιν εις την διεξαγωγην της επιχειρησεως. Τα γεγονοτα εξειλιχθησαν ως ειχε προβλεφθη....

Περι την 2 π.μ. ο πρωθυπουργος της Ελλαδος κ. Κολιας... διεβιβασε μηνυμα προς τον Προεδρον Μακαριο δια να δοθει εντολη αποχωρησεως της Εθνοφρορας... Ο Μακαριωτατος... απηντησε οτι ο ιδιος, ως Προεδρος της Δημοκρατιας, **δεν ητο διατεθειμενος να διαταξη την αποχωρησιν των δυναμεων της Εθνοφρουρας....**

Το Υπουργικον Συμβουλιον συνηλθε χθες... τρεις υπουργοι, οι κκ. Γιωρκατζης, Τ. Παπαδοπουλος και Αραουζος εξεφρασαν εντονον επιθυμιαν να παραιτηθουν εις ενδειξιν διαμαρτυριας **δια το αδοξον τελος της επιχειρησεως των δυναμεων του Κρατους...** επεκρατησεν η αποψις οτι η παραιτησις των τριων Υπουργων θα εξελαμβανετο ως διαφωνια προς τον Προεδρον Μακαριον, ο οποιος ομως εις την παρουσαν περιπτωσιν ουδεμια ευθυνην εφερε." *

Κανενας απο την κυβερνητικη παραταξη δεν διαμαρτυρηθηκε εστω και ελαχιστα για την στρατιωτικη επιχειρηση και τις σφαγες και λεηλασιες, αντιθετα ολες οι διαμαρτυριες αφορουσαν το "αδοξο τελος", την αποχωρηση της εθνοφρουρας **μετα τις επιχειρησεις.**

μια αλλη ερμηνεια

Ο ιδιος ο Κατσης, απο την δικη του πλευρα βεβαια, συνδεει την κριση Κοφινου - Α. Θεοδωρου με την συσκεψη του Εβρου ενα μηνα πριν, στις 9/9/67, που εγινε αναμεσα σε αντιπροσωπειες της Ελλαδας με επικεφαλης τον πρωθυπουργο Κολλια και της Τουρκιας με επικεφαλης τον πρωθυπουργο Ντεμιρελ, για το Κυπριακο. Παρολο που δεν ειχαν κανενα αποτελεσμα:

"Οπως ηταν φυσικο ο Μακαριος και η Κυπριακη Κυβερνηση ειδαν με αρκετη δυσαρεσκεια τη διαθεση της Χουντας για ενα απαραδεχτο συμβιβασμο στο Κυπριακο". **

Ο Κρανιδιωτης λεει το ιδιο ακριβως πραγμα, εχοντας ομως και προσωπικη εμπειρια:

"... Στις συναντησεις μας με τον Μακαριο, ειχαμε διαπιστωσει **τους κινδυνους, που μας απειλουσαν με τον απευθειας Ελληνοτουρκικο διαλογο,** οταν η Κυβερνηση των Συνταγματαρχων ανακοινωσε, οτι, με Ελληνικη πρωτοβουλια, οι Πρωθυπουργοι της Ελλαδας και της Τουρκιας θα ειχαν στις **9 και 10 Σεπτεμβριου (1967)** δυο συναντησεις στον Εβρο" ***

Αυτα μας αφηνουν τα περιθωρια για μια αλλη πιθανη ερμηνεια των γεγονοτων της Κοφινου. Οπως ειδαμε, η πρωτοβουλια για να δημιουργηθει το ζητημα ηταν της κυβερνησης του Μακαριου και οχι της χουντας. Η εθνοφρουρα και η αστυνομια ηταν κατω απο τον ελεγχο της κυβερνησης Μακαριου οταν αυτη "ενημε-

---

* εφημεριδα "Αγων" 17/11/67

** Α. Κατσης, οπως παραπανω σ.117-118

*** Νικου Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ 1960-1974 τομ Α σελ. 443

ρωνε" και "ζητουσε την εγκριση" της χουντας για αυτα που η ιδια αποφασιζε. Η χουντα εδωσε με δικια της πρωτοβουλια μονο μια διαταγη, αυτη της αποχωρησης της εθνοφρουρας απο τα δυο χωρια. Σε αυτη την διαταγη, και μονο σε αυτη, αντεδρασε και μαλιστα εντονα η κυβερνηση του Μακαριου και την θεωρησε "υποκατασταση" της.

Η ερμηνεια αυτη βλεπει δυο λογους για τους οποιους η Ελληνοκυπριακη κυβερνηση εκανε τις σφαγες.

Ο πρωτος λογος ειναι απλος. Για να καταφερει ακομα ενα χτυπημα στους Τουρκοκυπριους.

Ο δευτερος λογος ειναι για αντιπερισπασμο. Μετα την συναντηση του Εβρου, οι Ε/Κ. αστοι θελησαν να κλεισουν τελειως το δρομο για συνενοηση αναμεσα στην Ελληνικη χουντα και την Τουρκικη κυβερνηση για μια συμβιβαστικη λυση του Κυπριακου.

Δεν ηταν η πρωτη φορα που εκαναν κατι τετοιο. Το '64 σε σχεση με την φημολογουμενη αποδοχη του σχεδιο Ατσεσον απο τον Γ. Παπανδρεου, ο Μακαριος επιτεθηκε στην Μανσουρα. Οποτε δηλαδη η Ελληνικη κυβερνηση πηγαινε να συννενοηθει με την Τουρκικη, η ελληνοκυπριακη πολιτικη ηγεσια με μια καλη και πολυ κυνικη σφαγη τουρκοκυπριων ασχετη με "προκλησεις" απο τους τουρκοκυπριους και αλλα τετοια απομακρυνε καθε σχετικο κινδυνο.

> "Η Ελληνικη Κυβερνηση εναντιωθηκε στις επιχειρησεις Μανσουρας, που τις θεωρησε σαν αντιπερισπασμο του Μακαριου στις προτασεις Ατσεσον, και ζητησε ευθυνες απο τον Γριβα και τον Αρχιεπισκοπο." *

> "Ενω στο σημειο αυτο βρισκονταν τα πραγματα, ενω ο Ατσεσον συνεχιζε τις προσπαθειες του για την εξευρεση συμπεφωνημενης λυσεως και ενω η κατασταση στη Νησο εμφανιζονταν ηρεμη και η ατμοσφαιρα ηταν ειρηνικη και γαληνιαια, διευκολυνουσα τις μεσολαβητικες προσπαθειες της Γενευης, εξαπολυθηκαν αιφνιδιαστικα στις 6 Αυγουστου, με πρωτοβουλια του Αρχ. Μακαριου και με πληρη αγνοια της ελληνικης κυβερνησεως και με απωτερο προφανως σκοπο τον τορπιλισμο του Ατσεσον για συμπεφωνημενη λυση, αι γνωσται επιχειρησεις της Τηλλυριας... " **

1964-68 - ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΛΑΖΟΝΕΙΑ

Η περιοδος απο την αρχη του '64 μεχρι τον Δεκεμβρη του '67 ειναι η περιοδος που οι Ελληνοκυπριοι αστοι νοιωθουν και μοιαζουν να ειναι κυριαρχοι της καταστασης. Οπως ειδαμε, οι Τουρκοκυπριοι ειναι αποκλεισμενοι στους θυλακες, η Εθνοφρουρα ενισχυμενη με την Ελληνικη μεραρχια εμφανιζεται σαν παντοδυναμη και ικανη να κανει μεγαλες και πετυχημενες στρατιω-

---

* Νικου Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ 1960-1974 τομ Α σελ. 323

** Πετρου Γαρουφαλια (υπουργος εξωτερικων του Γ. Παπανδρεου το 1964) "Ελλας και Κυπρος" εκδ. 1982 σελ. 184-185- αναφερεται στο "Κυπριακο - ΕΥΘΥΝΕΣ" τομ. β' του Π. Σερβα, σελ. 474

τικες επιχειρησεις εναντιον τους, ενω η Τουρκια δεν μπορει ή δεν θελει να επεμβει. Ο κρατικος μηχανισμος που τωρα βρισκεται αποκλειστικα στα χερια των Ελληνοκυπριων θεωρειται διεθνως σαν το νομιμο κρατος της Κυπρου (αποδειξη η συμμετοχη της καθαρα ελληνοκυπριακης κυβερνησης στον ΟΗΕ) που αντιμετωπιζει προβληματα με μια μειοψηφια παρανομων στασιαστων και τρομοκρατων.

Το οτι δεν ειχαν καμμια διαθεση για μια συμβιβαστικη λυση, το βλεπουμε στο λογο του προεδρου της Βουλης Γ. Κληριδη στις 26 Ιουνιου του 67 στην Βουλη:

> "... Τασσομαι υπερ της **γνησιας Ενωσεως**, συμφωνως προς το υπο της Βουλης εγκριθεν ψηφισμα της 30ης Ιουλιου 1964, αλλα αντιτιθεμαι εις οιανδηποτε παραχωρησιν Κυπριακου εδαφους προς την Τουρκιαν, ειτε υπο μορφην κυριαρχου βασεως ειτε υπο μορφην εκμισθωσεως τοιαυτης, ως επισης και εις την αναγνωρισιν χωριστων εξουσιων εις τους Τουρκοκυπριους... προκαλω εκεινους οι οποιοι τασσονται υπερ του διαλογου και οι οποιοι επικρινουν τους κατα του διαλογου εκφραζομενους οπως διατυπωσουν με την ιδια σαφηνεια και ειλικρινειαν τας αποψεις τους..." *

Και οχι μονο ο Κληριδης αλλα και ολοι οσοι σημερα εμφανιζονται σαν "διαλλακτικοι" και υπερ του διαλογου και της επαναπροσεγγισης κρατουσαν τοτε την ιδια σταση. Το ΑΚΕΛ στην ιδια συνεδρια δηλωνε:

> "... Πολιτικη του Κομματος μας ειναι: Ενωσις με την Ελλαδα χωρις εδαφικα και διοικητικα ανταλλαγματα. Ο διαλογος τι μας εχει προσφερει; Την απομονωση της Κυπρου διεθνως... Γι' αυτο υποστηριζομεν πληρως τας αποψεις του κ. Κληριδη, οτι ο διαλογος ειναι καιρος να παραμερισθει." **

Εκτος απο την κυριαρχη θεση της στην Κυπρο, στην πραγματικοτητα η Ελληνοκυπριακη πολιτικη ηγεσια ειναι εκεινη που μπορει και δημιουργει τετελεσμενα που αναγκαζουν και τις κυβερνησεις Ελλαδας και Τουρκιας (δυο πολυ μεγαλυτερων δυναμεων) να την ακολουθουν ή να αντιδρουν απλα στις πρωτοβουλιες της. Φαινεται πως το κεντρο αποφασεων αυτη την περιοδο δεν βρισκεται στην Αθηνα αλλα στην Λευκωσια! Ειναι χαρακτηριστικο πως εβλεπαν οι ιδιοι οι Τουρκοι αστοι αυτη την ικανοτητα της Λευκωσιας:

> "Στην Τουρκια ειναι πληρης η πεποιθηση κατα την οποια η κυβερνηση των Αθηνων δεν εχει την παραμικρη ευθυνη για την τελευταια κριση.... Ο Μακαριος οταν ξεκινουσε να τροποποιησει το συνταγμα καλυπτοντας την ενεργεια του με αθωο ντυμα δεν ειχε την υποστηριξη... ουτε ακομα και αυτης της Ελλαδος..." ***

---

* Ν. Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΥΠΡΟΣ 1960 -1974" σελ. 431

** Ν. Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΥΠΡΟΣ 1960 -1974" σελ. 431

*** αρθρο του Toker Metin αναφερεται στο "Η ΑΛΛΗ ΠΛΕΥΡΑ" τομ. II του Νεοκλη Σαρρη, σελ. 665

Ακομα πιο χαρακτηριστικο ομως ειναι το περιφημο "αλλα συμφωνουμε και αλλα πραττετε" του Γ. Παπανδρεου προς τον Μακαριο, μετα τα γεγονοτα της Μανσουρας τον Αυγουστο του '64:

> "Η πορεια των γεγονοτων αναστατωσε τον Παπανδρεου, ο οποιος αυθημερον εστειλε στον Αρχιεπισκοπο εμπιστευτικο μυνημα (8 Αυγουστου) στο οποιο μεταξυ αλλων ελεγε 'αλλα συμφωνουμεν και αλλα πραττετε', και συνιστουσε αναστολη των επιχειρησεων, και στον Γριβα εντολη να διακοπουν αμεσως οι εχθροπραξιες" *

Σε ολη αυτη την περιοδο εσωτερικα κυριαρχει η πολιτικη της "Ενωσης χωρις ανταλλαγματα" και της καταγγελιας απορριψης και καταπατησης των συμφωνιων της Ζυριχης που νομιμοποιουσαν την "Ανεξαρτητη Κυπριακη Δημοκρατια". Ταυτοχρονα στην εξωτερικη πολιτικη η ιδια αυτη "Ανεξαρτητη Κυπριακη Δημοκρατια" προβαλλεται και ενισχυεται σαν το μονο νομιμο κρατος, το οποιο στηριζονταν στην διεθνη αναγνωριση του σαν μελος του ΟΗΕ με βαση τις ιδιες εκεινες συμφωνιες που εσωτερικα καταγγελονταν.

Φαινομενικα αυτες οι δυο πολιτικες ειναι αντιφατικες και αντιθετες. Στην πραγματικοτητα τις ενωνει η υποκρισια. Τα επιχειρηματα για εξωτερικη καταναλωση ητανε οτι ναι, θελανε ανεξαρτητο Κυπριακο κρατος, αλλα "πραγματικα" ανεξαρτητο, με "αδεσμευτη ανεξαρτησια", πισω απο την οποια κρυβονταν η Ενωση.

> "... Πρεπει τωρα ολοι μας να κανουμε οτι μπορουμε για να διαφυλαξουμε την ειρηνη στο νησι μεχρι την επομενη συνοδο της Γενικη Συνελευσης των Ηνωμενων Εθνων στην οποια στηριζουμε ολες μας τις ελπιδες για μια αποδοχη της αρχης της **Αδεσμευτης Ανεξαρτησιας που να περιλαμβανει το δικαιωμα της Αυτοδιαθεσης**" **

Χαρακτηριστικη της υποκρισιας ειναι μια ολοκληρη φιλολογια για το οτι επρεπε να αποφευγεται η χρησιμοποιηση της λεξης Ενωση αλλα αντιθετα να τονιζεται η υπαρξη του Κυπριακου κρατους, η περιφημη και σημερα "διεθνης κρατικη υποσταση της Κυπρου". Δηλαδη αντι για την Ενωση να προπαγανδιζεται η "αδεσμευτη ανεξαρτησια" που να "περιλαμβανει το δικαιωμα της αυτοδιαθεσης", για να μη φαινεται οτι ολη η υποθεση δεν ηταν τιποτα αλλο παρα προσπαθεια προσαρτησης της Κυπρου στην Ελλαδα:

> "... το στρατιωτικο καθεστως δεν επαυσε να υποβαθμιζει τη διεθνη υποσταση της Κυπρου, και να τοποθετει, εσφαλμενα, το θεμα στη βαση της Ενωσης, αντι στη βαση της αδεσμευτης ανεξαρτησιας, που θα οδηγουσε οριστικα στην αυτοδιαθεση - ενωση.
>
> Στον ολισθηρο αυτο δρομο οι Συνταγμαρχες παρεσυραν συχνα και τον Μακαριο, ο οποιος... μιλουσε επανειλημενα για Ενωση, και ερχονταν ετσι σε συγκρουση με την ιδιο-

---

* Ν. Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" τομ. Α σελ. 243

** Απαντηση Γ. Παπανδρεου στην επιστολη του Ατσεσον, 22/8/64. Απο το "Απο την ανεξαρτησια στην Τουρκικη εισβολη" του Αριστου Κατση, Κυπρος '77 σελ. 71

τητα του σαν Προεδρου και εγγυητη της Δημοκρατιας" *

1968-74 Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΦΙΚΤΟΥ

Η περιοδος αυτη ειναι γνωστη για την δραση της ΕΟΚΑ-Β, την "εσωτερικη ανωμαλια" και την τρομοκρατια. Αυτο ειναι το **κυριοτερο στοιχειο** της περιοδου για τους αστους και τους ρεφορμιστες. Εμεις ωστοσο δεν θα ασχοληθουμε με αυτα. Γραφουμε **πολιτικο κειμενο,** οχι ιστορια, και το κυριο μας θεμα τωρα ειναι **η επιθετικοτητα των ελληνοκυπριων αστων εναντια στους τουρκοκυπριους**, και μαλιστα του κυριαρχου κομματιου των ελληνοκυπριων αστων, αυτων που και **σημερα** συνεχιζουν να κυριαρχουν στην ελληνοκυπριακη πολιτικη σκηνη, ειτε μεσα ειτε εξω απο την κυβερνηση, και να παρουσιαζονται σαν αθωες περιστερες, και οχι μονο των αποτυχημενων χουντικων, ή των "σωβινιστικων εξαιρεσεων".

Ουτε μας απασχολουν τωρα οι βρωμικες συμμαχιες ή αντιθεσεις τους με τις διαφορες μεγαλες δυναμεις και οι εσωτερικοι καβγαδες που γινονταν τοτε για την λυση του Κυπριακου αναμεσα στα διαφορα κομματια της αστικης ταξης στην Κυπρο και την Ελλαδα. Αυτα ειναι φυσικο να εχουν την **κυρια** σημασια για την αστικη ταξη ("πως θα κερδισουμε αν δεν ειμαστε ενωμενοι"). Εχουν βεβαια και για μας καποια σημασια ολα αυτα, αλλα οχι με τον ιδιο τροπο ουτε στον ιδιο βαθμο, και σ' αυτο το κειμενο θα συσκοτιζαν το θεμα.

Εχουμε αρκετες ενδειξεις για την επιθετικη πολιτικη που συνεχισαν και αυτη την περιοδο οι ελληνοκυπριοι αστοι, που ειναι αρκετα πιο σοβαρες απο την κυριαρχη πρακτορολογια για τον ρολο των ξενων δυναμεων και των "πρακτορων" τους. Ετσι και αλλοιως το συνολο της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης και των μικροαστων δεν διαφωνουσαν καθολου στο οτι οι τουρκοκυπριοι επρεπε να εξουδετερωθουν. Ο καβγας αφορουσε μονο την τακτικη και τις συμμαχιες, δηλαδη το ποια θαταν η καλυτερη χρησιμοποιηση των αντιθεσεων αναμεσα στους Δυτικους τους Ανατολικους και τους Αδεσμευτους για την επιτυχια των στοχων τους.

Γι' αυτο ηταν και η περιοδος που αποκτησε ο Μακαριος τις περισσοτερες "αντιιμπεριαλιστικες" περγαμηνες του. Ο Μακαριος ηρωοποιηθηκε απο την αριστερα για την σταση που κρατησε την περιοδο απο το '60 ως το θανατο του σαν δημοκρατης αντιχουντικος και αντιιμπεριαλιστης, κατι που υποτιθεται οτι αποδειχθηκε περιτρανα και τελειωτικα με το πραξικοπημα εναντιον του.

Σιγουρα ο Μακαριος βρεθηκε σε καποιο σταδιο αντιμετωπος με την χουντα και την Αμερικανικη και Νατοικη πολιτικη. Δεν φτανει ομως αυτο για να χαρακτηριστει αντιιμπεριαλιστης και "προοδευτικος". Πρεπει να δουμε **γιατι, πως** και **με ποιο τροπο** ο Μακαριος ηταν εχθρος της χουντας και αντιπαλος των Αμερικανων.

Ο Μακαριος αποκτησε φημη για τον τροπο που εκμεταλλευτηκε τις αντιθεσεις που υπηρχαν αναμεσα στους Δυτικους τους Ανατολικους και τους "Αδεσμευτους", καθως και αναμεσα στην Ελλαδα και την Τουρκια, για να προωθησει την πολιτικη

---

* Ν. Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" τομ. Α σελ. 450

της ελληνοκυπριακης αστικης κυριαρχιας στην Κυπρο. Την δυνατοτητα ομως να παιζει τοσο χοντρο παιγνιδι δεν την ειχε σαν αρχηγος ενος κρατιδιου με μισο εκατομυριο πληθυσμο αλλα μονο στον βαθμο που καταφερνε να χρησιμοποιει σαν "μοχλο" την Ελλαδα, στηριζομενος στον στρατο της στην Κυπρο και ιδιαιτερα στην πολυ μεγαλυτερη πολιτικη παρουσια της και διαπραγματευτικη της δυναμη εξαιτιας της γεωγραφικης και πολιτικης θεσης της στο ΝΑΤΟ. Για να μπορει να το κανει αυτο, πολυ συχνα αντιθετα με την θεληση της ιδιας της ελληνικης κυβερνησης, χρησιμοποιουσε διαφορα κομματια του πολιτικου κοσμου της, ιδιαιτερα του Κεντρου, (2) καθως και το "πατριωτικο" αριστερο ρεφορμιστικο κινημα που ηταν κατω απο τον ελεγχο της ΕΔΑ (3).

Ο λογος αυτης της συγκρουσης με την κυβερνηση του "εθνικου κεντρου" ηταν ο κινδυνος να θυσιαστουν τα συμφεροντα των Ε/κ αστων στα συμφεροντα των Ελληνων αστων και των συμμαχιων τους. Την περιοδο απο τις αρχες κιολας της δεκαετιας του '50 μεχρι το '74, ο κινδυνος για τους Ε/κ αστους ηταν καποιος συμβιβασμος της Ελλαδας με την Τουρκια για το Κυπριακο, οπως οι συμφωνιες της Ζυριχης και το σχεδιο Ατσεσον, που ενω για τους Ελληνες αστους ηταν ανεκτος, μια και αυτα που θα κερδιζαν θαταν περισσοτερα απο αυτα που θαχαναν *, για τους Ε/κ αστους θα σημαινε πολυ μεγαλυτερες θυσιες γιατι θα μοιραζονταν την κυριαρχια τους **μεσα στον ιδιο τους τον χωρο, στην Κυπρο** με τους Τουρκοκυπριους αστους, απο την στιγμη που η Τουρκια θα εβαζε το χερι της, εστω και λιγο, στην Κυπρο, και θα μπορουσε ετσι να λειτουργησει σαν "προστατης" τους.

Με την ανοδο της χουντας στην εξουσια, η δυνατοτητα των Ελληνοκυπριων αστων να χρησιμοποιουν τις εσωτερικες αντιθεσεις μεσα στην Ελληνικη κοινωνια εξαφανιζεται καθως η κοινωνια αυτη μπαινει στον χουντικο "γυψο". Ετσι, και οι δυνατοτητες τους για τακτικους ελιγμους στο διεθνες πεδιο μικραιναν και ο κινδυνος ενος ελληνοτουρκικου συμβιβασμου που θα "ξεπουλουσε" τις μονοπωλιακες βλεψεις για την εξουσια των ελληνοκυπριων αστων τωρα γινονταν πολυ μεγαλυτερος. Η τακτικη και οι αμεσοι στοχοι των ελληνοκυπριων αστων επρεπε να αλλαξουν: Επρεπε να πετυχουν **πρωτα** καποια "οχυρωση" που θα τους προστατευε απο τις ελληνοτουρκικες προσεγγισεις και συμβιβασμους, και **μετα** να γινει μια τακτικη οπισθοχωρηση για να μπορεσουν οι πιο μακροπροθεσμοι στοχοι για πληρη κυριαρχια να ξαναπροωθηθουν οταν τα πραγματα θα γινονταν καλυτερα.

---

* Οπως αναφερεται και στον Κρανιδιωτη σελ. 223: "... ο Παπανδρεου... αναφερομενος στο σχεδιο Ατσεσον συνηθιζε να λεγει: 'Μας προσφερουν μια πολυκατοικια εναντι αντιπαροχης ενος διαμερισματος'". Το θεμα παντως δεν ηταν μονο η "πολυκατοικια" που θα κερδιζε η Ελλαδα, αλλα και το τοτε συμφερον και αναγκη και της Ελλαδας και της Τουρκιας να διατηρησουν καποια σχεση "καλης γειτονιας" μεσα στο ΝΑΤΟ, χωρις βεβαια να πληρωσει για αυτη την καλη σχεση μονο ο ενας απο τους δυο. Η Δυτικη συμμαχια ηταν και οικονομικα και πολιτικα απαραιτητη και για τους δυο, ενω οι αντιθεσεις τους σαν παρομοιες οικονομικα και γεωπολιτικα χωρες που η μια μπορουσε να κλεψει την οικονομικη και πολιτικη "πελατεια" της αλλης (τους δυνατοτερους ιμπεριαλιστες συνεταιρους τους, αλλα και τα αλλα πιο "ισα" κρατη της Ευρωπης, της Μεσης Ανατολης κλπ) δεν ειταν ακομη τοσο οξυμενες, οσο διατηρουνταν η μεταπολεμικη καπιταλιστικη ανακαμψη, και υπηρχαν ευκαιριες για ολους.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Οι συναντησεις του Εβρου, ηταν η συγκεκριμμενη αποδειξη για το ποσο σοβαροι ηταν οι κινδυνοι μιας ελληνοτουρκικης προσεγγισης με αμοιβαιες παραχωρησεις μεσα στα πλαισια της Δυτικης συμμαχιας. Η "οχυρωση" απο αυτον τον κινδυνο εγινε με τις σφαγες της Κοφινου, που για την ωρα τιναζαν στον αερα καθε δυνατοτητα "φιλικων" συνενοησεων αναμεσα στην Ελληνικη χουντα και την Τουρκικη κυβερνηση.

Μπροστα δηλαδη στην απειλη ενος ελληνοτουρκικου συμβιβασμου, η "αντιιμπεριαλιστικη" ελληνοκυπριακη κυβερνηση χρησιμοποιησε για αντιπερισπασμο σφαγες αθωων τουρκοκυπριων. Σιγουρα ματαιωσε ετσι τα σχεδια και της χουντας και του ΝΑΤΟ και της Τουρκιας οπως ματαιωσε το '64 το σχεδιο Ατσεσον με τις επιχειρησεις της Μανσουρας. Τετοιου ειδους ηταν ο "αντιιμπεριαλισμος" της Μακαριακης πολιτικης. Στοχος του "αντιιμπεριαλισμου" αυτου ηταν η εδραιωση και η προστασια της ελληνοκυπριακης κυριαρχιας στην Κυπρο και η εθνικη καταπιεση των Τουρκοκυπριων, ενω οι μεθοδοι του δεν ειχαν να ζηλεψουν τιποτε απο τις μεθοδους των ιμπεριαλιστων, εκτος απο την κλιμακα στην οποια εφαρμοζονταν.

Συνοπτικα, η νεα πολιτικη κατασταση που στην πραγματικοτητα διαμορφωθηκε αμεσως μετα την 21 Απριλη του '67, μετα απο μια περιοδο αναμονης και προετοιμασιας για ολες τις πλευρες, αρχισε να βγαινει με γρηγορα βηματα στην επιφανεια και να μεταφραζεται σε γεγονοτα απο τον Σεπτεμβρη του '67 και μετα. Πρωτα η ελληνοτουρκικη προσεγγιση με τις συνομιλιες του Εβρου. Μετα οι σφαγες της Κοφινου, η κριση στις ελληνοτουρκικες σχεσεις και η εξασφαλιση των Ε/κ αστων απο τα αποτελεσματα μιας ελληνοτουρκικης προσεγγισης. Αναποφευκτο ομως αποτελεσμα της εξασφαλισης τους με αυτο τον τροπο απο τον αμεσο κινδυνο ελληνοτουρκικης προσεγγισης, ηταν και η αποχωρηση της Ελληνικης μεραρχιας απο την Κυπρο, που σημαινε αντιστοιχα το δυναμωμα της θεσης των Τ/κ. Ετσι εγινε φανερο και το οτι δεν μπορουσαν πια να ακολουθουν την ιδια επιθετικη πολιτικη, οτι χρειαζονταν μια τακτικη οπισθοχωρηση. Κατι που εκφραστηκε με την πολιτικη του "εφικτου" και του "ευκταιου".

Το "ευκταιο", αυτο που θα "ευχονταν να γινει" αλλα επρεπε πια να τοποθετηθει στο μελλον, συνεχιζε να ειναι η Ενωση, το "εφικτο" αυτο που "μπορουσε να γινει" προς το παρον, ηταν η Ανεξαρτησια χωρις πια την ιδια εμφαση στο να ειναι τελειως "αδεσμευτη". Αυτο, μαζι με καποιες διακοινοτικες συνομιλιες που θα τους απαλασσαν απο την κατηγορια της αδιαλλαξιας, θα τους επετρεπε να διατηρησουν τον ελεγχο της καταστασης μεσα στην Κυπρο, γιατι οι τουρκοκυπριοι συνεχιζαν να ειναι απομονωμενοι.

Μπορουμε να δουμε αυτη την πορεια παλι μεσα απο τα γραπτα του βετερανου Ε/κ πολιτικου Κρανιδιωτη:

> "Τα γεγονοτα του Νοεμβριου του 1967 και η επακολουθησασα αποχωρηση της Ελληνικης Μεραρχιας απο την Κυπρο, εδωσαν την ευκαιρια στους Τουρκοκυπριους να ανακτησουν το απολεσθεν εδαφος, και να εμφανισθουν πλεον οχι σαν μειονοτητα ή απλη κοινοτητα, αλλα σαν μια οργανωμενη αυτοδυναμη πολιτικη οντοτητα" *

---

* Ν. Κρανιδιωτης "Κυπρος ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" τομος Α σελ. 493

"Αμεση συνεπεια της αποχωρησης της Ελληνικης μεραρχιας απο την Κυπρο ηταν η συσταση της 'Τουρκοκυπριακης Προσωρινης Διοικησης' ... στις 29 Δεκεμβριου του 1967..." *

"Παρα τις διαμαρτυριες και τις καταγγελιες της Ελληνικης πλευρας, η Τουρκοκυπριακη διοικηση λειτουργησε-με την βοηθεια της Τουρκικης Κυβερνησης- αποτελεσματικα, οργανωσε τους Τουρκοκυπριους πολιτικα, οικονομικα και κοινωνικα..." **

"Η συναντηση του Εβρου του Σεπτεμβριου του 1967 και η αποχωρηση των Ελληνικων στρατευματων, το Δεκεμβριο του ιδιου ετους, διαμορφωσαν νεες συνθηκες και οδηγησαν σε νεες ανακατατάξεις στον τομεα της στρατηγικης και της τακτικης του Κυπριακου Ζητηματος...

Γι' αυτο ο Αρχιεπισκοπος... επιδιωξε μεσα στα πλαισια των νεων πολιτικων συνθηκων μια πιο ρεαλιστικη πολιτικη, και, σε δηλωσεις του που εκανε στις 12 Ιανουαριου 1968, προεβη σε διακριση μεταξη του "εφικτου" και του ευκταιου...

> '... Εφοσον το Κυπριακον Ζητημα εισηλθε προσφατως εις την πλεον κρισιμον φασιν του... απαιτουνται... γενναιαι αποφασεις δια να εξελθη απο το σημερινον αδιεξοδον, επιζητουμενης κατ' αναγκην της λυσεως εντος των πλαισιων του εφικτου, τα οποια δεν συμπιπτουν παντοτε με τα πλαισια του ευκταιου'...

Οταν αρχιζαν οι συνομιλιες υπηρχαν- οπως αναφεραμε πιο πανω- δυο διοικητικα κεντρα αποφασεων στο Νησι: (α) Η Κυβερνηση της Λευκωσιας, που ελεγχε το 95% του Κυπριακου εδαφους, και (β) Η 'Προσωρινη Τουρκοκυπριακη Διοικηση' που ελεγχε τους παρανομους Τουρκοκυπριακους θυλακους, οπου ειχε συγκεντρωθει το 50% περιπου του Τουρκοκυπριακου πληθυσμου. Παρ' ολον οτι η Κυβερνηση της Λευκωσιας αναγνωριζονταν διεθνως σαν η νομιμη Κυβερνηση της Κυπρου, περαν της ηθικης συμπαραστασης των Αδεσμευτων, δεν διεθετε ισχυρη διεθνη υποστηριξη... Η Ελλαδα... μετα την 21 Απριλιου 1967 ειχε απομονωθει διεθνως, και με την πολιτικη που ακολουθουσε στην Κυπρο, εξυπηρετουσε πολλες φορες τα Τουρκικα συμφεροντα περισσοτερο παρα τα Ελληνικα...

"Ετσι λιγο μετα την συνοδο του Συμβουλιου Ασφαλειας του Μαρτιου του 1968 και την εγκριση του σχετικου ψηφισματος, εστειλε στην Κυπριακη Κυβερνηση εγγραφο, με το οποιο εισηγειτο επισημα την εναρξη των συνομιλιων...

Πραγματι, στις 3 Ιουνιου του 1968 οι Γλαυκος Κληριδης και Ραουφ Ντενκτας συναντηθηκαν... Αργοτερα (24 Ιουνιου 1968) εγινε η πρωτη "επισημη" συναντηση στην Λευκωσια, ενω οι ουσιαστικες διαπραγματευσεις αρχισαν σε-

---

* Ν. Κρανιδιωτης "Κυπρος ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" τομος Α σελ. 494

** Ν. Κρανιδιωτης "Κυπρος ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" τομος Α σελ. 498

ταξυ των δυο συνομιλητων τρεις μερες αργοτερα, στις 27 Ιουνιου" *

Ακομα ομως και μετα το '67, μετα την αποχωρηση της ελληνικης μεραρχιας και την αποδυναμωση της θεσης της, η πολιτικη της ελληνοκυπριακης αρχουσας ταξης συνεχιζει να ειναι επιθετικη. Εχοντας την εξουσια πανω σε ολη την Κυπρο εκμεταλλευονται την δυσκολη θεση στην οποια συνεχιζουν να βρισκονται οι τουρκοκυπριοι για να κερδισουν χρονο μεχρι να δημιουργηθουν ευνοικοτερες συνθηκες για να ανακτησουν το χαμενο εδαφος. Για να φανει αυτο αξιζει να θυμησουμε την τοποθετηση του Μακαριου στις συνομιλιες της 2 Σεπτεμβρη 1968 με την Ελληνικη κυβερνηση:

> "'Ημεις', κατεληξε ο Αρχιεπισκοπος, 'θελομεν να αποφυγωμεν ο,τι ειναι χωριστικον. Πιθανως συντομωτατα να φθασωμεν εις συμφωνιαν ή εις αδιεξοδον. Παντως απο μιαν κακην λυσιν προτιμω την σημερινην καταστασιν, εφοσον βεβαιως θα διατηρηθη η ειρηνη. Εχομεν ηδη μια καθαρως Ελληνικην Κυβερνησιν εις την Νησον. Οι Τουρκοι δεν μετεχουν της Κυβερνησεως. Δια τουτο φρονω, οτι δεν πρεπει να σπευσωμεν." **

Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ 1974

Το "προδοτικο" πραξικοπημα

Με μια "καθαρως Ελληνικην κυβερνησην εις την Νησον" και με δηλωμενη την προθεση των ελληνοκυπριων αστων να "αποφυγουν ο,τι ειναι χωριστικο" δεν ξερουμε ποια εξελιξη μπορει να ειχε το κυπριακο αν δεν μεσολαβουσαν τα γεγονοτα του 1974. Σιγουρα αλλαξαν την πορεια του, αλλα δεν αλλαξαν τον χαρακτηρα του σαν μια διαμαχη που ηταν αντιδραστικη απο ολες τις πλευρες.

Το γεγονος παντως οτι αλλαξε η πορεια του, οτι οι ελληνοκυπριοι αστοι απο κυριαρχοι της καταστασης μετατραπηκαν σε ηττημενους, ευνοησε την αναπτυξη μιας τεραστιας φιλολογιας και κυριως πρακτορολογιας η οποια εχει μετατρεψει σε αιτιο ολων των κακων το "ξενοκινητο προδοτικο πραξικοπημα" του '74 και την "βαρβαρη τουρκικη εισβολη" ενω η προηγουμενη καταπιεση των τουρκοκυπριων και οι προηγουμενες σφαγες τους ως δια μαγειας εξαφανιστηκαν απο την ιστορια.

Δεν θα ασχοληθουμε με ολη αυτη την πρακτορολογια για το "ποιος εφταιξε" και ποιος διεταξε και ποιος συνωμοτησε με ποιον εναντιον ποιου. Αυτου του ειδους η επιμονη και συγκεντρωση σε παρομοιες αναλυσεις ειναι χαρακτηριστικες αυτων που θεωρουν οτι το "Κυπριακο προβλημα" δημιουργηθηκε και αποτελειται απο τα γεγονοτα και τα "τετελεσμενα" που δημιουργηθηκαν το 1974. Απο την πλευρα των ελληνοκυπριων και ελληνων αστων και των μικροαστων που τους ακολουθουν, αυτο εχει νοημα, επειδη πραγματικα το '74 ηταν η πιο αποφασιστικη τους ηττα, και ειναι φυσικο να συγκεντρωνονται στο "ποιος εφταιξε που χασαμε".

---

* Ν. Κρανιδιωτης "Κυπρος ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" τομος Α σελ. 508-515

** Νικου Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ 1960-1974 τομ. Α σελ. 551

Δεν ειναι ομως σε αυτα που πρεπει να συγκεντρωνονται οι επαναστατες, οι οποιοι δεν μπορουν να παιρνουν το μερος των "δικων τους" αστων ξεχνωντας ποιας πολιτικης ηταν η συνεχεια τα γεγονοτα του '74, τι προηγηθηκε. Εξαλλου δεν χρειαζονται οι "πρακτορες των ιμπεριαλιστων" για να εξηγηθει το πραξικοπημα του 1974. Οπως ειδαμε αντιθεσεις μεταξυ των διαφορων μεριδων της αστικης ταξης στην Ελλαδα και στην Κυπρο, οπως και αναμεσα σε αστους και στρατιωτικους δεν εμφανιστηκαν με την χουντα μονο, αλλα υπηρχαν απο παλια. Ο Μακαριος εκανε και αυτος με τον δικο του τροπο τα πολιτικα "πραξικοπηματα"- του για να εκβιασει τις κυβερνησεις της Ελλαδας, χωρις να διστάζει μπροστα σε σφαγες αμμαχων τουρκοκυπριων. Η Ελληνικη στρατιωτικη χουντα εκανε το δικο της πραξικοπημα εναντιον του με τον τροπο που της ερχονταν πιο φυσικος, χρησιμοποιωντας τον στρατο για να τον ανατρεψει.

Πρεπει να τονισουμε οτι κυριος σκοπος του πραξικοπηματος δεν ηταν η φιμωση καποιου προοδευτικου κινηματος και εργατικων διεκδικησεων, αλλα οι διαφωνιες για το Κυπριακο αναμεσα στην Μακαριακη ηγεσια και την χουντα, αλλα και μεσα στην ιδια την Κυπρο. Σε αυτες τις διαφωνιες για την τακτικη λυσης του Κυπριακου, ηταν αντιδραστικοι οι στοχοι και της ελληνικης χουντας και της ΕΟΚΑ-Β αλλα και οι στοχοι και το παρελθον του Μακαριου και της ελληνοκυπριακης ηγεσιας. Ειναι μαλιστα δυσκολο να διακρινει κανεις ποια απο τις δυο πλευρες ηταν πιο αντιδραστικη και σωβινιστικη, ποια θα καταπιεζε ακομα χειροτερα τους τουρκοκυπριους.

Ετσι το πραξικοπημα στην Κυπρο ηταν κυρια στην μορφη και επιφανειακα μια μαχη αναμεσα στις δυναμεις της αστικης εστω δημοκρατιας και του εργατικου κινηματος απο την μια και της στρατιωτικης δικτατοριας-αντιδρασης απο την αλλη. Ανεξαρτητα αν πολλοι δημοκρατες και αριστεροι αντισταθηκαν ή το καταδικασαν με ειλικρινεια σαν χουντικο και αντιδημοκρατικο, η πραγματικη μαχη αφορουσε τη λυση του Κυπριακου και ολες οι αντιμαχομενες πλευρες ειχαν στην πραγματικοτητα αντιδραστικους στοχους και επιδιωξεις σχετικα με την λυση του Κυπριακου. Οποιος και αν επικρατουσε, δεν θα δισταζε να συνεχισει να καταπιεζει τους τουρκοκυπριους.

Ενδεικτικο του οτι το πραξικοπημα δεν ηταν μια μαχη αναμεσα στο εργατικο κινημα και την στρατιωτικη δικτατορια ειναι το γεγονος οτι η περιοδος πριν το πραξικοπημα δεν χαρακτηριζονταν απο ταξικους εργατικους αγωνες αλλα απο συγκεντρωσεις υποστηριξης της πολιτικης του Μακαριου που καταγγελε τους "νεκροθαφτες της Ενωσεως". Ακομα ολα οσα ειδαμε προηγουμενα για την σταση των αριστερων στα γεγονοτα του '63-64 και μεχρι το '74 δειχνουν οτι το κυριο περιεχομενο του "προοδευτικου" κινηματος τα προηγουμενα χρονια ηταν η καλυψη της εθνικης καταπιεσης των Τ/κ κατω απο προοδευτικο μανδυα.

Η ιδια η υπαρξη του κυπριακου προβληματος και η πολιτικη της "εθνικη ενοτητας" και ταξικης συνεργασιας που ακολουθησε η ηγεσια του ελληνοκυπριακου εργατικου κινηματος χρησιμοποιωντας σαν δικαιολογια το κυπριακο ειχε ευνοησει την πληρη υποταγη του στην ελληνοκυπριακη αστικη ταξη ολα αυτα τα χρονια. Ακομα, τα χτυπηματα που δεχτηκε χωρις να αντιδρασει καθολου η εργατικη ταξη, το σταματημα των κοινωνικων παροχων και της ΑΤΑ, η "εθελοντικη" μειωση των μισθων κατα 20%, η χειροτερευση των συνθηκων δουλειας, η μεταναστευση, ολα αυτα εγιναν μετα την ηττα του πραξικοπηματος και την επιστροφη του

Μακαριου.

Αυτο δεν σημαινει οτι βλεπουμε εργατικο-δημοκρατικο κινημα μονο εκει που υπαρχουν οικονομικοι αγωνες. Θα θεωρουσαμε οτι υπηρχε εργατικο και προοδευτικο κινημα αν υπηρχαν μαζικες κινητοποιησεις με προοδευτικη πολιτικη εναντια σε οποιαδηποτε αδικια, οπως για τα δικαιωματα των τουρκοκυπριων και των μειονοτητων γενικα στην Κυπρο, εναντια στην Εκκλησια για το διαζυγιο και τον πολιτικο γαμο, εναντια σε αυθαιρεσιες της αστυνομιας και αλλα παρομοια. Αλλα εκτος απο τις πορειες ειρηνης εναντια στις αγγλικες Βασεις, που και αυτες ακομα ειχαν κυρια εθνικιστικο περιεχομενο, δεν υπηρχε τιποτα αλλο.

Βεβαια αν το πραξικοπημα εδραιωνονταν, θα χτυπιονταν οι αστικες δημοκρατικες ελευθεριες γενικα και μαζι με αυτες οι ελευθεριες της εργατικης ταξης, γι' αυτο καθε αριστερος θαπρεπε να αντισταθει. Αυτο ομως δεν πρεπει να μας κανει να ξεχναμε οτι δεν ηταν γι' αυτα που πολεμησαν ο Μακαριος και ο Λυσσαριδης, ουτε για αυτα που επιτεθηκε η ελληνικη χουντα. Η αποστροφη μας για την ελληνικη χουντα δεν πρεπει να γινει αιτια να μη βλεπουμε τον αντιδραστικο χαρακτηρα των αντιπαλων της.

Εναντια σε τι πολεμησαν αυτοι; Εναντια στο "**προδοτικο**" πραξικοπημα, δηλαδη το **εθνικα** προδοτικο, προδοτικο για τις εθνικες επιδιωξεις και τα προνομια των ελληνοκυπριων και ελληνων.

Αυτο τον τονο εδωσε απο την αρχη ο ιδιος ο Μακαριος με το μηνυμα του που μεταδωθηκε μολις διεφυγε στην Παφο, απο τον εκει ραδιοσταθμο την 15 Ιουλη 1974:

> "Ο Κυπριακος Ελληνισμος δεν ανεχεται πραξικοπηματα και δικτατοριες... Ελληνικε Κυπριακε λαε. Η Χουντα αποφασισε να **καταστρεψει τη Κυπρο. Να την διχοτομηση** αλλα δεν θα το κατορθωση. Προβαλε παντοιοτροπως αντισταση στη χουντα...Νυν υπερ παντων ο αγων. Και ο αγων τον οποιον την στιγμην αυτη ο **Κυπριακος Ελληνισμος** διεξαγει ειναι αγων ιερος και η νικη ειναι δικη μας.
> Ζητω η ελευθερια.
> Ζητω ο **Ελληνικος** Κυπριακος λαος.
> Ζητω το **εθνος**." *

Και στον ιδιο τονο ακολουθησαν μετα και ολοι οι υπολοιποι. Να τι εγραφε το Νοεμβρη του '74 το περιοδικο της Νεολαιας της ΕΔΕΚ, οι στυλοβατες της αντιστασης στο πραξικοπημα:

> "Το πραξικοπημα της 15ης του Ιουλη... απο την **προδοτικη** χουντα... βρηκε αντιμετωπο ενα αδουλωτο... λαο... που τολμησε να υψωσει το αναστημα του.. εναντια στα εγκληματικα τανκς της **Εθνικης προδοσιας.**"

> "... Το πραξικοπημα, εγκληματικο και **προδοτικο** εγινε οχι μονο... για να στραγγαλισθει η Δημοκρατια... αλλα και **για να ανοιξει διαπλατα η πορτα στην τουρκικη εισβολη.**" **

---

* απο τα ΝΕΑ 1-9-74

** "σοσιαλιστικη εκφραση" Νιομβρης '74 φυλο 1

Ετσι ενω το πραξικοπημα καταδικαστηκε απο ολους σαν "προδοτικο", πολυ λιγοτερο συχνα αναφερονται σ' αυτο σαν αντιδραστικο, και ακομα πιο σπανια σαν αντεργατικο. Και οπου αναφερονται αυτοι οι χαρακτηρισμοι παντα συνοδευονται απο τον χαρακτηρισμο "προδοτικο", αυτο δηλαδη που προδωσε τους Ελληνοκυπριους στους Τουρκους, αυτο που εγινε η αιτια να "χαθει" η μιση Κυπρος για τους ελληνοκυπριους, αυτο που, κατα την προσφιλη εκφραση ακομα και των αριστερων, "ανοιξε τις κερκοπορτες στον Αττιλα". Δεν ειναι τυχαια η χρησιμοποιηση αυτης της παρομοιωσης με την πτωση της Κωνσταντινουπολης στους Μωαμεθανους πριν τεσσερεις αιωνες, οι τουρκοι φαινεται δεν ειναι μονο για τους δεξιους ο "προαιωνιος εχθρος της φυλης".

Το πως και γιατι εγιναν το πραξικοπημα και η εισβολη του '74, το ποσο ηταν ή δεν ηταν ανακατεμενοι οι Αμερικανοι και η ΣΙΑ, σιγουρα δεν πρεπει να ειναι το θεμα **αυτου** του κειμενου. Αυτο που κυρια μας ενδιαφερει ειναι αν οι ελληνοκυπριοι αστοι ηταν αθωες περιστερες που ξαφνικα βρεθηκαν μπροστα στο "διδυμο εγκλημα" του "προδοτικου" πραξικοπηματος και της εισβολης, ή αν ηταν και οι ιδιοι επιθετικοι και αντιδραστικοι απο παλια. Οσο ανακατεμενοι λοιπον αν ηταν και ειναι οι αμερικανοι και το ΝΑΤΟ, αυτο δεν μετατρεπει αυτοματα σε αντιιμπεριαλιστες την ελληνοκυπριακη εξουσια του '74 ουτε μπορει να αφαιρεσει εστω και ελαχιστα απο τον αντιδραστικο χαρακτηρα των προηγουμενων πραξεων της. Και ειναι ο χαρακτηρας και οι πραξεις της "δικιας τους" αστικης ταξης που πρωτα και κυρια πρεπει να απασχολει τους επαναστατες.

Το '74 και οι Τουρκοκυπριοι

Παρολο που το πραξικοπημα ηταν μια διαμαχη αναμεσα σε διαφορες μεριδες της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης καθως και της ελληνικης αστικης ταξης και των συνταγματαρχων της χουντας, εκτος απο τους ελληνοκυπριους πληρωσαν ξανα και οι τουρκοκυπριοι.

Η "βαρβαρη τουρκικη εισβολη" ομως και η ηττα του '74 δεν "εξαφανισαν" μονο την προηγουμενη επιθετικοτητα των ελληνοκυπριων αστων αλλα και τα εγκληματα και τις βαρβαροτητες που εγιναν σε βαρος αποκλεισμενων τουρκοκυπριακων χωριων που επεφταν στα χερια των ελληνοκυπριων κατα την διαρκεια του πολεμου του '74. Ενω υπηρξαν αρκετες διαδοσεις και φημες που κυκλοφορησαν μετα τα γεγονοτα του '74 για σφαγες τουρκοκυπριων στο χωριο Τοχνη καθως και καταγγελιες στην ειρηνευτικη δυναμη για ομαδικους ταφους στο τουρκοκυπριακο χωριο Αλοα * που ανακαλυφτηκαν μετα την υποχωρηση της ελληνοκυπριακης εθνοφρουρας, αυτα "ξεχαστηκαν" ή, στις σπανιες περιπτωσεις που αναφερονται, παραποιηθηκαν και δικαιολογηθηκαν, οπως στο παρακατω αποσπασμα που γραφτηκε το '85:

> "Σαν **αντιποινο** για τα κακα που εκαμαν οι τουρκοι στρατιωτες στους Ε/Κ μετα την εισβολη, οι ενοπλες Ε/Κ ομαδες επιτεθησαν εναντιον Τ/Κ χωριων και σκοτωσαν εν ψυχρω μεγαλο αριθμο αμαχων Τ/Κ. Για να σωσουν τη ζωη τους ολοι οι Τ/Κ που ζουσαν στις περιοχες που ελεγχονταν

---

* "Ο ομαδικος ταφος της Αλοα περασε στα διεθνη τηλεοπτικα διχτυα οταν ανακαλυπτονταν το 1974", απο το "Εντος των Τειχων" τ. 24, Ιουλης 1987

απο τους Ε/Κ, καταφυγαν στην περιοχη που κατελαβε ο τουρκικος στρατος." *

Τοτε ομως που συμβαιναν αυτα, δεν μπορουσαν να αποκρυφτουν τελειως, ακομα και απο τις ελληνοκυπριακες εφημεριδες. Αντιγραφουμε λιγα κομματια απο τις **ελληνοκυπριακες** εφημεριδες της εποχης για να δωσουμε μια μικρη αισθηση του τι συνεβαινε, σημειωνοντας φυσικα πως σε παρομοιες περιπτωσεις αυτα που βγαινουν στην επιφανεια δεν μπορει παρα να ειναι μονο η κορφη του παγοβουνου, οτι στην πραγματικοτητα πρεπει να συνεβηκαν πολυ χειροτερα:

"Ενω χθες ο παρανομος ραδιοφωνικος σταθμος μετεδωσε επανειλημμενως ειδηση περι ανευρεσεως 'ομαδικου ταφου' εις το τουρκικο χωριον Μαραθα και απεδιδε το αποτροπαιον εγκλημα εις ελληνοκυπριους...

Ο εκπροσωπος των Ηνωμενων Εθνων εδηλωσε χθες οτι μεχρι τη νυχτα της προχθες ανεκαλυφθησαν 20 πτωματα, δυο απο αυτα ανηκουν σε παιδια. Προσθεσε δε οτι πολλα αλλα πτωματα ανεκαλυφθησαν την πρωιαν της χθες..." **

"Κατα την χθεσινη ενημερωση των δημοσιογραφων ο εκπροσωπος της ΟΥΝΦΙΚΥΠ εδηλωσε οτι ο θλιβερος απολογισμος του τραγικου συμβαντος εις Μαραθα ηταν 84 πτωματα ανασυρθεντα απο τον μοιραιον ταφον. Μαζικοι ταφοι ανεσκαφησαν κατα την διαρκεια των εχθροπραξιων και κατα την ανανεωση των...

Αναφερομενος εις τον μαζικον ταφον της επαρχιας Λεμεσου ο εκπροσωπος καθωρισε επακριβως οτι ανευρεθη εις τοποθεσιαν του χωριου Παλωδια μεταξυ Αγιας Φυλας και Γερασας." ***

Τελικα κοντα στους βιασμους και τα εγκληματα του τουρκου Αττιλα υπαρχουν και τα ελληνοκυπριακα εγκληματα που εγιναν το '74. Δεν εχει σημασια αν τα περισσοτερα απο αυτα τα εκαμε η ΕΟΚΑ-Β ή οι χουντικοι αξιωματικοι, γιατι ετσι κι'αλοιως **κανεις ποτέ δεν ζητησε την τιμωρια των ενοχων αυτων των εγκληματων.** Αντιθετα οταν ο Μακαριος επεστρεψε πανυγηρικα στην Κυπρο τον Δεκεμβρη του '74 και προσφερε "κλαδο ελαιας" στους πραξικοπηματιες, βρεθηκαν πολλοι να τον κατηγορησουν οτι αφησε αθικτους τους "εθνικους προδοτες", κανεις ομως δεν τον κατηγορησε οτι δεν τιμωρησε τους σφαγεις αμαχων Τουρκοκυπριων.

Η "βιαιη ανταλλαγη" πληθυσμων

Μετα απο ολη αυτη την καταπιεση των τουρκοκυπριων, οχι μονο στην περιοδο του πραξικοπηματος και της εισβολης αλλα για τα προηγουμενα 10 τουλαχιστον χρονια, οι τουρκοκυπριοι ειχαν αρκετους λογους να θελουν να φυγουν στον Βορρα. Και

---

* Χ. Οικονομιδη "Πως μπορουσε και πως μπορει να λυθει το Κυπριακο προβλημα προτου ειναι πολυ αργα" σελ. 26.

** Αρθρο στα ΝΕΑ 3-9-1974 με τιτλο ΑΜΦΙΒΟΛΟΙ ΟΙ ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ ΠΕΡΙ ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΤΑΦΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ.

*** "ΝΕΑ" 5-9-74

ομως στην ελληνοκυπριακη πολιτικη εμφανιστηκε και παραμενει κυριαρχος ο μυθος της "βιαιης μετακινησης" των τουρκοκυπριων στον Βορρα. Διαβαζουμε για παραδειγμα σε επετειακο αρθρο για τα γεγονοτα του '74 απο την εφημεριδα της νεολαιας της ΕΔΕΚ οτι:

"... η πεινα και τα φτηνα μεροκαματα εσπρωξαν δεκαεξη χιλιαδες κυπριους εργατες στη μεταναστευση...

Την ιδια στιγμη αλλες τοσες χιλιαδες τουρκοκυπριοι εργατες αγροτες **εχουν μεταφερτει βιαια στο Βορρα** με την **ανοχη** της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης ζωντας κατω απο ενα στυγνο φασιστικο καθεστως και μια διπλη καταπιεση της τουρκοκυπριακης αρχουσας ταξης και των κατοχικων στρατευματων." *

Ποιος τους μετεφερε, ποιος ασκησε αυτη την βια; Μια "προοδευτικη" ελληνοκυπρια, η Κατια Χατζηδημητριου, περιγραφει ετσι ολοκληρο το ιστορικο της μετακινησης των τ/κ του νοτου στον βορρα:

"Η εισβολη ειχε σοβαρες συνεπειες και στη ζωη των Τουρκοκυπριων. Στη διαρκεια της εισβολης πολλοι Τουρκοκυπριοι συνεληφθησαν μεσα απο τα σπιτια τους σαν αιχμαλωτοι πολεμου. Επειτα εγινε ανταλλαγη των Τουρκοκυπριων αιχμαλωτων με τους Ελληνοκυπριους που ειχε συλλαβει ο τουρκικος στρατος. Πολλους απ' αυτους ειχε μεταφερει στην Τουρκια. Στο μεταξυ σε ορισμενα τουρκοκυπριακα χωρια ειχαν κανει επιδρομη οι εοκαβιτες με θλιβερα αποτελεσματα, που καταδικαστηκαν απο ολοκληρο το λαο-μας. Τελικα με τις **απειλες της Τουρκιας** πραγματοποιηθηκε η μεταφορα των Τουρκοκυπριων στην κατεχομενη βορεια Κυπρο και διαχωριστηκαν οι δυο κοινοτητες που ειχαν ζησει μαζι για αρκετους αιωνες" **

Αυτη ειναι η μονη παραγραφος στο κεφαλαιο του βιβλιου της που αναφερεται στο πραξικοπημα και στην εισβολη και οπου περιγραφονται περιληπτικα οι "σοβαρες συνεπειες" που ειχε η εισβολη στην "ζωη των τουρκοκυπριων". Και το σημαντικο δεν ειναι αυτα που γραφει αλλα αυτα που **παραλειπει** να γραψει. Δεν γινεται απολυτως καμμια αναφορα για το τι εκαναν και ηθελαν οι **ιδιοι** οι τ/κ αλλα αντιθετα ολα εξηγουνται με την ανταλλαγη αιχμαλωτων και κυρια **"με τις απειλες της Τουρκιας"**.

Ακομα και καποιος με υπευθυνη και επισημη θεση οπως ο διευθυντης του Κεντρου Κυπριακων Μελετων "ιστορικος" Κ. Κυρρης μας λεει πολυ καθαρα και χοντροκομμενα οτι οι τουρκοκυπριοι **ηθελαν να μεινουν**, αλλα τους "εξαναγκαζε η ηγεσια τους" να φυγουν:

"θυμιζουμε μονο με ποσο πονο και δακρυα, θρηνους και οδυρμους εφευγαν στα 1964 και στα **1974-5 οι Τ/Κ απο τα χωρια τους κατω απο τον ωμο εκβιασμο της σωβινιστικης ηγεσιας τους.** Εγιναν ηθικα αιχμαλωτοι της και **εφυγαν παρα την θεληση τους.** Ποσοι και ποσοι Τ/Κ τοτε μας

---

* "σοσιαλιστικη εκφραση" 20 Ιουλη 1979 αριθ. 69

** Κατια Χατζηδημητριου "Ιστορια της Κυπρου" σελ. 167.

παρακαλουσαν: 'βοηθηστε μας να μεινουμε, δωστε μας προστασια κατα των τρομοκρατων της Τ.Μ.Τ'. Θυμομαστε με ποση λαχταρα οι κοπαδιασμενοι με την βια στις αγγλικες βασεις Ακρωτηριου - Επισκοπης στα 1975 Τ/Κ δεχτηκαν τον προεδρο Μακαριο ως προστατη, και ποσο ωμα και αγρια τους απεμακρυναν απ' αυτον οι εκει φανατικοι Τ/Κ ηγετες τους. Πολλοι ξενοι ανταποκριτες μαρτυρουν οτι οι Τ/Κ οταν ρωτιοντουσαν στις βασεις, που θελουν να πανε, εδηλωναν, 'στα χωρια μας', αλλα οι μεταφραστες, οργανα του Ντενκτας, μετεφραζαν ψευδως, 'στο βορρα'." *

Αυτα ολα δεν ειναι μονο παραλογα μετα απο οσα ειδαμε οτι γινονταν στο παρελθον, ειναι και ενα απο τα πιο χοντρα ψεματα, στο οποιο πιστευουν ολοι οι ελληνοκυπριοι. Αυτο που αποκαλεσαν ανταλλαγη πληθυσμων, βιαιη μεταφορα ή ακομα και απλα μετακινηση των τουρκοκυπριων (κατι δηλαδη το οποιο δεν εγινε με δικια τους πρωτοβουλια) ηταν αντιθετα σε μεγαλο βαθμο μια **μαζικη φυγη** των τουρκοκυπριων στον Βορρα.

Μεσα στις εφημεριδες της εποχης των ιδιων των "προοδευτικων δημοκρατικων" κομματων που χαρακτηριζουν αυτη την φυγη "βιαιη μεταφορα" βρισκουμε σχεδον καθημερινα αστυνομικα ανακοινωθεντα για επεισοδια που αφορουσαν τουρκοκυπριους που προσπαθουσαν να διαφυγουν στο Βορρα. Τις περισσοτερες μαλιστα φορες πληρωναν ελληνοκυπριους για να τους μεταφερουν:

"Ελληνες Κυπριοι συνεχιζουν να μεταφερουν Τουρκοκυπριους επι αμοιβη, εις τας τουρκοκρατουμενας περιοχας της Κυπρου... **Προδοτικη** ειναι η πραξις της μετακινησεως Τουρκοκυπριων προς τας Τουρκοκρατουμενας περιοχας υπο **Ελληνων**, αφου δια της πραξεως των διευκολυνουν εις την επιβολην διχοτομικων σχεδιων. **Πλειστα κρουσματα μετακινησεως Τουρκοκυπριων παρατηρουνται καθημερινως**...

Το παρελθον Σαββατο αντρες της αστυνομιας Λαρνακος ανεκοψαν... αυτοκινητον το οποιον ωδηγει η εξ Αμμοχωστου Μαρια Γεωργιου... Εντος του αυτοκινητου ευρισκοντο πεντε Τουρκοκυπριες οι οποιαι μετεφεροντο επι αμοιβη απο την Λαρνακα εις Περγαμον. Η οδηγος του αυτοκινητου συνεληφθη και ετεθη υπο κρατησιν.

...την 7 μ.μ. της ιδιας ημερας αστυνομια ανεκοψε παρα τη Γερμασογεια ... οχημα οδηγουμενον υπο ... του Ευθυμιου Καλοζωη ... Εντος του εν λογω αυτοκινητου ευρισκοντο δυο τουρκοκυπριοι οι οποιοι μετεφεροντο εις τας τουρκοκρατουμενας περιοχας...

Επισης την 1 μ.μ. της προχθες αντρες του αστυνομικου σταθμου Γερμασογειας ανεκοψαν... αυτοκινητο εντος του οποιου υπηρχαν τρεις Οθωμανιδες αι οποιαι εμεταφεροντο απο Λεμεσο εις τουροκρατουμενες περιοχας. Το αυτοκινητο ωδηγει η Δαναη Κωστα η οποια αφου επεπληχθει αυστηρως αφεθει ελευθερα." ΤΑ ΝΕΑ 30-10-1974.

"Υπο ανδρων της αστυνομιας ανεκοπη προχθες δι' ελεγχον παρα το ψυχιατριον αυτοκινητον... ωδηγουμενον υπο του... Χριστοφορου Ιωαννου. Δια του αυτοκινητου

---

* Κωστας Π. Κυρρης "ΚΥΠΡΟΣ, ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ" εκδοσεις Λαμπουσα Λευκωσια 1980 σελ. 242

μετεφεροντο απο Λεμεσον εις Λευκωσιαν οι Τουρκοκυπριοι Χασαν Μουσταφα 17 ετων, Μειρεν Μεχμετ 25 ετων, Σιλτεν Αχμετ 15 ετων, Μπενκουρ Μεχμετ 6 ετων και Μπελχου Μεχμετ τεσσαρων ετων. Απαντες οι Τουρκοκυπριοι ωδηγηθησαν εις τους τοπους διαμονης των. Ο οδηγος του αυτοκινητου που μετεφερε τους Τουρκοκυπριους εναντι αμοιβης 160 λιρων συνεληφθη." ΤΑ ΝΕΑ 7-11-1974.

Προχθες... το επαρχιακο δικαστηριο Λαρνακος κατεδικασε τον Σοφοκλη Θεοδωρου ... σε 20 λιρες προστιμο διοτι την προηγουμενη μετεφερε με το αυτοκινητο του πεντε τοουρκοκυπριους απο τα Πολεμιδια σε τουρκοκρατουμενη περιοχη." Χαραυγη 24/11/74

"...αστυνομικη ανακοινωση αναφερει οτι προχθες... ανεκοπησαν στην περιοχη Γερατζιων 18 τ/κ οι οποιοι προσεπαθησαν να μεταβουν για μετοικηση στην τουρκοκρατουμενη περιοχη... " ΤΑ ΝΕΑ 5-12-74

"Αστυνομικη περιπολος ανεκοψε την 5:30 π.μ. της χθες παρα το χωριον Χα-Ποταμι της Παφου τρεις Τουρκοκυπριους οι οποιοι προσεπαθουν να μεταβουν εις Παραμαλι. Οι Τουρκοκυπριοι ανεκριθησαν και υστερα ωδηγηθησαν στο χωριο τους." ΤΑ ΝΕΑ 7-12-1974

"Περι την 12ην μεσημβριαν συνεληφθησαν υπ' ανδρων της εθνικης φρουρας παρα την τοποθεσιαν Βροισια της περιοχης του χωριου Πυργος 53 τ/κ εκ Παφου οι οποιοι προσεπαθουν να μεταβουν εις τουρκοκρατουμενας περιοχας της Νησου...

Εξαλλου... χθες η αστυνομια ανεκοψε παρα τον Προδρομο, αυτοκινητο οδηγουμενον υπο του... Νικου Αγαθοκλεους. Εντος του αυτοκινητου μεταφεροντο εις τουρκοκρατουμενας περιοχας επ' αμοιβη 6 τ/κ εκ Παφου.

Ο οδηγος συνεληφθη. Οι τ/κ μεταφερθησαν εις τους τοπους διαμονης τους.

Επισης μηχανοκινητη περιπολος της εθνικης φρουρας ανεκοψε... χθες επι της οδου Λεμεσου Α. Φυλας αυτοκινητο οδηγουμενον υπο του τουρκοκυπριου Γκιονερ Ζιχνη με συνεπιβατιδα την συζυγο του τα τρια ανηλικα τεκνα των και ετερας δυο νεαρας τουρκοκυπριας εκ Λεμεσου. Ουτοι προσεπαθουν να μεταβουν εις το Β. τμημα της Νησου." ΤΑ ΝΕΑ 1-1-75.

Αποδειξη του **μαζικου** χαρακτηρα που πηρε η φυγη των τουρκοκυπριων ειναι και η επιστολη - υπομνημα που κατατεθηκε στην ελληνοκυπριακη Βουλη απο βουλευτες του ΑΚΕΛ της ΕΔΕΚ και ενος σημερινου ανωτατου στελεχους του ΔΗΚΟ:

"Σκανδαλον εις βαρος της Κυπριακης υποθεσεως και **προαγωγην της διχοτομησεως κατα προδοτικον τροπον** κατειγγηλαν οι βουλευται Λαρνακος κκ Α. Ζιαρτιδης, Χρ. Χριστοφιδης και Στ. Ποσκωτης. Εις υπομνημα τους προς τον προεδρευοντα της Βουλης αναφερουν οτι εχουν διαπιστωσει κατα τα τελευταιας εβδομαδας οτι **περαν των 10,000** τουρκοκυπριων μετεκινηθησαν απο την επαρχια Λαρνακος προς ταν κατεχομενας υπο των τουρκικων στρατευματων περιοχας.

Οι βουλευται Λαρνακος ζητουν οπως ο κυριος Κοσης [υπουργος εξωτερικων] κληθη ενωπιον της Βουλης δια να επεξηγηση **πως διεφυγον οι Τουρκοκυπριοι αυτοι απο τα οδοφραγματα** που ελεγχονται υπο της Αστυνομιας και της Εθνικης Φρουρας." ΤΑ ΝΕΑ 8-11-74.

περιπετειες...

Αυτη η μαζικη φυγη των τουρκοκυπριων μερικες φορες καταληγε περιπετειωδης και μυθιστορηματικη, οπως στα παρακατω περιστατικα που δινουν πολυ παραστατικα μια αισθηση για το ποσο ασχημα ηταν τα πραγματα για τους τ/κ και ποσο γελοιοι ειναι οι ισχυρισμοι οτι "μεταφερθηκαν με την βια".

"Δυο αδελφοι απο την Λαπηθον εισεπραξαν χιλιες περιπου λιρες για τη μεταφορα 46 τουρκοκυπριων σε τουρκοκρατουμενη περιοχη χρησιμοποιοντας για το σκοπο αυτο τα φορτηγα αυτοκινητα τους που μετετρεψαν σε 'κινητα κρυσφηγετα'...

Η νεα υποθεση παρανομου μεταφορας τουρκοκυπριων ανεκαλυφθη στις 4:45 το πρωι. Οι εθνοφρουροι που επανδρωνουν το οδοφραγμα Πυλας ανεκοψαν για συνηθη ελεγχο δυο φορτηγα που μετεφεραν σανο. Οταν οι εθνοφρουροι μετακινησαν μερικους σακκους απεκαλυφθη οτι στο κεντρο της κασιας των δυο αυτοκινητων ηταν 'στιβαγμενοι' 46 συνολικα τουρκοκυπριοι κυριως γυναικοπαιδα. Στην οροφη του κινητου κρυσφηγετου ηταν τοποθετημενα σανιδια και πανω απο αυτα αλλοι σακκοι με σανο.

Μετα τη συλληψη των αδελφων Αρεστη οι 46 τουρκοκυπριοι μετεφερθησαν στη Λεμεσο...

Αστυνομικοι συνελαβαν προχθες τον Λουκα Μ. Σταυρινου απο την Αμμοχωστο διοτι μετεφερε με το λεωφορειο του δυο τουρκοκυπριες απο την Λαρνακα σε τουρκοκρατουμενη περιοχη. Ο Σταυρινου ειχε αποκρυψη τις δυο γυναικες **στον χωρο των αποσκευων του λεωφορειου του.**" Χαραυγη 24/11/74

"Εις συναγερμον ετεθησαν την 3ην πρωινην της χθες τα περι την πυλην Παφου φυλακια της πρασινης γραμμης εις Λευκωσιαν, οταν τρια αυτοκινητα των οποιων επεβαιναν 62 Τουρκοκυπριοι εκ Λεμεσου προσεπαθησαν να διαφυγουν εις τα κατεχομενα εδαφη...

Ευθυς ως ο εκτελων καθηκοντα φρουρου... αντεληφθη τα τρια αυτοκινητα προσεπαθησε να τα ακινητοποιηση ενω παραλληλως ειδοποιησε τους εκει εδρευοντας εθνοφρουρους. Ενα των αυτοκινητων τυπου βαν του οποιου επεβαιναν 35 τ/κ προσεκρουσε επι του κινηματογραφου 'Παλλας' ενω τα ετερα δυο... ακολουθησαν την οδον Αρσινοης με σκοπο την ανευρεσιν αλλης διεξοδου προς τα κατεχομενα εδαφη.

Ο υπευθυνος αξιωματικος... ερριψε μια ριπην εις τον αερα προς εκφοβισμο. Τα δυο αυτοκινητα... εσυνεχισαν ακολουθως την πορειαν προς την οδον Αλεξιου Κομνηνου... Εθνοφρουροι... ανεκοψαν τα αυτοκινητα και ηναγκασαν τους Τουρκοκυπριους να κατελθουν των οχηματων... τεσσερεις των εν λογω τ/κ μολις εξηλθον των οχηματων ετρεξαν προς την οδον Αρτεμιδος εις μιαν υστατην προσπαθειαν διαφυγης

προς τα τουρκικα φυλακια. Ανευ αποτελεσματος ητο και η προσπαθεια αυτη διοτι οι ανδρες της εθνικης φρουρας παρακειμενου φυλλακιου τους ηναγκασαν να επιστρεψουν...

Εν συνεχεια οι 62 Τουρκοκυπριοι μετα την συλληψιν των μετεφερθησαν εις Πυλην Παφου απ' οπου η αστυνομια τους μετεφερε εις την αστυνομικη σχολη δι' ανακρισην και εν συνεχεια εις Λεμεσο.

Οι πλειστοι εκ των 62 ησαν γυναικοπαιδα. Τα αυτοκινητα ησαν φορτωμενα με ιματισμον και αλλα ειδη πρωτης αναγκης..." ΝΕΑ 1-1-75

και μερικα "εκτροπα" κατα την μετακινηση

Η μετακινηση αυτη εκτος απο δυσκολη και δαπανηρη ηταν και επικινδυνη για τους τουρκοκυπριους, που αντιμετωπισαν...

Φονο:

"Στυγερον ...εγκλημα απεκαλυφθει την παρελθουσαν Κυριακη με την ομολογια οδηγου ταξι οτι εφονευσεν πεντε τουρκοκυπριους αμαχους την παρελθουσαν Τριτην εις το χωριον Αλασα.

Ο κ Ιωαννης Βουνιωτης παρουσιασθη χθες εις την αστυνομια και ομολογησε οτι εφονευσε εν ψυχρω δυο γυναικες, δυο αγορια οχτω και τριων χρονων και μιαν 16χρονον τουρκοκυπριαν τους οποιους εδεχθη να μεταφερη κατοπιν αμοιβης εις τα τουρκοκρατουμενα εδαφη.

Εις το δρομο και παρα το χωριον Αλασα ουτως οδηγησε το ταξι του εντος των αγρων και επυροβολησε τα θυματα του με αυτοματον οπλον. Ηκολουθως εθαψε τας σωρους και επεστρεψε εις Λεμεσον.

Ο Βουνιωτης συνεληφθη και την προσεχη Παρασκευη θα αρχιση η προανακρισις της υποθεσεως εις Λεμεσον." ΤΑ ΝΕΑ 19-11-74

Ληστειες:

"Ενοπλος ληστεια εις βαρος 14 τ/κ και 2 ε/κ διεπραχθη στην επαρχια Παφου... Το επεισοδιο συνεβη... οταν δυο ε/κ οι οποιοι εχουν συλληφθει μετεφεραν με το αυτοκινητο τους 14 τ/κ προς τα κατεχομενα εδαφη... Καθ' οδον ομως... το αυτοκινητο ανεκοπη απο τρεις ενοπλους προσωπιδοφορους οι οποιοι αποσπασαν τα χρηματα τοσο των ε/κ οσο και των τ/κ ανερχομενα εις 2,500 λιρες" ΝΕΑ 24-12-74.

Κακοποιησεις:

Εκτος απο την "ιδιωτικη πρωτοβουλια" και η επισημη αστυνομια δεν σταματουσε στο να τους συλλαμβανει, να τους "ανακρινει" και να τους στελνει πισω οταν τους επιανε:

"... Συμφωνα με καταγγελιες των τ/κ 48 Τουρκοκυπριοι... ετυχον κακης μεταχειρησεως απο αστυνομικους που τους συνελαβαν ενω επιχειρουσαν να διαφυγουν στα κατεχομενα... Οι εν λογω τ/κ μετεφερθησαν στο νοσοκομειο της

πολεως οπου υπεβληθησαν σε ιατρικη εξεταση...

Σχετικα με το επεισοδιο η αστυνομια εξεδωσε την ακολουθη ανακοινωση

'... ανδρες της αστυνομιας ανεκοψαν παρα την τοποθεσια 'Στενη Νουρα' του χωριου Μηληκουριου 48 τ/κ οι οποιοι μετεβαιναν πεζοι εις τας τουρκοκρατουμενας περιοχας... Κατα την ωρα της ανακοπης των ουτοι προσεπαθησαν να διαφυγουν μερικοι δεν τουτων κατεπεσαν εντος κρημνου με αποτελεσμα να τραυματισθουν ελαφρως'" ΝΕΑ 27-6-75

Φυσικα σε αυτη την μαζικη φυγη υπηρχαν και οι εξαιρεσεις, και δεν ειναι καθολου παραξενο, αν σκεφτουμε οτι ηταν περιπτωσεις που ειχαν πολλα να χασουν απο περιουσια ή ακομα και καλες δουλειες, ιδιαιτερα αυτοι που δουλευαν στις αγγλικες βασεις. Αλλα ηταν οι εξαιρεσεις που επιβεβαιωνουν τον κανονα αν σκεφτουμε και το οτι καταφεραν να μεινουν και το ποσο λιγοι ηταν αυτοι που εμειναν. Δεν εχει σημασια ποση βια ασκησε η τουρκοκυπριακη ηγεσια για να αναγκασει ορισμενους απο αυτους να φυγουν στον βορρα, παντως ειναι σιγουρο οτι ασκηθηκε αρκετη βια απο την ελληνοκυπριακη πλευρα για να τους **εμποδισει ολους** να φυγουν.

Για να καταλαβουμε αν χρειαζονταν η βια της Τ.Μ.Τ. για να θελουν να φυγουν οι τουρκοκυπριοι, πρεπει να προσπαθησουμε να βαλουμε τους εαυτους μας στην θεση τους, και να σκεφτουμε ποσο τρομο κυριολεκτικα νοιωθουν οι ελληνοκυπριοι γενικα στην ιδεα να βρεθουν υπο την δικαιοδοσια μιας τουρκοκυπριακης κυβερνησης ή εξουσιας. Ειναι υποκρισια για τους αριστερους να ξεχνουν ολα τα προηγουμενα και να προβαλουν την βια του "εχθρου", της Τουρκιας και της τουρκοκυπριακης ηγεσιας, και να αγνοουν ή να περνουν στα ψιλα την βια της "δικιας μας" αρχουσας ταξης.

<u>ποσοι ηταν ολοι;</u>

Ειναι σημαντικο να δουμε ποσοι τ/κ διεφυγαν "ατομικα" και ποσοι εφυγαν μετα απο καποια συμφωνια. Στην Νοτια Κυπρο μετα την εισβολη συνολικα υπηρχαν περιπου 40,000 τουρκοκυπριοι:

"Δυσφορια και αγανακτηση μεχρι πραγματικης αναστατωσεως επικρατει μεταξυ των βιαιως προσφυγοποιηθεντων υπο των Τουρκικων στρατευματων κατοχης... μετα την δηλωσην του Ντενκτας οτι οι **40,000** περιπου τουρκοκυπριοι θα μετακινηθουν μονιμως εις τας εγκαταλειφθησας ελληνικας οικιας εις το βορειο τμημα της Νησου" ΤΑ ΝΕΑ 11/9/74

Ενας αγνωστος αριθμος τουρκοκυπριων ανδρων που θεωρηθηκαν αιχμαλωτοι πολεμου ανταλλαχθηκαν με ελληνοκυπριους. Απο τους υπολοιπους αυτοι που εφυγαν με συμφωνια απο τις Βρετανικες βασεις ηταν περιπου 12,000 (βλεπε Χαραυγη 17/1/75), ενω με την περιφημη συμφωνια της "τριτης Βιεννης" εφυγαν οι τελευταιες 10,000 το καλοκαιρι του '75 (βλεπε ΤΑ ΝΕΑ 3/8/75). Ετσι αυτοι που διεφυγαν ανοργανωτα, λιγοι λιγοι, με καθαρα δικια τους πρωτοβουλια και προσπαθεια, και παρα τις δυσκολιες ηταν ενα πολυ σημαντικο ποσοστο:

"Χιλιαδες Τουρκοκυπριοι - 17,000 κατα τον κυριο Ντεκτας - μετεκινηθησαν ηδη στις κατεχομενες περιοχες.

Πως εγινε η μετρακινησις; Να υποθεσωμεν οτι διεφυγον; Μερικοι ισως το κατορθωσαν. Οι αλλοι ομως οι πολλοι πως; Πως διεφυγαν;" ΤΑ ΝΕΑ **14-11-1974**.

η υποκρισια των κομματων

Ειχε ζωτικη σημασια για τους ελληνοκυπριους αστους και μικροαστους να εμποδισουν την φυγη των τουρκοκυπριων στο Βορρα, και, στο βαθμο που κατι τετοιο δεν ηταν κατορθωτο, να παρουσιασθει οτι η "μετακινηση" γινονταν παρα την θεληση των τουρκοκυπριων. Και αυτο επειδη κινδυνευε πια σοβαρα το μελλον του "ενιαιου" ελληνοκυπριακου κρατους.

Η φυγη εδινε την δυνατοτητα να δημιουργηθουν δυο χωριστα κρατη. Ακομα και με την προοπτικη ενος ενιαιου κρατους η συγκεντρωση των τουρκοκυπριων σε μια γεωγραφικη περιοχη θα αυξαινε το πολιτικο τους βαρος. Αν φαινονταν οτι η φυγη αυτη γινονταν με την θεληση των τουρκοκυπριων, τα επιχειρηματα που θα ζητουσαν την "αναιρεση των τετελεσμενων της εισβολης" δεν θα μπορουσαν πια να εμφανιζονται σαν δικαια και προοδευτικα.

Αυτα ηταν σοβαρα κινητρα για να εμφανιστει και να καλλιεργηθει μια εντονη υποκρισια. Ετσι εμφανιστηκαν καλεσματα στην κυβερνηση για να εμποδιστουν με πιο αποτελεσματικα αστυνομικα μετρα οι τουρκοκυπριοι να διαφυγουν, ενω ταυτοχρονα οι ιδιοι που ζητουσαν αυτα τα μετρα διαπιστωναν οτι οι τουρκοκυπριοι "δεν θελουν να φυγουν". Μια απο τις πιο καθαρες εκφρασεις αυτων των υποκριτικων αντιφασεων ειναι και η επιστολη των τριων βουλευτων που αναφεραμε προηγουμενως:

> "Ο προεδρευον της Βουλης κ. Ξ. Κληριδης ανεγνωσε επιστολη προς αυτον απο τους βουλευτες Λαρνακος κ.κ. Α. Ζιαρτιδη, Χρ. Χριστοφιδη και Στ. Ποσκωτη κατα την οποια τις τελευταιες εβδομαδες πανω απο 10,000 τουρκοκυπριοι μετεκινηθησαν απο την πολη και την επαρχια Λαρνακας προς τη κατεχομενη απο τα τουρκικα στρατευματα περιοχη. Οι τρεις βουλευτες εχουν τη πεποιθηση οτι **πλειστοι απο τους τουρκοκυπριους αυτους απροθυμως εγκατελειψαν τις εστιες τους.** Θεωρουν **εθνικον καθηκον** να ερευνηθουν οι συνθηκες της μετακινησης και ζητουν οπως ο υπουργος των Εσωτερικων και Αμυνας κληθει να κατατοποιση τη Βουλη **πως διεφυγον απο τα οδοφραγματα οταν αυτα ελεγχονται απο εθνοφρουρους και αστυνομικους** και τι μετρα θα λαβει η κυβερνηση για βοηθεια των τουρκοκυπριων που διαβιουν στη περιοχη της νοτιας Κυπρου." Χαραυγη 8/11/74

Μα το προβλημα ηταν πια τεραστιο και φανερο, τα αστυνομικα μετρα δεν εφταναν για να κρατηθουν οι τουρκοκυπριοι στο Νοτο. Ετσι υποχρεωθηκαν να αναγνωρισουν καποιες πραγματικοτητες, οτι δηλαδη οι τουρκοκυπριοι ειχαν αρκετους λογους να θελουν να φυγουν, οτι υπηρχε προβλημα με την ασφαλεια των τουρκοκυπριων **απο την ελληνοκυπριακη μερια**, εστω και αν αυτα τα φορτωναν παλι σε εξαιρεσεις, σε "τυχον εξαλλους σωβινιστες":

> "Χαιρετιζουμε και το μερος της ομιλιας του κ. Κοση οτι πρεπει ιδιαιτερως προσεκτικη να ειναι η συμπεριφορα μας εναντι των τ/κ, που στην πλειοψηφια τους δεν φερουν καμμια ευθυνη για το δραμα της νησου μας. Και εκεινοι δυστυχισμενοι θυματα ειναι του επιδρομικου τυχοδιωκτισμου. Πρεπει κοντα μας να νοιωσουν την συμπαρασταση,

την αλληλεγγυη, την απολυτη προστασια απο **τυχον εξαλλους σωβινιστες** που αποτελουν **πεμπτη φαλαγγα του εχθρου στις γραμμες μας.**

Να βοηθησουμε και τους τ/κ να αντιμετωπισουν τα προβληματα τους. Τεινοντας και σ' αυτους την 'χειρα βοηθειας' τους βγαζουμε απο τρομερο διλλημα, ωστε να προτιμησουν την παραμονη στις εστιες τους και να μην ξεριζωθουν και αυτοι απανθρωπα, **δια της βιας** οπως ειναι η τακτικη της σαδιστικης ηγεσιας τους και των εισβολεων". Χαραυγη 14/11/74

Ετσι ηθελαν να εμφανιζονται και σαν προστατες των φτωχων τουρκοκυπριων, οχι μονο απο ελληνοκυπριους "τυχον εξαλλους σωβινιστες" αλλα και απο την καταπιεση και εκμεταλλευση της δικιας τους ηγεσιας, και τους προειδοποιουσαν για το ποσο ασχημα θα περασουν στον Βορρα:

"Πολλοι τ/κ που ξεριζωθηκαν **με την βια ή την παραπλανηση** οτι θα βρουν στα κατεχομενα τον παραδεισο, επιθυμουν να επιστρεψουν στις εστιες τους. Ομολογει την τραγικη πραγματικοτητα και ο τ/κ τυπος που εγραψε οτι καθε επισημος στα κατεχομενα ή φιλος επισημου θεωρει τον εαυτο του βασιλια... [σωπα, δηλαδη ο ε/κ αντιπολιτευομενος τυπος δεν γραφει τετοια; αυτο σημαινει αραγε οτι "πολλοι" ε/κ θα "επιθυμουσαν" να επιστρεψουν στα σπιτια τους κατω απο τ/κ διοικηση;]

Πολλα δεινα θα γνωρισουν οι απλοι τ/κ μεσα στον **κλεμενο** παραδεισο του κυπριακου βορρα. Ο Ντενκτας και ο γιοκας του και ο κυριος Ορεκ εαν ησαν στο παρελθον δικτατορισκοι, τωρα που νοιωθουν 'βασιλειαδες' θα εφαρμοσουν τις πιο μεσαιωνικες μεθοδους εκμεταλλευσης και καταπιεσης των φτωχων εργατων και αγροτων της κοινοτητας τους. Ολοι οφειλουμε να βοηθησουμε τους ατυχους τ/κ που μενουν στις ελευθερες περιοχες ή επιστρεφουν για να νοιωθουν ασφαλεις και να εξασφαλιζουν τα στοιχειωδη για την ζωη τους. Αυτου του ειδους η βοηθεια εχει **τεραστια σημασια.**" Χαραυγη 19/11/74

Γιατι ειχε "τεραστια σημασια" η βοηθεια προς τους τ/κ; Δεν επροκειτο καθολου για ανιδιοτελη αναγνωριση των δικαιωματων και των ελευθεριων καποιων καταπιεσμενων. Επροκειτο αντιθετα για "πολιτικο ρεαλισμο" του πιο κυνικου ειδους, αναγνωριση οτι σε αυτο το σταδιο η καταπιεση και τα αστυνομικα μετρα οχι μονο δεν βοηθησαν αλλα αντιθετα αυξησαν την ιδια την φυγη των τουρκοκυπριων και τα προβληματα που αυτη δημιουργουσε στους ελληνοκυπριους.

"Η Βουλη αφου ενημερωθηκε σε κλειστες συνεδριασεις απο τον υπουργο εσωτερικων και αμυνης για τις **παρανομες** μετακινησεις τ/κ προς τα κατεχομενα προσεγγισε το θεμα κατα τον ορθο τροπο. Χαιρετησε τα μετρα της κυβερνησης για την αποτροπη της συνεχισης τετοιας καταστασης και ομοφωνα εξεφρασε την επιθυμια της 'δια την ληψη παντος περαιτερω μετρου αποσκοπουντος εις την ειρηνικη συμβιωση των πολιτων της δημοκρατιας ανεξαρτητα φυλης, γλωσσης ή θρησκειας'.

Αυτη ειναι η ορθη προσεγγιση... που **περισσοτερο απο τους ελεγχους των φυλακιων αποτρεπει συνεχιση της θλιβε-**

ρης καταστασεως κατα την οποια ο τουρκοκυπριος εχει την εντυπωση οτι βρισκετε 'μεταξυ δυο πυρων'... και απελπισμενος **κλεινει προς το ξεριζωμμα...** κλονιζεται μετερχεται διαφορους τροπους για να φυγει προς τον κατεχομενο βορρα." Χαραυγη 23/11/74

Η "βοηθεια" προς τους τουρκοκυπριους ειναι στην πραγματικοτητα "εθνικο καθηκον". Αυτο βγαινει πολυ καθαρα και απο την προηγουμενη επιστολη των τριων βουλευτων. Ακομη το παρακατω σχολιο της Χαραυγης για την ανακαλυψη των δυο **ελληνοκυπριακων** αυτοκινητων "κινητων κρυσφηγετων" που μετεφεραν τους 46 τουρκοκυπριους τονιζει την "εθνικη" αυτη διασταση εξισου καθαρα και πολυ υποκριτικα συγχρονως:

> "Οι δρασται που μηχανευονται και την κατασκευη κινητων κρυσφηγετων σε αυτοκινητα για να μεταφερουν με πληρωμη τ/κ στις κατεχομενες περιοχες ειναι κατι περισσοτερο απο ασυνειδητοι. Κανουν αυτοι ενα ειδος **αντεθνικης μαυρης αγορας** με εμπορευμα δυστυχισμενους τ/κ που μπορει να βρεθουν σε μεγαλυτερη δυστυχια στα κατεχομενα εδαφη ενω αναγκαζονται να προσφερουν τις οποιεσδηποτε οικονομιες τους στον παρανομο μεταφορεα. Και αν οι παρανομουντες ειναι ξεριζωμενοι προσφυγες δεν σκεφτονται οτι θα κατοικηθουν απο μη δικαιουχους και τα δικα τους σπιτια που εγκατελειψαν, εαν βεβαια δεν εχουν κατοικηθει ως τωρα. Θαμπωμενοι απο μερικες λιρες που θα εισπραξουν βγαζουν μονοι τους τα ματια τους και πληττουν πισωπλατα την **υποθεση του λαου τους.**" Χαραυγη 26/11/74

Η ΕΔΕΚ ομως εξηγει πιο καθαρα απο ολους γιατι δεν εφταναν πια τα φυλακια και η βια για να εμποδιστει η φυγη των τουρκοκυπριων στον Βορρα: πρωτα επειδη δεν μπορουσαν πια να τρομοκρατησουν οπως παλια τους τ/κ, και δευτερο διοτι "θα εδιναν δικαιολογιες στον εχθρο" ειτε για να κανει και αλλες στρατιωτικες επιχειρησεις ειτε να διωχνει τους **ελληνοκυπριους** που ειχαν εγκλωβιστει στον Βορρα, πραγμα επισης επιζημιο για την πολιτικη του ενιαιου κρατους. Ετσι βλεπουμε το ιδιο το κομμα που απαιτουσε να πληροφορηθει από την κυβερνηση γιατι δεν λειτουργουν αποτελεσματικα τα φυλακια, να την κατηγορει συγχρονως οτι εφαρμοζε αστυνομικα μετρα!

> "Την περασμενη βδομαδα περασαμε μια νεα τραγικη δοκιμασια με το ξεριζωμα 800 περιπου ελληνων απο τα χωρια τους στην κατεχομενη Κυπρο...
>
> Η ολη επιχειρηση του νεου ξεριζωμου βρηκε σαν αφορμη την κακομεταχειρηση 48 τ/κ στα βουνα της Παφου [προκειται για το επεισοδιο που προκαλεσε **η ελληνοκυπριακη αστυνομια**] που προσπαθησαν να διαφυγουν προς την τουρκοκρατουμενη περιοχη...
>
> Το επεισοδιο της Παφου εχει ιδιαιτερη σημασια για μας γιατι **δεν πρεπει για κανενα λογο να προσφερουμε επιχειρηματα** στην πιο φασιστικη πλευρα της τουρκικης ηγεσιας για να προωθει την χωριστικη της πολιτικη...
>
> Για το προβλεπτο μελλον η τουρκικη ηγεσια θα προσπαθησει να εκμεταλλευτει προβληματα που προκυπτουν απο την παρουσια τουρκοκυπριων στην Νοτια Κυπρο για να συνεχισει την πιεση της πανω στην ελληνικη πλευρα και να θυματοποιηση και νεες ομαδες ελληνων.

Το ερωτημα ειναι: πως θα μπορεσουμε να εμποδισουμε νεες προστριβες ή κρισεις που επιδεινωνουν την κατασταση και μεγενθυνουν το χασμα μεταξυ των δυο στοιχειων...

Πηγη του προβληματος σχετικα με τους τ/κ του νοτου θα πρεπει να θεωρειται η αδυναμια της υλοποιησης της πολιτικης της προσεγγισης.

Τουτο φυσικα δεν ειναι ευκολο εργο ιδιαιτερα μετα απο οσα μεσολαβησαν απο το πραξικοπημα και την εισβολη...

... τα προσφατα γεγονοτα κατελειπαν στους Τουρκοκυπριους **αισθηματα αναμικτα ανασφαλειας και ικανοποιησης για την Τουρκικη κατακτηση της Κυπρου.** Λογω δε των γενικοτερων συνθηκων **εκδηλωθηκε μια σαφης προσπαθεια φυγης προς βορρα...**

Η Κυπριακη κυβερνηση τοτε αντεδρασε με αστυνομικα μετρα για παρεμποδιση της φυγης...

Τελικα η υποθεση της συμβιωσης Ελληνων και Τουρκων ειναι θεμα πολιτικο και μονο ανθρωποι με πολιτικη ευθυνη, βαθια πιστη σ' αυτον τον προσανατολισμο μπορουν να εξυπηρετησουν" Αρθρο Χατζηδημητριου ΝΕΑ 6/7/75.

Την υποκρισια των αριστερων κομματων συμπληρωνει οπως ειδαμε και προηγουμενα η αντικαπιταλιστικη δημαγωγια, με το εθνικα αζημιωτο βεβαια. Να ακομα ενα παραδειγμα:

Και ο τελευταιος **ελληνοκυπριος** πρεπει να πεισθει οτι διαπραττει εγκλημα βοηθωντας εναντι αργυριων το ξεριζωμα και την εκτοπιση τ/κ που διαμενουν στις ελευθερες περιοχες. Εξαλλου πρεπει οι ιδιοι οι τ/κ καταλληλως να διαφωτιζονται και να βοηθουνται για να μην επιδιωκουν την περιπετεια του ξεριζωματος και της φυγης. Αλλο μετρο ειναι να τιμωρουνται οι ε/κ αγοραστες τουρκοκυπριακων περιουσιων. Αυτοι **αγρια εκμεταλλευονται τις τασεις της φυγης και οντας παραληδες παιρνουν στα χερια τους οσα-οσα περιουσιες τ/κ για να τους 'διευκολυνουν' οπως το καταλαβαινουν οι ιδιοι.**" Χαραυγη 26/11/74

Ποσο πειστικη για τους τουρκοκυπριους μπορουσε να ειναι ολη αυτη η ξαφνικη φροντιδα για το καλο τους οταν προερχονταν απο εκεινους που τα προηγουμενα χρονια της ελληνοκυπριακης κυριαρχιας εκαναν οτι περνουσε απο το χερι τους για να τους καταπιεσουν, και να εδραιωσουν ακομα παραπανω την κυριαρχια των ελληνοκυπριων; Αλλα ακομα και το παρελθον του ιδιου του ΑΚΕΛ που σημερα εχει σημαια του την "επαναπροσεγγιση" ηταν αρκετα ενοχο, οχι μονο εξαιτιας της στασης του το 1963, αλλα και αργοτερα. Την περιοδο που ο Μακαριος χρησιμοποιουσε την ελληνοκυπριακη εθνοφρουρα για να διαλυει τους θυλακες και να σφαζει τουρκοκυπριους οχι μονο δεν εκανε τιποτα για να τους προστατεψει αλλα συνεχιζε να χειροκροτει:

"Στην ομιλια του ενωπιον της Βουλης των αντιπροσωπων ο υπουργος εσωτερικων και αμυνης κ. Πολυκαρπος Γιωρκατζης κατεδειξε την τεραστια σημασια της **μεγαλειωδους νικης των γενναιων μαχητων μας στην περιοχη Μανσουρας.** Απο στρατιωτικης αποψεως καταφερθησαν βαρια πληγματα στους στασιαστες - σε εμψυχο και αψυχο υλικο-

στενεψαν ασφυκτικως τα εδαφικα πλαισια των τρομοκρατων καθως και οι δυνατοτητες ανεφοδιασμου τους τοσον απο ξηρας οσον και απο θαλασσης. Απο πολιτικης πλευρας... διελυσε ενα τουρκικο καντονιο" ΧΑΡΑΥΓΗ 14/8/64

Ας θυμηθουμε τα γεγονοτα των χρονων πριν το 1974, και ας βαλουμε τον εαυτο μας στην θεση της μεγαλης μαζας των τουρκοκυπριων. Μονο τοτε θα μπορεσουμε να καταλαβουμε ποσο θα ηθελαν οι τ/κ μετα απο οσα ειχαν συμβει την "τρυφερη προστασια" του ε/κ καθεστωτος. Ποσο πειστικη μπορουσε να ειναι η "αγνη και ανιδιοτελης" επιθυμια του για το καλο τους, οταν μαλιστα συνοδευονταν απο ολες εκεινες τις φρουρες στα φυλακια και τα οδοφραγματα, και τις διαφορες αναφορες σε "εθνικες προδοσιες". Ακομα, ποση πιστη θα μπορουσαν να δωσουν στο κομμα που αν και παρουσιαζονταν σαν εργατικο κομμα και σαν υποστηρικτης των δικαιωματων τους, τα προηγουμενα χρονια, πριν την ηττα των ελληνοκυπριων, ειχε δειξει πολυ διαφορετικες διαθεσεις οχι μονο σε σχεση με στρατιωτικες επιχειρησεις αλλα και σε περιπτωσεις που αφορουσαν μαζες αμαχου πληθυσμου:

"Ο δοκτωρ Κιουτσουκ απεστειλε χθες προς τον Γ.Γ. του ΟΗΕ τηλεγραφημα με το οποιο διαμαρτυρεται για την διακοπη υδατοπρομηθειας στους τουρκοκυπριους του Κτηματος [αλλη ονομασια της πολης της Παφου]. 'Η υδατοπρομηθεια των τουρκοκυπριων του κτηματος, αναφερει ο δοκτωρ Κιουτσουκ, απεκοπει απο τους Ελληνες απο το πρωι της 5ης Αυγουστου. Ετσι περι τις δυομιση χιλιαδες τουρκοι, περιλαμβανομενων ηλικιωμενων ανθρωπων και γυναικοπαιδων, καταδικαζονται σε θανατο κατα τον πιο κτηνωδη και απολιτιστο τροπο. Φεροντας σε γνωση σας αυτη την απανθρωπη και ατιμη πραξη απευθυνω επειγουσα εκκληση για ληψη αποτελεσματικων μετρων απο το συμβουλιο ασφαλειας'...

Ως γνωστον η διακοπη της υδατοπρομηθειας προς τους κατοικους του Κτηματος κατεστη αναγκαια μετα την αρνηση των τουρκοκυπριων να καταβαλλουν προς την Δημοκρατια καθυστερημενα δικαιωματα υδατοπρομηθειας. Οι Τουρκοκυπριοι αρνουνται να πληρωσουν δικαιωματα υδατοπρομηθειας απο τον περασμενο Δεκεμβριο.

Ο ραδιοσταθμος των Τουρκοκυπριων στασιαστων κατα την χθεσινη εκπομπη του ισχυρισθη οτι βυτια του Σουνδικου αποσπασματος τα οποια αποπειραθησαν να μεταφερουν νερο στον τουρκικο τομεα του Κτηματος εδεχθησαν πυρα εκ μερους εθνοφρουρων." Χαραυγη 8/8/64

Το ποσο φτηνη δικαιολογια ηταν η μη πληρωμη προς την υδατοπρομηθεια και το οτι η διακοπη της υδατοπρομηθειας εξυπηρετουσε στην πραγματικοτητα καθαρα στρατιωτικες σκοπιμοτητες που στρεφονταν εναντια σε αμαχο πληθυσμο φαινεται και απο το ποτε εγινε. Συνεπεσε (!) με τις μεγαλες στρατιωτικες επιχειρησεις εναντιον του τουρκικου θυλακου της Μανσουρας που εγιναν το βραδυ της 5ης προς 6η Αυγουστου, **λιγες ωρες μετα που κοπηκε η υδατοπρομηθεια στην Παφο που βρισκεται στην ιδια επαρχια.** Εξαλλου οταν τελειωσαν τα γεγονοτα της Μανσουρας, και σταματησε ετσι να υπαρχει η στρατιωτικη σκοπιμοτητα, διαβαζουμε οτι:

"Η ελληνικη κυβερνηση συμφωνησε με τουρκικη απαιτηση να ζητησει απο τον Αρχιεπισκοπο Μακαριο την επαναληψη της προμηθειας νερου στους Τουρκους του Κτηματος -

δηλωσε εδω κυβερνητικος εκπροσωπος...

Η ανακοινωση εξεδοθη υστερα απο συναντηση μεταξυ του Ελληνα πρωθυπουργου κ. Παπανδρεου και των διπλωματικων του συμβουλων στην οποια μελετηθηκαν 'μερικες παρακλησεις' που υποβληθησαν απο τον Τουρκο πρεσβευτη στην Ελληνικη κυβερνηση" Χαραυγη 14/8/64

Ολη αυτη η ξαφνικη "φροντιδα" για τους τουρκοκυπριους μας θυμιζει μια αλλη υποκρισια της αστικης κοινωνιας. Οι δεσμοφυλακες παντα ισχυριζονται πως οτι κανουν το κανουν για το καλο ολοκληρης της κοινωνιας, ακομα και του ιδιου του φυλακισμενου. Οι αριστεροι υποτιθεται πως παντα ειχαν τουλαχιστον μια δυσπιστια αν οχι αντιπαθεια για τους δεσμοφυλακες... ιδιαιτερα οταν αυτοι επιτηρουν μαζες αθωων φτωχων. Και δεν ειναι δουλεια σιγουρα των αριστερων να ψιθυριζουν στο αυτι του δεσμοφυλακα οτι αν αντιμετωπιζει προβληματα με τις αποδρασεις των φυλακισμενων του, πρεπει για την ωρα να τους φερθει λιγο καλυτερα, για να μη το σκαζουν τοσοι πολλοι και με τοση μανια.

κινητοποιησεις εναντια στην <u>φυγη</u> των τ/κ στον Βορρα

Η εγκατασταση λοιπον των τουρκοκυπριων στον Βορρα δεν ηταν ουτε μια "βιαιη μεταφορα", ουτε καν μια παθητικη μετακινηση, αλλα μια πραγματικα μαζικη φυγη, οπως αναγκαζονταν μερικες φορες να παραδεχτουν ακομα και οι πιο μαχητικοι αντιπαλοι αυτης της εγκαταστασης σαν τον Τ. Χατζηδημητριου. Και τιποτα δεν μπορουσε να ηταν φυσικοτερο για τους τουρκοκυπριους, μετα απο οσα ειχαν προηγηθει.

Μπορουμε να ειμαστε σιγουροι οτι και η μεγαλη πλειοψηφια εκεινων που δεν "διεφυγαν" απο τα οδοφραγματα της ελληνοκυπριακης εθνοφρουρας και αστυνομιας αλλα μεταφερθηκαν με "ομαλοτερους" τροπους εφευγαν και αυτοι με την θεληση τους. Μια χαρακτηριστικη ειδηση δειχνει γιατι πηγαν αρκετοι τουρκοκυπριοι στις βασεις:

"Ως γνωστον στις βασεις της Επισκοπης ειχαν καταφυγει γυρω στις 8-9 χιλιαδες τουρκοκυπριοι. Μετα την ανακοινωση [16/1/75] ομως της Βρεττανικης κυβερνησεως οτι θα επετρεπε την μεταβαση τους στην Τουρκια κατεφυγαν στις Βασεις και αλλες 2-3 χιλιαδες τουρκοκυπριοι." Χαραυγη 19/1/75

Εξαλλου, δεν παρατηρηθηκε το αντιστροφο φαινομενο, δηλαδη η "διαφυγη" απο τον Βορρα και η επιστροφη στον Νοτο, παρα μονο πολυ αργοτερα, μετα το '80 και σε πολυ μικρους αριθμους, κυρια απο πολιτικους φυγαδες ή αυτομολους.

Τα "Ανθρωπινα δικαιωματα", οι "δημοκρατικες ελευθεριες", η "ελευθερη διακινηση" ειναι τα συνθηματα της εποχης για τα ελληνοκυπριακα πολιτικα κομματα. Μα μονο οταν τους συμφερει. Η καταπατηση της θελησης των τουρκοκυπριων, οι οποιοι εδιναν ολη την περιουσια τους, εφευρισκαν τους πιο απιθανους τροπους για να διαφυγουν, και αψηφουσαν και το πιθανο "πεσιμο σε γκρεμους" απο την ελληνοκυπριακη αστυνομια δεν αποτελουσε για τα ελληνοκυπριακα κομματα παραβιαση ανθρωπινων δικαιωματων ουτε των δημοκρατικων ελευθεριων ουτε του δικαιωματος ελευθερης διακινησης.

Το επαναστατικο εργατικο κινημα εχει μια παραδοση πανω στα "ανθρωπινα δικαιωματα" και τις "δημοκρατικες ελευθεριες". Απο την μια ξεσκεπαζει την αφηρημενη και υποκριτικη προβολη τους απο την αστικη ταξη, που με αυτα εννοει συνηθως το "δικαιωμα" και την "ελευθερια" των αστων να εκμεταλλευονται τους εργατες, και απο την αλλη αναλαμβανει το ιδιο να ειναι ο πιο συνεπης υπερασπιστης τους για την εργατικη ταξη και τους καταπιεσμενους γενικα, και ιδιαιτερα αυτους που καταπιεζονται απο την "δικια του" αστικη ταξη, απο την "δικια του" αστυνομια, τους "δικους του" δικαστες, τον "δικο του" στρατο, το "δικο του" κρατος γενικα. Και τετοιοι καταπιεσμενοι ηταν η μεγαλη μαζα των τουρκοκυπριων πριν το '74 και ιδιαιτερα αυτοι που βρισκονταν στο Νοτο το '74.

Αλλα αυτη η παραδοση ηταν πολυ μακρινη για το ελληνοκυπριακο αριστερο κινημα. Αντιθετα, δεν εγιναν μονο δηλωσεις, επερωτησεις και μαχητικοι λογοι στην Βουλη και στις εφημεριδες, αλλα και μερικες απο τις πιο μαχητικες μαζικες διαμαρτυριες και κινητοποιησεις της εποχης για να **εμποδισουν** τους τουρκοκυπριους να πανε οπου θελανε, για να τους **αναγκασουν** να μεινουν στον Νοτο:

"Με δριμυτητα η Βουλη τα κομματα ΕΔΕΚ και ΑΚΕΛ και οι οργανωσεις Σοσιαλιστικη Νεολαια ΕΔΕΝ, μαθητικη νεολαια Δωρου Λοιζου, η ΠΕΚ, η ΕΚΑ, η Αδουλωτη Κερυνεια, η Παγκυπριος Επιτροπη Προσφυγων και πολλες αλλες οργανωσεις και σωματεια με ανακοινωσεις και τηλεγραφηματα διαμαρτυρονται και καταδικαζουν την Βρεττανικη αποφαση να επιτρεψει την μεταφορα των Τουρκοκυπριων απο τις Βασεις... στα κατεχομενα εδαφη" ΝΕΑ 17-1-75.

"Ηφαιστειο κατακραυγης κατεστη χθες η Ελευθερα Κυπρος εναντιον της αντικυπριακης αποφασεως της Βρεττανικης Κυβερνησεως **να επιτρεψει στους Τουρκοκυπριους των Βασεων να μεταβουν... στο Βορειο τμημα της νησου...** Σε ολες τις πολεις και σε πολλους προσφυγικους καταυλισμους οργανωθηκαν... **εκδηλωσεις διαμαρτυριας.**

'Εξω οι Βασεις απο την Κυπρο', 'Οχι στην Διχοτομηση', 'εξω τα ξενα στρατευματα απο την Κυπρο', 'Αγγλια-Τουρκια συνωμοσια' ηταν τα κυριοτερα συνθηματα που επικρατησαν...

... η επαρχιακη επιτροπη της ΕΔΕΚ σε συνεργασια με την επιτροπη πολεως της σοσιαλιστικης νεολαιας ΕΔΕΝ και προσφυγοποιηθεισες τοπικες κομματικες οργανωσεις πραγματοποιησε... **καθιστικη εκδηλωση διαμαρτυριας στα ορια της Βρεττανικης βασεως Δεκελειας.**

Πανω απο 500 προσωπα πηραν μερος και εκλεισαν τον δρομο για μια ωρα" ΝΕΑ 17-1-75.

"Ενας μαθητης σκοτωθηκε και πολλοι αλλοι τραυματιστηκαν στην περιοχη της βασεως Ακρωτηριου κατα την διαρκεια εκδηλωσεων εντονης αντιδρασεως ολοκληρου του Κυπριακου λαου στην αποφαση της Βρεττανικης κυβερνησεως οπως επιτρεψει να **μεταφερθουν... στα κατεχομενα εδαφη** οι αυτοπροσφυγοποιηθεντες Τουρκοκυπριοι στην Βαση Ακρωτηριου" ΝΕΑ 18-1-75

"Ξεσπασε χθες η λαικη οργη. Και με συνθημα 'Λαου

γροθια θα φερει λευθερια' με υψωμενες γροθιες 5,000 **μαθητες οργανωσαν χθες μαχητικες εκδηλωσεις στην Λευκωσια...**

Επυρπολησαν τεσσερα οχηματα, εβαλαν φωτια στα χτιρια της Αμερικανικης Πρεσβειας και του Βρεττανικου συμβουλιου και κατεστρεψαν εγγραφα και επιπλα των δυο κτιριων και του Βρεττανικου Προξενειου... αγανακτισμενοι μαθητες που οργανωσαν χθες στην Λευκωσια μαχητικη διαδηλωση κατα της συνωμοσιας που εξυφαινεται εναντιον της Κυπρου και της δολοφονιας του προσφυγα μαθητη... στο Ακρωτηρι" ΝΕΑ 19-1-75

Μετα απο αυτες τις κινητοποιησεις που **η ιδια** προωθουσε η **ΕΔΕΚ** με το αρθρο του Τ. Χατζηδημητριου (6/7/75) παριστανε τον υπερασπιστη των τουρκοκυπριων κατηγορωντας υποκριτικα την κυβερνηση οτι προσπαθει να εμποδισει τους τουρκοκυπριους να φυγουν με "αστυνομικα μετρα". Και ενα μολις μηνα αργοτερα καλουσε σε ακομα πιο αγριες μαζικες κινητοποιησεις που ειχαν σκοπο να εμποδισουν πραγματικα "με τη βια" τους τουρκοκυπριους να πανε εκει που ηθελαν:

"διακυρηξη της ΕΔΕΚ...

Η Κυπρος κινδυνευει οχι μοναχα απο εξωτερικους εχθρους που κρατουν υπο κατοχη 40% της γης μας... Κινδυνευει απο ενδοτικους χειρισμους που θα διευκολυνουν την ολοκληρωση της εθνικης καταστροφης... Προσφατο δειγμα οι συνομιλιες της Βιεννης οπου εκει εγινε μια συμφωνια που **παραδιδει επισημα τους Τουρκοκυπριους της ελευθερης Κυπρου στο Ντενκτας** και τους νεοαποικιστες της Αγκυρας...

Η συμφωνια σημαινει **πληρη αποδοχη διαχωρισμου... το Σοσιαλιστικο Κομμα ΕΔΕΚ καλει τον λαο στις επαλξεις καλει τους προσφυγες σε συναγερμο.**

Εργατες-αγροτες, πατριωτες της Κυπρου Αυτος ο τοπος μας ανηκει ειναι στο χερι μας να τον σωσουμε εξαρταται απο μας τους ιδιους να βαλουμε φραγμο στην καταστροφικη πορεια...

Με ρεαλισμο και χωρις ηττοπαθεια και συμβιβασμους ασυμβιβαστους με την εθνικη μας υποθεση, ας βαλουμε ακομα μια φορα φραγμο στα ξενα συνωμοτικα σχεδια..." ΝΕΑ 10-8-75

Να ενα απο τα αποτελεσματα αυτου του καλεσματος:

"Συμπλοκη μεταξυ ανδρων της αστυνομιας και των Ηνωμενων Εθνων με προσφυγες διαδηλωτες απειληθηκε χθες κατα την **μεταφορα των Τουρκοκυπριων** του χωριου Γυαλια στο Βορρα.

Για μιση περιπου ωρα οι προσφυγες καθονταν στη μεση του δρομου κοντα στην αστυνομικη σχολη Στροβολου και **εμποδιζαν** τα φορτηγα αυτοκινητα να μεταφερουν τα πραγματα των Τουρκοκυπριων στα κατεχομενα.

Τελικα αποχωρησαν υστερα απο εισηγηση της οργανωτικης επιτροπης της πορειας με κατευθυνση την Αρ-

χιεπισκοπη για να διαμαρτυρηθουν και να καταδικασουν εκεινους που υπεγραψαν την συμφωνια..." ΝΕΑ 19-8-75

Ειναι χαρακτηριστικο του κλιματος που επικρατουσε οτι πισω απο ολους αυτους τους αστους και μικροαστους πατριωτες η ηγεσια του εργατικου συνδικαλιστικου κινηματος εσυρε και τους εργατες:

"Μετα τους κρατικους υπαλληλους, τους εκπαιδευτικους, τους προσφυγες και τους μαθητες εκδηλωνουν την αγανακτησιν τους... και οι εργατουπαλληλοι οι επιχειρηματιες και οι τραπεζικοι υπαλληλοι με παγκυπρια σταση εργασιας... αυριο Δευτερα μεταξυ ενδεκατης και δωδεκατης μεσημβρινης.

Ηδη η ΠΕΟ η ΣΕΚ και η ΕΤΥΚ εκαλεσαν τα μελη τους να αποσχουν των εργασιων τους για να καταδικασουν την ενεργεια της Βρεττανικης Κυβερνησεως να επιτρεψει την μεταφορα των αυτοπροσφυγοποιηθεντων Τουρκοκυπριων στην Τουρκια και εκειθεν στα κατεχομενα Κυπριακα εδαφη" ΝΕΑ 19-1-75

ο χαρακτηρας των κινητοποιησεων της περιοδου 74-'75

Οι ελληνοκυπριοι αριστεροι, ιδιαιτερα η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ", αναφερονται στις κινητοποιησεις της περιοδου '74-75 για να δειξουν τις αγωνιστικες παραδοσεις τους και την επαναστατικοτητα της εποχης εκεινης:

"Η σημερινη ηγεσια της ΕΔΕΚ ειναι αξιολυπητη... ειδαμε την κατρακυλα της απο τες **επαναστατικες θεσεις που ειχε το '74-76...** στις εθνικιστικες αντιδραστικες θεσεις του '85" *

"Το καλοκαιρι του 1974, ηταν ισως απο τις πιο εκρηκτικες περιοδους της ιστοριας της Κυπρου. Μεσα στις σκληρες εκεινες συνθηκες, μα κυρια λογω της αντιστασης, η ΕΔΕΚ αρχισε να μαζικοποιειται. Μαζεψε στις γραμμες τις **τα αγωνιστικοτερα στοιχεια** - πιο πολυ νεολαια. Εγινε αναμφισβητητα το κομμα που αντιπροσωπευε σε εκεινη την ιστορικη συγκυρια, τες **αγωνιστικες διαθεσεις του εργατικου κινηματος**" **

Υπηρχε πραγματι ενα μαζικο κινημα στους δρομους το '74-75. Αλλα τουλαχιστον η προσπαθεια του να εμποδισει τους τουρκοκυπριους να φυγουν και να πανε οπου ηθελαν ηταν αντιδραστικη. Και το γενικοτερο ομως πολιτικο περιεχομενο του κινηματος αυτου δεν ηταν τοσο προοδευτικο οσο το θελει αυτη η αντιληψη.

Το μαζικο κινημα της περιοδου '74-75 ειχε βεβαια και μια δημοκρατικη αντιχουντικη αιχμη, αλλα δευτερευουσα, **ενταγμενη τελειως** σε μια εθνικιστικη ιδεολογια και στην εξυπηρετηση εθνικιστικων στοχων. Οπως ειδαμε, ακομα και η καταδικη του πραξικοπηματος και της ΕΟΚΑ-Β γινονταν εξαιτιας των "εθνικα προδοτικων" αποτελεσματων τους, εξαιτιας της "εθνικης τραγω-

---

* "ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ" αρ. 146, Γεν.-Φεβρ. '85

** "ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ" αρ. 171, Σεπτεμβρης '87

διας" που προκαλεσαν. Την περιοδο που το κινημα απαιτουσε την "καθαρση απο τους προδοτες πραξικοπηματιες" κανενας δεν ζητησε και δεν συνδεσε το αιτημα της καθαρσης με το αιτημα της τιμωριας και των φονιαδων αθωων τουρκοκυπριων, ενω υπηρχαν και πολλοι και γνωστοι τετοιοι οχι μονο απο τα προηγουμενα χρονια αλλα και απο το '74.

Το οτι ο Μακαριος εγινε ο στοχος της χουντας, δεν τον απαλλασε καθολου απο το γεγονος οτι ηταν πρωτεργατης στην καταπιεση των τουρκοκυπριων και αρα συνυπευθυνος και για τον πολεμο του '74. Ωστοσο το **κυριο αιτημα** των κινητοποιησεων μεχρι το Δεκεμβρη του '74 ηταν να γυρισει ο "εθναρχης" Μακαριος:

> "Ο λαος ομοφωνα και παλι εξεδωσε την ετυμηγορια του: Μακαριος Εθναρχης και Προεδρος. Χιλιαδες λαου στην Λεμεσο, χιλιαδες λαου στην Λευκωσια. Ολοκληρη η Κυπρος... διαδηλωσε την θεληση την αποφασιστικοτητα του να επαναφερει τον εκλεγμενο ηγετη του." ΤΑ ΝΕΑ 13/9/74

Παραλληλα το **κυριο συνθημα** που επικρατησε ολη εκεινη την περιοδο ηταν το "ενας ειναι ο εχθρος, ο ιμπεριαλισμος", το ριξιμο δηλαδη **ολων** των ευθυνων σε εξωτερικους παραγοντες και αρα η εμμεση **αθωωση των ελληνοκυπριων και ελληνων αστων** απο τις ευθυνες για αυτα που επαθαν και πριν και κατα την διαρκεια και μετα τον πολεμο του '74 ελληνοκυπριοι, τουρκοκυπριοι, τουρκοι και ελληνες εργαζομενοι. Εχουν μεινει ιστορικες οι διαδηλωσεις εξω απο την Αμερικανικη πρεσβεια που εφθασαν μεχρι ενοπλες συγκρουσεις με πεζοναυτες:

> "Με συνθηματα 'Εξω το ΝΑΤΟ', 'Εξω οι Αμερικανοι', 'Δολοφονε Κισιγκερ', 'Ζητω η Γαλλια', 'Η Κυπρος ειναι δικη μας', 'Καραμανλη κρατα γερα', 'Ζητω η εθνοφρουρα' κ.α. και με πλακατ στα οποια ανεγραφοντο συνθηματα οπως 'Κισσιγκερ - Χιτλερ', 'Εξω η χουντα και η Αμερικη', 'Αισχος στο ΝΑΤΟ', 'Καραμανλη κρατα γερα ο Ελληνισμος ειναι μαζι σου', **'Το ΝΑΤΟ κατεστρεψε την Κυπρο'**, 'Εξω το ΝΑΤΟ και οι Αμερικη' κ.α. χιλιαδες οργισμενοι Ελληνες της Κυπρου αφησαν την οργη τους να ξεσπασει.
>
> Δημοσιοι υπαλληλοι, εκπαιδευτικοι, γιατροι, εργατες, υπαλληλοι, εμποροι, προσφυγες και συγγενεις πεσοντων αντρες και γυναικες... ξεχυθηκαν σε μια συγκλονιστικη πορεια οργης εναντια στους **αληθινους ενοχους στους Αμερικανους.**" ΤΑ ΝΕΑ 21/8/74.

Αυτες ηταν οι δυο κυριες αιχμες οχι μονο για τα ελληνοκυπριακα πολιτικα κομματα αλλα και για το μαζικο κινημα ολη την περιοδο.

> "Περαν των 70 χιλιαδων λαου συνερρευσαν απο καθε γωνια της πολεως και επαρχιας Λεμεσου. Συγκλονιστικες εκδηλωσεις διαδεχονται η μια την αλλη παρα τας συνεχεις προκλησεις των μισθοφορων της ΕΟΚΑ Β. Τεραστια πανω με συνθηματα σαφως διερμηνειον την απαιτηση του 99% του Κυπριακου λαου: **'Να επιστρεψει αμεσως ο εθναρχης' 'Κατω ο ιμπεριαλισμος'** 'Να αποκατασταθει η δημοκρατικη ταξις' 'ΟΧΙ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗ' 'ΝΑ ΦΥΓΟΥΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ'... την συγκεντρωση οργανωσαν ΕΔΕΚ, ΕΑΛ, ΠΕΚ, ΠΕΟ, ΕΚΑ." ΤΑ ΝΕΑ 1/10/74.

Δεν υπαρχει αμφιβολια οτι εχουν αναμειχθει και εχουν **ευθυνες** και οι "μεγαλες δυναμεις" για τις τραγωδιες που εζησαν οι ελληνοκυπριοι και τουρκοκυπριοι εργαζομενοι. Ειναι **ενοχοι** για παρα πολλα εγκληματα σε ολο τον κοσμο, αλλα **στην περιπτωση του Κυπριακου** οι μεγαλυτερες ευθυνες ανηκουν οπως ειδαμε στους ελληνοκυπριους, ελληνες, τουρκους και τουρκοκυπριους αστους. Εξαλλου οι ευθυνες που καταλογιζαν και καταλογιζουν στους ιμπεριαλιστες οι ελληνοκυπριοι αριστεροι σε σχεση με το Κυπριακο δεν αφορουν τοσο αυτες τις ιδιες τις τραγωδιες, τον πολεμο, τους νεκρους, τους προσφυγες, την ανεργια και την μεταναστευση, αλλα κυρια οτι πηραν το μερος του "εχθρου", οτι συμβαλαν στην ηττα του δικου τους εθνους και οχι στην ηττα των "εχθρων του εθνους τους", των τουρκοκυπριων και της Τουρκιας.

Ετσι ο "αντιιμπεριαλισμος" δεν ηταν παρα η αριστερη δικαιολογια του ελληνικου εθνικισμου, που παρεμενε το κυριαρχο χαρακτηριστικο του κινηματος το '74-75.

Αυτος ο εθνικισμος ηταν ιδιαιτερα φανερος σε μερικες απο τις μαζικοτερες και μαχητικοτερες κινητοποιησεις, αυτες που εγιναν αμεσως μετα την ανακυρηξη του Ομοσπονδου Τουρκοκυπριακου Κρατους στις 13/2/75, στις οποιες εμφανιστηκαν και σωβινιστικα φιλοπολεμα συνθηματα:

> "Με πρωτοβουλια της Σοσιαλιστικης Νεολαιας ΕΔΕΝ πολλοι νεοι οργανωσαν αργα χθες την νυκτα ειρηνικη διαδηλωση στους κεντρικους δρομους της Λευκωσιας... ξεκινησαν απο την πλατεια Μεταξα και με συνθηματα 'Λαου γροθια θα φερει λευτερια', **'Ελλας πολεμα μας το χρωστας'** [!], 'εξω ολοι οι στρατοι' και αλλα πηγαν στην Ελληνικη πρεσβεια... σε ολη την διαρκεια της διαδηλωσης ο λαος επευφημουσε ζωηρα τους διαδηλωτες που απαντουσαν στα χειροκροτηματα: Λαε κατεβα στον αγωνα" ΝΕΑ 14-2-75

Ο συνδιασμος του συνθηματος "Ελλας πολεμα, μας το χρωστας" μαζι με το "εξω ολοι οι στρατοι" δειχνει οχι μονο την υποκρισια των πολιτικων δυναμεων που το προωθησαν αλλα και την πολιτικη αφελεια και ανωριμοτητα του μαζικου κινηματος που τα υιοθετησε.

Μια πολυ καθαρη διατυπωση του πραγματικου περιεχομενου των μαζικων κινητοποιησεων και γενικοτερα του κλιματος που επικρατουσε, μπορουμε να δουμε σε μια συνεντευξη που εδωσε στην Αθηνα πολυ νωρις, τον Σεπτεμβρη του '74, ο Λυσσαριδης της ΕΔΕΚ, της "αγωνιστικης πρωτοποριας" του κινηματος. Εδω φαινεται οτι οπως και η οψιμη "φιλια" και "βοηθεια" στους τουρκοκυπριους του Νοτου που συναντησαμε προηγουμενα, ετσι και η "δημοκρατια" και ο "αντιφασισμος" δεν θεωρουνταν και δεν προβαλονταν παρα σαν μεσα για την επιδιωξη των ελληνικων εθνικων στοχων:

> "Εμεις ο **ελληνισμος** της Κυπρου και ιδιαιτερα η αγωνιστικη πρωτοπορια της ΕΔΕΚ θα σταθουμε ακλονητοι στις **εθνικες επαλξεις**... με την αποφαση να αποκρ[illegible]ουμε και ξενη κατοχη και απαραδεκτους συμβιβασμους πο[illegible] βαλλονται σαν ρεαλιστικες λυσεις και που π[illegible]ρικλει[illegible] σπερμα της ολοκληρωσης της **εθνικης τραγωδιας**...
>
> Ετοιμαζομαστε για την μαχη της Κυπρου και εχουμε αναγκη ενος **παλλαικου συναγερμου στην Κυπρο. Δημιουργια**

ενος κλιματος αντιστασης και οχι παθητικης θεωρησης. Και για να την πετυχουμε χρειαζομαστε δημοκρατια, χρειαζομαστε να απαλλαγουμε απο τα καταλοιπα του φασισμου και του πραξικοπηματος... παρατασις της σημερινης εκκρεμοτητας και της ερμαφροδιτης καταστασης θα αποβει εις βαρος των **εθνικων προοπτικων**, θα αποβει μοιραια για το **εθνικο θεμα**, θα οδηγησει σε υπονομευση του **εθνικου μετωπου.** Χρειαζομαστε δημοκρατια και αντιστασιακο κλιμα. Χρειαζομαστε μια συνταγματικη ταξη με τον προεδρο Μακαριο πλαισιωμενο με τις γνησιες πατριωτικες αντιπραξικοπηματικες δυναμεις...

Προετοιμαζομαστε για καθε μορφης αντισταση. Θα σταθουμε φρουροι των **ελληνικων** κυπριακων θερμοπυλων. Γι' αυτο οι Εφιαλτες ζητουν να μας δολοφονησουν. Ομως οι ιδεες δεν δολοφονουνται, οσοι πεθαινουν για λευτερια **και για την Ελλαδα** παραμενουν ορθιοι νεκροι φρουροι των θερμοπυλων" Ομιλια Λυσσαριδη σε διασκεψη τυπου στην Αθηνα, ΤΑ ΝΕΑ 21/9/74.

τα συμφεροντα των εργαζομενων

Σε αυτο το κλιμα των υποτιθεμενων "αγωνιστικων παραδοσεων του εργατικου κινηματος", τι εγιναν τα ιδια τα ιδιαιτερα συμφεροντα της εργατικης ταξης;

"**Ομοφωνως** η Βουλη εψηφισε χθες **υπερ της μειωσεως των απολαβων ολων των εργαζομενων απο 10% μεχρι 25%** αναλογως της αμοιβης εκαστου εργοδοτουμενου... με σκοπον την αντιμετωπισιν της δημιουργηθησης εκ της Τουρκικης εισβολης καταστασεως και την ανακουφησιν των πληγεντων..." ΤΑ ΝΕΑ 31/10/1974.

Αυτα εκανε "ομοφωνα" με τους υπολοιπους και η πολιτικη ηγεσια αυτου του "αγωνιστικου εργατικου κινηματος". Και δυστυχως ουτε σταγονα απο την μαχητικοτητα των υπολοιπων κινητοποιησεων δεν ξεχυλισε για να επιτρεψει στους ελληνοκυπριους εργατες να υπερασπιστουν τα δικα τους ανεξαρτητα ταξικα συμφεροντα εναντια στις "ομοφωνες" παραχωρησεις στους ελληνοκυπριους αστους. Ακομα και ο σημαντικοτερος εργατικος αγωνας της περιοδου, η απεργια και καταληψη στην Κοκα-Κολα τον Γεναρη του '75, εγινε εναντια σε αυθαιρεσιες του εργοδοτη που ξεπερνουσαν κατα πολυ αυτες τις παραχωρησεις, και επειδη η διευθυνση επαψε να αναγνωριζει τις συντεχνιες. (ειδικη αναφορα στην απεργια αυτη γινεται στο σχετικο παραρτημα)

Τι ειδους "αγωνιστικες παραδοσεις" ηταν λοιπον αυτες που ενω μπορουσαν να κινητοποιησουν δεκαδες χιλιαδες εξω απο την αμερικανικη πρεσβεια για να καταγγειλουν το ΝΑΤΟ που καταστρεψε "την Κυπρο" δεν μπορουσαν **ολοκληρη εκεινη την περιοδο** να προστατεψουν εστω στο ελαχιστο τις εργατικες κατακτησεις που χτυπιονταν αγρια απο την αστικη ταξη;

Ξανατονιζουμε οτι δεν υπονοουμε οτι εργατικο κινημα υπαρχει μονο οταν γινονται οικονομικοι αγωνες. Ενα δυνατο εργατικο κινημα, δηλαδη μια εργατικη ταξη που βρισκεται σε ψηλο σημειο αυτοπεποιθησης, οργανωσης και κινητοποιησης, μπορει να ειναι συνδεμενο και με καθαρα πολιτικα θεματα, για παραδειγμα οι βασεις, τα πυρηνικα, το διαζυγιο, οτιδηποτε. Οταν ομως την ιδια ακριβως στιγμη χτυπιουνται οι πιο βασικες οικονομικες κατακτησεις της εργατικης ταξης και αυτο το κι-

νημα δεν αντιδρα εστω και ελαχιστα σε αυτο, τοτε σιγουρα κατι δεν παει καλα με αυτο το κινημα. Μια συνειδητοποιημενη, οργανωμενη εργατικη ταξη που εχει αρκετη αυτοπεποιθηση **σαν ταξη**, και μαλιστα που δημιουργει "αγωνιστικες παραδοσεις", δεν αφηνει να της παρουν κυριολεκτικα το ψωμι απο το στομα χωρις να αντιδρασει. Η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη δεν δημιουργουσε το '74 τις **δικες της** αγωνιστικες παραδοσεις, αντιθετα χρησιμοποιουνταν απο αλλες, ξενες κοινωνικες δυναμεις, τους αστους και τους μικροαστους, και μαλιστα για στοχους αντιθετους προς τα συμφεροντα της.

Ενω οι ελληνοκυπριοι αστοι χρησιμοποιουσαν τα αποτελεσματα του πολεμου, τους προσφυγες που ηταν ετοιμοι να δουλεψουν για ψιχουλα και τις "ομοφωνες" αποφασεις δεξιων και αριστερων για διαφορες περικοπες, η ηγεσια του συνδικαλιστικου κινηματος οχι μονο συμμετειχε και στηριζε την "ομοφωνια" αλλα διοργανωνε ταυτοχρονα "μεγαλειωδεις" κινητοποιησεις, παναπεργιες και στασεις εργασιας ειτε για να εμποδισει την μετακινηση των τουρκοκυπριων ειτε για να καταγγειλει την "εθνικη προδοσια", οπως εγραφε στις 12 του Ιουλη του 75 ο πρωτοσελιδος τιτλος της Χαραυγης : "Την 15η Ιουλιου για την καταδικη της εθνικης προδοσιας η μεγαλυτερη παναπεργια στην Κυπρο". Το οτι οι αστοι υποστηριζαν και συμμετειχαν και αυτοι σε αυτες τις παναπεργιες δεν ανησυχουσε κανενα βεβαια.

Ουτε αυτοι που τοτε θεωρουνταν απο πολλους η πιο μαχητικη και αριστερη πρωτοπορια του κινηματος, η νεολαια της ΕΔΕΚ, δεν ανησυχουσε για αυτη την εθνικη ενοτητα:

> "Για την κινητοποιηση του Κυπριακου λαου στον αγωνα, την διαμαρτυρια για την ανακηρυξη τουρκοκυπριακου κρατιδιου και την υποστηριξη της κυπριακης προσφυγης στο Συμβουλιο Ασφαλειας οι μαζικες οργανωσεις της Κυπρου αποφασισαν την ακινητοποιηση των παντων για δυο ωρες τη παραμονη της συζητησης της προσφυγης. Η εκδηλωση προβλεπε το σταματημα καθε δουλειας, καθε κινησης καθως και πικεττοφοριες... προς τις πεντε πρεσβειες των μονιμων μελων του Συμβουλιου Ασφαλειας. **Ειναι ενθαρρυντικο το γεγονος οτι οι μαζικες οργανωσεις της Κυπρου μπορουν, παρολες τις διαφορες τους σε ιδεολογικους προσανατολισμους, να καμνουν κοινες εκδηλωσεις.** Ωστοσο πρεπει να κανουμε μερικες διαπιστωσεις. Κατ' αρχην η εκδηλωση δεν πετυχε γιατι δεν μπορεσαμε να καμουμε εμφανη την ακινησια. Ειναι πολυ ευκολο να χαλαση η εντυπωση της ακινησιας απο μερικους μονο κινουμενους. Υστερα ο κοσμος εμεινε χωρις μια καποια θεση στην εκδηλωση, χωρις τροπο να νοιωση τη συμβολη του. Πρεπει να αναθεωρησουμε ριζικα την εννοια της κινητοποιησης. Για να μπορει να προσφερει στον αγωνα." "σοσιαλιστικη εκφραση" δευτερη περιοδος Φεβραρης - Μαρτης 1975 αριθ. 4

Ακομα και για αυτους το προβλημα ηταν οτι αυτες οι **εθνικιστικες** εκδηλωσεις δεν ηταν **αρκετα μαζικες και αγωνιστικες.** Το οτι αριστερες και δεξιες συντεχνιες μαζι με αστικες οργανωσεις συνεργαζονταν μια χαρα οχι μονο δεν τους προβληματιζε αλλα τους χαροποιουσε. Το ζητημα ομως για τους αριστερους πρεπει να ειναι, ποια πολιτικη υπερισχυει σε παρομοιες συνεργασιες. Αν δεξιες εργατικες οργανωσεις αναγκαζονται να συνεργαστουν με τους αριστερους για την υπερασπιση των συμφεροντων της εργατικης ταξης, τοτε εχουν καθε λογο να χαιρονται οι αριστεροι. Στην περιπτωση αυτη ομως η συνεργασια δεν

ηταν παρα αλλη μια ενδειξη οτι συμφωνουσαν ολοι στον ελληνικο εθνικισμο, στην υποστηριξη των ελληνοκυπριακων συμφεροντων και προνομιων, μαζι φυσικα και η νεολαια της ΕΔΕΚ "παρολες τις διαφορες τους σε ιδεολογικους προσανατολισμους".

Οι "αγωνιστικες παραδοσεις" και οι μαζικες κινητοποιησεις του '74-75 ηταν στην ουσια τους πατριωτικες-μικροαστικες, ασχετα αν αυτο κρυβονταν πισω απο αντιιμπεριαλιστικα δημοκρατικα και λαικιστικα συνθηματα. Η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη δεν εχασε αλλα κερδισε απο την φθορα αυτων των παραδοσεων και της ΕΔΕΚ, που ηταν στην ηγεσια εκεινου του κινηματος. Ευτυχως, οι αντικατοχικες πορειες και εκδηλωσεις και τα εθνικιστικα συλλαλητηρια καταδικης της "εθνικης προδοσιας" δεν ειναι πια τα τελευταια χρονια ουτε τοσο μαζικα ουτε τοσο μαχητικα, αφηνοντας καποιο χωρο για ενα πραγματικα ταξικο κινημα.

Παρ' ολα αυτα, το 1974 ηταν μια πολυ κρισιμη περιοδος για την κυπριακη κοινωνια και σαν τετοια γεματη αντιφασεις. Ηταν φυσικο να εμφανιστει και ριζοσπαστικοποιηση και κινητοποιηση ολοκληρων μαζων που παραδοσιακα ηταν αδιαφορες και παθητικες. Και την ριζοσπαστικοποιηση αυτη δεν μπορει να την πεταξει κανεις ολοκληρη στα σκουπιδια, παρολο το αντιδραστικο-εθνικιστικο πολιτικο περιεχομενο της. Πολυς κοσμος πηρε για πρωτη φορα μια γευση του μαζικου κινηματος, αυτενεργειας, πολιτικης πρακτικης, και αμφισβητησης. Αρκετοι ειδαν τον εαυτο τους σαν αριστερο ή ακομα και σαν επαναστατη, οσο και αν δεν ηταν αριστερη η πολιτικη που υποστηριζαν. Και κυρια, αμφισβητηθηκε η πολιτικη της παραδοσιακης αριστερας, του ΑΚΕΛ, απο ενα εστω και μικρο αριθμο μαχητικους νεους και διαννοουμενους μικροαστους που απο παραδοση ανηκάν στον χωρο του ΑΚΕΛ.

Μεσα ομως στην συγχιση και τις αντιφασεις της περιοδου, και μετα απο το εντονα εθνικιστικο παρελθον της ελληνοκυπριακης αριστερας, αυτοι που κερδισαν απο αυτες τις μαζικες κινητοποιησεις και αυτην την αμφισβητηση ηταν κυρια οι μαχητικοι-ριζοσπαστες εθνικιστες, ιδιαιτερα η καλυμμενη πισω απο αριστερη 'επαναστατικη' δημαγωγια σωβινιστικη πολιτικη της ΕΔΕΚ αλλα και αλλες καταστασεις, πολυ πιο περιθωριακες βεβαια που χωρις το '74 δεν ειχαν καμμια πιθανοτητα υπαρξης.

Η τραγωδια του πολεμου του 1974 ηταν πολυ πραγματικη. Νεκροι, προσφυγες, αγνοουμενοι, ανεργια, διαλυμενες οικογενειες. Η ριζοσπαστικοποιηση, οι μαζικες κινητοποιησεις, η αμφισβητηση, ολα αυτα ηταν πολυ φυσικα και πολυ υγιεινα και ζητουσαν πολιτικη εκφραση, καποιο πλαισιο που να εξηγει γιατι εγιναν ολα αυτα και ποιοι ηταν οι υπευθυνοι, και να δινει καποια προοπτικη.

Η μονη ορατη προοπτικη ηταν ο αριστερος εθνικισμος. Δεν υπηρχε καμμια συγκροτημενη και οργανωμενη διεθνιστικη-επαναστατικη πολιτικη που θα εδινε προοδευτικη προοπτικη σε αυτη την ριζοσπαστικοποιηση την αμφισβητηση και στο μαζικο κινημα. Αλλα θαταν λαθος να προεξοφλουμε οτι κατι τετοιο ηταν αδυνατο να γινει. Μερικες βεβαια μαζικες κινητοποιησεις, ιδιαιτερα σαν αυτες που ειχαν σκοπο να εμποδισουν την μετακινηση των τ/κ στον Βορρα οι επαναστατες επρεπε οχι μονο να μην τις υποστηριξουν αλλα και να τις καταγγειλουν - οπως πρεπει να καταγγελουν και σημερα κινητοποιησεις οπως οι αντικατοχικες πορειες, οι γυναικες που "επιστρεφουν" στον Βορρα κλπ. Σε

αυτα θα αναγκαζονταν να πανε εναντια στο ρευμα.

Υπηρχαν ομως αλλες πιο αντιφατικες καταστασεις, οπως οι αντιαμερικανικες πορειες και οι κινητοποιησεις των προσφυγων. Σε αυτες μπορουσαν να επεμβουν και επρεπε να συμμετεχουν, αλλα χωρις να υποτασσονται στο γενικο κλιμα και να μασανε τα λογια τους. Ναι, θα επρεπε να λεμε, η αμερικανικη κυβερνηση ειναι αντιδραστικη, αλλα οι δικοι μας αστοι σε αυτη την περιπτωση εχουν ακομα μεγαλυτερη ευθυνη. Ναι, να παμε στην Αμερικανικη πρεσβεια, αλλα πανω απο ολα να παμε και στην ελληνικη πρεσβεια και την ελληνοκυπριακη βουλη, οχι με συνθηματα "Ελλας πολεμα" και "εξω ολοι οι στρατοι" αλλα "εξω ο ελληνικος στρατος". Ναι, επρεπε να γινεται προπαγανδα στους προσφυγες, οχι με συνθημα "θελουμε τα σπιτια μας", αλλα με συνθημα "θελουμε σπιτια". Γενικα, καθοδηγουμενοι απο την επαναστατικη παραδοση οτι ο κυριος εχθρος ειναι η δικια μας αστικη ταξη. Μονο ετσι θα μπορουσε να εχει καποια πιο σημαντικα ωφελη για το επαναστατικο κινημα εκεινο το μαζικο κινημα και η ριζοσπαστικοποιηση.

ΜΕΤΑ ΤΟ 1974 – Η ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ

Η Κυπριακη Δημοκρατια

Παρα την στρατιωτικη ηττα, οι ελληνοκυπριοι αστοι συνεχιζουν και μετα το '74 να εχουν το πανω χερι απο πολιτικη αποψη στο διεθνη χωρο. Η κρατικη εξουσια στον νοτο κληρονομα το στατους της "Κυπριακης δημοκρατιας", σαν ανεξαρτητο κρατος-μελος του ΟΗΕ με "διεθνη οντοτητα", και αναγνωριζεται διεθνως σαν η νομιμη εξουσια πανω σε **ολη** την Κυπρο, αντιθετα με την κρατικη εξουσια στον βορρα που θεωρειται "ψευδοκρατος" και δεν αναγνωριζεται διεθνως.

Πολυ συντομα καταφερνουν να ξαναποκτησουν και οικονομικη ισχυ, μετα το πολυδιαφημισμενο "οικονομικο θαυμα". Απο αυτη την θεση συνεχιζουν την πολιτικη επιθετικοτητας εναντια στους τουρκοκυπριους χρησιμοποιωντας την "Διεθνοποιηση" του Κυπριακου.

Για τον μεσο ελληνοκυπριο η "διεθνοποιηση" σημαινει "να παμε σε ολα τα διεθνη βηματα" για "να μας ακουσουν, να πουμε το δικιο μας, και να ζητησουμε βοηθεια".

Στην πραγματικοτητα για τους ελληνοκυπριους αστους η "διεθνοποιηση" εχει μια πολυ πιο σημαντικη λειτουργια. Την διατηρηση διεθνως του στατους της "Κυπριακης Δημοκρατιας" σαν του μονου νομιμου κρατους στην Κυπρο, και την παρεμποδιση της αναγνωρισης οποιασδηποτε κρατικης οντοτητας στην βορεια Κυπρο, με ολα οσα συνεπαγεται αυτο.

Οι προσφυγές στα Ηνωμενα Εθνη και σε ολα τα αλλα διεθνη βηματα (αδεσμευτοι, κοινοπολιτεια, κοκ) εχουν βεβαια σαν στοχο την εκδοση ευνοικων ψηφισματων, αλλα το βασικοτερο ειναι να συνεχιζει να παρουσιαζεται σε αυτα ο ελληνοκυπριος αντιπροσωπος σαν ο εκπροσωπος "της Κυπρου", και να εμποδιστει η εμφανιση τουρκοκυπριων εκπροσωπων ή, οπου αυτο ειναι αδυνατο, να εμφανιζονται μονο σαν εκπροσωποι της τουρκοκυπριακης κοινοτητας. Παρομοιοι ειναι οι λογοι που προωθειται τοσο εντονα η συγκληση στην νοτια Κυπρο πολλων διεθνων συνεδριων (πχ ιατρικα, δημοσιογραφικα). Ολα αυτα τα Συνεδρια παρουσιαζονται σαν να μη γινονται στην νοτια Κυπρο αλλα στην "Κυπρο",

τα φιλοξενει η Κυπριακη Δημοκρατια και χρησιμευουν σαν αποδειξη της αναγνωρισης της Κυπριακης Δημοκρατιας σαν την κυβερνηση της Κυπρου.

Για τους ελληνοκυπριους αστους η "Κυπριακη Δημοκρατια" δεν ειναι ενας απλος τιτλος, αλλα ενα πραγματικο "οπλο του αγωνα", ενα εργαλειο επιθεσης και καταπιεσης των τουρκοκυπριων γενικα που εχει στοχο να αποκαταστηση την κυριαρχια των ελληνοκυπριων αστων σε ολοκληρη την Κυπρο. Και αυτο δεν ειναι μια καινουργια πολιτικη, εφαρμοζονταν και ολη την προηγουμενη περιοδο.

Αλλα οι αντιφασεις που υπηρχαν απο το '63 ως το '74 αναμεσα στην αναγκη των ελληνοκυπριων αστων για μια διεθνως αναγνωρισμενη ανεξαρτητη Κυπριακη Δημοκρατια, κατοχυρωμενη απο τις συμφωνιες και συνθηκες Ζυριχης-Λονδινου, και στις διακυρηξεις τους για την ελληνικοτητα της Κυπρου και την ακυροτητα των ιδιων των συμφωνιων και του Συνταγματος δεν επαψαν να υπαρχουν μετα τον πολεμο του '74.

Η υποκρισια που φανερωναν αυτες οι αντιφασεις ηταν παντα εξοφθαλμη, αλλα μετα την ηττα του '74 αυτο μπορουσε να γινει επικινδυνο, γιατι εκανε λιγοτερο πειστικη την εικονα ενος "ανεξαρτητου κρατους" που δεχτηκε απροκλητη επιθεση απο ενα ξενο κρατος, μειωνοντας ετσι και την αξιοπιστια των επιχειρηματων των ελληνοκυπριων αστων εξω απο την νοτια Κυπρο.

Ειναι μαλιστα τοσο προκλητικη πια αυτη η υποκρισια ωστε να την διαπιστωνει με ανησυχια ακομα και ο "Νεοκυπριακος Συνδεσμος", μια καθε αλλο παρα αριστερη ομαδα μεσοαστων και μικροαστων διαννοουμενων που νομιζουν οτι για να "λυθει το προβλημα" χρειαζεται περισσοτερη συνεπεια στην πολιτικη της ενισχυσης της "κρατικης μας υποστασης":

> "Λανθασμενη συνηθεια χαρακτηριζει ο Νεοκυπριακος Συνδεσμος την ανακρουση του Εθνικου Υμνου της Ελλαδος...
>
> Η ανακρουση του Εθνικου Υμνου της Ελλαδος κρινεται οτι προκαλει πολιτικη ζημια 'γιατι σιγουρα ετσι ευθυγραμμιζομαστε με τη θεωρια της Τουρκιας για τη μη υπαρξην Κυπριακου κρατους αλλα δυο κοινοτητων προεκτασεων των λεγομενων μητερων πατριδων'" *
>
> "Ειναι... η κρατικη υποσταση της Κυπρου ενα αποφασιστικο οπλο στον αγωνα για τη σωτηρια του λαου μας. Πως ομως ενισχυουμε την κρατικη μας οντοτητα στη πραξη;...
>
> Ενα κρατος, πολυεθνικο εστω σαν το δικο μας, δεν μπορει παρα να εχει τα συμβολα του... Θα θελαμε να αναφερθουμε στο θεμα της σημαιας και του Εθνικου Υμνου. Το αρθρο 4 του Συνταγματος, αναφερει οτι η Κυπριακη Δημοκρατια 'εχει ιδιον σημαια.'... Η Κυπριακη σημαια συμβολιζει την κυριαρχια της Κυπριακης Δημοκρατιας στα ελευθερα εδαφη και η μη χρησιμοποιηση της απο μερους της πολιτικης και στρατιωτικης ηγεσιας, μειωνει το κυρος της σημαιας, της ηγεσιας και κατ' επεκταση την υποσταση και την ενοτητα του κρατους που συμβολιζει... Σαν κρατικο

* Φιλελευθερος 19/8/76

συμβολο εχει πολυ βαθιες πολιτικες προεκτασεις και η αντιπαραθεση στο κυπριακο χωρο της κυπριακης σημαιας με την τουρκικη, θα εδινε στο κυπριακο προβλημα χαρακτηρα συμφωνο με την ακολουθουμενη κυβερνητικη πολιτικη. Αντιθετα η προβολη της Ελληνικης αντι της Κυπριακης σημαιας, ενισχυει την εντυπωση οτι το προβλημα μας δεν ειναι τιποτε αλλο παρα Ελληνοτουρκικη διαμαχη.

Τις ιδιες αρνητικες προεκτασεις εχει για τον αγωνα της Κυπρου και η χρησιμοποιηση, απο την επισημη Κυπρο, του Εθνικου Υμνου της Ελλαδας... Η ανακρουση ομως του Ελληνικου Εθνικου Υμνου σε επισημες εκδηλωσεις του κυπριακου κρατους ειναι περα για περα υπονομευτικη του κυπριακου κρατους." *

Αυτα ανησυχουσαν παλιοτερα τον Νεοκυπριακο Συνδεσμο. Τελευταια ομως τα πραγματα εχουν γινει ακομα πιο ζορικα, σε βαθμο που να σηκωνεται η τριχα των "καλοπροαιρετων" αυτων μικροαστων:

"την αναβιωση 'αρρωστημενων αποπροσανατολιστικων και επικινδυνων εθνικιστικων καταστασεων' στη Κυπρο διαπιστωνει ο Νεοκυπριακος Συνδεσμος και υποδειχνει στη Κυβερνηση οτι 'δεν μπορει να ειναι ανευθυνη και να ανεχεται ενεργειες αντιθετες προς το Συνταγμα και **που υποσκαπτουν το Κρατος, τη στιγμη που διαλαλουσε οτι το κυριοτερο οπλο του αγωνα μας ειναι η κρατικη μας υποσταση**'...

Η ανακοινωση του Νεοκυπριακου Συνδεσμου αναφερεται σε εκδηλωσεις στην Κυπρο που **μαρτυρουν αναβιωση της Ενωσης**... αναφερει σχετικα... 'Οργανωθηκε προσφατα απο καποιες φοιτητικες οργανωσεις συνδιασκεψη... [οπου] αποφασισαν την στενοτερη συνεργασια μεταξυ τους με σκοπο την ανανεωση του ενωτικου κινηματος και της αναζωπυρωσης της ενωτικης ιδεολογιας... ". **

Δεν ειναι μονο ο σχετικα περιθωριακος Νεοκυπριακος Συνδεσμος που ανησυχει απο ενεργειες που βαζουν σε αμφισβητηση την "κρατικη υποσταση". Σε αρθρο στον Φιλελευθερο σε σχεση με το "κυπριακο πανεπιστημιο" διαβαζουμε:

"Σε μας αντηχουν καποια παρεμφερη μηνυματα - και εδω και στην Αθηνα - περι 'οραματισμων' που εμειναν 'ανεκπληρωτοι', περι 'εθνικων ποθων' που 'ανεσταλησαν' σε μια δεδομενη στιγμη απο 'αδηριτη αναγκη', περι 'αναστηλωσεως των παραδοσεων της Φυλης' και τα παρομοια, που μας προβληματιζουν παρα πολυ, οχι μοναχα σε σχεση με το Πανεπιστημιο, αλλα περισσοτερο σε σχεση με καποια μεταποιηση της ευρυτερης πολιτικης μας προς καποιους σωβινιστικους λαβυρινθους, που απειλουν να μας ριξουν παρα πολυ εξω απο την **κρατικη μας υποσταση και την ανεξαρτησιακη μας οντοτητα** οπου ειχαμε **σημερα** παγια προσανατολισμενη την πυξιδα των πολιτικων στοχων μας - και εδω και

---

* Απο "Μελετη του Νεοκυπριακου Συνδεσμου", δημοσιευθηκε σε ελληνοκυπριακες εφημεριδες 7-9/7/78

** Φιλελευθερος 3-9-87

στο διεθνες πεδιο." *

Βεβαια η Ενωση σαν **αμεσος** και **επισημος** στοχος δεν υπαρχει για την ωρα για την ελληνοκυπριακη αρχουσα ταξη. Αλλα αν βλεπαμε μονο αυτο θα χαναμε την ουσια. Ετσι και αλλοιως οι ελληνοκυπριοι αστοι εχουν αναγκαστικα, αυτη την περιοδο τουλαχιστον, πολλα κοινα συμφεροντα και κοινη μοιρα με την ελληνικη αστικη ταξη, ** τον "μεγαλο αδελφο" που την υποστηριζει απεναντι στην Τουρκια, παρα τις αντιθεσεις που μπορουν να εμφανιζονται μεταξυ τους. Η "αναζωπυρωση της ενωτικης ιδεολογιας" δεν ειναι απλα "αρρωστημενες αποπροσανατολιστικες και επικινδυνες εθνικιστικες καταστασεις" αλλα η αντανακλαση στο ιδεολογικο επιπεδο αυτης της πραγματικοτητας, οπως δεν ειναι "λαθη" ο ελληνικος εθνικος υμνος και η ελληνικη σημαια που κυριαρχουν στις δημοσιες ελληνοκυπριακες εκδηλωσεις και τα δημοσια κτιρια, πραγματα που επισης φαινονται ακατανοητα στους "Νεοκυπριους". Ακομα και η ΝΕΔΗΣΥ, η νεολαια του ΔΗΣΥ, μια καθε αλλο παρα περιθωριακη πολιτικη οργανωση, αντιδρα στην προηγουμενη ανακοινωση του Νεοκυπριακου Συνδεσμου:

> "Στο εθνος των Ελληνων, ανηκει και ο Κυπριακος Ελληνισμος, ειτε αυτο αρεσει ειτε δεν αρεσει σε μερικους και ουτε το κρατος καταλυεται οταν οι πολιτες του διατηρουν την εθνικη τους ταυτοτητα και προσωπικοτητα και ουτε οταν οι πολιτες του **διεκδικουν το αναφαιρετο δικαιωμα αυτοδιαθεσης τους...**
>
> Η ΝΕΔΗΣΥ πιστευει οτι στις εντεχνες προσπαθειες αποπροσανατολισμου της νεολαιας μας στη συγχιση ιδεων στοχων και σκοπων του εθνικου μας θεματος, μονο η χαραξη απο ολοκληρο το εθνος κοινης Πανεθνικης πολιτικης **με βραχυπροθεσμους στοχους και μακροπροθεσμο εθνικο προορισμο θα θεσουν φραγμο"** ***

Το οτι αυτα δεν ξεκινουν απο την σφαιρα της ιδεολογιας αλλα απλα καταληγουν εκει, γινεται φανερο και με ολες τις κατα καιρους συζητησεις για την αποστολη ελληνικης μεραρχιας στην "ανεξαρτητη" νοτια Κυπρο, καθως και με μια σειρα αλλα γεγονοτα οπως οι επεμβασεις του ελληνα υπουργου παιδειας Τριτση για το πως θα επρεπε να λειτουργησει το "Κυπριακο" Πανεπιστημιο, οι "πανεθνικες διασκεψεις" του ΔΗΣΥ, η στρατιωτικη και οικονομικη βοηθεια της Ελλαδας προς την νοτια Κυπρο, η στελεχωση της Εθνοφρουρας απο ελληνες ανωτατους και ανωτερους αξιωματικους και τοσα αλλα. Το "πραγματικα ανεξαρτητο και αδεσμευτο κυπριακο κρατος" το οποιο οι ελληνοκυπριοι

---

* Φιλελευθερος 8/11/86

** Φυσικα ειναι οι συγκυριες που καθοριζουν ποσο δυναμωνει ή αδυνατιζει αυτη η συμμαχια αναμεσα στους ελληνοκυπριους και ελληνες αστους. Ετσι για παραδειγμα η οικονομικη κριση και η ενταση των καπιταλιστικων ανταγωνισμων δυναμωνουν απο την μια τον ελληνοτουρκικο ανταγωνισμο και αντιστοιχα τις συμμαχιες των ελληνοκυπριων με τους ελληνες αστους, και των τουρκοκυπριων με τους τουρκους αστους, ενω μια μακρια περιοδος ανακαμψης ισως θα εδινε δυνατοτητες για ανεξαρτητοποιηση των ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων αστων και την δημιουργια καποιας συμμαχιας μεταξυ τους.

*** "ΣΗΜΕΡΙΝΗ 14/9/87"

αστοι λενε οτι επιδιωκουν, και στο οποιο "ολοι οι πολιτες ανεξαρτητα εθνικοτητας και θρησκειας θα ειναι ισοι" δεν ειναι παρα η υποκριτικη προπαγανδα της ελληνοκυπριακης αρχουσας ταξης. Πισω της κρυβεται η επιδιωξη της αποκαταστασης της ελληνοκυπριακης κυριαρχιας σε ολη την Κυπρο, που τωρα πια δεν πετυχαινεται χωρις την "συμπαραταξη" της ελληνικης αρχουσας ταξης.

Αυτη ειναι η υποκρισια που κρυβεται πισω απο την "Διεθνοποιηση" και την Κυπριακη Δημοκρατια σαν το "νομιμο και ανεξαρτητο" κρατος για ολη την Κυπρο. Ενα κρατος που ηταν απο το '64 κιολας και συνεχιζει να ειναι καθαρα Ελληνοκυπριακο, και καθολου ανεξαρτητο απο την Ελλαδα. Οι ελληνοκυπριοι αστοι θεωρουν οτι δεν συνομιλουν με τους τουρκοκυπριους αλλα με τους τουρκους, ενω οι τουρκοκυπριοι (ή η Αγκυρα) συνομιλει γνησια με την Κυπριακη Δημοκρατια, με το "νομιμο κρατος" της Κυπρου. Οι Τ/κ αστοι ομως εχουν και αυτοι οσα αστικα επιχειρηματα θελουν για να ισχυριστουν ακριβως τα αντιθετα, οχι μονο αυτα που ακομα και ο Νεοκυπριακος Συνδεσμος βγαζει καθε τοσο στην φορα αλλα και ολα οσα λεγονταν και γινονταν ιδιαιτερα την περιοδο 60-63 σε σχεση με το Συνταγμα της Ζυριχης, οπως για παραδειγμα οταν το '61 σε σχεση με τους Δημους και τις φορολογιες ο Μακαριος περηφανευτηκε **"μειδιων"** οτι παραβιασε το Συνταγμα.

Οσα λεγονταν πριν το '74 για το Συνταγμα και οι τοτε παραβιασεις του απο τους ελληνοκυπριους, κανουν αυτα που λεγονται σημερα σε σχεση με την "ιεροτητα" και το "απαραβιαστο" του Συνταγματος να θυμιζουν την υποκρισια μιας χαρακτηριστικης συνηθειας της αστικης κοινωνιας, της παρθενοραφης.

Ενα τετοιο χαρακτηριστικο παραδειγμα που δειχνει ταυτοχρονα οτι αυτο που πραγματικα τους απασχολει ειναι η διεθνης εικονα του "νομιμου Κυπριακου κρατους" υπαρχει σε ενα φυλλαδιο του ΔΗΚΟ για τις εκλογες του '85 το οποιο αναφερεται στην προθεση του ΔΗΣΥ και του ΑΚΕΛ να μετατρεψουν ενα αρθρο του Συνταγματος.

> "Καθημερινα λοιπον επιβεβαιωνουν οι ηγεσιες ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ την προθεση τους για συνταγματικη εκτροπη. Ζητουν να εξασφαλισουν τα δυο τριτα της Βουλης για να καταργησουν τον Προεδρο της Δημοκρατιας και να τον αντικαταστησουν... Αυτο συνιστα καταφωρη παραβιαση του Αρθρου 1 του Συνταγματος που καθοριζει οτι 'η Κυπριακη πολιτεια ειναι ανεξαρτητος και κυριαρχος Δημοκρατια Προεδρικου Συστηματος'.
>
> **ΘΑ καταλυσουν το Κυπριακο Κρατος**
>
> Εαν οι δυο ηγεσιες πετυχουν στον στοχο τους θα... ανατιναξουν το ιδιο το Συνταγμα και **θα καταλυσουν το Κυπριακο κρατος που σημερα αναγνωριζεται διεθνως**. Θα πετυχουν δηλαδη οτι μεχρι σημερα δεν πετυχε ο Αττιλας. **Θα μας υποβιβασουν απο κρατος** που ειμαστε σημερα σε **'Ελληνοκυπριακη διοικηση'**." *

---

* Απο προεκλογικο φυλλαδιο του ΔΗΚΟ: - "ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΡΟΛΟΙ ΕΙΝΑΙ ΩΡΟΛΟΓΙΑΚΗ ΒΟΜΒΑ" εκλογες 1985

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Ποσο απλωμενη, συστηματικη και συνειδητη ειναι αυτη η υποκρισια φαινεται και απο την γνωματευση του ανωτατου δικαστηριου σε σχεση με την ψηφο των 18χρονων:

"Ο σεβασμος στο Συνταγμα δεν επιβαλλεται μονο απο το αρθρο 179 που το καθιστα τον υπερτατο νομο της Πολιτειας, αλλα και απο **τις τραγικες πραγματικοτητες της Κυπρου και ιδιαιτερα τους κινδυνους που απειλουν την κρατικη της υποσταση.** Η ανεξαρτησια της Κυπρου θεμελιωνεται στο Συνταγμα. Καθε παρεκλιση απο τις προνοιες του εξασθενιζει τη **βαση του κυπριακου κρατους**". (Γνωματευση Πικη-Κουρη).

"Ο υπο κριση Νομος... δεν εχει ψηφιστει με την πλειοψηφια που προβλεπεται απο την παραγραφο 3 του Αρθρου 182 του Συνταγματος, γιατι στην Βουλη των αντιπροσωπων, που τον ψηφισε ομοφωνα, μετεχουν μονο βουλευτες που ανηκουν στην ελληνικη κοινοτητα, επειδη απο το 1963 δεν μετεχουν στη Βουλη των Αντιπροσωπων βουλευτες που ανηκουν στην τουρκικη κοινοτητα... Για να κριθει εγκυρη η ψηφιση του υπο κριση Νομου πρεπει να πεισθει το Ανωτατο Δικαστηριο οτι οι τροποποιησεις... ειναι τοσο απαραιτητες ωστε να δικαιολογειται, βασει του 'Δικαιου της Αναγκης', η υιοθετηση απο την Βουλη των Αντιπροσωπων της διαδικασιας της τροποποιησεως μη θεμελιωδων Αρθρων του Συνταγματος με Νομο που εχει ψηφιστει με συμμετοχη στην πλειοψηφια που προβλεπεται απο την παραγραφο 3 του αρθρου 132 του Συνταγματος μονο των βουλευτων που ανηκουν στην ελληνικη κοινοτητα". (γνωματευση πλειοψηφιας).*

Με την ευκαιρια ειναι εντυπωσιακο οτι το ανωτατο δικαστηριο, που και το ιδιο αποτελειται μονο απο ελληνοκυπριους ** ξαφνικα αποφασιζει οτι επειδη δεν υπαρχουν τουρκοκυπριοι βουλευτες στην Βουλη, δεν μπορει να αλλαχθει το Συνταγμα.

Η πολιτικη να εμφανιζεται η Κυπριακη Δημοκρατια σαν το μονο "νομιμο" κρατος στην Κυπρο δεν ειναι απλα υποκριτικη, ειναι επιθετικη με συγκεκριμμενους και **πρακτικους** τροπους. Ενα βασικο στοιχειο της ειναι ο οικονομικος αποκλεισμος, ο οποιος στηριζεται στην μη αναγνωριση της νομιμοτητας της ΤΔΒΚ.

Πριν ομως μιλησουμε για αυτο, πρεπει να δουμε οτι η "Διεθνοποιηση", η πολιτικη που στηριζει την Κυπριακη Δημοκρατια σαν το μονο νομιμο κρατος στην Κυπρο, εχει επισης σαν

---

* Χαραυγη 10/4/86

** Συμφωνα με το αρθρο 153 του συνταγματος, το Ανωτατο Δικαστηριο πρεπει να αποτελειται απο δυο ελληνες, εναν τουρκο και ενα ουδετερο που εχει δυο ψηφους. Αυτοι διοριζονται απο κοινου απο τον ελληνα προεδρο και τον τουρκο αντιπροεδρο της Δημοκρατιας. Το αρθρο αυτο δεν μπορει να τροποποιηθει χωρις χωριστη πλειοψηφια 2/3 των βουλευτων καθε κοινοτητας. (αρθρο 182 παραγραφος 3). Ειναι αξιοσημειωτο οτι ενω αυτα δεν εχουν φυσικα τηρηθει για το ιδιο το Ανωτατο Δικαστηριο (το "δικαιο της αναγκης" βλεπετε...) η αποφαση επικαλειται το ιδιο αρθρο για να κυρηξει αντισυνταγματικο τον νομο!

αποτελεσμα την παραβιαση δημοκρατικων δικαιωματων των τουρκοκυπριων, και την προνομιακη μεταχειρηση των ελληνοκυπριων.

Τετοια για παραδειγμα ειναι η συμμετοχη της νοτιας Κυπρου σαν "Κυπρου" στην ΓιουροβιΖιον, στους Ολυμπιακους, και γενικα σε ολες τις διεθνεις ενωσεις ή οργανωσεις οπως γραμματοσημων, αυτοκινητου, ποδοσφαιρου και αλλων, και η παρεμποδιση των τουρκοκυπριων να παρουν μερος σε αυτα.

Θα αναρωτηθει κανεις τι δουλεια εχουν οι επαναστατες με την ΓιουροβιΖιον ή το ποδοσφαιρο. Καμμια, μαλιστα οι ιδιοι που γραφουν αυτο το κειμενο ομολογουν οτι προσωπικα εχουν μιαν αντιπαθεια για τους διαγωνισμους τραγουδιου της ΓιουροβιΖιον που ξεπερναει κατα πολυ αυτην που επιβαλλει η πολιτικη τους συνειδηση. Αλλα δεν ειναι αυτο το θεμα. Το θεμα ειναι πως βλεπουν και τι αισθανονται για αυτα τα θεματα οι μαζες και των τουρκοκυπριων και των ελληνοκυπριων:

"ΝΙΩΣΑΜΕ ΩΡΑΙΑ ΣΑΝ ΚΥΠΡΙΟΙ...

ΓΕΝΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΜΑΣ

Χαροποιησε αφανταστα το κυπριακο κοινο η ολη παρουσια αλλα και η εβδομη θεση στην τελικη βαθμολογια που κατελαβε το τραγουδι.. που μας εκπροσωπησε στον 32ο διαγωνισμο της ΓιουροβιΖιον. Ολοι ενοιωσαν μια εντονη ικανοποιηση που η μικρη και αδικημενη πατριδα μας συναγωνιστηκε και προβληθηκε επιτυχως στον μεγαλο ευρωπαικο χωρο. 'Ηταν μια απο τις λιγες φορες που νοιωσαμε ωραια σαν Κυπριοι σε διεθνη διαγωνισμο' ελεχθη χαρακτηριστικα.

Τα πιο πανω προκυπτουν απο μια μινι ερευνα που πραγματοποιησαμε χθες στους κεντρικους δρομους της Λευκωσιας" *

Αυτα τα αισθηματα οπως ολοι ξερουμε δεν ειναι απλα προπαγανδα των εφημεριδων, ειναι η πραγματικοτητα, ειτε μας αρεσει ειτε οχι. Και με το ιδιο τροπο οι τουρκοκυπριακες μαζες θα αισθανονται ασχημα που δεν ειχαν το δικαιωμα να εχουν ενα δικο τους τραγουδιστη, που δεν τους δοθηκε η ευκαιρια να "νοιωσουν ωραια σαν τουρκοκυπριοι". **

Το Ζητημα δεν ειναι φυσικα να αρχισουμε την προπαγανδα οτι αυτα τα αισθηματα δεν ειναι καλα και σωστα. Το Ζητημα ειναι να δουμε οτι αυτα αποτελουν προνομια για τους ελληνοκυπριους και αρνηση δημοκρατικων δικαιωματων για τους τουρκοκυπριους. (Ναι, ειναι **δημοκρατικο** δικαιωμα να συμμετεχει ή οχι μια εθνικοτητα σε οποιεσδηποτε διεθνεις εκδηλωσεις, ασχετα με την αξια αυτων των εκδηλωσεων.) Και οι επαναστατες πρεπει σιγουρα να ειναι αντιθετοι στην αρνηση δημοκρατικων δικαιωματων αλλων εθνοτητων απο την δικια τους αρχουσα ταξη.

---

* ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ 12/5/87

** η επικεφαλιδα της εφημεριδας "νοιωσαμε ωραια σαν Κυπριοι", και οχι σαν ελληνοκυπριοι που θαταν το πραγματικο, δειχνει ποσο ριζωμενη ειναι στην ιδια την καθημερινη Ζωη και γλωσσα η πολιτικη οτι εδω στο Νοτο ειναι το πραγματικο κυπριακο κρατος, ακομα παραπανω, οτι εμεις οι ελληνοκυπριοι ειμαστε "οι κυπριοι".

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Ακομα, η Γιουροβιζιον και οι αλλες παρομοιες εκδηλωσεις δεν ειναι κατι ασχετο για τους αστους και την πολιτικη τους, αλλα αντιθετα χρησιμοποιουνται κυνικα για τις πολιτικες τους σκοπιμοτητες. Να πως σχολιασε ο Φιλελευθερος τα αποτελεσματα του διαγωνισμου τραγουδιου της Γιουροβισιον του 1987 και την εβδομη θεση που πηρε η νοτια Κυπρος:

"Συγχαιροντας τους πρωταγωνιστες αυτης της επιτυχιας... δεν θα θελαμε να παραβλεψουμε και τα αλλα, γενικοτερα οφελη που συναποκομιζει η Κυπρος, με τετοιες επιτυχεις εμφανισεις της στην Ευρωπη και σ'ολον τον κοσμο, ιδιαιτερα σε οτι αφορα τον τουριστικο τομεα, **αλλα -γιατι οχι;- και το πολιτικο.** Για λογους που ο καθενας ευκολα αντιλαμβανεται." *

Οικονομικος αποκλεισμος

Η σημαντικοτερη πλευρα ομως της διεθνοποιησης ειναι ο οικονομικος αποκλεισμος που αρχισε να εφαρμοζεται αμεσως μετα τον πολεμο του '74. Αυτος περιλαμβανει συμφωνα με οσα εμφανιζονται κατα καιρους στις ελληνοκυπριακες εφημεριδες θεματα οπως την απαγορευση της χρησιμοποιησης των λιμανιων της Βορειας Κυπρου απο ξενα πλοια, την παρεμποδιση εξαγωγων απο την Βορεια Κυπρο σε αλλες χωρες, και την απαγορευση ολων των εσωτερικων συναλλαγων με την Βορεια Κυπρο, και αλλα μερικα απο τα οποια σιγουρα δεν βλεπουν το φως της δημοσιοτητας.

Ο οικονομικος αποκλεισμος, η προσπαθεια δημιουργιας οικονομικων δυσκολιων στους τουρκοκυπριους εχει λοιπον δυο πλευρες, μιαν εσωτερικη και μια που θα μπορουσαμε να την ονομασουμε "διεθνη", που ειναι και η πιο σημαντικη. Και ειναι ακριβως εξαιτιας της "διεθνης" του πλευρας που μπορει ο οικονομικος αποκλεισμος να θεωρηθει μερος της "διεθνοποιησης" του Κυπριακου, επειδη στηριζεται στην ιδια προσπαθεια, να θεωρειται δηλαδη διεθνως η Κυπριακη Δημοκρατια σαν η μονη νομιμη εξουσια για ολη την Κυπρο, και το κρατος της βορειας Κυπρου, ειτε αυτο ηταν η Ομοσπονδη Τουρκικη Δημοκρατια ειτε η τωρινη Τουρκικη Δημοκρατια της Βορειας Κυπρου, σαν παρανομο.

Ο οικονομικος αποκλεισμος ειναι στενα δεμενος με την "διεθνοποιηση". Αυτο στο διπλωματικο επιπεδο φαινεται και απο την "επιτυχια" που ειχε σε ενα σημαντικο **ξενο** πολιτικο σωμα η ελληνοκυπριακη διπλωματια:

"... το **Ευρωπαικο Κοινοβουλιο** απαγορευει τις συναλλαγες με το τουρκοκυπριακο 'ψευδοκρατος' του Ντενκτας, ενω η Κυπριακη Δημοκρατια δεν δεχεται στα λιμανια της πλοια τα οποια εχουν επισκεφθει λιμανια του κατεχομενου τμηματος της νησου" **

Υπαρχουν πολλα παραδειγματα εφαρμογης της "διεθνους" πλευρας του οικονομικου αποκλεισμου. Ετσι διαβαζουμε ακομα και σε φυλλαδιο που η κυβερνηση εκδοσε για να αρνηθει την κατηγορια της υπαρξης του οικονομικου αποκλεισμου, για την:

"... Διωξη απο τα Κυπριακα Δικαστηρια ενος Δανου

---

* Φιλελευθερος 12-5-1987

** Φιλελευθερος 12/5/87

πλοιαρχου ο οποιος ειχε εισελθει στον Τουρκοκρατουμενο λιμενα της Αμμοχωστου για να **φορτωσει εμπορευματα** που δεν ανηκαν στους Τουρκους εξαγωγεις αλλα στους νομιμους Ελληνες Κυπριους ιδιοκτητες τους. Ο **λιμενας της Αμμοχωστου εχει κυρηχθει παρανομος** επειδη οι **αρμοδιες αρχες** της Δημοκρατιας δεν εχουν προσβαση σε αυτον και ετσι δεν μπορουν να επιβαλλουν τις προνοιες της σχετικης με τους λιμενες νομοθεσιας. Εχουν δοθει επανειλημενες και επαρκεις προειδοποιησεις προς ολους τους ενδιαφερομενους και προς τον Πλοιαρχο, οπως ο ιδιος παραδεχτηκε αργοτερα, αλλα αγνοηθηκαν. Ο Πλοιαρχος δικαστηκε κανονικα και καταδικαστηκε απο Δικαστηριο σε δημοσια δικη" *

Φυσικα τα εμπορευματα που "δεν ανηκαν στους Τουρκους" δεν ειναι παρα μια φτηνη δικαιολογια. Ποια σχεση ειχε το σε ποιους ανηκαν τα εμπορευματα με το γεγονος οτι τα λιμανια του βορρα κυρηχθηκαν παρανομα, και αυτο ανεξαρτητα απο την προελευση των φορτιων που θα διακινουνταν; Εξαλλου το ιδιο φυλλαδιο δυο παραγραφους πιο πανω αναφερεται σε "υποθεσεις στις οποιες η Κυπριακη Κυβερνηση... ανακινησε νομικες και αλλες νομιμες διαδικασιες για να εμποδισει... την παρανομη εισοδο εμπορευματων απο λιμενες υπο Τουρκικη κατοχη και την πειρατεια στους αεροδιαδρομους της Δημοκρατιας".

Η κυπριακη λιρα επαψε να ειναι μετατρεψιμη στις τραπεζες του εξωτερικου απο το 1974, και ετσι αχρηστευθηκαν σαν συναλλαγμα τα χαρτονομισματα που ειχαν στην κατοχη τους οι τουρκοκυπριοι.

Ενας απο τους λογους (αν και οχι ο σημαντικοτερος) που οι ελληνοκυπριοι αστοι επιμενουν οτι μια "γερη οικονομια" αποτελει "υποβαθρο του αγωνα" ειναι και οι μεγαλυτερες δυνατοτητες που αυτο δινει στην επιτυχια της εφαρμογης της "διεθνους" πτυχης του οικονομικου αποκλεισμου. Δηλαδη, σε πολυ γενικες γραμμες, επειδη οι δυνατοτητες των ελληνοκυπριακων δικαστηριων δεν φτανουν εξω απο την νοτια Κυπρο, ο βασικος τροπος για να πιεζονται οι ξενες επιχειρησεις ειναι να εχουν παραπανω συμφερον απο τις συναλλαγες τους με την νοτια Κυπρο παρα με την βορεια, και να μη θελουν να διακινδυνεψουν τις καλες τους σχεσεις με την ανθουσα οικονομια της νοτιας Κυπρου κανοντας "παρανομες" συναλλαγες με τον βορρα.

Ωστοσο ο οικονομικος αποκλεισμος δεν περιοριζεται στην "διεθνη" πτυχη μονο, αλλα επεκτεινεται σε ολο το φασμα της οικονομικης δραστηριοτητας, ως τις πιο ασημαντες εσωτερικες οικονομικες συναλλαγες. Οι ελληνοκυπριακες εφημεριδες αναφερουν συχνα περιστατικα για συλληψεις ατομων που εφερναν καποιο εμπορευμα μαζι τους απο την Πυλα, το μονο μικτο ελληνοτουρκικο χωριο που βρισκεται μεσα στις Αγγλικες βασεις, απο παπουτσια γυμναστικης και φορμες μεχρι μηλα και σαλιγκαρια!...

"Η αστυνομια συνελαβε με δικαστικο ενταλμα και εθεσε υπο κρατηση τον... φταρτεμπορο απο τα Περβολια Λαρνακας σχετικα με υποθεση μεταφορας γεωργικων προιοντων απο τις Τουρκοκρατουμενες περιοχες.

---

* "THE TRUTH ABOUT 'ECONOMIC WARFARE'" εκδοση PIO Ιουλιος 1979, σελ. 12

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Συμφωνα με πληροφοριες η Αστυνομια βρηκε στην περιοχη Μαζωτου πεντε κιλα μηλα και καταστρεμενα κιβωτια, ομοια με εκεινα που εισηχθηκαν στην Κυπρο απο την Τουρκια" *

Εξαλλου σε ελεγχο που εκανε η αστυνομια το περασμενο Σαββατο σε υπεραγορα στην Λαρνακα βρηκε 110 κιλα σαλιγκαρια τα οποια ως διαπιστωθηκε, μεταφερθηκαν απο τις τουρκοκρατουμενες περιοχες απο τον Κικη Τιτιμου... ο Τιτιμου κατηγορηθηκε γραπτως, τα δε σαλιγκαρια παραδοθηκαν στις κτηνιατρικες υπηρεσιες για καταστροφη." **

Το χωριο Πυλα και οι οικονομικες συναλλαγες ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων που γινονται εκει οδηγησαν μεχρι και σε κοινοβουλευτικες αψιμαχιες την ανοιξη του '87.

Ενα παραδειγμα που δειχνει μεχρι ποια επιχειρηματα χρησιμοποιουν οι αστοι για να εφαρμοζουν την πολιτικη του οικονομικου αποκλεισμου ειναι το παρακατω περιστατικο:

"Το Λιμεναρχειο του Αμβουργου ζει απο την Δευτερα μεχρι σημερον... την Κυπριακη διενεξην επειδη η Τουρκια και η Κυπρος διεκδικουν το εκ 40,000 κιβωτιων εσπερειδοειδων φορτιο του ανατολικογερμανικου φορτηγου 'Ουκερμαρκ'.

Κατ' αιτηση της πρεσβειας [μας] το δικαστηριο διεταξε πραγματογνωμοσυνη στο φορτιο του 'Ουκερμαρκ' απο την οποια διεπιστωθει μικρο μερος των εσπερειδοειδων **ωοειδους σχηματος**, χαρακτηριστικου των φρουτων που καλιεργουνται στη Τουρκια ενω το υπολοιπο **σφαιρικου σχηματος**, αναμφιβολως ειναι κυπριακης καλιεργειας...

Η Κυπριακη πρεσβεια στην Ομοσπονδη Δημοκρατια της Γερμανιας μελετα ποια ενδικα μεσα θα ασκηση." ***

Ο οικονομικος αποκλεισμος πιανει, οπως και η διεθνοποιηση γενικοτερα, και μια σειρα αλλα θεματα που εκτος απο τις αμεσες οικονομικες συνεπειες τους αποτελουν αρνηση εθνικων δικαιωματων οπως ειναι η χρησιμοποιηση απο το καθε κρατος των δικων του γραμματοσημων:

"Κατηγγελθη στη Παγκοσμια Ταχυδρομικη Ενωση η εκδοση και κυκλοφορια Τουρκοκυπριακων γραμματοσημων και εκληθησαν ολες οι Ταχυδρομικες υπηρεσιες της Ενωσεως να θεωρουν αυτα παρανομα και εκδοθεντα αντικανονικα και μη εγκυρα για την προπληρωση της αλληλογραφιας" ...ανακοινωση του Τμηματος Ταχυδρομικων Υπηρεσιων του Υπουργειου Συγκοινωνιων και Εργων σε διαψευση δημοσιευματος της εφημεριδας **Χαραυγη** με τιτλο "Απαραδεχτο - Η Παγκοσμια Ταχυδρομικη Ενωση αναγνωριζει τα Τουρκοκυπριακα γραμματοσημα". ****

---

* Φιλελευθερος 20/12/86

** Φιλελευθερος 27/10/87

*** Εφημεριδα ΤΑ ΝΕΑ 6-11-1974

**** ΤΑ ΝΕΑ 26-2-75.

Οπως βλεπουμε, σε αυτα συμφωνουν ολοι, ακομα και οι θερμοι οπαδοι της επαναπροσεγγισης.

Η δικαιολογια των ελληνοκυπριων αστων οτι δεν κανουν οικονομικο αποκλεισμο, αλλα προστατευουν τις περιουσιες τους, στηριζεται στην ιδια φιλοσοφια που λεει οτι εφοσον το εργοστασιο ανηκει στον αστο, εχει ολοκληρωτικη εξουσια στο εργοστασιο στα προιοντα που παραγει και σε αυτους που δουλευουν εκει. Οπως ομως το εργοστασιο του αστου ουτε θα υπηρχε ουτε θα μπορουσε να λειτουργει χωρις την εργασια των εργατων του, ετσι και τα προιοντα της Βορειας Κυπρου εχουν σαν κυριο χαρακτηριστικο οχι οτι πιθανο να παραγονται σε πρωην ελληνοκυπριακες περιουσιες αλλα οτι παραγονται απο τους εργαζομενους του Βορρα.

Αλλα ακομα και συμφωνα με αυτην την αστικη φιλοσοφια, παλι υποκρινονται οι αστοι. Τα ψαρια της Πυλας σε ποιον ανηκουν και που παραχθηκαν για να θεωρουνται παρανομα;

Εχουμε ομως συναντησει και 'αριστερα' επιχειρηματα οτι ο οικονομικος αποκλεισμος βλαπτει μονο τους τουρκοκυπριους αστους, ενω τα προβληματα των τουρκοκυπριων εργαζομενων προερχονται απο την καταπιεση τους απο τους τουρκοκυπριους αστους.

Δεν υπαρχει αμφιβολια οτι οι τουρκοκυπριοι εργαζομενοι ειναι και αυτοι θυματα της εκμεταλλευσης και της καταπιεσης του καπιταλισμου. Αλλα ειναι επισης σιγουρο οτι ο οικονομικος αποκλεισμος προκαλει αρκετες δυσκολιες στους τουρκοκυπριους γενικα, αστους και εργαζομενους, και αυτο δεν μπορουν να μην το παιρνουν υποψη τους στην πολιτικη τους οι **ελληνοκυπριοι** επαναστατες.

ΑΝΑΚΥΡΗΞΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ - "ΑΜΥΝΑ"

Οι ελληνοκυπριοι αστοι και μετα το '74 προσπαθουν να εμποδισουν με καθε τροπο και ιδιαιτερα με την διεθνοποιηση την ανεξαρτητη πολιτικη υπαρξη των τουρκοκυπριων, που σε αυτη την φαση σημαινε την δημιουργια και καθιερωση ενος τουρκοκυπριακου κρατους στον Βορρα.

Με την ανακυρηξη ομως της Τουρκικης Δημοκρατιας της Βορειας Κυπρου στις 15/11/83 οι αντιδρασεις των ελληνοκυπριων αστων γινονται πιο απειλητικες. Καλλιεργειται αμεσα ενα κλιμα εθνικιστικης υστεριας με πρωτεργατη την Εκκλησια, το οποιο συγκεκριμενοποιειται πολιτικα με την εκστρατεια για την "ενισχυση της αμυνας" με εισφορες απο τον κοσμο. Προσπαθουν πια να "φερουν την πολιτικη στον λαο" και να κινητοποιησουν εθνικιστικα τον κοσμο.

Μπορουμε να δουμε την πολυ γρηγορη εξελιξη που ειχαν τα γεγονοτα αυτα απο μερικες χαρακτηριστικες ειδησεις των εφημεριδων της εποχης. Πεντε μολις μερες μετα την ανακυρηξη της ΤΔΒΚ, διαβαζουμε στον Φιλελευθερο της 20 του Νοεμβρη την ειδηση οτι οι μαθητες του γυμνασιου Πεδουλα καναν ερανο για εισφορα για την Εθνοφρουρα.

Μια βδομαδα μετα την ανακυρηξη, στις 23 του Νοεμβρη ανακοινωνεται οτι η Αρχιεπισκοπη αναλαμβανει την πρωτοβουλια για προκυρηξη Παγκυπριου ερανου για την αμυνα. Ο Αρχιεπισκοπος γυριζει προσωπικα τα κεντρικα καταστηματα της Λευκωσιας

και εισπραττει επιταγες, οι παπαδες την Κυριακη μετα την λειτουργια βγαζουν δισκο για να μαζεψουν λεφτα για την "αμυνα", η τηλεοραση ειναι γεματη απο ανακοινωσεις οτι διαφορες εταιρειες συνεισφεραν ποσα για την "αμυνα", και αλλα παρομοια.

Σημαντικος στοχος της εκστρατειας ειναι η τσεπη αλλα και οι "καρδιες" των εργαζομενων. Και τα μεγαλυτερα της θυματα ειναι φυσικα οι ιδιοι οι εργαζομενοι της αρχιεπισκοπης:

"Το υπαλληλικο προσωπικο της Αρχιεπισκοπης επισκεφτηκε τον Αρχιεπισκοπο και γνωστοποιησε την αποφαση ολων να προσφερουν το μισο του 13ου μισθου τους. (9,000 λιρες)". *

Ουτε οι συντεχνιες μενουν εξω απο τον χορο. Στις 26/11 διαβαζουμε στις εφημεριδες οτι ο κλαδος του τμηματος Γεωργιας της ΠΑΣΥΔΥ με εγκυκλιο-του καλει τα μελη του να συνεισφερουν στον ερανο για την Εθνοφρουρα.

Στις 27/11/83 με ανακοινωση τους στις εφημεριδες "Ομαδα ανεργων επιστημονων" εισηγηται "κρατικοι και αλλοι υπαλληλοι να προσφερουν δια νομου μερος του μισθου τους και εργασια για την αμυνα της Κυπρου."

Τελος και οι οπαδοι της "επαναπροσεγγισης" και των "ειρηνικων μεθοδων λυσης του Κυπριακου" εναντιωνονται στην ηδη απο τοτε εχθρικη τους Αρχιεπισκοπη που καλουσε και τις συντεχνιες να συνεισφερουν στον ερανο της, με τροπο καθολου συμφωνο με τις διακυρηξεις τους. Υποστηριζουν οτι αντι να μαζευει η Αρχιεπισκοπη λεφτα μονο απο οσους θα καταφερνε να πεισει ή να εξαναγκασει, να βρεθει τροπος να δινουν **ολοι και υποχρεωτικα.** Ετσι η ΠΕΟ σε ανακοινωση της σε σχεση με τους ερανους της Αρχιεπισκοπης για την αμυνα γραφει:

"... Οσον αφορα ειδικα την εξευρεση πορων για την ενισχυση της αμυνας της Κυπρου, εχουμε την γνωμη οτι το ζητημα αυτο ειναι θεμα για το οποιο την πρωτοβουλια και την ευθυνη πρεπει να εχει η κυβερνηση... οργανωσεις και αλλοι πρεπει να δωσουν την ανεπιφυλακτη υποστηριξη και συμβολη τους". **

Την ιδια αποψη εχει και ο ΔΗΣΥ, το αλλο μελλοντικο "ενδοτικο" κομμα, και τελικα το ιδιο δηλωνουν και οι υπολοιπες μεγαλες συντεχνιες:

"ΔΗΣΥ... τα απαιτουμενα κονδυλια πρεπει να προελθουν κυριως απο την δια νομου επιβολη συστηματικης ειδικης φορολογιας".

ΠΕΟ-ΣΕΚ-ΠΑΣΥΔΥ "... εκφραζουν την ετοιμοτητα των εργαζομενων να συνεισφερουν οικονομικα για την αμυνα. ... Τονιζουν οτι το κρατος πρεπει να αναλαβει την πρωτοβουλια και να θεσει επι ενιαιας και καθολικης βασης την προσπαθεια αυτη... Εισηγουνται ιδρυση ειδικου ταμει-

---

* "Φιλελευθερος" 1/12/83

** Φιλελευθερος 30/11/83

ου." *

Τελικα γινεται "ευρεια συσκεψη" ολων των συνδικαλιστικων οργανωσεων με θεμα:

> "... ληψη κοινης αποφασης οσον αφορα την ενισχυση της αμυνας [η συσκεψη αποφασισε] δια νομου να ρυθμιστουν οι εισφορες για την αμυνα... ιδρυση ειδικου ταμειου υπο την ευθυνη του κρατους" **

Η κυβερνηση εκμεταλλευτηκε το κλιμα που δημιουργηθηκε απο την Αρχιεπισκοπη και μετα απο τις συνδικαλιστικες οργανωσεις για να ξεκινησει εναν μονιμο "εκτακτο" θεσμο, την περιφημη πια "εκτακτη εισφορα για την αμυνα":

> "Με χθεσινη αποφαση του υπουργικου συμβουλιου, εισαγεται ο θεσμος της ειδικης υποχρεωτικης εισφορας για την αμυνα, τα εσοδα της οποιας θα κατατιθενται στο ειδικο ταμειο για την αμυντικη θωρακιση της Κυπρου.
>
> Συμφωνα με την αποφαση του υπουργικου η ειδικη υποχρεωτικη εισφορα θα ειναι 1% πανω στους μισθους των εργαζομενων. Το ιδιο ποσοστο θα καταβαλλεται και απο τους εργοδοτες" ***

Τελικα ψηφιστηκε "εισφορα" 0.5% του ακαθαρτου μισθου, η οποια στις αρχες του '86 αυξηθηκε σε 1%, ενω στα τελη του '87, εγινε 2%.

Η υποκρισια που διαποτιζει την συμπεριφορα των ελληνοκυπριων αστων στο κυπριακο εφτασε στο σημειο να παρουσιασει την "εκτακτη εισφορα για την αμυνα" σαν φιλειρηνικο μετρο!

> "Την προσπαθεια της Κυπριακης Κυβερνησης για αντιμετωπιση της καταστασης στην Κυπρο **με ειρηνικα μεσα** επαναβεβαιωσε και επανατονισε ο κυβερνητικος εκπροσωπος χθες απαντωντας σε ερωτηση 'ποια εννοια εχει η ιδρυση του ειδικου ταμειου απο το κρατος για την αμυνα'. Ο στοχος μας ειπε ο κυβερνητικος εκπροσωπος ειναι : 'με βαση ενα ισχυρο μετωπο στην Κυπρο να εργαστουμε διεθνως, προκειμενου να εφαρμοστη το ψηφισμα 541 του Συμβουλιου ασφαλειας. Η ενισχυση της αμυνας μας ειναι ασφαλως **στοιχειο αποτρεπτικο για συγκρουσεις**.'" ****

Η σοφιστεια οτι οι πολεμικοι εξοπλισμοι αποτρεπουν τον πολεμο επειδη διατηρουν ή δημιουργουν ενα ισοζυγιο δυναμεων τετοιο ωστε "ο εχθρος να μην τολμησει να επιτεθει", δεν ειναι φυσικα εφευρεση των ελληνοκυπριων αστων, ειναι το κλασσικο επιχειρημα ολων των αστικων ταξεων. Τα ιδια λεει για παραδειγμα και ο Παπανδρεου στην Ελλαδα, και μαλιστα στην πιο "ομαλη" περιοδο των ελληνοτουρκικων σχεσεων, μετα τον "μη πολεμο" του Νταβος:

---

* Φιλελευθερος 2/12/83

** Φιλελευθερος 5/12/83

*** Φιλελευθερος 30/12/83

**** Φιλελευθερος 10/12/83

"Δεν υπαρχει αμφιβολια οτι οι Ενοπλες Δυναμεις της χωρας μας ειναι εκεινες που εγγυωνται και βραχυπροθεσμα και μακροπροθεσμα την ειρηνη, μαζι με την εξασφαλιση του εθνικου μας χωρου, της εθνικης μας κυριαρχιας...

Δεν πρεπει να ξεχναμε οτι η ισχυρη αμυνα ειναι προυποθεση για την ειρηνη. Και αυτο ισχυει οχι μονο στην περιοχη μας, αλλα παντου, οπου Γης. [!]" *

Ισως το πιο κλασικο (και το πιο τρομακτικο) παραδειγμα ειναι η θεωρια της πυρηνικης "ισορροπιας του τρομου", συμφωνα με την οποια τα πυρηνικα οπλοστασια αποτρεπουν τον κινδυνο πολεμων.

Στην πραγματικοτητα συμβαινει ακριβως το αντιθετο. Οσο ο συσχετισμος δυναμεων ειναι ξεκαθαρα υπερ της μιας πλευρας, τοσο πιο απομακρυσμενος ειναι ο κινδυνος πολεμου. Ο καπιταλισμος ομως ειναι ενα συστημα δυναμικο, τιποτα δεν μενει σταθερο για πολυ χρονο. Ετσι οταν εξαιτιας των αναποφευκτων οικονομικων και πολιτικων αλλαγων παυει να ειναι ξεκαθαρος ο συσχετισμος δυναμεων, οταν δηλαδη κανεις δεν μπορει πια να πει με σιγουρια πιο θα ειναι το αποτελεσμα μιας συγκρουσης, τοτε ο "ειρηνικος διπλωματικος δρομος" φτανει σε αδιεξοδα, και μονο μια συγκρουση, μονο ο πολεμος, μπορει πραγματικα να λυσει το προβλημα, να ξεκαθαρισει το ποιος ειναι ο πιο δυνατος, και πως θα ξαναγινει τελικα η μοιρασια.

Αυτη την αναλυση της δυναμικης των πολεμων στον καπιταλισμο μπορουμε να την δουμε και στον Λενιν:

"... **στον καπιταλισμο δεν ειναι δυνατη καμμια αλλη βαση και καμμια αλλη αρχη διαμοιρασμου εκτος απο την βια.** Ενας πολυεκατομμυριουχος δεν μπορει να μοιρασθει το 'εθνικο εισοδημα' μιας καπιταλιστικης χωρας με κανενα παρα μονο σε 'αναλογια επενδυμενου κεφαλαιου' (με ενα προσθετο πριμ, ωστε το μεγαλυτερο κεφαλαιο να παρει πανω απο το μεριδιο του)... **Δεν μπορει να γινει οποιαδηποτε μοιρασια παρα σε 'αναλογια δυναμης' και η δυναμη αλλαζει με την πορεια της οικονομικης εξελιξης.** Μετα το 1871, η ταχυτητα αποκτησης ισχυος της Γερμανιας ηταν τρεις ή τεσσερεις φορες πιο γρηγορη απο αυτη της Βρεττανιας και της Γαλλιας, και της Ιαπωνιας περιπου δεκα φορες πιο γρηγορη απο της Ρωσσιας. **Δεν υπαρχει και ουτε μπορει να υπαρξει αλλος τροπος να ελεγχθει η πραγματικη δυναμη ενος καπιταλιστικου κρατους απο τον πολεμο....** Στον καπιταλισμο η ομαλη οικονομικη ανοδος συγκεκριμμενων εταιρειων ή συγκεκριμμενων κρατων ειναι αδυνατη. Στον καπιταλισμο, **δεν υπαρχει αλλος τροπος αποκαταστασης της περιοδικα διαταραγμενης ισορροπιας απο τις κρισεις στην βιομηχανια και τους πολεμους στην πολιτικη" ****

Στην πραγματικοτητα λοιπον η αυξηση της στρατιωτικης δυναμης των ελληνοκυπριων αστων, της πιο αδυνατης πλευρας, οχι μονο δεν απομακρυνει τον κινδυνο πολεμικων συγκρουσεων αλλα αντιθετα τον αυξανει, διοτι κανει πιο αμφιβολο το ισοζυγιο δυναμεων, "διαταρασσει την ισορροπια".

---

* Ελληνικη "Ελευθεροτυπια" 5/2/88

** Λενιν Αγγλικα απαντα τομ. 21 σελ. 341

Αν το 1974 δεν γενικευτηκε ο πολεμος αναμεσα στην Ελλαδα και την Τουρκια αυτο οφειλονταν στο οτι το ισοζυγιο ηταν ξεκαθαρα υπερ της Τουρκιας, (κατι που στην πραγματικοτητα μαλλον αποδειχθηκε εκ των υστερων, με την αποτυχια της επιστρατευσης που εκανε η χουντα), ενω αντιθετα τον Μαρτη του '87 με την κριση στο Αιγαιο που αντανακλουσε το προηγουμενο οικονομικο και στρατιωτικο δυναμωμα της ελληνικης αστικης ταξης, φθασαμε πολυ πιο κοντα σε ενα πολεμο.

Ετσι αν στο τελος του 83 η πιθανοτητα στρατιωτικων επιχειρησεων απο την πλευρα των ελληνοκυπριων φαινονταν λιγο μακρυνη, μετα απο λιγα χρονια, ιδιαιτερα μετα την κριση του Αιγαιου το Μαρτη του '87, αυτο δυστυχως δεν ειναι πια τοσο μακρυνο. Το δυναμωμα της συμμαχιας της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης με την ελληνικη (η "συμπαρασταση" που εγινε "συμπαραταξη"), η τεραστια αυξηση των πολεμικων δαπανων της Ελλαδας αλλα και η στρατιωτικη ενισχυση της νοτιας Κυπρου και οι υπολοιπες πραξεις και διακυρηξεις της ελληνικης κυβερνησης δειχνουν πια μια διαφορετικη εικονα. Η υπεροχη της Τουρκιας δεν ειναι πια αναμφισβητητη, μα ουτε ως τωρα και της Ελλαδας, κατι που κανει πιο δυσκολη την υποχωρηση του ενος ή του αλλου.

Τοτε μονο θα μπορουσε να πει κανεις οτι οι στρατιωτικες δαπανες των ελληνοκυπριων θα ηταν "στοιχειο αποτρεπτικο για συγκρουσεις" αν η ελληνοκυπριακη (και η ελληνικη) αστικη ταξη ηταν για καποιους περιεργους λογους ειρηνοφιλες απο την φυση τους, και μονο η τουρκικη αστικη ταξη ηταν επιθετικη, ο κινδυνος πολεμου προερχονταν μονο απο την Τουρκια. Μα φυσικα αυτο δεν εχει καμμια σχεση με την πραγματικοτητα, ειναι μονο η προπαγανδα των ελληνοκυπριων αστων. Ο κινδυνος ενος νεου πολεμου οχι μονο δεν μειωνεται αλλα αυξανεται εξαιτιας των "αμυντικων" δαπανων.

1985: Η "ΕΝΔΟΤΙΚΗ" ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

Απο το '80 και μετα αρχισε να βγαινει στην επιφανεια η υπαρξη δυο στρατοπεδων μεσα στους ελληνοκυπριους αστους, ενος αδιαλλακτου και ενος "ενδοτικου", που εμοιαζε ετοιμο για "υποχωρησεις" στους τουρκοκυπριους. Μονο ομως το 1985, οταν το ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ , το κομμα της "ακρας δεξιας" και το κομμα της "ακρας αριστερας", βρεθηκαν προς μεγαλη εκπληξη ολων στο ιδιο "ενδοτικο" στρατοπεδο, αντιμετωποι με το "απορριπτικο μετωπο", το ΔΗΚΟ, την ΕΔΕΚ και την Εκκλησια, φανηκε οτι αυτη ηταν ισως η βασικη διαιρεση αναμεσα στις ελληνοκυπριακες πολιτικες δυναμεις.

Το οτι αυτο δημιουργησε τοση εκπληξη και συγχιση στον κοσμο ειναι μια σημαντικη ενδειξη οτι οι παραδοσιακες πολιτικες κατηγοριες, "δεξια, κεντρο, αριστερα", οσο και αν ειναι καθολικα αποδεκτες, δεν ανταποκρινονται στις πραγματικες οικονομικες και κοινωνικες δυναμεις που καθοριζουν την πολιτικη των κομματων. Δεν εξηγουν τι πραγματι ειναι και ποιους εκφραζουν αυτα τα κομματα, αλλα απλα αντανακλουν την πιστη του κοσμου σε αυτα που **ισχυριζονται** τα ιδια τα κομματα για τον εαυτο τους.

Ωστοσο δεν ειναι μεσα στους στοχους αυτου του κειμενου να ασχοληθει με αυτο το θεμα. Μια πρωτη προσπαθεια μας να εξηγησουμε τα "παραδοξα" του '85 σαν αποτελεσματα της διαφορετικης φυσης και θεσης των διαφορων κομματιων της ελληνοκυ-

πριακης αστικης ταξης και των διαφορετικων συμφεροντων και τακτικων που πηγαζουν απο αυτες, υπαρχει σε αρθρο του περιοδικου της ΟΣΕ, "Μαμη" αρ. 8, Σεπτεμβρης '85.

Εδω μας ενδιαφερουν μονο δυο σημεια απο αυτη την πολιτικη κριση. Το ενα ειναι οτι οι λεγομενοι "ενδοτικοι" δεν ειναι στην πραγματικοτητα ουτε ενδοτικοι ουτε φιλειρηνικοι, και οι προθεσεις τους απεναντι στους τουρκοκυπριους δεν ειναι καθολου αγαθοτερες απο αυτες των "απορριπτικων".

Το αλλο σημειο που μας ενδιαφερει ειναι οι συνεπειες που ειχε στην συνειδηση της εργατικης ταξης η διασπαση της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης το 1985 και ολες οι αποκαλυψεις που εγιναν τοτε απο τους "ενδοτικους".

Κατα κανονα η διασπαση της αρχουσας ταξης ειναι ευνοικη για το εργατικο κινημα και για την εργατικη ταξη γενικα. Ειδικα το 1985 για πρωτη φορα στην νεωτερη κυπριακη ιστορια ενα μερος των ελληνοκυπριων αστων, οι "ενδοτικοι", αναγκαστηκαν για να εξυπηρετησουν τους σκοπους τους να ριξουν ευθυνες και στον εαυτο τους, αναγκαστηκαν να βγαλουν δημοσια τον μανδυα του αθωου θυματος για να δικαιολογησουν την πολιτικη καποιων υποχωρησεων προς την τουρκοκυπριακη αστικη ταξη.

Για παραδειγμα, στην διαρκεια της προεκλογικης εκστρατειας καποιος "απορριπτικος" δημοσιογραφος ρωτησε σε εκπομπη της τηλεορασης τον Κληριδη ποιες εγγυησεις υπαρχουν οτι οι τουρκοκυπριοι και η Τουρκια θα σεβαστουν την υπογραφη τους για την σταδιακη αποχωρηση των τουρκικων στρατευματων και ποτε σεβαστηκαν προηγουμενα οι Τουρκοι την υπογραφη τους. "Και ποτε την σεβαστηκαμε εμεις;" (!) ηταν η ειλικρινεστατη απαντηση του Κληριδη.

Σε αντιστοιχη εκπομπη (συναντηση με τον τυπο των αρχηγων των κομματων) ο Κατσαμπας, αρχισυντακτης του Φιλελευθερου, της μεγαλυτερης σε κυκλοφορια ελληνοκυπριακης εφημεριδας, ανεφερε οτι μιλωντας με τουρκοκυπριους δημοσιογραφους "αναμφισβητητα προοδευτικους" του ειπαν οτι κανεις τουρκοκυπριος δεν βλεπει τα τουρκικα στρατευματα σαν στρατευματα κατοχης και δεν θα αισθανονταν ασφαλεια αν εφευγαν αμεσως εξαιτιας του παρελθοντος. Και συμπληρωσε ο ιδιος οτι αυτο οφειλεται στα "τρομακτικα λαθη" που εγιναν "απο την πλευρα μας" πριν το '74.

Με αυτα και αλλα παρομοια που εγιναν εκεινη την περιοδο το συμπαγες εθνικιστικο ιδεολογικο οικοδομημα που για τοσα χρονια εχτιζε η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη στα μυαλα της εργατικης ταξης αποκτησε ενα μικρο ρηγμα που το προκαλεσε ενα μερος **της ιδιας της αρχουσας ταξη**. Η αντιληψη για τους κακους και ενοχους τουρκους και τους καλους και αθωους ελληνοκυπριους επαψε να ειναι ενα καθολικα παραδεκτο αξιωμα.

Αυτο ηταν μια πολυ σημαντικη θετικη εξελιξη για την συνειδηση της εργατικης ταξης. Αν μαλιστα το "ενδοτικο μετωπο", ιδιαιτερα το ΑΚΕΛ, εβγαινε δυναμωμενο απο τις εκλογες, θα μεγαλωνε ακομα περισσοτερο αυτο το ρηγμα, και θα ανοιγε μεσα στην ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη καποια παραθυρα για τις διεθνιστικες ιδεες. Γι' αυτο και οι επαναστατες επρεπε να υποστηριξουν ψηφο στο ΑΚΕΛ στις εκλογες του '85.

Οσο ομως ευχαριστο γεγονος και αν ηταν αυτη η διασπαση

της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης, και οσο θετικο θα ηταν ενα δυναμωμα του "ενδοτικου" μετωπου, γιατι θα εδειχνε και συγχρονως θα βοηθουσε το αδυνατισμα του εθνικισμου **στις ιδιες τις μαζες**, με κανενα τροπο δεν σημαινει οτι οι "ενδοτικοι" ειναι πραγματι ενα πιο καλοκαγαθο και αβλαβες τμημα της ελληνοκυπριακης αρχουσας ταξης.

Οι "ενδοτικοι" ειναι (ή τουλαχιστον ηταν το '85) προθυμοι για υποχωρησεις στον πολιτικο τομεα ελπιζοντας οτι αυτο θα μπορουσε να οδηγησει σε μια λυση που θα αποτρεπε την αναγνωριση της ΤΔΒΚ και ταυτοχρονα θα δημιουργησε τις προυποθεσεις για μια νεα φαση επιθεσης, οικονομικης αυτη την φορα, οχι πια με την μορφη πολιορκιας και αποκλεισμου των τουρκοκυπριων οπως ως τωρα, αλλα διεισδυσης μεσα στους τουρκοκυπριους και ενσωματωσης τους.

Φυσικα αυτα δεν λεγονται ανοιχτα. Ωστοσο εχουν γινει τετοιες νυξεις πριν ακομα απο το 85, ιδιαιτερα απο "ενδοτικα" στελεχη του ΔΗΣΥ. Υπαρχει ακομα ενας πολυ σημαντικος ελληνοκυπριος αστος, οπαδος των "υποχωρησεων" προς τους τουρκοκυπριους και της αποδοχης μιας συμβιβαστικης λυσης και υποψηφιος βουλευτης του ΔΗΣΥ στις εκλογες του '85, που δικαιολογησε αυτη την πολιτικη με μια πολυ χρησιμη για μας ειλικρινεια:

> "Να μεταθεσουμε πρωτου ειναι πολυ αργα, τον ελληνοτουρκοκυπριακο **ανταγωνισμο**, απο το πολεμικο πεδιο, στο οποιο οι Τουρκοι υπερεχουν... στο ειρηνικο πεδιο, στο οποιο εχουμε αναμφισβητητη οικονομικη υπεροχη, και μεσον της οποιας και μονον μπορουμε να διατηρησουμε την τρισχιλιετη **ελληνικοτητα** του νησιου μας." *

Για να γινει ομως αυτη η "μεταθεση" θα πρεπει πρωτα να γινουν οι λεγομενες "οδυνηρες παραχωρησεις" στους τουρκοκυπριους αστους, αναμεσα στις οποιες και ενα συνταγμα που θα τους δινει αρκετα προνομια. Ο ιδιος εξηγει γιατι δεν πρεπει να το φοβουνται αυτο οι ελληνοκυπριοι αστοι, και πως θα πρεπει να το χειριστουν:

> "Ο ρους της κοινωνικης ζωης και προοδου παραμεριζει και ατονει συνταγματικας προνοιας που στεκονται εις τον δρομο της προοδου, αρκει τουτο να γινεται βαθμιαιως, ειρηνικως, και σιωπηρως και να μη βιαζομεθα να θελωμε να σβησωμε και απο το χαρτι αυτο που ατονει εις την πραξιν." **
>
> Η Κυπρος, ως ανεξαρτητον κρατος, οσονδηποτε βαθμον 'τοπικης αυτονομιας' και αν εχουν οι τουρκοκυπριοι εντος αυτης **εις την πραξιν θα διευθυνεται πολιτικως και οικονομικως απο τους ελληνας.**" ***

---

* Χριστοφης Οικονομιδης " Το Κυπριακο προβλημα στην κρισιμοτατη του φαση" Λευκωσια 9/78 σελ. 14

** Χριστοφης Οικονομιδης "Το Κυπριακο προβλημα στην κρισιμοτατη του φαση" Λευκωσια 9/78 σελ. 86

*** Χριστοφης Οικονομιδης "Το Κυπριακο προβλημα στην κρισιμοτατη του φαση" Λευκωσια 9/78 σελ. 90

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Ακομα και οι πιο "διαλλακτικοι" ελληνοκυπριοι αστοι συνεχιζουν να σκεφτονται τον νεο γυρο στον οποιο θα παρουν πισω οσα εχασαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Ποια ηταν η αιτια ολων των προηγουμενων; Γιατι η πολιτικη και στρατιωτικη βια και η εθνικη διαμαχη; Ολες οι κυριαρχες εξηγησεις που απλα βλεπουν τον εθνικισμο σαν τον φταιχτη, αποφευγουν το πραγματικο ερωτημα: ποια ειναι η αιτια που δημιουργησε διατηρησε και οξυνε και τον εθνικισμο και την εθνικη διαμαχη. Το ΑΚΕΛ αναφερεται συχνα σε "λαθη της ελληνοκυπριακης πλευρας" ή σε ενεργειες "σωβινιστικων στοιχειων και των δυο κοινοτητων", θαρρεις και αυτα ειχαν την προελευση τους στις "λαθος" ιδεες αυτων που τα εκαναν, και θα μπορουσαν να ειχαν αποφευχθει, ή ακομα περισσοτερο οτι ειναι δυνατο να μη ξαναγινουν.

Δεν επροκειτο ομως ουτε για "λαθη" ουτε για αποτελεσματα καποιων "λανθασμενων" ιδεων, ουτε μπορουμε να δουμε τον εθνικισμο σαν μια "καταρα" απο την οποια μπορουμε να γλυτωσουμε μονο με την καταλληλη διαφωτιση ολων, πειθοντας δηλαδη ακομα και τους αστους να μη παρασυρονται απο τον εθνικισμο. Η υλιστικη αντιληψη της ιστοριας, που αναπτυχθηκε πρωτα απο τον Μαρξ, δινει μια αλλη μεθοδο για να κατανοουμε την δημιουργια των διαφορων ιδεολογιων, μαζι και του εθνικισμου:

> "Οδηγηθηκα απο τις μελετες μου στο συμπερασμα οτι οι νομικες σχεσεις καθως και οι μορφες του Κρατους δεν μπορουσαν να γινουν κατανοητες απο μονες τους, ουτε να εξηγηθουν απο την λεγομενη γενικη προοδο του ανθρωπινου πνευματος, αλλα εχουν τις ριζες τους στις **υλικες συνθηκες της Ζωης**... Το γενικο συμπερασμα στο οποιο καταληξα... μπορει να διατυπωθει συνοπτικα ως εξης: Κατα την εκτελεση της κοινωνικης παραγωγης, οι ανθρωποι μπαινουν σε συγκεκριμμενες σχεσεις που ειναι απαραιτητες και ανεξαρτητες απο την θεληση τους... Η ολοτητα αυτων των σχεσεων παραγωγης αποτελει την **οικονομικη δομη της κοινωνιας - την πραγματικη βαση**, απο την οποια πηγαζουν νομικα και πολιτικα εποικοδομηματα και στην οποια αντιστοιχουν συγκεκριμμενες μορφες **κοινωνικης συνειδησης**" *

Η πραγματικη βαση και αιτια της εθνικης **διαμαχης** δεν ειναι καποιες ιδεες, σωστες ή λανθασμενες, η ιδεολογια του εθνικισμου, αλλα ενα υλικο υποβαθρο, οι οικονομικες δυναμεις και σχεσεις που λειτουργουσαν και λειτουργουν αντικειμενικα και αναποφευχτα, "ανεξαρτητα απο την θεληση" μας, μεσα στην κυπριακη κοινωνια.

Ετσι η πραγματικη, **υλικη** βαση και της **ιδεολογιας** του κυπριακου εθνικισμου, που αποτελει ενα σημαντικο συστατικο στοιχειο της "κοινωνικης συνειδησης", ειναι και παλι οικονομικα αιτια και συμφεροντα. Οι διαφορες αντιληψεις, ιδεες και προκαταληψεις ειναι **αποτελεσματα** αυτης της υλικης οικονομικης βασης και οχι τα ιδια τα αίτια της διαμαχης.

Στην περιπτωση του Κυπριακου τα πραγματικα, υλικα αιτια της διαμαχης δεν ειναι τοσο τα πολιτικοοικονομικα συμφεροντα των μεγαλων δυναμεων και των "πρακτορων" τους μεσα στην Κυπρο, δεν ειναι "εξωτερικα" αιτια οπως η πολιτικη του Πενταγωνου ή του Λευκου Οικου ή των διοικητικων συμβουλιων των

---

* Κ. Μαρξ, Εισαγωγη στην "Κριτικη της Πολιτικης Οικονομιας"

πολυεθνικων μονοπωλιων μαζι με τους λιγους ντοπιους "λακεδες" τους, οπως το θελει η κυριαρχη "αριστερη" ιδεολογια. Και ουτε πρεπει να τα αναζητησουμε μονο στα "ψηλα" στρωματα της κυπριακης κοινωνιας, τους μεγαλοαστους και τους πολιτικους παραγοντες, αλλα και μεσα στα ιδια τα κυτταρα της κυπριακης κοινωνιας, σε πολυ πλατια στρωματα του πληθυσμου. Αυτα τα αιτια, αν θελει κανεις να τα πει με δυο λογια, ειναι η αναποφευκτη στον καπιταλισμο **φαγωμαρα** οπως την αποκαλει χαρακτηριστικα ο Λενιν:

> "Υπαρχει μονο μια λυση στο εθνικο προβλημα (οσον ειναι γενικα δυνατη η λυση του στον καπιταλιστικο κοσμο, στον κοσμο του κερδους, **της φαγωμαρας** και της εκμεταλλευσης) και η λυση αυτη ειναι η συνεπης δημοκρατια." *

Για ποιο λογο "φαγωνονται" και ποιοι; Για το μοιρασμα των "μεσων παραγωγης", των εργοστασιων, των επιχειρησεων, της γης, των εργατων, του κεφαλαιου με λιγα λογια. Και για αυτα μπορουσαν να φαγωνονται κυρια οι κατοχοι τους, οι αστοι αλλα και μικροαστοι:

> "Ενω η αστικη δημοκρατια υποσχονταν παντου και παντα την ισοτητα των πολιτων, ανεξαρτητα απο φυλο, θρησκευμα, φυλη, εθνικοτητα, αλλα **πουθενα** δεν την εφαρμοσε και, λογω της κυριαρχιας του καπιταλισμου, **ουτε μπορουσε να την εφαρμοσει**, η Σοβιετικη εξουσια... την πραγματοποιει αμεσα και πλερια, γιατι αυτο ειναι σε θεση να το κανει μονο η εξουσια των εργατων, που δεν εχουν συμφερον απο την διατηρηση της ατομικης ιδιοκτησιας στα μεσα παραγωγης και απο την **παλη για το μοιρασμα και το ξαναμοιρασμα τους. ****

ΑΠΟ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΟΙΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΞΑΝΑΜΟΙΡΑΣΜΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ πρεπει να ξεκινησουμε αν θελουμε να φτασουμε στην ριζα του Κυπριακου προβληματος. Υπηρχε τετοια "παλη" αναμεσα στους ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους αστους; Οχι μονο υπηρχε, αλλα ηταν μια απο τις πιο χαρακτηριστικες περιπτωσεις που η μια αστικη ταξη, η τουρκοκυπριακη, θα ηθελε **αναποφευχτα** το ξαναμοιρασμα, και η αλλη, η ελληνοκυπριακη, θα ηθελε φυσικα την διατηρηση της καταστασης και μαλιστα την ακομα μεγαλυτερη ενισχυση της θεσης της.

Και ειναι απαραιτητο να πουμε εδω οτι στην περιπτωση του Κυπριακου αυτη η παλη δεν αφορουσε μονο τους αστους και τους μικροαστους των πολεων, αλλα σε παλιοτερες περιοδους αφορουσε και τους αγροτες και ορισμενα στρωματα απο την ιδια την εργατικη ταξη.

Και αυτο επειδη η σχετικη καθυστερηση του κυπριακου καπιταλισμου σημαινε μια αρκετα μεγαλη κοινωνικη κινητικοτητα. Ηταν αρκετα συχνο να ξεκινησει κανεις απο εργατης ή αγροτης και να καταληξει σε εργολαβο, μικροαστο μαγαζατορα, ακομα και μεσαιο ή μεγαλο αστο, επειδη δεν χρειαζονταν να διαθετει μεγαλα κεφαλαια για να συναγωνιστει καποιες υπαρχουσες μεγαλες επιχειρησεις. Ιδιαιτερα στην περιοδο μετα τον

---

* Λενιν, "Ζητηματα Εθνικης Πολιτικης και Προλεταριακος Διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτνικ, σελ 14

** Λενιν, Αγγλικα Απαντα τομ. 28 σελ. 465

δευτερο παγκοσμιο πολεμο μεχρι τις αρχες της δεκαετιας του '70, η αναπτυξη του παγκοσμιου καπιταλισμου που αφηνε παντου καποια περιθωρια για κοινωνικη ανελιξη στην Κυπρο αφηνε ακομα περισσοτερα επειδη ηταν μια αναπτυσομενη οικονομια με ενα καινουργιο κρατος που φροντιζε πολυ περισσοτερο για την αναπτυξη και εδραιωση μιας ντοπιας αρχουσας ταξης.

Αν αυτα δημιουργουσαν περισσοτερες προσδοκιες και στους εργαζομενους, οι προσδοκιες αυτες ωστοσο εξαρτωνταν ιδιαιτερα απο την εθνικοτητα τους. Οπως θα δουμε παρακατω οι τουρκοκυπριοι αγροτες και εργαζομενοι ειχαν πολυ λιγοτερες ελπιδες να ανεβουν κοινωνικα απο τους αντιστοιχους τους ελληνοκυπριους. Ετσι ο εθνικισμος **και απο τις δυο πλευρες** ριζωνε οχι μονο στους αστους και τους μικροαστους των πολεων και στην αγροτια που ειχαν αμεσο ενδιαφερον για το "μοιρασμα και το ξαναμοιρασμα των μεσων παραγωγης" αλλα και μεσα στην ιδια την εργατικη ταξη. Οχι απλα και μονο σαν αποτελεσμα της αστικης προπαγανδας αλλα και σαν αποτελεσμα απο την μια της ελλειψης προσδοκιων για τους τουρκοκυπριους εργαζομενους και απο την αλλη των αντιστοιχα αυξημενων προσδοκιων των ελληνοκυπριων εργαζομενων, μαζι με τις υπαρχουσες ηδη ανισοτητες στους μισθους και τις ευκαιριες απασχολησης.

Οι ριζες αυτης της ανισοτητας αναμεσα στις δυο εθνοτητες ειναι πολυ παλιες. Τουλαχιστον απο την αρχη του εικοστου αιωνα, οι τουρκοκυπριοι ηταν απο οικονομικη αποψη σε πολυ χειροτερη μοιρα απο τους ελληνοκυπριους. Θα αναφερθουμε χωριστα σε τεσσερεις περιοδους, την περιοδο της Οθωμανικης κυριαρχιας, την περιοδο της Αγγλοκρατιας, την πρωτη περιοδο της ανεξαρτησιας, δηλαδη την περιοδο της "συνυπαρξης" ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων αστων που κρατησε απο το 1959 μεχρι το τελος του 1963, και την περιοδο απο το '63 και μετα.

Οι λογοι που χωριζουμε αυτο το μερος του κειμενου σε αυτες τις τεσσερεις περιοδους δεν ειναι επειδη εχουν διαφορετικα οικονομικα χαρακτηριστικα αλλα επειδη εχουν διαφορετικα **πολιτικα** χαρακτηριστικα και για να μπορεσουμε να αντιμετωπισουμε τα σχετικα επιχειρηματα και τις διαστρεβλωσεις της κυριαρχης ελληνοκυπριακης πολιτικης που χρησιμοποιει μια παρομοια διαιρεση.

Θυμιζουμε την επισημη αντιληψη, οτι οι Τουρκοκυπριοι ηταν κατα καποιο τροπο "προνομιουχοι" πριν την ανεξαρτησια:

> "Ο μυθος της οικονομικης καταπιεσης των τουρκοκυπριων απο τους ελληνοκυπριους δεν ειναι καινουργιος. Εχει επαναληφθει συχνα. Ξανα τα **γεγονοτα μιλουν μονα τους:** α) Η Κυπρος ηταν κατω απο Οθωμανικη κατοχη απο το 1571 ως το 1878, οποτε παραχωρηθηκε στη Μ. Βρεττανια... Ειναι αναμφισβητητο το γεγονος οτι η τουρκικη κοινοτητα ειχε προνομιακη μεταχειριση στη διαρκεια της Βρεττανικης διακυβερνησης. Αρα **για τεσσερεις αιωνες οι Τουρκοι ηταν ειτε οι κυβερνητες του νησιου ή το πιο προνομιουχο τμημα του πληθυσμου**... Ο πραγματικος λογος των οικονομικων δυσκολιων των τουρκοκυπριων ειναι η πολιτικη του διαχωρισμου που τους επεβαλλε η ιδια τους η ηγεσια που εμποδισε τον τουρκοκυπριακο πληθυσμο να ενσωματωθει στο

συνολο" *

Η κυριαρχη αυτη αντιληψη οτι οι ελληνοκυπριοι δεν μπορουσαν να ειναι προνομιουχοι επειδη ηταν σκλαβωμενοι μεχρι το 1960, οσο και αν ειναι πειστικη σε πρωτη οψη, πολυ λιγη σχεση εχει με την αληθεια. Η ιστορια σπανια ειναι τοσο απλη, και σε αυτη την περιπτωση η πραγματικοτητα ειναι αντιθετη με αυτο που θα περιμενε κανεις.

Ας αφησουμε ομως πραγματι "τα γεγονοτα να μιλησουν μονα τους".

ΣΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

Ηταν πραγματι ετσι απλα τα πραγματα στην διαρκεια της οθωμανικης κυριαρχιας, οι τουρκοι κυβερνητες του νησιου και οι ελληνες οι καταπιεσμενοι ραγιαδες; Οχι, οσο παραξενο και αν φαινεται, η πραγματικοτητα ειναι οτι μπηκαν απο τοτε κιολας οι βασεις της οικονομικης αναπτυξης και κυριαρχιας των ελληνων της Κυπρου, για την μελλοντικη δημιουργια της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης, αλλα ακομα και για την καταπιεση των ιδιων των οθωμανων απο ενα προνομιουχο τμημα των ελληνων.

Ακομα και η Κατια Χατζηδημητριου (συζυγος του Γ. Γραμματεα της ΕΔΕΚ) στην "Ιστορια της Κυπρου", ενω ολο το υπολοιπο βιβλιο της ειναι διαποτισμενο απο τις συνηθισμενες ελληνοκυπριακες "προοδευτικες" αντιληψεις (οι τουρκοκυπριοι και οι ελληνοκυπριοι μπορουσαν να ζησουν μαζι αν τους "αφηναν οι ξενοι", ο Μακαριος ηταν ο καλος ηγετης του κυπριακου λαου, κανουμε "εθνικοαπελευθερωτικο αγωνα", κλπ) αναφερει οτι:

> "Με τους Τουρκους σταματησε η καταπιεση της Εκκλησιας και αποκατασταθηκε ο **αρχιεπισκοπος με ολα του τα δικαιωματα**, που ειχε στερηθει απο τους Φραγκους και τους Βενετσιανους" **

> "Οι αρχιερεις απο την αρχη της Τουρκοκρατιας ησαν υπευθυνοι για την **πληρωμη του φορου** απο τους ραγιαδες και εκαναν **κατανομη του ποσου στον πληθυσμο**... Με τα προνομια αυτα ο σουλτανος ενισχυσε τη θεση της Εκκλησιας..." ***

Αυτο που παραλειπει να προσθεσει ειναι οτι η Εκκλησια οχι μονο αποκτησε προνομια αλλα καταληξε να γινει η κυριαρχη πολιτικη και οικονομικη δυναμη μεσα στο νησι, και διπλα της αρχισε να δημιουργειται ενα προνομιουχο στρωμα **ελληνων** με οικονομικη και **πολιτικη** δυναμη:

> "Εξω απο το πλαισιο της Τουρκικης στρατιωτικης και κοινωνικης οργανωσης βρισκονταν ο Διερμηνεας ή Δραγομανος του Σαραγιου. Αποτελουσε ενα πολυ αξιοσημειωτο

---

* THE TRUTH ABOUT ECONOMIC "OPPRESSION" P.I.O. Οκτ. 77 σελ. 2,3

** Κατια Χατζηδημητριου "Ιστορια της Κυπρου" Λευκωσια 1978, σελ. 122

*** Κατια Χατζηδημητριου "Ιστορια της Κυπρου" Λευκωσια 1978, σελ 127

στοιχειο του συστηματος. Η θεση αυτη ειχε εξελιχθει... για να διευκολυνει την επικοινωνια με τους υποτελεις πληθυσμους... Αυτοι οι διερμηνεις ηταν σχεδον παντα **Ελληνες**... μα το γεγονος στο οποιο αξιζει να δωσουμε ιδιαιτερη σημασια ειναι οτι, ειτε απο νωθροτητα ειτε απο γνησιο σεβασμο για τους υποτελεις τους οι Τουρκοι για δυο ολοκληρους αιωνες αφηναν την εκλογη και τον διορισμο αυτων των επισημων στα δικα τους χερια [των υποτελων]. Στην Κυπρο οπως και στην Κρητη και την Πελοπονησο, **οι Δραγομανοι επιλεγονταν απο τους Επισκοπους ή τους προυχοντες**, και η εκλογη τους επιβεβαιωνονταν απο τον Σουλτανο. Ο Γαλλος προξενος παρατηρησε το 1808 οτι η υποδειξη απο την Πυλη του διαδοχου του Χατζηγεωργακη ηταν μια παραβιαση της συνηθειας κατα την οποια ο Δραγομανος διοριζονταν απο τους Επισκοπους...

Οταν οι Επισκοποι στην Κυπρο εγιναν υπευθυνοι για τον φορο υποτελειας που πληρωνονταν απο το νησι, εφοσον δεν μπορουσαν οι ιδιοι να ενεργουν σαν φοροσυλλεκτες, ηταν ο Δραγομανος του Σαραγιου που φροντιζε να συλλεκτουν τα χρηματα. Ετσι τα καθηκοντα του ηταν να κανει **απογραφη των κατοικων με μια εκτιμηση της περιουσιας τους**, να **καθοριζει το ποσο** του φορου που θαπρεπε να πληρωνει ο καθενας, να κανει τον **προυπολογισμο** για καθε χρονο, εχοντας δικαιωμα βετο και το δικαιωμα αμεσης επαφης με τον Σουλτανο, κατι που τον εκανε ενα πραγματικο **'αγκαθι στην σαρκα' του Τουρκου κυβερνητη" ***

Αυτα τα γραφει ο Χιλλ, ο πιο εγκυρος ισως ιστορικος της κυπριακης ιστοριας, αλλα παρομοια βρισκουμε και σε αλλους:

"Η θεση των επισκοπων βελτιωθηκε πολυ το 1660 οταν η Πυλη ανεθεσε στον αρχιεπισκοπο Νικηφορο και τους διαδοχους του την ευθυνη για την εισπραξη φορων απο τους Ελληνες **και Τουρκους** κατοικους. Αυτο ηταν συμφωνο με τις συνηθειες της Πυλης που χρησιμοποιουσε τους ηγετες της πλειοψηφιας μιας χωρας σαν φοροεισπραχτορες... Ακολουθωντας αυτη την μεθοδο ο αρχιεπισκοπος αναγνωριστηκε σαν ηγετης του ελληνοκυπριακου εθνους. Αυτη η θεση γινονταν συχνα αντικειμενο εκμεταλλευσης και η καταπιεση απο τον κληρο, που αναφερεται σε πολλες αντικειμενικες αφηγησεις, βγηκε στην επιφανεια απο τον Ουιλιαμ Ταρνερ, εναν Βρεττανο διπλωματη και ταξιδιωτη που, αφου εμεινε στο νησι περισσοτερο απο ενα μηνα το 1815, εγραψε, μαλλον τραχια: 'Με λιγα λογια, αυτοι οι ελληνες κληρικοι, που ειναι παντου οι χειροτεροι κακοποιοι, ειναι χειροτεροι απο το συνηθισμενο στην Κυπρο, εξαιτιας της δυναμης που εχουν στα χερια τους. Παιρνουν απο τον φτωχο, αμαθη και δεισιδαιμονα χωρικο και τον τελευταιο του παρα και οταν βρισκετε στο νεκρικο του κρεβατι, τον αναγκαζουν να αφησει ολη του την περιουσια στο μοναστηρι τους, με την υποσχεση οτι θα κανουν λειτουργιες για την ψυχη του'...

Ενα αλλο χαρακτηριστικο της τουρκικης διοικησης τον 18ο αιωνα, που προκαλεσε μεγαλη διχογνωμια, ηταν η δημιουργια της θεσης του δραγουμανου. Με τον δραγουμανο να

---

* ΤΖ. Χιλλ Ιστορια της Κυπρου Καιμπριτζ 1952 τομ. 4ος σελ. 16-17.

ελεγχει αμεσα την κατασταση και τον Ελληνα αρχιεπισκοπο να απολαμβανει τεραστιο κυρος, ο Ελληνικος πληθυσμος εγινε επι πολλα χρονια **αυτοδιοικουμενος**, γεγονος που ηταν μια μοναδικη εμπειρια για τους κατοικους του νησιου" *

Αυτη η "μοναδικη εμπειρια" ηταν ισως τα πρωτα βηματα της συσσωρευσης εμπορικου κεφαλαιου απο τους προδρομους του κυπριακου καπιταλισμου, την εκκλησια και τους προυχοντες:

"Η μονη οικονομικη ιστορια της Κυπρου κατα την Οθωμανικη περιοδο [αναφερεται στον "Jenness, Diamond, the Economics of Cyprus: A Survey to 1914, Montreal 1962] περιγραφει πως αναπτυχθηκε για πρωτη φορα στην Κυπρο μια ντοπια αστικη ταξη αναμεσα στην Οθωμανικη κατακτηση τον 16ο αιωνα και τον 18ο αιωνα. Οι προυποθεσεις δημιουργηθηκαν με την εκδιωξη απο την Οθωμανικη διοικηση των Βενετων πρακτορων και των Εβραιων που ειχαν παροικησει στην Κυπρο σαν εμποροι. Αρχικα προσφερθηκε η ευκαιρια χαμηλων θεσεων στην Οθωμανικη ή Εκκλησιαστικη διοικηση. Η διαφθορα επετρεψε την συσσωρευση ενος κεφαλαιου με το οποιο μπορεσαν να μπουν στο εμποριο σιτηρων ή κρασιου.

Για πρωτη φορα απο τον δωδεκατο αιωνα επιτραπηκε στους Ελληνοκυπριους να **μπουν στο εμποριο**. Οι προηγουμενοι Βενετοι κυβερνητες μονοπωλουσαν το εμποριο για τον εαυτο τους. Οι Οθωμανοι αντιθετα κρατουσαν για τον εαυτο τους στρατιωτικες και διοικητικες καρριερες." **

Με την "διαφθορα" στην οποια αναφερεται ο συγγραφεας η ανερχομενη μεσα απο την οθωμανικη και εκκλησιαστικη γραφειοκρατια ελληνοκυπριακη αστικη ταξη δεν απομυζουσε μονο τον ελληνικο πληθυσμο αλλα και τους μουσουλμανους. Αποδειξη για αυτο ειναι μια σειρα εξεγερσεων που γινονταν απο κοινου απο τα κατωτερα στρωματα, ελληνες **και μουσουλμανους** εναντιον τους. Ειναι χαρακτηριστικο οτι σε αυτες τις εξεγερσεις οι αρχιεπισκοποι οι δραγουμανοι και οι προυχοντες ετρεχαν στον Σουλτανο για να ζητησουν βοηθεια.

"Η οικονομια του νησιου και η γενικη ευημερια των κατοικων παρελυαν ακομα περισσοτερο απο την αδικη φορολογια... **Και οι μουσουλμανοι και οι χριστιανοι** ειχαν λογους να ειναι δυσαρεστημενοι απο την κακη διαχειριση που συνεχιζονταν ανεμποδιστη. Ετσι οι εξεγερσεις και οι μαζικες διαμαρτυριες ηταν κοινη υποθεση.

Η πρωτη σοβαρη εξεγερση φαινεται οτι συνεβη το 1680 υπο την ηγεσια του **Μεχμετ Αγα ΜπογιαΖη-Ογλου** και κρατησε εφτα ολοκληρα χρονια. Ηταν μια διαμαρτυρια εναντια στην σκληρη φορολογια και την κακη διαχειριση....

Η δευτερη εξεγερση του 1765-66 ειχε ευρυτερο αντιχτυπο...

---

* Σταυρος Παντελης "ΝΕΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ" εκδοσεις Φλωρος Αθηνα 1985 σελ. 48,49

** Μ. Ατταλιδης "Cyprus Nationalism and International Politics" Q press Εδιμβουργο 1979

Τον Απριλιο του 1765... περιπου 300 Τουρκοι απο τις επαρχιες της Μεσαοριας και της Αμμοχωστου κατελαβαν την Κυραια με τους νερομυλους της και ετσι διεκοψαν τον εφοδιασμο της πρωτευουσας σε αλευρι. Αν και εγιναν μερικες παραχωρησεις, ο φορος εξακολουθησε να εισπραττεται. Μερικους μηνες αργοτερα... ο Χαλιλ Αγας διοικητης του καστρου της Κυρηνειας εκλεχτηκε για να ηγηθει της εξεγερσης εναντια στις φορολογικες αδικιες. Η εξεγερση υποστηριχτηκε **απο Τουρκους και Ελληνες** και τον Αυγουστο ειχε συγκεντρωσει υπο τις διαταγες του πανω απο 3,000 ενοπλους. **Οι αρχες εχασαν εντελως τον ελεγχο της καταστασης, αλλα ο Αρχιεπισκοπος Παισιος και οι Επισκοποι Παφου και Κυρηνειας διεφυγαν στην Κωνσταντινουπολη για να ζητησουν βοηθεια.**

Ο Χαλιλ αποσυρθηκε στην Κυρηνεια, οταν οι αρχες υποσχεθηκαν οτι δεν θα επιβαλλονταν υπερβολικοι φοροι και ολοι οι επαναστατες θα συγχωρουνταν... η Πυλη εστειλε τον Κιορ Αχμετ... Μετα απο πολιορκια τριων εβδομαδων ο Χαλιλ αναγκαστηκε να παραδοθει... η επανασταση ειχε τελειωσει...

Η ιδια ιστορια επαναλαμβανεται πολλες φορες στα χρονια της τουρκικης κυριαρχιας στην Κυπρο. Ακομη και τα τουρκικα στρατευματα στασιασαν το 1799, και το 1804, μαζι με τον Τουρκικο πληθυσμο της Λευκωσιας εξεγερθηκαν εναντια στον Διοικητη, τον Αρχιεπισκοπο, και τον δραγουμανο Χατζηγεωργακη, που χρησιμευε σαν συνδεσμος αναμεσα στον ελληνικο πληθυσμο του νησιου και την Οθωμανικη κυβερνηση της Κωνσταντινουπολης και ηταν ισως ο **πλουσιοτερος ανθρωπος του νησιου.** Οι επαναστατες κατελαβαν την Λευκωσια... Ο **Χατζηγεωργακης Κορνησιος εκανε εκκληση στην Πυλη για βοηθεια** και η επανασταση κατασταλθηκε." *

Αυτα φαινονται "παραδοξα" για την αντιληψη που βλεπει την ιστορια να γραφεται απο τα εθνη. Ο στρατος των εθνους των **κατακτητων**, μαζι με **κατακτημενους**, ξεσηκωνεται εναντια στους προνομιουχους του **κατακτημενου** εθνους, οι οποιοι ζητουν βοηθεια απο τον ηγετη του εθνους των **κατακτητων**, τον Σουλτανο! Στην πραγματικοτητα αυτα δειχνουν πως ο ισχυρισμος οτι κατα την Οθωμανικη κυριαρχια μια και οι κυβερνητες του νησιου ηταν οι "τουρκοι", αυτοι ηταν "φυσικα" και το προνομιουχο τμημα του πληθυσμου πολυ μικρη σχεση εχει με την πραγματικοτητα.

ΑΓΓΛΟΚΡΑΤΙΑ

Οταν το 1878 οι Αγγλοι εγιναν κυβερνητες της Κυπρου τα αποτελεσματα της προηγουμενης περιοδου ηταν φανερα:

"Υπο την ηγεσια της Εκκλησιας - που κατα καιρους απεβη η ισχυροτερη δυναμη μετα τον Τουρκο διοικητη - οι Ελληνοκυπριοι επετυχαν να διατηρησουν σχεδον αθικτη την εθνικη και πολιτιστικη τους ταυτοτητα, εως την αφιξη των Αγγλων.

Ετσι, οταν οι Αγγλοι εφθασαν στην Κυπρο, βρηκαν μια

---

* Σταυρος Παντελης "ΝΕΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ" εκδοσεις Φλωρος Αθηνα 1985 σελ. 45-48

ελληνικη και μια τουρκικη κοινοτητα εξ ισου δυναμικες, παρα την τουρκικη κατοχη: η αριθμητικη υπεροχη και οι **εμπορικες δραστηριοτητες** της ελληνικης κοινοτητας ισορροπουσαν τον ελεγχο της διοικησεως, της χωροφυλακης και του στρατου, τον οποιον ειχε στα χερια της η τουρκικη κοινοτητα." *

Το οτι οι δυο κοινοτητες ηταν "εξισου δυναμικες" ειναι μαλλον υπερβολικο αν κρινουμε απο τα προηγουμενα. Η Ελληνοκυπριακη αρχουσα ταξη ειχε πια για τα καλα το πανω χερι. Το τελος ομως της Οθωμανικης κυριαρχιας στην Κυπρο αποστερεισε στην πραγματικοτητα το πιο σημαντικο τμημα της ελληνικης αρχουσας ταξης, την Εκκλησια, απο μερικα απο τα προνομια της:

"Ο Μπιλντοφ... στις 29 Μαρτιου 1880, εγραφε: 'οι χωρικοι ειναι αρκετα ικανοποιημενοι. Η πραγματικη δυσκολια ειναι οι προνομιουχες ταξεις, εκεινοι που ειχαν απαλλαγες απο την φορολογια κλπ, και ασφαλως η Ελληνικη εκκλησια **αισθανεται την ελλειψη της πιεσης του εκτελεστικου για να εξαναγκαστει η κοινοτητα τους να πληρωνει τους εκκλησιαστικους φορους.** Αλλα δεν μπορουμε να τους βοηθησουμε σ' αυτο το ζητημα, αν και καταλαβαινω ποσο απαραιτητο ειναι να εχουμε τους επισκοπους με το μερος μας'

Οι επισκοποι που ειχαν διοριστει φοροεισπραχτορες κατα την τουρκικη κατοχη, συγκεντρωναν μεγαλες περιουσιες σε βαρος των φτωχων χωρικων. Αυτο τελειωσε μετα το 1878. Ετσι δημιουργηθηκε μια καινουργια δυσαρεσκεια, που επαιξε μεγαλο ρολο στην επιθυμια για Ενωση με την Ελλαδα. Την ιδια τυχη ειχαν και αλλες προνομιουχες ταξεις οπως οι δικηγοροι, οι εμποροι και οι τραπεζιτες." **

Τοτε ισως ηταν που το αιτημα της Ενωσης επαψε να ειναι ενα απλο συνθημα και αρχισε να παιρνει σαρκα και οστα μεσα στα ανωτερα στρωματα των ελληνοκυπριων.

Ωστοσο παρολο που η αγγλικη αποικιοκρατια ελαττωσε σε ενα βαθμο τα προνομια της εκκλησιας των προυχοντων και των διαφορων που εξαρτωνταν απο αυτους, η οικονομικη αναπτυξη της ελληνοκυπριακης κοινοτητας συνεχιζονταν, η φόρα που ειχαν ηδη παρει οι ελληνοκυπριοι ηταν μεγαλη.

Δεν εχουμε στοιχεια για το κατα ποσο ειχαν προνομιακη μεταχειρηση οι τουρκοι την περιοδο πριν απο το '55. Σοβαρη ομως ενδειξη οτι οι τουρκοκυπριοι ηταν σε ασχημη οικονομικα κατασταση ακομα και κατα την Αγγλικη αποικιοκρατια ειναι και το οτι το ποσοστο των τουρκοκυπριων απο 24.4% το 1881 εγινε 17.5% το '56 επι Αγγλοκρατιας, προφανως εξαιτιας της αυξημενης μεταναστευσης. Και σιγουρα δεν μεταναστευαν απο ενα μερος στο οποιο ηταν οι προνομιουχοι, αφηνοντας τους λιγωτερο

---

* "Διπλωματια και πολιτικη του κυπριακου" του Πανταζη Τερλεξη (εκδοσεις Ραππα, Αθηνα '71 σελ. 48-49

** Σταυρος Παντελης "ΝΕΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ" εκδοσεις Φλωρος Αθηνα 1985 σελ. 74-75

προνομιουχους ελληνες πισω τους. *

Παντως ειναι ξεκαθαρο πως οταν εφυγαν οι Αγγλοι οι τουρκοκυπριοι βρισκονταν σε πολυ χειροτερη μοιρα απο τους ελληνοκυπριους.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

"ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΜΟΝΟΙ"

Οσο εδραιωνονταν η οικονομικη ανισοτητα τοσο πιο αναποφευκτα αυξανονταν αυτη, τοσο τρεφονταν απο τα ιδια τα αποτελεσματα της. Ειναι κλασικο χαρακτηριστικο του ανταγωνιστικου χαρακτηρα του καπιταλισμου οτι καθε ομαδα, οπως και αν διακρινεται απο τις υπολοιπες - εθνικοτητα, θρησκεια, φυλη, τοπικη προελευση - που θα αποκτησει για οποιουσδηποτε ιστορικους λογους καποια οικονομικη υπεροχη, θα παλεψει για να την κρατησει και να την δυναμωσει σε βαρος των αλλων, και η ιδια η οικονομικη υπεροχη της θα της δωσει τα οπλα για να το κανει πιο αποτελεσματικα.

Αυτο στις αστικες κοινωνιες συμβαινει σε ολα τα επιπεδα, απο τον ρατσισμο στην Νοτιοαφρικανικη Ενωση στην Αμερικη και την Αγγλια, την διαμαχη καθολικων διαμαρτυρομενων στην Ιρλανδια, μεχρι τα εθνικα και φυλετικα λομπυ στην Αμερικη, τους Αρμενιους στην ιδια την Κυπρο, μεχρι και στα πιο χαμηλα επιπεδα συναλλαγων, στην προτιμηση των "συγχωριανων" στις οικονομικες συναλλαγες. Και αυτο εγινε σε πολυ εντονο βαθμο με τους ελληνοκυπριους και τους τουρκοκυπριους στην Κυπρο οπως παραδεχονται ακομα και οι πιο ενθερμοι υποστηρικτες του "καλου" παρελθοντος πρωτου μας "χωρισουν οι ξενοι":

> "Μεσα στα τελευταια εξηντα χρονια η οικονομια της Νησου (Εμποριο, υπηρεσιες, βιομηχανια) περασε κατω απο τον σχεδον πληρη ελεγχο της ελληνικης πλειονοτητας του πληθυσμου... Η ελληνικη κυπριακη αστικη ταξη δεν επεδιωξε, αντιθετα απεφυγε, ισως μαλιστα να αρνηθηκε [τι τακτ!] την οικονομικη συγχωνευση των δυο κοινοτητων. Ουτε μικτες εμπορικες επιχειρησεις, ουτε μικτες υπηρεσιες, ουτε Τουρκοι μετοχοι στις κυπριακες τραπεζικες επιχειρησεις, **ουτε καν Τουρκοι υπαλληλοι**". **

Αν τα πραγματα μεχρι το '59 φαινονταν καπως μπερδεμενα εξαιτιας της κυριαρχιας των Οθωμανων και των Αγγλων, η περιοδος απο το '59 ως το τελος του 63 εχει ιδιαιτερο ενδιαφερον, επειδη ειναι η μονη σχετικα "ομαλη" περιοδος οπου φανηκαν οι διαθεσεις και των δυο πλευρων οταν πια βρεθηκαν "επιτελους μονοι". Ουτε αποικιακη κυβερνηση ουτε θυλακες υπαρχουν για να συγκαλυπτουν την "αυθορμητη" οικονομικη συμπεριφορα των ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων αστων και μικροαστων. Ο ανταγωνισμος αναμεσα στις δυο κοινοτητες συγκεντρωθηκε εντονα

---

* "Συμφωνα με επισημες απογραφες των Βρετανων, το 1881 η αναλογια των Τουρκων προς Ελληνες ηταν 24.4%... Απο την μια απογραφη στην αλλη το ποσοστο αυτο μειωνονταν προοδευτικα: 22.89% το 1891, 21.64% το 1901, 20.59% το 1911, 19.75% το 1920, 18.46% το 1931, 17.89% το 1946 και 17.5% το 1956." Ε. Ν. Τζελεπη: "Το Κυπριακο και οι συνωμοτες του" σελ. 353

** Ομιλια στο 13ο συνεδριο του ΑΚΕΛ, Απριλης '74

στο οικονομικο επιπεδο, και ο ιδιος ο πολιτικος ανταγωνισμος ειχε πιο καθαρες οικονομικες αιχμες απο οτι στις αλλες περιοδους.

Στη πρωτη (και σημαντικη) διασκεψη τυπου που καλεσαν απο κοινου ο Μακαριος και ο Κιουτσουκ τον Ιουλη του 1959, ουτε πεντε μηνες μετα την υπογραφη των συμφωνιων Ζυριχης-Λονδινου, και με την οποια θα ασχοληθουμε περισσοτερο παρακατω, ο τοτε ηγετης της τουρκοκυπριακης κοινοτητας δρ. Κιουτσουκ συνοψισε θα λεγαμε την αναποφευκτη αυτη προσπαθεια της κυριαρχης οικονομικα ομαδας να επιβληθει και της ανισχυρης ομαδας να συσπειρωθει για να αντισταθει:

> "Αυτο που κανει η Τουρκικη κοινοτητα ειναι αλληλουποστηριξη προς εξυψωση της οικονομιας. Οι Αρμενιοι μ' αυτη την εκστρατεια δημιουργησαν μια καλη οικονομικη κατασταση. Η Εκκλησια δεν ενοικιαζει αγρους ή καταστηματα σε Τουρκους. **Αυτη η διαδικασια ειναι φυσικη**". *

Τονιζουμε οτι ο Μακαριος δεν διεψευσε στην συνεχεια της διασκεψης οτι η Εκκλησια δεν ενοικιαζε αγρους ή καταστηματα σε Τουρκους. Πραγματι η "διαδικασια" αυτη, η φαγωμαρα δηλαδη, ειναι "φυσικη" στον καπιταλισμο.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Οι ελληνοκυπριοι αστοι και μικροαστοι εκαναν πολυ φασαρια και πολλες θυσιες για να διωξουν τους αγγλους και να παρουν το κρατος στα χερια τους. Ολα αυτα δεν τα εκαναν φυσικα μονο για να μπορουν να υψωνουν την ελληνικη σημαια, αλλα για να το χρησιμοποιησουν για την οικονομικη τους αναπτυξη. Ενα απο τα αποτελεσματα της ανεξαρτησιας ηταν η τεραστια αυξηση της κρατικης χρηματοδοτησης προς τους κυπριους αστους. Ετσι για το 1961:

> "Ποσο 1.059.671 λιρων εχει διατεθει απο την αρχη του '61, μεσω του Ταμειου Δημοσιων Δανειων με τη μορφη δανειων για την ανεγερση σχολειων, την αυξηση της χωρητικοτητας των χωρων αποθηκευσης αμπελουργικων προιοντων, την βελτιωση των ξενοδοχειων, κλπ. Η αντιστοιχη μεση ετησια δαπανη για την τελευταια δεκαετια ανερχονταν μονο σε 423.853 λιρες. [αυξηση δυομιση φορες σε συγκριση με τον μεσο ορο της περασμενης δεκαετιας]...
>
> Διατεθηκε ποσο 40.000 λιρων για την αναπτυξη του εμποριου σε συγκριση με το ποσο των 14.853 λιρων που διατεθηκε το '59, που ηταν το μεγαλυτερο αντιστοιχο ετησιο ποσο για ολη την τελευταια δεκαετια, και σε συγκριση με το ποσο των 6.047 λιρων που αντιπροσωπευει το ετησιο μεσο ορο για την προηγουμενη δεκαετια... [υπερεξαπλασιαστηκε σε σχεση με την δεκαετια του 50!]
>
> Η προνοια για τον τουρισμο ειναι 25.000 λιρες σε συγκριση με το ποσο των 7.890 λιρων που διατεθηκε το 1959 και που ηταν το ψηλοτερο ποσο... για την τελευταια δεκαετια, και σε συγκριση... με 4.897 λιρες... την μεση ετησια δαπανη της τελευταιας δεκαετιας... [πενταπλασιαστηκε]

---

* Χαραυγη 5 Ιουλη 1959

Η Κυβερνηση θα διαθεσει ποσο 1.000.000 λιρων για την σωστη οργανωση και γενικα την αναπτυξη του τουρισμου και της τουριστικης δημοσιοτητας, και θα διαθεσει επισης ενα επιπροσθετο ποσο 2.000.000 λιρων για πιστωσεις και επενδυσεις....

Για να βοηθησει την οικονομικη αναπτυξη της νησου, η Κυβερνηση αποφασισε την ιδρυση μιας Τραπεζας Αναπτυξεως για την χρηματοδοτηση βιομηχανικων και αλλων παρομοιων επιχειρησεων για σκοπους αναπτυξεως. Η Τραπεζα θα ειναι επισης εις θεση να παρεχει τεχνικη βοηθεια σε νεες βιομηχανικες επιχειρησεις.

Η Τραπεζα Αναπτυξεως θα ειναι ιδιωτικου χαρακτηρα, αλλα η Κυβερνηση θα συμμετασχει με 600,000 λιρες..." *

Τα αποτελεσματα της γενικοτερης αυξησης της φροντιδας του κρατους για την αστικη οικονομικη αναπτυξη, της οποιας η αυξηση της κρατικης χρηματοδοτησης δεν ηταν παρα μια πλευρα της, ηταν η αποτομη αυξηση των επενδυσεων των αστων το 1962, οι οποιες συνεχιζονται σε πιο εντονο ρυθμο και το 1963 οπως φαινεται απο τον παρακατω πινακα. **

Α: Ακαθαριστος Σχηματισμος Παγιου Κεφαλαιου

Β: Σχηματισμος Παγιου Κεφαλαιου στην Βιομηχανια

ετος	εκ. Λ. (Α)	αυξηση %	εκ. Λ. (Β)
1951	6.5		
1952	7.8	20.0	
1953	8.7	11.5	2.2
1954	13.4	54.0	3.3
1955	16.8	25.3	4.4
1956	19.7	17.2	5.8
1957	19.8	0.5	5.0
1958	14.5	-26.7	3.8
1959	13.7	-5.5	3.6
1960	14.6	6.5	4.1
1961	16.7	14.3	4.2
1962	**22.7**	**35.9**	**6.6**
1963	**25.7**	**13.2**	**6.4**

Παγιο κεφαλαιο ειναι το μερος του κεφαλαιου οπως τα μηχανηματα, κτιρια, και γενικα ο εξοπλισμος που δεν καταναλωνεται αμεσα στην παραγωγη. Ο ακαθαριστος σχηματισμος παγιου κεφαλαιου (σε ενα χρονο) ειναι τα εξοδα που εγιναν πανω σε αυτου του ειδους το κεφαλαιο. Λεγεται ακαθαριστος επειδη συμπεριλαμβανει και εξοδα αποσβεσεων (παλιωμα και φθορα του εξοπλισμου) και συντηρησης τα οποια στην πραγματικοτητα δεν ειναι "σχηματισμος" νεου κεφαλαιου επειδη δεν αυξανουν το ποσο του παγιου κεφαλαιου. Επειδη ομως ειναι δυσκολο να

---

* Απο την ομιλια του Μακαριου στην Βουλη για το 5ετες προγραμμα οικονομικης αναπτυξης στις 21/8/61. Μεταφραση απο επισημη εκδοση στα αγγλικα

** John S. Kaminarides: The Cyprus Economy, p. 85 (Socrates Publishing Company, Nicosia 1973)

υπολογιστουν ευκολα αυτα τα ποσα, χρησιμοποιειται πιο πολυ ο "ακαθαριστος" σχηματισμος, δηλαδη εκεινος που συμπεριλαμβανει αποσβεσεις και συντηρηση, παρα ο καθαρος . Γενικα παντως ειναι και αυτος δεικτης της καπιταλιστικης συσσωρευσης, της αυξησης του κεφαλαιου.

Το πιο σημαντικο αποτελεσμα αυτης της εκρηξης της κυβερνητικης φροντιδας ηταν η αυξηση της συσσωρευσης κεφαλαιου. Και απο αυτη ωφελουνται πρωτα οι αστοι, εκεινοι που εχουν εργοστασια, ξενοδοχεια, εμπορικες επιχειρησεις, με δυο λογια επενδυμενο κεφαλαιο, για να μπορουν να παρουν τα δανεια και τις παροχες. Και απο τους αστους την μεριδα του λεοντος την πηραν εκεινοι που εκτος απο τον μεγαλυτερο ελεγχο πανω στο κρατος και στην εφαρμογη των μετρων που επαιρνε, ηταν ηδη πιο ικανοι να την αξιοποιησουν, δηλαδη οι ελληνοκυπριοι αστοι.

Τα αποτελεσματα μπορουμε να τα δουμε και απο την σχετικη οικονομικη θεση των δυο κοινοτητων οπως αυτη καταληξε το 1963. Και παρολο που δεν υπαρχουν χωριστα στοιχεια για πριν το '60, η ανισοτητα πρεπει να αυξηθηκε ετσι και αλλοιως, μια που το μεγαλυτερο μερος της συσσωρευσης πηγε φυσικα στο μεγαλο κεφαλαιο.

Τα στοιχεια που παραθετουμε ειναι απο επισημη εκδοση του Τμηματος στατιστικης και ερευνων του 1964 (Summary of main statistical data R.N. 1764):

Βιομηχανικη Παραγωγη και Ορυχεια
Κατανομη Αναμεσα σε Ε/Κ και Τ/Κ - 1962

Ελληνοκυπριοι	93.9%
Τουρκοκυπριοι	6.1%

Εξωτερικο Εμποριο - Νοεμβρης 1963

Εισαγωγες

Ελληνοκυπριοι	96.1%
Τουρκοκυπριοι	3.9%

Εξαγωγες

Ελληνοκυπριοι	99.5%
Τουρκοκυπριοι	0.5%

Σε αυτους τους τομεις οι τουρκοκυπριοι εχουν πολυ μικροτερο ποσοστο συμμετοχης απο το πληθυσμιακο τους ποσοστο (18%). Αλλα τα πιο χαρακτηριστικα ειναι τα ποσοστα του εξωτερικου εμποριου γενικα που ειναι πιο μικρα ακομα και απο το 6.1% της συμμετοχης τους στην βιομηχανικη παραγωγη, ή στην γεωργια (12.6%).

Ιδιαιτερα ομως εντυπωσιακο ειναι το 0.5% του **εξαγωγικου** εμποριου. Το εξωτερικο εμποριο (εισαγωγες-εξαγωγες) μιας οχι ιδιαιτερα βιομηχανοποιημενης οικονομιας ειναι απο τους πιο δυναμικους συγχρονους και σχετικα μεγαλους τομεις της οικονομιας αυτης, και αυτο ισχυει ακομα παραπανω για τις εξαγωγες. Ολες λοιπον ουσιαστικα οι μεγαλες εμπορικες μοναδες και ο "συγχρονος τομεας" του εμποριου (γιατι αυτος κανει εξαγωγες

αλλα και εισαγωγες) ηταν στα χερια των Ε/Κ. Οι ελληνοκυπριοι αστοι ηταν οικονομικα κυριαρχοι.

η ανισοτητα

Απο μια επεξεργασια στοιχειων απο την ιδια πηγη μπορουμε να δουμε την σχετικη κατανομη διαφορων αλλων οικονομικων μεγεθων αναμεσα στους ελληνοκυπριους τους τουρκοκυπριους και αλλους απο τον πινακα:

Εθνικα μεριδια στην οικονομια

	Ελληνες	Τουρκοι	Αρμενιοι	Αλλοι	ε/κ-τ/κ μονοι
Φορος Εισοδηματος ('58)	29.7	1.8	1.0	67.52	94.3 - 5.7
Γεωργικη παραγωγη ('63)	87.4	12.6			87.4 - 12.6
Αμπελουργικα (62)	87	13			87 - 13
Κτηνοτροφικο εισοδημα (63)	86	14			86 - 14
Παραγωγη Μεταλλευματων (62)	24.1	1.2		74.7	95.25 - 4.74
Εισαγωγες (63)	78.7	3.2	5.3	12.8	96.1 - 3.9
Εξαγωγες (63)	57.5	0.3	6.4	35.8	99.5 - 0.5
Βιομηχανια (62)	91.8	6.1		2.1	93.8 - 6.2

Οπως φαινεται απο τον πινακα, υπηρχε ανισοτητα οχι μονο στους συγχρονους τομεις της οικονομιας, το εμποριο και την βιομηχανια δηλαδη, αλλα ακομα και στην γεωργικη παραγωγη. Σε ολους τελικα τους τομεις της οικονομιας η συμμετοχη των τουρκοκυπριων ειναι αρκετα χαμηλοτερη απο την πληθυσμιακη αναλογια, και οσο πιο σημαντικος ο τομεας της οικονομιας τοσο μικροτερη η συμμετοχη τους.

Παρενθετικα θα παρατηρησουμε οτι οι Αρμενιοι, με ποσοστο στον πληθυσμο 0.6% το 1960, ειχαν αντιστοιχα 5.3% των εισαγωγων και 6.4% των εξαγωγων. Βλεπουμε τι εννοουσε ο Κουτσιουκ οταν ελεγε οτι "δημιουργησαν μια καλη οικονομικη κατασταση". Αυτο δεν ειναι παραξενο αν σκεφτουμε οτι οι Αρμενιοι οχι μονο δεν ειχαν ανταγωνιστικες σχεσεις με την κυριαρχη ελληνοκυπριακη εθνοτητα, ουτε ειχαν ανταγωνιστικη μητροπολη, αλλα ηταν και συμμαχοι τους εναντια στους τουρκους.

Εκτος ομως απο τους αστους, αντιμετωπιζαν τις συνεπειες της οικονομικης ανισοτητας και ολα τα αλλα στρωματα της τουρκοκυπριακης κοινοτητας. Το 1963 η αναλογια των τηλεφωνων αναμεσα σε ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους ηταν 90.4% με 9.6% *. Τα τηλεφωνα εχουν ιδιαιτερο ενδιαφερον, επειδη η

* Απο το Cyprus reviewed εκδοτης Μ. Ατταλιδης, Λευκωσια 1977 σελ. 61.

αποκτηση τους συνηθως δεν εξαρταται απο τις οικονομικες δυνατοτητες αυτου που θα το παρει αλλα απο τις προτεραιοτητες που δινονται απο την αντιστοιχη κρατικη υπηρεσια στις διαφορες περιοχες και κατηγοριες αιτητων. Το 1960, υπηρχε αναλογια 1.8 τηλεφωνων ανα 100 κατοικους, * το 1985 η αναλογια αυτη ειχε σχεδον διπλασιασθει, με 3.2 τηλεφωνα ανα 100 κατοικους. **

Και εδω φαινεται η μεγαλη αυξηση της κρατικης μεριμνας μετα την ανεξαρτησια, και ειναι παλι φανερο οτι δεν ηταν οι τουρκοκυπριοι που επωφεληθηκαν απο αυτην.

Η αναλογια εξαλλου ελληνοκυπριων-τουρκοκυπριων στους απασχολουμενους στην βιομηχανια το 1962 ηταν 90.8% προς 9.2%. *** Φαινεται λοιπον πιθανο οτι οι ελληνοκυπριοι αστοι οχι μονο δεν εργοδοτουσαν τουρκους υπαλληλους οπως ανεφερε ο Ζιαρτιδης αλλα εκαναν διακρισεις ακομα και στους εργατες. Οι τουρκοκυπριοι εργατες δεν εχαναν μονο την ελπιδα της κοινωνικης και οικονομικης ανελιξης αλλα αντιμετωπιζαν και περισσοτερες πιθανοτητες ανεργιας και χειροτερες δουλειες.

Ακομα η διαφορα στον φορο εισοδηματος, (οι τουρκοκυπριοι οπως φαινεται στον πινακα ειχαν μονο 5.7% του φορου που πληρωνονταν απο ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους μαζι), που αφορα μαλιστα την περιοδο πριν το 1960, ειναι ενας αρκετα καλος δεικτης για την διαφορα στα εισοδηματα οχι μονο των αστων αλλα και των πιο χαμηλων στρωματων της καθε εθνοτητας. Και αυτο επειδη το μεγαλυτερο μερος του φορου εισοδηματος δεν προερχεται, οπως ειναι κοινα παραδεκτο, απο τις μεγαλες επιχειρησεις αλλα απο εκεινους που δεν μπορουν να ξεφυγουν, κυρια τους μισθωτους δηλαδη.

Η ΦΑΓΩΜΑΡΑ

Αυτες οι οικονομικες πραγματικοτητες δημιουργουσαν τις προυποθεσεις για να εμφανιστει η "φαγωμαρα", η "παλη για το μοιρασμα και το ξαναμοιρασμα των μεσων παραγωγης", που πηρε αναποφευκτα την μορφη εθνικου ζητηματος μια και η ανισοτητα εμφανιζονταν σαν εθνικο χαρακτηριστικο.

Η ανισοτητα αυτη οπως και η εθνικη διαμαχη υπηρχε οπως ειδαμε και πριν την ανεξαρτησια. Με την ανεξαρτησια ομως εγινε κυριαρχο το ζητημα της χρησιμοποιησης του κρατους απο τις αστικες ταξεις των δυο εθνοτητων, και η διαμαχη αναποφευκτα πηρε αμεσες και πολυ εντονες πολιτικες διαστασεις.

Μια καλη αισθηση απο τα προβληματα που βγηκαν στην επιφανεια αμεσως μετα την ανεξαρτησια παιρνουμε και απο το παρακατω αποσπασμα της εποχης απο την δημοσιογραφικη διασκεψη που καλεσε ο Μακαριος και ο Κουτσιουκ στις 4 Ιουλη του 1959. Η "κοινη δηλωση" που διαβαστηκε στην αρχη της ελεγε:

---

* "25 χρονια κυπριακης δημοκρατιας" εκδοση Γραφειου Τυπου και πληροφοριων, 1986 σελ. 92

** "Οι τηλεπικοινωνιες στην Κυπρο, ειδικη αναμνηστικη εκδοση Αρχης Τηλεπικοινωνιων Κυπρου", 1986 σελ. 35

*** Απο το Cyprus reviewed εκδοτης Μ. Ατταλιδης, Λευκωσια 1977 σελ. 61.

"Εκαλεσαμεν την σημερινη Διασκεψη Τυπου... δια... να ζητησουμε την συνεργασιαν σας εις την προσπαθειαν πληρους αποκαταστασεως φιλικων δεσμων... μεταξυ των Ελληνων και Τουρκων κατοικων..."

Φαινεται οτι το "φιλικο" κλιμα κρατησε μονο οσο διαβαζονταν η κοινη δηλωση, γιατι μετα κυριαρχησαν οι αντεγκλησεις αναμεσα στον Μακαριο και τους ελληνοκυπριους δημοσιογραφους απο την μια και τον Κουτσιουκ και τους τουρκοκυπριους δημοσιογραφους απο την αλλη σε σχεση με την εφαρμογη απο τους τουρκοκυπριους του "Απο Τουρκο σε Τουρκο", δηλαδη το να κανουν αγοραπωλησιες και γενικα οικονομικες πραξεις μονο μεταξυ τους:

"Κυπριος δημοσιογραφος παρατηρησε οτι υπαρχει η εντυπωση οτι γινεται μπουκοταζ απο τουρκικης πλευρας και καλεσε τους δυο ηγετες να προσυπογραψουν κοινη δηλωση. **Ο Αρχιεπισκοπος απαντησε: 'Εαν συμφωνει ο Δρ. Κουτσιουκ ειμαι ετοιμος να προσυπογραψω μια τετοια συμφωνια'** Ο Δρ. Κουτσιουκ ειπε 'δεν υπαρχει μπουκοταζ απο τουρκικης πλευρας αλλα γινεται προσπαθεια αλληλουποστηριξης'

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τουτο σημαινει οτι ο Δρ. Κουτσιουκ αρνειται να υπογραψει μια τετοια συμφωνια;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ (Κουτσιουκ): Δεν υπαρχει ζητημα υπογραφης τετοιας συμφωνιας την στιγμη που δεν υπαρχει μπουκοταζ. Αυτο που κανει η τουρκικη κοινοτητα ειναι αλληλουποστηριξη προς εξυψωση της οικονομιας. Οι Αρμενιοι με αυτη την εκστρατεια δημιουργησαν μια καλη οικονομικη κατασταση. Η Εκκλησια δεν ενοικιαζει αγρους ή καταστηματα σε Τουρκους. Αυτη η διαδικασια ειναι φυσικη.'...

Συντακτης μας απευθυνομενος προς τους δυο ηγετες ρωτησε: 'Δεν νομιζετε οτι η πραγματικη συνεργασια και η προωθηση ειρηνικης συμβιωσης θα σταθεροποιηθουν οταν δεν υπαρξει κανενας διαχωρισμος, οικονομικος ή κοινωνικος;' Ο Αρχιεπισκοπος απαντησε: 'Η συνεργασια επι ολων των τομεων αποτελει πολυτιμο στοιχειο προοδου δι' ολας τας κοινοτητας'. Ο δρ. Κουτσιουκ απαντησε: 'Επαναλαμβανω οτι δεν υπαρχει μπουκοταζ, ουτε χρησιμοποιειται καμια πιεση. Προσπαθουμε να διαθεσουμε τα προιοντα μας με αλληλουποστηριξη'...

Τουρκος δημοσιογραφος υπεβαλε προς τον Μακαριο την ακολουθη ερωτηση: 'Θα επιθυμουν να μαθω κατα ποσο χαρακτηριζετε τις ενεργειες των Τουρκων για αλληλουποστηριξη ως μπουκοταζ' Ο Μακαριος απαντησε: 'Οιαδηποτε προσπαθεια αναπτυξης της Τουρκικης κοινοτητας δεν θεωρειται μπουκοταζ. Θεωρειται ομως μπουκοταζ η απαγορευση σε Τουρκους ν' αγοραζουν προιοντα απο Ελληνες. Διαβασα στον Τυπο οτι Τουρκοι κατεστρεψαν προιοντα ομοεθνων τους επειδη τα αγορασαν απο Ελληνες. Αυτο δεν ειναι δραστηριοτης δι' αναπτυξιν της οικονομιας.'

Επι του ιδιου σημειου ο δρ. Κουτσιουκ δηλωσε: 'Αυτα τα επεισοδια συμβαινουν οχι επειδη τα προιοντα αγοραζονται απο Ελληνες αλλα γιατι πωλουνται σε τιμες μαυρης αγορας. Η ενεργεια αυτη στρεφεται εναντιον των μαυραγοριτων. Συστησαμε τουρκικη επιτροπη προς ελεγχο της αγορας, που προτιθεται να κλεισει μερικα καταστηματα που

πωλουν σε τιμες μαυρης αγορας, μεχρι 300% πιο ψηλες'

ΕΡΩΤΗΣΗ: Αυτο που ειπατε ειναι περιεργο. Δεν μπορει να υπαρξει μαυρη αγορα σε ελευθερη αγορα.

Δρ. ΚΟΥΤΣΙΟΥΚ: Περιοριζουμε τις προμηθειες μας στο ελαχιστο για να εξασφαλισουμε οικονομικη αναπτυξη της κοινοτητας μας." *

Οπως ειδαμε, ο καβγας μπορει να αρχισε με ερωτηση ελληνοκυπριου δημοσιογραφου, αλλα ο ιδιος ο Μακαριος που ειχε καλεσει την διασκεψη για "πληρη αποκατασταση φιλικων δεσμων μεταξυ των δυο κοινοτητων", αρπαξε αμεσως την ευκαιρια για να επιτεθει στον Κουτσιουκ λεγοντας οτι "ειμαι ετοιμος να προσυπογραψω μια τετοια συμφωνια". Τοσο "ειλικρινεις" ηταν οι "φιλικες" διαθεσεις ολων, και με αυτες τις ανταγωνιστικες προοπτικες ξεκινουσε η "κοινη συνυπαρξη": οι ελληνοκυπριοι αστοι δεν θελαν να αφησουν καμμια ευκαιρια οικονομικης αναπτυξης στους τουρκοκυπριους, οι οποιοι με την σειρα τους φταναν στο σημειο να καινε εμπορευματα τουρκοκυπριων εμπορων που τα αγοραζαν μυστικα απο ελληνοκυπριους (προφανως δεν μπορουσαν ή δεν τους συμφερε να τα εισαγουν οι ιδιοι αν ηταν εισαγωμενα!) για να μπορεσουν να εφαρμοσουν την πολιτικη απο τουρκο σε τουρκο.

Αυτα ειναι τα γεγονοτα. Ειναι ομως πολυ ενδιαφερουσα και η αντιδραση του ΑΚΕΛ σε αυτη την συγκρουση. Οπως διαβαζουμε στο σχολιο της Χαραυγης την επομενη μερα:

> "Χαιρετιζουμε το γεγονος οτι ο Αρχιεπισκοπος Μακαριος και ο Δρ. Κουτσιουκ οργανωσαν απο κοινου δημοσιογραφικη διασκεψη με κυριο σκοπο την προαγωγη των καλων σχεσεων μεταξυ Ελληνων και Τουρκων... χωρις την ειλικρινη συνεργασια μεταξυ μας ειναι αδυνατο να προοδευσει ο τοπος...
>
> Καποιο λαθος βρισκουμε στις αποψεις που εξεφρασε προς τους δημοσιογραφους ο Δρ. Κιουτσουκ οσον αφορα το μπουκοταζ που ο ιδιος το αποκαλει 'προσπαθεια της τουρκικης κοινοτητας για αλληλουποστηριξη και προοδο'. Βεβαιως ο Τουρκος ηγετης μπορει να αντιλαμβανεται διαφορετικα τα πραγματα και απο καλην πιστη βλεπει περιττο να υπογραψει κοινη εκκληση εναντιον του σαμποταρισματος. Απο την αλλη ομως δεν το κρυβει οτι για να εφαρμοστει η γραμμη της λεγομενης αλληλουποστηριξης οι Τουρκοι καταστρεφουν εμπορευματα Τουρκων που οι τελευταιοι αγοραζουν απο Ελληνες και τα πουλουν μαυρη αγορα. Δεν αρνουμαστε το δικαιωμα αλληλουποστηριξης οταν αυτο ασκειται δημοκρατικα. Οταν ομως η αλληλουποστηριξη πλαισιωνεται με την βια, οι οικονομικοι νομοι που ρυθμιζουν τα διαφορα συμφεροντα συγκρουονται με την αφυσικη κατασταση. Απ' αυτη την 'συγκρουση' νομων και καταστασεων παρουσιαζεται το παραδοξο φαινομενο της μαυρης αγορας σ' εποχη που κανενας δεν το περιμενει."

Μετα απο τις επιστημονικοφανεις ασυναρτησιες περι "οικονομικων νομων" που συγκρουονται με την "αφυσικη κατασταση" ερχεται η ωρα των "φιλικων", σχεδον σε πατρικο τονο συμβουλων και συστασεων:

---

* Χαραυγη 5/7/59

"θερμα συστηνουμε λοιπον να εγκαταλειφθουν οι 'κλειστες αγορες' σαν ασυμφορες και καταστροφικες... Οι εμπορικες συναλλαγες και οι αγορες των καταναλωτων να μεινουν ελευθερες και ν' αναπτυχθουν μαλιστα στο πνευμα της γενικης φιλιας και συνεργασιας που καλλιεργουμε. Για το σκοπο αυτο θεωρουμε χρησιμες τις κοινες εκκλησεις τοσο των πολιτικων ηγετων οσο και του τυπου.

Λαμβανουμε υποψη την ευγενικη φιλοδοξια της Τουρκικης μειονοτητας για οικονομικη και ολοπλευρη αναπτυξη και ειλικρινα χαιρομαστε γι' αυτο. Εχουμε ομως διαφορετικη γνωμη για τους τροπους που πρεπει να χρησιμοποιηση, να χρησιμοποιησουμε μαλλον, για να πετυχουμε την οικονομικη και αλλη προοδο και να φθασουμε σε συνθηκες ευημεριας. Στην κλειστη οικονομια και στο αυστηρα 'εσωτερικο' εμποριο που φερνει σε ανταγωνισμο και προκαλει μπουκοταρισματα εμεις αντιπαραβαλλουμε την ιδεα της συλλογικης ελληνοτουρκικης προσπαθειας για το κοινο οφελος στον οικονομικο τομεα."

Τα περι "εσωτερικου εμποριου που φερνει σε ανταγωνισμο και προκαλει μπουκοταρισματα" ειναι ψευτοπροοδευτικη υποκρισια. Πρωτα επειδη ο ανταγωνισμος ειναι ο τροπος λειτουργιας του καπιταλιστικου συστηματος, καθε επιχειρηση ανταγωνιζεται ολες τις αλλες. Δευτερο, τα μπουκοταρισματα για τα οποια κατηγορουσαν τους τουρκοκυπριους αστους, οταν συμβαινουν αναμεσα σε κρατη ονομαζονται επισημα "προστατευτισμος" και ειναι και αυτα ο κανονας στον καπιταλισμο, ειναι οι δασμοι και τα τελωνεια, οι περιορισμοι ή απαγορευσεις εισαγωγων. Αυτα ολα γινονται παντου και συνεχεια, αν και τα προσεχει και αντιδρα ο κοσμος εντονα μονο σε ιδιαιτερες περιπτωσεις, οπως στην Νοτια Κυπρο η απαγορευση εισαγωγης τυριων και τα κατεψυγμενα κρεατα.

Σε αυτες τις περιπτωσεις το "κοινο οφελος" δεν παιρνεται ποτε υποψη, αντιθετα εχουν γινει οχι μονο οικονομικοι αλλα και "θερμοι" πολεμοι αναμεσα σε κρατη οπου τα οικονομικα ισχυρα κρατη υποστηριζουν το "ελευθερο εμποριο" και τα αδυνατα οικονομικα κρατη το δικαιωμα τους να προστατευσουν την "εθνικη οικονομια". Εξαλλου, ολη η προπαγανδα του ΑΚΕΛ εναντια στην οικονομικη συνδεση Κυπρου - ΕΟΚ δεν ειναι παρα ενας υμνος στον προστατευτισμο. *

Η ιδιομορφια εδω δεν ηταν παρα οτι οι τουρκοκυπριοι αστοι εκαναν "προστατευτισμο" χωρις να εχουν δικο τους κρατος. Ειχαν ομως εξισου καλους (ή κακους) λογους με τους αστους εκεινους που εχουν δικο τους κρατος για να τον κανουν, χρειαζονταν πραγματι προστασια απο τους ελληνοκυπριους αστους.

Φυσικα σαν αριστεροι ειμαστε εναντια στον προστατευτισμο της **δικιας μας αστικης ταξης**, επειδη σημαινει υποστηριξη των προνομιων των δικων μας αστων, χτυπαει την εργατικη ταξη της χωρας μας σαν καταναλωτες και της "αντιπαλης" χωρας σαν εργαζομενους που θα μεινουν ανεργοι ή θα πεσουν τα μεροκαματα τους, και προωθει ιδεολογικα την διασπαση της εργατικης ταξης

---

* Αυτο δεν σημαινει οτι ειμαστε υπερ της τελωνιακης ή αλλης ενωσης με την ΕΟΚ, ειμαστε αντιθετοι, αλλα για διαφορετικους λογους απο αυτους του ΑΚΕΛ.

συμφωνα με τα συμφεροντα της χωρας "τους".

Δεν ειναι ομως τωρα αυτο το θεμα μας. Το θεμα μας ειναι η οικονομικη και πολιτικη διαμαχη σαν αναποφευκτο αποτελεσμα της ανισοτητας αναμεσα στις δυο αστικες ταξεις (και οχι μονο) και η επιθετικοτητα των ελληνοκυπριων αστων. Ετσι εκεινο που μας ενδιαφερει ειναι η καταγγελια της υποκρισιας εκεινων των αριστερων που ενω ζητωκραυγαζουν τον προστατευτισμο της δικιας τους αστικης ταξης καταγγελουν εκεινο των αντιπαλων της.

Και ειναι ιδιαιτερα εντονη αυτη η υποκρισια οταν παρουμε υποψη οτι αυτο που προκαλουσε τον τουρκοκυπριακο προστατευτισμο ηταν η οικονομικη συμπεριφορα των ελληνοκυπριων αστων, ο δικος τους μονιμος κρυμμενος προστατευτισμος. * Αυτο αναγκαζεται να το παραδεχτει και το ΑΚΕΛ μεσα στο ιδιο σχολιο, για να ειναι καπως πιο πειστικο το καλεσμα του στους τουρκοκυπριους:

> "Στο παρελθον, επι αποικιοκρατικου καθεστωτος, μπορει να **εγιναν λαθη**, αλλα δεν πρεπει να τα επικαλεσθουμε για να διαπραξουμε χειροτερα. Σημερα οι εποχες αλλαξαν και πρεπει να κοιταξουμε μπροστα". **

Τα γνωστα μας "λαθη" παλι, δηλαδη μπορει να σας κακομεταχειριστικαν οι ελληνοκυπριοι αστοι, αλλα δεν θα το ξανακανουν. Ας κοιταξουμε λοιπον πραγματι μπροστα, και οχι πολυ μαλιστα, μονο μερικους μηνες για να δουμε ποση βαση ειχε αυτη η υποσχεση. Θα αναφερουμε μια περιπτωση, την προσπαθεια ιδρυσης Τουρκικων αλευρομυλων, που συνδεεται φυσικα και με την εξαρτηση των Τουρκων αγροτων απο τους Ελληνες ιδιοκτητες αλευρομυλων:

> "Ο Τουρκικος τυπος κατηγορει το κ. Π. Πασχαλιδη οτι κωλυσιεργει την εκδοση αδειας για την εισαγωγη μηχανηματων. Οι Τ/Κ εφημεριδες της Παρασκευης επιτιθενται κατα του προσωρινου υπουργου Εμποριου και Βιομηχανιας κ. Πασχαλιδη γιατι αυτος, οπως ισχυριζονται, καθυστερει την εκδοση αδειας για εισαγωγη των αναγκαιων μηχανηματων προς ιδρυση τουρκικης αλευροβιομηχανιας. Η 'Χαλκιν Σεσι' γραφει:
>
> 'Οι προετοιμασιες για την δημιουργια Τουρκικης βιομηχανιας αλευρου με κεφαλαιο 40.000 λιρων εχουν συμπληρωθει. Αλλα ο υπουργος Εμποριου και Βιομηχανιας εχει ταση να αρνηθει να παρασχη την απαιτουμενη αδεια για εισαγωγη των μηχανηματων και ετσι υπεβαλλε το θεμα στην Μεταβατικη Επιτροπη...'
>
> Περαιτερω η 'Χαλκιν Σεσι' αναφερει οτι **ειναι 2 χρονια τωρα** που οι Τουρκοι προσπαθουν να ιδρυσουν μια τετοια βιομηχανια... καταληγοντας απειλει πως αν δεν παραχωρηθει η σχετικη αδεια στους Τουρκους με την δικαι-

---

* Και οχι και τοσο κρυμμενος. Ας θυμηθουμε την παρατηρηση του Ζιαρτιδη οτι οι ελληνοκυπριοι αστοι δεν επαιρναν ουτε συνεταιρους, ουτε καν τουρκους υπαλληλους στις επιχειρησεις τους, καθως και αυτο που ειπε ο Κουτσιουκ οτι η Εκκλησια δεν ενοικιαζε καταστηματα και αγρους σε τουρκους.

** Χαραυγη 6/7/59

ολογια οτι τετοια βιομηχανια εχουν οι Ελληνες και δεν χρειαζεται αλλη, θα δημιουργηθη νεα διασπαση στις σχεσεις Ελληνων και Τουρκων" *

Να ο προστατευτισμος των ελληνοκυπριων αστων, μεσα απο το κρατος αυτη την φορα. Πολλα χρονια αργοτερα, ενας τουρκοκυπριος αστος οικονομολογος σε δημοσιο καβγα του με ελληνοκυπριο, θυμαται τους αλευρομυλους μαζι με μερικες ακομα περιπτωσεις οπου το κατω απο ελληνοκυπριακο ελεγχο κρατος της εποχης '60-63 εφερνε παρομοια εμποδια στους τουρκοκυπριους:

"Κατα την διαρκεια της βραχυβιου 'κοινης' δημοκρατιας (1960/1963) ... οι Τουρκοκυπριοι βρισκονταν διαρκως υπο εξευτελιστικη μεταχειρηση απο την ελληνοκυπριακη πλευρα με 'κατηγοριες' - κυριως οταν οι τουρκοκυπριοι ζητουσαν κατι - **οτι οι τουρκοκυπριοι δεν επληρωναν αρκετους φορους.** Ενα παραδειγμα που θυμουμαι δειχνει την διακριση που εφαρμοζονταν διαρκως. Επροκειτο για προετοιμασιαν του προυπολογισμου και η επιτροπη προυπολογισμου της οποιας ειμουν μελος, εξεταζε προταση του υπουργειου συγκοινωνιων και εργων. Στην επικεφαλιδα 'εγκαταστασις φωτων τροχαιας' επροτεινετο η τοποθετηση 9 μοναδων και ολες για τον ελληνοκυπριακο τομεα της Λευκωσιας. Εχρειασθη πολλη επιχειρηματολογια εκ μερου μου... για να γινει δεκτη η τοποθετηση μιας μοναδας ενα κρισιμο οδικο σημειο στον τουρκοκυπριακο τομεα της Λευκωσιας και ετσι ο αριθμος των φωτων τροχαιας αυξηθηκε στα τρια!... Θυμουμαι την αρνηση χορηγιας αδειας σε μ[illegible] Τουρκοκυπριακη εταιρεια για ενα αλευρομυλο να εξυπηρετε τις αναγκες της τουρκοκυπριακης κοινοτητας με την δικαιολογια οτι η νησος εξυπηρετειτο επαρκως απο τους υφισταμενους (ολους ελληνοκυπριακης ιδιοκτησιας) αλευρομυλους. Δεν μπορουσε να διαφυγει της προσοχης των τουρκοκυπριων οτι κατα την ιδια περιπου περιοδο σε ενα κεκορεσμενο τομεα, την βιομηχανια αναψυκτικων, μια ελληνοκυπριακη εταιρεια πηρε αδεια για εργοστασιο αναψυκτικων που επρεπε να απορριφθει για τους ιδιους οικονομικους λογους." ("Ο κ. Ρουστεμ Μ. Ταταρ απαντα στις αποψεις του κ. Γ. Χρ. Χριστοφιδη") **

Ο Χριστοφιδης, προεδρος του Διοικητικου Συμβουλιου της Τραπεζας Κυπρου, στην απαντηση του δεν αρνηθηκε κανενα απο αυτα τα γεγονοτα. ***

Παρομοια γεγονοτα σημαδεψαν ολη την περιοδο '60-63, στην οποια η διαμαχη για το "ξαναμοιρασμα των μεσων παραγωγης" δεσποζε σε ολους τους τομεις. Σε αλλα μερη του κειμενου εχουμε αρκετες αναφορες για τη διαμαχη για τους χωριστους τουρκικους δημους της οποιας το οικονομικο περιεχομενο ειναι φανερο (φωτα τροχαιας, τηλεφωνα!), για τις αναλογιες 30%/70% στην δημοσια υπηρεσια που ποτε δεν εφαρμοστηκαν και για αλλα παρομοια. Μια μελετη εκεινης της περιοδου ειναι σιγουρο οτι θα φερει στο φως πολλες αλλες τετοιες περιπτωσεις. Ειναι ισως η κατ' εξοχη περιοδος που βγαινει τοσο καθαρα στην επι-

---

* Χαραυγη 27/12/59

** "Φιλελευθερος" 24/4/87

*** Φιλελευθερος 25/4/87.

φανεια η πραγματικη αιτια και βαση του "Κυπριακου προβληματος". Καθε "ευχη" ή υποσχεση οτι "δεν θα ξαναγινουν λαθη" σε παρομοιες συνθηκες, αν προερχεται απο κοινους ανθρωπους που δεν ξερουν τι συμβαινει γυρω τους αποτελει αφελεια, αλλοιως ειναι υποκρισια που σκοπο εχει να στηριξει τα ελληνοκυπριακα αστικα και μικροαστικα συμφεροντα.

ΜΕΤΑ ΤΟ '63

Ο Δεκεμβρης του '63 αλλαξε τελειως το σκηνικο. Τωρα η οικονομικη διαμαχη κρυβεται πισω απο μια πολυ οξυμενη πολιτικη και στρατιωτικη αντιπαραθεση. Αλλα και μετα το '63 οι ελληνοκυπριοι αστοι χρησιμοποιουν τις οικονομικες δυσκολιες που μπορουν να προκαλουν στους τουρκοκυπριους, και τοτε οπως και τωρα με τον οικονομικο αποκλεισμο, τις εβλεπαν σαν ενα οπλο στα χερια τους. Ξαναθυμιζουμε αυτο που ο Πολυβιου εγραψε για τους θυλακες:

> "(Οι) θυλακες δεν ηταν οικονομικα αυταρκεις, και σαν αποτελεσμα, επρεπε να στηριζονται σχεδον αποκλειστικα σε βοηθεια απο την Τουρκια. Αυτη η οικονομικη ανεπαρκεια φαινεται οτι παρερμηνευθηκε απο την Ελληνο Κυπριακη Κοινοτητα σαν μια ενδειξη οτι ο χρονος ηταν με το μερος των Ελληνων και οτι οσο περισσοτερο τραβουσαν οι διακοινοτικες συνομιλιες, τοσο καλυτερη θα γινονταν η θεση μας σε συγκριση με την Τουρκικη...
>
> Σε ολη την περιοδο απο το 1963-74 φαινεται οτι υπηρχε η αισθηση στην Ελληνοκυπριακη πλευρα οτι η Ελληνικη πλευρα μπορουσε να επιβαλλη τους ορους της και οτι τελικα η Τουρκοκυπριακη κοινοτητα θα εξαναγκαζονταν απο την ιδια της την αυτο-απομονωση και την **οικονομικη στερηση** που αυτη προκαλουσε να ερθει στην τραπεζα των διαπραγματευσεων" *

Υπαρχουν και αρκετες παρομοιες αναφορες απο πολυ πιο σημαντικους πολιτικους με το ιδιο περιεχομενο οπως ειδαμε στο κεφαλαιο για την στρατιωτικη πολιορκια των θυλακων. Δινουμε ακομα ενα αποσπασμα απο ομιλια του ιδιου του Μακαριου στη συνεδρια του "Συμβουλιου του Στεμματος" στην Αθηνα στις 6 Φεβρουαριου 1967:

> "Οι Τουρκοι ευρισκονται σημερον υπο πολυ δυσμενεις συνθηκας. Ευρισκονται εις στρατοπεδα συγκεντρωσεως τα οποια εκεινοι εδημιουργησαν... Δια ποσον ομως καιρον θα κρατηση αυτη η καταστασις;... Δι' ημας η ζωη συνεχιζεται. Δεν συμβαινει ομως το ιδιο και με εκεινους, οι οποιοι **δεν κανουν κανενα επαγγελμα** και καθονται συνεχως με το ενα χερι στην σκανδαλη. Τι νεα γενεα Τουρκικη θα δημιουργηθει εις Κυπρο, οταν **ολα ευρισκονται εις τα χερια των Ελληνων;** Ποσο καιρο θα ανθεξουν; Ημπορει να ανθεξουν, δεν ημπορω υπευθυνως να το δηλωσω οτι σε 3-5-10 μηνες οι Τουρκοι θα ζητησουν παραδοσιν, δεν αποκλειω ομως και αυτου του ειδους την καταληξιν. Το ηθικον των

---

* Πολυβιος Πολυβιου CYPRUS THE TRAGEDY AND THE CHALLENGE σ.52-53

ειναι πολυ χαμηλο." *

Η οικονομικη πολιορκια των θυλακων που αρχισε αμεσως μετα την δημιουργια τους ηταν κατα καιρους αρκετα εντονη. Ετσι διαβαζουμε σε ελληνοκυπριακες εφημεριδες της εποχης οτι απαγορευονταν στους εγκλωβισμενους η προμηθεια τοσο βασικων αγαθων οπως τσιμεντο, ξυλεια, εξαρτηματα αυτοκινητων, πετρελαιοειδων ακομα και τροφιμων!:

> "Απαγορευεται η πωληση ορισμενων ειδων προς τους στασιαστες. Συμφωνα με πληροφοριες μας το υπουργειο εσωτερικων απεστειλε προς τους εμπορους εγκυκλιον με την οποια τους ανακοινωνει οτι απαγορευεται η πωληση **δεκαπεντε τουλαχιστον** ειδων προς τους τουρκοκυπριους. Τον τελευταιο καιρο ειχε παρατηρηθει οτι οι τουρκοι αγοραζαν σε μεγαλες ποσοτητες **τσιμεντο ξυλεια** καψουλια κλπ που φυσικα διεθεταν για τις στρατιωτικες αναγκες των στασιαστων. Στο καταλογο που απεστειλε το υπουργειο αναφερονται και ειδη οπως σιδηρος ξηρες μπαταριες, θειο, εξαρτηματα των λαντροβερ κλπ." **

Για μερικα απο τα ειδη που απαγορευονταν να προμηθευτουν οι θυλακες μαθαινουμε απο τις ανακοινωσεις για αρση των απαγορευσεων:

> "Ηρθησαν πληρως οι περιορισμοι για την παραχωρηση **πετρελαιοειδων και τροφιμων** στους τουρκους. Τηλεγραφημα του Ρωυτερ απο την Λευκωσια αναφερει οτι εκπροσωπος των Ηνωμενων Εθνων δηλωσε χθες οτι η παραχωρηση τροφιμων και 'μη στρατηγικων' υλικων προς την τουρκοκυπριακη κοινοτητα εφθασε το επιπεδο του περασμενου Αυγουστου οταν η κυβερνηση επεβαλλε οικονομικους περιορισμους. Ο ιδιος εκπροσωπος δηλωσε οτι επετευχθη συμφωνια μεταξυ των Ηνωμενων Εθνων και της Κυπριακης Κυβερνησης οπως επιτραπει στους τουρκοκυπριους να αγοραζουν πετρελαιο απο ενα γκαραζ στον ελληνικο τομεα της Λευκωσιας." ***

Ο μετα το '74 οικονομικος αποκλεισμος του Βορρα ηταν λοιπον ενα παιχνιδι στο οποιο ειχαν εξασκηθει αρκετα οι ελληνοκυπριοι αστοι ολα τα προηγουμενα χρονια.

Η **οικονομικη βαση** του "κυπριακου προβληματος", της διαμαχης αναμεσα στους αστους και τους μικροαστους των δυο κοινοτητων ειναι η πιο αποσιωπημενη πτυχη του, αλλα και η πιο ουσιαστικη. Η πειστικοτητα μιας διεθνιστικης πολιτικης θα κερδισει πολλα αν εμπλουτιστει απο τους ελληνοκυπριους επαναστατες με στοιχεια και αναλυση αυτου του οικονομικου πολεμου και του καταπιεστικου ρολου που επαιξε και συνεχιζει να παιζει η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη. Ο πολεμος αυτος, συνηθως υποκωφα αλλα για ορισμενες περιοδους και φανερα, καθοριζε στην πραγματικοτητα πανω απο ολα την ιδια την **υπαρξη** του προβληματος εστω και αν ισως οχι την εξελιξη του.

---

* Γιαννος Ν. Κρανιδιωτης "Το κυπριακο Προβλημα 1960/1974" εκδοση 1984 σελ 374-5

** Χαραυγη 16/7/64

*** Χαραυγη 7/10/64,

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Προσπαθησαμε στα προηγουμενα κεφαλαια να δειξουμε την **παραγνωρισμενη ξεχασμενη και κρυμενη επιθετικοτητα των "δικων μας" αστων**, δηλαδη των Ε/κ αστων. Ας συνοψισουμε αυτα που διαπιστωσαμε:

Ο **πολεμος δεν ξεκινησε το '74**, αλλα αρκετα πιο νωρις. Απο το '58 επι αγγλοκρατειας ακομη εγιναν μεγαλες διακοινοτικες συγκρουσεις μεταξυ ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων με πολλους νεκρους και απο τις δυο πλευρες.

Οι **Ε/κ αστοι** δεν ηταν ουτε ειναι οι αθωες περιστερες και τα χωρις ευθυνες θυματα μιας εισβολης, αλλα **επιθετικοι και οι ιδιοι**. Μεχρι το '74 οι Τ/κ ηταν μια **μειονοτητα εθνικα καταπιεσμενη** απο τους ελληνοκυπριους αστους.

Η **επιθετικοτητα** των ελληνοκυπριων αστων δεν οφειλεται σε "λαθη" αλλα σε παλιες **οικονομικες και πολιτικες αντιθεσεις συμφεροντων** με τους τουρκοκυπριους αστους, οι οποιες οσο συνεχιζουν να υπαρχουν θα προκαλουν και συνεχιση της επιθετικοτητας τους.

Μετα το '74, κυρια προσπαθεια των **Ε/κ** αστων ειναι να συνεχισουν να θεωρουνται οι ιδιοι σαν η **μονη νομιμη εξουσια σε ολη την Κυπρο**, και η παρεμποδιση, με ολα τα μεσα που εχουν στην διαθεση τους, της **ανακυρηξης και αναγνωρισης** ενος **Τ/κ κρατους** και καθε αλλης **ανεξαρτητης εκφρασης** (οχι μονο πολιτικης και οικονομικης αλλα και πολιτιστικης, αθλητικης κλπ) των Τ/κ διεθνως.

Σε τι **συμπερασματα οδηγουν** <u>αμεσα</u> αυτες οι διαπιστωσεις;

Πρωτα, οτι δεν εχει καμμια σχεση με την ιστορικη πραγματικοτητα η κυριαρχη ελληνοκυπριακη πολιτικη αντιληψη οτι ειμαστε **ολοι** οι Ε/κ, (ή ολοι οι κυπριοι για το ΑΚΕΛ), τα **αθωα θυματα συνωμοσιων, εξωτερικων παραγοντων και εσωτερικων "προδοτων" και "εξαιρεσεων"** και αρα οτι **ολες οι ταξεις** της ελληνοκυπριακης κοινωνιας πρεπει και μπορουν, οσον αφορα το κυπριακο, να εχουν ενα ενωμενο μετωπο, "εθνικη ενοτητα".

Δεν στηριζεται επισης στην ιστορικη αληθεια η αντιληψη οτι αν εξουδετερωνονταν με οποιοδηποτε τροπο αυτες οι "εξωτερικες επεμβασεις", "αν μας αφηναν μονους μας οι ξενοι", θα επαυε να υπαρχει το προβλημα.

Η πολιτικη λοιπον της ταξικης συνεργασιας, και της "εθνικης ενοτητας" για χαρη του "Κυπριακου προβληματος", εκτος απο το οτι σημαινει **υποστηριξη απο την εργατικη ταξη** της επιθετικοτητας της αρπακτικοτητας του ρατσισμου και των αδικιων της "δικιας της" αστικης ταξης, **δεν προσφερει τιποτα στην εξασφαλιση μας** απο νεους πολεμους, εθνικη καταπιεση των τουρκοκυπριων και καταστροφες, εφοσον δεν καταπολεμα εναν απο τους κυριους υπευθυνους και προξενους αυτων των συμφορων, την Ελληνοκυπριακη αστικη ταξη.

Ολα αυτα ειναι **αρνητικες διαπιστωσεις**. Ειναι διαπιστωσεις οτι οι κυριαρχες πολιτικες αντιληψεις οδηγουν σε αδιεξοδο την εργατικη ταξη. Τι ομως πρεπει και μπορει να μπει στην

θεση της ταξικης συνεργασιας, ποια ειναι τα καθηκοντα και ποια πρεπει να ειναι η σταση της ελληνοκυπριακης εργατικης ταξης απεναντι σε ολα τα θεματα που αφορουν το λεγομενο "Κυπριακο προβλημα";

Θα προσπαθησουμε να χρησιμοποιησουμε την παραδοση του εργατικου κινηματος και ειδικα τον Λενιν, για να δωσουμε μια απαντηση.

Θα μπορουσαμε να (ξανα)πουμε με "δικα μας λογια" ή χρησιμοποιωντας λογια και αλλων επαναστατων, οσα θελουμε να πουμε. Ετσι μαλιστα θα γινονταν ισως και πιο κατανοητα, μια και ο Λενιν εγραφε για το ακροατηριο των αρχων του αιωνα, πραγμα που δημιουργει δυσκολιες εξαιτιας των αναφορων σε αγνωστα πια σημερα γεγονοτα και καταστασεις. Γιατι λοιπον ο Λενιν;

Δεν προκειται για ειδωλολατρεια, για θρησκευτικη αναφορα στα "ιερα κειμενα" του κινηματος. Ενα σημαντικο γεγονος που μας αναγκαζει να καταφυγουμε σε "αυθεντιες" ειναι η συγκεκριμμενη κατασταση στην νοτια Κυπρο σημερα.

Απο την μια υπαρχει μια μεγαλη αποσταση αναμεσα στην πολιτικη μας και οτιδηποτε αλλο κυκλοφορει στην Νοτια Κυπρο, μια μεγαλη αποσταση της οχι μονο απο την δεξια αλλα και απο την **αριστερη** "κοινη γνωμη". Υπαρχει μια αγνοια συνδιασμενη με μια τελεια ελλειψη "αξιοπιστιας" των **αρχων** του διεθνισμου μεσα στην ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη και τους αριστερους, ανεξαρτητα απο το ποσο ευκολα και συχνα επικαλουνται ολοι την λεξη διεθνισμος και αναθεματιζουν τον εθνικισμο.

Συγχρονως υπαρχει η καλλιεργημενη απο αλλους μυθοποιηση του Λενιν μεσα στο ακροατηριο στο οποιο θελουμε να απευθυνθουμε. Εμας σιγουρα θα μας αγνοησουν, στην καλυτερη περιπτωση σαν "παραξενα φρουτα". Τον Λενιν ομως;

Δεν ειναι ομως αυτος ο μονος λογος. Ο Λενιν, και το μπολσεβικικο κομμα, αλλα και γενικοτερα το επαναστατικο εργατικο κινημα στην εποχη του Λενιν, στις αρχες του εικοστου αιωνα, αντιπροσωπευει την πιο ηρωικη και δραστηρια περιοδο του εργατικου κινηματος ως τις μερες μας.

Πιστευουμε οτι αυτη την παραδοση, η εργατικη ταξη στην νοτια Κυπρο, οπως και παντου αλλου, πρεπει να την ξαναγνωρισει και να την αφομοιωσει για να μπορεσει να παει μπροστα και στους καθημερινους της αγωνες για την προωθηση των αμεσων συμφεροντων της και στον αγωνα για τον διεθνη σοσιαλισμο, που στις μερες μας ισοδυναμει με τον αγωνα για την ιδια τη σωτηρια της ανθρωποτητας απο τον πυρηνικο αφανισμο.

Στα κειμενα που ακολουθουν, πρεπει να εχουμε υποψη οτι μεχρι το 1918 ο ορος "σοσιαλδημοκρατης" σημαινε γενικα ολους τους οργανωμενους στην Δευτερη Διεθνη μαρξιστες, δηλαδη ολοκληρο το παγκοσμιο μαρξιστικο αριστερο κινημα. Ετσι ο Λενιν οταν αναφερονταν σε σοσιαλδημοκρατες, εννοουσε γενικα ολες τις μαρξιστικες τασεις. Μετα το 1918, οταν δημιουργηθηκε απο τους Μπολσεβικους και την αριστερα στις υπολοιπες ευρωπαικες χωρες η Τριτη Διεθνης, για να διαχωρισουν τελειως τους εαυτους τους απο την δεξια που κυριαρχησε μεσα στα Σοσιαλδημοκρατικα κομματα και την Δευτερη Διεθνη, καθιερωσαν για τους επαναστατες τον ορο Κομμουνιστες. Ετσι απο το 1918 και μετα,

ο ορος σοσιαλδημοκρατης ειναι συνωνυμος με δεξιο σοσιαλιστη, ενω πριν τους περιλαμβανε ολους.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.

Απο **ολες τις αριστερες τασεις στην νοτια Κυπρο** το Κυπριακο οριζεται οπως ειδαμε σαν ζητημα "**αντικατοχικου εθνικοαπελευθερωτικου αντιιμπεριαλιστικου αγωνα**". Στην πραγματικοτητα ομως δεν ειναι καθολου τετοιο. Στα επομενα κεφαλαια θα ασχοληθουμε με το καθενα απο τα στοιχεια της κυριαρχης αυτης πολιτικης χωριστα, εδω θα ασχοληθουμε με το "αντικατοχικο".

Οταν μιλαν για **αντικατοχικο** αγωνα, σημαινει, ειτε το λενε αμεσα ειτε οχι, ακομα και αν το αρνουνται, οτι συγκεντρωνονται ακριβως στα **αποτελεσματα του πολεμου του '74** "ξεχνωντας" το τι εγινε πριν και μετα απο αυτον τον πολεμο. Οτι το μονο που τους ενδιαφερει ειναι το γεγονος πως **αυτη τη στιγμη** κερδιζει ο Τουρκικος στρατος, υπαρχει τουρκικη "κατοχη". Για να επαναλαβουμε το αποσπασμα απο τον Λενιν:

> "Ο φιλισταιος [ψευτοκαλλιεργημενος μικροαστος] δεν καταλαβαινει οτι **ο πολεμος ειναι 'η συνεχεια της πολιτικης'** και ετσι περιοριζεται σε συνταγες του ειδους 'ο εχθρος μας επιτεθηκε', 'ο εχθρος εκανε εισβολη στην χωρα μου', χωρις να σταματησει για να σκεφτει πια συμφεροντα διακυβεβονται σ' αυτον τον πολεμο, ποιες ταξεις τον διεξαγουν, και με ποιους πολιτικους στοχους... για τον φιλισταιο το σημαντικο ειναι που βρισκονται οι στρατοι, ποιος κερδιζει αυτη τη στιγμη. Για τον Μαρξιστη το σημαντικο ειναι ποια συμφεροντα διακυβεβονται σε αυτον τον πολεμο, κατα την διαρκεια του οποιου **μπορει να κερδιζει πρωτα ο ενας και μετα ο αλλος στρατος.**" *

Ποιας πολιτικης ηταν η συνεχεια ο πολεμος του '74; Οσον αφορα την ελληνοκυπριακη πλευρα, πρεπει να θυμηθουμε οχι μονο τα **πολεμικα** γεγονοτα του '63-64 και της Κοφινου το '67, στα οποια κερδιζε και αδικουσε ο Ελληνοκυπριακος στρατος, αλλα και ολη την πολιτικη κοινωνικης, πολιτικης, οικονομικης και εθνικης καταπιεσης των Τουρκοκυπριων πριν το '74. Πρεπει δηλαδη να παρουμε υποψη μας **οχι μονο** τα αντιδραστικα συμφεροντα των Τουρκων και Τουρκοκυπριων αστων, αλλα **και** των Ελληνοκυπριων και Ελληνων αστων, πριν και μετα το '74.

Αν τα παρουμε αυτα υποψη μας, τοτε η πολιτικη συνεχεια της οποιας ειναι ο πολεμος στην Κυπρο, σε ολες τις φασεις της, θερμες και ψυχρες, πολεμικης αναμετρησης ή ανακωχης πριν και μετα το '74, (δεν εχει υπογραφτει ειρηνη ακομη, απλα υπαρχει ανακωχη) ηταν και ειναι αντιδραστικη **απο ολες τις αντιπαλες πλευρες.**

Ποια πρεπει να ειναι η σταση των επαναστατων απεναντι σε αυτη την πολιτικη και στους πολεμους που προκαλει;

ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Ας ξαναγυρισουμε στον Λενιν και την επαναστατικη παραδοση των αρχων του αιωνα, για να δουμε οτι μεσα στο σοσιαλιστικο κινημα υπηρχαν τρεις τασεις απεναντι στον πρωτο παγκο-

* Λενιν Αγγλικα απαντα τομ. 23 σελ. 33

σμιο πολεμο και πως τις αντιμετωπισε ο Λενιν.

Υπηρχε πρωτα η τασπ της "υπερασπισης της πατριδας", γνωστη σαν "αμυντισμος" ή "ντεφενσισμος" (απο την λατινικη ριζα για την λεξη αμυνα), δηλαδη η αντιληψη οτι ηταν υποχρεωση της εργατικης ταξης και των σοσιαλιστων να υπερασπισουν την πατριδα τους, να "αμυνθουν", οσο κρατουσε ο πολεμος. Αυτη ηταν η κυριαρχη τασπ μεσα στο σοσιαλιστικο κινημα, η τασπ των δεξιων σοσιαλπατριωτων. Ο Λενιν πολεμησε αυτη την πολιτικη και κατηγορησε τους υποστηρικτες της για υποκρισια και εξαπατηση της εργατικης ταξης:

> "Οι Μενσεβικοι εξαπατησαν τον λαο με αισχροτατο τροπο οταν αποκαλεσαν αυτο τον πολεμο αμυντικο ή επαναστατικο. ... οι αστοι δημοκρατες παντα προωθουν ολων των ειδων τα 'συνθηματα' για να εξαπατησουν τον λαο. Το ζητημα ειναι να ελεγξουμε την ειλικρινεια-τους, να συγκρινουμε τα λογια τους με τα εργα τους, οχι να ικανοποιουμαστε με ιδεαλιστικες ή τσαρλατανικες φρασεις, αλλα να κατεβαινουμε στο επιπεδο της ταξικης πραγματικοτητας." *
>
> "Δεν θα επιτρεψουμε στον εαυτο μας να γελαστει και δεν θα αφησουμε τους αστους συμβουλατορες να εξηγησουν τον πολεμο ετσι απλα, οτι ζουσαμε καποτε ειρηνικα, ο ενας επιτεθηκε, ο αλλος υπερασπιζει τον εαυτο του ...
>
> Ολοι μας περιμεναμε αυτον τον ιμπεριαλιστικο πολεμο, και ετοιμαζομασταν γι' αυτον. Και αφου ετσι ειναι τα πραγματα, δεν εχει καθολου σημασια ποιος επιτεθηκε πρωτος. Ολοι ετοιμαζονταν για τον πολεμο, και ο επιτιθεμενος ηταν εκεινος που θεωρησε πιο συμφερον να επιτεθει στην συγκεκριμμενη στιγμη" **

Δευτερη ηταν η τασπ που ονομαζονταν πασιφισμος ***, δηλαδη η τασπ να μιλας γενικα και αφηρημενα υπερ της ειρηνης και εναντιον του πολεμου χωρις να το συνδεεις με την παλη εναντια στους "δικους σου" αστους και τον καπιταλισμο, που ειναι τα πραγματικα αιτια του πολεμου:

> "Οι σοσιαλιστες παντα καταδικαζαν τους πολεμους αναμεσα στα εθνη σαν βαρβαρους και κτηνωδεις. Ωστοσο η σταση μας απεναντι στον πολεμο διαφερει βασικα απο αυτη των αστων πασιφιστων (υποστηρικτες και οπαδοι της ειρηνης)... διαφερουμε... επειδη καταλαβαινουμε την αναποφευκτη συνδεση αναμεσα στους πολεμους και την ταξικη παλη μεσα σε μια χωρα" ****

---

* Λενιν "Η Προλεταριακη Επανασταση και ο Αποστατης Καουτσκυ" εκδοση στα αγγλικα των "Progress PUblishers" Μοσχα σελ. 58.

** Λενιν Αγγλικα Απαντα τομ. 36 σελ. 301

*** λεξη παλι λατινογενης, η οποια χρησιμοποιειται και στα ελληνικα, στα οποια μια μεταφραση της θα ηταν φιλειρηνισμος.

**** Λενιν Αγγλικα απαντα τομ. 21 σελ. 299

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

"Δεν ειναι εκεινος που επαναλαμβανει τις γενικες, χωρις νοημα, χωρις υποχρεωσεις, γλυκαναλατες επιθυμιες του πασιφισμου που δουλευει πραγματικα για μια δημοκρατικη ειρηνη αλλα εκεινος που αποκαλυπτει τον ιμπεριαλιστικο χαρακτηρα αυτου του πολεμου... αυτος που καλει τους λαους να ξεσηκωθουν σε εξεγερση εναντιον των εγκληματικων τους κυβερνησεων" *

Ο πασιφισμος σε διαφορες παραλλαγες ηταν η πιο συνηθισμενη σταση για τους σοσιαλδημοκρατες του "κεντρου", αυτους που στεκονταν αναμεσα στους ανοιχτους δεξιους σοσιαλσωβινιστες και την επαναστατικη μειοψηφια. Αυτους ο Λενιν τους θεωρουσε πιο επικινδυνους και απο τους ανοιχτους σοσιαλπατριωτες, επειδη ξεγελουσαν με τον συγκαλυμενο πατριωτισμο τους την εργατικη ταξη:

"...καναμε παντοτε διακριση αναμεσα στους σοσιαλσωβινιστες και το 'κεντρο'. Οι πρωτοι, κατα τη γνωμη μας, περασαν με το μερος της αστικης ταξης. Σχετικα μ'αυτους απαιτουμε οχι μονο παλη, αλλα και διασπαση. Οι δευτεροι παλι ειναι οι αναποφασιστοι, οι ταλαντευομενοι, που προξενουν τη πιο μεγαλη ζημια στο προλεταριατο με τις προσπαθειες τους να ενωσουν τις σοσιαλιστικες μαζες με τους σωβινιστες ηγετες." **

Και τελικα η **"επαναστατικη ηττοπαθεια"**, ή αλλοιως ο **"επαναστατικος ντεφαιτισμος ***"**, δηλαδη η αντιληψη οτι σε εναν αντιδραστικο πολεμο το προλεταριατο καθε εμπολεμης χωρας επρεπε "να ευχεται την **ηττα** της **'δικιας του'** αστικης ταξης", ηταν η ταση που υποστηριζονταν απο τους Μπολσεβικους στην Ρωσσια και απο την επαναστατικη πτερυγα των σοσιαλιστων στις αλλες ευρωπαικες χωρες.

Το ποσο σκληρη κριτικη εκανε ο Λενιν απεναντι σε καθε υποχωρηση απο το συνθημα της "ηττας της κυβερνησης της χωρας σου", και ποσο αναγκαια θεωρουσε αυτη την θεση, μπορουμε να το δουμε απο ενα αρθρο του που γραφτηκε τον Ιουλη του 1915, σχεδον ενα χρονο δηλαδη μετα την κυρηξη του 1ου Παγκοσμιου Πολεμου. Το ιδιο το αρθρο εχει τιτλο "ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΤΤΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΟΥ ΣΤΟΝ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ". Αυτο το αρθρο αξιζει να διαβαστει ολοκληρο, αλλα εδω θα αντιγραψουμε ορισμενα μονο κομματια του:

"Σ' ενα **αντιδραστικο πολεμο μια επαναστατικη ταξη δεν μπορει παρα να ευχεται την ηττα της κυβερνησης της.**

Αυτο ειναι αξιωμα. Και το αξιωμα αυτο το αμφισβητουν μονο οι συνειδητοι οπαδοι ή οι ανικανοι υπηρετες των σοσιαλσωβινιστων....

... 'Ο επαναστατικος αγωνας εναντια στον πολεμο' ειναι κουφια και χωρις περιεχομενο αναφωνηση... <u>οταν με τον αγωνα αυτο</u> δεν εξυπακουεται μια επαναστατικη δραση

---

* Λενιν Αγγλικα απαντα τομ. 23 σελ. 186

** Λενιν "ανοιχτο γραμμα προς τον Μπορις Σουβαριν" ελληνικα απαντα τομος 30 σελ. 262

*** Παλι απο την λατινικη ριζα της λεξης "ηττα"

κατα της κυβερνησης σου και στη διαρκεια του πολεμου.... Επαναστατικη δραση ομως εναντια στην κυβερνηση σου στη διαρκεια του πολεμου σημαινει αναμφισβητητα, αναντιρρητα, οχι μονο να ευχεσαι να ηττηθει η κυβερνηση σου αλλα και να συμβαλλεις εμπρακτα σ' αυτη την ηττα. (Για εναν 'οξυδερκη αναγνωστη': αυτο δεν σημαινει καθολου οτι πρεπει 'να ανατιναζονται οι γεφυρες', να οργανωνονται αποτυχημενες απεργιες εναντια στον πολεμο, και γενικα να βοηθιεται η κυβερνηση για να επιφερει ηττα στους επαναστατες.)

Ο Τροτσκι *, προσπαθωντας να ξεφυγει με φρασεις, πνιγεται σε μια κουταλια νερο. Του φαινεται οτι το να ευχεσαι την ηττα της Ρωσιας σημαινει να ευχεσαι την νικη της Γερμανιας... Η αποφαση της Βερνης... για να βοηθησει τους ανθρωπους που δεν ξερουν να σκεπτονται, ξεκαθαρισε οτι: σε ολες τις ιμπεριαλιστικες χωρες το προλεταριατο πρεπει σημερα να ευχεται την ηττα της κυβερνησης του.

... οι σωβινιστες... απορριπτουν το 'συνθημα' της ηττας γιατι και μονο του το συνθημα αυτο σημαινει συνεπες προσκλητηριο για επαναστατικη δραση εναντια στην κυβερνηση σου στην διαρκεια του πολεμου. Χωρις ομως μια τετοια δραση οι πιο υπερ...επαναστατικες φρασεις για πολεμο κατα 'του πολεμου και των ορων κτλ' δεν αξιζουν πενταρα τσακιστη.

Οι αντιπαλοι του συνθηματος της ηττας φοβουνται απλουστατα τον ιδιο τον εαυτο τους, οταν δεν θελουν να δουν καταματα το ολοφανερο γεγονος της αδιαρηκτης συνδεσης που υπαρχει αναμεσα στην επαναστατικη ζυμωση εναντια στην κυβερνηση και την συμβολη στην ηττα της...

Το να παραιτειται κανεις απο το συνθημα της ηττας σημαινει να μετατρεπει την επαναστατικοτητα του σε κουφια φρασεολογια ειτε σε καθαρη υποκρισια.

Και με τι μας προτεινουν να αντικαταστησουμε το 'συνθημα' της ηττας; Με το συνθημα 'ουτε νικη ουτε ηττα'... Αυτο ομως δεν σημαινει τιποτε αλλο, παρα παραφραση του συνθηματος 'υπερασπιση της πατριδας'!... Αυτο σημαινει δικαιλογηση του σωβινισμου ολων των ιμπεριαλιστικων εθνων, που οι αστικες τους ταξεις ειναι παντα ετοιμες να πουν - και λενε στο λαο - οτι αγωνιζονται 'μονο' εναντια στην 'ηττα'...

Το συνθημα αυτο, ['ουτε νικη ουτε ηττα'] αν το καλοσκεφτει κανεις, σημαινει 'ταξικη ειρηνη', απαρνηση του ταξικου αγωνα της καταπιεζομενης ταξης σ' ολες τις

---

* Παρολο που στα θεματα που διαπραγματευεται αυτο το μερος του κειμενου μερικες απο τις διαφωνιες του Λενιν ηταν με τον Λεον Τροτσκι και την Ροζα Λουξεμπουργκ, και οι δυο τους αργοτερα βρεθηκαν στο ιδιο στρατοπεδο, το επαναστατικο, με τον Λενιν και ειναι μαζι με τον Λενιν οι πιο σημαντικοι επαναστατες εκεινης της περιοδου. Ο Τροτσκυ θεωρουνταν ο δευτερος μετα τον Λενιν ηγετης της Ρωσικης επαναστασης και ο Λενιν το 1919 χαρακτηρισε την Ρ. Λουξεμπουργκ και τον συντροφο της Κ. Λημπκνεχτ σαν τους "εκλεκτοτερους εκπροσωπους της Τριτης Διεθνους" (Αγγλικα Απαντα τομ. 28 σελ. 455)

εμπολεμες χωρες, γιατι ειναι αδυνατο να διεξαγει κανεις ταξικο αγωνα, χωρις να καταφερει χτυπηματα στην 'δικη του' αστικη ταξη και στην 'δικη του' κυβερνηση και το να καταφερει κανεις σε καιρο πολεμου χτυπημα στην κυβερνηση του σημαινει εσχατη προδοσια,... σημαινει συμβολη στην ηττα της χωρας του. Οποιος παραδεχεται το συνθημα 'ουτε νικη ουτε ηττα', αυτος **μονο** υποκριτικα μπορει να ειναι υπερ της ταξικης παλης, υπερ της 'ρηξης της ταξικης ειρηνης',... Η μοναδικη πολιτικη που σημαινει ρηξη της 'ταξικης ειρηνης', ρηξη πραγματικη και οχι στα λογια, και αναγνωριση της ταξικης παλης, ειναι η πολιτικη του να επωφελειται το προλεταριατο απο τις δυσκολιες της κυβερνησης του και της αστικης του ταξης για να τις ανατρεψει. Αυτο ομως δεν μπορει να το πετυχει κανεις, **δεν μπορει να το επιδιωκει**, χωρις να ευχεται την ηττα της κυβερνησης του, χωρις να συμβαλλει σ' αυτην την ηττα.

... Ο προλεταριος δεν μπορει ουτε να καταφερει ταξικο χτυπημα στην κυβερνηση του, ουτε να δωσει **(στην πραξη)** το χερι στον αδελφο του, τον 'ξενο' προλεταριο, τον προλεταριο της χωρας που βρισκεται σε πολεμο μαζι 'μας', χωρις να διαπραττει 'εσχατη προδοσια', χωρις να συμβαλλει στην ηττα...

... Δεν μπορει να διεγειρει κανεις το μισος προς την κυβερνηση του και προς την αστικη του ταξη, χωρις να ευχεται την ηττα τους - και δεν μπορει να ειναι κανεις ανυποκριτος εχθρος της 'κοινωνικης ειρηνης' (= της ταξικης ειρηνης), χωρις να διεγειρη το μισος προς την κυβερνηση του και προς την αστικη του ταξη!!

Οι οπαδοι του συνθηματος 'ουτε νικη, ουτε ηττα' στην πραξη ειναι με το μερος της αστικης ταξης και των οππορτουνιστων, αφου δεν 'πιστευουν' στη δυνατοτητα μιας διεθνους επαναστατικης δρασης της εργατικης ταξης εναντια στις κυβερνησεις τους, αφου δεν επιθυμουν να βοηθησουν την αναπτυξη τετοιας δρασης - καθηκον **αναμφισβητητα οχι ευκολο**, μα **μοναδικα αξιο ενος προλεταριου**, καθηκον **μοναδικα σοσιαλιστικο.** *

Ο Λενιν **αρχιζει** το αρθρο βαζοντας σαν **"αξιωμα"** οτι "σ' ενα **αντιδραστικο** πολεμο μια επαναστατικη ταξη δεν μπορει παρα να ευχεται την ηττα της κυβερνησης της."

Και ο πολεμος στην Κυπρο **ειναι αντιδραστικος** γιατι γινεται απο **ολες τις πλευρες** με επεκτατικες, αρπαχτικες βλεψεις, με σκοπο την εθνικη καταπιεση, επειδη δεν ειναι παρα η **συνεχεια** μιας τετοιας επιθετικης πολιτικης, και θα εχει σαν αποτελεσμα, οποιος και να **τον κερδισει ή τον κερδιζει**, την εθνικη καταπιεση, ή την αδικια κλπ. Η μονη διεθνιστικη σταση για τις εργατικες ταξεις της Κυπρου (οπως και της Ελλαδας και της Τουρκιας) ειναι να "ευχεται" καθε μια τους "την ηττα της κυβερνησης της", δηλαδη η **επαναστατικη ηττοπαθεια.**

Εχουμε ακουσει αντιδρασεις σαν και αυτη: "Μα μπορουμε να συγκρινουμε τους Ελληνοκυπριους αστους με τους Γερμανους ή Ρωσσους ιμπεριαλιστες στον Πρωτο Παγκοσμιο Πολεμο; Στις

* Λενιν Ελληνικα Απαντα, τομος 26 σελ. 291-297

μερες μας ολοι 'ξερουν' οτι ειναι οι Τουρκοι αστοι που ειναι ιμπεριαλιστες, επεκτατικοι κλπ".

Επρεπε ομως να ειναι φανερο σ' οποιον δεν πειθεται απο την υποκρισια των συνθηματων για την "ανεξαρτησια της Λευκωσιας απο την Αθηνα", οτι ο πολεμος της Κυπρου (πριν, κατα και μετα το '74) **δεν γινεται** αναμεσα στην Τουρκια και την Κυπρο μονο, αλλα συμπεριλαμβανει και την Ελλαδα.

Τι αλλο σημαινει η "ενταξη της Κυπρου στον αμυντικο σχεδιασμο της Ελλαδας", τα "αν χαθει η Κυπρος θα χαθει και το Αιγαιο" που πιπιλιζουν συνεχεια οι "σοσιαλιστες" Παπανδρεου και Λυσσαριδης, και για τα οποια "τους ευγνωμονουν" ολοι οι υπολοιποι, απο Κυπριανου μεχρι Κληριδη; Σημαινει οτι η Ελληνοκυπριακη αστικη ταξη ειναι χωμενη ως το λαιμο, σαν συνεταιρος της Ελληνικης, στον ιμπεριαλιστικο ανταγωνισμο αναμεσα στην Ελλαδα και την Τουρκια. Με αυτο το ζητημα ομως θα ασχοληθουμε πιο λεπτομερειακα παρακατω.

Αν καποιοι λοιπον δεν μπορουν να χωνεψουν το οτι η συμπεριφορα της 'μικρης' ελληνοκυπριακης αστικης ταξης ειναι και αυτη ιμπεριαλιστικη, τους προτεινουμε να σκεφτουν τουλαχιστον αν ο **ελληνοτουρκικος** πολεμος στην Κυπρο (ναι, και το '74 και πριν ηταν τετοιος) ειναι ή ηταν ποτε προοδευτικος απο την ελληνοκυπριακη **ή την ελληνικη** πλευρα.

Πριν ασχοληθουμε με την επομενη υποτιθεμενη πτυχη του Κυπριακου, τον "εθνικοαπελευθερωτικο αγωνα", θα προσπαθησουμε αναφερομενοι παλι στον Λενιν, να βρουμε καποιο θεωρητικο υποβαθρο οσον αφορα τα εθνικα ζητηματα που θα μας βοηθησει να δουμε το προβλημα απο μια διεθνιστικη οπτικη.

Ο ΛΕΝΙΝ ΓΙΑ ΤΟ "ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ" ΚΑΙ ΤΑ "ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ" ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΩΝ

ΣΥΜΒΙΒΑΖΕΤΑΙ Ο ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ;

Υπαρχει η εντυπωση μεσα στους αριστερους της Κυπρου, και γενικοτερα στα σημερινα κομμουνιστικα κομματα σ' ολο τον κοσμο, οτι ο Λενιν και οι μπολσεβικοι ηταν οι θερμοτεροι υποστηριχτες της "αυτοδιαθεσης" των εθνων, της "εθνικης ανεξαρτησιας", και του πατριωτισμου. Ετσι το ΑΚΕΛ στην Κυπρο, στηριζει ολοκληρη την πολιτικη του ιδεολογια στον "πατριωτισμο" (που υποτιθεται οτι ειναι κατι το διαφορετικο απο τον εθνικισμο), στην υποστηριξη της "ολοκληρωσης της εθνικης ανεξαρτησιας της Κυπρου", στην διατηρηση του σεβασμου στις παραδοσεις του τοπου κλπ:

> "Το ΑΚΕΛ, σαν κομμα της εργατικης ταξης ειναι **γνησια πατριωτικο** γιατι θετει τα συμφεροντα του λαου πανω απ' ολα. Σαν τετοιο, ειναι η πρωτοπορια του αγωνα εναντια στον ιμπεριαλισμο, την **τουρκικη κατοχη και για την απελευθερωση της Κυπρου**. Το ΑΚΕΛ **σαν γνησια πατριωτικο κομμα**... αγωνιζεται με συνεπεια εναντια στις βρεττανικες και αμερικανικες βασεις που βρισκονται στο κυπριακο εδαφος και θεωρει την υπαρξη αυτων των βασεων ασυμβιβαστη με το ολο νοημα της **ανεξαρτησιας**" *

---

* "ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ - 16ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ 26-30 Νοεμβρη 1986" σελ. 80-81.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Αυτη ειναι μια διαστρεβλωση της πολιτικης του Λενιν, και του μπολσεβικικου κομματος, αλλα και γενικοτερα των παραδοσεων του επαναστατικου κινηματος. Ας δουμε πιο συγκεκριμμενα ποιες ηταν οι πραγματικες πολιτικες αντιληψεις του Λενιν για τον εθνικισμο:

> "Ο μαρξισμος ειναι ανειρηνευτος με τον εθνικισμο, ακομα και με τον πιο 'δικαιο', 'καθαρουτσικο', εκλεπτυσμενο και πολιτισμενο. Ο μαρξισμος προβαλλει στη θεση καθε εθνικισμου τον διεθνισμο, τη συγχωνευση ολων των εθνων σε μια ανωτατη ενοτητα που αναπτυσσεται μπροστα στα ματια μας σε καθε μιλι σιδηροδρομικης γραμμης, με καθε διεθνες τραστ, με καθε ενωση εργατων (διεθνικη ως προς την οικονομικη της δραση και κατοπιν και ως προς τις ιδεες και τις επιδιωξεις της)..."
>
> "Η παγκοσμια ιστορικη βαση του καπιταλισμου να σπαζει τους εθνικους φραγμους, να σβυνει τις εθνικες διαφορες και να αφομοιωνει τα εθνη, τοση που απο δεκαετια σε δεκαετια εκδηλωνεται ολο και με μεγαλυτερη δυναμη... αποτελει εναν απο τους ισχυροτερους κινητηρες που μετατρεπουν τον καπιταλισμο σε σοσιαλισμο..."
>
> "Οποιος δεν εχει βαλτωσει μεσα στις εθνικιστικες προληψεις δεν μπορει παρα να βλεπει αυτη τη πορεια της αφομοιωσης των εθνων απο το καπιταλισμο σαν μια μεγαλειωδη ιστορικη πορεια, που καταστρεφει την εθνικη αρτηριοσκληρωση..." *

Πως λοιπον εχουν κατορθωσει να συμβιβασουν τον διεθνισμο του Λενιν με την σημερινη πατριωτικη πολιτικη των κομμουνιστικων κομματων;

Πρωτα, νομιζουν οτι μπορουν να ειναι διεθνιστες αλλα και "πατριωτες", φτανει να διαχωρισουν τον "**πατριωτισμο**" σαν κατι διαφορετικο απο τον "αστικο εθνικισμο" και τον "σωβινισμο" στα οποια συνεχιζουν να ειναι αντιθετοι:

> "Οι διεθνιστες προκαλουσαν παντα το μισος της αντιδρασης. Οι επιθεσεις της στρεφονται, κατα πρωτο λογο, εναντια στους κομμουνιστες, που τους αποκαλει 'αντεθνικη δυναμη', εχθρικη στον πατριωτισμο. Δεν υπαρχει μεγαλυτερη ψευτια απο τις δηλωσεις αυτες. Οι **πραγματικοι διεθνιστες ειναι παντα πραγματικοι πατριωτες**. Αγωνιζομαστε με συνεπεια για τα **αμεσα συμφεροντα του εθνους** για την **εδραιωση της ανεξαρτησιας και της κυριαρχιας του**...
>
> Ο πατριωτισμος μας δεν ειναι απλες διακυρηξεις. Ειναι πατριωτισμος δρασης... **Ο πατριωτισμος μας δεν εχει τιποτα το κοινο με τον εθνικισμο** και ειναι αναποσπαστος απο την προλεταριακη αλληλεγγυη." **
>
> "Ενω μεταξυ των ορων 'πατριωτισμος' και 'διεθνισ-

---

* Λενιν, "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 27, 21, 22 - εκδοση Σπουτνικ.

** 'Στο διεθνισμο βρισκεται η δυναμη του κινηματος-μας' του Ρενε Ουρμπανι, προεδρου του Κομμουνιστικου Κομματος του Λουξεμβουργου - "ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ - Εκδοση Κυπρου-ΑΚΕΛ", σελ. 5, Δεκεμβρης 1985.

μος' υπαρχει μια **φαινομενικη αντιθεση...** στην πραγματικοτητα οι οροι αυτοι, θεωρουμενοι απο την ορθη ταξικη σκοπια και σημασια τους, αποτελουν μια διαλεχτικη ενοτητα, ειναι αδιαιρετα δεμενοι σε βασικη πολιτικη και ηθικη αρχη των κομμουνιστικων κομματων και των κομμουνιστων γενικοτερα

Μια πιο προσεκτικη αναλυση των ορων 'πατριωτισμος και διεθνισμος' θα δειξει πως το διεθνιστικο στοιχειο δεν αποκλειει το εθνικο...

... 'Εγινα κομμουνιστης επειδη ειμαι πατριωτης' διακηρυξε σ' ολον τον κοσμο ο γνωστος επιστημονας - Frederc Joliot-Curie, οταν γινοταν μελος του Κ.Κ. Γαλλιας στις δυσκολες στιγμες του ανισου αγωνα εναντια στους φασιστες κατακτητες... *

Ο Λενιν ομως στην εποχη και στις κοινωνιες του εδραιωμενου καπιταλισμου και των ιμπεριαλιστικων ανταγωνισμων εδινε την ιδια σημασια στις λεξεις "εθνικισμος", "σωβινισμος" και "πατριωτισμος", και ποτε δεν εδωσε τον χαρακτηρισμο **πατριωτης** σε σοσιαλιστες. Αντιθετα, χρησιμοποιουσε και τον ορο "σοσιαλπατριωτες" για να ξεσκεπασει εκεινους που ηταν "σοσιαλιστες στα λογια, και πατριωτες στην πραξη", με την ιδια σημασια που χρησιμοποιουσε και τον ορο σοσιαλσωβινιστες ("σοσιαλσωβινισμος (Σοσιαλισμος στα λογια, σωβινισμος στις πραξεις)..." **) και μαλιστα χωρις να μασαει καθολου τα λογια του:

"... οι ανοιχτοι **σοσιαλπατριωτες** και 'καουτσκιστες' ολων των χωρων αποδειχτηκαν οι **χειροτεροι προδοτες** του προλεταριατου" ***

Για τον Λενιν, τους μπολσεβικους και τα αλλα επαναστατικα διεθνιστικα ρευματα της εποχης, ο σοσιαλισμος και ο πατριωτισμος (ή εθνικισμος, δεν υπαρχει διαφορα ουσιας) οχι μονο δεν συμβιβαζονταν αλλα αποτελουσαν **αντιθετες** πολιτικες. Σε ενα αποσπασμα σε σχεση με την Πολωνια (που αναφερουμε ολοκληρο λιγες σελιδες πιο κατω) φαινεται πολυ καθαρα αυτη ακριβως η αντιθεση οταν αναφερομενος στους Πολωνους διεθνιστες εγραφε:

"θεωρουσαμε παντα **μονο** αυτους τους Πολωνους σοσιαλδημοκρατες οτι ειναι **σοσιαλιστες.** Οι αλλοι ειναι **πατριωτες...**" ****

Ο Λενιν **για τις συγχρονες αστικες κοινωνιες**, σε αντιδιαστολη με την εποχη της μεταβασης απο την φεουδαρχια στον καπιταλισμο ή τις αποικιες στις οποιες κυριαρχουσαν οι αγροτες και η εργατικη ταξη ηταν ανυπαρκτη ή σχεδον ανυπαρκτη,

---

* Νεος Δημοκρατης, πολιτικο θεωρητικο οργανο της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, αρ. 56, Μαρτης '79 σελ. 17,18

** απο την εισαγωγη στον "Ιμπεριαλισμος, το ανωτατο σταδιο του Καπιταλισμου" αγγλικη εκδοση, σελ. 2

*** Λενιν "Ο ΑΡΙΣΤΕΡΙΣΜΟΣ ΠΑΙΔΙΚΗ ΑΡΡΩΣΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ" Εκδοσεις ΣΠΟΥΤΝΙΚ 6/69 Λευκωσια, σελ. 14

**** Λενιν, Αγγλικα Απαντα τομος 24 σελ 298.

ξεχωριζε παντα **δυο και μονο δυο** δυνατες στασεις απεναντι στο ζητημα του εθνικισμου:

> "Ο αστικος εθνικισμος και ο προλεταριακος διεθνισμος ειναι δυο συνθηματα ανειρηνευτα εχθρικα, που αντιστοιχουν στα δυο μεγαλα ταξικα στρατοπεδα ολου του καπιταλιστικου κοσμου και εκφραζουν δυο πολιτικες (κατι περισσοτερο: δυο κοσμοθεωριες) στο εθνικο ζητημα. *

Κοιταξτε ακομα στα κειμενα του Λενιν. Οταν αναφερεται σε **σοσιαλιστες και στην εργατικη ταξη καπιταλιστικων χωρων,** πολυ συχνα αναφερεται στην χωρα τους βαζοντας ειρωνικα εισαγωγικα στις λεξεις "δικια τους" πατριδα, πατριδα "τους", κλπ.

Εκτος ομως απο τον Λενιν, τα σημερινα κομμουνιστικα κομματα "ξεχνουν" ακομα και το πασιγνωστο αποσπασμα απο το Κομμουνιστικο Μανιφεστο:

> "... κατηγορησαν τους κομμουνιστες οτι θελουν ταχα να καταργησουν την πατριδα, την εθνοτητα.
>
> Οι εργατες δεν εχουν πατριδα. Δεν μπορεις να τους παρεις αυτο που δεν εχουν..."

ΔΥΟ ΔΙΑΣΤΡΕΒΛΩΣΕΙΣ

Εκτος ομως απο τον συμβιβασμο του "πατριωτισμου" με τον διεθνισμο, ο κυριοτερος τροπος με τον οποιο οι αριστεροι πατριωτες συμβιβαζουν **θεωρητικα** τον πατριωτισμο τους με την πολιτικη του Λενιν των μπολσεβικων και της Τριτης Διεθνους ειναι με την διαστρεβλωση οτι ο Λενιν ηταν υπερμαχος της εθνικης ανεξαρτησιας, της εθνικης απελευθερωσης, της αυτοδιαθεσης των εθνων και της δημιουργιας απο καθε εθνος (η απο καθε "λαο" αν το προτιματε...) του δικου του κρατους, και αρα οτι ο Λενιν θεωρουσε σαν υποχρεωση των κομμουνιστων να παλευουν για την εθνικη απελευθερωση ή την εθνικη ανεξαρτησια του δικου τους εθνους.

Η διαστρεβλωση αυτη γινεται με **δυο** βασικα τροπους:

Πρωτα, με την "παραληψη" μιας η δυο λεξεων, η την υπολογισμενη "αδιαφορια" για την σημασια τους. Ο Λενιν και το μπολσεβικικο κομμα δεν ηταν υποστηρικτες της "αυτοδιαθεσης των εθνων" ή υπερμαχοι της "εθνικης ανεξαρτησιας", αλλα υποστηρικτες του "**δικαιωματος** των εθνων για την αυτοδιαθεση", δεν υποστηριζαν την "αποσκιρτηση" (δηλαδη τον χωρισμο ενος τμηματος ενος κρατους για τη δημιουργια ενος αλλου) αλλα την **ελευθερια** για αποσκιρτηση. Παραλειπωντας αυτες τις δυο λεξεις, "δικαιωμα" και "ελευθερια", ή **αγνοωντας την σημασια τους,** αναποδογυριζεται τελειως το πραγματικο νοημα των θεσεων των μπολσεβικων.

Δευτερο, "ξεχνιεται" ή παραλειπεται οτι την υποχρεωση να παλεψουν για το "δικαιωμα των εθνων για την αυτοδιαθεση" η για την "ελευθερια των εθνων για αποσκιρτηση" δεν την εχουν οι επαναστατες του **καταπιεσμενου** εθνους αλλα οι επαναστατες

---

* Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 19

του εθνους που **καταπιεζει.**

Ας τα δουμε ομως πιο συγκεκριμμενα, ξεκινωντας απο την σημασια των λεξεων "δικαιωμα" και "ελευθερια".

δικαιωμα στην αυτοδιαθεση

Ο Λενιν ηταν ξεκαθαρος οτι οι επαναστατες ειναι αντιθετοι και στον πατριωτισμο και στην διασπαση σε πολλα κρατη:

> "Το προλεταριατο δεν μπορει να υποστηριξη καμμια κατοχυρωση του εθνικισμου, αντιθετα υποστηριζει καθετι που βοηθα στο σβησιμο των εθνικων διακρισεων, το γκρεμισμα των εθνικων φραγμων, καθε τι που κανει ολο και στενοτερους τους δεσμους αναμεσα στις εθνικοτητες, καθετι που οδηγει στη **συγχωνευση των εθνων.** Καθε διαφορετικη ενεργεια σημαινει περασμα με το μερος του αντιδραστικου μικροαστικου εθνικισμου" *

Ταυτοχρονα, παρα την υποστηριξη της "συγχωνευσης των εθνων" ο Λενιν τονιζε την αναγκαιοτητα να υποστηριζουν οι σοσιαλιστες το "**δικαιωμα** των εθνων για αυτοδιαθεση" το "**δικαιωμα** ξεχωριστης κρατικης υπαρξης" και οχι την ιδια την **ανεξαρτησια** των εθνων ή την **ξεχωριστη κρατικη υπαρξη.**

Η διαφορα φαινεται μικρη σε πρωτη οψη. Γι' αυτο τον παρεξηγησαν και τοτε, και απο τα αριστερα και απο τα δεξια, και τον κατηγορησαν οτι ενθαρρυνε τις χωριστικες τασεις, την δημιουργια πολλων κρατων, τον εθνικισμο, καθως και οτι η πολιτικη του ηταν αντιφατικη. Η απαντηση του ειναι χαρακτηριστικη:

> "Οταν κατηγορεις τους οπαδους της ελευθεριας της αυτοδιαθεσης, δηλαδη της ελευθεριας του αποχωρισμου, οτι ενθαρρυνουν τις αποχωριστικες τασεις, κανεις την ιδια ακριβως ανοησια και την ιδια ακριβως υποκρισια, οπως αν κατηγορουσες τους οπαδους της ελευθεριας του διαζυγιου οτι ενθαρρυνουν τη διαλυση των οικογενειακων δεσμων". **

Εδω φαινεται ξεκαθαρα ποσο μεγαλη σημασια εχουν οι λεξεις **"δικαιωμα"**, και **"ελευθερια"**. Σκεφτητε αν καποιος "ξεχνουσε" να πει οτι ειναι "οπαδος της **ελευθεριας** του διαζυγιου", και ελεγε απλα οτι ειναι "οπαδος του διαζυγιου"! *** Αυτο γινεται ακομα πιο φανερο με το αιτημα της ελευθερης εκτρωσης. Αν ξεχνουσαμε τη λεξη "ελευθερη" τοτε θα σημαινε οτι ειμαστε ολοι "υπερ της εκτρωσης"!

---

* Λενιν, "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 28

** Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 74

*** Ελπιζουμε να μη παρεξηγηθουμε απο κανεναν απο την αναποδη, οτι ο Λενιν ή εμεις ειμαστε υπερ της συσφιγξης των οικογενειακων δεσμων! Το ζητημα χρησιμοποιειται εδω μονο σαν παραδειγμα, για να φανει πιο καθαρα η σημασια της χρησιμοποιησης των λεξεων ελευθερια και δικαιωμα.

Ετσι, απο την μια, δεν ειναι καθολου σκοπος ή καθηκον των επαναστατων να ενθαρρυνουν τη δημιουργια νεων κρατων και την ικανοποιηση των εθνικων επιδιωξεων ή να αποθαρρυνουν την συγχωνευση των κρατων:

> "Σχετικα με το δικαιωμα αυτοδιαθεσης των εθνων, δηλαδη τον αποχωρισμο και το σχηματισμο αυτοτελους εθνικου κρατους, θα μιλησουμε ιδιαιτερα αλλου. **Οσο ομως διαφορα εθνη θα αποτελουν ενα ενιαιο κρατος, οι μαρξιστες σε καμια περιπτωση δε θα προπαγανδιζουν ουτε την αρχη της ομοσπονδιας ουτε την αποκεντρωση.** Το μεγαλο συγκεντρωτικο κρατος ειναι ενα τεραστιο ιστορικο βημα, απο το **μεσαιωνικο** κατατεμαχισμο προς την μελλοντικη σοσιαλιστικη ενοτητα ολου του κοσμου... *

Απο την αλλη ωστοσο, οι σοσιαλιστες ειναι, **πρεπει να ειναι,** εκτος απο διεθνιστες και **δημοκρατες.** Και το "δικαιωμα των εθνων για αυτοδιαθεση" δεν ειναι παρα ενα ακομα **δημοκρατικο δικαιωμα,** και ειναι σαν τετοιο που το υποστηριζουν οι επαναστατες **για αυτους που το ζητουν:**

> "Το δικαιωμα των εθνων για αυτοδιαθεση αφορα αποκλειστικα το δικαιωμα για ανεξαρτησια με την πολιτικη εννοια, το δικαιωμα για ελευθερο πολιτικο αποχωρισμο απο το εθνος που καταπιεζει. Ειδικα αυτο το **αιτημα για πολιτικη δημοκρατια** αφορα την πληρη ελευθερια για το αποχωριζομενο εθνος να προπαγανδιζει τον αποχωρισμο και να κανει δημοψηφισμα για τον αποχωρισμο." **

Και να πως συνδεει ο Λενιν τον αγωνα για τα δημοκρατικα αιτηματα με την σοσιαλιστικη επανασταση και την υποστηριξη του δικαιωματος της αυτοδιαθεσης:

> "Ο καπιταλισμος και ο ιμπεριαλισμος μπορουν να ανατραπουν μονο με μια οικονομικη επανασταση. Δεν μπορουν να ανατραπουν με δημοκρατικες αλλαγες, ακομα και τις ποιο 'ιδεωδεις'. Αλλα **ενα προλεταριατο που δεν εχει εκπαιδευθει στον αγωνα για την δημοκρατια ειναι ανικανο να κανει μια οικονομικη επανασταση...**
>
> ... για τον Κιεβσκυ η υπερασπιση της εθνικης αυτοδιαθεσης 'στην εποχη του χρηματιστικου κεφαλαιου' μοιαζει μια ασυγχωρητη παραχωρηση σε αστικες αποψεις. ...
>
> Να **χρησιμοποιησουμε την αστικη δημοκρατια** για να φτασουμε στην σοσιαλιστικη και με συνεπεια δημοκρατικη οργανωση του προλεταριατου εναντια στην αστικη ταξη και εναντια στον οππορτουνισμο. Δεν υπαρχει αλλος δρομος. Δεν υπαρχει αλλη διεξοδος. Σε αυτο τον δρομο πρεπει να συμπεριλαβουμε τον **ελευθερο αποχωρισμο και την ελευθερη συνενωση των εθνων,** δεν πρεπει να τα φοβηθουμε" ***

Γι' αυτο οι επαναστατες, παρολο που προτιμουν γενικα τα

---

* Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 39

** Λενιν Αγγλικα Απαντα τομος 22 σελ. 146

*** Λενιν, Αγγλικα Απαντα τομ. 23 σελ. 24-27

μεγαλα συγκεντρωτικα κρατη, τα υποστηριζουν **μονο** εφοσον αυτο δεν **γινεται αντιδημοκρατικα**, παρα την θεληση του πληθυσμου τους:

> "Το προλεταριατο... χαιρετιζει καθε αφομοιωση των εθνων, εκτος απο εκεινη που γινεται **με τη βια ή στηριζεται σε προνομια.**" *

Ο Λενιν λοιπον δεν υποστηριζε την εθνικη ανεξαρτησια ουτε την δημιουργια νεων εθνικων κρατων αλλα το δικαιωμα των εθνοτητων να κανουν οτι θελουν, δηλαδη **την ελευθερια τους** για δημιουργια ξεχωριστου κρατους.

Ποιανων ομως **δημοκρατικο** (οχι πατριωτικο!) καθηκον ειναι αυτη η υποστηριξη του **δικαιωματος** των εθνων για αυτοδιαθεση, αποσχισμο και δημιουργια ξεχωριστου κρατους; Μηπως ολων των εργαζομενων και των επαναστατων;

διαφορετικα συγκεκριμενα καθηκοντα

Σε αυτο το σημειο γινεται η δευτερη και πιο σημαντικη διαστρεβλωση, με την αποκρυψη οτι ο Λενιν επεμενε στην:

> "αναγκαιοτητα να γινει **διακριση των συγκεκριμενων καθηκοντων** των σοσιαλδημοκρατων των **καταπιεζοντων** εθνων απο αυτα των σοσιαλδημοκρατων των **καταπιεζομενων** εθνων" **

Οταν ο Λενιν τονιζε οτι εχουν "διαφορετικα καθηκοντα" οι επαναστατες του εθνους που καταπιεζει απο αυτους του εθνους που καταπιεζεται εννοουσε οτι το καθηκον της υποστηριξης της "ελευθεριας του αποχωρισμου", των εθνικων δικαιωματων και της ελευθεριας της αυτοδιαθεσης, δεν το εχουν οπως εχει καταντησει να θεωρειται σημερα, και οι σοσιαλιστες των καταπιεσμενων εθνων, (κατι που θα τους **εξισωνε με πατριωτες**) αλλα αντιθετα οι σοσιαλιστες των εθνων που καταπιεζουν, σαν **διεθνιστικο** και **δημοκρατικο** τους καθηκον απεναντι στο λαο του εθνους που καταπιεζεται. Και επεμενε οτι δεν ηταν καθολου περιεργο και αντιφατικο να εχουν **διαφορετικα** καθηκοντα οι σοσιαλδημοκρατες που βρισκονταν σε διαφορετικες χωρες:

> "Εκεινοι που δεν εχουν εξετασει διεξοδικα το ζητημα, νομιζουν οτι ειναι 'αντιφατικο' για τους Σοσιαλδημοκρατες των **καταπιεζοντων** εθνων να επιμενουν στην **'ελευθερια του αποχωρισμου'** ενω οι Σοσιαλδημοκρατες των **καταπιεσμενων** εθνων επιμενουν στην **'ελευθερια της συγχωνευσης'**. Ωστοσο λιγη σκεψη θα μας δειξει οτι δεν υπαρχει, και δεν μπορει να υπαρξει, κανενας αλλος δρομος προς τον διεθνισμο και την συνενωση των εθνων." ***

Ενα καθαρο παραδειγμα αυτης της διαστρεβλωσης της πολι-

---

* Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 28

** Λενιν: "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτνικ Λευκωσια σελ. 127

*** "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτνικ Λευκωσια σελ. 157

τικης του Λενιν θα το βρουμε και στο σοσιαλσωβινιστικο ελληνοκυπριακο βιβλιο "Η ΑΚΕΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΝΟΠΛΟΣ ΑΓΩΝΑΣ-ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ. Του Δημοκριτου" που πρωτοδημοσιευτηκε το 1959 για να κανει κριτικη στην αποφαση του ΑΚΕΛ να μην υποστηριξει την ΕΟΚΑ. Για τις αναφορες χρησιμοποιουμε μια επανεκδοση του 1982.

> "Ηταν φανερο οτι ο ενοπλος αγωνας δεν ξεκινουσε απο την ταξη των εργατων αλλα των μικροαστων και αγροτων. Ομως ηταν ενας αγωνας εναντια στον ιμπεριαλισμο, εναντια στην εθνικη υποδουλωση εναντια στην αποικιοκρατια. Μηπως οι κομμουνιστες... επρεπε να πουν οτι ο αγωνας αυτος δεν τους ενδιεφερε εφοσον δεν ειναι αυτοι που τον ξεκινουν... 'Οχι' απαντα ο ιδιος ο Λενιν..." σελ. 17

Και για να αποδειξει ο συγγραφεας οτι ο "ιδιος ο Λενιν" θα καταδικαζε το ΑΚΕΛ που δεν πηρε μερος στον αγωνα της ΕΟΚΑ για την Ενωση και οτι "Σαν Μαρξιστες επρεπε να... ενθαρρυνουμε την επαναστατικη δραση της μικροαστικης ταξης και να την υποστηριξουμε απο την γεννηση της και μεχρι του ξετιναγματος του αποικιακου ζυγου." (σελ. 19) χρησιμοποιει αρκετα αποσπασματα απο τον Λενιν, αναμεσα στα οποια και το παρακατω:

> "Οι σοσιαλιστες οχι μονο πρεπει να απαιτουν την ανευ ορων και αμεση απελευθερωση των αποικιων χωρις αποζημιωση... αλλα πρεπει να προσφερουν την αποφασιστικη υποστηριξη τους προς τα πιο επαναστατικα στοιχεια μεσα στο αστικοδημοκρατικο κινημα για εθνικη απελευθερωση σ' αυτες τις χωρες και να βοηθησουν την εξεγερση τους... εναντια στον ιμπεριαλισμο που τους καταπιεζει" (σελ. 19-20)

Ειναι δυνατο να νομισε ο "Δημοκριτος" οτι ο Λενιν εννοουσε οτι **ολοι** οι σοσιαλιστες θαπρεπε να απαιτουν την απελευθερωση των αποικιων κλπ; Οχι. Αυτο το αποσπασμα ειναι απο το αρθρο του Λενιν "Η Σοσιαλιστικη Επανασταση και το Δικαιωμα των Εθνων για Αυτοδιαθεση" * και οπως βλεπουμε δυο γραμμες παραπανω (που τις παραλειπει ο συγγραφεας) η αναφορα γινεται για "τις μισοαποικιακες χωρες οπως η Κινα, η Περσια η Τουρκια" οπου "τα αστικοδημοκρατικα κινηματα μολις αρχιζουν" και στις οποιες εκεινο τον καιρο **δεν υπηρχαν ακομα** σοσιαλιστικα κινηματα και κομματα.

Αλλα πολυ πιο σημαντικο ειναι οτι **δυο μολις σελιδες πιο πριν, στο ιδιο αρθρο,** βρισκεται μια παραγραφος στην οποια ο Λενιν λεει πολυ καθαρα οτι το προλεταριατο που πρεπει να υποστηριζει την "ανευ ορων και αμεση απελευθερωση των αποικιων χωρις αποζημιωση" ειναι το προλεταριατο του εθνους που **καταπιεζει**, ενω για το προλεταριατο του **καταπιεσμενου** εθνους βλεπει αλλα καθηκοντα, το καθηκον δηλαδη της ενοτητας με τους εργατες του καταπιεζοντος εθνους:

> "Το προλεταριατο πρεπει να απαιτει την ελευθερια για πολιτικο αποχωρισμο των αποικιων και των εθνων που καταπιεζει **το εθνος 'του'** Διαφορετικα ο διεθνισμος του προλεταριατου θα παραμεινει κουφιος και στα λογια μονο,

---

* Γραφτηκε το 1916. Βλεπε πχ Αγγλικα Απαντα τομ. 22 ή στα "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοση Σπουτνικ σελ. 114

δεν θα ειναι δυνατο να υπαρχει ουτε εμπιστοσυνη ουτε ταξικη αλληλεγγυη αναμεσα στους εργατες του καταπιεζομενου εθνους και του εθνους καταπιεστη και θα μεινει αξεσκεπαστη η υποκρισια των ρεφορμιστων... υπερασπιστων της αυτοδιαθεσης, που δεν λενε λεξη για τα εθνη που καταπιεζει το 'δικο τους' το εθνος και που κρατιουνται με την βια στο 'δικο τους' το κρατος.

Απο την αλλη, οι **σοσιαλιστες των καταπιεζομενων εθνων** πρεπει να υπερασπιζουν ιδιαιτερα και να εφαρμοζουν στη ζωη την πληρη και απολυτη, καθως και την οργανωτικη ενοτητα των εργατων του καταπιεζομενου εθνους με τους εργατες του εθνους που καταπιεζει" *

Πουθενα σε αυτο το αρθρο ο Λενιν δεν κανει νυξη για το καθηκον των σοσιαλιστων των **καταπιεζομενων** εθνων να παλεψουν για την αυτοδιαθεση του εθνους "τους". Ακομα λοιπον και αν ο "Δημοκριτος" δεν διαβασε τιποτα αλλο απο τον Λενιν, για να δει οτι το συνθημα για τους σοσιαλιστες των **καταπιεζομενων** εθνων δεν ηταν απλα η οργανωτικη ενοτητα των εργατων αλλα ακομα παραπανω η "εθελοντικη συνενωση", η ελευθερια να μεινουν ενωμενα τα εθνη, σιγουρα πρεπει να διαβασε τουλαχιστον το αρθρο απο το οποιο πηρε τις αναφορες του.

Ηταν λοιπον **συνειδητη διαστρεβλωση** η παραληψη της "λεπτομερειας" οτι ο Λενιν οταν εγραφε για την υποχρεωση του προλεταριατου να απαιτει την ελευθερια για πολιτικο αποχωρισμο των αποικιων δεν εννοουσε το προλεταριατο και τους σοσιαλιστες της αποικιας αλλα αυτους του ιμπεριαλιστικου εθνους. Μονο ετσι ομως θα μπορουσε να χρησιμοποιησει τον Λενιν για να δικαιολογησει την σοσιαλσωβινιστικη πολιτικη του, που ηθελε την ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη να παλευει μαζι με την ΕΟΚΑ για την Ενωση.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΑΞΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Ποια ειναι η **αμεση**, πρακτικη σημασια αυτων των διεθνιστικων και δημοκρατικων καθηκοντων των εργαζομενων του **εθνους που καταπιεζει**; Αφορουν πρωτα το ζητημα της εμπιστοσυνης και ενοτητας αναμεσα στις εργατικες ταξεις των διαφορων εθνικοτητων, ωστε να μπορουν να διεξαγουν με επιτυχια και απερισπαστες απο την εξαρτηση τους απο την αστικη ταξη της καθεμιας που δημιουργει ο εθνικισμος, τον αγωνα εναντια στην εκμεταλλευση:

> "Δεν κανει καμμια διαφορα στον μισθωτο εργατη αν τον εκμεταλλευεται κυρια η Μεγαλο-Ρωσσικη αστικη ταξη ή η μη-Ρωσικη αστικη ταξη, ή η Πολωνικη αστικη ταξη παρα η Εβραικη, κλπ. Ο μισθωτος εργατης που εχει **καταλαβει τα ταξικα του συμφεροντα** ειναι **εξισου αδιαφορος** προς τα κρατικα προνομια των Μεγαλορωσων καπιταλιστων και προς τις υποσχεσεις των Πολωνων ή Ουκρανων καπιταλιστων οτι θα εγκαταστησουν εναν επιγειο παραδεισο οταν αποκτησουν κρατικα προνομια. Ο καπιταλισμος αναπτυσσεται και θα συνεχισει να αναπτυσσεται ετσι ή αλλοιως, και σε ενιαια κρατη με μικτο πληθυσμο και σε χωριστα εθνικα κρατη. Σ' ολες τις περιπτωσεις ο μισθωτος εργατης θα ειναι αν-

---

* Λενιν, "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτνικ Λευκωσια σελ. 119

τικειμενο εκμεταλλευσης. Ο **επιτυχημενος αγωνας εναντια στην εκμεταλλευση** απαιτει να ειναι το προλεταριατο **ελευθερο απο εθνικισμο** και να ειναι **απολυτα ουδετερο**, για να το πουμε ετσι, στον αγωνα για κυριαρχια που συνεχιζεται αναμεσα στις αστικες ταξεις των διαφορων εθνων. Αν το προλεταριατο οποιουδηποτε κρατους δωσει την παραμικρη υποστηριξη στα προνομια της 'δικιας' του εθνικης αστικης ταξης, αυτο αναποφευκτα θα δημιουργησει **δυσπιστια** αναμεσα στο προλεταριατο καποιου αλλου κρατους. Θα αδυνατιση την διεθνη ταξικη αλληλεγγυη των εργατων και θα τους διαιρεση...". *

Εδω πρεπει να προσεξουμε ιδιαιτερα τη σημασια της **αδιαφοριας** και της **ουδετεροτητας** του προλεταριατου απεναντι στον "αγωνα για κυριαρχια" των διαφορων αστικων ταξεων, γιατι οπως θα δουμε παρακατω παιζουν καθοριστικο ρολο στην διαμορφωση μιας διεθνιστικης πολιτικης για τους ελληνοκυπριους εργαζομενους.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ

Εκτος απο τα διεθνιστικα και δημοκρατικα καθηκοντα, και την ταξικη αλληλεγγυη και ενοτητα, υπαρχει και η αναγκη της **"διεθνιστικης διαπαιδαγωγησης"** της εργατικης ταξης, χωρις την οποια δεν θα μπορεσει να φτασει στο σημειο της οικοδομησης του διεθνους σοσιαλισμου. Και η διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση **γινεται με διαφορετικο** τροπο αναλογα με το εθνος στο οποιο ανηκει η εργατικη ταξη:

> "Μπορει η **διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση** της εργατικης ταξης να ειναι συγκεκριμμενα πανομοιοτυπη στα μεγαλα, καταπιεζοντα εθνη και στα μικρα, καταπιεσμενα εθνη; ...
>
> Προφανως οχι...Στην διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση των εργατων των **καταπιεζοντων χωρων**, αναγκαστικα η **εμφαση** πρεπει να δινεται στο να υποστηριζουν την ελευθερια των καταπιεσμενων χωρων να αποσκιρτησουν, και να παλευουν για αυτη την ελευθερια...
>
> Απο την αλλη, **ενας σοσιαλδημοκρατης ενος μικρου εθνους** πρεπει να δινει εμφαση στην προπαγανδα του στην δευτερη λεξη της γενικης μας διατυπωσης: 'εθελοντικη συνενωση' των εθνων". **

Ποια ειναι η αναγκη για αυτη την "διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση"; Δεν ειναι απλα θεμα του να "μαθει" το προλεταριατο τα σωστα "μαθηματα" αλλα εχει ζωτικη **πρακτικη** σημασια:

> "Η σοσιαλιστικη επανασταση μπορει να αρχισει στο πιο αμεσο μελλον...
>
> Μπορει ομως να περασουν 5, 10 και περισσοτερα χρονια πριν να αρχισει η σοσιαλιστικη επανασταση. Αυτος θα ειναι ο χρονος για την **επαναστατικη διαπαιδαγωγηση των**

---

* "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτνικ Λευκωσια σελ. 76

** "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτνικ Λευκωσια σελ. 156,157

μαζων, σε πνευμα που θα καμνει **αδυνατη την παραμονη των σοσιαλσωβινιστων και των οππορτουνιστων στο εργατικο κομμα** και να κερδισουν την νικη οπως συνεβηκε το 1914-16. Οι σοσιαλιστες πρεπει να εξηγησουν στις μαζες οτι οι **βρεττανοι** σοσιαλιστες που δε απαιτουν ελευθερια για αποχωρισμο των αποικιων και της Ιρλανδιας, οι **γερμανοι** σοσιαλιστες που δεν απαιτουν ελευθερια για αποχωρισμο των αποικιων, των Αλσατων, των Δανων, των Πολωνων και που δεν επεκτεινουν την επαναστατικη τους προπαγανδα και την επαναστατικη μαζικη δραση κατευθειαν στην σφαιρα του αγωνα εναντια στην εθνικη καταπιεση, ή που δεν χρησιμοποιουν τετοια γεγονοτα οπως το επεισοδιο Τζαμπερν για την πιο πλατια παρανομη προπαγανδα αναμεσα στο προλεταριατο του εθνους που **καταπιεζει**, για διαδηλωσεις στους δρομους και επαναστατικη μαζικη δραση, οι **Ρωσοι** σοσιαλιστες που δεν **απαιτουν ελευθερια** για αποχωρισμο της Φιλλανδιας, της Πολωνιας, της Ουκρανιας, κλπ. κλπ. - ολοι αυτοι οι σοσιαλιστες ενεργουν σαν σωβινιστες, σαν λακεδες των ιμπεριαλιστικων μοναρχιων και της ιμπεριαλιστικης αστικης ταξης..." *

Η αναγκαιοτητα της διεθνιστικης διαπαιδαγωγησης της εργατικης ταξης και της δημιουργιας διεθνιστικων επαναστατικων κομματων ειναι ισως η πιο σπουδαια διαπιστωση και για την δικια μας εποχη, την εποχη της κυριαρχιας των συγχρονων σοσιαλσωβινιστων στα "αριστερα" (σοσιαλιστικα και κομμουνιστικα) κομματα ολων των χωρων.

Ειναι αδυνατο για τους σημερινους επαναστατες, που ειναι παντου μια μικρη μειοψηφια, να δυναμωσουν και να βοηθησουν στην αναδημιουργια μιας μαζικης επαναστατικης ηγεσιας της εργατικης ταξης, αν δεν δουν οτι ενα απο τα σπουδαιοτερα καθηκοντα τους ειναι να προσπαθησουν, παρολη την μικρη τους δυναμη, να παιξουν το ρολο τους στην διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση των εργαζομενων, και στην δημιουργια μιας, εστω και πολυ μικρης αρχικα, διεθνιστικης μειοψηφιας μεσα στην εργατικη ταξη. Και αυτο δεν μπορει ουτε καν να ξεκινησει αν δεν γινει ξεκαθαρη η αναγκη να εχουν διαφορετικη σταση οι επαναστατες, αναλογα με το εθνος στο οποιο ανηκουν.

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Αυτη η "διαφορα στα καθηκοντα" αναμεσα στους σοσιαλιστες των εθνων που καταπιεζουν και εκεινων των εθνων που καταπιεζονται ειναι **πολυ σημαντικη**, ειναι αυτη που κανει να ξεχωριζουν οι σοσιαλιστες απο τους πατριωτες. Γι' αυτο θα επιμεινουμε σε αυτο το ζητημα με ακομα ενα χαρακτηριστικο παραδειγμα.

Προκειται για το ζητημα της Πολωνιας και της πολιτικης διαμαχης του Λενιν με τους Πολωνους σοσιαλδημοκρατες σε σχεση με την παραγραφο εκεινη στο προγραμμα των Ρωσσων σοσιαλδημοκρατων που υποστηριζε το δικαιωμα των εθνων που ηταν υποδουλα στην Ρωσσια (αρα και της Πολωνιας) για αυτοδιαθεση, αιτημα που οι Πολωνοι σοσιαλδημοκρατες δεν δεχονταν.

Ενα μεγαλο τμημα της Πολωνιας ηταν υποδουλο στην Τσαρικη

---

* Λενιν "Ζητηματα Εθνικης Πολιτικης και Προλεταριακος Διεθνισμος" σελ. 125

Ρωσσια. Ας αφησουμε ομως δυο αποσπασματα απο κειμενα του Λενιν εκεινης της εποχης να μας πουν την ιστορια:

"Σε κανενα εθνος δεν ειναι τοσο βαθυ το μισος για τη Ρωσσια οπως στους Πολωνους, κανενα εθνος δεν αντιπαθει τοσο εντονα την Ρωσσια οπως οι Πολωνοι... Οι Πολωνοι σοσιαλδημοκρατες συντροφοι προσφεραν μια μεγαλη ιστορικη υπηρεσια προωθωντας το συνθημα του διεθνισμου και δηλωνοντας οτι η αδελφικη ενοτητα του προλεταριατου ολων των χωρων εχει την μεγαλυτερη σημασια γι'αυτους, και οτι **δεν θα πολεμησουν ποτε για την απελευθερωση της Πολωνιας.** Αυτο ειναι προς τιμη τους, και γι' αυτο **θεωρουσαμε παντα μονο αυτους τους Πολωνους σοσιαλδημοκρατες οτι ειναι σοσιαλιστες. Οι αλλοι ειναι πατριωτες**, πολωνοι Πλεχανωφ [ρωσος σοσιαλιστης θεωρουμενος 'πατερας' του Ρωσικου μαρξισμου, που καταληξε σοσιαλπατριωτης]. Αλλα η ιδιομορφη αυτη θεση τους, οπου για να προστατευσουν το σοσιαλισμο αναγκαστηκαν να παλεψουν εναντιον ενος αρρωστημενου και εξαλλου εθνικισμου, δημιουργησε μια περιεργη κατασταση: οι συντροφοι ερχονται **σε μας** και μας λενε να παρατησουμε την ιδεα της ελευθεριας της Πολωνιας, το δικαιωμα-της να αποσκιρτησει.

Γιατι ομως θαπρεπε **εμεις, οι Μεγαλορωσσοι,** που καταπιεζουμε περισσοτερα εθνη απο καθε αλλο λαο, να αρνηθουμε το δικαιωμα αποχωρισμου στην Πολωνια, την Ουκρανια, ή την Φιλλανδια;...Αυτοι οι ανθρωποι δεν θελουν να καταλαβουν οτι **για να ενισχυσεις τον διεθνισμο δεν χρειαζεται να λες παντου τα ιδια.** Αυτο που πρεπει να κανεις ειναι να τονιζεις, στη **Ρωσσια**, την **ελευθερια αποχωρισμου** για τα καταπιεσμενα εθνη, και στην **Πολωνια**, την **ελευθερια τους να μεινουν ενωμενα.** Η ελευθερια της ενωσης συνεπαγεται και την ελευθερια του αποχωρισμου. Εμεις οι Ρωσσοι πρεπει να τονισουμε την ελευθερια του αποχωρισμου, ενω οι Πολωνοι την ελευθερια να ειναι ενωμενοι." *

"Κανενας Ρωσσος μαρξιστης δεν σκεφτηκε ποτε να κατηγορησει τους Πολωνους σοσιαλδημοκρατες επειδη ειναι εναντιον του αποχωρισμου της Πολωνιας. Οι σοσιαλδημοκρατες αυτοι κανουν λαθος μονο οταν προσπαθουν να αρνηθουν την αναγκαιοτητα να συμπεριληφθει η αναγνωριση του δικαιωματος της αυτοδιαθεσης στο Προγραμμα των **Ρωσων** Μαρξιστων." **

Ειναι πολυ χαρακτηριστικη η σταση του Λενιν. Αν για τους Πολωνους σοσιαλδημοκρατες ηταν διεθνιστικη σταση η αρνηση τους να αγωνιστουν για την αυτοδιαθεση και την εθνικη απελευθερωση του "δικου τους" εθνους, αντιθετα για τους Ρωσους σοσιαλδημοκρατες θα ηταν προδοσια του διεθνισμου αν δεν υποστηριζαν το δικαιωμα της αυτοδιαθεσης της Πολωνιας εναντια στην "δικια τους" κυβερνηση και τα συμφεροντα του "εθνους τους".

---

* Λενιν, Αγγλικα Απαντα τομος 24 σελ 298.

** Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτνικ Λευκωσια σελ. 82

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΕΣ 'Η ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ;

Ειναι καθαρο οτι για τον Λενιν οι επαναστατες στις συγχρονες καπιταλιστικες χωρες δεν εχουν καμμια υποχρεωση να παλευουν για την εθνικη ανεξαρτησια ή την εθνικη απελευθερωση ή την αυτοδιαθεση της **δικιας τους χωρας**, το αντιθετο μαλιστα. Ο Λενιν και το μπολσεβικικο κομμα μιλουσαν για το καθηκον των **Ρωσων** σοσιαλιστων να υποστηριζουν το **δικαιωμα** της αυτοδιαθεσης των καταπιεσμενων απο την Ρωσια εθνων. Ηταν λοιπον παρα πολυ καθαρο οτι δεν επροκειτο για καποιο "σοσιαλιστικο πατριωτισμο" που συμβιβαζονταν κατα καποιο τροπο με τον προλεταριακο διεθνισμο, αλλα αντιθετα επροκειτο για πραγματικη και αδιαλλακτη εφαρμογη του διεθνισμου, μια και την υποχρεωση για την υποστηριξη αυτου του δικαιωματος την αναλαμβαναν οι επαναστατες του εθνους που θα **εχανε** απο την εφαρμογη της, την υποστηριζαν εναντια στα συμφεροντα του "δικου" τους εθνους, της "δικιας τους πατριδας", δηλαδη της "δικιας" τους αρχουσας ταξης.

Θα κλεισουμε αυτη την θεωρητικη παρενθεση, παρατηρωντας οτι δεν ειναι καινουργιο φαινομενο ο "διεθνισμος" των σημερινων σοσιαλιστικων και κομμουνιστικων κομματων, που υποτιθεται οτι συμβιβαζεται με τις πατριωτικες διακηρυξεις (και πραξεις!) τους. Υπηρχαν και στις μερες του Λενιν σοσιαλιστες σαν τους σημερινους αριστερους που χαιρετιζουν "διεθνιστικα" καθε ξενο εθνικο αγωνα απο τον οποιο δεν εχει να χασει, και ιδιαιτερα αν εχει να κερδισει απο αυτον, η "δικια τους" αρχουσα ταξη. Οπως πολυ πετυχεμενα χαρακτηριζε αυτη την ποικιλια του "διεθνισμου" ο Λενιν, δεν ειναι παρα:

> "**Διεθνισμος προς εξαγωγη στο εξωτερικο** που επικρατει στις μερες μας αναμεσα στους φλογερους-ποσο φλογερους!-διεθνιστες και Μαρξιστες που συμμεριζονται καθε εκφραση διεθνισμου στο **στρατοπεδο του εχθρου**, οπουδηποτε αλλου αλλα **οχι στον τοπο τους**, οχι μεσα στους συμμαχους τους... Που συμφωνουν με την "αυτοδιαθεση των εθνων", οχι ομως και των εθνων που εξαρτωνται απο το εθνος του οποιου οι ιδιοι εχουν την τιμη να ειναι μελη-με λιγα λογια, αυτος ο διεθνισμος ειναι μια απο τις χιλιες-και-μια ποικιλιες της **υποκρισιας** που κυριαρχουν στις μερες μας" *

Τετοιοι "εξαγωγεις του διεθνισμου" ειναι ολοι αυτοι εδω στην νοτια Κυπρο και στην Ελλαδα που υποστηριζουν με παθος το δικαιωμα των Κουρδων και των Αρμενιων για αυτοδιαθεση στην Τουρκια, αλλα για τους Τουρκοκυπριους ουτε που το διαννοουνται.

Ο πραγματικος, οχι ο υποκριτικος "εξαγωμενος" διεθνισμος, εφαρμοζεται **πρωτα** σε σχεση με το "δικο μας" εθνος, την "δικια μας" πατριδα.

---

* Εισαγωγη του Λενιν στο εργο του Μπουχαριν 'Ο Ιμπεριαλισμος και η Παγκοσμια οικονομια'. Αγγλικα Απαντα τομος 22 σελ. 107

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΟ "ΚΥΠΡΙΑΚΟ" ΚΑΙ Ο ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ

Πως αντιμετωπιζουμε λοιπον το Κυπριακο προβλημα με βαση την Λενινιστικη πολιτικη για τα εθνικα ζητηματα και την παραδοση του επαναστατικου εργατικου κινηματος; Ανηκει σε αυτη την παραδοση η πολιτικη του "αντιιμπεριαλιστικου, αντικατοχικου, εθνικοαπελευθερωτικου αγωνα", **με οποια μορφη και αν εμφανιζεται αυτη;** Η απαντηση που βγαινει απο τα προηγουμενα ειναι σιγουρα αρνητικη.

Ενα αλλο συμπερασμα απο τα προηγουμενα, ειναι οτι δεν μπορουμε να μιλαμε για τους "κυπριους" ή την "Κυπρο" γενικα, αλλα για την σταση και τα καθηκοντα των **ελληνοκυπριων και ελληνων** επαναστατων και εργαζομενων, εχοντας συνεχεια υποψη οτι αυτα ειναι αναγκαστικα **διαφορετικα** απο τα καθηκοντα των Τουρκοκυπριων και των Τουρκων επαναστατων και εργαζομενων.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ;

Το πρωτο πραγμα που πρεπει να ξεκαθαρισουμε πριν ασχοληθουμε με το Κυπριακο οπως αυτο εμφανιζεται σημερα, ειναι οτι **Εθνικοαπελευθερωτικο ζητημα, δηλαδη ζητημα εθνικης καταπιεσης, για τους Ελληνοκυπριους** δεν υπαρχει απο το '60 και μετα, απο την αποχωρηση των Αγγλων.

Γενικα, τα εθνικα προβληματα, τα προβληματα **εθνικης** καταπιεσης του πληθυσμου μιας ή περισσοτερων εθνοτητων απο μια κυριαρχη εθνοτητα μεσα στο ιδιο κρατος, που πραγματι υπηρχαν στην Κυπρο *, "λυθηκαν" σε πρωτη φαση το '60, οταν σταματησε η εθνικη καταπιεση των Κυπριων γενικα απο τους Αγγλους, και τα υπολοιπα το '74, οταν σταματησε η εθνικη καταπιεση της Τ/κ κοινοτητας απο τους Ε/κ.

Οσο για τις Αγγλικες βασεις, που υποτιθεται οτι αποτελουν καποιο ειδος περιορισμου της εθνικης ανεξαρτησιας και αρα οτι υπαρχει ξενη κυριαρχια και ο εθνικοαπελευθερωτικος αγωνας δεν ολοκληρωθηκε στην Κυπρο, θυμιζουμε οτι παρομοιες ξενες βασεις υπαρχουν οχι μονο στην Ελλαδα, αλλα και σε ενα σωρο ευρωπαικες χωρες οπως στην Αγγλια, και πολυ παραπανω στην Δ. Γερμανια οπου υπαρχουν Αμερικανικες βασεις με συνθηκη που επιβληθηκε στους Γερμανους μετα το τελος του 2ου Παγκοσμιου Πολεμου. Εχουν αραγε και αυτες οι χωρες "αλυτα εθνικα προβληματα";

Οι αγγλικες βασεις παραμενουν με την συναινεση της ελληνοκυπριακης αρχουσας ταξης, που οχι μονο δεν ενοχλειται απο αυτες, αλλα ωφελειται κιολας, και χωρις την αντιθεση ενος σημαντικου μερους του πληθυσμου. Δεν εχουν κανενα περιεχομενο εθνικης καταπιεσης για τους ελληνοκυπριους, και ο μονος τροπος που μπορει να τις πολεμησει το εργατικο κινημα χωρις να πεσει σε εθνικιστικα αδιεξοδα ειναι μεσα απο ενα γενικοτερο αντιμιλιταριστικο και διεθνιστικο αγωνα, συνδιαζοντας

---

* Για παραδειγμα, θεματα ελευθεριας στην χρησιμοποιηση των εθνικων γλωσσων, εκπαιδευσης, πολιτιστικα, ελευθεριας χρησιμοποιησης των εθνικων συμβολων οπως η σημαια, και γενικα αστικων ελευθεριων, δηλαδη αστικης δημοκρατιας, οπως απο ποιον παιρνονταν οι αποφασεις, ιδιαιτερα για οικονομικα θεματα, πως και κατα ποσον γινονταν εκλογες κλπ.

τον αγωνα εναντιον τους με τον αγωνα εναντιον και του Ελληνοκυπριακου και Ελληνικου στρατου, καθως και σε σχεση με την εθνικη καταπιεση των λαων της Μ. Ανατολης.

Κατι αλλο που αναφερεται για να δυναμωσει τα επιχειρηματα περι "εξαρτησης" ειναι οι ιδιες οι Συμφωνιες της Ζυριχης, επειδη "επιβληθηκαν απο εξω". Αυτο δεν στεκει καθολου απλουστατα επειδη οι ιδιες οι συμφωνιες ουτε τηρουνται ουτε ισχυουν πια. Καταγγελθηκαν απο το '64 απο τον Μακαριο και καμμια αρχουσα ταξη δεν δεσμευεται εδω και χρονια απο αυτες, παρολο που οπως ειδαμε τις επικαλουνται ολοι υποκριτικα οταν τους συμφερει.

Υπαρχουν ακομη και τα επιχειρηματα που στηριζονται στον χαρακτηρισμο της Κυπρου σαν "οικονομικης αποικιας" της Δυσης και των ελληνοκυπριων αστων σαν "εξαρτημενων", σαν "πιονια" του Δυτικου ιμπεριαλισμου, και για αυτο θεωρει οτι υπαρχει προβλημα εθνικης ανεξαρτησιας εξαιτιας αυτης της "οικονομικης εξαρτησης". Εκτος απο το οτι αυτη η αντιληψη για την "πληρη οικονομικη εξαρτηση" ειναι συνηθως παρατραβηγμενη (αυτο ομως ειναι κατι που η συζητηση του ξεφευγει απο τα ορια αυτου του κειμενου) αυτο που μας ενδιαφερει ειναι, οτι ετσι και αλλοιως η **οικονομικη εξαρτηση** δεν εχει καμμια σχεση με τα ζητηματα εθνικης ανεξαρτησιας, την αυτοδιαθεση και τα αλλα θεματα που αφορουν τα εθνικα ζητηματα οπως τα βλεπουν οι επαναστατες. Χαρακτηριστικα ο Λενιν αντιμετωπιζε την ιδια την τσαρικη Ρωσσια σαν ιμπεριαλιστικη χωρα, ενω ταυτοχρονα την θεωρουσε σαν "ολοκληρωτικα εξαρτημενη" οικονομικα απο το κεφαλαιο των "πλουσιων αστικων χωρων":

> "... ακολουθουν οι συλλογισμοι οτι η αναπτυξη των μεγαλων κεφαλαιοκρατικων Δυναμεων και ο ιμπεριαλισμος κανουν χιμαιρικο το "δικαιωμα αυτοδιαθεσης" των μικρων λαων. 'Μηπως μπορεις να μιλας στα σοβαρα - αναφωνει η Ροζα Λουξεμπουργκ - για "αυτοδιαθεση" των τυπικα ανεξαρτητων μαυροβουνιωτων, βουλγαρων, ρουμανων, σερβων, ελληνων, εν μερει ακομα και των **ελβετων**, που η ιδια η ανεξαρτησια τους ειναι προιον του πολιτικου αγωνα και του διπλωματικου παιχνιδιου της ευρωπαικης συμφωνιας' (;)!... ολα αυτα ειναι γελοιες εξυπναδες, γιατι **δεν εχουν ουτε την παραμικροτερη σχεση με την υποθεση.** Οχι μοναχα τα μικρα κρατη μα **και η Ρωσια λ.χ. οικονομικα εξαρτιεται ολοκληρωτικα απο τη δυναμη του ιμπεριαλιστικου χρηματιστικου κεφαλαιου** των "πλουσιων" αστικων χωρων. Οχι μοναχα οι βαλκανικες μικρογραφιες κρατων, μα και η Αμερικη το XIX αιωνα ηταν απο οικονομικη αποψη, αποικια της Ευρωπης, οπως το εδειξε κιολας ο Μαρξ στο 'Κεφαλαιο'. Φυσικα ολα **αυτα δεν εχουν ... καμια σχεση με το ζητημα των εθνικων κινηματων και του εθνικου κρατους.**

Η Ροζα Λουξεμπουργκ **αντικατεστησε το ζητημα της πολιτικης αυτοδιαθεσης των εθνων στην αστικη κοινωνια, της κρατικης τους αυτοτελειας με το ζητημα της οικονομικης τους αυτοτελειας και ανεξαρτησιας.** Αυτο ειναι τοσο εξυπνο, οπως θα ηταν αν ενας ανθρωπος, συζητωντας την πραγματικη διεκδικηση για την κυριαρχια της βουλης, δηλαδη της συνελευσης των λαικων αντιπροσωπων στο αστικο κρατος, θ' αρχιζε να εκθετει την απολυτα σωστη πεποιθηση του για την κυριαρχια του μεγαλου κεφαλαιου σε οποιοδη-

ποτε καθεστως μιας αστικης χωρας." *

"Υποδειξαμε οτι **η αυτοδιαθεση αφορα μονο την πολιτικη**, και θαταν αρα λανθασμενο ακομα και να αναφερθει το ζητημα του **οικονομικου** μη πραγματοποιησιμου της" **

Απο οποια πλευρα και αν το δουμε, τα προβληματα εθνικης καταπιεσης στην Κυπρο εχουν λυθει. Το οτι στην μια περιπτωση αυτο εγινε απο αντιδραστικους κομμουνιστοφαγους οπως τον Γριβα και την Εκκλησια, και στην αλλη με μια εισβολη απο ενα τελεια εξοπλισμενο αστικο στρατο (με "σοσιαλιστη" μαλιστα ηγετη) που δεν εχει κανενα προβλημα να καταπιεζει στο δικο του κρατος τους Κουρδους δεν αφαιρει καθολου απο το γεγονος οτι πια στην Κυπρο δεν υπαρχει "εθνικο προβλημα" οπως το εννοουμε σαν αριστεροι, δηλαδη προβλημα καταπιεσης μιας εθνοτητας απο μια αλλη **μεσα σε ενα κρατος.**

ΚΑΙ Ο "ΑΝΤΙΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΑΠΟΙΚΙΑΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ";

Θεωρειται σαν δεδομενο απο ολους τους αριστερους της Κυπρου οτι οι Ε/κ επαναστατες στην περιοδο της αγγλικης αποικιοκρατιας ειχαν καποιο "ιερο" εθνικοαπελευθερωτικο αντιαποικιακο καθηκον. Παρολο που αυτο που μας ενδιαφερει ειναι το παρον και το μελλον, ειναι αναγκαια μια παρενθεση εδω, για να δουμε ακομα μια φορα οτι αυτα που οι ελληνοκυπριοι αριστεροι θεωρουν σαν αξιωματα δεν ειναι και τοσο αυτονοητα.

Αυτη η "εθνικοαπελευθερωτικη" αντιληψη για την καπιταλιστικη Κυπρο του 1955 δεν συμβιβαζεται τοσο ευκολα με την Λενινιστικη πολιτικη για την σταση των επαναστατων απεναντι στα εθνικοαπελευθερωτικα ζητηματα. Το παραδειγμα της Πολωνιας μας δειχνει οτι υπηρχε η δυνατοτητα για μια διαφορετικη πολιτικη. Οι Ελληνοκυπριοι επαναστατες μπορουσαν μαζι με τους Τουρκοκυπριους επαναστατες να τονιζουν "την ελευθερια να μεινουν ενωμενοι" οι Κυπριοι με τους Αγγλους, και συγχρονως να προωθουν **κοινο αντικαπιταλιστικο αγωνα** και οργανωτικη ενοτητα με τους Αγγλους εργαζομενους, εναντια και στους Αγγλους και στους Κυπριους αστους.

Ενας σημαντικος λογος που οι ελληνοκυπριοι επαναστατες επρεπε να κρατησουν μια τετοια σταση ηταν και η ξεκαθαρη και δηλωμενη μαζικη αντιθεση των Τουρκοκυπριων στην Ενωση.

Στον συγκεκριμενο αντιαποικιακο αγωνα με τα δεδομενα εκεινης της εποχης, δηλαδη την κυριαρχια της ενωτικης πολιτικης στους ελληνοκυπριους οπως εκφραστηκε και με την εξεγερση του '31 και το δημοψηφισμα του '50, και την δημιουργια τουρκοκυπριακων οργανωσεων εναντια στην ενωση, οποιος και αν ηταν στην ηγεσια του (το ΑΚΕΛ πχ) και με οποιοδηποτε τυπικο στοχο, ειτε ανεξαρτησια ηταν αυτος ειτε αυτοδιαθεση, θα κυριαρχουσε αναποφευκτα ο ελληνοκυπριακος εθνικιστικος χαρακτηρας, και αντικειμενικα μπορουσε να εχει μια μονο επιτυχημενη καταληξη, την Ενωση, και μαζι την εθνικη καταπιεση των τουρκοκυπριων.

---

* Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 50.

** Λενιν Αγγλικα Απαντα τομ. 23 σελ. 49

Εκτος ομως απο αυτο, ακομα πιο σημαντικο ειναι το γεγονος οτι το Κυπριακο του 1955 δεν ηταν μια απλη περιπτωση αντιαποικιακου αγωνα. Ηταν συγχρονως και μια "συνοριακη διαμαχη" αναμεσα σε δυο πολυ μεγαλυτερες και σπουδαιοτερες καπιταλιστικες χωρες, την Ελλαδα και την Τουρκια.

Ετσι ο αγωνας για την "Αυτοδιαθεση-Ενωση" δεν οδηγησε μονο σε σοβαρες διακοινοτικες συγκρουσεις στην Κυπρο. Το πιο σημαντικο ειναι οτι οχι μονο μπορουσε (οπως τοξεραν ολοι, απο τοτε) αλλα τελικα καταληξε και σε πολεμο το '74, εστω και περιορισμενο, αναμεσα στις δυο πολυ μεγαλυτερες χωρες, την Ελλαδα και την Τουρκια. Μαλιστα ο κινδυνος να επαναληφθει αυτο σε μεγαλυτερη μαλιστα εκταση δεν εχει καθολου περασει.

Απο αυτη την αποψη, ηταν καθηκον οχι μονο των ελληνοκυπριων και ελληνων επαναστατων να μην υποστηριξουν τον συγκεκριμμενο αγωνα για αυτοδιαθεση αλλα ακομα και των επαναστατων αλλων χωρων, επειδη αυτος μπορουσε να οδηγησει σε πολεμο αναμεσα σε δυο πολυ μεγαλυτερα κρατη. Και αν αυτου του ειδους η συλλογιστικη φαινεται σαν "παραχωρηση προς τον ιμπεριαλισμο" ή σαν "υποχωρηση", ας δουμε πως αντιμετωπιζε αντιστοιχες καταστασεις η παραδοση του επαναστατικου κινηματος:

> "'Δεν μπορουμε ομως να ειμαστε υπερ του πολεμου αναμεσα στους μεγαλους λαους, υπερ της εξοντωσης 20 εκατομμυριων ανθρωπων για την προβληματικη απελευθερωση ενος μικρου εθνους που αποτελειται ισως απο 10-20 εκατομμυρια πληθυσμο'! Και βεβαια, δεν μπορουμε. Οχι ομως επειδη βγαζουμε απο το προγραμμα μας την πληρη εθνικη ισοτητα, αλλα επειδη **τα συμφεροντα της δημοκρατιας μιας χωρας πρεπει να υποτασσονται στα συμφεροντα της δημοκρατιας μερικων χωρων και ολων των χωρων**. Ας υποθεσουμε οτι αναμεσα σε δυο μεγαλες μοναρχιες βρισκεται μια μικρη, που ο μικρος βασιλιας της 'συνδεεται' με συγγενικους και αλλους δεσμους με τους μοναρχες και των δυο γειτονικων χωρων. Ας υποθεσουμε ακομη οτι η **ανακυρηξη της δημοκρατιας** στην μικρη χωρα, το διωξιμο του μοναρχη της θα σημαινε στην πραξη πολεμο αναμεσα στις δυο γειτονικες μεγαλες χωρες, για την παλινορθωση του ενος ή του αλλου μοναρχη της μικρης χωρας. Δεν υπαρχει αμφιβολια οτι στην προκειμενη περιπτωση **ολη η διεθνης σοσιαλδημοκρατια**, οπως και η **πραγματικα διεθνιστικη** μεριδα της σοσιαλδημοκρατιας της μικρης χωρας, θα ηταν εναντια στην αντικατασταση της μοναρχιας με τη δημοκρατια. Η αντικατασταση της μοναρχιας με την δημοκρατια δεν ειναι κατι το απολυτο, αλλα **μια απο τις δημοκρατικες διεκδικησεις που υποτασσεται στα συμφεροντα γενικα της δημοκρατιας** (και φυσικα ακομη περισσοτερο του σοσιαλιστικου προλεταριατου)." *
>
> "... για τους ταξικα συνειδητους εργατες καθε δημοκρατικο αιτημα (συμπεριλαμβανομενης της αυτοδιαθεσης) υποτασσεται στα υπερτατα συμφεροντα του σοσιαλισμου. Για παραδειγμα, αν ο αποσχισμος της Νορβηγιας απο την Σουηδια δημιουργουσε την βεβαιοτητα ή την πιθανοτητα πολεμου μεταξυ της Βρεττανιας και της Γερμανιας, οι Νορβηγοι εργατες, μονο και μονο για αυτο το λογο, θα

* Λενιν Ελληνικα Απαντα τομ. 30 σελ. 43

ηταν υποχρεωμενοι να αντιταχθουν στην αποσχιση" *

Οι **Αγγλοι** επαναστατες, οι επαναστατες "του εθνους που καταπιεζε", ειχαν σιγουρα το καθηκον του αντιιμπεριαλιστικου αντιαποικιακου αγωνα, της υποστηριξης του **δικαιωματος** της αυτοδιαθεσης μεχρι και τον αποχωρισμο, και της αντιθεσης στην εθνικη καταπιεση των Κυπριων. Αυτοι επρεπε να ζητουν απο την "δικια τους" αρχουσα ταξη να φυγει απο την Κυπρο, εφοσον οι Κυπριοι δεν τους ηθελαν. Αυτο ομως οπως ειδαμε δεν σημαινει καθολου οτι την ιδια σταση επρεπε να κρατησουν και οι επαναστατες αλλων χωρων, και ιδιαιτερα οι ελληνοκυπριοι και οι ελληνες.

Και δεν θα ηταν τοσο "αδυνατο" οσο φαινεται σημερα να επεμβει με μια τετοια πολιτικη η επαναστατικη αριστερα. Αν αυτα σημερα φαινονται "εξωπραγματικα" αυτο οφειλεται κυρια στην εικονα που μας δινουν για το τι συνεβαινε την εποχη εκεινη, εικονα που αγνοει τους εργατικους αγωνες και συγκεντρωνεται μονο στους εθνικους. Οι εργατικοι αγωνες για οικονομικα αιτηματα που θα ειχαν και πολιτικη αιχμη εναντια στην αποικιακη κυβερνηση, χωρις να εχουν εθνικιστικο "Ενωτικο" αντιαποικιακο περιεχομενο, θα ειχαν και την πιο μεγαλη υποστηριξη των Τουρκοκυπριων εργαζομενων, θα προωθουσαν πραγματικα την ταξικη ενοτητα, και μεσα στην κυπριακη εργατικη ταξη αλλα και αναμεσα στις εργατικες ταξεις της Ελλαδας και της Τουρκιας.

Υπηρχε ταυτοχρονα το καθηκον για τους επαναστατες να κανουν αγωνες εναντια στην αποικιακη κυβερνηση, με αιτηματα πολιτικης δημοκρατιας. Θαπρεπε δηλαδη να αντιμετωπισουν και το γεγονος οτι η αποικιακη κυβερνηση καταπατουσε τα **δημοκρατικα εθνικα δικαιωματα** ολου του λαου, οπως τα δικαιωματα για καθε εθνοτητα στην Κυπρο να χρησιμοποιει την δικια της γλωσσα και τα εθνικα της συμβολα, καθως και ζητηματα αυτοδιοικησης, αντιπροσωπευτικων σωματων (βουλη) εκπαιδευσης κλπ. Το οτι θα τασσονταν οι επαναστατες **εναντια στην Αυτοδιαθεση-Ενωση** δεν σημαινε με κανενα τροπο οτι δεν θα μπορουσαν να αγωνιστουν εναντια στην αποικιακη κυβερνηση ακομη και οταν αυτη απαγορευε ή διαλυε με την βια ειτε μια ενωτικη διαδηλωση των ελληνοκυπριων ειτε μια αντιενωτικη διαδηλωση τουρκοκυπριων. (4)

Σιγουρα η θεση της επαναστατικης αριστερας εκεινη την περιοδο θα ηταν πολυ λεπτη και δυσκολη, και μονο μια πολυ καλη αναλυση της συγκεκριμμενης καταστασης μαζι με μια καθαροτητα στην επαναστατικη θεωρια θα επετρεπε μια σωστη επεμβαση. Ετσι, θαταν χοντρη ανοησια αν ισχυριζομασταν οτι τα παραπανω αποτελουν καποιου ειδους "προγραμμα" που θαπρεπε να εχει η επαναστατικη αριστερα σε εκεινη την ιστορικη περιοδο. Θελουμε απλα να δειξουμε οτι υπηρχαν δυνατοτητες για μια διεθνιστικη πολιτικη και στο επιπεδο της παλης εναντια στην αποικιακη κυβερνηση για τα πολιτικα και δημοκρατικα δικαιωματα.

Τελικα, αυτη την ιστορικη περιοδο αξιζει και πρεπει να την αναλυση να την γνωρισει και να την εξετασει καλυτερα μια επαναστατικη αριστερα απελευθερωμενη απο τις εθνικιστικες προκαταληψεις και αφου ξεπερδεψει με τα σημερινα βασικα καθη-

---

* Λενιν Αγγλικα Απαντα, τομ. 23 σελ. 57

κοντα θεωρητικου ξεκαθαρισματος. Μονο τοτε θα μπορεσει να βγει καποια καθαροτερη και πιο ολοκληρωμενη θεση για το τι θα μπορουσε να κανει η κυπριακη επαναστατικη αριστερα εκεινη την εποχη.

Αναμφιβολα μια διεθνιστικη ταξικη πολιτικη δεν θα μπορουσε να εχει μαζικη απηχηση στην τοτε Κυπρο με την σχετικα μεγαλη αγροτικη και μικροαστικη πλειοψηφια του πληθυσμου, στρωματων που διακρινονται για τον εθνικισμο τους. Ομως η μαζικη απηχηση δεν ειναι παντου και παντα ο κυριος σκοπος των επαναστατων. Υπηρχε ηδη μια (εστω και μικρη) εργατικη ταξη, σε μια μειοψηφια της οποιας επρεπε και μπορουσαν να ριζωσουν οι ιδεες του προλεταριακου διεθνισμου, για "μεταγενεστερη χρηση", για την "διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση" της, για το χτισιμο ενος επαναστατικου κομματος. Κατι τετοιο δεν θα ητανε τελειως αδυνατο μια και απο την εργατικη ταξη της περιοδου '40 με '50, παρα το μικρο της μεγεθος, δεν ελλειψαν καθολου οι ταξικες αγωνιστικες εμπειριες.

Ας γυρισουμε ομως στην σημερινη κυριαρχη ελληνοκυπριακη αριστερη πολιτικη, την πολιτικη του "αντικατοχικου, εθνικοαπελευθερωτικου, αντιιμπεριαλιστικου" αγωνα. Ειδαμε οτι τα επιχειρηματα που προβαλλονται για την αναγκαιοτητα του "Εθνικοαπελευθερωτικου αγωνα" δεν ανηκουν στην παραδοση του διεθνιστικου εργατικου κινηματος. Οσο για τον "αντικατοχικο αγωνα", τον αγωνα δηλαδη για υπερασπιση της "δικιας μας" πατριδας εναντια στους εχθρους της "δικιας μας" αρχουσας ταξης, στηριχθηκαμε στην πολιτικη της "ηττας της δικιας μας αστικης ταξης" για να δειξουμε οτι στην θεση του πρεπει να μπει η επαναστατικη ηττοπαθεια.

Με τον "αντιιμπεριαλιστικο αγωνα", θα ασχοληθουμε αναλυτικα σε παρακατω κεφαλαιο.

Πριν ασχοληθουμε ομως με αυτο πρεπει εκτος απο την επαναστατικη ηττοπαθεια να δουμε και τα αλλα στοιχεια της στασης που οι ελληνοκυπριοι και ελληνες επαναστατες διεθνιστες πρεπει να κρατησουν απεναντι στην "δικη τους" αστικη ταξη σε σχεση με το Κυπριακο προβλημα.

ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΙΑΣ ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Ας δουμε πρωτα τι σημαινει η "λυση του Κυπριακου", αν την απαλλαξουμε απο την συναισθηματικη συγχιση με την οποια εχει περιβληθει. Δεν σημαινει τιποτε παραπανω απο εναν "αμοιβαια αποδεκτο" απο τις ενδιαφερομενες αρχουσες ταξεις διακανονισμο του ζητηματος της **κρατικης εξουσιας**, ενα διακανονισμο του μοιρασματος της κυριαρχιας στην Κυπρο αναμεσα στις αντιμαχομενες αστικες ταξεις (συνορα, ποσοστα, δικαιοδοσιες κλπ). Τα επακολουθα μιας λυσης θα ειναι να υπογραφτει ειρηνη, να υπαρξουν "ομαλες" διπλωματικες σχεσεις, και να μην αμφισβητειται το "στατους κβο" απο κανενα απο τα ενδιαφερομενα τμηματα των αστων.

Σε σχεση με αυτο τον αγωνα για κυριαρχια θα ξαναθυμισουμε ενα προηγουμενο αποσπασμα απο τον Λενιν: "ο επιτυχημενος αγωνας εναντια στην εκμεταλλευση απαιτει να ειναι το προλεταριατο ελευθερο απο εθνικισμο και να ειναι **απολυτα ουδετερο**, για να το πουμε ετσι, στον αγωνα για κυριαρχια που

συνεχιζεται αναμεσα στις αστικες ταξεις των διαφορων εθνων." *

Στην δικια μας περιπτωση, η **ουδετεροτητα** αυτη μεταφραζεται και σε **ουδετεροτητα απεναντι στις διαφορες "λυσεις"** που προωθουν και υποστηριζουν οι αστοι της Ελλαδας της Τουρκιας και της Κυπρου, μια και οι "λυσεις" αυτες δεν ειναι παρα μια ακομα εκφραση στο πολιτικο επιπεδο του αγωνα τους για κυριαρχια. Πρεπει να ειμαστε "ουδετεροι" ειτε προκειται για "αμοιβαια αποδεκτες" ή συμφωνημενες λυσεις ειτε για ντε φακτο καταστασεις οπως εχουμε τωρα.

Η ουδετεροτητα σημαινει για τους ελληνοκυπριους επαναστατες οτι δεν πρεπει να παρασυρομαστε απο τις κυριαρχες στους Ελληνες και Ελληνοκυπριους εθνικιστικες προκαταληψεις οπως το ταμπου της διχοτομησης, της διπλης ενωσης, ή του "κινδυνου αναγνωρισης του Τουρκοκυπριακου κρατους" και να μασαμε τα λογια μας, ή ακομα χειροτερα να τις καταγγελουμε σαν την μεγαλυτερη συμφορα. Υπαρχει τεραστια κοινωνικη και πολιτικη πιεση πισω απο αυτα τα ταμπου, υπαρχει μια παραδοση, που δεν αμφισβητηθηκε ποτε, να εμφανιζονται αυτα σαν "αριστερα" και "αντιιμπεριαλιστικα" συνθηματα ** και μονο μια ξεκαθαρη πολιτικη μπορει να βοηθησει τους επαναστατες να μην υποκυψουν σε αυτη την πιεση.

Μια τετοια πολιτικη πρεπει να τονιζει οτι οσο και αν καλυπτονται τετοιου ειδους ταμπου πισω απο ωραιες διακυρηξεις για τα "ανθρωπινα δικαιωματα" την "κοινη προοδο ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων σε μια κοινη πατριδα" ή οτι "απλωνουμε χερι φιλιας και συνεργασιας στους Τουρκοκυπριους", η υποκρισια τετοιων διακυρηξεων φαινεται απο **γεγονοτα** οπως αυτα του '63-64, της Κοφινου, καθως και απο γεγονοτα του '74, και απο την συμμετοχη των ιδιων που λενε αυτα τα συνθηματα σε αυτα ακριβως τα γεγονοτα, ή την σταση τους απεναντι σε αυτα, δηλαδη την διαστρεβλωση, αποκρυψη και αποσιωπηση τους.

Η αγαπημενη εκφραση των ιδιων των αστων ειναι οτι θελουν μια "ειρηνικη, δικαιη και βιωσιμη λυση". Αν ηταν δυνατο να υπαρξει και να υπογραφτει **στην περιοδο που περνουμε** μια **τετοια** λυση, τοτε **δεν** θα ειμασταν ουδετεροι, θα την υποστηριζαμε απεναντι στις αλλες λυσεις.

Μια τετοια λυση ομως δεν εξαρταται απο τις διαφορες συμφωνιες που θα μπορεσουν οι αστοι να κανουν ή να επιβαλουν ο ενας στον αλλο. Οσο θα υπαρχουν τα συγκρουωμενα συμφεροντα τους (και αυτα δεν φαινεται οτι θα παψουν να συγκρουονται στο **ορατο** μελλον) τοσο η "ειρηνικη βιωσιμη και δικαιη λυση" θα ειναι μια απατη, οποια συμφωνια και αν υπαρξει, οποια μορφη λυσης και αν υπογραφτει. Δεν ειναι τοσο δυσκολο να καταλαβει κανεις οτι η μια λυση θα αδικει τους ελληνοκυπριους προσφυγες, ενω καποια αλλη θα σημαινει εθνικη καταπιεση των Τουρκοκυπριων κλπ.

Δεν ασχολουμαστε ωστοσο με την καταγγελια της μιας ή της

---

* Λενιν, "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτνικ Λευκωσια σελ. 76

** αν και, τι περιεργο, το συνεδριο του ΔΗΣΥ το '86 ειχε και αυτο σαν κυριο συνθημα το "ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗ"

αλλης καταστασης ή λυσης που μοιαζουν ετοιμοι κατα καιρους να υπογραψουν οι αστοι, ή που παει να καθιερωθει ντε φακτο, ουτε υποστηριζουμε οτι δεν θα μπορεσουν "ποτε" να ερθουν σε καποια συμφωνια, ακομα και σε μια σχετικα "δικαιη, ειρηνικη και βιωσιμη" συμφωνια. Καταγγελουμε ομως οτι, **μεσα στις σημερινες τουλαχιστον συνθηκες**, ειναι εκ των προτερων **ολες** (και εκεινες που εχουν προταθει ως τωρα, και οποιεσδηποτε αλλες μπορουν να προταθουν) "αδικες" και "μη βιωσιμες". Εκεινο που εχει σημασια για μας ειναι να χτυπηθουν σε καθε περιπτωση οι αυταπατες των εργαζομενων οτι τα προβληματα που μας δημιουργει το Κυπριακο προβλημα μπορουν **σημερα** να λυθουν με την "καταλληλη" μορφη του Κυπριακου κρατους ή των Κυπριακων κρατων. Τα προβληματα δημιουργουνται απο τις αντιθεσεις των Ε/Κ (και ελληνων) και Τ/Κ (και τουρκων) αστων, και σε αυτη την ιστορικη στιγμη καμμια "λυση" δεν μπορει να τα εξουδετερωσει ή να αποτρεψει νεους πολεμους, την εθνικη καταπιεση των Τ/Κ κλπ. Πρεπει να τονιζουμε οτι:

> "...ο αγωνας για μια 'δικαιη' και δημοκρατικη ειρηνη... μπορει να διεξαχθει μονο λεγοντας στον κοσμο την <u>αληθεια</u>,... οτι για να εξασφαλισουμε μια δημοκρατικη και <u>δικαιη</u> ειρηνη, πρεπει να ανατραπουν οι αστικες κυβερνησεις ολων των εμπολεμων χωρων..." *

Τονιζουμε συνεχεια οτι αυτα αφορουν τις **σημερινες συνθηκες, το ορατο πολιτικο μελλον** επειδη δεν μπορουμε να ξερουμε αν σε καποια μεταγενεστερη φαση (υστερα απο πεντε, δεκα, εικοσι χρονια, αγνωστο αλλα και αδιαφορο) δεν θα υπαρξει καποια αλλαγη στις πολιτικες συνθηκες που καθοριζουν τον ελληνοτουρκικο ανταγωνισμο γενικοτερα αλλα και στην Κυπρο ωστε απο αντιπαλοι να γινουν συμμαχοι, και να τα βρουν στο Κυπριακο με τροπο στον οποιο δεν θα μπορουμε να εχουμε ιδιαιτερες αντιρρησεις. Ωστοσο, εκεινο που εχει σημασια ειναι το τι συμβαινει τωρα, γιατι αυτο ειναι που καθοριζει και την πολιτικη των επαναστατων, αυτο ειναι που πρεπει να αντιμετωπισουμε.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ

Δεν "προτιμουμε" ειπαμε μια "ενιαια" Κυπρο απο μια "διχοτομημενη" Κυπρο ή το αναποδο, δεν προτιμουμε την μια ή την αλλη μορφη ομοσπονδιας ή συνομοσπονδιας, γιατι αυτο θα μας εκανε να "παρουμε θεση" στον αγωνα για κυριαρχια των αστικων ταξεων και να αφησουμε κρυμμενο το πραγματικο προβλημα οτι ειναι αδυνατη, τουλαχιστον τωρα, μια "βιωσιμη δικαιη και ειρηνικη λυση". Οσον αφορα λοιπον τη σταση απεναντι στις διαφορες αστικες λυσεις τα καθηκοντα μας ειναι τα ιδια με τους Τουρκοκυπριους και Τουρκους επαναστατες. Ωστοσο, με την ουδετεροτητα απεναντι σε ολες τις λυσεις δεν κλεινει το θεμα για τους επαναστατες.

Και αυτο επειδη για τους **ελληνοκυπριους** (και ελληνες) εργαζομενους υπαρχει ακομη το καθηκον της υποστηριξης της "**<u>ελευθεριας</u>** για αποχωρισμο" των Τουρκοκυπριων, του "**<u>δικαιωματος</u>** να εχουνε χωριστο κρατος", που τους το αρνουνται **οι δικοι μας, οι Ελληνοκυπριοι, αστοι.** Ετσι εφαρμοζονται στην περιπτωση μας τα "διαφορετικα καθηκοντα" των επαναστατων

---

* Λενιν, Αγγλικα Απαντα τομ. 23 σελ. 190

αναλογα με την χωρα στην οποια βρισκονται και στο εθνος στο οποιο ανηκουν. Ειμαστε δηλαδη αδιαφοροι αλλα οχι "αδιαφοροι" οπως συμφερει στην δικια μας αρχουσα ταξη, οχι "αδιαφοροι" στο σημειο να αδιαφορουμε για το τι θελουν οι Τουρκοκυπριοι, και για την επιθετικοτητα της δικιας μας αρχουσας ταξης απεναντι τους:

> "Στην διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση των εργατων των χωρων που καταπιεζουν πρεπει αναγκαστικα να δινεται εμφαση στο να υποστηριζουν την ελευθερια των καταπιεζομενων χωρων για αποχωρισμο και τον αγωνα τους γι' αυτο τον σκοπο. Χωρις αυτο δεν υπαρχει διεθνισμος... Αυτο ειναι ενα απολυτο αιτημα...
>
> Ειναι καθηκον μας να διδασκουμε τους εργατες να ειναι "αδιαφοροι" στις εθνικες διαφορες. Δεν υπαρχει αμφιβολια γι' αυτο. Ομως δεν πρεπει να ειναι η αδιαφορια του οπαδου των προσαρτησεων..." *

Πρεπει δηλαδη απο τη μια να εξηγουμε οτι για την εργατικη ταξη η διχοτομηση, ή η διπλη ενωση ή το ανεξαρτητο Τουρκοκυπριακο κρατος δεν ειναι ουτε χειροτερες ουτε καλυτερες λυσεις απο το ενιαιο κρατος, ή την Ενωση. Απο την αλλη ομως, για να μην καταληξουμε να ειμαστε "αδιαφοροι" στην αρπαχτικοτητα της "δικιας μας" αρχουσας ταξης, πρεπει σαν Ελληνοκυπριοι επαναστατες να παλευουμε **εναντια στην "δικη μας" αστικη ταξη** για το **δικαιωμα** και την **ελευθερια** των Τουρκοκυπριων να εχουν το δικο τους κρατος ή και να ενωθουν με την Τουρκια αν θελουν.

Οσον αφορα την προπαγανδα της "δικιας μας" αρχουσας ταξης, πρεπει να ξεσκεπασουμε την υποκρισια της αντιδιχοτομικης υστεριας της, της προπαγανδας της για τον "κινδυνο αναγνωρισης του τουρκοκυπριακου ψευδοκρατους", και των εκφρασεων του τυπου "ψευδοβουλη".

Διοτι τι καθοριζει την "νομιμοτητα" των κρατικων συνορων για τους διεθνιστες;

> "... ο Ενγκελς λεει σ' αυτο το αρθρο οτι στην πορεια της ιστορικης εξελιξης... τα 'συνορα'... αποφασιζονταν ολο και περισσοτερο απο **'τη γλωσσα και τις συμπαθειες' του πληθυσμου.** Ο Εγκελς ονομαζει αυτα τα συνορα 'φυσικα'... Σημερα αυτα τα δημοκρατικα αποφασισθεντα συνορα ολο και πιο συχνα καταπατουνται απο τον αντιδραστικο, ιμπεριαλιστικο καπιταλισμο" **

Η αποφαση για την δημιουργια του ανεξαρτητου Τουρκοκυπριακου κρατους παρθηκε ομοφωνα στην Τουρκοκυπριακη βουλη, και χιλιαδες κοσμου βγηκαν στους δρομους να το γιορτασουν. Αυτο το γεγονος φτανει για να φανει ποια ειναι σημερα η θεληση των Τουρκοκυπριων, ποιες ειναι οι "συμπαθειες" τους.

Εξαλου, ακομα και απο την σκοπια της αστικης νομιμοτη-

---

* Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 157

** Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 132

τας, οσο δικαιωμα εχουν οι Ελληνοκυπριοι να χαρακτηριζουν σαν "ψευδοκρατος" το κρατος στο Βορρα, τοσο εχουν και οι Τουρκοκυπριοι να χαρακτηριζουν σαν "Ελληνοκυπριακη διοικηση" το κρατος στον Νοτο. Αρκει μονο να θυμηθουμε την παραδοχη του Μακαριου απο το '62 κιολας οτι "παρεβιασε το Συνταγμα", τα γεγονοτα του '63-64, και ολες τις αλλες παραβιασεις του Συνταγματος απο τους ελληνοκυπριους.

Η αστικη "μας" ταξη ομως δεν περιοριζεται στην προπαγανδα μονο. Υπαρχουν και ολα τα συγκεκριμμενα μετρα που παιρνει για να εμποδισει καθε ανεξαρτητη πολιτικη εμφανιση των τουρκοκυπριων, ειτε σε μερη οπως το συμβουλιο της Ευρωπης, στην ΕΟΚ, στην κοινοπολιτεια, στον ΟΗΕ, ειτε ακομη και σε πολιτιστικες ή αθλητικες εκδηλωσεις, στα γραμματοσημα και οπου αλλου μπορουν. Σε ολα αυτα πρεπει να εκφραζουμε την αντιθεση μας, να ξεσκεπαζουμε την υποκρισια τους, και το σπουδαιοτερο, στο βαθμο που μπορουμε, να αγωνιζομαστε εναντιον τους.

Το ιδιο ισχυει και για καθε ειδους μπουκοταζ της ΤΔΒΚ, με ιδιαιτερη εμφαση στον οικονομικο αποκλεισμο.

Αν δεν τα κανουμε ολα αυτα, κινδυνευουμε οπως εγραφε ο Λενιν:

> "... να πεσουμε σε εθνικιστικες προληψεις, δηλαδη να αναγνωρισουμε το 'δικο μας εθνος' σαν προτυπο εθνους (ή, θα προσθεταμε, οτι **κατεχουμε αποκλειστικο προνομιο του σχηματισμου κρατους**)" *

Το επιχειρημα ακομα οτι οι Ε/κ αστοι δεν εχουν **αυτη τη στιγμη** την εξουσια πανω στους Τ/κ και αρα δεν υπαρχει θεμα αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων ειναι παραπλανητικο. Πρωτα, ας μη ξεχναμε την αμεση σημερινη επιθετικοτητα τους οπως εμφανιζεται με τον οικονομικο πολιτικο και πολιτιστικο αποκλεισμο. Δευτερο, αρκει που ολοφανερα λενε, εχουν την προθεση, και παιρνουν ολα τα πρακτικα μετρα που εχουν στην διαθεση τους για να αποκτησουν μια τετοια εξουσια. Μια τετοια λογικη δεν διαφερει για παραδειγμα απο το να αγνοεις ή να αποφευγεις να πολεμησεις ενα ρατσιστικο κομμα με μια πολιτικη εξοντωσης των μαυρων επειδη δεν φαινεται ικανο αυτη την στιγμη να παρει την εξουσια.

Θα δωσουμε ομως και ενα ιστορικο παραδειγμα απο τον Λενιν για την σημασια να παλευεις εναντια **στην ιδια την προθεση** για εθνικη καταπιεση απο τους αστους, που αφορουσε την Αλσατια, μια περιοχη με μικτο γερμανικο και γαλλικο πληθυσμο που ανηκε στην Γερμανια:

> "Αν ενας θελει να ειναι μαρξιστης πολιτικος, πρεπει, μιλωντας για την Αλσατια, να επιτεθει στους αχρειους γερμανους σοσιαλιστες για το οτι δεν αγωνιζονται για την ελευθερια της Αλσατιας για αποχωρισμο, και να επιτεθει στους αχρειους Γαλλους σοσιαλιστες που τηρουν ειρηνη με την Γαλλικη αστικη ταξη που **θελει** να προσαρτησει με την βια ολοκληρη την Αλσατια, και τους δυο μαζι γιατι υπηρετουν τον ιμπεριαλισμο της 'δικης τους'

---

* Λενίν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 89-90.

χωρας..." *

Υποστηριζοντας το **δικαιωμα** και την **ελευθερια** των Τουρκοκυπριων να εχουν το δικο τους κρατος, δεν σημαινει οτι "προτιμαμε" ή οτι υποστηριζουμε την διχοτομηση ή την αναγνωριση του Τουρκοκυπριακου κρατους, οτι δηλαδη παιρνουμε θεση υπερ τους και παυουμε να ειμαστε ουδετεροι. Δεν υπαρχει κανενας λογος για να μη θελουμε να ζησουμε μαζι με τους Τ/κ μεσα στο ιδιο αστικο κρατος και ειμαστε "αδιαφοροι" οπως ειπαμε απεναντι στα εθνικα προνομια της μιας ή της αλλης αρχουσας ταξης, ειτε της ελληνοκυπριακης ειτε της τουρκοκυπριακης. Οχι ομως με την αδιαφορια των αντιδραστικων που αδιαφορουν για τις επιθυμιες και τα δημοκρατικα δικαιωματα αυτων που η "**δικια μας**" αστικη ταξη καταπιεσε στο παρελθον και θελει να ξανακαταπιεσει στο μελλον. Δεν πρεπει να "ξεχναμε" οτι ενα "ενιαιο κρατος" θα σημαινει εθνικη καταπιεση των τ/κ απο την "δικη μας" αρχουσα ταξη.

Για αυτο, παρολο που πρεπει να ειμαστε ουδετεροι απεναντι σε ολες τις αστικες λυσεις, που δεν πρεπει δηλαδη να αντιταχθουμε σε ορισμενες απο αυτες ή να προτιμησουμε αλλες, συγχρονως πρεπει να αντιστεκομαστε και να αντιδρουμε σε καθε προσπαθεια των "δικων μας" αστων να **επιβαλουν** ή και να **δικαιολογησουν** τις λυσεις που αυτοι θελουν.

Αυτα τα ξαναλεμε και τα ξανατονιζουμε διοτι παρολο που τα εχουμε πει με τα σχετικα επιχειρηματα προηγουμενα (πχ για την υποστηριξη της ελευθεριας του διαζυγιου η οποια δεν σημαινει και **προτροπη** σε διαζυγιο) ειναι σιγουρο οτι θα παρεξηγηθουμε εξαιτιας της μεγαλης πατριωτικης "ευαισθησιας" (θαταν πιο σωστο να πει κανεις αναισθησιας) των Ελληνοκυπριων απεναντι σε αυτο το ζητημα.

Ποιος λοιπον θα **υποστηριξει** και την δυνατοτητα να ειναι η Κυπρος ενιαιο κρατος; Ποιος θα πει και θα **τονισει** οτι οι Ελληνοκυπριοι και οι Τουρκοκυπριοι **εργαζομενοι** δεν εχουν κανενα προβλημα να ζησουν μαζι; Υπαρχουν καποιοι που μπορουν και πρεπει να το κανουν αυτο, και αυτοι ειναι οι Τουρκοκυπριοι επαναστατες, οι Τουρκοκυπριοι αριστεροι εργαζομενοι. Αυτοι εχουν καθηκον να υποστηριξουν την "ελευθερια της συνενωσης", εναντια σε οσα προσπαθει να επιβαλει και να δικαιολογησει η "δικια τους" αστικη ταξη.

Θα αναφερθουμε ακομα σε μια αντιρρηση που ακουγεται οταν συζητιεται η "επαναπροσεγγιση ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων". Εννοουμε το επιχειρημα οτι "ενταξει, εμεις θα το κανουμε, αλλα θα το κανουν και οι Τουρκοκυπριοι;" Η ιδια αντιρρηση θα ακουστει και σε σχεση με αυτα που λεμε παραπανω, "ας πουμε οτι εμεις θα τους δωσουμε την ελευθερια του αποχωρισμου, αυτοι ομως θα υποστηριξουν το ενιαιο κρατος;". Ειναι φανερο πως το να μπαινει ο διεθνισμος των καταπιεσμενων σαν ορος για τον διεθνισμο των καταπιεστων ειναι το αποκορυφωμα μιας σοσιαλπατριωτικης υποκρισιας, που θελει και την πιττα σωστη και τον σκυλο χορτατο. Και το ποιο σημαντικο, δειχνει τις εθνικιστικες προκαταληψεις αυτων που νοιαζονται πανω απο ολα για να μη "μοιραστει η Κυπρος".

---

* Λενιν "Ζητηματα Εθνικης Πολιτικης και Προλεταριακος Διεθνισμος" σελ. 136

Μια ακομα αντιρρηση ειναι οτι "οι μαρξιστες προτιμουν τα μεγαλα κρατη, και κανουν οτι μπορουν για να αποφυγουν την διασπαση σε μικρα κρατη." Αυτο για την περιπτωση της Κυπρου το μεταφραζουν σε ενα "οχι στην διχοτομηση". Ο Λενιν ομως υποστηριζε την διατηρηση των μεγαλων κρατων οχι παντου και παντα αλλα μονο:

> "**Εφοσον οι αλλοι οροι θα ειναι ισοι** ειμαστε αποφασιστικα υπερ της συγκεντροποιησης και αντιτιθεμεθα στην μικροαστικη ιδεα των ομοσπονδων σχεσεων" *

Ειναι στην Κυπρο οι αλλοι οροι ισοι; Δεν υπηρξε εθνικη ανισοτητα και καταπιεση; Δεν πρεπει να παιρνουμε υποψη και την θεληση των τουρκοκυπριων; Δεν πρεπει να παρουμε υποψη μας οτι οι "δικοι μας" αστοι προσπαθουν να **επιβαλλουν** την δημιουργια ενος ενιαιου κρατους;

Ετσι και αλλοιως, για να εχει καν το δικαιωμα ενας Ελληνοκυπριος αριστερος να προτεινει ενιαιο κρατος στους Τουρκοκυπριους, θα επρεπε **πρωτα** να εχει αποδειξει ο ιδιος την ειλικρινεια του:

> "Οι Σουηδοι εργατες θα ειχαν το δικαιωμα και την ευκαιρια, χωρις να σταματησουν να ειναι σοσιαλιστες, να κανουν προπαγανδα εναντια στον αποχωρισμο, ομως μονο αν ειχαν διαπραξει εναν συστηματικο, συνεπη και μονιμο αγωνα εναντια στην Σουηδικη κυβερνηση και για την ελευθερια της Νορβηγιας να αποσχιστει. Αλλοιως, οι Νορβηγοι εργατες και ο λαος δεν θα δεχοντουσαν, και δεν θα μπορουσαν να δεχτουν την συμβουλη των Σουηδων εργατων σαν **ειλικρινη**" **

Στην σημερινη νοτια Κυπρο, **κανενας** δεν εχει κανει, ουτε εχει πλησιασει καν, στον "συστηματικο συνεπη και μονιμο αγωνα" εναντια στην Κυπριακη και την Ελληνικη κυβερνηση, για την "ελευθερια των Τουρκοκυπριων να αποσχιστουν". Και σε τελευταια αναλυση η "αποσχιση" των τουρκοκυπριων σημερα θα επρεπε να ειναι το τελευταιο πραγμα για το οποιο θα επρεπε να ανησυχουν οι επαναστατες στη νοτια Κυπρο ενω απεναντιας πρεπει να ανησυχουν που η "δικια" τους κυβερνηση εμποδιζει τους τουρκοκυπριους να αποσχιστουν.

---

* Λενιν "Ζητηματα Εθνικης Πολιτικης και Προλεταριακος Διεθνισμος" εκδοση Σπουτνικ, σελ. 113

** Λενιν Αγγλικα απαντα τομ. 23 σελ. 57

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΣΤΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

Εδω θα αναφερθουμε στα κυριοτερα επιχειρηματα που χρησιμοποιουν οι αστοι και οι μικροαστοι πατριωτες για να αρνουνται στους τουρκοκυπριους το δικαιωμα να εχουν το δικο τους κρατος, επιχειρηματα τα οποια συγχιζουν και τους ελληνοκυπριους εργαζομενους.

"ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ"

> "... το Σ.Κ. ΕΔΕΚ αγωνιζεται... για την δημιουργια μιας πραγματικα ανεξαρτητης, ενιαιας και κυριαρχης Κυπρου, με το αναφαιρετο δικαιωμα της **αυτοδιαθεσης του λαου της σαν συνολου**" *

Παραδοσιακα η κυριαρχη αστικη ελληνοκυπριακη πολιτικη προβαλε οπως ειδαμε και στην αρχη του κειμενου ενα βασικο επιχειρημα για να αρνηθει το δικαιωμα της αυτοδιαθεσης των Τουρκοκυπριων, την "αυτοδιαθεση του κυπριακου λαου σαν συνολο". Αυτο στηριζονταν στο οτι ο κυπριακος πληθυσμος ηταν γεωγραφικα μικτος, και για να υπηρχε θεμα αυτοδιαθεσης των Τ/κ επρεπε να γινουν βιαιες ανταλλαγες πληθυσμων, κατι που θαταν "αντιθετον προς ολας τας πεφωτισμενας αρχας της παρουσης εποχης" **

Πριν το '74 οι πληθυσμοι πραγματι ηταν ανακατωμενοι και δεν υπηρχε φυσικα περιπτωση οι ελληνοκυπριοι επαναστατες να ζητησουν διαχωρισμο των πληθυσμων σαν λυση για το προβλημα της εθνικης καταπιεσης των Τουρκοκυπριων. Ωστοσο μπορουσαν και επρεπε να παλεψουν εναντια στην εθνικη καταπιεση των Τουρκοκυπριων απο τους ε/κ αστους μεσα στο κρατος που τοτε υπηρχε, και να υποστηριξουν τα στοιχειωδη δημοκρατικα τους δικαιωματα.

Τετοιο ηταν για να δωσουμε ενα χαρακτηριστικο παραδειγμα, το δικαιωμα των χωριστων τουρκοκυπριακων δημων, που οι Ελληνοκυπριοι αστοι αρνηθηκαν στους τουρκοκυπριους απο τα πρωτα βηματα της Κυπριακης Δημοκρατιας παρολη την "προσηλωση" τους οπου τους βολευε στις "πεφωτισμενες αρχες". Οι χωριστοι Δημοι ηταν μια βασικη πολιτικη ελευθερια που εχει σχεση και με την αυτοδιαθεση και με την εθνικη καταπιεση:

> "Δεν χωρει τελος αμφιβολια οτι για να εξαλειφθει καθε εθνικη καταπιεση, εχει εξαιρετικη σημασια να δημιουργηθουν αυτονομες περιφερειες, εστω και με την πιο μικρη εκταση, μα με ακεραια ενιαια εθνικη συνθεση... ολα αυτα μπορει να τα αμφισβητει κανεις μονο απο την αποψη της αρτηριοσκληρωμενης γραφειοκρατιας...
>
> Ειναι απαραιτητη... μια απολυτα δημοκρατικη τοπικη αυτοδιοικηση, με καθορισμο των συνορων των αυτοδιοικου-

---

* ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ (ΕΔΕΚ), Β' Παγκυπριο Συνεδριο σελ. 1

** απο εκθεση του πολυ αγαπητου στους ελληνοκυπριους μεσολαβητη του ΟΗΕ Γκαλο Πλαζα, βλεπε Αριστου Κατση "Απο την Ανεξαρτησια στην Τουρκικη Εισβολη" σελ. 76

μενων και αυτονομων περιοχων... με βαση τον υπολογισμο των οικονομικων και βιοτικων συνθηκων, της **εθνικης συνθεσης του πληθυσμου...**" *

Ετσι οι ελληνοκυπριοι επαναστατες οχι μονο επρεπε να υποστηριζουν το δικαιωμα των τουρκοκυπριων για αυτονομια και αυτοδιοικηση οπου εμφανιζονταν και επαιρνε διαστασεις ενα τετοιο ζητημα και εμποδιζονταν απο την αρχουσα πλειοψηφια, αλλα επρεπε να ειναι και αντιθετοι στην "αυτοδιαθεση του κυπριακου λαου σαν συνολο" γιατι μεσα στις δοσμενες συνθηκες εκτος απο τον κινδυνο πολεμου Ελλαδας-Τουρκιας αυτο θα σημαινε και την εθνικη καταπιεση της αδυνατης μειοψηφιας.

ΤΑ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

Ολα αυτα ομως επαψαν να ισχυουν μετα το '74. Δεν υπαρχουν πια ανακατεμενοι πληθυσμοι στην Κυπρο. Αλλα η υποκριτικη απαντηση των αστων σε αυτο ειναι τα "τετελεσμενα της εισβολης" και τα "ανθρωπινα δικαιωματα" των προσφυγων.

Λενε δηλαδη οτι οι πληθυσμοι δεν ειναι πια ανακατεμενοι εξαιτιας της **πολεμικης βιας**, και οτι πρεπει και μπορουν να αλλαξουν αυτα τα "τετελεσμενα". Ποια ειναι η απαντηση μας απεναντι σε αυτο το επιχειρημα;

Πρωτα, καλο ειναι να θυμηθουμε οτι διαχωρισμος των πληθυσμων και προσφυγες σαν "τετελεσμενα της βιας" υπηρχαν και πριν το '74, και για αυτα υπευθυνοι ηταν τοτε οι ιδιοι Ελληνοκυπριοι αστοι και πολιτικοι που σημερα ξεσκιζουν τον κολο τους για τα "τετελεσμενα της βιας" που πετυχε ο εχθρος τους.

Δευτερο, ποια πρεπει να ειναι η σταση των επαναστατων απεναντι στα διαφορα "τετελεσμενα" για τα οποια **δεν ευθυνεται η εργατικη ταξη;** Η μαρξιστικη παραδοση αντιμετωπιζει τα αποτελεσματα των ιστορικων διαδικασιων χωρις ηθικολογιες και ανεξαρτητα απο τους σκοπους και τις διαθεσεις αυτων που τα εκαναν. Αυτο που ενδιαφερει ειναι ποια ειναι η νεα κατασταση που εχει διαμορφωθει και προς τα που οδηγει ή μπορει να οδηγησει.

> "Δουλεια της αστικης ταξης ειναι να προωθει τα τραστ, να οδηγα τις γυναικες και τα παιδια στα εργοστασια, να τους βασανιζει εκει... να τους καταδικαζει σε ακραια φτωχεια. Δεν 'απαιτουμε' αυτες τις εξελιξεις. Δεν τις 'υποστηριζουμε'. Τις πολεμαμε. Πως ομως πολεμαμε; Ξερουμε οτι τα τραστ και η εργοδοτηση των γυναικων στην βιομηχανια ειναι προοδευτικα. Δεν θελουμε να ξαναγυρισουμε στο χειροτεχνικο συστημα, στον προμονωπολιακο καπιταλισμο, στην οικιακη σκλαβια για τις γυναικες. Εμπρος, περνωντας απο τα τραστ κλπ, και περα απο αυτα στο σοσιαλισμο!" **

"Ειναι αληθεια πως η Αγγλια, οταν προκαλουσε μια κοινωνικη επανασταση στο Ιντουσταν, ωθουνταν μονο απο τα πιο χυδαια συμφεροντα, και ο τροπος που τα επεβαλε ηταν

---

* Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 44

** Λενιν Αγγλικα απαντα τομ. 23 σελ. 81

πλιθιος. Ομως δεν ειναι αυτο το ζητημα. Το ζητημα ειναι αν μπορει η ανθρωποτητα να ολοκληρωσει το πεπρωμενο της χωρις μια επανασταση εκ θεμελιων στην κοινωνικη κατασταση της Ασιας. Αν οχι, οτι και να ηταν τα εγκληματα της Αγγλιας, ηταν το ασυνειδητο εργαλειο της ιστοριας οταν προκαλουσε αυτη την επανασταση." *

"Οτι και να αναγκαστει να κανει η Αγγλια δεν θα απελευθερωσει ουτε θα καλυτερεψει υλικα την κοινωνικη κατασταση της μαζας του λαου [της Ινδιας], που δεν εξαρταται μονο απο την αναπτυξη των παραγωγικων δυναμεων, αλλα απο την απαλλοτριωση τους απο τον λαο. Ομως αυτο που δεν θα παραλειψουν να κανουν θα ειναι να θεσουν τις υλικες προυποθεσεις και για τα δυο. **Εκανε ποτε τιποτα περισσοτερο η μπουρζουαζια; Πετυχε ποτε μια προοδο χωρις να συρει ατομα και λαους μεσα απο το αιμα και την βρωμια, μεσα απο την μιζερια και την εξαθλιωση;** **

Το γεγονος λοιπον οτι η κατασταση μετα το '74 διαμορφωθηκε με την "βια των οπλων", οτι ειναι "τετελεσμενα της εισβολης", δεν σημαινει οτι εχουμε οποιοδηποτε καθηκον να υποστηριξουμε την "δικια μας" αστικη ταξη για να ξαναγυρισουμε στην περιοδο της Ελληνοκυπριακης κυριαρχιας και της ρατσιστικης καταπιεσης των Τουρκοκυπριων, για να διωχθουν οι εποικοι και αλλα παρομοια. Το οτι η σημερινη κατασταση ειναι αποτελεσμα των "τετελεσμενων της βιας" δεν μπορει να ειναι καθοριστικο για τους επαναστατες. Εξαλλου η συντριπτικη πλειοψηφια των σημερινων συνορων στον κοσμο ειναι αποτελεσμα, με τον ενα ή τον αλλο τροπο, καποιων "τετελεσμενων της βιας", αλλοτε χρονικα μακρινων και αλλοτε αρκετα προσφατων.

Σε τελευταια αναλυση, τουλαχιστον για την Ε/κ εργατικη ταξη τα "τετελεσμενα" του '74 εχουν καταληξει σε αδυνατισμα του εθνικισμου, και το ιδιο πρεπει να συμβαινει για την Τ/κ εργατικη ταξη. Αυτο δεν σημαινει οτι ο εθνικισμος δεν ειναι πια κυριαρχος, αλλα σιγουρα ειναι πιο αδυνατος παρα το '67 ή ακομα χειροτερα το '63. Ολοι εχουν να λενε για την "αδιαφορια", και την απαθεια που υπαρχει τα τελευταια χρονια μεσα στην ε/κ εργατικη ταξη σε σχεση με το "εθνικο ζητημα".

Ο διαχωρισμος ειναι τωρα πια ενα γεγονος το οποιο ουτε το ευχηθηκαν ουτε εχουν καμμια ευθυνη οι επαναστατες και οι εργαζομενοι. Ειναι μια **πραγματικοτητα**, ενα "τετελεσμενο" που δημιουργησε με την βια και με τρομερες για τους εργατες και αγροτες συνεπειες ο καπιταλισμος, οπως η αλλαγη απο την Αγγλικη αποικιοκρατια της Ινδικης κοινωνιας με την βια και τοσα αλλα. Οι επαναστατες, αντιθετα με τους υποκριτες αστους, "αναγνωριζουν τα τετελεσμενα", δηλαδη την σημερινη πραγματικοτητα, και ψαχνουν να βρουν πως θα προχωρησουμε μπροστα, ξεκινωντας απο αυτη την πραγματικοτητα.

Το ριζωμα των Τ/κ και των τουρκων εποικων σε μια χωριστη

---

* Κ. Μαρξ "The British Rule in India" Λονδινο 10 Ιουνιου 1853 απο το "ΜΑΡΧ Surveys from Exile" εκδοσεις Pelican σελ. 306

** Κ. Μαρξ "The Future Results of The British Rule in India" Λονδινο 22 Ιουνιου 1853 απο το "ΜΑΡΧ Surveys from Exile" εκδοσεις Pelican σελ. 323

περιοχη ειναι πια αναμφισβητητο γεγονος. Η ενσωματωση των προσφυγων στο Νοτο, δηλαδη η μετατροπη τους σε προλεταριους, μικροαστους και αστους ειναι και αυτο γεγονος, σημερα δεν υπαρχουν προσφυγες σαν καποια ξεχωριστη κοινωνικη κατηγορια. Θα ηταν βεβαια καθηκον μας, πρωτου γινουν αυτα, να παλεψουμε εναντια στον πολεμο και στα αποτελεσματα του, τις βαρβαρες μετακινησεις πληθυσμων απο υπαιτιοτητα και των ελληνοκυπριων και των τουρκοκυπριων αστων απο το '63 ως το '74, παρολο που **ποτε** δεν θα ηταν καθηκον μας να πολεμησουμε εναντιον της μεταναστευσης Τουρκων απο την Τουρκια στην Κυπρο για να διατηρηθει η "ελληνικοτητα" της Κυπρου". Τωρα ομως το καθηκον μας ειναι να παλεψουμε για να παμε μπροστα ξεκινωντας απο αυτα που υπαρχουν: τον γεωγραφικο διαχωρισμο, τις "συμπαθειες" και την θεληση των Τουρκοκυπριων, καθως και την εγκατασταση των φτωχων εποικων απο την Τουρκια στο Βορρα.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Γενικα η αστικη υποκρισια βρισκει την ψηλοτερη της εκφραση στα "ανθρωπινα δικαιωματα". Το "δικαιωμα ιδιοκτησιας" ειναι φυσικα το πιο "ιερο" για τους αστους, και ειναι το πρωτο για το οποιο μιλανε. Το "ανθρωπινο δικαιωμα" των ιδιοκτητων ξενοδοχειων στην Κερυνεια να ξαναπαρουν την περιουσια τους ειναι απαραβιαστο. Οσο για το "ανθρωπινο δικαιωμα" των Ελληνοκυπριων προσφυγων να γυρισουν στα σπιτια τους δεν το υποστηριζουν επειδη ενδιαφερονται ιδιαιτερα να πανε καποιοι εργαζομενοι στα σπιτια τους, αλλα για να μπορεσουν να ξαναεδραιωσουν την κυριαρχια τους σε ολοκληρη την Κυπρο.

Ομως η στερηση του δικαιωματος στην δουλειά, του δικαιωματος να εχει ο καθενας εξασφαλισμενη στεγη (οχι "στον τοπο του" αλλα εστω και οπουδηποτε) και τα αλλα που χρειαζονται για να ζει σαν ανθρωπος, σε καιρους οικονομικης κρισης δεν ειναι παραβιαση "ανθρωπινων δικαιωματων", ειναι "οικονομικες ατυχιες". Πριν να προσφυγοποιηθουν οι προσφυγες του '74, αλλες ανωνυμες χιλιαδες προσφυγοποιουνταν απο την κατα καιρους ανεργια ή σε αναζητηση μιας καλυτερης ζωης στην Αγγλια, την Αυστραλια, την Αμερικη. Αυτων δεν καταπατωνταν τα "ανθρωπινα δικαιωματα". Αυτοι το καναν "με την θεληση τους". Το δικαιωμα να κανει κανεις οτι θελει με το κορμι του πληρωνεται συμφωνα με τον Κυπριακο νομο με 5 χρονια φυλακη, τοση ειναι η τιμωρια για τους ομοφυλοφιλους. Θα μπορουσε να βρει κανεις απειρα τετοια παραδειγματα αστικης υποκρισιας που ερμηνευουν σαν "ανθρωπινα δικαιωματα" οσα τους συμφερουν μονο.

Αλλα στο κατω-κατω αστοι ειναι με τις προκαταληψεις τους και την αστικη τους αντιληψη και ηθικη θα μπορουσε να πει κανεις. Ουτε αυτο ομως τους απαλλασει απο την κατηγορια της υποκρισιας, επειδη εχουν οι ιδιοι καταπατησει με την μεγαλυτερη ανεση **τα ιδια ακριβως** "ανθρωπινα δικαιωματα" για τα οποια τωρα ξεσχιζονται:

> "Περιγραφωντας την κατασταση στο νησι στην εκθεση του της 2ας Δεκεμβριου [1970] ο Γ. Γραμματεας των Ηνωμενων Εθνων Ου Θαντ εγραφε μεταξυ αλλων:
>
> ...Εχουμε εισηγηθει στην Τουρκοκυπριακη ηγεσια ενα ορισμενο αριθμο μετρων, που αν συμφωνουσε σ' αυτα, θα μπορουσαν,... να βοηθησουν στη δημιουργια μιας ατμοσφαιρας αυξημενης αμοιβαιας εμπιστοσυνης και να συμβα-

λουν στη βελτιωση των συνθηκων διαβιωσης της κοινοτητας της. Οσον αφορα **την κυβερνητικη πλευρα**, θα εχαιρετιζα μια αποφασιστικη κινηση για τη λυση του **σημαντικου προβληματος των εκτοπισθεντων προσωπων και της οριστικης των αποκαταστασης**. Αυτο ειναι ενα ανθρωπιστικο προβλημα, που συνεπαγεται την ανακουφιση αρκετων χιλιαδων προσωπων." *

θυμιζουμε εδω οτι οι Τουρκοκυπριοι προσφυγες στους οποιους αναφερεται ο Ου θαντ υπηρχαν απο το 1963-64.

Αυτο βεβαια δεν σημαινει οτι οι απαιτησεις των φτωχων προσφυγων που χασαν το σπιτι για το οποιο δουλεψαν και στερηθηκαν ειναι αδικη ή υποκριτικη. Πως λοιπον αντιμετωπιζουν οι επαναστατες το προβλημα των προσφυγων;

Οι προσφυγες δεν ειναι ενα ενιαιο κοινωνικο στρωμα. Υπαρχουν απο μεγαλοαστοι προσφυγες σαν τους Κατσελληδες και τους Λορδους με τα ξενοδοχεια και τις επιχειρησεις που χασαν και "ως εκ θαυματος" ξαναποκτησαν στον Νοτο μεχρι τον φτωχο εργαζομενο και αγροτη, που εχασαν οτι ειχαν και δεν ξαναποκτησαν τιποτα.

Στους πρωτους, δεν μπορει κανεις παρα να πει "καλα να παθετε, και εις χειροτερα, μονο που προτιμουμε την επομενη φορα να ειναι η εργατικη ταξη και οχι ο Τουρκικος στρατος που θα σας τα ξαναπαρει".

Τι λεμε ομως στους φτωχους εργαζομενους προσφυγες; Πρωτα πρεπει να εξηγησουμε πως και γιατι ο Τουρκικος επεκτατισμος εχει **μονο την μιση ευθυνη** για τον πολεμο. Την αλλη μιση την εχει η "δικια μας" αρχουσα ταξη, αυτοι που καταπιεζαν τους τουρκοκυπριους τοσα χρονια. Αυτοι οι ιδιοι που μας παιρνουν και τωρα απο τον μισθο μας για στρατιωτικες δαπανες ωστε να ξανακανουν τα ιδια αν μπορεσουν.

Και μετα, πρεπει να πουμε οτι **δεν ειναι δυνατο τωρα** να υποστηριξουμε το δικαιωμα τους για επιστροφη χωρις αναποφευκτα να υποστηριξουμε συγχρονως τα επιθετικα σχεδια των "δικων μας" αστων, και να ξεχασουμε τα δικαιωματα αλλων εργαζομενων, των Τουρκοκυπριων και των τουρκων εποικων. Οποιος υποστηριζει οτι στην σημερινη κατασταση μπορουμε να το αποφυγουμε αυτο, ειναι το λιγοτερο πολιτικα αφελης.

Αλλα πρεπει να παλεψουμε εναντια στους "δικους μας" αστους για τα υπολοιπα δικαιωματα τους **σαν εργαζομενοι και σαν προσφυγες**. Το δικαιωμα δηλαδη στην δουλεια που συνεχεια τους το αμφισβητει ο ελληνοκυπριακος καπιταλισμος, και το δικαιωμα να παρουν απο το κρατος κατοικιες και αποζημιωσεις γι' αυτα που εχασαν. Δικο μας καθηκον ειναι να παλεψουμε εναντια στην "δικη μας" αστικη ταξη και στην επιθετικοτητα της "δικιας μας" κυβερνησης, και αυτο σημερα δεν μπορει να γινει υποστηριζοντας με οποιοδηποτε τροπο αυτη την επιθετικοτητα, ακομα και αν καλυπτεται πισω απο το συνθημα της "υπερασπισης των ανθρωπινων δικαιωματων" και της επιστροφης των προσφυγων.

---

* Κρανιδιωτης "Ανοχυρωτη πολιτεια Κυπρος 1960-1974" τομος β' σελ 57.

Υπαρχει ακομα ενα προβλημα σε σχεση με τους προσφυγες, οτι η υπαρξη τους χρησιμοποιειται για να χαρακτηριστει το κυπριακο σαν προβλημα εθνικης απελευθερωσης. Αυτο ομως δεν ειναι τοσο αυταποδεικτο οσο το παρουσιαζουν. Για παραδειγμα, η "μικρασιατικη καταστροφη" το 1922 δημιουργησε ενα εκατομμυριο ελληνες προσφυγες απο την Μικρα Ασια και μισο εκατομμυριο τουρκους προσφυγες. Οποιος θεωρουσε τοτε οτι η Ελλαδα ειχε "εθνικοαπελευθερωτικο προβλημα" θα χαρακτηριζονταν απο τους τοτε κομμουνιστες, και δικαια, σαν αντιδραστικος υποστηρικτης της "Μεγαλης Ιδεας".

ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑ

Μια χαρακτηριστικη αντιδραση σε σχεση με τη "λυση του Κυπριακου" στηριζεται στη δικαιολογια: "ειναι δυνατο να κυβερνα ισοτιμα η μειοψηφια με την πλειοψηφια;" Το ΑΚΕΛ εχει πει αυτη την αστικη σοφιστεια με χοντροκομμενο τροπο:

> "Με βαση τις Τουρκικες προτασεις το ενα πεμπτο του πληθυσμου της Κυπρου, που ειναι οι Τουρκοκυπριοι, δηλαδη η μικρη μειοψηφια του πληθυσμου θα εξουσιαζει την μεγαλη πλειοψηφια.
>
> Ειναι χειροτερη μορφη διχτατοριας της μειοψηφιας πανω στην πλειοψηφια κι' απο αυτην που επικρατει στη Ροδεσια και την Νοτιο Αφρικη" *

Εκεινο ομως που εχει σημασια δεν ειναι μονο ή εστω κυριως οι τυπικες δημοκρατικες διαδικασιες (που τις χρησιμοποιει ετσι και αλλοιως η αρχουσα ταξη κατα που την βολευει συνηθως) αλλα η κοινωνικη-οικονομικη πραγματικοτητα. Το να συγκρινεται η Κυπριακη πραγματικοτητα με την Ροδεσια και την Νοτιοαφρικανικη Ενωση βαζοντας τους προνομιουχους Ε/κ στην θεση των μαυρων μονο σαν αναιδεια του χειροτερου ειδους μπορει να χαρακτηριστει. Εδω το καταπιεσμενο στρωμα, οχι στα χαρτια και τα Συνταγματα, αλλα στην καθημερινη οικονομικη-κοινωνικη πραγματικοτητα, ηταν οι Τουρκοκυπριοι, η φτωχεια μειοψηφια.

---

* Εισηγητικη ομιλια του Ε. Παπαιωαννου στο 14ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ, 25-28 Μαιου 1978. "Νεος Δημοκρατης" αρ. 54, Αυγ. 1978

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

Η ΔΙΑΣΤΡΕΒΛΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΥ

Σ' αυτο το κεφαλαιο θα ασχοληθουμε με την πιο σημαντικη δικαιολογια που χρησιμοποιουν οι αριστεροι πατριωτες για να κρυβουν τον εθνικισμο τους, να απαλλασσονται απο την υποχρεωση της υποστηριξης του δικαιωματος των τουρκοκυπριων για αυτοδιαθεση και να υποστηριζουν την πολιτικη του "ενιαιου κυπριακου κρατους". Αυτη ειναι το βαφτισμα ολων οσων θεωρουν οτι συμφερουν στο εθνος "τους" σαν αντιθετα στα συμφεροντα του ιμπεριαλισμου, και ολων οσων δεν συμφερουν σαν συμφωνα με το συμφεροντα του ιμπεριαλισμου. Ετσι βλεπουν ή παρουσιαζουν την αντιθεση στην διχοτομηση οχι σαν πατριωτικο αλλα σαν αντιιμπεριαλιστικο καθηκον, επειδη υποτιθεται οτι την διχοτομηση την θελει και την επιδιωκει ο αμερικανονατοικος ιμπεριαλισμος. Αντιστοιχα οι Τουρκοι δεν θεωρουνται εχθροι του εθνους μας, αυτο πια θα ηταν ολοφανερα εθνικιστικο, αλλα οργανα του διεθνους ιμπεριαλισμου. Αυτο τους επιτρεπει να παρουσιαζονται οτι δεν αγωνιζονται εναντια στους τουρκους σαν ελληνες αλλα σαν αριστεροι που δεν υποχωρουν στα συμφεροντα του ιμπεριαλισμου.

Ο τροπος που γινεται αυτο εχει αλλαξει σταδιακα απο το '74 ως τα σημερα. Τα πρωτα χρονια μετα το '74 ο ιμπεριαλισμος θεωρουνταν συμπαγης και ενιαιος, ο αμερικανονατοικος, και η Τουρκια ηταν ενα απλο πιονι στα χερια του, ενα "οργανο" του, ενας υπηρετης που δρουσε για τα συμφεροντα του αφεντικου του.

Ετσι, η αντιθεση στα σχεδια της Τουρκιας ηταν "απλα" η αντιθεση στον "πληρεξουσιο" του παγκοσμιου ιμπεριαλισμου. Τα ελληνοκυπριακα συμφεροντα "εχαναν" τον εθνικιστικο τους χαρακτηρα και αποκτουσαν μια "διεθνιστικη αντιιμπεριαλιστικη" αιγλη. Πολεμωντας την Τουρκια, οι αριστεροι θεωρουσαν οτι πολεμουσαν τον **παγκοσμιο** ιμπεριαλισμο, τον αδυνατιζαν σαν **παγκοσμια** δυναμη, εμποδιζαν τα ιμπεριαλιστικα του σχεδια, οχι χαρη των ελληνοκυπριακων συμφεροντων, αλλα για χαρη των λαων ολης της περιοχης. Το συνθημα των καιρων ηταν "ενας ειναι ο εχθρος, ο (αμερικανονατοικος) ιμπεριαλισμος", η θεση καθε αριστερου ηταν εξω απο την Αμερικανικη πρεσβεια, να διαδηλωνει οτι οι Αμερικανοι βρισκονταν πισω απο την Τουρκια, την Ελληνικη Χουντα, το πραξικοπημα, την εισβολη και οτι αλλο κακο συνεβαινε:

> "... Το αληθινο 'ενδιαφερον' του **αμερικανικου ιμπεριαλισμου** και των συμμαχων του σε σχεση με την Κυπρο, ειναι η μετατροπη της νησου σε... βαση απο την οποια θα ηταν δυνατη η πραγματοποιηση στρατιωτικης επεμβασης στις υποθεσεις των **μεσανατολικων χωρων**, σε διαμετακομιστικο σταθμο των επεμβατικων δυναμεων του Πενταγωνου, των 'δυναμεων ταχειας αναδιπλωσης'. **Ακριβως αυτες οι δυναμεις ειναι οι ενδιαφερομενες στον διαμελισμο του νησιου, την οξυνση των ενδοκοινοτικων διαφορων** και την διατηρηση στην Κυπρο των ξενων στρατιωτικων βασεων και σταθμων." *

---

* Χαραυγη 29/3/86

"Τι επεδιωκαν οι ιμπεριαλιστες και **τα οργανα τους** με τη διδυμη επιδρομη κατα της Κυπρου στις 15 και 20 Ιουλιου 1974; Επεδιωκαν την **ουσιαστικη διαλυση του κυπριακου κρατους**, το διαμελισμο της Κυπρου μεταξυ Τουρκιας και Ελλαδας, τη συγκολληση της νοτιοανατολικης πτερυγας του ΝΑΤΟ και τη μετατροπη της Κυπρου σε ισχυρο πολεμικο προγεφυρωμα τους.

Δεν μπορουσαν και δεν μπορουν να χωνεψουν οι ιμπεριαλιστες μιαν ανεξαρτητη, κυριαρχη, εδαφικα ακεραιη Κυπρο με ενα κομμα της εργατικης ταξης, το ΑΚΕΛ, που διαθετει τοση μεγαλη επιρροη μεσα στον κυπριακο λαο. Δεν ανεχονται αυτος ο μικρος αριθμητικα λαος να τους χαλα τα διχοτομικα, νατοικα σχεδια, να τους ξηλωνει ακομη και την νοτιοανατολικη πτερυγα του ΝΑΤΟ." *

Ακομα και οταν οι αριστεροι παραδεχονταν οτι εχουν τις δικιες τους ευθυνες και συμφεροντα και οι ελληνοκυπριοι αστοι, αυτη η παραδοχη συνοδευονταν παντα απο την θεση οτι η "κυρια αντιθεση" ηταν αναμεσα στο ιμπεριαλιστικο στρατοπεδο απο την μια και το στρατοπεδο των "αδεσμευτων και των σοσιαλιστικων χωρων" απο την αλλη:

"εμεις λεμε οτι η **κυρια, η κεντρικη αντιθεση** που εδημιουργησε και οξυνε το κυπριακο προβλημα ηταν η αντιθεση του λαου μας στα σχεδια και στις επιδιωξεις των ιμπεριαλιστων στην νευραλγικη περιοχη της Μ. Ανατολης...

Τωρα, οπως θα καμουμε λαθος αν ξεχασουμε την κυρια αντιθεση που εδημιουργησε και οξυνε το προβλημα μας, θα καμουμε επισης λαθος αν παραγνωρισουμε οτι υπαρχουν μεταξυ των Ε/Κ και των Τ/Κ διαφορες, αντιθεσεις..." **

Η "πιο αριστερη" πτερυγα της πατριωτικης "αντιιμπεριαλιστικης" πολιτικης διαφοροποιουνταν απο τους υπολοιπους μονο απο το οτι καταγγελε επιπλεον τους ελληνοκυπριους αστους σαν "ανικανους" να αντισταθουν στα συμφεροντα του ιμπεριαλισμου, σαν "ανικανους" να αντιμετωπισουν τους τουρκους πρακτορες του γιατι οι ιδιοι ηταν "υποταγμενοι" στον ιμπεριαλισμο εξαιτιας της οικονομικης τους εξαρτησης. Συμφωνα με αυτην την αντιληψη η εργατικη ταξη ειναι η μονη που θα μπορουσε να παιξει τον "αντικατοχικο - αντιιμπεριαλιστικο" ρολο στην θεση της "ανικανης" αστικης ταξης της.

Ολες αυτες οι παραλλαγες του αριστερου πατριωτισμου εχουν σαν κοινο σημειο την αντιθεση αναμεσα στην Τουρκια σαν πρακτορα του ιμπεριαλισμου και του κυπριακου λαου (διαβαζε ελληνοκυπριακου), τα συμφεροντα του οποιου ταυτιζονταν με τα συμφεροντα των αλλων "προοδευτικων και αδεσμευτων χωρων" ή των "εθνικοαπελευθερωτικων κινηματων της περιοχης".

Ετσι ο διεθνιστικοφανης πατριωτικος αντιιμπεριαλισμος στηριζεται πανω στην παραδοχη της διαιρεσης του σημερινου

---

* 14ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ, Νεος Δημοκρατης 54, Αυγ. 1978. Εισηγητικη ομιλια Παπαιωαννου "Η Μαχη της Κυπρου και τα καθηκοντα μας" σελ. 11.

** Α. Ζιαρτιδη ομιλια του 1980 απο το "ΟΜΙΛΙΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ" εκδοση ΠΕΟ Λευκωσια 1980, σελ. 107

κοσμου σε δυο στρατοπεδα. Στο ενα ειναι οι "σοσιαλιστικες" χωρες, και μαζι τους ενα συνοθυλευμα απο λιγο ή πολυ "προοδευτικα αντιιμπεριαλιστικα" καθεστωτα, κυρια στο "κινημα των αδεσμευτων", στο αλλο ειναι οι καπιταλιστικες ιμπεριαλιστικες μεγαλες δυναμεις.

> "Το κινημα των Αδεσμευτων στο οποιο ανηκει και η Κυπρος σαν ιδρυτικο μελος παρ' ολη την ανομοιογενεια του και παρα τις προσπαθειες των ιμπεριαλιστων να το διασπασει και να το κατευθυνει αντικομμουνιστικα ή να το θεσει σε 'ιση αποσταση' προς τις δυο 'υπερδυναμεις' παραμενει **απο τη φυση του αντι-αποικιακο, αντι-ιμπεριαλιστικο, υπερ της ειρηνικης συνυπαρξης, της ελευθεριας και των δικαιωματων των λαων.** Αυτη ειναι η γραμμη που πριν 25 χρονια εδωσαν οι ιδρυτες του: Νεχρου, Νασερ, Τιτο, Σουκαρνο, Γκρουμαχ, Μακαριος." *

Συμφωνα με αυτη την αντιληψη η παγκοσμια ιστορια καθοριζεται κυρια απο την παλη αναμεσα σε αυτα τα δυο υποτιθεμενα στρατοπεδα. Χρεος του αριστερου, οπου και αν βρισκεται, ειναι να κανει οτι μπορει για να κερδισει το "προοδευτικο στρατοπεδο" σε αυτη την παλη.

Την εποχη της κυριαρχιας αυτης της πολιτικης, οι αντιφασεις της δεν ηταν ακομα τοσο εξοφθαλμες. Μα με το καιρο εγιναν: μεσα στο ιδιο το "προοδευτικο στρατοπεδο" εμφανιστηκαν μια σειρα αγριες διαμαχες που δυσκολα πια μπορουσαν να αγνοηθουν ή να αποδοθουν σε "ιμπεριαλιστικο δακτυλο": πολεμοι Βιετναμ-Καμποντιας, Κινας-Βιετναμ, απειλες πολεμου αναμεσα στην Κινα και την Σοβιετικη Ενωση, σφαγες των Παλαιστινιων απο ολα σχεδον τα "προοδευτικα" καθεστωτα με τα οποια ειχαν παρε-δωσε. Πως μπορουσαν να δικαιολογηθουν ολα αυτα; Υπηρχε πραγματι το ιμπεριαλιστικο στρατοπεδο απο τη μια και η συμμαχια καποιων προοδευτικων αντιιμπεριαλιστικων δυναμεων απο την αλλη;

Οσον αφορα τα διαφορα μη "σοσιαλιστικα" αλλά "προοδευτικα, αντιιμπεριαλιστικα καθεστωτα" η χαριστικη βολη στην πειστικοτητα αυτης της αντιληψης ηταν φυσικα ο πολεμος Ιραν-Ιρακ. Ετσι το ΑΚΕΛ για παραδειγμα κυριολεκτικα τα εχασε μπροστα στον πολεμο δυο "αντιιμπεριαλιστικων" κυβερνησεων, και μαλιστα "αδεσμευτων" και αναγκαστικε αντι για ψυχραιμη πολιτικη αναλυση και εξηγηση να καταληξει στο πολιτικο μελοδραμα. Διαβαζουμε απο την αρχη του πολεμου κιολας:

> "Θλιψη και οδυνη προκαλει στην προοδευτικη ανθρωποτητα η εμπλοκη του Ιρακ και του Ιραν σε μια αγρια πολεμικη αναμετρηση μεταξυ τους. Δυο λαοι, που με πολυαιμακτες θυσιες κατορθωνουν να απαλλαγουν απο βαρβαρα αντιλαικα καθεστωτα και να αποτιναξουν τον ζυγο της ξενης εξαρτησης, δημιουργωντας τις βασικες προυποθεσεις για απροσκοπτη οικονομικη και κοινωνικη αναπτυξη, οδηγουνται στον αλληλοσπαραγμο και την καταστροφη. Κι' αυτο σε μια περιοδο που τα πραγματικα συμφεροντα τους επιβαλλουν επιτακτικοτερα απο ποτε αλλοτε τη μεταξυ τους συνεργασια και αδελφωσυνη. Οποιεσδηποτε κι' αν ειναι οι διαφορες τους, εθνικες, εδαφικες ή θρησκευτικες, δεν μπορουν να

---

* "Εκθεση Δρασης της ΚΕ του ΑΚΕΛ, 16ο Συνεδριο", 1986 σελ. 23

τιθενται πανω απο την ιδια την υπαρξη του Ιρακ και του Ιραν σαν ανεξαρτητα κρατη και την περιφρουρηση των λαικων κατακτησεων, οπως και των ζωτικης σημασιας πλουτοπαραγωγικων πηγων των δυο χωρων. Γιατι με τον πολεμο, αυτα διακυβευονται.

... η κοινη γνωμη... απαιτει να τερματισθουν αμεσως οι εχθροπραξιες και να αρχισει η διαδικασια για την ειρηνικη επιλυση των διαφορων των δυο χωρων στη βαση των αρχων της καλης γειτονιας και του σεβασμου της κυριαρχιας και της ανεξαρτησιας της μιας απο την αλλη. Το Κινημα των Αδεσμευτων, στο οποιο ανηκουν και οι δυο, μπορει και πρεπει να διαδραματησει σημαντικο ρολο σε ενα προβλημα που απειλει τα ζωτικωτερα συμφεροντα ολων των μελων του" *

Περασαν αρκετα χρονια απο τοτε, στα οποια ουτε οι "απαιτησεις της κοινης γνωμης" ουτε το Κινημα των Αδεσμευτων (δηλαδη το κινημα των λιγοτερο μεγαλων καταπιεστων) δεν μπορεσαν να σταματησουν τον πολεμο. Οι πιθανοτητες αντιθετα ειναι οτι αν συνεχιστει ο πολεμος, θα μπουν και αλλοι "αδεσμευτοι" στον χορό. Ο αριστερος εθνικισμος, η πολιτικη που βαφτιζει τους εχθρους του "τοπου μας" σαν πιονια του παγκοσμιου ιμπεριαλισμου, και η παρουσιαση του εθνικισμου σαν αντιιμπεριαλισμου αρχισε να εχει διαφορα προβληματα.

Αλλα το σπουδαιοτερο ηταν το τι συνεβαινε στις ιδιες τις "σοσιαλιστικες" χωρες. Οι εργατικες εξεγερσεις στην Ανατολικη Γερμανια το 1953 (χρονια θανατου του Σταλιν) και το 1956 (μετα το περιφημο 20ο Συνεδριο του ΚΚΣΕ στο οποιο ο Κρουτσεφ "αποκαλυψε" μερικα απο τα εγκληματα της ρωσικης γραφειοκρατιας, βαζοντας βεβαια σαν μονο αιτιο τον Σταλιν), η Ουγγρικη επανασταση του 1956, η "ανοιξη της Πραγας" και τα ρωσικα τανκς στην Τσεχοσλοβακια το 1968, και αλλα παρομοια γεγονοτα εβαζαν σε σοβαρη αμφισβητηση την αντιληψη οτι αυτες οι χωρες ηταν εργατικα κρατη, οτι ηταν η εργατικη ταξη που ειχε την πολιτικη εξουσια.

Πιο προσφατα, μια σειρα απο εξεγερσεις στην Πολωνια, με καταληξη την "Αλληλεγγυη" το 1980 και μετα τον Γιαρουζελσκι εβαζαν πολυ πιο εντονα το ερωτημα, πως ηταν δυνατο η πολιτικη εξουσια της εργατικης ταξης να στρεφεται εναντια στην πλειοψηφια της εργατικης ταξης, ποιο πραγματικο νοημα μπορουσε να εχει ο ορος "εργατικο κρατος".

Φυσικα οι αστοι χρησιμοποιησαν με καποια επιτυχια αυτα τα γεγονοτα που σιγουρα επεδρασαν στην συνειδηση των εργατων στις δυτικες χωρες, για να δειξουν ποσο κακος ειναι ο "σοσιαλισμος".

Ωστοσο αυτο το συμπερασμα δεν ηταν ουτε ειναι αναποφευκτο. Απο παλια υπαρχει στο αριστερο επαναστατικο κινημα η θεωρια οτι η Ρωσσια επαψε πολυ νωρις, απο τα τελη της δεκαετιας του 1920-30, να ειναι ενα εργατικο κρατος που εχτιζε τον σοσιαλισμο και οτι το οικονομικο-πολιτικο-κοινωνικο της συστημα μεταβληθηκε σε γραφειοκρατικο κρατικο καπιταλισμο.

Ειναι φυσικα εξω απο το θεμα αυτου του κειμενου να ανα-

---

* "Χαραυγη" 24/9/1980.

λυσει και να δικαιολογησει αυτη την θεωρια. Αυτο εξαλου εχει γινει σε πολλα αρθρα, μπροσουρες και βιβλια, κυρια της Αγγλικης οργανωσης "Socialist Workers Party" (Υπαρχει μεταφραση και στα ελληνικα του βιβλιου τους "Κρατικος Καπιταλισμος στην Ρωσσια"), αλλα και σε αρθρα του περιοδικου της ελληνικης "Οργανωσης Σοσιαλιστικη Επανασταση" "Μαμη". Το συμπερασμα που θελουμε να βγαλουμε απο ολα αυτα ειναι οτι και η Σοβιετικη Ενωση, σαν μια μεγαλη καπιταλιστικη δυναμη ειναι και η ιδια ιμπεριαλιστικη. Και οτι δεν υπαρχει ενα λιγο-πολυ ενωμενο ιμπεριαλιστικο στρατοπεδο αλλα πολλα, και κυρια δυο μεγαλα και ανταγωνιστικα. Μαλιστα οι μεταξυ τους συμμαχιες δεν καθοριζονται παντα απο το ποιος ονομαζεται "δυτικος" και ποιος "σοσιαλιστης": Οι κατα καιρους συμμαχιες της Κινας με την ιδια την Αμερικη εναντια στην Σοβιετικη Ενωση δεν αφηνουν καμμια αμφιβολια γι' αυτο.

Μεσα στους ιμπεριαλιστικους ανταγωνισμους ολα επιτρεπονται, ολα χρησιμοποιουνται, και οι συμμαχιες, η πραγματικη πολιτικη των διαφορων αρχουσων ταξεων και των μικρων και των μεγαλων δυναμεων, καθως και η δημαγωγια που την συνοδευει αλλαζουν αναλογα με τις περιστασεις. Η Αιγυπτος ειναι ισως το κλασικο παραδειγμα οπου Ρωσοι στην αρχη, Αμερικανοι μετα και ισως αργοτερα ξανα οι Ρωσοι θα γινουν οι κυριοι συμμαχοι της ντοπιας αρχουσας ταξης, της οποιας η ταξικη φυση δεν αλλαζει καθολου σε ολο αυτο το διαστημα.

Με τον ιδιο τροπο χρησιμοποιουν και οι αρχουσες ταξεις στην Ελλαδα την Τουρκια και την Κυπρο τους ιμπεριαλιστικους ανταγωνισμους των μεγαλων δυναμεων για να συμμαχησουν ποτε με την μια και ποτε με την αλλη. Ετσι μπορεσε και το ΑΚΕΛ να υποστηριξει στις πρωτες προεδρικες εκλογες το 1959 τον δεξιο Ιωαννη Κληριδη ο οποιος δεν παρελειψε να παει τις επισκεψεις του στην Μοσχα, γι' αυτο εμφανιζεται μεσα στο '87 το "παραδοξο" να παιρνει ο Κυπριανου σε προεκλογικη περιοδο το ανωτατο παρασημο της Κουβας απο τον Φιντελ Καστρο και να αναρωτιονται οι Ακελικοι τι συμβαινει.

Για να ξαναγυρισουμε στο Κυπριακο, γραψαμε οτι οι αριστεροι πατριωτες δικαιολογουν την αντιθεση τους στην διχοτομηση και στο οτιδηποτε "διαιρετικο" επειδη αυτο "συμφερει στον ιμπεριαλισμο". Ομως δεν ειναι μονο οι Αμερικανοι ιμπεριαλιστες που επιδιωξαν ή υποστηριξαν κατα καιρους την διχοτομηση ή την ομοσπονδοποιηση της Κυπρου. Πολυ πριν το 1974, το '65 ακομα, οταν καθε σχεδιο το οποιο δεν ηταν καθαρα υπερ ενος απολυτα ενιαιου Κυπριακου κρατους θεωρουνταν απο καθε ελληνοκυπριο και ελληνα αριστερο σαν ιμπεριαλιστικο, διαιρετικο και διχοτομικο "απο χερι". Διαβαζουμε στον Κρανιδιωτη:

> "Στο μεταξυ ο Ρωσσος Υπουργος Εξωτερικων Αντρει Γκρομυκο, σε συνεντευξη του προς την "Ισβεστια" (21 Ιαννουαριου 1965), ταυτιστηκε απολυτα με τις Τουρκικες αποψεις περι δυο χωριστων διοικησεων, υποδεικνυοντας σαν λυση του Κυπριακου την ομοσπονδια." *

Θελωντας να επιβεβαιωσουμε αυτην την "απιστευτη" πληροφορια, κοιταξαμε στις εφημεριδες της εποχης. Πραγματι, ακριβως ετσι τα ειπε ο υπουργος εξωτερικων της Σοβιετικης Ενωσης:

---

* Ν Κρανιδιωτη "Ανοχυρωτη Πολιτεια Κυπρος" 1960-1974 τομος Α σελ 252.

"...Ο Κυπριακος λαος θα μπορεσει να ασκησει το αυτοτελες και κυριαρχο δικαιωμα του, να εκλεξει οποιανδηποτε μορφη διαρθρωσης του κρατους του που θα δινει τη δυνατοτητα να λαβει υποψη του την ιδιομορφη κατασταση των εθνικων κοινοτητων,... που θα ανταποκρινοταν στα συμφεροντα του, ακομη να διαλεξη και **ομοσπονδιακη** λυση." *

Ειναι πολυ ενδιαφερον να δουμε το σοκ που επαθε το ΑΚΕΛ απο αυτη την δηλωση:

"....Στη δηλωση του ο κυριος Γκρομυκο .... προχωρει να διατυπωσει τη γνωμη οτι ο κυπριακος λαος θα μπορουσε ακομη να διαλεξει και ομοσπονδιακη λυση αν ο ιδιος ηθελεν αποφασισει ... ενα τετοιο συστημα διακυβερνησης.

Δεν δυσκολευμομαστε να διακυρηξουμε οτι, μεσα στις συγκεκριμενες κυπριακες συνθηκες, οπου ο Τουρκικος πληθυσμος ειναι διεσπαρμενος σε εκατονταδες χωρια, πραγμα που πιθανο να μη εχει πληρως υπ'οψη της η Σοβιετικη Ενωση, η ομοσπονδιακη μορφη κρατικης συγκροτισης ειναι και λανθασμενη και ανεφαρμοστη στη πραξη και επιζημια για τα συμφεροντα του συνολου του κυπριακου λαου, συμπεριλαμβανομενων και εκεινων του Τουρκικου πληθυσμου....

Ομως οποιαδηποτε και αν ηταν η προθεση της Σοβιετικης Ενωσης, η ομοσπονδιακη λυση δεν ειναι δυνατο να τυχη της εγκρισεως μας και να γινει αποδεχτη απο το λαο." **

Φαινεται λοιπον οτι οι ελληνοκυπριοι αριστεροι αποφευγουν να θυμουνται γεγονοτα που διαψευδουν την πεποιηθηση τους οτι πισω απο καθε διχοτομικη προσπαθεια κρυβονται τα συμφεροντα του αμερικανονατοικου ιμπεριαλισμου, και οτι ετσι η παλη για μια οσο γινεται πιο ενιαια Κυπρο ειναι αντιιμπεριαλιστικο καθηκον.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΕΙΝΑΙ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΧΩΡΑ

Σημερα πια, ιδιαιτερα μετα την ανοδο του Παπανδρεου στην εξουσια, μετα την οποια το ΠΑΣΟΚ αρχισε να αφαιρει με καταπληκτικη ταχυτητα το αντιαμερικανικο αριστερο προσωπειο του τα πραγματα εχουν αλλαξει. Η Τουρκια δεν θεωρειται πια απλο "οργανο" του αμερικανικου ιμπεριαλισμου, αλλα προβιβαζεται σε ιμπεριαλιστικη δυναμη η ιδια, αλλος ενας ιμπεριαλιστης μεσα στο παγκοσμιο ιμπεριαλιστικο συστημα με τα δικα της ιμπεριαλιστικα συμφεροντα, επεκτατικες βλεψεις και διεκδικησεις.

Πριν ακομα εκλεγει η πρωτη κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ το '81, ο Παπανδρεου ειχε αρχισει να προβαλει το δογμα "ο κινδυνος δεν προερχεται απο το Βορρα αλλα απο την Ανατολη", κατι που τον ωφελησε πολυ στην προσπαθεια του να παρει την υποστηριξη και τις ψηφους του ΚΚΕ αλλα και μερους ακομα και της επαναστατικης αριστερας. Αντιγραφουμε απο την αναλυση των συντροφων

---

* "ΧΑΡΑΥΓΗ" 22-1-1965 Δηλωσεις του Σοβιετικου υπουργου εξωτερικων στην "Ισβεστια".

** "ΧΑΡΑΥΓΗ" 23-1-1965.

της ελληνικης επαναστατικης οργανωσης ΟΣΕ για αυτη την αλλαγη και για μερικα απο τα αποτελεσματα της:

"Σε παλιοτερες εποχες το ΠΑΣΟΚ προσπαθουσε να εμφανιζει τον ανταγωνισμο με την Τουρκια σαν κοματι μιας γενικοτερης αντιιμπεριαλιστικης - εθνικοαπελευθερωτικης πολιτικης: ο τουρκικος ιμπεριαλισμος υποκινειται ή ενθαρρυνεται απο ΗΠΑ - ΝΑΤΟ - ΕΟΚ... η ελληνικη αντιθεση στα ιμπεριαλιστικα σχεδια περναει απο την Αγκυρα. Καπως ετσι ο αντιτουρκικος σωβινισμος φορουσε προοδευτικο μανδυα... αυτα τα προσχηματα ανηκουν στο παρελθον... [ολοι] διακυρηχνουν οτι η Τουρκια πρεπει να πληρωσει ακριβα την προσπαθεια να ξανασυνδεθει με την ΕΟΚ, τωρα που η Ελλαδα ειναι μεσα στην ΕΟΚ και διαθετει βετο... η Ελληνικη κυβερνηση θα 'σωσει' τους λαους της Τουρκιας απο τα νυχια της ΕΟΚ κλεινοντας τους την πορτα της ΕΟΚ απο τα μεσα;... ειναι προοδευτικο αιτημα να απαγορευτει η ελευθερη διακινηση των Τουρκων εργατων στις χωρες της ΕΟΚ ή εστω μονο στην Ελλαδα;" *

Αυτη η πορεια στην οποια η Τουρκια απο απλο οργανο, πρακτορα και πιονι του αμερικανικου ιμπεριαλισμου προβιβαζεται πια **και** η ιδια σε ανεξαρτητο παραγοντα εχει το αντιστοιχο της και στην Κυπρο. Αυτη η αλλαγη φαινεται πολυ καθαρα αν συγκρινουμε το προηγουμενο αποσπασμα απο το 14ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ με ενα αντιστοιχο του απο το 16ο Συνεδριο:

"Το χουντοφασιστικο πραξικοπημα της 15ης Ιουλιου 1974... κλιμακωσε τον σωβινισμο και **επεχτατισμο της Τουρκιας.** Με το προσχημα της προστασιας των Τουρκοκυπριων οι στρατοκρατες της Αγκυρας προσπαθουν να εξασφαλισουν μονιμη ουσιαστικη στρατιωτικη τους παρουσια στην Κυπρο.

Η Τουρκια χρησιμοποιει τη θεση της στην Κυπρο και για να εκβιαζει την Ελλαδα στο Αιγαιο. Η Τουρκια **για λογους γεωπολιτικους** και κυριως στρατιωτικους δεν θαθελε την Ελλαδα στην Κυπρο...

Ο **τουρκικος επεκτατισμος**... εχει τις ριζες του **απο τη μια στον σωβινισμο των ηγετικων κυκλων της Αγκυρας και απο την αλλη στην αμερικανικη στρατηγικη πολιτικη.** Δεν πρεπει να ξεχνουμε ποτε πως τα τουρκικα κατοχικα στρατευματα ειναι νατοικα και εξυπηρετουν **ταυτοχρονα** τα νατοικα πολεμικα σχεδια και επιδιωξεις...

Ετσι, **η Τουρκια απο τη μια** και οι συμμαχες της νατοικες χωρες **απο την αλλη**, στραγγαλιζουν την ανεξαρτησια της Κυπρου, διαμελιζουν την νησο και την μετατρεπουν σε στρατιωτικο ορμητηριο για την εξυπηρετηση των στρατηγικων επεκτατικων τους συμφεροντων και επιδιωξεων." **

Αυτη η αλλαγη φυσικα δεν συνοδευτηκε απο μια ξεκαθαρη στροφη, με καποια επισημη δηλωση για την αλλαγη της πολιτικης των αριστερων κομματων ουτε υπηρξε καποια θεωρητικη αναγνω-

---

* "Μαμη" αρ. 12 (9-10/86) Αρθρο "Η ελληνοτουρκικη διαμαχη σε φαση διαλογου" σελ. 10

** Εκθεση δρασης της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, 16ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ σελ. 26,27

ριση της. Προκειται για μη ομολογημενες, δημαγωγικες στροφες στην πολιτικη ρεφορμιστικων και μικροαστικων κομματων που αντανακλουν αντιστοιχες αλλαγες στο πολιτικο σκηνικο. Για παραδειγμα, πριν παρει την εξουσια, ο Παπανδρεου μπορουσε ανετα να εμφανιζεται αντιθετος στην ΕΟΚ και σκληρος αντινατοικος και αντιαμερικανος και να συνδιαζει τον εθνικισμο με τον "αντιιμπεριαλισμο". Ομως αυτη η δημαγωγια δεν επιανε πια μετα το γεγονος της παραμονης στο ΝΑΤΟ και της συμφωνιας για τις αμερικανικες βασεις που υπογραψε η ιδια η κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ. Η εμφαση **επρεπε** πια να πεσει στην Τουρκια την ιδια, ο μονος "αντιιμπεριαλισμος" που μπορουσε να εχει νοημα τωρα ηταν εναντια στον "εξ ανατολων" εχθρο.

Ωστοσο το παλιο παραμενει, συμπληρωνει και καλυπτει το καινουργιο, στον ενα ή στον αλλο βαθμο αναλογα με την πολιτικη του καθε κομματος, οργανωσης ή πολιτικου παραγοντα μεσα στο φασμα της αριστερας και τις αναγκες της στιγμης. Ετσι βλεπουμε το ΑΚΕΛ παραλληλα με τα περι "τουρκικου επεκτατισμου" να λεει και αλλα που θυμιζουν παλιοτερες εποχες:

> "... αυτοι που υποστηριζουν και αγωνιζονται για την υλοποιηση της ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ, υποστηριζουν τα πραγματικα συμφεροντα του κυπριακου λαου. Και αυτο ειναι πολυ απλο γιατι **τα συμφεροντα του κυπριακου λαου ΤΑΥΤΙΖΟΝΤΑΙ με τα συμφεροντα οχι μονο της Σοβιετικης Ενωσης αλλα ολοκληρης της προοδευτικης φιλειρηνικης ανθρωποτητας.** Αυτη η ΤΑΥΤΙΣΗ των συμφεροντων επιβεβαιωνεται καθημερινα με την συνεχη, σταθερη και αμεριστη συμπαρασταση της Σοβιετικης Ενωσης προς τον **αντιιμπεριαλιστικο, αντικατοχικο απελευθερωτικο** αγωνα του κυπριακου λαου..." *

> "ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ τις ελληνο-τουρκικες διαφορες, σε ενα μεγαλο βαθμο προκειται ουσιαστικα για ελληνο-αμερικανικες διαφορες με αλλο περιτυλιγμα... Η προκλητικη πολιτικη της Αγκυρας απεναντι στην Αθηνα , δηλ. η πολιτικη που προκαλει τα προβληματα, υποκεινειται και ενθαρυνεται απο τις ΗΠΑ." **

Εκτος απο την "παραδοσιακη" αριστερα, παρομοιες πολιτικες αντιληψεις εμφανιζονται και στην "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ", την πιο αριστερη οργανωση της Νοτιας Κυπρου. Ετσι στην εφημεριδα της "Σοσιαλιστικη Εκφραση" ενω διαβαζουμε για την υποχρεωση αντιστασης στην ιμπεριαλιστικη πολιτικη **της Τουρκιας:**

> "...Η Τουρκια θεωρουσε οτι η Κυπρος ανηκει στο γεωγραφικο χωρο της Τουρκιας, αρνιοταν να δεχτει την ολοκληρωτικη παραχωρηση της στην Ελλαδα (ενωση) για στρατηγικους λογους, κι υποδειχνε την υπαρξη της Τ/Κ μειονοτητας η οποια **"αντιδρουσε"** [προσεξτε τα εισαγωγικα] στην ιδεα της ενωσης. Πανω σ'αυτα πρεπει ναμαστε ξεκαθαροι: προκειται για **καθαρα ιμπεριαλιστικες διεκδικησεις της Τουρκικης αστικης ταξης** οι οποιες επρεπε να πολεμηθουν απο καθε συνεπη αντιιμπεριαλιστικη δυναμη που αγωνιζοταν για

* "Χαραυγη" 13/5/87 "Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗ και οι φιλοιμπεριαλιστικες θεσεις του ΔΗΣΥ" σελ. 3

** Χαραυγη 31-7-87

την ελευθερια των λαων...

Συγχρονως στο ιδιο αρθρο χαρακτηριζει την Ελληνικη αστικη ταξη σαν απλα "υποταγμενη" στον ιμπεριαλισμο:

> Η διχοτομηση της Κυπρου δεν ειναι αποτελεσμα **απλα και μονο του Τουρκικου επεχτατισμου.** Ειναι ταυτοχρονα αποτελεσμα της **υποταγης της Ελληνικης αστικης ταξης στον ιμπεριαλισμο,** της σηψης του ελληνικου καπιταλισμου που γεννησε τη χουντα, του ανταγωνισμου της Ε/Κ και Τ/Κ αρχουσας ταξης στο νησι, της σωβινιστικης αντιμετωπισης των Τ/Κ απο το Μακαριο και την υπολοιπη Ε/Κ ηγεσια, της πολιτικης του Αμερικανικου ιμπεριαλισμου και τελος της παγκοσμιας κρισης του καπιταλισμου που λυνει με βιαιο τροπο τις εθνικες αντιθεσεις..." *

Η εξελιξη αυτη του εθνικιστικου αντιιμπεριαλισμου σε καθαρο αντιτουρκισμο αδυνατιζει αν δεν εξαφανιζει τα "διεθνιστικα" προσχηματα του. Η αντισταση στην Τουρκια εμφανιζεται πιο καθαρα πατριωτικη πια: προστατευουμε **την πατριδα μας** απο τον γειτονικο ιμπεριαλιστη. Η δηθεν παγκοσμια σημασια της αντιτουρκικης παλης σαν παλη εναντια στον διεθνη ιμπεριαλισμο (του οποιου η Τουρκια ηταν υποτιθεται ενα απλο "οργανο") δινει την θεση της στο καθαρα πατριωτικο καθηκον της υπερασπισης της "δικιας μας" πατριδας.

Σε αυτη την μεταστροφη απο τον αντιιμπεριαλιστικο πατριωτισμο που κρατουσε καποια "διεθνιστικα" προσχηματα, στον αντιτουρκικο πατριωτισμο, υπαρχει ωστοσο μια πολυ ενδιαφερουσα και χρησιμη αντιφαση. Απο την μια αναγνωριζεται η Τουρκια σαν ιμπεριαλιστικη δυναμη απο μονη της, με τα δικα της αυτονομα συμφεροντα, και αυτο ειναι **ενα βημα προς την αληθεια, αν και μονο την μιση αληθεια.** Η αλλη μιση αληθεια, που λειπει, ειναι η αναγνωριση οτι **και η Ελληνικη αστικη ταξη** εχει απο πολυ καιρο ξεπερασει τον Κολοκοτρωνη ή τους βαλκανικους πολεμους, και εχει παρει και αυτη εστω και αργα, την μικρη μεν αλλα τιμητικη θεση της αναμεσα στις ιμπεριαλιστικες χωρες του κρατικομονοπωλιακου καπιταλισμου με τις δικες της αντιδραστικες αρπαχτικες ιμπεριαλιστικες βλεψεις επιδιωξεις και πρακτικη.

Και φυσικα δεν αναγνωριζεται ουτε η θεση της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης με την "αδελφικη" συμμαχια της με την Ελληνικη αστικη ταξη, μια συμμαχια που τοσο καθαρα την αναγνωριζουν και διακυρηχνουν οι ιδιοι οι αστοι:

> "Πιστευω ειλικρινα και ακραδαντα οτι στην Κυπρο σημερα δοκιμαζονται οχι μονο η Ελληνικη αρετη και αντοχη, αλλα διδεται η μαχη του Ελληνισμου. Αν η Τουρκια κερδισει την μαχη αυτη θα υπαρξουν σοβαροτατες συνεπειες και δυσμενεις επιπτωσεις για ολοκληρο τον Ελληνισμο. Επομενως ο αγωνας, που εδω διεξαγεται, δεν ειναι μονο αγωνας για την σωτηρια της Κυπρου, αλλα και αγωνας ανακοπης του Τουρκικου επεκτατισμου, που απειλει με συρρικνωση ολοκληρο τον Ελληνισμο.
>
> ... Εμεις εδω στην Κυπρο, ομως, θεωρουμε ως βασικο και

---

* "ΙΟΥΛΗΣ '74 ΤΙ ΟΔΗΓΗΣΕ ΣΤΗΝ ΕΙΣΒΟΛΗ", "Σοσιαλιστικη Εκφραση" Ιουλιος Αυγουστος 86.

κυριο στηριγμα του αγωνα μας την Ελλαδα, την Ελληνικη Κυβερνηση και ολοκληρο τον Ελληνικο λαο και τον απανταχου της γης Ελληνισμο." *

Ετσι, εχουμε την αντιφαση αυτο το βημα προς την αληθεια οσον αφορα την Τουρκια να συνδιαζεται αναποφευκτα με μια ακομα πιο δεξια, λιγοτερο συγκαλυμενη πατριωτικη πολιτικη. Αν η αντιμετωπιση της Τουρκιας σαν ενα απλο πιονι του ιμπεριαλισμου μπορουσε προηγουμενως να προσφερει στον αντιτουρκισμο και ενα "αριστερο" "διεθνιστικο" προκαλλυμα, της παλης εναντια στον **παγκοσμιο** ιμπεριαλισμο, της παλης η οποια "ξηλωνει την νοτιοανατολικη πτερυγα του ΝΑΤΟ" κτλ. τωρα το μονο που μενει ειναι μια πολιτικη γνωστη απο πολυ παλια στο αριστερο κινημα, η βολικη πολιτικη της "αποκαλυψης" απο τα "αριστερα" της αντιδραστικοτητας των **εχθρων της "δικιας μας" αστικης ταξης:**

"Απο την αποψη του μαρξισμου... δεν μπορει παρα να προκαλεσει μονο μειδιαματα η "επιστημονικη" σημασια τετοιων μεθοδων, που οταν λενε συγκεκριμμενη ιστορικη εκτιμηση του πολεμου εννοουν **την αποσπαση απο τα διπλωματικα 'ντοκουμεντα' ή απο τα πολιτικα γεγονοτα της ημερας κτλ. ξεχωριστων μικρογεγονοτων, ευχαριστων ή βολικων για τις κυριαρχες ταξεις μιας χωρας.** Ο κ. Πλεχανωφ [**], λογουχαρη, θα πρεπει να εχει ξεκοψει εντελως απο τον μαρξισμο για να αντικαθιστα την αναλυση των βασικων ιδιοτητων και τασεων του ιμπεριαλισμου... με το ψαρεμα ενος-δυο τετιων μικρογεγονοτων που **ειναι ευχαριστα και στους Πουρισκεβιτς και στον Μιλιουκοφ** [Ρωσοι αντιδραστικοι πολιτικοι] μαζι. Παραλληλα η επιστημονικη εννοια του ιμπεριαλισμου υποβιβαζεται στο **επιπεδο καποιας υβριστικης εκφρασης για τους αμεσους ανταγωνιστες, συναγωνιστες και αντιπαλους των μολις προαναφερομενων ιμπεριαλιστων,** που στεκονται σε εντελως ομοιογενες ταξικο εδαφος με τους ανταγωνιστες και αντιπαλους τους!" ***

Και ειναι σιγουρο οτι οι πολλες και ενθουσιωδεις αναφορες σε γεγονοτα οπως οι απεργιες στην Τουρκια, η καταπιεση των Κουρδων και οι συγκρουσεις τους με τον τουρκικο στρατο απο ολες τις τασεις της αριστερας στην Κυπρο ειναι πολυ ευχαριστα στους ελληνες και ελληνοκυπριους αστους πολιτικους που δεν χανουν ευκαιρια να τα προβαλουν και οι ιδιοι. Αυτο δεν σημαινει οτι δεν υποστηριζουμε την αντιχουντικη παλη των Τουρκων εργαζομενων, σημαινει απλα οτι πρεπει να ειναι κανεις πολυ προσεκτικος σε αυτες τις περιπτωσεις για να μη παιξει αθελα του το παιχνιδι της δικιας του αστικης ταξης. Καθε φορα που καταγγελουμε την αντιδραστικοτητα της τουρκικης χουντας, θα πρεπει να καταγγελουμε και την υποκρισια και τους αντιδραστικους στοχους με τους οποιους χρησιμοποιει αυτα τα γεγονοτα η δικια μας αστικη ταξη, και να δειχνουμε και **να**

---

* Ομιλια Κυπριανου προς αξιωματικους και υπαξιωματικους του Ελληνικου ναυτικου, Φιλελευθερος 10/6/87

** ο "πατερας" του Ρωσικου μαρξισμου, που καταληξε σοσιαλπατριωτης απο την αρχη του 1ου Παγκοσμιου Πολεμου

*** Λενιν "Προλογος στην μπροσουρα του Ν Μπουχαριν 'Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ Ο ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ' ελληνικα απαντα τομ. 22 σελ 95

τονιζουμε οτι δεν εχει τιποτα να ζηλεψει σε αντιδραστικοτητα απο την Τουρκικη αστικη ταξη. Αν μαζι με την τουρκικη αστικη ταξη που αρνειται στους Κουρδους το δικαιωμα αυτοδιαθεσης δεν καταγγελουμε ακομα περισσοτερο την ελληνοκυπριακη αστικη ταξη που αρνειται το δικαιωμα αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων τοτε ο διεθνισμος αυτος ειναι πραγματικα "διεθνισμος προς εξαγωγη".

Ο ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΙΝΑΙ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΧΩΡΑ!

Οταν στον Πρωτο Παγκοσμιο πολεμο οι Ελβετοι σοσιαλπατριωτες υποστηριζαν την "αμυνα της πατριδας τους" επειδη δεν ηταν ιμπεριαλιστικη χωρα, ο Λενιν παρατηρουσε:

> "... Οταν αναφερονται στο οτι στη Ρουμανια και στην Βουλγαρια η αστικη ταξη κατεχεται απο ενα ορισμενο παθος κατακτησεων και προσαρτησεων και οτι αυτο δεν μπορουμε να το διαπιστωσουμε για την αστικη ταξη της Ελβετιας, αυτο, βεβαια, δεν μπορουμε να το θεωρησουμε σαν θεμελιακη διαφορα. Τα ιμπεριαλιστικα συμφεροντα εκφραζονται, οπως ειναι πασιγνωστο, οχι μονο σε εδαφικα οφελη, αλλα και σε οικονομικα. Δεν πρεπει να μας διαφευγει οτι η αστικη ταξη της Ελβετιας εξαγει κεφαλαια τουλαχιστο 3 δισεκατομμυριων φραγκων, δηλ. εκμεταλλευεται ιμπεριαλιστικα τους καθυστερημενους λαους... το ελβετικο τραπεζικο κεφαλαιο ειναι συνδεμενο και περιπλεγμενο στενοτατα με το τραπεζικο κεφαλαιο των μεγαλων Δυναμεων, οτι η υπαρξη της 'Fremdenindustrie' (βιομηχανια για την εξυπηρετηση των ξενων συν. Απαντων) στην Ελβετια κλπ μαρτυρει μονιμη διανομη του ιμπεριαλιστικου πλουτου αναμεσα στις μεγαλες Δυναμεις και την Ελβετια. Και επιπλεον η Ελβετια βρισκεται σε πολυ ψηλοτερο σκαλοπατι αναπτυξης του καπιταλισμου απο ο,τι η Ρουμανια και η Βουλγαρια. Στην Ελβετια δεν μπορει να γινει απολυτως κανενας λογος για οποιοδηποτε 'εθνικο' λαικο κινημα: αυτη η εποχη ιστορικης αναπτυξης εχει τελειωσει πια για την Ελβετια πριν απο πολλους αιωνες, πραγμα που δεν μπορουμε να πουμε για κανενα απο τα παραπανω βαλκανικα κρατη. *

Τα ιδια, και οχι μονο αυτα, ισχυουν για την σημερινη Ελλαδα. Ηδη απο παλιοτερα, το ιδιο το ΚΚΕ που στην πραξη αντιμετωπιζει μονο την Τουρκια σαν ιμπεριαλιστικη εβλεπε τα ιμπεριαλιστικα χαρακτηριστικα της ελληνικης αστικης ταξης:

> "... Περιπου 650 ανωνυμες εταιρειες λειτουργουν σημερα [το βιβλιο εκδοθηκε το 1977] στην Ελλαδα. Αυτες απασχολουν τα 65-68% των εργαζομενων και δινουν τα 60-65% της βιομηχανικης παραγωγης. Αυτες διαθετουν τα 3/4 του συνολικου τεχνικου εξοπλισμου της βιομηχανιας...
>
> ... Τα 61% του θαλασσιου εμπορικου στολου της χωρας **(τριτη στο κοσμο στο τοναζ)** τα ελεγχουν 5 μεγαλοεφοπλιστες... μεταξυ των πλουσιοτερων του καπιταλιστικου κοσμου.

---

* Λενιν, "Η ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ ΤΗΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ" Γεναρης 1917 Ελληνικα Απαντα τομος 30 σελ. 336, 337

... Το τραπεζικο κεφαλαιο στη χωρα μας παρουσιαζεται πολυ πιο συγκεντρωμενο απο το παραγωγικο εμπορικο κλπ...

... το ελληνικο τραπεζικο κεφαλαιο στηριζεται βασικα στα δικα του ποδια. Εχει πια δυναμωσει τοσο πολυ ωστε να δρα και διεθνως. Τοσο η Εθνικη οσο και η Εμπορικη εχουν υποκαταστηματα ή θυγατρικους τραπεζικους οικους σε πολλες καπιταλιστικες χωρες...

... τα δυο μεγαλα τραπεζικα ιδρυματα ελεγχουν το 97% των εργασιων του συνολου των εμπορικων (δηλαδη ιδιωτικων) τραπεζων... η χρηματοδοτηση της οικονομιας απο την πλευρα των εμπορικων τραπεζων ειναι σχεδον πλερια μονοπωλιστικοποιημενη... ο Λενιν θεωρουσε το σχηματισμο του χρηματιστικου κεφαλαιου σαν ενα απο τα βασικα χαρακτηριστικα του μονοπωλιακου καπιταλισμου" *

Αυτα γραφονταν πριν το 1977. Ποσο προχωρησαν απο τοτε αυτες οι καταστασεις; Πραγματι υπηρξε "Αλλαγη", οχι προς τον "σοσιαλισμο" αλλα προς την πιο φανερη και εντονη ιμπεριαλιστικη οικονομικη εξαπλωση και τελικα στο πιο σημαντικο χαρακτηριστικο του ιμπεριαλιστικου κρατικομονοπωλιακου καπιταλισμου, στην στρατιωτικοποιηση της οικονομιας, στον οικονομικο επεκτατισμο, στην ταση για πολεμους.

Σε ερευνα της ελληνικης "Ελευθεροτυπιας" για το Ελληνικο τραπεζικο συστημα αναφερεται οτι η Εθνικη Τραπεζα της Ελλαδας εκτος απο τα υποκαταστηματα της σε ολο τον κοσμο, εχει και πολλες μετοχες σε Νοτιοαφρικανικες τραπεζες και Αιγυπτιακες επιχειρησεις **

Η Ελληνικη αστικη ταξη "μοιραζεται" δηλαδη με τους συνεταιρους της την λεια απο καθυστερημενες χωρες, και παιρνει μεριδιο οχι μονο απο τη ληστεια υποδουλωμενων λαων, των μαυρων της Νοτιοαφρικανικης Ενωσης, και απο την εκμεταλλευση χωρων οπως η Αιγυπτος αλλα και απο αλλες:

"Η Ευρωπαικη Επιτροπη της ΕΟΚ ειναι διατεθειμενη να δωσει και στην Ελλαδα ενα ποσοστο της αγορας εκτελεσης και επιβλεψης δημοσιων εργων στις χωρες της Αφρικης και Καραιβικης και του Ειρηνικου (ΑΚΕ), οι οποιες συνδεονται με την ΕΟΚ με την συμφωνια του LOME...

Συγκεκριμμενα συμφωνηθηκε, μεταξυ του προεδρου της ΕΚΕΤΕ [Ελληνικης Κρατικης Εταιρειας Τεχνικων Εργων] και της Διευθυνσης της ΕΟΚ που ειναι αρμοδια για την υποβολη προσφορων σε μειοδοτικους διαγωνισμους, να μεταβει στην Ελλαδα ομαδα κοινοτικων εμπειρογνωμονων, με στοχο την απο κοινου εξευρεση λυσεων για τη συμμετοχη στην εκτελεση εργων στις χωρες της ΑΚΕ και ελληνικων εταιρειων, γραφειων συμβουλων, μελετων επιβλεψεων και κατασκευων" ***

---

* Γιαννη Σαμαρα "ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ" εκδοσεις ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ Αθηνα 1977 σελ. 85-91

** ελληνικη "Ελευθεροτυπια" 18/5/87

*** ελληνικη "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" 8 Μαιου 1987

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Για την ελληνικη αστικη ταξη η Τουρκια δεν ειναι μονο ενας γειτονας, αλλα και ενας ανταγωνιστης που ενδιαφερεται για τις ιδιες αγορες, και εχει τους ιδιους οικονομικους προσανατολισμους, οπως για παραδειγμα οι κατασκευαστικες εταιρειες, και μαλιστα στις ιδιες χωρες που ενδιαφερουν οχι μονο την Ελλαδα αλλα και τους ελληνοκυπριους αστους.

"Οι εργασιες σε Αραβικες χωρες, ιδιαιτερα στην Λιβυη, την Σαουδικη Αραβια και τα Ηνωμενα Αραβικα Εμιρατα παρεχουν μια υγιη ωθηση στην εταιρεια Seizai Turkes - Feyzi Akkaya, το μεγαλυτερο Τουρκικο κατασκευαστικο συγκροτημα απο... 14 εταιρειες, περιπου 7,000 εργοδοτουμενοι..." *

Χαρακτηριστικα του ποσο εντονος ειναι αυτος ο ανταγωνισμος ειναι τα στατιστικα στοιχεια που αφορουν το ποσοστο του ξενου συναλλαγματος που μπαινει και στην Ελλαδα και στην Τουρκια απο τους εργατες που δουλευουν στο εξωτερικο.

	1970	1973	1974
Ελλαδα	54%	58%	35%
Τουρκια	46%	90%	94% **

Η Τουρκια ειχε λοιπον το '73-74 τεραστια οικονομικη εξαρτηση απο αυτο το ξενο συναλλαγμα. Αν σκεφτουμε τις αντιρησεις που φερνει η Ελληνικη κυβερνηση στην εισοδο της Τουρκιας στην ΕΟΚ, τις οποιες συνδεει μαλιστα με την αρνηση του δικαιωματος ελευθερης διακινησης των τουρκων εργατων στην Ευρωπη, φαινεται ποσο ζοριζει η ελληνικη αστικη ταξη την τουρκικη.

Ετσι λοιπον: "η Τουρκια και η Ελλαδα βρισκονται αντιμετωπες στην προσπαθεια τους να υπερισχυσουν στον ελεγχο της περιοχης. Αντικειμενο της διαμαχης ειναι οι αγορες της Ευρωπης και της Μ. Ανατολης, οι χρηματοδοτησεις και οι επενδυσεις της ΕΟΚ, η διαμεσολαβηση αναμεσα στον δυτικο καπιταλισμο και τις δυο χωρες. Στον αγωνα αυτο δρομου επιστρατευονται ολα τα μεσα, απο τον εμπορικο ανταγωνισμο στην διεθνη αγορα ως τις εναεριες παραβιασεις και αναχαιτησεις, και αν κριθει αναγκαιο ακομα και ο πολεμος" ***

ΤΟ ΠΙΟ ΚΑΘΑΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΟ: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

"Οταν ο ανταγωνισμος εχει τελικα προχωρησει στο ψηλοτερο σταδιο του, οταν εχει γινει ανταγωνισμος αναμεσα σε κρατικοκαπιταλιστικα τραστ, τοτε η χρησιμοποιηση της κρατικης εξουσιας και των δυνατοτητων που σχετιζονται με αυτη, αρχιζουν να παιζουν ενα πολυ μεγαλο ρολο...

Αν γενικα αυξανει η σημασια της κρατικης εξουσιας, η αυξηση της στρατιωτικης της οργανωσης, ο στρατος και το ναυτικο, ειναι ιδιαιτερα εντυπωσιακη. Ο αγωνας ανα-

---

* περιοδικο "THE MIDDLE EAST" Ιουλιος '79

** Απο το αρθρο "The New Untouchables - the international migration of labour" International Socialism ανοιξη 1980, vo.8

*** "Εργατικη Αλληλεγγυη" εφημεριδα της ΟΣΕ Ιουνης 1987

μεσα σε κρατικοκαπιταλιστικα τραστ αποφασιζεται πρωτα απο την σχεση αναμεσα στις στρατιωτικες τους δυναμεις, επειδη η στρατιωτικη ισχυς της χωρας ειναι το τελευταιο καταφυγιο των αντιπαλων 'εθνικων' ομαδων των καπιταλιστων" *

"Ιδιαιτερα εντυπωσιακη" ηταν πραγματι η στρατιωτικοποιηση και στην Ελλαδα που ειναι μια απο τις πρωτες χωρες του δυτικου κοσμου οσον αφορα το ποσοστο του ακαθαριστου εθνικου προιοντος που πηγαινει στις στρατιωτικες δαπανες. Ακομα πιο εντυπωσιακη ειναι η αναπτυξη εγχωριας πολεμικης βιομηχανιας στην "μικρη" Ελλαδα. Για να το δουμε αυτο θα χρησιμοποιησουμε αρκετα αποσπασματα απο ενα πολυ ενδιαφερον αρθρο που δημοσιευτηκε στο Ελληνικο περιοδικο "ΣΧΟΛΙΑΣΤΗΣ": **

"Ενα απο τα πιο σημαντικα φαινομενα της καπιταλιστικης βιομηχανιας στην Ελλαδα τα τελευταια χρονια ειναι η αναδυση και η ραγδαια επεκταση της πολεμικης βιομηχανιας...

Οι μεγαλες πολεμικες βιομηχανιες, κυριως η ΕΑΒ και η ΕΒΟ, η ΠΥΡΚΑΛ (μετα την 'κοινωνικοποιηση' της) και η ΣΤΑΓΙΕΡ (μετα την 'ελληνοποιηση' της) περιλαμβανονται στις 50 πρωτες ελληνικες βιομηχανικες επιχειρησεις ενω η ΕΑΒ ειναι σημερα η μεγαλυτερη ελληνικη βιομηχανια...

... υπαρχουν ακομα (αρχες του '84) 35 εταιρειες που απασχολουνται με την κατασκευη πολεμικου υλικου...

... Η ΣΤΑΓΙΕΡ εκτος απο στρατιωτικα οχηματα εχει προχωρησει και στην κατασκευη αρματων μαχης (Λεωνιδας)...

... Η ελληνικη πολεμικη βιομηχανια, αφου καλυψε την εγχωρια αγορα... διεισδυει με γοργα βηματα στην παγκοσμια αγορα...

Ειναι γνωστο ποσο προσοδοφορο ειναι το εμποριο οπλων στην παγκοσμια αγορα οπου... λογω των συνεπειων [της παγκοσμιας κρισης] (ενταση εξοπλισμων, τοπικοι πολεμοι κλπ) αυτος ο κλαδος ανθει...

... Συμφωνα με μελετη του Κεντρου Εξαγωγικων Μελετων και Ερευνων του Πανελληνιου Συνδεσμου Εξαγωγεων οι συνολικες 'πολεμικες' εξαγωγες σημειωσαν το '81 μια αυξηση της ταξης του 273%.

Δεν ειναι τυχαιο οτι η εξαγωγικη δραστηριοτητα της ΕΒΟ που ξεκινησε το 1980, το 1983 αντιπροσωπευσε το 71% του συνολου των πωλησεων και απεφερε το 80% των καθαρων κερδων... Ειναι γνωστο οτι οπλα και πυρομαχικα πωλουνται σε αραβικες χωρες (Ιρακ, Αιγυπτο, Συρια κλπ.)...

... η ΕΑΒ εχει υπογραψει τα τελευταια χρονια αρκετες συμφωνιες: με την πολεμικη αεροπορια των ΗΠΑ στην Ευρωπη

---

* Μπουχαριν, Ιμπεριαλισμος και Παγκοσμια Οικονομια Merlin Press Λονδινο 1972 σελ. 124,125

** "ΣΧΟΛΙΑΣΤΗΣ", τευχος 19, Οκτ. '84, "ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ" του Γιαννη Μαυρη σελ. 33-35

για την συντηρηση των μηχανων G79 των Φαντομ, με την γαλλικη SNECMA ... για επισκευη-συντηρηση των κινητηρων ATAR των 'Μιραζ' (που διαθετουν η Ιορδανια, το Ιρακ και το Κουβειτ) και για συντηρηση αεροσκαφων και κινητηρων των αραβικων κρατων οπως της Ιορδανιας... Αιγυπτου... Κουβειτ, Ντουμπαι, Ιρακ κ.α.

... η OPT HELLAS εξαγει το 95% της παραγωγης (κρυσταλλοι συχνοτητων, ηλεκτρονικα φιλτρα) στην Ευρωπη και Αμερικη...

... Ειναι χαρακτηριστικο οτι ενας απο τους γνωστους φωτισμενους και φιλελευθερους αστους, ο Γ. Μαρινος, δεν διστάζει κυνικα να αποδεχτει (βεβαια με την απαραιτητη 'μελαγχολια') την κατα τα αλλα 'απανθρωπη θεωρια που επαληθευεται ακομα και στην περιπτωση της χωρας μας... οτι η πολεμικη βιομηχανια και η παραγωγη οπλων και πολεμοφοδιων ειναι βαση της οικονομικης προοδου και της τεχνολογικης αναπτυξης. Και ομως αυτο συνεβη και στην περιπτωση της Ελλαδας, που μολονοτι ακολουθουσα ειρηνοφιλη πολιτικη, βρεθηκε στην αναγκη να γινει σημαντικος παραγωγος οπλων θανατου, οχι μονο για την εθνικη της αμυνα, αλλα και για την τροφοδοτηση ποιος ξερει ποιων πολεμικων αναμετρησεων διεθνικων ή και εμφυλιων'...

... Προς καταπληξη πολλων οι εργαζομενοι στην ελληνικη π.β. [4,6%] σαν ποσοστο ειναι περισσοτεροι απ' οτι στην Ιταλια (1,2%) (ας σημειωθει οτι η Ιταλια ειναι σημερα ο τεταρτος εξαγωγεας οπλων στον κοσμο), στη Γερμανια (2,4%)... και στο Ην. Βασιλειο (2,3%)..."

Τελικα το αρθρο καταληγει σε μια διαπιστωση που ειναι πολυ ενδιαφερουσα:

"Η θεση της Ελλαδας στην ιμπεριαλιστικη αλυσιδα ειναι σαφες (σε ολους εκτος δυστυχως απο την αριστερα) οτι αναβαθμιζεται, σαν αποτελεσμα της μεταπολεμικης καπιταλιστικης αναπτυξης, της ενταξης στην ΕΟΚ και της 'ανεξαρτησιακης' πολιτικης που ανεπτυξε ο ελληνικος αστισμος στην μεταπολιτευση. Χωρις να ξεφευγει βεβαια απο τα πλαισια του ατλαντισμου, διεκδικουσε εντουτοις καλυτερη θεση. Το πολιτικο και οικονομικο ανοιγμα στις ανατολικες και αραβικες χωρες, οι 'σκληρες' διαπραγματευσεις με το ΝΑΤΟ και τις ΗΠΑ, ο **ανταγωνισμος με την Τουρκια**... ειναι στοιχεια αυτης της πολιτικης. Σε αυτο το πλαισιο μπορουμε ευκολα να κατανοησουμε γιατι εγινε αναγκαια η δημιουργια της π.β. [πολεμικης βιομηχανιας] στην Ελλαδα.

... επι Αλλαγης η πολεμικη βιομηχανια δεν αρκεστηκε στην 'εξασφαλιση της εθνικης αμυνας' μονο αλλα επιδιωκει κυριως το διεθνες κερδος απο τις εξαγωγες... Στο μεταξυ το 'ειρηνιστικο κινημα' στην Ελλαδα μπορει να καταγγελει τους εξοπλισμους των αλλων και η κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ να πρωτοστατει στις φιλειρηνικες πρωτοβουλιες.

Η συγκροτηση π.β. και οι εξαγωγες οπλων εκτος απο κερδοφορα αποτελει αναγκαιο συμπληρωμα ολων των ιμπεριαλιστικων κρατων για την εμπεδωση της ηγεμονιας και της πολιτικο-στρατιωτικης εξαρτησης πανω στις λιγοτερο αναπτυγμενες χωρες...

... Η ταχυτατη και συνολικη αναδιαρθρωση του στρατου με την ενισχυση της αεροποριας (αγορα του αιωνα) τη συνολικη ανανεωση του στολου, καθως και του στρατου ξηρας ... ειναι ζητηματα που δεν αφορουν μονο την ελληνοτουρκικη αντιθεση... αλλα και στην συνολικοτερη ενισχυση της Ελλαδας στην περιοχη.

Μονο απο αφελεια θα διαχωριζαμε την π.β. απο αυτην την προοπτικη, που διαφαινεται στο καθολου συμπτωματικο γεγονος οτι μεγαλο μερος των εξαγωγων οπλων και γενικοτερα πολεμικου υλικου εχει προορισμο τις **αραβικες χωρες**, για τις οποιες ο Ελληνικος καπιταλισμος εκδηλωνει σημαντικο ενδιαφερον...

... Πως να συμβιβαστει η παρουσια τοσο αναπτυγμενων καπιταλιστικων κλαδων με το μυθο για την 'εξαρτηση' και την 'στρεβλη' αναπτυξη; Η παραγωγη εγχωριας ηλεκτρονικης τεχνολογιας με τον μυθο της 'περιφερειας' και της 'καθυστερησης'; Οι εξαγωγες οπλων με το μυθο της 'υποδουλωσης στο αρμα του ΝΑΤΟ';"

Στο ιδιο περιοδικο, μερικα χρονια αργοτερα, διαπιστωνεται οτι η αρχικη προσπαθεια εχει προχωρησει αρκετα ωστε να αρχιζουν να φαινονται σε ολο τους το μεγαλειο οι αντιφασεις αναμεσα στην "προοδευτικη" πολιτικη δημαγωγια του Παπανδρεου και στην πραγματικοτητα οτι και η Ελλαδα εχει το δικο της Ιρανγκαιητ, εκμεταλλευομενη και τις δυο χωρες: *

"... Οι σοβαρες σε μεγεθος παραγγελιες του **Ιρακ** προς ΕΒΟ και ΠΥΡΚΑΛ, παραγγελιες που αφορουν ελαφρυ οπλισμο και βληματα πυροβολων μεγαλων διαμετρηματων χρονολογουνται απο την αρχη ηδη του πολεμου του κολπου και συνεχιζονται μεχρι σημερα. Ενα μεγαλο μερος του κυκλου εργασιων των εταιρειων αυτων οφειλεται σε αυτες ακριβως τις παραγγελιες.

... καταγγελιες του Διεθνους Ινστιντουτου Ερευνων Ειρηνης της Στοκχολμης... φερνουν την Ελλαδα στον καταλογο των 17 χωρων προμηθευτων οπλων του **Ιραν**"

Και δεν ειναι μονο η τροφοδοτηση με οπλισμο και των δυο πλευρων στον περσοιρακινο πολεμο. Στο ιδιο αρθρο υπαρχει πληροφορια για τη πωληση οπλων στην ρατσιστικη Ν. Αφρικη που καταγγειλε ο ιδιος ο Ριζοσπαστης:

"... Στη διαρκεια της ΠΑΣΟΚικης πενταετιας εχουν επανειλημμενα διατυπωθει καταγγελιες κατα της αμεσης ή εμμεσης ελληνικης συμμετοχης σε εμποριο οπλων προς το ρατσιστικο καθεστως της **Ν. Αφρικης** (Ριζοσπαστης, 13.9.85) και το **δικτατορικο καθεστως των Φιλλιπινων του Μαρκος**"

Δεν νομιζουμε να υπαρχει καλυτερη αποδειξη απο αυτη της υποκρισιας ολων των καταγγελιων της ελληνικης και ελληνοκυπριακης πλευρας για τις "παραβιασεις των ανθρωπινων δικαιωματων" στην Κυπρο και την υποχρεωση της "διεθνους κοινοτητας" να κανει "επιτελους" κατι.

---

* Αποσπασματα απο τον Σχολιαστη, τευχος 49 Απρ. 87 "ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΗ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ" σελ. 6-8

Ολα αυτα δειχνουν αρκετα καθαρα οτι η Ελλαδα δεν ειναι πια υπαναπτυκτη χωρα καταπιεσμενη απο τον ιμπεριαλισμο αλλα εχει παρει την δικια της θεση στην ιμπεριαλιστικη αλυσιδα, με τις δικες της βλεψεις οχι μονο για τον "εθνικο χωρο" της αλλα και για παραπερα, οπως το εβαζε με πολυ "τακτ" ενας απο τους σημαντικοτερους ελληνες αστους πολιτικους, ο Αβερωφ:

> "θεωρω χρεος μου να ενημερωσω την κοινη γνωμη και να επισυρω την προσοχη της κυβερνησης σε ενα θεμα της διεθνους σκηνης που μπορει να εχει αμεσες επιπτωσεις στην **ευρυτερη περιοχη** και να καταστησει την Τουρκια 'κυριαρχο του παιχνιδιου' με ολες τις γνωστες συνεπειες... πολυ συντομα ειναι πιθανοτατο να εκδηλωθει η απο εξαμηνου προετοιμαζομενη μεγαλη επιθεση του Ιραν κατα του Ιρακ.... Απο πολυ σοβαρες πηγες εγινε γνωστο οτι οι Τουρκοι επισημοι διατυπωσαν την αποψη οτι στην περιπτωση που καταληφθουν απο τους χομεινικους οι πλουσιοτατες πετρελαιοπηγες του Ιρακ, που βρισκονται στα συνορα της Τουρκιας, η χωρα τους δεν ειναι δυνατον να παραμεινει αδιαφορη. Και φυσικα ξενες κυβερνησεις διερωτωνται αν στην προαναφερθεισα περιπτωση η Τουρκια δεν θα σπευσει να καταλαβει στρατιωτικα - πραγμα που τοτε θα ειναι ευκολο - την περιοχη των Ιρακινων πετρελαιοπηγων.... Η Κυβερνηση καλα θα εκανε ... να ετοιμαζεται για να αντιμετωπισει τις συνεπειες τετοιων εξελιξεων... **Γεωπολιτικα το Αιγαιο δεν ειναι και τοσο μακρια απο τον Περσικο Κολπο**... Λογω της φυσεως του θεματος δεν επιθυμω να επεκταθω περισσοτερο, επισημαινω μονο και κρουω κωδωνα κινδυνου" *

ΚΑΙ Η "ΜΙΚΡΗ ΜΑΣ ΚΥΠΡΟΣ";

Αν ομως ειναι και η Ελλαδα ιμπεριαλιστικη οπως και η Τουρκια, θα μπορουσε να ισχυριστει κανεις οτι οι "κυπριοι γενικα" (ελληνοκυπριοι και τουρκοκυπριοι) βρισκονται αντιμετωποι, απειλουνται και καταπιεζονται και απο τους δυο ιμπεριαλιστες, και αρα θα επρεπε να δημιουργησουν καποιο κοινο μετωπο εναντιον τους, για κοινο εθνικοαπελευθερωτικο αντιιμπεριαλιστικο αγωνα;

Πραγματι, μετα το '74 εγιναν κατα καιρους προσπαθειες απο διαφορες πλευρες για να δημιουργηθει η εντυπωση οτι υπαρχει κυπριακη ταυτοτητα, με βαση την οποια μπορει και πρεπει να δημιουργηθει ενα "Κυπριακο" εθνος. Σε αλλες περιπτωσεις, γινεται εμμεσα μια τετοια παραδοχη οπως φαινεται αρκετα καθαρα στο παρακατω αποσπασμα, αν και μοιαζει να υπαρχει μια συγχιση αναμεσα στις τελειως διαφορετικες εννοιες του εθνους και του κρατους:

> "Αν το 'ενιαιο' κυπριακο εθνος της περιοδου της 'ανεξαρτησιας' υπεφερε απο μια οργανικη κριση στο εθνικο και κοινωνικο πεδιο... τοτε η διζωνικη ομοσπονδια θα αποδειξει οτι το υπαρχον κοινωνικο καθεστως ειναι ανικανο να λυσει τα θεμελιακα προβληματα της ενοποιησης και αναπτυξης του **εθνους**....
>
> Η αδυναμια να δημιουργησουν [οι ελληνοκυπριοι αστοι, συν] μια **εθνικη** αστικη οικονομια υπονομευουν...

---

* απο τον Φιλελευθερο 3/10/86:

μακροχρονια την ενοτητα - εστω και πανω σε ομοσπονδιακο πεδιο - του **εθνους**" *

Ειναι ομως φανερο οτι οι "συμπαθειες του πληθυσμου", και των Ελληνοκυπριων και των Τουρκοκυπριων, βρισκονται αντιστοιχα προσανατολισμενες προς την Ελλαδα και την Τουρκια. Οι ελληνοκυπριοι δεν κινδυνευουν "εθνικα" απο τις επεκτατικες βλεψεις της Ελλαδας, απο αυτες κινδυνευουν **μονο** οι Τουρκοκυπριοι, οι οποιοι αντιστοιχα δεν κινδυνευουν "εθνικα" απο τις επεκτατικες βλεψεις της Τουρκιας. Αυτο που παιζει καθοριστικο ρολο στην σταση των επαναστατων απεναντι στα εθνικα προβληματα ειναι "οι συμπαθειες του πληθυσμου", το **πως αισθανεται** ενας πληθυσμος, που νοιωθει οτι ανηκει, σε ποιο κρατος θελει να ανηκει. Γι' αυτο και ο Λενιν επεμενε παντα να χαρακτηριζει το δικαιωμα της αυτοδιαθεσης και της δημιουργιας χωριστου κρατους σαν **ενα ακομα δημοκρατικο** αιτημα.

Συγχρονως, εκτος απο τις "συμπαθειες των πληθυσμων", η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη, οπως ειπαμε και πιο πανω, παρα τις σημαντικες διαφωνιες της κατα καιρους με κομματια της ελληνικης αστικης ταξης, εχει δεσει τις τυχες της με αυτες του ελληνικου καπιταλισμου χωρις ομως να μπορει να χαρακτηριστει και εξαρτημενη απο αυτον.

Αντιθετα η ιστορικη πορεια της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης απο το 64 και μετα σημαδευεται απο το γεγονος οτι μπορεσε να παρει στα χερια της το 'νεοαποικιακο' κρατος της Ζυριχης και να το μετατρεψει σε ανεξαρτητο απο τους ξενους κεντρο ελεγχου της καπιταλιστικης συσσωρευσης στο Κυπριακο χωρο για τον εαυτο της πια, και σε ορμητηριο για διεισδυση στην γυρω περιοχη, τσακιζοντας τους 'περιορισμους' της Ζυριχης και των Τουρκοκυπριων και αποφευγοντας την επικυριαρχια της Τουρκιας αλλα και της Ελλαδας ακομα.

Η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη οχι μονο δεν ειναι "θυμα" ή "οργανο του ιμπεριαλισμου", αλλα ειναι και αυτη ενας μικρος ιμπεριαλιστης συνεταιρος των αλλων, που προσπαθει να παρει οσο το δυνατο μεγαλυτερο μεριδιο απο τις διαφορες βρωμοδουλειες των μεγαλων δυναμεων. Αυτα που ο Λενιν ελεγε για την Ελβετια, αν δεν ταιριαζουν και τοσο πολυ στην σημερινη Ελλαδα επειδη αυτη εχει προχωρησει πολυ περισσοτερο, ταιριαζουν ωστοσο αρκετα στην Κυπρο. Ισως το πιο χαρακτηριστικο ειναι οτι ενα πολυδιακυρηγμενο οραμα των κυπριων καπιταλιστων ειναι να γινει η Κυπρος οικονομικα "η Ελβετια της Μεσογειου", (και οχι φυσικα πολιτικα, σαν πολυεθνικη ομοσπονδια, γιατι αυτα λεγονταν απο τοτε που οι ελληνοκυπριοι αστοι ουτε θελαν να ακουσουν τιποτα για ομοσπονδια).

Η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη διαθετει ενα πολυ εξελιγμενο τραπεζικο συστημα, πολλες συμβουλευτικες, λογιστικες και ελεγκτικες εταιρειες και φιλοξενει πολλες "υπερακτιες" εταιρειες, που ολες προσφερουν τις υπηρεσιες τους στην "καθυστερημενη" περιοχη της Μεσης Ανατολης. (5)

Τελος η "μικρη μας Κυπρος" εχει εναν Παρασκευαιδη και καμποσες αλλες μικροτερες εργοληπτικες εταιρειες που εχουν

---

* "ΚΥΠΡΟΣ σοσιαλιστικη προοπτικη η μονη διεξοδος στο αλυτο εθνικο και κοινωνικο προβλημα" Εκδοσεις ΞΕΚΙΝΗΜΑ, 1981 σελ. 80

την Μεση Ανατολη και Βορεια Αφρικη οχι μονο σαν αγορα, αλλα και σαν χωρο οπου χρησιμοποιωντας καλοπληρωμενους ελληνοκυπριους διευθυντες επιστημονες τεχνικους, επιστατες, ακομα και ειδικευμενους εργατες, εκμεταλλευονται "καθυστερημενους" Ινδους, Πακιστανους και αλλους. Και αυτο δημιουργησε ακομη και εναν "ντοπιο", ελληνοκυπριακο ρατσισμο για τους "βρωμικους και απολιτιστους αραπηδες". Δεν πρεπει να κρυβουμε οτι πλαι στην αντιιμπεριαλιστικη ιδεολογια, η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη εχει αποκτησει σε καποιο βαθμο και την δικη της ιμπεριαλιστικη ιδεολογια.

Μηπως λοιπον χρειαζεται να ειναι "υποταγμενη" στον ιμπεριαλισμο ή "ανικανη" η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη για να διατηρει τις βρεττανικες βασεις και να δινει "διευκολυνσεις" σε Νατοικες χωρες που επιβαλλουν την "σταθεροτητα και την ειρηνη" στην περιοχη; Στην πραγματικοτητα, ενδιαφερονται και αυτοι, **για τα δικα τους ιμπεριαλιστικα συμφεροντα**, να διατηρηται η περιοχη της Μ. Ανατολης "ηρεμη" και για τις δικες τους επιχειρησεις.

Μεσα σε αυτο το ιμπεριαλιστικο περιβαλλον με τις διαφορες συμμαχιες και αντιθεσεις του ειναι που εχει την θεση του και το Κυπριακο.

Η αναγνωριση της ιμπεριαλιστικης φυσης της ελληνικης και της "αδελφης" ελληνοκυπριακης αστικης ταξης εχει καθοριστικη σημασια για τους ελληνοκυπριους και ελληνες επαναστατες και την σταση που πρεπει να κρατησουν στις διενεξεις τους με τις γειτονικες χωρες - Ολα τα συνθηματα για "εθνικη ανεξαρτησια" απο το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ, "αμυνα της πατριδας", "επεκτατικοτητα της Τουρκιας" (της Τουρκιας μονο βλεπουμε;), "αντισταση στα τετελεσμενα της εισβολης", ακομα και αν μερικα λεγονται και ακουγονται καλοπροαιρετα σαν αριστερα, λειτουργουν σε τελευταια αναλυση σαν καλυμμα των πραγματικων σχεδιων της ιμπεριαλιστικης ελληνικης και ελληνοκυπριακης αστικης ταξης.

Πραγματι, η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη εχει να κανει εναν αντιιμπεριαλιστικο αγωνα. Οχι ομως εναντια σε καποιους μακρινους ή γειτονικους ιμπεριαλιστες, αλλα εναντια στους "δικους μας" ιμπεριαλιστες, τους ελληνοκυπριους και ελληνες καπιταλιστες. Η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη εχει να κανει εναν αντιπολεμικο αγωνα, αλλα εναντια στις πολεμικες προετοιμασιες της "δικιας μας" αστικης ταξης, και οχι εναντια σε αυτες των εχθρων της.

Το συνθημα της επαναστατικης ηττοπαθειας και η προσπαθεια μετατροπης, καθε πολεμικης προετοιμασιας και περιπετειας, σε πολεμο εναντια στην "δικη μας" αστικη ταξη, το ξεσκεπασμα των πραγματικων επιθετικων, αρπακτικων, επεκτατικων βλεψεων της **ελληνικης και ελληνοκυπριακης** αστικης ταξης ειναι ο μονος τροπος για να ειναι οι ελληνοκυπριοι και ελληνες επαναστατες διεθνιστες.

Οποιαδηποτε αλλη πολιτικη οδηγει, ειτε το θελει ειτε οχι, ειτε το συνειδητοποιει ειτε οχι, σε συγκαλυψη της πραγματικης πολιτικης των δικων μας αστων, και στο τελος, σε μια κριση, μπορει να φτασει σε τετοιο αδιεξοδο ωστε να τους υποστηριξει.

Αυτο επαληθευτηκε σε μεγαλο βαθμο στην "κριση του Αιγαι-

ου" τον Μαρτη του '87. Και αξιζει να κανουμε και εδω μια "παρενθεση" για να δειξουμε τι εννοουμε.

Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Στις 27 και 28 του Μαρτη του '87 με την αντιπαραθεση των στολων και της αεροποριας της Ελλαδας και της Τουρκιας στο Αιγαιοβρεθηκαμε πολυ κοντα σε ενα ελληνοτουρκικο πολεμο. Οι ελληνικες εφημεριδες των ημερων εκεινων ηταν γεματες απο πολεμοχαρους ολοσελιδους τιτλους και κυβερνητικες ανακοινωσεις οτι η κυβερνηση ηταν αποφασισμενη να βυθισει το Τουρκικο πλοιο ερευνων Σισμικ αν εβγαινε για ερευνες στο Αιγαιο και οτι γινονταν πολεμικες προετοιμασιες, με επιστρατευση και μετακινηση στρατιωτικων μοναδων.

Δεν ειναι η πρωτη φορα που η Ελλαδα και η Τουρκια βρεθηκαν στα προθυρα του πολεμου τις τελευταιες δυο δεκαετιες. Η στενη συμμαχια τους που ειχε φτασει στα υψη το '52, οταν εγιναν ταυτοχρονα μελη του ΝΑΤΟ, εξελιχθηκε σε ενα οικονομικο πολιτικο και στρατιωτικο ανταγωνισμο που γινεται ολο και πιο αγριος. Η κριση του Μαρτη του '87, εστω και αν τυπικα παρουσιαστηκε ξανα σαν προβλημα "οριοθετησης της υφαλοκρηπιδας" του Αιγαιου, δεν ηταν παρα μια ακομα εκφραση αυτου του συνολικου ανταγωνισμου που ειναι ιμπεριαλιστικος, αρπαχτικος και αδικος και απο τις δυο πλευρες.

Θαταν λαθος λοιπον να θεωρουμε οτι ο καβγας εγινε για την "οριοθετηση της υφαλοκρηπιδας" μονο. Και ουτε εχει νοημα να αναζητουμε "ποιος εφταιγε" ή "ποιος εκανε την αρχη" στην συγκεκριμμενη περιπτωση της κρισης του Μαρτη του '87. Ωστοσο εδω θα ασχοληθουμε και με αυτο το θεμα εξαιτιας της στασης που κρατησαν σχεδον ολοι, ακομη και οι περισσοτεροι αριστεροι στη Κυπρο και την Ελλαδα, οι οποιοι οχι μονο συγκαλυψαν τις ευθυνες της Ελληνικης Κυβερνησης για τη δημιουργια της συγκεκριμμενης κρισης, αλλα παραποιησαν ακομη και ολοφανερα γεγονοτα για να παρουσιασουν την Τουρκια σαν τον **πρωταιτιο** της κρισης, σαν αδικα επιτιθεμενη, και την Ελλαδα σαν δικαια αμυνομενη.

Το ΑΚΕΛ και το ΚΚΕ στην Ελλαδα κρατησαν ακριβως αυτη την σταση, αλλα αυτο στο κατω κατω ηταν σε συνεπεια με την διακυρηγμενη πατριωτικη πολιτικη τους. Εκεινο που μας ενδιαφερει ιδιαιτερα ειναι η αντιμετωπιση της κρισης απο τους πιο αριστερους, και συγκεκριμμενα απο την "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ", την πιο αριστερη πολιτικη οργανωση στην νοτια Κυπρο και η οποια εμφανιζεται σαν διεθνιστικη, για να δουμε ως που φτανουν τα ορια του "διεθνισμου" στην νοτια Κυπρο.

Το αρθρο της εφημεριδας τους για την κριση του Αιγαιου, μετα απο μια εισαγωγη η οποια ασχολουνταν αποκλειστικα με το οτι "Την ιδια περιοδο που η κριση στο Αιγαιο κορυφωνονταν η Τουρκια συγκλονιζονταν απο το πιο σοβαρο απεργιακο κινημα απο την καταληψη της εξουσιας απο τον στρατο" παραθετωντας ενα σωρο λεπτομερειες για τις απεργιες στην Τουρκια, συνεχιζε:

> "Ο εθνικισμος ειναι θανασιμος εχθρος του εργατικου κινηματος. Η αστικη ταξη το καταλαβαινει πολυ καλα ... Στρεφοντας τους εργατες εναντια στον 'εξωτερικο εχθρο', τους στρεφει ταυτοχρονα μακρυα απο τα πραγματικα τους προβληματα, μακρυα απο επαναστατικες σκεψεις. Αυτη τη φορα **η αποπειρα της Τουρκικης στρατιωτικης εξουσιας**

επεσε στο κενο. Ακομη χειροτερα γι'αυτους, δεν καταφεραν να πετυχουν τιποτα απο την 'αναμετρηση'. Επαιξαν με την ζωη χιλιαδων εργατων, διακινδυνεψαν τον πολεμο..." *

Για να εχουμε μια πιο συνολικη εικονα της πολιτικης τους σε αυτη την κριση θα δουμε πως αντεδρασε στην ιδια την Ελλαδα η αντιστοιχη τους οργανωση η οποια εκδιδει την εφημεριδα "ΞΕΚΙΝΗΜΑ" και βλεπει τον εαυτο της σαν την μαρξιστικη ταση μεσα στο ΠΑΣΟΚ. Σαν ελληνικη οργανωση η σημασια της αντιδρασης της ηταν ακομα μεγαλυτερη. Το "ΞΕΚΙΝΗΜΑ" κυκλοφορησε προκυρηξη για την κριση στην οποια εγραφε:

> "Η **εξοδος του ΣΙΣΜΙΚ** στο Αιγαιο **πυροδοτησε ξανα** μια επικινδυνη κατασταση στις σχεσεις Ελλαδας-Τουρκιας. Γιατι ομως **η χουντα του Εβρεν προχωρησε τωρα σ'αυτο το βημα;...**"

Κοινο χαρακτηριστικο και των δυο κειμενων ειναι η παρουσιαση της Τουρκιας σαν εκεινης που ξεκινησε την κριση του Μαρτη του '87 και την οξυνε ωστε να φτασει στα προθυρα πολεμου. Η Τουρκια καταγγελεται σαν ο πρωταιτιος και ο υπευθυνος για την κριση.

Ακομα και αν αυτο ηταν αληθεια, η εμφαση σε αυτο, και η απομονωση του απο την υπολοιπη πολιτικη πραγματικοτητα, απο τον υπολοιπο ελληνοτουρκικο σκυλοκαβγα, παλι θα σημαινε υποστηριξη της "δικιας μας" αστικης ταξης. Και αυτη, οπως και τοσες αλλες μορφες του αριστερου πατριωτισμου, δεν ειναι καινουργιες στο εργατικο κινημα. Ο Λενιν αντιμετωπισε τα αντιστοιχα επιχειρηματα των αριστερων πατριωτων της δικης του εποχης ετσι:

> "Ας επιχειρησουμε να χαρακτηρισουμε τις κυριοτερες θεωριες του σοσιαλσωβινισμου...
>
> Απ' ολες τις θεωριες η **θεωρια του 'πρωταιτιου'** φαινεται μαλλον η πιο πρωτογονη. Μας επιτεθηκαν, υπερασπιζουμε τον εαυτο μας... Αυτο ειναι η επωδος των δηλωσεων ολων των κυβερνησεων και των επιδεικτικων διακυρηξεων ολου του αστικου και του κιτρινου τυπου σε ολον τον κοσμο. Και αυτη την τοσο χιλιοειπωμενη προστυχια ο Πλεχανωφ την εξωραιζει... Δεν κανει την παραμικροτερη προσπαθεια να θιξει την οικονομικη και διπλωματικη ιστορια εστω και των τριων τελευταιων δεκαετιων - και η ιστορια αυτη αποδειχνει αναμφισβητητα... οτι **η εκτοπιση και η καταστροφη του ανταγωνιστη που ειχε μεγαλυτερες επιτυχιες, αποτελουσαν τον κυριο ακριβως αξονα της πολιτικης <u>και των δυο</u> ομαδων των εμπολεμων σημερα δυναμεων**" **

Ωστοσο στην συγκεκριμμενη περιπτωση το ζητημα **ακομα** και απο αστικη σκοπια, **ακομα** και αν το απομονωσουμε απο την υπολοιπη ελληνοτουρκικη διαμαχη, ειναι αρκετα καθαρο. **Τον Μαρτη του '87 εκεινος που ξεκινησε και οξυνε την κριση ηταν η Ελλη-**

---

* "Σοσιαλιστικη Εκφραση" του Απριλη-Μαη 87, αρ. 167,

** Λενιν "Η ΧΡΕΩΚΟΠΙΑ ΤΗΣ Β' ΔΙΕΘΝΟΥΣ" Ελληνικα Απαντα τομ. 26 σελ. 224-225.

νικη κυβερνηση.

Παρολο που δεν εχει σημασια για την σταση μας το ποιος ξεκινησε **αυτη την συγκεκριμμενη κριση** ωστοσο σε αυτη την περιπτωση αξιζει να ασχοληθουμε για να δειξουμε οτι ηταν η Ελλαδα που την ξεκινησε. Και αυτο οχι για να πολεμησουμε τις σοφιστειες και την υποκρισια των "δικων μας" αστων, οσο για να δειξουμε οτι η αντιδραση στη κριση του Μαρτη αυτων των ελληνων και ελληνοκυπριων αριστερων, οι οποιοι ενω τα γεγονοτα εδειχναν καθαρα το αντιθετο παρουσιασαν την Τουρκια σαν τον πρωταιτιο και την Ελλαδα σαν αμυνομενη, δεν μπορει να εξηγηθει μονο απο θεωρητικα λαθη. Δεν εφταιγε μονο η αδυναμια τους να καταλαβουν οτι σημασια εχει το συνολο της ελληνοτουρκικης διαμαχης και η καταγγελια των ευθυνων της "δικιας μας" αστικης ταξης, γιατι τοτε θα μπορουσαν ευκολα να δουν οτι σε αυτη την περιπτωση δεν ηταν η Τουρκια που ξεκινησε την κριση. Η σταση τους εξηγηται μονο σαν το αποτελεσμα μιας βαθεια ριζωμενης συνηθειας **να βλεπουν τα πραγματα απο την σκοπια των συμφεροντων της "δικιας τους πατριδας"**, και να απευθυνονται απο αυτη την σκοπια στην εργατικη ταξη.

υφαλοκρηπιδα

Πρωτα, λιγα λογια για την ιδια την "οριοθετηση της υφαλοκρηπιδας του Αιγαιου". Δεν υπαρχει λογος να μπουμε σε "βαθειες" ή λεπτομερειακες νομικες αναλυσεις. Εκεινο που εχει καποια σημασια απο πολιτικη αποψη ειναι να εχουμε υποψη μας οτι σε αυτη την περιπτωση δεν υπαρχουν καποιες κοινα αποδεχτες ή καθιερωμενες διεθνεις συμφωνιες ή αρχες που να ρυθμιζουν το θεμα, και πανω στις οποιες να στηριζονται ξεκαθαρισμενα "εθνικα δικαιωματα", οπως και αν τα ορισει κανεις, που θα μπορουσαν να χρησιμευσουν ακομα και στους αστους για να πουν (εστω απο την αστικη πλευρα) οτι εχει ξεκαθαρο δικιο η μια ή η αλλη απο τις δυο πλευρες:

> "... μ' αφορμη το υποθετικο πετρελαιο του Αιγαιου μπαινουν προβληματα υφαλοκρηπιδας (οριοθετησης υποθαλασσιων εκτασεων), προβληματα για τα οποια **υπαρχει διεθνης διαμαχη και καμμια ακομα διεθνης συμφωνια.**" *

Η "υφαλοκρηπιδα", η θαλασσια περιοχη περα απο τα 6 μιλια των χωρικων υδατων στα οποια εχει αποκλειστικα οικονομικα δικαιωματα το παρακτιο κρατος, ειναι τελειως προσφατο πολιτικο προβλημα. Αφορα την δυνατοτητα εκμεταλλευσης του βυθου των θαλασσων που εμφανιστηκε με την αναπτυξη της τεχνολογιας, και δημιουργησε αναποφευκτα νεες προστριβες αναμεσα στις αρχουσες ταξεις των χωρων που οι ακτες τους βρεχονται απο κοινες θαλασσιες περιοχες με αλλες χωρες.

Η πρωτη διεθνης συμβαση (της Γενευης), που προσπαθησε να λυσει τις διαφορες αναμεσα στα αντιμαχομενα κρατη, εγινε μολις το 1958, κατα γενικη ομολογια δεν ελυσε το προβλημα, και πολλες χωρες δεν την υπογραψαν. Το επομενο βημα που εγινε το 1976 ειχε σχεδον παρομοια τυχη:

> "Η φετεινη διασκεψη για το 'δικαιο της

---

* Ν. Ψυρουκη "Η ΔΙΑΜΑΧΗ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ" Αθηνα 1977 σελ. 95

θαλασσας',... [1976] δεν καταληξε πουθενα... " *

Η "οριοθετηση της υφαλοκρηπιδας" δεν ειναι προβλημα μονο αναμεσα στην Ελλαδα και την Τουρκια, αλλα και αναμεσα σε πολλα αλλα κρατη. Το 1969 για την οριοθετηση της υφαλοκρηπιδας της βορειας θαλασσας υπηρχαν διαφορες αναμεσα στη Δ. Γερμανια απο την μια και την Ολλανδια και Δανια απο την αλλη που τις εκαναν να καταφυγουν στο Διεθνες Δικαστηριο. Διαφορες σχετικα με την υφαλοκρηπιδα και την ερμηνεια της συμβασης της Γενευης υπηρξαν και αναμεσα στην Ιαπωνια και τις ΗΠΑ. **

Τελος, η Ελλαδα μολις το 1969 εκδοσε Νομοθετικο Διαταγμα με το οποιο αναφεροταν στην υφαλοκρηπιδα και στη συμβαση της Γενευης (Ν.Δ. 142/1969). Ειναι χαρακτηριστικο οτι τοτε η Ελλαδα δεν ειχε προβληματα μονο με την Τουρκια αλλα και με αλλους:

> "Σημειωτεον οτι παρ' ημιν το θεμα παρουσιαζει ενδιαφερον απο της αποψεως της Ελληνικης σπογγαλιειας εξωθεν των ακτων της Λιβυης και της Αιγυπτου." ***

Δεν εχει δημιουργηθει ομως προηγουμενα ουτε αναμεσα σε αλλες χωρες αλλα ουτε και αναμεσα στην Ελλαδα και καποια αλλη χωρα (πχ Ιταλια ή Αιγυπτο) τοσο μεγαλη ενταση σχετικα με την υφαλοκρηπιδα. Η οριοθετηση της υφαλοκρηπιδας του Αιγαιου, ακομα και με τα υποθετικα της πετρελαια, δεν εξηγει απο μονη της μια τοσο μεγαλη κριση. Για να καταλαβουμε την εκταση της κρισης πρεπει να θυμομαστε συνεχεια τον αγριο σκυλοκαβγα αναμεσα στη Τουρκια και την Ελλαδα **για ολα τα ζητηματα**, εξω απο τον οποιο δεν θα μπορουσε να μεινει και η υφαλοκρηπιδα.

η κριση του μαρτη

Σε αυτη την διεθνως αξεκαθαριστη κατασταση, ειναι φυσικο να γινονται συνεχεια προσπαθειες για να δημιουργηθουν "προηγουμενα", "τετελεσμενα", "ντε φακτο" καταστασεις και απο τα δυο κρατη. Ειναι χαρακτηριστικο οτι η προηγουμενη εξοδος του Σισμικ εγινε το 1976, που γινονταν η διεθνης διασκεψη για την υφαλοκρηπιδα.

Αντιστοιχες κινησεις για δημιουργια "ντε φακτο" καταστασεων εκανε και η Ελλαδα αυτη την φορα, με την κρατικοποιηση της πετρελαιοπηγης του Πρινου και προχωροντας σε καποια βηματα για γεωτρησεις 10 μιλια ανατολικα της Θασου, δηλαδη εξω απο τα ελληνικα χωρικα υδατα και σε αμφισβητουμενες περιοχες. Ας δουμε μεσα απο τις εφημεριδες των ημερων πως εξελιχτηκαν τα γεγονοτα στην κριση του Μαρτη του '87, η οποια δεν αρχισε οπως παρουσιαζεται, ακομα και απο τους αριστερους, με την αποφαση της Τουρκιας για εξοδο του ΣΙΣΜΙΚ στα τελη του Μαρτη, αλλα αρκετα πιο πριν, τουλαχιστον απο τις αρχες του Μαρτη.

---

* Ν. Ψυρουκη "Η ΔΙΑΜΑΧΗ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ" Αθηνα 1977 σελ. 95

** Και τα δυο παραδειγματα αναφερονται στο "Διεθνες Δικαιο" Κ. Θ. Ευσταθιαδου, Αθηνα 1976 σελ. 127

*** Βλεπε "Διεθνες Δικαιο" Κ. Θ. Ευσταθιαδου, Αθηνα 1976 σελ. 126

"Σοβαρη ενταση εχει δημιουργηθει στο Αιγαιο υστερα απο την **Τουρκικη αντιδραση στην αποφαση της Ελληνικης Κυβερνησης να θεσει υπο τον ελεγχο της τα πετρελαια στη περιοχη της Θασου** (καταθετει σημερα στη βουλη σχετικο νομο) που μεχρι σημερα βρισκονταν υπο τον απολυτο ελεγχο ξενης κοινοπραξιας...

Το Ελληνικο δημοσιο οπως δηλωσε προσφατα ο κ Πεπονης, διεκδικει το 51% των μετοχων ωστε να εχει πληρη ελεγχο των ενεργειων και πρωτοβουλιων...

'Η αποφαση για το ποτε που και πως θα γινουν ερευνες ή γεωτρησεις επι της ελληνικης υφαλοκρηπιδας ανηκει αποκλειστικα και μονο στην Ελληνικη κυβερνηση.'

Τη γνωστη αυτη θεση της Ελλαδας επανελαβε χτες ο κυβερνητικος εκπροσωπος απαντωντας στον Τουρκο αντιπροεδρο Καγιαρ Εντεμ ο οποιος δηλωσε στην Αγκυρα οτι η Τουρκια 'παρακολουθει με τη δεουσα προσοχη τις ενεργειες της Ελληνικης πλευρας που αφορουν την υφαλοκρηπιδα' υποστηριζοντας συγχρονως οτι 'οι ενεργειες της Ελλαδας οπως αυτη που ξεκινησε ανοιχτα της θασου παραβιαζουν τη συμφωνια της Βερνης'." *

Οι προστριβες λοιπον ειχαν ξαναβγει στην επιφανεια ενα τουλαχιστον μηνα πριν απο την εξοδο του Σισμικ στο Αιγαιο και **τις αρχισε η Ελλαδα** οταν με την εξαγορα της πλειοψηφιας των μετοχων του Πρινου και την αποφαση για γεωτρησεις εξω απο τα χωρικα υδατα που ειχε προγραμματισμενες για το τελος Μαρτιου η εταιρεια που μεχρι τωρα ελεγχε τον Πρινο, προσπαθησε να κερδισει καποιο πλεονεκτημα απεναντι του αντιπαλου της, δημιουργωντας ενα προηγουμενο υπερ της. Αυτο το πραγμα μπορεσαν να το δουν και να το καταγγειλουν **πριν απο την εξελιξη της κρισης του Μαρτη** σε παρολιγο πολεμικη συρραξη οι επαναστατες που ειχαν μια πολιτικη που συγκεντρωνονταν στην συνολικη ελληνοτουρκικη διαμαχη και στην αποκαλυψη των ευθυνων της "δικιας τους" αστικης ταξης:

> "**Η αποφαση της κυβερνησης** να μπει το κρατος σαν (κυριος;) μετοχος στην κοινοπραξια των εταιρειων που εκμεταλλευονται τα πετρελαια στο Β. Αιγαιο επιταχυνε τις εξελιξεις **σε ενα μετωπο των ελληνοτουρκικων σχεσεων που εμοιαζε παγωμενο τα τελευταια 10 χρονια**...
>
> ... Με δυο λογια η Ελλαδα του ΠΑΣΟΚ αμφισβητει απο την Τουρκια του Εβρεν την πρωτοκαθεδρια στην ιεραρχια των τοπικων δυναμεων. Αυτη ειναι η πραγματικη διασταση καθε ελληνοτουρκικης διαφορας απο την υφαλοκρηπιδα μεχρι τον εναεριο χωρο και απο την Λημνο ως την Κυπρο." **

Η Τουρκικη κυβερνηση αντεδρασε μπροστα στο κινδυνο να πραγματοποιηθουν αυτες οι γεωτρησεις απο την Ελληνικη Κυβερνηση και να δημιουργηθει ετσι ενα τετελεσμενο σε βαρος της:

"... το τουρκικο υπουργειο εξωτερικων εδωσε χτες

---

* Κυπριακα "ΝΕΑ" 4 Μαρτη 87

** Απο την εφημεριδα της ελληνικης επαναστατικης οργανωσης ΟΣΕ, "Εργατικη Αλληλεγγυη" Μαρτης 87, αρ. 15

στη δημοσιοτητα μακροσκελη επιστολη του Τουρκου μονιμου αντιπροσωπου στα Ηνωμενα Εθνη προς τα μελη του Συμβουλιου Ασφαλειας...

Με την επιστολη της η Τουρκικη κυβερνηση κατηγορει την Ελλαδα οτι παραβιασε την συμφωνια της Βερνης, που υπογραφτηκε υστερα απο αποφαση του Συμβουλιου Ασφαλειας το 1976 που καλουσε τις δυο χωρες για την αποφυγη προκλητικων ενεργειων και την διεξαγωγη διαπραγματευσεων, καθως επισης οτι παραβιασε την αποφαση του διεθνους δικαστηριου της ιδιας χρονιας.

Στην επιστολη τονιζεται οτι η Ελληνικη κυβερνηση εξεφρασε την προθεση της να αναλαβει τον ελεγχο της εταιρειας η οποια ειχε προγραμματισει να αρχισει γεωτρησεις δεκα μιλια ανατολικα της Θασου, μεχρι το τελος Μαρτιου.

Οι ελληνικες αρχες επιβεβαιωσαν επισης, οτι οι προγραμματισμενες γεωτρησεις θα γινονταν περαν των ελληνικων χωρικων υδατων και οτι μετα την αναληψη του ελεγχου της εταιρειας, θα πραγματοποιουσαν γεωτρησεις στην ιδια περιοχη, αναφερεται στην επιστολη." *

Οτι σχεδιαζονταν ελληνικες γεωτρησεις εξω απο τα χωρικα υδατα δεν φαινεται να ειναι απλα ενα ψεμα των Τουρκων, γιατι και ο Μητσοτακης κατηγορησε την Ελληνικη κυβερνηση για το ιδιο θεμα, αλλα φυσικα απο την αναποδη, για να δειξει οτι η ελληνικη κυβερνηση "υποχωρησε":

"... η ματαιωση της γεωτρησεως 10 μιλια ανατολικα της Θασου ενεθαρρυνε την τουρκικη επεκτατικοτητα και απετελεσε το μοιραιο λαθος που οδηγησε στην κλιμακωση των προκλησεων" **

Ακομα, να πως επιβεβαιωσε ο ιδιος ο Παπανδρεου την κατηγορια οτι παραβιασε το πρωτοκολλο της Βερνης:

"...Ο πρωθυπουργος Α Γ Παπανδρεου μιλωντας χθες το μεσημερι στο υπουργικο συμβουλιο το οποιο συνεδριασε με μοναδικο θεμα την ενταση που δημιουργηθηκε στο Αιγαιο...

Σε οτι αφορα το πρωτοκολλο της Βερνης που εμπλεκεται... (11 Νοεμβριου 1976), συμφωνια μεταξυ του τοτε πρωθυπουργου κ Καραμανλη και του τοτε πρωθυπουργου της Τουρκιας κ Ετσεβιτ...

Εμεις ειχαμε υποστηριξει και υποστηριζουμε οτι το πρωτοκολλο της Βερνης ειναι ανενεργο διοτι προεβλεπε διαλογο, διαπραγματευσεις..." ***

Η ελληνικη κυβερνηση οχι μονο παραδεχοταν αυτη την προσφατη παραβιαση της συμφωνιας της Βερνης που συνδεονταν με

---

* Κυπριακα "ΝΕΑ" 27-3-87

** Βλεπε ελληνικη "Ελευθεροτυπια" 30/3/87, δηλωση του Μητσοτακη

*** Κυπριακα "ΝΕΑ" 28-3-87

την κριση του Μαρτη, αλλα αργοτερα δηλωνε οτι η εξαγορα απο το κρατος των μετοχων της εταιρειας που κανει τις γεωτρησεις στον Πρινο κοντα στη Θασο δεν εγινε για λογους οικονομικους αλλα "εθνικους", δηλαδη για να δημιουργησει προηγουμενο που να δειχνει οτι η περιοχη ανηκει στην Ελλαδα:

"Τη Δευτερα... αρχιζει στην Βουλη η συζητηση του νομοσχεδιου που προβλεπει την εξαγορα της πλειοψηφιας των μετοχων της κοινοπραξιας που εκμεταλλευεται τα πετρελαια του Πρινου....

Ειναι βεβαιο οτι η μεθαυριανη συζητηση στην Βουλη θα εχει προεκτασεις πολιτικες γιατι το θεμα των γεωτρησεων του Πρινου εχει εμπλακει στο γενικοτερο προβλημα των σχεσεων μας με την Τουρκια και στην προσφατη κριση...

... κατα την χτεσινη συνεδριαση της Βουλης ο υφυπουργος βιομηχανιας ειπε: ... οι λογοι εξαγορας μετοχων απο την κοινπραξια του Πρινου δεν εχει σχεση με τις επενδυσεις αλλα γινεται για λογους εθνικης σημασιας" *

Ετσι στις 28-3-87 δεν ξεκινησε η κριση οπως παρουσιαστηκε, αλλα ειχε απλα φτασει στο αποκορυφωμα της, ο κινδυνος ελληνοτουρκικου πολεμου ειχε γινει αμεσος. Να οι αντιστοιχες ανακοινωσεις και απειλες της Τουρκιας και της Ελλαδας:

"...'Το τουρκικο σεισμογραφικο Σισμικ-1... θα ανοιχτει στο Αιγαιο και θα αρχισει εργασιες στα διεθνη υδατα' δηλωσε χτες ο γενικος γραμματεας του τουρκικου επιτελειου... ειπε ακομα πως '...Αν εμποδιστουν οι εργασιες του πλοιου θα δωσουμε απαντηση χωρις κανενα δισταγμο'" **

"Η αποφαση του ΚΥΣΕΑ, ειναι οτι δεν θα επιτρεψει στο Σισμικ να προχωρησει σε σεισμικες ερευνες στο Αιγαιο. Εχουμε χρεος να προασπισουμε τα συνορα της χωρας μας, να προασπισουμε τα κυριαρχικα μας δικαιωματα. Η υφαλοκρηπιδα δεν ειναι συνορα, λεω τα συνορα και κυριαρχικα μας δικαιωματα. Δεν τα απεμπολουμε... εχουμε χρεος και απεναντι του λαου και του εθνους και της ιστοριας, να προασπισουμε με ολα τα μεσα τη πατριδα, τα συνορα μας και τα κυριαρχικα μας δικαιωματα. Και αυτη ακριβως ειναι η προθεση μας.

...Η στρατιωτικη ετοιμοτητα της χωρας μας ειναι ικανη, αυτη τη στιγμη, να δωσει πολυ σκληρο μαθημα εαν επροκειτο πραγματι να προχωρησουν σε επιθετικες τους ενεργειες οι γειτονες...

Ερωτηση δημοσιογραφου: Αν παρολα αυτα γινουν σεισμικες ερευνες απο το Σισμικ, η δικη μας αντιδραση ποια θα ειναι. Μιλαω αμεσα;

Απαντηση:...εμεις θα παρεμποδισουμε αυτη ακριβως τη δραστηριοτητα. Το "παρεμποδισουμε" οχι με λογια φυσι-

---

* Απο την ελληνικη Ελευθεροτυπια, 4/4/87.

** ΝΕΑ 28-3-87

κα..." *

Ολα αυτα δεν ηταν απλως μεγαλα λογια του Παπανδρεου αλλα πραγματικες απειλες που στηριζονταν πανω σε μια πραγματικη στρατιωτικη κινητοποιηση:

"Ολος ο ελληνικος στολος βρισκεται στο Αιγαιο.

Τα αεροπλανα της πολεμικης αεροποριας εχουν μετασταθμευσει σε προωθημενα αεροδρομια επιφυλακης

Σημιωνονται μετακινησεις χερσαιων δυναμεων στη βορεια και κεντρικη Ελλαδα και στα νησια .

Χθες δοθηκαν οδηγιες για περιορισμενη επιστρατευση." **

Τελικα η κατασταση εκτονωθηκε και ο αμεσος κινδυνος πολεμου απομακρυνθηκε προσωρινα μετα που η Τουρκια ματαιωσε την εξοδο του Σισμικ και ο Οζαλ δηλωσε: "μη βγαινετε εξω απο τα χωρικα σας υδατα για να μη βγουμε κι εμεις εξω απο τα δικα μας" ***

Ωστοσο η ψυχροπολεμικη κατασταση παραμενει. Η ατμοσφαιρα που δημιουργηθηκε στην Ελλαδα αποκαλυψε ακομη πιο καθαρα ποιος ηταν ο πραγματικος χαρακτηρας της κρισης, ποια πραγματα διακυβευονταν. Οι Ελληνες στρατοκρατες και η Ελληνικη κυβερνηση περηφανευτηκαν οτι ηταν αυτοι που ηταν ετοιμοι να αρχισουν (και να κερδισουν) τον πολεμο, αποδεικνυοντας διεθνως οτι η Ελλαδα ειναι πιο δυνατος χωροφυλακας απο τους γειτονες Τουρκους. Αυτο φαινεται στο αποσπασμα απο σχετικο αρθρο του γνωστου δημοσιογραφου Σ. Καρατζαφερη, δυο μολις μερες μετα την κριση:

"Το ελληνικο Πενταγωνο εκτιμα οτι ενας απο τους λογους που οι Τουρκοι δεχθηκαν την αμερικανικη παρεμβαση και υπεχωρησαν, ηταν, οτι:

Η Ελλαδα κινηθηκε πρωτη και ειχε την πρωτοβουλια των στρατιωτικων ενεργειων και σε μια συγκρουση θα ειχε πλεονεκτηματα. Ετσι για την Τουρκια μια "μη ηττα της Ελλαδας" ηταν πολυ πιθανη, οποτε **ο μυθος της Τουρκιας οτι ειναι ο χωροφυλακας της Ασιας κτλ κατερρεε** με τα ευκολως εννοουμενα αποτελεσματα." ****

Η "αποφασιστικοτητα" της ελληνικης κυβερνησης να συρει τον κοσμο σε πολεμο για να αποδειχτει ποιος ειναι ο "χωροφυλακας" της περιοχης διακυρηχτηκε και επισημα σε ομιλια στην Βουλη του Α. Παπανδρεου:

"... στην ελληνοτουρκικη κριση δεν μπλοφαραμε. Σε 24

---

* Απο την ομιλια του Παπανδρεου στο υπουργικο συμβουλιο που συνεδριαζε για την κριση. ΝΕΑ 28-3-87

** Τα ΝΕΑ 28-3-87

*** Ελληνικη Ελευθεροτυπια 4/4/87.

**** Αρθρο Σ. Καρατζαφερη ελληνικη Ελευθεροτυπια 30/3/87

ωρες η αεροπορια και το ναυτικο μας ηταν στις θεσεις τους. Σε 48 ωρες ηταν και ο στρατος." *

Γιατι συνεβηκε τωρα αυτη η κριση; Οι προσπαθειες να εξηγηθει με τις απεργιες στην Τουρκια δεν στεκουν απλουστατα επειδη **αυτη τη φορα** η Ελλαδα ειχε την πρωτοβουλια. Η κριση μπορει να συνδεεται με οτιδηποτε, απο το γεγονος οτι πλησιαζουν να τελειωσουν τα πετρελαια στον Πρινο και χρειαζονται αλλες γεωτρησεις, μεχρι την προσπαθεια της Τουρκιας για ενταξη στην ΕΟΚ, ή οποιεσδηποτε αμερικανοτουρκικες ή αμερικανοελληνικες διαπραγματευσεις, θεματα μυστικης διπλωματιας, ακομα και για αποπροσανατολισμο του ελληνικου εργατικου κινηματος. Μα δεν ειναι αυτο το θεμα, εκεινο που εχει σημασια ειναι η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ, ο ελληνοτουρκικος ανταγωνισμος που δεν ειναι καθολου αγνωστος.

Ξανα ο αριστερος εθνικισμος

Η "κριση του Αιγαιου" λοιπον εφερε πιο κοντα μας απο καθε αλλη φορα μετα το '74 τον κινδυνο πολεμου. Και ειναι σε τετοιες περιπτωσεις που φαινεται **στην πραξη** η σημασια των διαφορων πολιτικων αντιληψεων. Ειναι τετοιες περιπτωσεις που μπορουν να βοηθησουν να ξεπεραστει η συγχιση που δημιουργουν διαφορες πολιτικες θεσεις που εκ πρωτης οψεως φαινονται σωστες, διεθνιστικες, αριστερες:

> "Ποια ειναι η σχεση των πολιτικων γεγονοτων με την πολιτικη φιλολογια; των πολιτικων γεγονοτων με τα πολιτικα συνθηματα; της πολιτικης πραγματικοτητας με την πολιτικη ιδεολογια;... Σε εποχη... κρισης, ακομη και στους πιο καλοπιστους που παιρνουν μερος σ' αυτην, παρατηρειται πολλες φορες διασταση αναμεσα στα λογια και στα εργα. Και η μεγαλη προοδευτικη σημασια ολων των κρισεων, ακομη και των πιο σοβαρων, των πιο δυσκολων και των πιο οδυνηρων, συνισταται αναμεσα στ' αλλα, ακριβως στο οτι με θαυμαστη ταχυτητα, δυναμη και σαφηνεια, ξεσκεπαζουν και σαρωνουν τα σαθρα, εστω και καλοπροαιρετα, λογια..." **

Ετσι και η κριση του Αιγαιου εδειξε οτι η αντιληψη που βλεπει **μονο** την Τουρκια σαν ιμπεριαλιστικη (ή σαν οργανο των ιμπεριαλιστων) σε μια κριση δεν μπορουσε παρα να καταληξει στην υποστηριξη της "δικιας μας", της ελληνικης και ελληνοκυπριακης αστικης ταξης, και την "υπερασπιση της πατριδας" στον απειλουμενο αντιδραστικο πολεμο. Ξεσκεπασε, για οσους βεβαια θελουν να το δουν, δηλαδη για οσους εχουν καποιο ταξικο διεθνιστικο ενστικτο, τον πατριωτισμο των αριστερων, οσο και αν αυτος καλυπτονταν πισω απο καλοπροαιρετες διεθνιστικες διακυρηξεις.

Ηταν φυσικο στην διαρκεια και μετα την κριση συσσωμος ο Ελληνικος και ελληνοκυπριακος τυπος να παρουσιασει την Τουρκια σαν τον αδικα επιτιθεμενο και την Ελλαδα σαν τον δικαια αμυνομενο και να επιστρατευσει ολων των ειδων τα επιχειρηματα για να το αποδειξει. Τις πιο υστερικες βεβαια σωβινιστικες

---

* Κυπριακα ΝΕΑ 23/5/87

** Λενιν "Η ΣΥΓΚΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΣΟΣΙΑΛΣΩΒΙΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΕ ΑΡΙΣΤΕΡΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ" Ελληνικα Απαντα τομ. 27 σελ. 85

κραυγες τις εβγαλε πρωτα και κυρια ο Παπανδρεου, και στη Κυπρο η ΕΔΕΚ:

"Αυτες τις κρισιμες για το εθνος ωρες το σοσιαλιστικο κομμα ΕΔΕΚ, αισθανεται εντονα την αναγκη να απευθυνει προς τον αδελφο λαο της Ελλαδας μυνημα ολοψυχης και συναγωνιστικης αλληλεγγυης.

Μπροστα στην ωμη απειλη της Τουρκιας σε βαρος της ανεξαρτησιας και της εδαφικης ακεραιοτητας της Ελλαδας ο ελληνισμος ολοκληρος αναλαμβανει ομοψυχα το χρεος του που του επιτασσει η ιστορια και η συνειδηση του." *

Οσα "σωστα" και "δικαια" επιχειρηματα ομως και αν βρισκουν οι "δικηγοροι" των ελληνων αστων (οι πολιτικοι ολων ουσιαστικα των μεγαλων κομματων) για να αποδειξουν οτι ο υποθαλασσιος πλουτος του Αιγαιου ανηκει σε αυτους, αλλα τοσα μπορουν να επιστρατεψουν οι Τουρκοι αστοι για να πεισουν τους δικους τους εργαζομενους και αγροτες οτι το δικιο ειναι με το μερος τους. Ηταν ξεκαθαρα μια περιπτωση στην οποια οι επαναστατες επρεπε να πουν οτι **και οι δυο** εχουν αδικο, και κυρια να ξεσκεπασουν το αδικο **της δικιας τους** αρχουσας ταξης δειχνοντας την συνολικη διαμαχη Ελλαδας Τουρκιας για το ποιος θα ειναι το αφεντικο της περιοχης:

"στον αστο συμφερει να πασχιζει να εμπνευσει στο λαο, στους εκμεταλλευομενους, εμπιστοσυνη προς την αστικη ταξη και να προσπαθει να σκεπασει με καταλληλες φρασεις την πραγματικη ιμπεριαλιστικη πολιτικη της 'δικης του' αστικης ταξης

Μα στο σοσιαλιστη συμφερει κατι το ολοτελα διαφορετικο. Και συγκεκριμμενα: να ξεσκεπαζει ανελεπτα, μην επιτρεποντας κανενος ειδους αυταπατες, την πραγματικη πολιτικη **της 'δικης του' αστικης ταξης.**" **

Αντιθετα, και το ΑΚΕΛ και το ΚΚΕ υποστηριξαν τις πολεμικες προετοιμασιες του Παπανδρεου και καλεσαν ολους να "σταθουν στο πλευρο" της Ελληνικης Κυβερνησης:

"Η Ελλαδα δεν εχει αλλη εκλογη απο του να υπερασπιστει τα εθνικα δικαια και δικαιωματα-της. Και σ' αυτον τον αγωνα, ολοκληρος ο Ελληνικος λαος, ο Ελληνισμος σε ολο τον κοσμο, δεν μπορει παρα να βρισκεται στο πλευρο της Ελληνικης κυβερνησης" ***

Η μονη επιφυλαξη που ειχαν ηταν για τη σταση της κυβερνησης απεναντι στις αμερικανικες βασεις, το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ οι οποιοι θα εθιγαν τα ελληνικα συμφεροντα. Ζητουσαν απο τον Παπανδρεου να κρατησει πιο σκληρη σταση απεναντι τους, και να αποχωρησει απο το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ, και να διωξει τις βασεις **επειδη η Δυση θα υποστηριζε τα συμφεροντα των Τουρκων:**

---

* "ΝΕΑ" 29-3-87

** Λενιν, "Η ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ ΤΗΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ" Γεναρης 1917 Ελληνικα Απαντα τομος 30 σελ. 336, 337

*** Χαραυγη 28/3/87

"Ο γραμματεας του ΚΚΕ κ. Χ. Φλωρακης και αλλοι, θιγουν το **θεμα της λειτουργιας των αμερικανικων βασεων την ωρα της κρισεως.**

Το ΠΑΣΟΚ βεβαια δεν ειχε κανενα προβλημα να κανει λιγη "αριστερη" δημαγωγια πανω σε αυτην την τοσο εθνικιστικα βαλμενη απαιτηση τους:

Ο κ. Χαραλαμποπουλος [υπουργος Εθνικης Αμυνας] απαντα σχεδον μονολεκτικα:

Θα τις κλεισουμε..." *

Ο ιδιος ο Παπανδρεου εβγαλε και παλι τις πιο ψηλες **εθνικιστικες** "αντιιμπεριαλιστικες, αντιαμερικανικες και αντινατοικες" κορωνες, για να απειλησει και να δειξει στους κοινους συμμαχους μεχρι που μπορουσε να φτασει αν δεν υποστηριζαν την Ελλαδα:

"Δεν επιζητουμε επιδιαιτησια, αλλα σαφως θετουμε και το ΝΑΤΟ και τις Ηνωμενες Πολιτειες ενωπιον των ιστορικων τους ευθυνων. Ειναι φυσικο να απευθυνθουμε και στην Ατλαντικη συμμαχια και ειδικοτερα στις Ηνωμενες Πολιτειες και να τονισουμε οτι αυτες επωμιζονται την ευθυνη για τις εξελιξεις στο Αιγαιο διοτι οχι μονο στηριζουν, και με ανερχομενο ρυθμο, την στρατιωτικη δυναμη της Τουρκιας αλλα ανεχονται και καλυπτουν - οπως ειναι η περιπτωση του κατοχικου στρατου στη Βορεια Κυπρο - ακομα και εκνομες πραξεις της Τουρκιας.

Θα πρεπει να ειναι σαφες οτι σε περιπτωση πολεμικης εμπλοκης με την εισοδο του Σισμικ στο Αιγαιο, θα υπαρξει καταλυτικη αλλαγη και στο χωρο των Βαλκανιων, αλλα πιστευω και σε αυτο ακομη το συστημα αμυνας των Δυτικων, δηλαδη το ΝΑΤΟ. Οι επιπτωσεις θα ειναι καταλυτικες. Δεν ειναι δυνατον να δεχομεθα προσκληση, την οποια ακομη επισημα δεν εχουμε, να συζητησουμε το μελλον των στρατιωτικων σχεσεων Ελλαδας και Ηνωμενων Πολιτειων οταν υπαρχει πρασινο φως προς την Τουρκια να προχωρησει προς τα ατοπηματα τα οποια περικλειουν ενα τεραστιο κινδυνο και για την Τουρκια και για την Ελλαδα και για τα Βαλκανια, τουλαχιστον.

Και θα ηθελα επισης να πω κλεινοντας την πληροφορηση οτι ο υπουργος εξωτερικων Καρολος Παπουλιας συναντάται σημερα (χτες) με τον προεδρο της Βουλγαριας Ζιβκωφ, μεταφεροντας του ενα σοβαρο μυνημα απο μερους μου.

Οπως γνωριζετε, υπαρχει συμφωνια μη επιθεσεως, η οποια επιβαλλει αυτη την ωρα, την παραδοση ενος τετοιου μυνηματος." **

Ποια ειναι η ουσια αυτων των δηλωσεων και της πολιτικης του Παπανδρεου; Ειναι μια ακομα εφαρμογη της πολυδιαφημισμε-

---

* ελληνικη Ελευθεροτυπια 30/3/87

** Κυπριακα "ΝΕΑ" 28-3-87, απο την ομιλια του Παπανδρεου στο υπουργικο συμβουλιο

νης "πολυδιαστατης εξωτερικης πολιτικης του ΠΑΣΟΚ" που δεν σημαινει τιποτα παραπανω απο την χρησιμοποιηση των ιμπεριαλιστικων αντιθεσεων των μεγαλων δυναμεων, κυρια της Αμερικης και της Ρωσσιας, για να πετυχει οτι περισσοτερο μπορει για την ελληνικη αστικη ταξη. Αν εχει απο διπλα το ΚΚΕ (και αλλους, ακομα πιο "αριστερους") για να παρουσιαζει αυτο το βρωμικο παιχνιδι σαν αριστερη και αντιιμπεριαλιστικη πολιτικη, τοσο το καλυτερο γι' αυτον. Ουτε ειναι ο μονος ή ο πρωτος που το κανει, αρκει καποιος να σκεφτει τις διαδοχικες εναλλαγες των συμμαχιων της Αιγυπτιακης αρχουσας ταξης, ή να θυμηθουμε ολες τις μανουβρες του "αντιιμπεριαλιστη" Μακαριου.

Ποιο ειναι το "αντιιμπεριαλιστικο" περιεχομενο της πολιτικης που ζηταει κλεισιμο των αμερικανικων βασεων, και την εξοδο απο το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ **με την ευκαιρια μιας ελληνοτουρκικης κρισης;** Αντι να καταπολεμα ενισχυει και χρησιμοποιει τις εθνικιστικες προκαταληψεις της εργατικης ταξης, την επιθυμια της να κερδισει η "δικια μας" πατριδα, που στην ουσια σημαινει να κερδισει η "δικια μας" ιμπεριαλιστικη αστικη ταξη στην διαμαχη της με τον γειτονικο ιμπεριαλιστη. Παραδειγμα η σταση του ΚΚΕ:

> "...η συμμετοχη της χωρας μας στην ΕΟΚ τουτη τη στιγμη με δοσμενη την επιθετικοτητα του τουρκικου ιμπεριαλισμου που ενισχυεται απο τους αμερικανους ειναι εξ αντικειμενου ενα εμποδιο, για την **υποθεση της Ελλαδας**." *

Μπορει αραγε κανεις να ειναι μισος αντιιμπεριαλιστης, ιδιαιτερα οταν το μισο που "ξεχνα" ειναι ο ιμπεριαλισμος της "**δικιας του**" αστικης ταξης; Ειναι πραγματι αντιιμπεριαλιστικο το να ειμαστε αντιθετοι στους ξενους μικρους ή μεγαλους ιμπεριαλιστες δηλωνοντας οτι αυτο ωφελει την "δικη μας" πατριδα, που η αρχουσα ταξη της ειναι και αυτη ιμπεριαλιστικη; Οχι, ειναι απλα μια αγαπητη στους σοσιαλπατριωτες πολιτικη, αυτη που ο Λενιν ονομαζε οπως ειδαμε "διεθνισμο προς εξαγωγη", ή, σ' αυτη την περιπτωση, αντιιμπεριαλισμο προς εξαγωγη.

Ο μονος τροπος να ειμαστε ειλικρινα αντιιμπεριαλιστες ειναι να στρεφομαστε **πρωτα και κυρια** εναντια στον ιμπεριαλισμο της "δικιας μας" αρχουσας ταξης, να καταγγελουμε πρωτα και κυρια τις πολεμικες ετοιμασιες και τον μιλιταρισμο της "δικιας μας" αρχουσας ταξης, και σε συνδιασμο με αυτο να ζηταμε να φυγουν οι αμερικανικες βασεις κλπ. Οχι να ζηταμε να φυγουν επειδη ταχα εξυπηρετουν τα συμφεροντα των εχθρων "μας" αλλα αντιθετα επειδη η "δικια μας" αρχουσα ταξη τις χρησιμοποιει για να εξυπηρετησει τα συμφεροντα της "πατριδας μας", δηλαδη την κυριαρχια και την επεκτατικοτητα της.

Γραφαμε στην αρχη του κεφαλαιου οτι θα ασχολουμασταν ιδιαιτερα με την κριση του Μαρτη του '87, για να δουμε μεχρι που φτανει ο διεθνισμος στην κυπριακη αριστερα. Και αναφερθηκαμε στην "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ". Τωρα θα ξαναασχοληθουμε πιο λεπτομερειακα με αυτην, ξεκινωντας ομως απο την αντιστοιχη οργανωση της στην Ελλαδα, το "ΞΕΚΙΝΗΜΑ". Και αυτο για δυο λογους, πρωτα επειδη ηταν πιο κοντα στην κριση και ετσι ειχε μεγαλυτερη σημασια η σταση τους, και δευτερο επειδη αυτο για το οποιο η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" παλευει στην νοτια Κυπρο, δηλαδη για μια "αριστερη κυβερνηση", στην Ελλαδα

---

* Ριζοσπαστης 4/4/87

ειναι πραγματικοτητα απο το '81. Ποιο ηταν το αποτελεσμα αυτης της πραγματικοτητας πανω στην σταση του "Ξεκινημα";

Εκαναν και αυτοι ακριβως το ιδιο "κολπο" με το ΚΚΕ, προσπαθησαν δηλαδη να χρησιμοποιησουν τις εθνικιστικες προκαταληψεις και φοβιες του κοσμου για να προωθησουν προοδευτικα αιτηματα οπως το εξω απο το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ, και το εξω οι Αμερικανικες βασεις. Ας δουμε πως αρχιζει η προκυρηξη του "ΞΕΚΙΝΗΜΑ" που βγηκε αμεσως μετα την κριση: *

"ΕΞΩ ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ
ΕΞΩ ΤΩΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΝΑΤΟ
ΚΑΤΩ Η ΧΟΥΝΤΑ ΤΟΥ ΕΒΡΕΝ

Η εξοδος του ΣΙΣΜΙΚ στο Αιγαιο **πυροδοτησε ξανα** μια επικινδυνη κατασταση στις σχεσεις Ελλαδας-Τουρκιας. Γιατι ομως **η χουντα του Εβρεν προχωρησε τωρα σ'αυτο το βημα;...**

Ειναι σιγουρο οτι η τουρκικη αστικη ταξη μπροστα στη βαθεια κριση της οικονομιας της (...) **εχει βλεψεις** κι ελπιδες για οικονομικη εκμεταλλευση καποιων, πιθανων κοιτασματων πετρελαιου ή αλλων πρωτων υλων, που ισως υπαρχουν στο Αιγαιο.

Ωστοσο, η κυρια αιτια αυτη τη στιγμη ειναι η κρισιμη πολιτικη κατασταση μεσα στη Τουρκια και ο κινδυνος καταρρευσης της χουντας μπρος στο οικονομικο αδιεξοδο και τωρα την αντισταση του τουρκικου λαου. Εκτος απο τον ηρωικο αγωνα των Κουρδων, αυτες τις μερες εχει ξεσπασει στην Τουρκια το μεγαλυτερο απεργιακο κυμα απο την εγκαθιδρυση της χουντας...

Η χουντα του Εβρεν, **οξυνοντας τις σχεσεις** με την Ελλαδα... επιχειρει να αποπροσανατολισει σε εθνικιστικα καναλια του αγωνες του τουρκικου λαου για την ανατροπη της..."

Οι βασικες παραδοχες της προκυρηξης ειναι οτι εκεινος που δημιουργει, και μαλιστα "ξανα", "επικινδυνη κατασταση στις σχεσεις Ελλαδας-Τουρκιας" ειναι η **Τουρκια**, οτι ειναι οι "βλεψεις της τουρκικης αστικης ταξης" που οδηγουν τις δυο χωρες μπροστα στον κινδυνο πολεμου.

Ετσι η προκυρηξη του "Ξεκινημα" πληροφορει τους Ελληνες εργαζομενους οτι η Ελλαδα βρισκεται απροκλητα μπροστα σε μια σοβαρη απειλη απο μερους της τουρκικης αστικης ταξης: οτι η Τουρκια επιτιθεται αποτελεσματικα, η Ελλαδα αμυνεται - αλλα οχι αποτελεσματικα, οπως παραπονιεται παρακατω:

"Η οξυνση του προβληματος **που υποχρεωσε την κυβερνηση να** κανει μια σειρα ενεργειες (σταματημα της λειτουργιας της βασης της Ν. Μακρης και απειλη για θεαματικες αλλαγες στα βαλκανια) αποδειξε...οτι ουτε η **εθνικη ανεξαρτησια, ουτε η ειρηνη κατοχυρωνεται με συμβιβασμους στα πλαισια του ΝΑΤΟ και με τις βασεις.** Οτι ειχε δικιο το εργατικο κινημα που απαιτουσε και απαιτει να φυγουν οι βασεις, να φυγουμε απο το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ, πριν

---

* Ολη η προκυρηξη υπαρχει στα παραρτηματα.

ξεσπασουν κρισιμα γεγονοτα και ειναι τοτε αργα. Γιατι ποιος πραγματικα πιστευει οτι η βαση της Ν. Μακρης σταματησε να λειτουργει, απο την στιγμη που κανεις δεν μπορει να τους ελεγξει.

Ετσι **δεν αρκουνε τωρα πια οι απειλες.** Χρειαζεται ΑΜΕΣΗ αποφαση για την απομακρυνση των βασεων και την αποχωρηση απο το ΝΑΤΟ..."

Για το "Ξεκινημα" λοιπον η κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ "υποχρεωνεται" να κανει καποιες "ενεργειες" και καποιες "απειλες", οχι βεβαια επειδη ειναι και αυτη επεκτατικη και ιμπεριαλιστικη οπως η Τουρκια, αλλα για να προστατεψει την "εθνικη ανεξαρτησια" και την "ειρηνη" που απειλουνται **απο την Τουρκια.** Και το προβλημα του "Ξεκινημα" ειναι οτι αυτα "δεν αρκουν"!

Δηλαδη το "Ξεκινημα" επικαλειται την υποτιθεμενη διαθεση του Παπανδρεου να προστατεψει την ειρηνη και την "εθνικη ανεξαρτησια" για να ζητησει περισσοτερα και αποτελεσματικοτερα μετρα απο τον Παπανδρεου για την αντιμετωπιση της Τουρκιας, εκεινου που απειλει αυτη την ειρηνη. Με αλλα λογια συγκαλυπτει την πραγματικοτητα, οτι οπως οι Τουρκοι αστοι ετσι και η κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ και οι Ελληνες αστοι θελουν "ειρηνη" μονο εφοσον αυτη θα ειναι "υπερ της Ελλαδας", αλλοιως δεν θα διστασουν να κανουν πολεμο αν θεωρησουν οτι τους συμφερει. Στηριζει ετσι την δημαγωγια του Παπανδρεου οταν αυτος δηλωνει:

> "Θα ηθελα να απευθυνθω προς τον Ελληνικο λαο, να τον διαβεβαιωσω οτι στα εξι σχεδον χρονια στα οποια κυβερναμε τη χωρα με τη δικη του ψηφο καναμε παν το δυνατο να διαφυλαξουμε την ειρηνη. Και οχι μονο σε παγκοσμια κλιμακα (αναφερομαι στην πρωτοβουλια των εξι) αλλα και στη περιοχη. Φερθηκαμε **υπευθυνα και σε καμια περιπτωση προκλητικα** απεναντι στη Τουρκια. Αλλα εχουμε χρεος και απεναντι του λαου και του εθνους και της ιστοριας, να προασπισουμε με ολα τα μεσα τη πατριδα, τα συνορα μας και τα κυριαρχικα μας δικαιωματα. Και αυτη ακριβως ειναι η προθεση μας." *

Οσο για την "αμεση αποφαση για την απομακρυνση των βασεων και την αποχωρηση απο το ΝΑΤΟ" οταν αυτα λεγονται **σε σχεση με την Ελληνοτουρκικη διαμαχη**, υπαρχει μια κλασικη διατυπωση του Λενιν για παρομοιες πολιτικες που προωθουν προοδευτικα αιτηματα στηριγμενοι σε αντιδραστικες προκαταληψεις των μαζων:

> " ...Ο Γιουνιους θελησε, οπως φαινεται... να αρχισει την εφαρμογη του επαναστατικου προγραμματος απο την **'πιο βολικη' 'δημοφιλη' ευπροσδεκτη για τους μικροαστους ακρη. Κατι σαν ενα σχεδιο 'να ξεγελασει την ιστορια', να ξεγελασει τους φιλισταιους.** Μοιαζει να λεει, σιγουρα, κανεις δεν θαταν εναντια σε εναν καλυτερο τροπο αμυνας της αληθινης πατριδας: και η αληθινη πατριδα ειναι η μεγαλη γερμανικη δημοκρατια, η καλυτερη αμυνα ειναι η πολιτοφυλακη, η διαρκης Βουλη κτλ. Και οταν

---

* Κυπριακα "ΝΕΑ" 28-3-87, ομιλια Παπανδρεου στο υπουργικο συμβουλιο.

ψηφιστει μια φορα ενα τετιο προγραμμα θα οδηγουσε ταχα μονο του στο επομενο σταδιο: στη σοσιαλιστικη επανασταση.

Ειναι πιθανο οτι παρομοιοι συλλογισμοι καθορισαν συνειδητα ή μισοσυνειδητα την τακτικη του Γιουνιους. Ουτε λογος οτι ειναι λαθεμενοι..." *

Το διωξιμο των βασεων και η εξοδος απο το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ **μπροστα στο "κινδυνο απο την Τουρκια"**, αν δεν ειναι προσπαθεια "ξεγελασματος της ιστοριας" και των πατριωτων μικροαστων, ειναι κατι ακομα χειροτερο. Ειναι σοσιαλπατριωτικη πολιτικη, αμυντισμος, υποστηριξη της "δικης μας" αστικης ταξης απεναντι στους εχθρους της, καλυμμενη με προοδευτικα συνθηματα.

Αν και φαινεται να υπαρχει μεγαλη διαφωνια αναμεσα σε δεξιους και αριστερους στο θεμα της αποχωρησης απο το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ και του διωξιματος των βασεων στην πραγματικοτητα η διαφορα αυτη δεν ειναι τοσο ριζικη. Αν για τους δεξιους η αντιμετωπιση της Τουρκιας πετυχαινεται καλλιτερευοντας τις σχεσεις με την Δυση, για τους αριστερους πατριωτες αυτο πετυχαινεται σπαζοντας τις σχεσεις με την Δυση, που θεωρουνται **επικινδυνες για την "Ελλαδα" επειδη ταχα υποστηριζει τα συμφεροντα της Τουρκιας**. Αλλα **ολοι συμφωνουν** και μαλιστα χωρις συζητηση, οτι η Ελλαδα εχει δικιο και η Τουρκια αδικο. Ο **στοχος** ειναι για ολους ο ιδιος, να κερδισει η Ελλαδα και να χασει η Τουρκια και η διαφωνια τελικα ειναι μονο στο πως πετυχαινεται αυτο.

Τελικα, μαζι με ολους τους αλλους αποκρυβει και το "Ξεκινημα" οτι ηταν η ελληνικη κυβερνηση σ' αυτην την περιπτωση που ξεκινησε την κριση και απειλησε με πολεμο. Οσο αριστερη και αν φαινεται η καταγγελια του ΝΑΤΟ και της ΕΟΚ, εκεινο που ειχε σημασια στην **συγκεκριμμενη περιπτωση** δεν ηταν το ΝΑΤΟ και η ΕΟΚ αλλα το που ριχνει κανεις το φταιξιμο, πως χαρακτηριζει το τι συμβαινει. Και αυτο που μενει απο την προκυρηξη ειναι οτι τα γεγονοτα του Αιγαιου ηταν μια απειλη **απο την Τουρκια** εναντια στην ειρηνη και την "εδαφικη ακεραιοτητα" της Ελλαδας.

Και ολα αυτα αφου προηγουμενα εχει πει ολα τα δυνατα (που τα λεν και οι ελληνες αστοι εξαλλου) εναντιον της τουρκικης χουντας, ενω οι επαναστατες πρεπει πρωτα και κυρια να ξεσκεπασουν την επιθετικοτητα της δικιας τους αστικης ταξης:

"... ο συγγραφεας αυτος κανει τωρα ακριβως εκεινο που πρεπει να κανει ενας σοσιαλδημοκρατης. Κανει κριτικη στην κυβερνηση της χωρας του, ξεσκεπαζει την αστικη της ταξη, βριζει τους υπουργους της. Οι σοσιαλιστες ομως που ασχολουνται **με το ξεσκεπασμα και το ρεζιλεμα των υπουργων και της αρχουσας ταξης αλλης χωρας**, αφοπλιζονται ετσι απεναντι στην κυβερνηση της χωρας τους, και

---

* Λενιν "Για την Μπροσουρα του Γιουνιους" ελληνικα Απαντα τομ. 30 σελ. 16. Στην παραγραφο αυτη ενα μερος της εχει μεταφρασθει κατα λεξη απο τα Αγγλικα απαντα, τομος 22 σελ. 319, γιατι η ελληνικη μεταφραση συγχιζει το νοημα.

εκπληρωνουν τον ρολο αστων συγγραφεων" *

Και το "Ξεκινημα" εκει ακριβως καταληγει, να "αφοπλιζεται απεναντι στην κυβερνηση της χωρας του", και να διαβεβαιωνει, εκ μερους των εργαζομενων μαλιστα, οτι παραμενει πιστο σε αυτην, εναντια στους εχθρους της:

> "**Οι εργαζομενοι στηριζουν την κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ εναντια στις ΗΠΑ και στην χουντα του Εβρεν.** Ομως η πολιτικη της κυβερνησης υπονομευει αυτη τους τη διαθεση."

Οσες αλλες αριστερες αντιπολεμικες και διεθνιστικες γενικοτητες και αν υπαρχουν στην υπολοιπη προκυρηξη, εκεινα που εχουν σημασια ειναι τα συγκεκριμμενα μετρα που προτεινει, η σταση που κρατα απεναντι στο ποιος φταιει στην συγκεκριμμενη κριση, και το τι προτεινει στην εργατικη ταξη, **στην συγκεκριμμενη κριση παντα.** Το "στηριζουν την κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ εναντια στις ΗΠΑ και στην χουντα του Εβρεν", τη στιγμη που απειλειται πολεμος, δεν μπορει παρα να σημαινει **μονο ενα πραγμα:** οτι σε περιπτωση που ξεσπα τελικα ο πολεμος, το "Ξεκινημα", παρα τις οποιεσδηποτε αντιρρησεις του και τα διεθνιστικα του καλεσματα, θεωρει οτι οι εργαζομενοι θα πολεμησουν για "την κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ" εναντια στις "ΗΠΑ και την χουντα του Εβρεν", θα "υπερασπισθουν την πατριδα". Και αυτο ειναι που εχει σημασια:

> "Σχετικα με το συνδιασμο της 'υπερασπισης της πατριδας' (δηλαδη της υπερασπισης των ληστειων της αστικης ταξης) με τη φρασεολογια για σοσιαλισμο, διεθνισμο, ελευθερια των λαων κτλ., ο Βαντερβελντε, ο Ρενοντελ... [δεξιοι σοσιαλπατριωτες] δεν υστερουν καθολου απο τον... Καουτσκυ... ["αριστερος" σοσιαλπατριωτης] **Η πραγματικη διαφορα αρχιζει ακριβως απο την πληρη αρνηση της υπερασπισης της πατριδας στο σημερινο πολεμο...**" **

Δεν ειναι καθολου τυχαιο που το "Ξεκινημα" δεν ειπε κατι σαν το "οι ελληνες εργαζομενοι στηριζουν την πατριδα τους εναντια στον εχθρο, την Τουρκια", παρολο που το νοημα θα ηταν **ακριβως το ιδιο.** Εκεινο που δινει ενα "αριστερο" καλυμα σε αυτο που ουσιαστικα ειναι υποστηριξη της υπερασπισης της πατριδας στο σημερινο αντιδραστικο πολεμο ειναι το οτι απο τη μια υπαρχει "η κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ", δηλαδη μια "σοσιαλιστικη" κυβερνηση, εστω και οχι τοσο καλη οσο θα ηθελε το "Ξεκινημα", και απο την αλλη οι "ΗΠΑ και η χουντα του Εβρεν", ο ιμπεριαλισμος και η διχτατορια.

Για οσους ελληνες ή ελληνοκυπριους θα ειχαν την διαθεση να παρασυρθουν απο αυτο, τους προτεινουμε μια υποθετικη σκεψη: Αν το 1974 στην Τουρκια του εξισου "σοσιαλιστη" Ετζιεβιτ υπηρχε και η αντιστοιχη με το "Ξεκινημα" οργανωση, τοτε λογικα αυτη θα αντιμετωπιζε το πραξικοπημα, την πρωτη εισβολη στην Κυπρο και την απειλη πολεμου με την Ελλαδα με μια παρομοια προταση: "Οι εργαζομενοι στηριζουν την κυβερνηση του Ετζιεβιτ εναντια στις ΗΠΑ και στην χουντα του Ιωαννιδη".

---

* Λενιν, Ελληνικα Απαντα τομ. 26 σελ. 31

** Λενιν, "Ο ΟΠΠΟΡΤΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΧΡΕΩΚΟΠΙΑ ΤΗΣ ΙΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ" Ελληνικα Απαντα τομος 27 σελ. 110

Αυτο που τελικα εχει να προτεινει το "Ξεκινημα" σαν λυση του προβληματος δεν ειναι η αντιπολεμικη κινητοποιηση εναντια στον **σημερινο** κινδυνο πολεμου της ελληνικης εργατικης ταξης, εναντια στις πολεμικες προετοιμασιες της δικιας της κυβερνησης, αλλα... τον σοσιαλισμο:

> "η ηγεσια του ΚΚΕ περιοριστηκε απλα να καλεσει την κυβερνηση να διωξει τις βασεις. Υποστηριξε τις πολεμικες προετοιμασιες και τα εθνικιστικα κυρηγματα της κυβερνησης. **Δεν βαζει καθολου το κυριαρχο που ειναι η παλη για το Σοσιαλισμο.** Γιατι μονο αν οι Ελληνες και οι Τουρκοι εργατες γκρεμισουν τον καπιταλισμο θα βαλουν τις βασεις για πραγματικη ειρηνη στην περιοχη... πρεπει να παρουμε την τυχη μας στα χερια μας. Να απαιτησουμε και να παλεψουμε για την απαλλοτριωση της περιουσιας της εκκλησιας και του 'βασιλια'. Για την κοινωνικοποιηση των 200 μεγαλυτερων επιχειρησεων που ελεγχουν το 80% της οικονομιας και στο σοσιαλιστικο σχεδιασμο της κατω απο την διοικηση και τον ελεγχο των ιδιων των εργατων..."

Φυσικα, το "Ξεκινημα" καταδικαζει τον πολεμο και τον εθνικισμο σε πολλα σημεια της προκυρηξης. Ετσι και αλλοιως ομως ουτε οι αστοι δεν λενε οτι ειναι υπερ του πολεμου. Το ζητημα ειναι αλλο: αν υπαρχουν καθαρα διατυπωμενα "η πληρη αρνηση της υπερασπισης της πατριδας" και η καταγγελια **ειδικα** της δικιας μας αστικης ταξης, αν ριχνει δηλαδη το βαρος στο ρολο της δικιας μας αστικης ταξης για τον πολεμο που μας απειλει.

Αντιθετα εκεινο που κυριαρχει ειναι οτι ο αντιτουρκισμος εμφανιζεται σαν αντιφασιστικη αντιιμπεριαλιστικη σταση και καθηκον. Το μυνημα που μενει τελικα απο την προκυρηξη ειναι οτι η ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ (που το μονο κακο της ειναι οτι αυτα που κανει "δεν αρκουνε" για να "κατοχυρωσουν" την "εθνικη ανεξαρτησια" και την "ειρηνη") απειλειται απο την (φιλοπολεμη, αρπαχτικη, υποστηριζομενη απο τους Αμερικανους) τουρκια του ΔΙΚΤΑΤΟΡΑ ΕΒΡΕΝ και οι ελληνες εργαζομενοι εχουν καθηκον να την "στηριξουν" εναντια στη χουντα του Εβρεν και τις ΗΠΑ.

Αντιστοιχες καταγγελιες της τουρκικης χουντας και ριξιμο των ευθυνων σε αυτην συνανταμε και στην σταση της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ" στο αρθρο της για την κριση του Μαρτη του '87, στην εφημεριδα της που βγηκε μετα την κριση:

> "Ο εθνικισμος ειναι θανασιμος εχθρος του εργατικου κινηματος. Η αστικη ταξη το καταλαβαινει πολυ καλα ... Στρεφοντας τους εργατες εναντια στον 'εξωτερικο εχθρο', τους στρεφει ταυτοχρονα μακρυα απο τα πραγματικα τους προβληματα, μακρυα απο επαναστατικες σκεψεις. Αυτη τη φορα η αποπειρα της Τουρκικης στρατιωτικης εξουσιας επεσε στο κενο. Ακομη χειροτερα γι'αυτους, δεν καταφεραν να πετυχουν τιποτα απο την 'αναμετρηση'. Επαιξαν με την ζωη χιλιαδων εργατων, διακινδυνεψαν τον πολεμο, χωρις να μπορουν να προσφερουν τιποτε στις Τουρκικες μαζες..
>
> Ειναι ακριβως την Τουρκικη εργατικη ταξη που θαπρεπε ναχει στο νου μια σοσιαλιστικη κυβερνηση στην Ελλαδα. **Η καλυτερη αμυνα εναντια στο πολεμο με την Τουρκια θα ηταν η αντιθεση του τουρκικου προλεταριατου**

στον πολεμο...ειναι η εθνικιστικη αντιμετωπιση του θεματος απο την κυβερνηση Παπανδρεου που την αδρανοποιει και που σπρωχνει την τουρκικη εργατικη ταξη στην αγκαλια της αρχουσας στρατιωτικης κλικας και του Οζαλ." *

Το μυνημα, παρα τις πολλες αναφορες στον διεθνισμο και τα αναθεματα στον εθνικισμο, ειναι και εδω το ιδιο. Η χουντα της Τουρκιας επιτιθεται απροκλειτα στην Ελλαδα, της οποιας ομως η σοσιαλιστικη κυβερνηση "αντεδρασε" (προσοχη, δεν προκαλεσε η ιδια, μονο "αντεδρασε") εθνικιστικα. Το συμπερασμα που βγαινει ειναι και σε αυτη την περιπτωση οτι ο κινδυνος ενος Ελληνοτουρκικου πολεμου προερχεται μονο απο την πλευρα της Τουρκιας. Τι αλλο μπορει να σημαινει "η καλυτερη αμυνα εναντια στο πολεμο με την Τουρκια θα ηταν η αντιθεση του τουρκικου προλεταριατου στον πολεμο". Αν αναγνωριζοταν οτι εξισου υπαρχει κινδυνος προκλησης πολεμου και απο την μερια της Ελλαδας θα επρεπε τοτε το πιο πανω αποσπασμα να ηταν "η καλυτερη αμυνα εναντια στο πολεμο με την Τουρκια θα ηταν η αντιθεση του Ελληνικου και ελληνοκυπριακου προλεταριατου στον πολεμο" μια και σαν ελληνοκυπριακη εφημεριδα απευθυνεται στην ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη, μια και σε αυτην κυρια μπορει και πρεπει να απευθυνθει για να της προτεινει δραση με την οποια θα αποφυγει τον πολεμο.

Ουτε ομως και η καταληξη του αρθρου της "Σοσιαλιστικης Εκφρασης" διαφερει απο την καταληξη της προκυρηξης του "Ξεκινημα":

"Η μοναδικη διεξοδος ειναι η καταληψη της εξουσιας απο την εργατικη ταξη και η καταργηση των συνορων στα πλαισια μιας σοσιαλιστικης ομοσποδιας Ελλαδας-Τουρκιας."

Οταν ομως δεν βρισκομαστε σε προεπαναστατικη ή επαναστατικη περιοδο, το συνθημα του σοσιαλισμου δεν λεει απο μονο του τιποτα, ειναι μονο κατι σαν μια ευχη που **δεν δινει συγκεκριμμενη προοπτικη για δραση** στην εργατικη ταξη για το πως θα αντιμετωπισει την **συγκεκριμμενη κριση.** Αυτη η κακια συνηθεια ("ολα θα τα λυσει ο σοσιαλισμος") δεν ειναι καινουργια στο εργατικο κινημα:

"Ο 'σοσιαλισμος' γενικα, σαν σκοπος, σε αντιπαραθεση με προς τον καπιταλισμο (ή ιμπεριαλισμο),αναγνωριζεται σημερα οχι μονο απο τους καουτσκιστες και τους σοσιαλσωβινιστες, αλλα και απο πολλους αστους κοινωνικους πολιτικους. Τωρα ομως δεν προκειται για τη γενικη αντιπαραθεση δυο κοινωνικων συστηματων, αλλα για το συγκεκριμενο σκοπο της συγκεκριμενης 'επαναστατικης μαζικης παλης' εναντια σ'ενα συγκεκριμενο κακο, δηλαδη εναντια στη σημερινη ακριβια, **στο σημερινο κινδυνο πολεμου**, ή στο τωρινο πολεμο." **

Πουθενα στο αρθρο της "Σοσιαλιστικης Εκφρασης" και στην προκυρηξη του "Ξεκινημα" δεν υπαρχουν καποιες προτασεις για μια συγκεκριμμενη αντιδραση στον σημερινο κινδυνο πολεμου.

---

* "Σοσιαλιστικη Εκφραση" Απριλης-Μαης '87 αρ. 167

** Λενιν "ΘΕΜΕΛΙΑΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ" Ελληνικα Απαντα τομ. 30 σελ. 214

Και ομως υπηρχαν τροποι να μην παραδοθει η επαναστατικη αριστερα στον πατριωτισμο. Ετσι στις μερες της κρισης (30 Μαρτη) οργανωθηκε στην Αθηνα αντιπολεμικη διαδηλωση απο αριστερες οργανωσεις, την ΟΣΕ την ΟΚΔΕ και την ΣΟΕ (μονο τρεις δυστυχως) με συνθημα "Ο ΕΧΘΡΟΣ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΑΣ ΤΗΝ ΧΩΡΑ", και κυκλοφορησαν προκυρηξεις και αφισιες με το ιδιο συνθημα.

Για να φανει η διαφορα αναμεσα στην πραγματικη διεθνιστικη πολιτικη και στον αριστερο πατριωτισμο που κρυβεται πισω απο αφηρημενες "διεθνιστικες" διακυρηξεις, θα αντιγραψουμε την **αρχη** της προκυρηξης της ΟΣΕ για να δουμε πως αντι να καταγγελουν την τουρκικη χουντα και την τουρκικη επεκτατικοτητα, καταγγελουν τις ευθυνες της "δικιας τους" αρχουσας ταξης.

> "**Η κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ** με την ενεργητικη υποστηριξη και ομοφωνια ολων των κοινοβουλευτικων κομματων μας εφερε στο χειλος ενος πολεμου με την Τουρκια..."

Και οπως εξηγουν αμεσως παρακατω, υπαρχει αμεση αναγκη να γινουν αυτες οι καταγγελιες απο τους επαναστατες, διοτι **ολοι οι υπολοιποι** προωθουν μια πολυ καλοστημενη απατη σε βαρος της εργατικης ταξης:

> "Οσο και αν οι **φυλλαδες προσπαθουν να ζωγραφισουν την κυβερνηση και την ελληνικη πολεμικη μηχανη σαν αθωα περιστερα που αμυνεται απεναντι στις επεκτατικες βλεψεις της Αγκυρας,** η αληθεια ειναι οτι η ελληνικη αρχουσα ταξη διεκδικει πεισματικα, βημα-βημα, το ρολο της πιο σημαντικης δυναμης στην περιοχη, ειναι αποφασισμενη να παλεψει με νυχια και με δοντια, για να μην αφησει στους Τουρκους ομολογους τους την αποκλειστικοτητα στο ρολο του τοπικου χωροφυλακα"

Ολη η προκυρηξη (υπαρχει στα παραρτηματα) ασχολειται πρωτα με το να δειξει την ευθυνη της "δικιας τους" κυβερνησης και για την συγκεκριμμενη κριση και γενικοτερα στην ελληνοτουρκικη διαμαχη, δευτερο να καταγγειλει την καλοστημενη απατη που θελει την "δικια τους" πατριδα να εχει δικιο και τον "εχθρο" αδικο, και τριτο καλει να συνεχιστει ο **σημερινος** ταξικος αγωνας, δηλαδη καλει για παλη εναντια στο σταματημα των απεργιων που προωθηθηκε απο τους αριστερους πατριωτες μπροστα στον "εθνικο κινδυνο".

ΤΟ ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΥ

Ο χαρακτηρισμος των εχθρων της "δικιας μας" αστικης ταξης σαν ιμπεριαλιστες, ενω συγχρονως αγνοειται και αποσιωπαται η εξισου ιμπεριαλιστικη φυση και πραξεις της "δικιας μας" αστικης ταξης, ειναι η πιο συνηθισμενη δικαιολογια του αριστερου εθνικισμου. Αυτη η πολιτικη, οσο και αν κρυβεται πισω απο αριστερα και αντιιμπεριαλιστικα συνθηματα, οταν εμφανιστει μια σοβαρη κριση οπως αυτη του Αιγαιου το Μαρτη του 1987 οδηγειται σε αδιεξοδο επειδη η μονη προοπτικη που δινει στο εργατικο κινημα ειναι το δεσιμο του στις επιδιωξεις της αστικης "του" ταξης, στην προσπαθεια να νικηθει ο (ξενος) ιμπεριαλισμος.

Εδω θα ασχοληθουμε με μερικες αλλες αντιληψεις που υπαρχουν κυρια στον ελληνοκυπριακο αριστερο χωρο και ενω μοιαζουν

αριστερες και διεθνιστικες οδηγουν παλι σε αδιεξοδο, ειτε επειδη κρυβουν τα **πραγματικα** προβληματα ειτε επειδη δεν μπορουν να οδηγησουν σε συγκεκριμενη και πειστικη διεθνιστικη προοπτικη και πραξη. Το αποτελεσμα τους ειναι να δινουν και "αριστερο", "δημοκρατικο" και "προοδευτικο" καλυμα στις εθνικιστικες επιδιωξεις και την αντιδραστικη πολιτικη της Ελληνοκυπριακης και Ελληνικης αστικης ταξης.

ΤΑ "ΛΑΘΗ"

Την συνηθεια να χαρακτηριζει παλιες επιθετικες ενεργειες των Ε/Κ αστων σαν "λαθη" την εχει κυριως το ΑΚΕΛ. Μιλησαμε προηγουμενως για την αναγκη να γινεται διακριση αναμεσα στα "λαθη" που ειναι καποιου ειδους "ηθικα παραπτωματα" και τα λαθη τακτικης (ας θυμηθουμε το παραδειγμα του κλεφτη που ειδαμε σε προηγουμενο κεφαλαιο). Θα παρατηρησουμε ξανα οτι οι παλιες ενεργειες των ελληνοκυπριων αστων, οπως το '63-64 και στην Κοφινου το '67 δεν ηταν "ηθικα παραπτωματα" αλλα μια υπολογισμενη επιθετικοτητα που προσπαθουσε να εξυπηρετηση τα ταξικα τους συμφεροντα.

Αν παλι με τις αναφορες σε "λαθη" δεν εννοουνται ηθικα παραπτωματα αλλα λαθη **τακτικης** τα οποια οδηγησαν στην ηττα των Ελληνοκυπριων αστων το '74 τοτε σιγουρα δεν ειναι δουλεια των αριστερων να στεναχωριουνται και να κατηγορουν τους αστους οτι εκαναν "λαθη". Ο πολεμος βεβαια ηταν μια τραγωδια για ολους τους εργαζομενους, αλλα για την ηττα των ελληνοκυπριων αστων σε αυτον τον πολεμο δεν πρεπει να λυπομαστε καθολου αν ειλικρινα ευχομαστε την "ηττα της δικιας μας αστικης ταξης".

Οταν το ΑΚΕΛ κατηγορει τους Αμερικανονατοικους ιμπεριαλιστες ή την ΕΟΚ για τις βρωμοδουλειες που κανουν, ποτε δεν τις χαρακτηριζει σαν "λαθη" και πολυ σωστα, μια και αυτα ειναι αποτελεσματα της αντιδραστικης φυσης τους και των συμφεροντων τους. * Μα για το ΑΚΕΛ η "δικια μας" αστικη ταξη δεν ειναι αντιδραστικη και δεν κανει βρωμοδουλειες, ειναι "προοδευτικη" μονο που κανει "λαθη".

Μονο για εναν θεοφοβουμενο η συγχιση ή η ταυτιση του λαθους τακτικης με το ηθικο παραπτωμα και το εγκλημα ειναι φυσικη και οχι υποκριτικη. Για αυτον το ηθικο παραπτωματος και το λαθος τακτικης ταυτιζονται επειδη "ολα τιμωρουνται", ειτε σε αυτη ειτε στην "αλλη ζωη". Καθε εγκλημα για αυτον που πιστευει στην θεια δικη φερνει αναποφευκτα την τιμωρια του, αρα ειναι και λαθος τακτικης γιατι στρεφεται εναντια σε εκεινον που το κανει.

Το ΑΚΕΛ ομως οταν αναφερεται στα "λαθη" σκοπιμα συγχιζει τα ηθικα παραπτωματα με τα λαθη τακτικης διοτι ετσι κατορθωνει να εμφανιζεται και προοδευτικο, "καταδικαζοντας" κατα καποιο τροπο τα εγκληματα των ελληνοκυπριων αστων, αλλα ταυ-

---

* Χαρακτηριστικο παραδειγμα που το ΑΚΕΛ λεει αυτα τα πραγματα ειναι το παρακατω: "Αν οι ιμπεριαλιστες... μπορουσαν να 'μετανοησουν', αν συγκινουνταν το παραμικρο απο την τραγωδια και τα θυματα... **Αυτο βεβαια δεν μπορει να το περιμενει ο λαος μας. Ο ιμπεριαλισμος παραμενει ψυχρος υπολογιστης των ιδικων του συμφεροντων** και οταν ακομα καιονται οι λαοι μεσα στις φλογες που ο ιδιος αναβει" Χαραυγη 29/12/63

τοχρονα και πατριωτικο, δηλαδη να υποστηριζει τα συμφεροντα της ελληνοκυπριακης πλευρας που "βλαπτονται" απο τα "λαθη".

Οσοι ομως δεν πιστευουν στην "θεια δικη", δεν πιστευουν οτι τα εγκληματα θα τιμωρηθουν αναποφευκτα απο καποια ανωτερη δυναμη, και δεν ειναι υποκριτες και πατριωτες, πρεπει να καταγγελουν και να πολεμουν τις επιθετικες ενεργειες των "δικων τους" αστων ειτε αυτες ειναι επιτυχημενες ειτε οχι, ακομα παραπανω μαλιστα αν ειναι επιτυχημενες.

Αντιθετα το ΑΚΕΛ οσο καιρο οι επιθετικες ενεργειες και η καταπιεση των τουρκοκυπριων απο την ελληνοκυπριακη αστικη ταξη φαινονταν να πετυχαινουν τον στοχο τους τις υποστηριζε ολοψυχα, και μονο οταν αυτες οδηγησαν στην ηττα τους ανακαλυπτε οτι ηταν "λαθη".

Ισως το πιο χαρακτηριστικο παραδειγμα ειναι η σταση του ΑΚΕΛ απεναντι στην προσπαθεια του Μακαριου να αλλαξει το Συνταγμα το 1963 και στα γεγονοτα που ακολουθησαν. Πολλα χρονια μετα, το 1985, οταν πια εκεινη η προσπαθεια ειχε αποδειχθει "λαθος" τακτικης απο τα γεγονοτα, και ειχαν επισης ξεχαστει οι πραξεις του ιδιου του ΑΚΕΛ, ο Παπαιωαννου δηλωσε οτι το ΑΚΕΛ θεωρουσε "λαθος" του Μακαριου την προσπαθεια τροποποιησης του συνταγματος με τα "13 σημεια" "χωρις να ρωτηθουν οι Τ/κ" και ισχυριστηκε οτι αυτο το ειπαν ιδιαιτερως στον Μακαριο. Ο Παπαιωαννου συνοψισε την σταση που κρατησε το ΑΚΕΛ στα γεγονοτα του '63 ετσι:

> "ΕΡΩΤΗΣΗ: Στα 25 χρονια της υπαρξης του ανεξαρτητου κυπριακου κρατους σημειωθηκαν στον τοπο μας συγκλονιστικα γεγονοτα... Ποια ηταν τα πιο σημαντικα απ' αυτα και πως τ' αντιμετωπισατε;
>
> ΑΠ.: ... Αναλυτικα η θεση του ΑΚΕΛ πανω σ' ολα αυτα τα ζητηματα ηταν:
>
> α) <u>Για την αποφαση του Προεδρου Μακαριου να προχωρησει στην τροποποιηση του Συνταγματος σε 13 σημεια.</u> Αντιπροσωπεια του ΑΚΕΛ προς την οποια ο Προεδρος Μακαριος εξεδηλωσε την προθεση του για τροποποιηση του Συνταγματος τον συμβουλευσε να μη το πραξει χωρις την συγκαταθεση και της τουρκοκυπριακης πλευρας γιατι θα δημιουργουσε περιπλοκες. Και ο Μακαριος απαντησε: Η ιστορια ισως να αποδειξει οτι εχετε δικαιο." *

Αυτα ηταν τα μονα που ειχε να πει για την σταση του ΑΚΕΛ το '63 ο Παπαιωαννου σε εκεινη την συνεντευξη. Ακομα και απο μονα τους αυτα ειναι καπως παραδοξα. Οι "ιδιωτικες συμβουλες" σε αστους πολιτικους δεν μπορουν να θεωρηθουν πολιτικη πραξη για ενα αριστερο κομμα. Οταν ομως περασαν δυο χρονια χωρις να τους χεσει κανεις για αυτη την δηλωση του Παπαιωαννου, ξεθαρεψαν και η "ιδιαιτερη συμβουλη" προς τον Μακαριο μετατραπηκε σε "καθαρη εγγραφη διαφωνια" και μαλιστα με την ιδια την υποβολη των 13ων σημειων και οχι πια για το αν επρεπε "να συγκατατεθουν και οι τουρκοκυπριοι":

> "... η 'Σημερινη'... επιρριπτει την κυρια ευθυνη

---

* Συνεντευξη του Γ.Γ. του ΑΚΕΛ Ε. Παπαιωαννου - ΑΚΕΛ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΛΑΟ. Εκδοση Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, Λευκωσια 1985

για ο,τι συνεβηκε στην Κυπρο απο το 1960 μεχρι το 1984 στο ΑΚΕΛ. Γραφει:

> 'ΤΟ ΑΚΕΛ συγκυβερνησε ολα αυτα τα χρονια απο το 1960 μεχρι το 1984...'
>
> Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ειναι τοσο εκπληκτικος που καταντα απιστευτος... Ποτε συγκυβερνησε **επι Μακαριου**, δηλαδη απο το 1960 μεχρι το 1977, το ΑΚΕΛ;...
>
> ΠΟΤΕ απο το 1960 και μετα, η ηγεσια της Δεξιας που βρισκονταν στην εξουσια, ακουσε τις αποψεις του ΑΚΕΛ; **Το 1963 το ΑΚΕΛ καθαρα και με εγγραφα του διαφωνησε με την υποβολη των 13 Σημειων.** Το 1967...
>
> ΟΧΙ μονο λοιπον το ΑΚΕΛ δεν συγκυβερνησε ποτε στην ιστορια της Κυπριακης Δημοκρατιας, αλλα ουτε οι γνωμες του, που η πορεια των γεγονοτων απεδειξε ποσο σωστες ηταν, παιρνονταν υποψη." *

Σημερα λοιπον το ΑΚΕΛ ισχυριζεται οτι οχι μονο δεν συμμετειχε αλλα διαφωνησε, με "εγγραφα" (;) μαλιστα, με την υποβολη των 13ων σημειων. Δεν ξερουμε τι ειδους "εγγραφα" ειναι αυτα (επιστολη αρραγε; ανακοινωσεις;) και αν εχουν δημοσιευτει ή αν υπαρχουν πουθενα, υπαρχει ομως η Χαραυγη της εποχης εκεινης που δειχνει μια πολυ διαφορετικη εικονα. Οχι μονο δεν διαφωνησε τοτε το ΑΚΕΛ, αλλα εδωσε και καθε δυνατη υποστηριξη στον Μακαριο, και πριν την υποβολη των 13ων σημειων, και μετα, και στον πολεμο που ακολουθησε. Ας δουμε τι ελεγε ο ιδιος ο Παπαιωαννου τον Οκτωβρη του '63, λιγο **πριν** απο την επιδοση των δεκατριων σημειων του Μακαριου στον Κουτσιουκ:

> "Πριν δυο περιπου μηνες, ο Προεδρος της Κυπριακης Δημοκρατιας, Αρχιεπισκοπος Μακαριος, εκφραζοντας την **ομοφωνη** απαιτηση **ολοκληρου του ελληνικου** κυπριακου λαου, διεκυρηξε οτι θα καταγγελθει η Συνθηκη Εγγυησεως των τριων δυναμεων και **θ' αναθεωρηθει το Συνταγμα** της κυπριακης δημοκρατιας, για ν' ανοιξη ετσι ο δρομος προς την ολοκληρωση της εθνικης ανεξαρτησιας και την αυτοδιαθεση του κυπριακου λαου.
>
> Το κομμα μας για αλλη μια φορα διακηρυττει οτι **υποστηριζει ολοψυχα** αυτη τη δηλωση του Μακαριωτατου Προεδρου της Κυπριακης Δημοκρατιας και οτι **ειναι ετοιμο να προσφερει σ' αυτον καθε βοηθεια** για την επιτευξη του επιδιωκομενου σκοπου....
>
> Ειναι ή δεν ειναι λογικες και δικαιες οι τροποποιησεις που προτεινει ο Προεδρος της Κυπριακης Δημοκρατιας; Ασφαλεστατα ειναι. **Αντι ομως ν' αποδεχτουν τις προτασεις για διαπραγματευσεις για την αναθεωρηση του συνταγματος οι σωβινιστες Τουρκοι ηγετες απειλουν γην και ουρανο.** Θα μας εξοντωσουν, λεν αν επιχειρησουμε ν' αναθεωρησουμε τις συμφωνιες και το συνταγμα. Θα επεμβει ο τουρκικος στρατος - μας λεν οι εκπροσωποι της τουρκικης κυβερνησης. Τιποτε δεν μπορειτε ν' αλλαξετε, επαναλαμβανουν στη διαπασων, χωρις να υποστειτε σοβαρες συνε-

---

* Χαραυγη 24/10/87

πειες." *

Τα ιδια επαναλαμβανε, εξισου καθαρα και επισημα, αποφαση της 3ης Ολομελειας της Κεντρικης Επιτροπης του ΑΚΕΛ δυο μερες πριν απο την επιδοση των προτασεων. Αυτοι ηταν μερικοι πρωτοσελιδοι τιτλοι της Χαραυγης και κομματια απο την αποφαση:

"ΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ Γ' ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ Κ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΑΚΕΛ

> ... Οι προτασεις του Προεδρου της Δημοκρατιας για καταργηση της συνθηκης εγγυησεως κι' αναθεωρηση του Συνταγματος ειναι **λογικες και ρεαλιστικες προτασεις**.... Τι το κακο υπαρχει αν ολες εκεινες οι αντιδημοκρατικες, ετεροβαρεις και' ανεφαρμοστες διαταξεις του Συνταγματος... αναθεωρηθουν με βαση τις δημοκρατικες αρχες και το δικαιο για να γινει δυνατο να εφαρμοστουν; Τι το κακο υπαρχει αν η τουρκοκυπριακη ηγεσια καθησει στο τραπεζι τών διαπραγματευσεων με την ελληνοκυπριακη ηγεσια γι' αυτον ακριβως τον σκοπο;
>
> Και ομως αντι τουτου **η αδιαλλακτη τουρκοκυπριακη ηγεσια** απειλει με επεμβαση και αιματοχυσια τον κυπριακο λαο σε περιπτωση που θα αποτολμηθει οποιαδηποτε αναθεωρηση των Συμφωνιων του Συνταγματος." **

Αν ειχε οποιαδηποτε ειδους διαφωνια το ΑΚΕΛ για την επιδοση των προτασεων για αλλαγη του Συνταγματος τοτε θαπρεπε, **πριν** να δωσει επισημα τις προτασεις ο Μακαριος, να εκφραζει **δημοσια** τουλαχιστον καποιες επιφυλαξεις εστω σαν προειδοποιησεις. Στην χειροτερη περιπτωση θα μπορουσε να κρατησει μια "διπλωματικη σιγη", να κανει την παπια. Οι δημοσιες δηλωσεις και διακυρηξεις του ομως δειχνουν οτι οχι μονο δεν εκανε κατι τετοιο, αλλα σταθηκε Μακαριακοτερο του Μακαριου οσον αφορουσε την τροποποιηση του Συνταγματος. Για το ΑΚΕΛ τα "13 σημεια" μετατραπηκαν σε "λαθος" πολυ αργοτερα απο τοτε που συνεβηκαν.

Στον ιδιο δρομο συνεχισε το ΑΚΕΛ και μετα που δοθηκαν οι προτασεις στον Κουτσιουκ, υποστηριζοντας "ολοψυχα" τον Μακαριο, κατηγορωντας τους τουρκοκυπριους για τα παντα, και καθιστωντας τους απο τα πριν υπευθυνους για οτι θα συνεβαινε αν δεν δεχονταν την αλλαγη του Συνταγματος:

> "Αυτη τη στιγμη η **τουρκοκυπριακη ηγεσια** εχοντας στα χερια της τις προτασεις της Ελληνοκυπριακης πλευρας και την προσκληση της για διαπραγματευσεις, ισοτιμες και ειλικρινεις, γυρω απο την Στρογγυλη Τραπεζα, **επωμιζεται πραγματικα ιστορικες ευθυνες**, οχι μονο απεναντι στην δικη της κοινοτητα, αλλα απεναντι σ' ολοκληρο τον κυπριακο λαο και κατ' επεκταση απεναντι στους λαους της Ελ-

---

* Ομιλια Παπαιωαννου "προς πλατια συσκεψη μελων και φιλων του κομματος, η οποια εκληθη για να ακουσει αναλυση της διεθνους και κυπριακης καταστασης" Χαραυγη 8/10/63

** Χαραυγη 29/11/63

λαδας και Τουρκιας. **Απο την αποφαση της θα εξαρτηθει** κατα ποσο η Κυπρος θα βαδισει ομαλα στον δρομο που θα την απαλλαξει απο τις απαραδεκτες και αντιδημοκρατικες δεσμευσεις της συμφωνιας Ζυριχης - Λονδινου, που αποτελουν τροχοπεδη στην προοδο και την αναπτυξη της και απο τη Συνθηκη Εγγυησεως που παραβιαζει τα κυριαρχικα της δικαιωματα, ή αν **θα οδηγηθει μοιραια σε μιαν ανωμαλια με απροβλεπτες συνεπειες για** ολοκληρο τον λαο της.

Καθε Κυπριος πατριωτης - Ελληνας ή Τουρκος - ευχεται απο τα βαθη της καρδιας του να επικρατησει σ' αυτη την τοσο κρισιμη στιγμη, η λογικη και η συνεση, η ψυχραιμια και η σωφροσυνη στις σκεψεις και τις ενεργειες της **τουρκοκυπριακης ηγεσιας.** Καθε πατριωτης, Ελληνας και Τουρκος, ευχεται με ολη του την καρδια, οπως η τουρκοκυπριακη ηγεσια, σταθμιζοντας τις ιστορικες ευθυνες της και θετοντας πανω απο καθε τι αλλο τα πραγματικα συμφεροντα της τουρκικης κοινοτητας και του κυπριακου λαου ως συνολου... προσεγγισει θετικα με καλη διαθεση και καθαρη καρδια **τις προτασεις της ελληνοκυπριακης πλευρας...** " *

Οσον αφορα το περιεχομενο των ιδιων των προτασεων, το ΑΚΕΛ δεν ειχε καμμια αμφιβολια. Ηταν σιγουρο οτι ηταν οτι καλυτερο μπορουσε να συμβει, και παρουσιαζε καθε αντιρρηση των τουρκοκυπριων πολιτικων σαν την χειροτερη εκφραση κακης πιστης σωβινισμου και εξτρεμισμου. Τα σχολια της Χαραυγης εφτασαν σε λυρικα σχεδον επιπεδα για να περιγραψουν ποσο απολυτο ηταν το δικιο της "ελληνοκυπριακης πλευρας", της ιδιας δηλαδη "δεξιας που ποτε δεν ακουσε τις αποψεις του ΑΚΕΛ" οταν αυτο "διαφωνουσε καθαρα και με εγγραφα":

"Η μεσον του τυπου γνωστοποιηση των προτασεων του Προεδρου της Δημοκρατιας προς την τουρκοκυπριακην ηγεσια για αναθεωρηση ολων των αντιδημοκρατικων και ανεφαρμοστων διαταξεων και των αρθρων των Συμφωνιων και του Συνταγματος εξανεμιζει πειστικα και οριστικα ολα τα επιχειρηματα του τουρκοκυπριακου Τυπου και των εξτρεμιστων ηγετων, ολων εκεινων που προσπαθουσαν να δημιουργησουν την εντυπωση, οτι οι προτασεις Μακαριου απεβλεπαν στην καταπατηση των δικαιωματων των Τουρκων συμπατριωτων μας. Η δημοσιευση των προτασεων καταρριπτει και κατακουρελιαζει ολην αυτην την εμπνευσμενη, υποβολιμαια και παραπλανητικη προπαγανδα και η προσεκτικη μελετη τους πειθει καθε αντικειμενικο, αμεροληπτο και ανεπηρεαστο παρατηρητη οτι δεν υπαρχει ιχνος αληθειας στο επιχειρημα και κατηγορια μαζι οτι η ελληνοκυπριακη πλευρα εχει αντιτουρκικα αισθηματα και σκοπους οπως προσπαθουν να πεισουν τους Τουρκους συμπατριωτες μας οι διαφοροι προπαγανδιστες. Ταυτοχρονα οι προτεινομενες τροποποιησεις, ενω κατοχυρωνουν τα καλως νοουμενα συμφεροντα και δικαιωματα της τουρκοκυπριακης κοινοτητας, αποβλεπουν στην εκδημοκρατικοποιηση του Συνταγματος και εξασφαλιση συνθηκων για την κανονικη λειτουργια του κρατους προς οφελος της ολοτητας του λαου - Ελληνων και Τουρκων." **

---

* Χαραυγη 7/12/63

** Χαραυγη 12/12/63

Τελικα οπως ειδαμε τα πραγματα εφθασαν στο σημειο των διακοινοτικων συγκρουσεων, με νεκρους αγνοουμενους και προσφυγες. Το '79, αφου περασαν παλι πολλα χρονια απο αυτα τα γεγονοτα, το ΑΚΕΛ με ησυχη τη συνειδηση του χαρακτηρισε και την σταση της ελληνοκυπριακης πλευρας στις συγκρουσεις σαν "λαθος", για το οποιο μαλιστα τους κατηγορησε ολους, μη εξαιρουμενου ακομα και του Μακαριου:

> "Ο κ. Λυσσαριδης... με τον οπλισμο που του εδωσε ο Μακαριος σχηματισε τις δικες του ενοπλες ομαδες, οι οποιες μαζι με τις ομαδες του Γιωρκατζη και του Σαμψων διεξηγαγαν, το 1963-1964 'απελευθερωτικο αγωνα' [προσεξτε τα εισαγωγικα!] εναντιον των Τουρκοκυπριων με αποτελεσμα να μας φερουν την 'πρασινη γραμμη' και τελικα τον Αττιλα. Γιατι εχει και ο κ. Λυσσαριδης τις ευθυνες του για ο,τι κακο εχει συμβει σ' αυτο τον τοπο." *

Διαβαζοντας αυτο το κομματι θα νομιζε κανεις οτι το ΑΚΕΛ διαμαρτυρονταν το '63 για τις επιχειρησεις των ελληνοκυπριακων "ενοπλων ομαδων" και θα περιμενε να υπηρχαν παρομοια σχολεια στον τυπο του που να βαζουν και τοτε σε εισαγωγικα τον "απελευθερωτικο αγωνα" που εκαναν οι ενοπλες αυτες ομαδες "εναντιον των τουρκοκυπριων". Τον περιμενει ομως πολυ μεγαλη εκπληξη. Τοτε δεν υπηρχαν απο την μια οι "ενοπλες ομαδες" των ελληνοκυπριων και απο την αλλη οι "τουρκοκυπριοι" αλλα ακριβως το αντιθετο: απο την μια ηταν οι ελληνικες "δυναμεις ασφαλειας και ο αμαχος ελληνικος πληθυσμος" και απο την αλλη οι τουρκοι "εξτρεμιστες", "οπλοφοροι", "στασιαστες", "παρανομοι", και ολα τα αλλα παρομοια.

Ενα πολυ καθαρο χαρακτηρισμο των συγκρουσεων, και του ρολου που εβλεπε το ΑΚΕΛ να παιζουν σε αυτες τα ενοπλα συγκρουομενα μερη, και πως εβλεπε και τα μελη του να συμμετεχουν σε αυτες, εδωσε τοτε σε αποφαση του της 29 Δεκεμβρη το ιδιο το Πολιτικο Γραφειο της Κ.Ε. του:

> **"... Στην παλη για την υπερασπιση της ζωης του λαου απο την ενοπλη δραση των παρανομων ομαδων Τουρκων οπλοφορων** και την **αποκατασταση του νομου και της ταξης** σε πολλα χωρια επετευχθη αξιοθαυμαστη και πληρης ενοτητα αναμεσα στον λαο, **ανεξαρτητα απο οποιεσδηποτε πολιτικες ή ιδεολογικες διαφορες.** Το ΑΚΕΛ χαιρετιζει ανεπιφυλακτα και με ενθουσιασμο την ενοτητα που πραγματοποιηθηκε και συγχαιρει ολους ανεξαιρετα τους πατριωτες, δεξιους και αριστερους, που πρωτοστατησαν ή συνεβαλαν με οποιοδηποτε τροπο για την πραγματοποιηση αυτης της ενοτητας" **

Σε ολη την διαρκεια των συγκρουσεων το ΑΚΕΛ συνεχισε να υποστηριζει την κυβερνηση του Μακαριου και τις ενοπλες ελληνοκυπριακες ομαδες, και να κατηγορει την Τουρκια και τους τουρκοκυπριους σαν τους μονους υπευθυνους για τα γεγονοτα. Οι τιτλοι της Χαραυγης και ο τροπος που παρουσιασε τα γεγονοτα αμεσως μετα ειναι χαρακτηριστικοι:

> "ΕΝΩ ΤΑ ΑΙΜΑΤΗΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΣΥΝΤΑΡΑΣΣΟΥΝ ΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ

---

* "Νεος Δημοκρατης, πολιτικο θεωρητικο οργανο της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ", αρ. 57, Ιουλης 79 σελ. 69

** Χαραυγη 29/12/63

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΛΟΥΝ ΟΠΩΣ ΤΕΘΕΙ ΤΕΡΜΑ ΣΤΙΣ ΕΧΘΡΟΠΡΑΞΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΦΑΝΗ ΑΙΜΑΤΟΧΥΣΙΑ **ΠΡΟΚΑΛΕΣΑΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΞΤΡΕΜΙΣΤΕΣ**

ΣΕ ΠΕΔΙΟ ΣΚΛΗΡΩΝ ΜΑΧΩΝ ΜΕΤΕΒΛΗΘΗ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ Η ΟΜΟΡΦΙΤΑ ΚΑΙ Η ΝΕΑΠΟΛΗ - ΔΕΚΑΔΕΣ ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ - **ΣΤΑΣΙΑΣΑΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ-ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΕΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ**

... Καθ' ολη τη διαρκεια της ημερας και της νυκτας καταβαλλονταν προσπαθειες για την καταπαυση του πυρος, χωρις να επιτευχθει οποιοδηποτε συγκεκριμενο αποτελεσμα, διοτι **οι Τουρκοι οπλοφοροι** [μονο οι τουρκοι...] συνεχιζαν τις παρανομιες τους... Οι Τουρκοι αστυνομικοι και χωροφυλακες στη Λευκωσια εστασιασαν και ηγουνται των εγκληματικων ενεργειων εναντιον των δυναμεων ασφαλειας και του αμαχου ελληνικου πληθυσμου."

"ΑΙΜΑΤΗΡΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΠΡΟΚΑΛΕΣΑΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΛΑΡΝΑΚΑ ΟΙ **ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΞΤΡΕΜΙΣΤΕΣ" ***

Η Κεντρικη Επιτροπη μερικες μερες αργοτερα οχι μονο εριχνε το βαρος της ευθυνης για τις συγκρουσεις στη τουρκικη πλευρα αλλα θυμιζε και ποσο "ολοψυχα", επισημα και ανοιχτα υποστηριξε **απο την αρχη** το ΑΚΕΛ την προθεση του Μακαριου να τροποποιησει το Συνταγμα:

"Το Πολιτικο Γραφειο της Κεντρικης Επιτροπης του ΑΚΕΛ σε εκτακτη συνεδρια του συζητησε τη σημερινη κυπριακη κατασταση και ομοφωνα ενεκρινε την ακολουθη αποφαση:...

'2. Για την δημιουργια της σημερινης εκρυθμης και ανωμαλης καταστασης η κυρια ευθυνη βαρυνει την τουρκικη κυβερνηση, η οποια με την αδιαλλαξια της και τις συνεχεις και επανειλημμενες απειλες της για ενοπλη επεμβαση στην Κυπρο, υποδαυλιζε και ενεθαρρυνε τον σωβινιστικο φανατισμο των τουρκοκυπριων εξτρεμιστων, πανω στον οποιον προσεκρουσε και προσκρουει καθε προσπαθεια συνεννοησης αναμεσα στην ελληνοκυπριακη και την τουρκοκυπριακη πλευρα για εκδημοκρατικοποιηση του Συνταγματος και των πολιτικων θεσμων της Κυπριακης Δημοκρατιας...

3. ... **οταν** ο Προεδρος της Δημοκρατιας διεκηρυξε την προθεση της Ελληνοκυπριακης πλευρας να καταγγειλει στον ΟΗΕ την "Συνθηκη Εγγυησεως" και να επιδιωξει την αναθεωρηση των Συμφωνιων και του Συνταγματος, το ΑΚΕΛ **συνεπες προς τη θεση που παντοτε υποστηριζε, με αποφασεις της Κ.Ε. και του Π. Γ. και διακηρυξεις του στον Τυπο**, διεδηλωσε την **αμεριστη και ανεπιφυλακτη υποστηριξη του** προς την προθεση αυτη του Προεδρου της Δημοκρατιας."
Χαραυγη 29/12/63

Πως συμβιβαζεται η με "διακυρηξεις στον τυπο" "αμεριστη και ανεπιφυλακτη υποστηριξη" με την δηλωση οτι "Το 1963 το ΑΚΕΛ καθαρα και με εγγραφα του διαφωνησε με την υποβολη των 13 Σημειων" που εκανε το 1987 το ΑΚΕΛ; Πως συμβιβαζεται η

* Χαραυγη 24/12/63

κριτικη που εκανε το '79 σε ολους, Γιωρκατζη, Λυσσαριδη, Σαμψων και κυρια στον Μακαριο που τους εδωσε τα οπλα για να κανουν "απελευθερωτικο αγωνα" εναντιον των τουρκοκυπριων με την πληρη υποστηριξη που τους εδωσε το '63 και τα καλεσματα του για εθνικη ενοτητα ολων των ελληνων; Αφηνουμε στον αναγνωστη να χαρακτηρισει οπως νομιζει αυτη την αντιφαση που αφορα ενα απο απο τα πιο σημαντικα γεγονοτα της νεωτερης Κυπριακης ιστοριας.

Οι αναφορες του ΑΚΕΛ σε "λαθη" που διεπραξε η Δεξια και στα οποια απο τοτε "διαφωνουσε, αλλα ουτε οι γνωμες του, που η πορεια των γεγονοτων απεδειξε ποσο σωστες ηταν, παιρνονταν υποψη" εχουν σαν στοχο να συγκαλυψουν την επιθετικη πολιτικη της Ελληνοκυπριακης ηγεσιας, χαρακτηριζοντας την σαν μια σταση που δεν ηταν αναποφευκτη εξαιτιας του αντιδραστικου χαρακτηρα της σαν αστικη ταξη, αλλα σαν "λαθη". Ταυτοχρονα μπορει ετσι να συγκαλυπτει τις δικες του ευθυνες και την δικη του συμμετοχη στην καταπιεση των τουρκοκυπριων, και να ισχυριζεται οτι το ιδιο ουτε κακο εκανε ποτε στους τουρκοκυπριους ουτε "λαθη":

> "Οταν προηγουμενα μιλησα για 'τα λαθη μας' και για την 'λανθασμενη τακτικη' μας, εννοω τα λαθη και την τακτικη της Ε/Κ πλευρας, αλλα δεν φορτωνω στην εργατικη ταξη και στες οργανωσεις της, στην Αριστερα και τις οργανωσεις της, την ευθυνη για αυτα τα λαθη" *

ΠΑΣΙΦΙΣΜΟΣ

> "Μια απο τις μορφες αποβλακωσης της εργατικης ταξης ειναι και ο πασιφισμος και το **αφηρημενο** κυρηγμα της ειρηνης...
>
> Η προπαγανδιση της ειρηνης, που **δεν συνοδευεται** με εκκληση για επαναστατικη δραση των μαζων, στη σημερινη στιγμη μπορει μονο να σπειρει αυταπατες, να διαφθειρει το προλεταριατο εμπνεοντας του εμπιστοσυνη προς τον ανθρωπισμο της αστικης ταξης και να το κανει παιχνιδακι στα χερια της μυστικης διπλωματιας των εμπολεμων χωρων. Ειδικα ειναι βαθεια λαθεμενη η σκεψη για τη δυνατοτητα μιας λεγομενης δημοκρατικης ειρηνης χωρις μια σειρα επαναστασεις."**

Τετοιο "αφηρημενο κυρηγμα της ειρηνης" στη Κυπρο εμφανιζεται κυρια με την μορφη των συνθηματων "συνομιλιες ή πολεμος" και "εξω ολοι οι στρατοι". Και τα δυο προβαλλονται σαν ζητηματα που εξαρτωνται απο την καλη διαθεση των "δικων μας" αστων, χωρις μια αναλυση του αναποφευκτα αντιδραστικου και ιμπεριαλιστικου χαρακτηρα της ελληνοκυπριακης και ελληνικης αστικης ταξης και την πρακτικη που θα πηγαζε απο μια τετοια αναλυση.

---

* Α. Ζιαρτιδης "ομιλια στην Μπουατ 72 για την επαναπροσεγγιση ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων" 27/2/80, απο το "Ομιλιες Διαλεξεις Δηλωσεις" εκδοση ΠΕΟ 1980, σελ. 106-109

** Λενιν "Εναντια στον Ιμπεριαλιστικο πολεμο" εκδοσεις Σπουτνικ σελ. 18

συνομιλιες

Μια κλασσικη πασιφιστικη εκφραση που εχει χρησιμοποιηθει απο το ΑΚΕΛ ειναι το "ή θα συνομιλουμε ή θα σφαζομαστε". Απο το '71 βρισκουμε αυτη την τοποθετηση:

> "... Ειναι αυτη η τακτικη [συνομιλιες]... που ανοιξε το δρομο καποιας επαφης αναμεσα στους Ελληνες και τους Τουρκους και τους εβαλε να συνομιλουν αντι να σφαζονται" *

Το διλημα αυτο, συνομιλιες ή πολεμος, το συναντame συχνα στην πολιτικη του ΑΚΕΛ μετα το '74:

> "... δεν παυσαμε να προειδοποιουμε οτι αλλος δρομος απο τον **ειρηνικο** δρομο των ειλικρινων και εποικοδομητικων συνομιλιων δεν υπαρχει. Οτι καθε αποπειρα δυναμικης λυσης θα οδηγησει σε μεγαλυτερη καταστροφη" **

Παρομοια, αλλα σε πιο "συγκινητικο" τονο ηταν και η αντιπολεμικη δηλωση στο εκλογικο προγραμμα του ΑΚΕΛ για τις βουλευτικες εκλογες του Δεκεμβρη του '85:

> "... η ιδια η ζωη μας εδειξε περιτρανα, πως καθε φορα που καταφυγαμε στα οπλα, σε δυναμικο, πολεμικο αγωνα μονο δεινα και καταστροφες συσσωρευτηκαν σε βαρος του λαου μας" ***

Υπαρχει ομως στην πραγματικοτητα κανενα τετοιο διλημα; Μπορει να αποφυγει τον πολεμο η εργατικη ταξη υποστηριζοντας τις συνομιλιες; Υπαρχει καμμια εγγυηση οτι τις πιο "ειλικρινεις" συνομιλιες δεν θα ακολουθησει ο πιο αγριος πολεμος, ή οτι μαζι με τις πιο βαρβαρες σφαγες δεν θα γινονται ταυτοχρονα και οι πιο "ειλικρινεις" συνομιλιες; Η ιστορια της Κυπρου αλλα και η παγκοσμια ιστορια ειναι γεματη απο τετοια παραδειγματα. Το '74 οι συνομιλιες της Γενευης σταματησαν μιση ωρα πριν αρχισει η δευτερη φαση του πολεμου και οι παλεστινιοι σφαζονται ενω οι Αραβες ηγετες συνομιλουν με τον Ισραηλ.

Η πιστη οτι οι συνομιλιες μπορουν να αποτελεσουν εμποδιο στον πολεμο ειναι χαρακτηριστικη εκφραση του πασιφισμου γιατι αποφευγει να αντιμετωπισει τις πραγματικες αιτιες του πολεμου και **περιοριζεται** στο να εκφραζει την επιθυμια να μη γινει πολεμος, ή να βρισκει "συνταγες" που θα μπορουσαν να ακολουθησουν οι αστοι για να αποφευχθει.

Αντιθετα, οι επαναστατες λενε οτι σε ενα "δικαιο" πολεμο, οπως σε ενα εμφυλιο πολεμο των καταπιεσμενων εναντια στους καταπιεστες τους, το ζητημα δεν ειναι να μιλας εναντια στον πολεμο, αλλα να υποστηριζεις τη νικη της πλευρας που

---

* Ομιλια του Γ.Γ. της ΠΕΟ Ζιαρτιδη στις 11/9/71, απο την εκθεση δρασης της ΠΕΟ προς το 16ο Συνεδριο, Νοεμβριος 1971

** Ομιλια του Ζιαρτιδη στο 14ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ "Νεος Δημοκρατης 54, Αυγ. 1978, σελ. 67

*** ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΚΕΛ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ ΓΙΑ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ" σελ 13

εχει το δικιο με το μερος της.

Σε εναν πολεμο ομως, οπως στην Κυπρο, που ειναι "αδικος" και απο τις δυο πλευρες, **δεν φτανει** να καταφερεσαι εναντια στον πολεμο και μαλιστα να σπερνεις αυταπατες οτι με τις συνομιλιες των αστων μπορει να τον αποφυγουμε αλλα πρεπει να ξεσκεπαζεις το γεγονος οτι δεν μπορει να γινει μια δημοκρατικη ειρηνη χωρις να "ανατραπουν οι κυβερνησεις ολων των εμπολεμων μερων". *

Το ΑΚΕΛ ομως θεωρει οτι η "δικια μας" πλευρα εχει δικιο σε αυτον τον πολεμο, εστω και με τα "λαθη της" πραγμα που του επιτρεπει μερικες φορες να αποφευγει την κατηγορια του πασιφισμου απο την αναποδη:

> "Δεν ειμαστε πασιφιστες... ειμαστε γνησιοι επαναστατες. Ειμαστε ετοιμοι καθε στιγμη να θυσιασουμε τη ζωη μας για την Κυπρο" **

Ποια πρεπει να ειναι η σταση των διεθνιστων απεναντι στις ενδοκυπριακες συνομιλιες; Φυσικα δεν μπορουμε να εχουμε καμμια σχεση με τους "απορριπτικους". Με κανενα τροπο δεν ειμαστε "εναντιον" των συνομιλιων. Δεν ζηταμε να σταματησουν οι συνομιλιες. Δεν θα απορριψουμε μια λυση επειδη προηλθε απο "αστικες συνομιλιες". Δεν θα μιλησουμε για "ξεπουληματα" μεσα απο τις συνομιλιες οπως κανει η "αριστερη" ΕΔΕΚ και αλλοι. Δεν λεμε οτι βλαφτουν οι ιδιες οι συνομιλιες την εργατικη ταξη και τα συμφεροντα της, γιατι και παλι θα συσκοτιζαμε τα πραγματικα αιτια του προβληματος, που ειναι η αντιδραστικη φυση των αστικων ταξεων στην Κυπρο την Ελλαδα και την Τουρκια.

Ουτε ομως ειμαστε υποστηρικτες των ενδοκυπριακων συνομιλιων. Αν καναμε κατι τετοιο, αν προπαγανδιζαμε οτι κατι καλο μπορει να βγει απο τις ενδοκυπριακες συνομιλιες, τοτε θα πεφταμε στον πασιφισμο. Για να μην ειμαστε πασιφιστες πρεπει να τονιζουμε οτι οι συνομιλιες **δεν μπορουν να αντικαταστησουν** τον αντιπολεμικο διεθνιστικο αγωνα της εργατικης ταξης, ουτε να μας εξασφαλισουν απο τον κινδυνο νεων πολεμων, ή να οδηγησουν σε μια δικαιη και δημοκρατικη ειρηνη.

Το προβλημα λοιπον για μας δεν ειναι οι ιδιες οι συνομιλιες αλλα οι **αυταπατες** που καλλιεργουνται στην εργατικη ταξη απο αυτες τις συνομιλιες, οι οποιες βλαπτουν οπως ακριβως βλαπτουν οι αυταπατες που καλλιεργουνται απο τις συναντησεις Ρηγκαν-Γκορμπατσοφ για τον περιορισμο των πυρηνικων οπλων στο βαθμο που αποκοιμιζουν το αντιπυρηνικο κινημα σ' ολο τον κοσμο.

Αυτες τις αυταπατες ομως δεν πρεπει να τις αντιμετωπιζουμε μονο αρνητικα. Αν αυτες οι πασιφιστικες αυταπατες των μαζων παρουν πιο μαχητικο χαρακτηρα, αν για παραδειγμα καποια "απορριπτικη" κυβερνηση σταματησει τις συνομιλιες και δημιουργησει πολεμικο κλιμα, ενω το ΑΚΕΛ θα αντιδρα με συνθημα "συνομιλιες και οχι πολεμος", και αν αγκαλιασει ενα μαζικο

---

* Λενιν Αγγλικα Απαντα τομ. 23 σελ. 190

** Εισηγητικη ομιλια Παπαιωαννου στο 14ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ "Νεος Δημοκρατης 54, Αυγ. 1978, σελ. 15

κινημα αυτο το συνθημα, τοτε πρεπει να παμε εναντια στους εχθρους των συνομιλιων, να παμε εναντια στην **δηλωμενη** φιλοπολεμη πολιτικη, και να **παρουμε μερος σε αυτο το κινημα**, υποστηριζοντας την **αντιπολεμικη αιχμη** του, αλλα οχι και τις αυταπατες του:

> "Συχνα **η διαθεση των μαζων υπερ της ειρηνης** δειχνει οτι αρχιζουν να διαμαρτυρονται, δειχνει τον θυμο τους και την συνειδητοποιηση της αντιδραστικης φυσης του πολεμου. Ειναι υποχρεωση ολων των Σοσιαλδημοκρατων να χρησιμοποιησουν αυτη τη διαθεση. **Θα παρουν με θερμη μερος σε καθε κινημα και καθε εκδηλωση που παρακινειται απο τετοια αισθηματα**, ομως **δεν θα εξαπατησουν το λαο** παραδεχομενοι την ιδεα οτι μια ειρηνη χωρις προσαρτησεις, χωρις εθνικη καταπιεση, χωρις λεηλασιες, χωρις να εχει μεσα της το εμβρυο νεων πολεμων αναμεσα στις τωρινες κυβερνησεις και αρχουσες ταξεις, ειναι δυνατη χωρις την παρουσια ενος επαναστατικου κινηματος. Οποιος θελει μια μονιμη και δημοκρατικη ειρηνη, πρεπει να υποστηριζει τον εμφυλιο πολεμο εναντια στις κυβερνησεις και την αστικη ταξη." *

"εξω ολοι οι στρατοι"

Ποσο αριστερο και διεθνιστικο ειναι το συνθημα "εξω ολοι οι στρατοι" στην νοτια Κυπρο; Βεβαια ολοι οι στρατοι που βρισκονται στην Κυπρο ειναι αντιδραστικοι και επιθετικοι. Οταν ομως τα συνθηματα των αριστερων δεν συγκεντρωνονται εναντια στην "δικια μας" αστικη ταξη και στην επιθετικοτητα της, οταν δηλαδη ενα συνθημα (οπως ακριβως το "εξω ολοι οι στρατοι") βαζει στην ιδια μοιρα τους "δικους μας" αστους και τους στρατους τους απο την μια και τους εχθρους τους με τους στρατους τους απο την αλλη, σημαινει εμμεση υποστηριξη της δικιας μας αστικης ταξης. Αντιθετα, οι Ελληνοκυπριοι επαναστατες πρεπει να συγκεντρωνονται στο στρατο και τις "μεραρχιες" της δικιας τους αστικης ταξης και των συμμαχων της, και οχι να παιζουν τον ρολο του "αδεκαστου" κριτη ολων των εμπολεμων.

Ετσι το συνθημα "εξω ολοι οι στρατοι" οσο αριστερο και να φανταζει, ισοδυναμει με το να λεμε στην δικια μας αστικη ταξη μπροστα στην ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη: "οσο οι αλλοι δεν παιρνουν τους στρατους τους εξω απο την Κυπρο, δειχνουμε κατανοηση στο δικο σου στρατο, καταλαβαινουμε γιατι πρεπει να ετοιμαζομαστε για πολεμο, γιατι χρειαζομαστε καλη αμυνα", και ετσι πραγματι λειτουργει αυτο το συνθημα.

Παλι θα ανατρεξουμε στον Λενιν, για να δουμε οτι αυτη η σταση δεν εχει τιποτα το καινουργιο:

> "... Ο Καουτσκυ παρουσιαζει τις αποψεις των μενσεβικων, που τις συμμεριζεται, ως εξης:
>
> ... 'Οι μενσεβικοι ηθελαν **καθολικη ειρηνη.** Ηθελαν να δεχτουν **ολοι οι εμπολεμοι** το συνθημα: χωρις προσαρτησεις και επανορθωσεις. Οσο δεν γινονταν αυτο δεκτο, ο ρωσικος στρατος οφειλε, κατα την αποψη αυτη, να βρισκεται επι ποδος πολεμου. Απο την αλλη οι μπολσεβικοι ζητουσαν αμεση ειρηνη με καθε θυσια, ηταν ετοιμοι να

---

* Λενιν Αγγλικα Απαντα, τομ. 21 σελ. 315

κλεισουν στην αναγκη χωριστη ειρηνη, προσπαθουσαν να την επιβαλουν με την βια, επιτεινοντας τη μεγαλη αποδιοργανωση του στρατου'

Ετσι ο διεθνισμος του Καουτσκυ και των μενσεβικων συνισταται στο εξης: ν' απαιτουμε μεταρρυθμισεις απο την ιμπεριαλιστικη αστικη κυβερνηση, αλλα να εξακολουθουμε να την υποστηριζουμε, να εξακολουθουμε να υποστηριζουμε τον πολεμο που κανει η κυβερνηση αυτη, **ωσπου να δεχτουν ολοι οι εμπολεμοι το συνθημα: χωρις προσαρτησεις και επανορθωσεις...**

Θεωρητικα αυτο αποτελει πληρη ανικανοτητα να ξεκοψει κανεις απο τους σοσιαλσωβινιστες και πληρη συγχιση στο ζητημα της υπερασπισης της πατριδας. Πολιτικα σημαινει υποκατασταση του διεθνισμου με ενα μικροαστικο εθνικισμο και περασμα με το μερος του ρεφορμισμου..." *

Το συνθημα "εξω ολοι οι στρατοι απο την Κυπρο" μπορει να προβαλλεται διεθνιστικα (εστω και λιγο ουτοπιστικα), αλλα απο επαναστατες αλλων χωρων, **εκτος** απο αυτους της Ελλαδας, της Κυπρου, της Τουρκιας και της Αγγλιας. Η συλλογιστικη ειναι η ιδια που κανει τους "προοδευτικους" αμερικανους ή αγγλους που θελουν την "ταυτοχρονη" καταργηση "ολων" των πυρηνικων οπλων, αλλα δεν δεχονται και δεν παλευουν για να καταστραφουν τα δικα τους "εφοσον δεν θα το κανουν και οι αλλοι". Δικια μας δουλεια ειναι να ζηταμε να μην ερθει η Ελληνικη μεραρχια και να καταγγελουμε την ενισχυση της Εθνοφρουρας.

"ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ"

Οι Ελληνοκυπριοι αστοι ειτε κανουν οτι δεν υπαρχουν προβληματα αναμεσα στην ελληνοκυπριακη και τουρκοκυπριακη κοινοτητα ειτε τα παρουσιαζουν σαν ασημαντα. Το ΑΚΕΛ ομως εχοντας απο καιρο βαλει στο προγραμμα του το συνθημα για την "επαναπροσεγγιση Ελληνοκυπριων και Τουρκοκυπριων", αναγνωριζει την υπαρξη της διακοινοτικης διαμαχης, ακομα και τις επιθετικες διαθεσεις "μερικων" αστων:

"Μιλα κανεις για συμφιλιωση αναμεσα σε δυο ατομα ή οπως στην περιπτωση μας αναμεσα σε δυο κοινοτητες, οταν αναμεσα τους δεν υπαρχει φιλια, οταν αντι φιλιας υπαρχει η **καχυποψια, το μισος η εχθροτης**... ενω [αυτα] ειναι τοσον καθαρα και αυτονοητα... υπαρχουν ανθρωποι που αυτη την πραγματικοτητα δεν θελουν να την κυταξουν καταματα... για να μη πω οτι **δεν θελουν να την αλλαξουν**" **

Η αναγνωριση οτι υπαρχει καχυποψια, μισος και εχθροτητα αναμεσα στις δυο κοινοτητες ειναι σιγουρα κατι το θετικο μεσα στα ελληνοκυπριακα δεδομενα. Και οχι μονο η αναγνωριση αυτη αλλα και αλλα πρακτικα μετρα ή αιτηματα που εχει παρει ή υποστηριζει το ΑΚΕΛ, οπως οι συναντησεις αναμεσα σε συντεχνιακες ηγεσιες, οι συναντησεις διαννοουμενων και αλλα, ειναι θετικα και καθε διεθνιστης δεν μπορει παρα να τα υποστηριξει.

---

* Λενιν "Η ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΑΤΗΣ ΚΑΟΥΤΣΚΙ" εκδοση ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ Αθηνα 1979 σελ. 54,55

** Α. Ζιαρτιδη ομιλια του 1980 απο το "Ομιλιες Διαλεξεις Δηλωσεις" εκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ Λευκωσια 1980 σελ. 105

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Ωστοσο η "επαναπροσεγγιση" που υποστηριζει το ΑΚΕΛ δεν ειναι μια γνησια διεθνιστικη πολιτικη επαναπροσεγγισης της Ελληνοκυπριακης και Τουρκοκυπριακης **εργατικης ταξης** και των αλλων χαμηλων λαικων στρωματων.

Και ο πρωτος λογος ειναι οτι ακριβως δεν ειναι πολιτικη επαναπροσεγγισης των δυο εργατικων ταξεων, αλλα των δυο κοινοτητων. Το ΑΚΕΛ υποστηριζει αδιακριτα συναντησεις συντεχνιακων ηγετων και αστων πολιτικων ή διαννοουμενων, χωρις να κανει ουτε νυξη για την υποκριτικη φυση της "επαναπροσεγγισης" των διαφορων ελληνοκυπριων αστων.

> "Το Κομμα μας... θα πρεπει... να συμβαλει στην περαιτερω διευρυνση των διμερων επαφων αναμεσα στα **κομματα**, τις μαζικες και τις επιστημονικες οργανωσεις Ε/Κ και Τ/Κ." *

Το πιο σημαντικο προβλημα ομως ειναι οτι η πολιτικη "επαναπροσεγγισης" του ΑΚΕΛ δεν εχει καμμια σχεση με την ουσια του προβληματος για τους διεθνιστες, που ειναι: **η υπερασπιση του δικαιωματος των Τουρκοκυπριων να εχουν το δικο τους κρατος απεναντι στους ελληνοκυπριους αστους που τους το αρνουνται - η αντιθεση στις τωρινες επιθετικες ενεργειες και προθεσεις των "δικων μας" αστων - η αποκαλυψη και καταγγελια των παλιων επιθετικων τους ενεργειων καθως και, οπου γινεται, η προσπαθεια για τιμωρια των ενοχων.**

Και αυτα ειναι η ουσια του προβληματος **οχι μονο** επειδη δεν "επαναπροσεγγιζονται" αλλοιως οι τουρκοκυπριοι εργαζομενοι, αλλα **κυριως** επειδη μονο ετσι μπορουν να διαπαιδαγωγηθουν διεθνιστικα οι **ελληνοκυπριοι** εργαζομενοι και να αρχισουν να απελευθερωνονται απο τον εθνικισμο τους, για να μπορεσουν **και** οι ελληνοκυπριοι εργαζομενοι να επαναπροσεγγισουν **ειλικρινα** τους τουρκοκυπριους, και οχι με την σκεψη "ας τους κανουμε τους φιλους για να τους παρουμε με το μερος μας".

Συγκεκριμμενα, οσον αφορα την υπερασπιση του δικαιωματος των τουρκοκυπριων για το δικο τους κρατος, οχι μονο ουτε βλεπει ουτε καν διαννοειται το ΑΚΕΛ κατι τετοιο, αλλα η ιδια η πολιτικη της επαναπροσεγγισης δεν ειναι παρα μερος της προσπαθειας να εμποδιστει η καθιερωσει ενος ανεξαρτητου τουρκοκυπριακου κρατος:

> "Θελω εδω να σταθω στην σημασια, στην αποφασιστικη συμβολη της επαναπροσεγγισης και συμφιλιωσης στην λυση μερικων πτυχων του Κυπριακου προβληματος.
>
> Ας παρουμε πρωτα το συνταγματικο. Ποτε οι Τουρκοι θα συγκατατεθουν να εχει η Κεντρικη Κυβερνηση της Ομοσπονδιας περισσοτερες εξουσιες; Οταν θα ειναι σε θεση να μας εμπιστευθουν οτι εμεις σαν πλειονοτητα δεν θα καμουμε καταχρηση αυτων των εξουσιων." **
>
> "Ποιος απο σας πιστευει οτι η ελευθερη διακινηση

---

* ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, 16ο Συνεδριο ΑΚΕΛ (1986) σελ. 77

** Α. Ζιαρτιδη ομιλια του 1980 απο το "Ομιλιες Διαλεξεις Δηλωσεις" εκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ Λευκωσια 1980 σελ. 108

μπορει να εξασφαλισθει μονο με την υπογραφη συμφωνιων και πρωτοκολλων, αν δεν προηγηθη συμφιλιωση των ανθρωπων;" *

Με την πολιτικη της επαναπροσεγγισης Ελληνων και Τουρκων Κυπριων... θα δημιουργησουμε τις καλυτερες προυποθεσεις για επιτυχη αγωνα ετσι που η Κυπρος να γινει πραγματικα... κυριαρχη, εδαφικα ακεραιη..." **

Ετσι η πολιτικη της επαναπροσεγγισης για το ΑΚΕΛ σημαινει οτι πρεπει να "πεισουμε" του τουρκοκυπριους οτι δεν εχουν να φοβηθουν τιποτα απο τους ελληνοκυπριους και οτι μπορουν και πρεπει να ζησουν μαζι σε μια Κυπρο "πραγματικα κυριαρχη, εδαφικα ακεραιη". Βεβαια η "κυριαρχη, εδαφικα ακεραιη Κυπρος" δεν ειναι τιποτα αλλο απο ενα προπαγανδιστικο καλυμμα της "ακεραιης" κυριαρχιας των ελληνοκυπριων αστων στο "ακεραιο" εδαφος της Κυπρου. Αυτη την πολιτικη, του "ενιαιου (ελληνοκυπριακου) κρατους", θελει να ενισχυσει το ΑΚΕΛ και με την "επαναπροσεγγιση".

Οσο για το δευτερο σκελος των διεθνιστικων υποχρεωσεων των ελληνοκυπριων εργαζομενων, που ειναι η **ξεκαθαρη** αντιθεση στις επιθετικες ενεργειες των ελληνοκυπριων αστων, το ΑΚΕΛ στις καλυτερες περιπτωσεις μασαει τα λογια του, ενω στις χειροτερες πολυ λιγο διαφερει απο τους αλλους:

"Χαρακτηριστικη , εξαλλου, ειναι και η σταση του (ΔΗΣΥ) απεναντι στο θεμα καθοδου ελληνικης μεραρχιας στην Κυπρο. Πραγμα με το οποιο το ΑΚΕΛ διαφωνει. Το ΑΚΕΛ αποφασιστικα απορριπτει την ιδεα επιθετικης τακτικης, ενοπλης, **οχι απο φοβο αλλα λογω ρεαλιστικης, ψυχραιμης αναλυσης του στρατιωτικου ισοζυγιου δυναμεων**" ***

Δηλαδη, αν υπηρχε η στρατιωτικη δυναμη, δεν θα ειχε καμμια αντιρρηση το ΑΚΕΛ για "ενοπλη επιθετικη τακτικη".

Οσον αφορα την αποκαλυψη και καταγγελια των παλιων επιθετικων ενεργειων των ελληνοκυπριων, οχι μονο δεν γινεται καμμια προσπαθεια για τιμωρια των ενοχων, αλλα αυτες καλυπτονται με το να θεωρουνται "λαθη του παρελθοντος", και μαλιστα δικαιολογουνται μια και εγιναν "και απο τις δυο πλευρες":

Χρειαζεται μια νεα πολιτικη απο μερους της **Κυπριακης Κυβερνησης** και της Ε/Κ πλευρας εναντι των Τ/Κ... Μια πολιτικη που θα στηριζεται στην **κοινη παραδοχη για τα λαθη του παρελθοντος** και στην κοινη προσπαθεια να ατενισθει το μελλον με αυτοπεποιθηση, αλληλοκατανοηση και αμοιβαια εμπιστοσυνη. Μια πολιτικη που δεν θα περιοριζεται μονο στην εξαγγελια προθεσεων, αλλα θα υιοθετει

---

* Α. Ζιαρτιδη ομιλια του 1980 απο το "Ομιλιες Διαλεξεις Δηλωσεις" εκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ Λευκωσια 1980 σελ. 109

** ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, 16ο Συνεδριο ΑΚΕΛ (1986) σελ. 78

*** "Χαραυγη" 2/11/86 αρθρο Ν. Κατσουριδη :"ΑΚΕΛ, ΔΗΣΥ και Κυπριακο"

συγκεκριμμενα μετρα επαναπροσεγγισης. *

Αυτη η "κοινη παραδοχη για τα λαθη του παρελθοντος", κοινη και για τους τουρκοκυπριους και για τους ελληνοκυπριους, θυμιζει εναν δασκαλο που μετα απο ενα τσακωμο δυο θερμοαιμων και ατακτων μαθητων τους λεει να δωσουν τα χερια και να υποσχεθουν και οι δυο οτι θα ειναι καλα παιδια και φιλοι απο δω και μπρος. Απο ποιους τα ζηταει αυτα το ΑΚΕΛ και τα ζητουσε ακομα και στον καιρο του μινιμουμ προγραμματος; Απο την "Κυπριακη Κυβερνηση", την κυβερνηση του Κυπριανου που ηταν στελεχος ολων των μετα την ανεξαρτησια κυβερνησεων, του '63-64 και του '67, των κυβερνησεων που για χρονια καταπιεζαν τους τουρκοκυπριους. Οι πραξεις εκεινων των κυβερνησεων, ασχετα με την τελικη αποτυχια τους, δεν ηταν "λαθη", ηταν υπολογισμενη και διακυρηγμενη πολιτικη εδραιωσης της ελληνοκυπριακης κυριαρχιας που συνεχιζεται και σημερα.

Η μονη σταση που μπορει να εχει ενας αριστερος απεναντι σε μια τετοια κυβερνηση ειναι η καταγγελια οτι θα συνεχισει να κανει τα ιδια οπου και οταν μπορει, και το καλεσμα στην εργατικη ταξη να την εμποδισει. Αντι να ζηταμε απο την κυβερνηση αυτη να "επαναπροσεγγισει" τους τουρκοκυπριους, θαπρεπε να της ζηταμε να μην "ξαναπροσεγγισει" τους τουρκοκυπριους, γιατι μονο το κακο τους θελει. Ο μονος τροπος για να επαναπροσεγγισουν οι ελληνοκυπριοι εργαζομενοι τους τουρκοκυπριους εργαζομενους ειναι με το να εμποδιζουν ενεργα την δικια τους κυβερνηση να τους "επαναπροσεγγισει".

Η φυσικη καταληξη αυτης της αντιληψης για "λαθη" και για "επαναπροσεγγιση της κυβερνησης με τους τουρκοκυπριους" ειναι η πιο χυδαια υποκρισια.

> "Χρειαζεται μια νεα πολιτικη απο μερους της Κυπριακης Κυβερνησης και της Ε/Κ πλευρας εναντι των Τ/Κ. Μια πολιτικη που θα δημιουργησει κλιμα αμοιβαιας εμπιστοσυνης αναμεσα στις δυο κοινοτητες. Μια πολιτικη που θα καταπολεμει τον σωβινισμο κι' απο τις δυο πλευρες και **θα εδραιωνει την συναντιληψη οτι Ε/Κ και Τ/Κ εχουν κοινη πατριδα την Κυπρο και κοινο εχθρο τον ιμπεριαλισμο και τον Τουρκικο επεχτατισμο...**
>
> ... Ουτε εισηγουμαστε οποιαδηποτε παραχωρηση στην Τουρκια και τους ιμπεριαλιστες συμμαχους της. Ισα-ισα εισηγουμαστε εντελως το αντιθετο. Προσεγγιζοντας τους Τ/Κ συμπατριωτες μας μ' αυτη την νεα πολιτικη να επιτυχουμε για ολοκληρο τον κυπριακο λαο **την απαλλαγη της Κυπρου απο τα τουρκικα στρατευματα κατοχης** και γενικα απο ολα τα ξενα στρατευματα και τις βασεις του ιμπεριαλισμου" **

Για να καταλαβουμε την υποκρισια ολων αυτων πρεπει να φανταστουμε πως θα φαινονταν στους Ελληνοκυπριους, χωρις να εξαιρουμε τους ακελικους, αν την περιοδο '64-67, μετα τις σφαγες την προσφυγια και την ηττα των Τουρκοκυπριων, και με την παρουσια της ελληνικης μεραρχιας στην Κυπρο, μας προτει-

---

* ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, 16ο Συνεδριο ΑΚΕΛ (1986) σελ. 77,78

** ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, 16ο Συνεδριο ΑΚΕΛ (1986) σελ. 77,78

ναν οι τουρκοκυπριοι αριστεροι μια "νεα πολιτικη επαναπροσεγγισης" που θα "εδραιωνε την συναντιληψη" οτι εχουμε "κοινο εχθρο τον ιμπεριαλισμο και τον ελληνικο επεχτατισμο", για να επιτυχουμε "**την απαλλαγη της Κυπρου απο τα ελληνικα στρατευματα κατοχης** και γενικα απο ολα τα ξενα στρατευματα και τις βασεις του ιμπεριαλισμου";

Αν η συγκριση του τουρκικου στρατου με την ελληνικη μεραρχια της περιοδου '64-'67 φαινεται ισως υπερβολικη αξιζει να διαβασουμε μια κυνικη ομολογια για αυτο το θεμα:

> " Η μεραρχια αυτη, σταλεισα εις την νησον τω 1964, ειχεν ισχυν πυρος αναλογον προς εκεινην σωματος στρατου, αφου διεθετε τανκς Μ48 κλπ. Η Κυπρος, δηλαδη, **κατειχετο ουσιαστικως υπο της Ελλαδος**, απεμενε δε δια των καταλληλων πολιτικων χειρισμων και διαπραγματευσεων να επιτευχθη η Ενωσις." *

Το σπουδαιοτερο ομως ειναι οτι αυτη την επαναπροσεγγιση την προωθει το ιδιο το κομμα που ενω ζηταει την "κοινη παραδοχη για τα λαθη του παρελθοντος" ποτε δεν αναφερθηκε στην δικη του συμμετοχη σε αυτα τα "λαθη", οπως για παραδειγμα το '63 με τα δεκατρια σημεια και το '64 με τις στρατιωτικες επιχειρησεις, οταν λιβανιζε τον Μακαριο και την εθνοφρουρα ανεπιφυλακτα.

Παρολα αυτα ομως πρεπει να εχουμε θετικη σταση απεναντι στο συνθημα της επαναπροσεγγισης, και να ζηταμε να εφαρμοστουν συγκεκριμμενα μετρα, οπως να δωθουν οι κοινωνικες ασφαλισεις στους τ/κ που προτεινει το ΑΚΕΛ και αλλα. Πρεπει να **ξεκιναμε** απο την πιο ειλικρινη αντιληψη που εχουν οι πλατιες μαζες των εργαζομενων για την επαναπροσεγγιση για να προωθησουμε μια πραγματικα διεθνιστικη επαναπροσεγγιση. Πρεπει και εδω, οπως και στο θεμα των συνομιλιων και της ειρηνης, "να παρουμε με θερμη μερος" σε καθε μαζικη κινητοποιηση, αλλα να μην ξεγελαμε τις μαζες παραδεχομενοι οτι κομματα σαν το ΔΗΚΟ, το ΔΗΣΥ, αλλα ακομα και το ΑΚΕΛ, και πολιτικοι σαν τον Λυσσαριδη, θα παραδεχτουν καποια "λαθη του παρελθοντος" και δεν θα επαναλαβουν παρομοια μολις τους δωθει η ευκαιρια.

Καταγγελουμε δηλαδη την υποκρισια τους, και συγχρονως προτεινουμε στο εργατικο κινημα να παλεψει για πραγματικα μετρα επαναπροσεγγισης, αναμεσα στα οποια δεν ειναι μονο οι κοινωνικες ασφαλισεις και οι ανταλλαγες θιασων αλλα κυρια η παλη του για την υποστηριξη του δικαιωματος των τουρκοκυπριων για αυτοδιαθεση.

Ο "ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ" ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Μεσα σε ολους τους αριστερους υπαρχει μια γενικη και απολυτα δικαιολογημενη συμπαθεια για την ενοτητα των εργατων. Σε αυτη την γενικα σωστη συμπαθεια στηριζονται οι αριστεροι πατριωτες της νοτιας Κυπρου για να προπαγανδιζουν οτι η γεωγραφικη συνυπαρξη των δυο κοινοτητων σε ενα ενιαιο κρατος ειναι προς το συμφερον της εργατικης ταξης της Κυπρου, και ετσι συγχιζουν ακομα και ατομα που δεν εχουν την κακη συνηθεια να τα βλεπουν ολα απο την σκοπια της "δικης τους" αστι-

---

* "Ο Αττιλας πληττει την Κυπρον" Δ.Καρδιανου σελ.109

κης ταξης και των προνομιων του εθνους τους.

Στην γνησιοτερη και πιο ειλικρινη ταξικη μορφη της, αυτη η αντιληψη ακολουθα περιπου αυτη τη συλλογιστικη:

"Οι ελληνοκυπριοι και οι τουρκοκυπριοι εργαζομενοι ειναι θυματα του σωβινισμου, διασπασμενοι απο τον εθνικισμο των αστων. Αν μπορουσαν να ζησουν μαζι ξανα, οπως τα παλια καλα χρονια, και μαλιστα να δουλευουν μαζι, τοτε επειδη θα αντιμετωπιζαν κοινα προβληματα σαν εργατες και κοινους ταξικους εχθρους, τους εργοδοτες τους δηλαδη και το κρατος, θα εκαναν **κοινους ταξικους αγωνες** εναντια τους.

Ετσι θα αναπτυσαν την ταξικη τους ενοτητα, θα καταλαβαιναν οτι εχουν κοινα ταξικα συμφεροντα σαν εργατες πιο σημαντικα απο τα εθνικα, και θα ξεπερνουσαν τον εθνικισμο τους. Η διχοτομηση λοιπον και το χωρισμα των δυο κοινοτητων απο το '64 και πολυ παραπανω το '74, ειναι κακα και πρεπει να τα πολεμησουμε επειδη δεν επιτρεπουν αυτη την συνυπαρξη, και αυτους τους κοινους αγωνες".

Στηριγμενα σ' αυτη την αριστερη διαθεση, ψαρευουν στα θολα νερα τα πιο σωβινιστικα στοιχεια της ελληνοκυπριακης πολιτικης που θελουν να προωθουν με αριστερο προσωπειο την πολιτικη της "ενιαιας" (και φυσικα ελληνοκυπριακης) Κυπρου, κυρια το Σ.Κ. ΕΔΕΚ:

> "Λυσεις που διατηρουν την αναμιξη του πληθυσμου συντεινουν στην κοινη αναπτυξη, στην πορεια με βαση τα συμφεροντα των ταξεων...
>
> Ο γεωγραφικος διαχωρισμος των κοινοτητων θα σημαινει, περα απο τα αλλα, χωριστη οικονομικη αναπτυξη, δεν θα επιτρεπει την συνεργασια κατα ταξεις και με βαση αυτα τα συμφεροντα" *

Αυτα τα λεει ο Λυσσαριδης. Τα ιδια περιπου εγραφε και η τοτε εφημεριδα της νεολαιας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ αλλα φυσικα σε πιο αριστερη εκδοση, μια και η νεολαια συνηθως εκφραζει σε πιο ριζοσπαστικη μορφη τις αποψεις του κομματος:

> "Οποιεσδηποτε νεες προτασεις [για λυση του Κυπριακου] πρεπει να εχουν σαν βασικη προυποθεση ορισμενες αρχες οπως:...
>
> 2. <u>Την εξασφαλιση ενιαιας οικονομιας</u>. Μια διχασμενη οικονομικη συγκροτηση της Κυπρου θα διαιωνιζει το εθνικο-θρησκευτικο διαχωρισμο και θα εμποδισει **την ταξικη συνεργασια των Ελληνων και Τουρκων εργατων, τη μονη δυνατοτητα για το ξεπερασμα της διακοινοτικης δυσπιστιας**" **

Ολα αυτα μοιαζουν πολυ ωραια και φιλεργατικα, αλλα δεν ειναι καθολου! Οταν μιλανε οι ελληνοκυπριοι για "συνυπαρξη" ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων εργαζομενων, και συγχρονως

---

* Ομιλια Λυσσαριδη στο Β' Παγκυπριο Συνεδριο της Σ.Κ. ΕΔΕΚ σελ. XI, XIV

** Σοσιαλιστικη Εκφραση αρ. 2, 18/3/76 σελ. 1

ξεχναν ολες τις αλλες πολιτικες συνθηκες και το παρελθον, την καταπιεση των τουρκοκυπριων και τον ελληνοκυπριακο ρατσισμο εναντιον τους, τοτε το αποτελεσμα ειναι να συγκαλυπτουν απο τα αριστερα, και να δικαιολογουν με "αριστερα" επιχειρηματα, την εθνικιστικη ελληνοκυπριακη πολιτικη της "ενιαιας" Κυπρου, ασχετα με τις προθεσεις τους.

Ειναι χαρακτηριστικο αυτης της υποκρισιας οτι ολες αυτες τις "καλες προθεσεις" για την ενοτητα της εργατικης ταξης τις εχει ο ιδιος πολιτικος που την ωρα των πραξεων εδειξε με πιο τροπο αντιλαμβανονταν αυτην την "ενοτητα" οταν το '63 μαζι με τις ενοπλες ομαδες του Γιωρκατζη και του Σαμψων αναλαμβαναν να "καταστειλουν την ανταρσια των τρομοκρατων".

Απο το '63 ηταν φανερο οτι η γεωγραφικη "ενοτητα" και η συνυπαρξη μεσα στο ιδιο κρατος μονο με την βια και παρα την θεληση των τουρκοκυπριων, μπορουσε να επιτευχθει στην Κυπρο. Αυτο σημερα ειναι ακομα πιο ξεκαθαρο.

Για να δειξουμε πιο καθαρα την υποκρισια τους θα χρησιμοποιησουμε μερικες υποθετικες καταστασεις, που ειμαστε σιγουροι οτι θα σοκαραν πολυ τον Λυσσαριδη και οχι μονο αυτον.

Αν το μονο που τον ενδιεφερε ηταν η συνυπαρξη στο ιδιο γεωγραφικο χωρο και στο ιδιο κρατος των Τουρκοκυπριων και Ελληνοκυπριων εργαζομενων για να αντιμετωπιζουν μαζι τον ιδιο ταξικο εχθρο "με βαση τα συμφεροντα των ταξεων" οπως λεει ο ιδιος, τοτε τι θαλεγε για την "ολοκληρωτικη καταληψη της Κυπρου" ή ακομα και της Ελλαδας "απο την Τουρκια";

Αν γινονταν κατι τετοιο θα εξαφανιζονταν κατευθειαν και ο "γεωγραφικος" και ο "πολιτικος" και ο "οικονομικος διαχωρισμος". Και οχι μονο αυτο, αλλα θα μπορουσαμε να ανηκουμε στις ιδιες συντεχνιες και να κανουμε κοινους αγωνες οχι μονο με τους Τουρκοκυπριους αλλα και με τα εκατομυρια των Τουρκων εργατων!

Μηπως ισως φοβαται οτι οι Τουρκοι θα τον καταπιεσουν; Μα οι τουρκοκυπριοι δεν το **φοβουνται** απλα, **εζησαν** την ελληνικη καταπιεση για δεκαετιες. Αν καποιος θελει να ζητησει τετοιες θυσιες απο τους τουρκοκυπριους για το καλο της εργατικης ενοτητας, δεν θαπρεπε να ειναι και ο ιδιος ετοιμος να τις υποστει;

Ο μονος τροπος που θα εστεκε **πραγματικα ειλικρινα** μια τετοια αντιληψη, (παρολο που πολιτικα θα ηταν τελειως λανθασμενη) θαταν αν ελεγε κανεις "θελω την συνυπαρξη των ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων εργαζομενων. Γι' αυτο ειμαι εναντια στην διχοτομηση και υπερ μιας ενοιαιας Κυπρου, ή της Ενωσης με την Ελλαδα ή με την Τουρκια, δεν με ενδιαφερει ποιο απο τα τρια".

Φυσικα πολλοι βολευονται με την σκεψη οτι στην Τουρκια υπαρχει χουντα ενω εμεις εδω ειμαστε "δημοκρατες" και μαλιστα στην Ελλαδα "σοσιαλιστες". Αυτα την περιοδο του '74 ηταν αντιθετα, χουντα στην Ελλαδα και "σοσιαλιστης" ηγετης στην Τουρκια. Αυτο ομως δεν τους εμποδιζε καθολου να λενε ακριβως τα ιδια.

ταξικη ή γεωγραφικη ενοτητα;

Το βασικο χαρακτηριστικο αυτης της αντιληψης ειναι η συγχιση της ταξικης ενοτητας με την φυσικη ενοτητα. Η πρωτη αφορα την ενοτητα που προερχεται απο την συνειδητοποιηση των κοινων ιστορικων συμφεροντων και την αλληλουποστηριξη και αλληλεγγυη της εργατικης ταξης, **ανεξαρτητα** απο τα κρατικα συνορα στα οποια βρισκονται τα διαφορα τμηματα της. Η δευτερη, η **"φυσικη ενοτητα"**, σημαινει απλα την υπαρξη τους μεσα στο ιδιο κρατος, στην ιδια οικονομια, στην ιδια γεωγραφικη περιοχη, στο ιδιο εργοστασιο. Αυτο ομως δεν ειναι ενοτητα, ειναι απλη συνυπαρξη, η οποια δεν θα ειναι αναγκαστικα και φιλικη:

> "... το Γενικο Συμβουλιο [της Διεθνους] εκδωσε μια μυστικη εγκυκλιο που εγραψα...
>
> ... θα σας δωσω εδω με συντομια μονο τα κυρια σημεια...
>
> Και το **σπουδαιοτερο απο ολα!** Ολα τα Αγγλικα βιομηχανικα και εμπορικα κεντρα εχουν τωρα μια εργατικη ταξη διασπασμενη σε δυο εχθρικα στρατοπεδα: Αγγλους προλεταριους και Ιρλανδους προλεταριους. Ο μεσος Αγγλος εργατης μισει τον Ιρλανδο εργατη γιατι βλεπει σε αυτον εναν ανταγωνιστη που χαμηλωνει το βιωτικο του επιπεδο. Σε συγκριση με τον Ιρλανδο εργατη αισθανεται οτι ειναι μελος του εθνους που εξουσιαζει και για αυτο ακριβως τον λογο μετατρεπει τον εαυτο του σε οργανο των αριστοκρατων και των καπιταλιστων εναντιον της Ιρλανδιας και ετσι δυναμωνει την εξουσια τους πανω στον ιδιο. Εχει θρησκευτικες, κοινωνικες και εθνικες προκαταληψεις εναντια στον Ιρλανδο εργατη..." *

Ετσι, ακομα και αν ξαναυπαρξει αυτη η πολυποθητη "συνυπαρξη", δεν εγγυαται την καταπολεμηση του εθνικισμου μεσα απο "κοινους αγωνες" Οχι μονο γιατι μπορει να μη γινουν αυτοι οι κοινοι ταξικοι αγωνες αλλα το σπουδαιοτερο επειδη δεν ειναι καθολου σιγουρο οτι θα καταφερει η εργατικη ταξη να αποδεσμευτει απο τους αστους της. Αρκει μονο να θυμηθουμε τι συνεβαινε πριν το '63, και τον ελληνοκυπριακο ρατσισμο του κυριαρχου εθνους. Αν η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη δεν αρχισει **πρωτα** να παλευει εναντια στους "δικους της" αστους και για το δικαιωμα των τουρκοκυπριων να εχουν το δικο τους κρατος, αν δεν απελευθερωθει **πρωτα η ιδια** απο τον εθνικισμο της και δεν παλεψει εναντια στα προνομια της κυριαρχης εθνοτητας της οποιας ειναι μελος, τοτε αν και οταν υπαρξει με οποιοδηποτε τροπο η **συνυπαρξη** μεσα στο ιδιο κρατος, αυτη θα ξεκινησει με τις χειροτερες προοπτικες για την **ταξικη ενοτητα** των ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων εργαζομενων.

Στηριγμενοι σε αυτη την συγχιση αναμεσα στην ταξικη ενοτητα και τη γεωγραφικη "ενοτητα", μπορουν διαφοροι να εκμεταλλευονται την πολιτικα και συναισθηματικα φορτισμενη εννοια της ενοτητας της εργατικης ταξης για να δινουν αριστερο καλυμα στις επιδιωξεις της "δικιας μας" αστικης ταξης να "κρατησει τον λαο ενωμενο", κατω απο την δικια της κυριαρχια.

---

* επιστολη Μαρξ προς τους Μαγιερ και Βογκτ, 9 Απριλη 1870 απο το "Marx - The First International and after"- Pelican σελ. 169

Αντιθετα αυτο που χρειαζομαστε ειναι η Ταξικη Ενοτητα, ακομα καλυτερα η **Ταξικη Συμμαχια**, Ε/κ και Τ/κ εργαζομενων, που δεν εχουν καμμια σχεση με την γεωγραφικη ενοτητα. Ταξικη Ενοτητα σημαινει καταπολεμηση της ταξικης διασπασης τους (οχι γεωγραφικης ή "κρατικης") απο τους αστους τους. Ταξικη Συμμαχια σημαινει να πολεμαει η καθεμια εναντια στην **"δικια της"** αρχουσα ταξη, οταν αυτη παει να βλαψει την **αλλη** εργατικη ταξη ή και απλα την **αλλη** κοινοτητα. Σημαινει ακομα την αρνηση να βρεθουν αντιμετωπες σαν εχθροι, ειτε σε ενα πολεμο, ειτε οταν ταυτιζοντας τα συμφεροντα-τους και τις πολιτικες τους επιδιωξεις με αυτες των "δικων τους" αστικων ταξεων βλεπουν αναποφευκτα η μια την αλλη σαν εχθρικη. Ετσι η πολιτικη που επιδιωκοντας το ενιαιο κυπριακο κρατος υποτιθεται οτι υποστηριζει την μελλοντικη συνυπαρξη, τους μελλοντικους κοινους αγωνες, την **μελλοντικη ενοτητα** ειναι στην πραγματικοτητα μια πολιτικη που προωθει την **σημερινη ταξικη διασπαση**, επειδη κανει τους ελληνοκυπριους εργαζομενους να φαινονται σαν εχθροι στα ματια των τουρκοκυπριων εργαζομενων που δεν θελουν το "ενιαιο κρατος", και αντιστροφα.

οι "κοινοι αγωνες"

Ποτε μπορει να μιλαει κανεις για κοινους αγωνες και αιτηματα; Οταν **υπαρχει** η "γεωγραφικη συνυπαρξη", οταν οι εργατες ζουν κατω απο το ιδιο κρατος, οταν ακομα δουλευουν στην ιδια επιχειρηση, οταν με λιγα λογια αντιμετωπιζουν εναν κοινο και ενωμενο εχθρο. Τοτε φυσικα η ταξικη ενοτητα σημαινει **και κοινους αγωνες, και ενιαια αιτηματα, και ενιαια οργανωση και κοινο προγραμμα.** Ετσι οι Τουρκοι και Ελληνες εργατες στην Γερμανια **μπορουν και πρεπει** να κανουν **κοινους αγωνες**, να προβαλουν ενιαια αιτηματα, να εχουν κοινο προγραμμα **απεναντι στο κοινο αντιπαλο**, και οχι μονο μονοι τους οι Ελληνες και Τουρκοι εργατες αλλα και με ολους τους αλλους εργατες, Γερμανους και ξενους, που δουλευουν στην Γερμανια, στην ιδια βιομηχανια, στην ιδια επιχειρηση, στο ιδιο ακομα τμημα του εργοστασιου.

Σημερα ομως για την ελληνοκυπριακη και τουρκοκυπριακη εργατικη ταξη υπαρχει η αντιθετη κατασταση. Δεν εχουν **κοινα** αλλα **εχθρικα, ανταγωνιστικα** αφεντικα. Και μαλιστα αφεντικα που θελουν και καταφερνουν να **χρησιμοποιει** το καθενα την "δικια του" εργατικη ταξη εναντιον των αλλων, ειτε σαν στρατιωτες, ειτε για τον οικονομικο ανταγωνισμο τους, ειτε και πολιτικα, βαζοντας τους να κανουν "αντικατοχικες πορειες", συλλαλητηρια, "εθελοντικες εισφορες για την αμυνα" και αλλα παρομοια.

Με λιγα λογια, οι δυο εργατικες ταξεις βρισκονται **σε διαφορετικη θεση**, απο πολλες αποψεις. Γι' αυτο εχουν **διαφορετικα καθηκοντα**, και πρεπει να εχουν διαφορετικα **αιτηματα, προγραμμα, δραση**. Οπως τοβαζε και ο Λενιν:

> "**Ειναι** ιδια η θεση του προλεταριατου των εθνων που καταπιεζουν και των καταπιεζομενων εθνων απεναντι στην εθνικη καταπιεση; Οχι, δεν ειναι η ιδια, δεν ειναι η ιδια οικονομικα, πολιτικα, ιδεολογικα, πνευματικα, κλπ.
>
> **Και τι** σημαινει αυτο;
>
> **Σημαινει οτι** μερικοι θα προσεγγισουν με ενα τροπο, αλλοι με αλλο τροπο τον ιδιο στοχο (την συγχωνευση των

εθνων) απο **διαφορετικες αφετηριες"** *

Θα θυμησουμε, επαναλαμβανοντας ενα κομματι απο τον Λενιν, οτι τα διαφορετικα καθηκοντα των επαναστατων αναλογα με το αν ανηκαν στην καταπιεζουσα ή στην καταπιεσμενη εθνοτητα σημαιναν οτι επρεπε να ειναι διαφορετικα και τα **προγραμματα** των επαναστατων, **ακομα** και οταν βρισκονταν μεσα στο ιδιο κρατος!

> "Κανενας Ρωσσος μαρξιστης δεν σκεφτηκε ποτε να κατηγορησει τους **Πολωνους** σοσιαλδημοκρατες επειδη ειναι εναντιον του αποχωρισμου της Πολωνιας. Οι σοσιαλδημοκρατες αυτοι κανουν λαθος μονο οταν... προσπαθουν να αρνηθουν την αναγκαιοτητα να συμπεριληφθει η αναγνωριση του δικαιωματος της αυτοδιαθεσης στο **Προγραμμα των Ρωσων Μαρξιστων."** **

Ετσι, η "διαφορετικη θεση" στην οποια βρισκονται απο τη μια οι ελληνοκυπριοι και απο την αλλη οι τουρκοκυπριοι ή τουρκοι εργαζομενοι που βρισκονται στην Κυπρο, σημαινει οτι η **ταξικη ενοτητα** τους δεν προωθειται με "κοινους" **στην στενη τους εννοια** αγωνες, ουτε μπορουμε να την πετυχουμε με κοινα αιτηματα, ή κοινα "προγραμματα". Αντιθετα, για να ειναι "κοινη", διεθνιστικη και για τους δυο, η σταση και η δραση τους χρειαζονται **διαφορετικα αιτηματα και "προγραμματα"**, που στις περισσοτερες περιπτωσεις πρεπει να εχουν **τυπικα αντιθετες κατευθυνσεις:**

> "Η <u>δραση</u> των Νορβηγων και Σουηδων εργατων ηταν... ενιαια, διεθνιστικη <u>μονο</u> επειδη και στο βαθμο που οι Σουηδοι εργατες υποστηριζαν <u>χωρις ορους</u> την ελευθερια της Νορβηγιας για αποχωρισμο, ενω οι Νορβηγοι εργατες θεταν το ζητημα του αποχωρισμου μονο <u>υπο ορους</u>. Αν οι Σουηδοι εργατες δεν υποστηριζαν την ελευθερια της Νορβηγιας για αποχωρισμο <u>χωρις ορους</u>, θα ηταν <u>σωβινιστες</u>, συνεργοι των σωβινιστων Σουηδων γαιοκτημονων... Αν οι Νορβηγοι εργατες <u>δεν</u> εθεταν το ζητημα του αποχωρισμου <u>υπο ορους</u>, δηλ. επιτρεποντας ακομα και μελη της Σοσιαλδημοκρατιας να κανουν προπαγανδα και να ψηφισουν εναντια στον αποχωρισμο, θα ειχαν αποτυχει στα διεθνιστικα τους καθηκοντα και θα ειχαν πεσει στο επιπεδο του στενου, <u>αστικου</u> Νορβηγικου εθνικισμου." ***

Αν δεν τονιζεται η αναγκη να εχουν οι επαναστατες και η εργατικη ταξη διαφορετικη σταση, **διαφορετικους αγωνες, αιτηματα και προγραμματα**, κατι που θα συμβει αναποφευκτα οταν ο προσανατολισμος ειναι στην ματαιη προσπαθεια ανακαλυψης **κοινων αγωνων**, πολυ συχνα σημαινει οτι οταν εμφανιζεται η αναγκη και η δυνατοτητα για να γινουν τετοιοι διαφορετικοι αγωνες, αυτη περνα απαρατηρητη και ανεκμεταλλευτη.

Συγκεκριμμενα για την Κυπρο η αναγκη να εχουν διαφορετικη σταση οι επαναστατες στον Βορρα και τον Νοτο σημαινει

---

* Λενιν Ελληνικα ΑΠΑΝΤΑ τομ. 30 σελ. 65

** Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτνικ Λευκωσια σελ. 82

*** Λενιν Αγγλικα απαντα τομ. 23 σελ. 56

οτι εμεις σαν ελληνοκυπριοι πρεπει να αντιδρουμε στην προσπαθεια των "δικων μας" αστων να εμποδισουν την διχοτομηση ή την αναγνωριση του Τ/κ κρατους, να ξεσκεπαζουμε την υποκρισια τους οτι ταχα δεν υπαρχει προβλημα συνυπαρξης των Ε/κ και Τ/κ **γενικα**, δηλαδη αστων **και** εργαζομενων, και να εξηγουμε οτι οι Ελληνοκυπριοι **αστοι** εχουν καταπιεσει και θελουν να καταπιεσουν τους Τουρκοκυπριους. Οι Τ/κ επαναστατες απο την αλλη πρεπει να ξεσκεπαζουν την υποκρισια των "δικων τους" αστων οταν λεν οτι δεν μπορουν να ζησουν μαζι Ε/κ **και** Τ/κ **γενικα**, οχι μονο οι αστοι αλλα και οι **εργαζομενοι**, δηλαδη να ξεσκεπαζουν το ψεμα οτι οι Ε/Κ στο συνολο τους (αστοι **και εργαζομενοι**) θελουν να καταπιεσουν τους Τ/κ στο συνολο τους.

Αντιστοιχα ισχυουν για τον Οικονομικο Αποκλεισμο. Οι Ε/κ εργαζομενοι πρεπει να αναγνωρισουν οτι πληττει **και** τους Τ/κ εργαζομενους και ετσι να αντιταχθουν σ' αυτον, ενω οι Τ/κ επαναστατες πρεπει να ξεσκεπασουν το ψεμα οτι το κυριο προβλημα των Τ/κ εργαζομενων ειναι ο οικονομικος αποκλεισμος, και να τονισουν οτι το βασικο προβλημα ειναι η εκμεταλλευση τους απο τους Τ/κ αστους. Αντιστοιχα για το θεμα των στρατων η Ε/κ εργατικη ταξη πρεπει να αντιμετωπισει το θεμα του Ελληνικου στρατου στην Κυπρο και της Εθνοφρουρας, και οι Τ/κ το θεμα του Τουρκικου στρατου και του στρατου τους γενικα.

Οι αγωνες των εργαζομενων πρεπει βεβαια να ειναι κοινοι με την ΓΕΝΙΚΗ εννοια οτι ο αγωνας ολων των τμηματων της παγκοσμιας εργατικης ταξης ειναι κοινος, ειναι αγωνας για τον παγκοσμιο σοσιαλισμο, και εναντια στην παγκοσμια αστικη ταξη. Πρεπει να γινουν κοινοι ακομα με την εννοια οτι υπαρχει η αναγκη να ξαναδημιουργηθει μια επαναστατικη διεθνης, αν και εχουμε αρκετο δρομο να διανυσουμε ακομα για να γινει κατι τετοιο. Δεν ειναι ομως "κοινοι" στις **συγκεκριμενες σημερινες πραξεις τους**, στα συγκεκριμμενα "εθνικα" τους προγραμματα *.

Η ταξικη ενοτητα ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων σημαινει απαραιτητα και την **αντιθεση** των ε/κ εργαζομενων στην διαθεση των ε/κ αστων να δημιουργησουν την δικια τους "κρατικη ενοτητα" πανω σε ολη την Κυπρο παρα την δηλωμενη αντιθεση των τουρκοκυπριων.

Αντιθετα, τι εχει να προτεινει σαν πρακτικη δραση στην ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη το συνθημα των **κοινων αγωνων**; Ειτε μενει σκετο συνθημα ή συνηθως καταληγει σε αντιδραστικα συμπερασματα, τον "κοινο αντικατοχικο αγωνα" για να φυγουν τα Τουρκικα στρατευματα. Ενα συνθημα ομως οπως ο κοινος αντικατοχικος αγωνας, ασχετα με το τι θελουν ή νομιζουν αυτοι που το προβαλουν, δεν μπορει να εχει σαν ουσιαστικο περιεχομενο του τιποτε αλλο παρα την κυνικη (οσο και ματαιη) προσπαθεια των Ελληνοκυπριων "αριστερων" πολιτικων να δεσουν στο αρμα των συμφεροντων των ελληνοκυπριων αστων τους Τ/κ εργαζομενους και κυριως να ξεγελασουν τους ελληνοκυπριους εργαζομενους οτι μπορουν να πολεμησουν "μαζι με τους τουρκοκυπριους" τα τουρκικα στρατευματα "διεθνιστικα" και "προοδευτικα".

Μια περιπτωση "κοινου αγωνα" που να μην καταληγει απευ-

---

* με την λεξη "εθνικα" εδω δεν αναφερομαστε στην ιδια εθνοτητα αλλα κυρια στην εργατικη ταξη που λειτουργει μεσα στο ιδιο αστικο κρατος, που εχει να αντιμετωπισει εναν ενιαιο αντιπαλο.

θειας σε αντιδραστικα συμπερασματα ή να μενει σκετο συνθημα, ειναι η προσπαθεια να φυγουν οι Βρεττανικες βασεις, μια και ειναι ενα προβλημα που τουρκοκυπριοι και ελληνοκυπριοι εχουν απο κοινου. Αλλα και παλι ο αγωνας δεν θα ειναι αναγκαστικα και αναποφευκτα "κοινος", διοτι μπορει ο σκοπος να ειναι ο ιδιος αλλα οι αντιπαλοι στους οποιους ο αγωνας θα στοχευει θα ειναι διαφορετικοι. Απο τους ελληνοκυπριους εργαζομενους θα γινεται εναντια οχι μονο στην αγγλικη αρχουσα ταξη αλλα και στην ελληνοκυπριακη (και την ελληνικη), ενω απο τους τουρκοκυπριους εναντια στην αγγλικη και την τουρκοκυπριακη (και την τουρκικη).

Ακομα ομως και αυτο το συνθημα που ειναι αντιιμπεριαλιστικο και διεθνιστικο σε σχεση με τους λαους της Μεσης Ανατολης, οταν συνδεεται απο τους αριστερους πατριωτες με την αντιδιχοτομικη πολιτικη μεσα απο τα γνωστα συνθηματα της "ενιαιας, ανεξαρτητης Κυπρου χωρις ξενους στρατους και βασεις" καταληγει σε μια ακομα "αριστερη, αντιιμπεριαλιστικη" καλυψη του ελληνοκυπριακου αριστερου πατριωτισμου.

Η πολιτικη παλι που προσπαθει να προωθησει "κοινο προγραμμα με τους Τ/κ για μια ενωμενη σοσιαλιστικη Κυπρο" πρακτικα βαζει στην "ημερησια διαταξη" το παρσιμο της εξουσιας απο την εργατικη ταξη *. Το να βλεπει κανεις την δυνατοτητα για αμεσο παρσιμο της εξουσιας απο την εργατικη ταξη στην Κυπρο ειναι ειτε πολιτικη αφελεια, ειτε αγνοια του τι σημαινει πραγματικα η σοσιαλιστικη επανασταση, ποσο δρομο εχει ακομα να διανυσει η κυπριακη εργατικη ταξη για να γινει ικανη να παρει την εξουσια και να κυβερνησει την κοινωνια. Ο δρομος αυτος βεβαια δεν μετριεται σε λιγα ή πολλα χρονια, αλλα σε πολιτικες διαδικασιες και αλλαγες που θα ειναι αναγκαστικα τοσο εντονες που πολυ πιθανο το Κυπριακο προβλημα, και αν ακομα συνεχισει να υπαρχει, θα παψει στο μεταξυ να εχει την σημερινη του μορφη, οποτε ο σοσιαλισμος ειτε δεν θα εχει καθολου να λυσει ενα Κυπριακο προβλημα, ειτε θα εχει να λυσει ενα αρκετα διαφορετικο Κυπριακο προβλημα.

Αυτη η αντιληψη, εκτος απο αυτα τα προβληματα, ειναι ακομα αναγκασμενη μια και βλεπει σαν αμεσο καθηκον την σοσιαλιστικη αλλαγη, να συγκεντρωνεται κυρια σε "μεγαλες μαχες" για το παρσιμο της εξουσιας απο την εργατικη ταξη, οπως σε εκλογικες μαχες, συμμαχιες αριστερων κομματων και αλλα παρομοια. Ετσι ειναι πολυ μεγαλος ο πειρασμος και ειναι πολυ ευκολο να αγνοουνται οι σημερινοι καθημερινοι οικονομικοι και πολιτικοι αγωνες εναντια στον καπιταλισμο που μπορει να εχουν περιορισμενους στοχους αλλα απο τους οποιους εκπαιδευεται η εργατικη ταξη και μεσα απο τους οποιους μπορει να ξεπηδησει μια επαναστατικη αριστερα. Και οταν ακομα ομως γινεται επεμβαση σε αυτους τους αγωνες, αντι η επεμβαση να εχει σαν στοχο την επιτυχια του συγκεκριμμενου αγωνα και το εστω και μικρο προχωρημα που αυτος μπορει να δωσει στην συνειδητοποιηση την οργανωση και την εκπαιδευση του τμηματος της εργατικης ταξης που τον διεξαγει, η ταση ειναι φυσιολογικα να προβαλλονται γενικες πολιτικες προοπτικες και συνθηματα, ειτε εκλογικα ή

---

* Τετοια αντιληψη, για λυση του Κυπριακου με την "Ενωμενη Σοσιαλιστικη Κυπρο", ή την "Σοσιαλιστικη Ομοσπονδια Κυπρου Ελλαδας και Τουρκιας", και ακομα για την δυνατοτητα αμεσης εγκαθιδρυσης του σοσιαλισμου στην Κυπρο εχει για παραδειγμα στην Κυπρο η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ".

με την μορφη της (αναγκαστικα στην σημερινη περιοδο αφηρημενης) προπαγανδας για την αναγκαιοτητα να παρει η εργατικη ταξη την εξουσια.

Υπαρχει πραγματι καποια αναγκη για κοινους αγωνες, κοινα προγραμματα ή για κοινα σημεια σε επαναστατικα προγραμματα. Υπαρχει η αναγκη για την ελληνοκυπριακη επαναστατικη αριστερα (οταν θα εχει αναπτυχθει αρκετα για να εχει τις δυνατοτητες να το κανει) να συνεργαστει με την **ελληνικη** επαναστατικη αριστερα για να προωθησουν μια κοινη σταση εναντια στους αστους τους, οχι απο εθνικισμο αλλα αντιθετα απο διεθνισμο, επειδη ετσι μας εξαναγκαζουν οι ιδιοι οι Ε/κ και ελληνες αστοι με τις δικιες τους συμμαχιες. Οταν ολη η ελληνοκυπριακη ηγεσια πηγαινει καθε τοσο στην Αθηνα για να επεξεργαστουν "κοινη γραμμη" με τους ελληνες αστους, οταν οι ελληνικες μεραρχιες ηρθαν, φυγαν, και σχεδιαζουν να τις ξαναφερουν, υπαρχει αμεσα η αναγκη να βρεθει και μια κοινη αντιμετωπιση αυτης της κοινης γραμμης **και πρακτικης** των αστων απο τους ελληνες και ελληνοκυπριους επαναστατες. Αντιστοιχα φυσικα ισχυουν και για τους τουρκοκυπριους και τουρκους επαναστατες.

"ΣΕΒΑΣΜΟΣ" ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ;

Η πιο υπουλη, αν και οχι ασυνηθιστη, παγιδα στην οποια μπορουν να πεσουν οσοι θελουν να εχουν μια διεθνιστικη πολιτικη, ειναι να υποστηριξουν το δικαιωμα της αυτοδιαθεσης μεχρι και του αποχωρισμου "μετα τον σοσιαλισμο". Και εχουν πεσει και σε αυτη την παγιδα οι Ελληνοκυπριοι αριστεροι. Αντιγραφουμε απο κειμενο της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ" επειδη εχει μια πολυ χαρακτηριστικη τοποθετηση αυτου του ειδους:

> "Οι Μαρξιστες ειναι σαφως τοποθετημενοι υπερ της μεγαλυτερης δυνατης ενοτητας της Κυπριακης οικονομιας και της μεγαλυτερης δυνατης αφομοιωσης των δυο κοινοτητων. Ομως αναγνωριζουν τις καχυποψιες και τους φοβους της Τ/Κ κοινοτητας καθως και την παγιωση του διαχωρισμου εδω και 11 χρονια. Η μοναδικη ελπιδα για το σταματημα της πορειας προς την ολοκληρωση της διχοτομησης, που εχει ξεκινησει απο καιρο, ειναι μεσα στις σημερινες συνθηκες η ελευθερη αποφαση των Τ/Κ να ζησουν μαζι με τους Ε/Κ. Στην πορεια του για το σοσιαλισμο, το εργατικο κινημα πρεπει να αφαιρεσει οτιδηποτε μπορει να σταθει εμποδιο στην ενοτητα του Ε/Κ και Τ/Κ εργατικου κινηματος που αποτελει την πιο βασικη προυποθεση για την επιτυχια αυτου του αγωνα.
>
> Μεσα σ' αυτα τα πλαισια το Ε/Κ εργατικο κινημα, **καλωντας τους Τ/Κ σε αγωνα για μια κοινη, ελευθερη, σοσιαλιστικη Κυπρο,** πρεπει να αναγνωρισει το **δικαιωμα της αυτοδιαθεσης στην Τ/Κ κοινοτητα- να δωσει δηλαδη την υποσχεση οτι θα σεβαστει οποιαδηποτε αποφαση των Τ/Κ οσον αφορα την υποσταση τους σαν κοινοτητα, ακομα κι αν αυτη η αποφαση ειναι υπερ του να ζησουν ξεχωριστα.** Η αναγνωριση του δικαιωματος της αυτοδιαθεσης ειναι η αποδειξη που δινουν οι Ε/Κ εργατες στους Τ/Κ οτι δεν εχουν καμμια προθεση να καταπιεσουν σ' οποιοδηποτε επιπεδο τα δικαιωματα των Τ/Κ. Παιζει αποφασιστικη σημασια για την αναπτυξη της εμπιστοσυνης αναμεσα στις δυο κοινοτητες. Αποτελει ενα ισχυρο οπλο στα χερια του εργατικου κινηματος **εναντια στην διχοτομηση, εναντια στην**

καθιερωση δυο ξεχωριστων κρατων στον κυπριακο χωρο." *

Ολα μοιαζουν μια χαρα: "Το ε/κ εργατικο κινημα... πρεπει να αναγνωρισει το δικαιωμα της αυτοδιαθεσης στην Τ/Κ κοινοτητα". Τι το πιο διεθνιστικο θα μπορουσε να ζητησει κανεις;

Αλλα οπως εγραφε ο Λενιν:

> "πρεπει... να απαιτουμε την απελευθερωση των καταπιεζομενων εθνων με ενα **καθαρα και με ακριβεια διατυπωμενο πολιτικο προγραμμα** που λαμβανει ειδικα υποψη την **υποκρισια και την δειλια των σοσιαλιστων στο εθνος που καταπιεζει** και οχι να χρησιμοποιουμε **γενικες και αοριστες φρασεις**, με χωρις περιεχομενο διακηρυξεις, με τη μορφη της **'αναβολης' του ζητηματος μεχρι που να πραγματοποιηθει ο σοσιαλισμος"** **

Ικανοποιουν αυτη την αναγκη ενος "καθαρα και με ακριβεια διατυπωμενου" πολιτικου προγραμματος τα πιο πανω αποσπασματα; Αν τα εξετασουμε απο αυτη την σκοπια τοτε θα πρεπει να προσεξουμε **καθε** μικρη λεξη και προταση τους. Οχι επειδη ειμαστε σχολαστικοι, αλλα επειδη το ζητημα ειναι τετοιο που καθε περιθωριο για συγχιση ή παρερμηνεια **θα χρησιμοποιηθει** απο τον ριζωμενο πατριωτισμο του κοσμου για να ερμηνευτει εθνικιστικα, και **ακομα παραπανω** μπορει να **καθορισει την πολιτικη πρακτικη μας.**

Ποιες εκφρασεις χρησιμοποιουσε ο Λενιν; Την "υποστηριξη" του δικαιωματος για αυτοδιαθεση "απο τους σοσιαλιστες του εθνους που καταπιεζει". Την "απαιτηση" απο το προλεταριατο της ελευθεριας του πολιτικου αποχωρισμου:

> "Το προλεταριατο πρεπει να **απαιτησει** την ελευθερια του πολιτικου αποχωρισμου για τις αποικιες και τα εθνη που καταπιεζονται απο το **'δικο τους'** εθνος. Αλλοιως ο διεθνισμος του προλεταριατου δεν θαταν παρα κουφια λογια." ***

Τι υπαρχει στην θεση αυτης της **απαιτησης** που πρεπει να απευθυνεται στους "δικους μας" αστους στα αποσπασματα απο το κειμενο της "Αριστερης Πτερυγας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ" που αναφεραμε; "το Ε/Κ εργατικο κινημα... πρεπει... να δωσει **την υποσχεση** οτι **θα σεβαστει** οποιαδηποτε αποφαση των Τουρκοκυπριων...".

Ποτε δινει κανεις μια "υποσχεση"; Ειναι παντα για κατι **μελλοντικο.** Αυτο εξαλου δειχνει και εκεινο το "**θα σεβαστει**". Ας προσεξουμε και το "θα" και το "σεβαστει. Το "θα" σημαινει οτι το προβλημα βρισκεται στο μελλον, οτι αυτη την στιγμη **δεν εχει** οποιεσδηποτε υποχρεωσεις το ελληνοκυπριακο εργατικο κινημα απεναντι στο δικαιωμα αυτοδιαθεσης των Τουρκοκυπριων, οτι δεν υπαρχει τετοιο ζητημα. Το "σεβαστει" δεν ειναι λεξη

---

* Κειμενο για το Κυπριακο με ημερομηνια Ιουνης '85, σελ. 19

** Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 118.

*** Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτνικ Λευκωσια σελ. 119

που χρησιμοποιει κανεις οταν απαιτει κατι απο καποιον αλλο (δηλαδη απο την "δικια μας", την ελληνοκυπριακη αρχουσα ταξη που προσπαθει να εμποδισει το δικαιωμα της αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων), αντιθετα ειναι λεξη που δειχνει ακριβως το τι "υποσχεται" να κανει οταν θα μπορει ο ιδιος να πραγματοποιει τις υποσχεσεις του.

Και ποτε θα μπορει να πραγματοποιει τις υποσχεσεις του το Ε/Κ εργατικο κινημα; Προφανως οταν **θα εχει την εξουσια, δηλαδη μετα το σοσιαλισμο.** Εχουμε εδω ακριβως την "αναβολη του ζητηματος μεχρι που να πραγματοποιηθει ο σοσιαλισμος" για την οποια εγραφε ο Λενιν.

Ας προχωρησουμε. Τι πρεπει συμφωνα παντα με τις αποψεις της "Αριστερης Πτερυγας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ" να "υποσχεται" οτι "θα σεβαστει" το ε/κ εργατικο κινημα; την "**οποιαδηποτε** αποφαση των Τ/Κ... **ακομα και αν** αυτη η αποφαση ειναι υπερ του να ζησουν ξεχωριστα". Μα αυτο το "οποιαδηποτε αποφαση" και το "ακομα και αν" τι αλλο μπορουν να σημαινουν παρα οτι οι Τουρκοκυπριοι **δεν εχουν παρει καμμια αποφαση για το θεμα** μεχρι τωρα; Διοτι αν θεωρουσανε οτι ειχε παρθει καποια αποφαση, και **αν αναγνωριζανε** αυτην την αποφαση, δεν θα μιλουσανε υποθετικα για μια "οποιαδηποτε αποφαση", αλλα θα επρεπε να παρουν θεση απεναντι στην συγκεκριμμενη αποφαση που εχει ηδη παρθει.

Υπαρχει ομοφωνη αποφαση της Τουρκοκυπριακης βουλης για την ιδρυση του τουρκοκυπριακου κρατους, και αντιστοιχο δημοψηφισμα για το συνταγμα του κρατους. Δεν το θεωρουν αυτο "παρμενη αποφαση"; Αν οχι, γιατι; Επειδη η δικια μας αστικη ταξη την θεωρει "ψευδοβουλη"; 'Η μηπως επειδη εγινε σε συνθηκες καπιταλισμου, και αστικων δημοκρατικων διαδικασιων; Μα ακριβως σε τετοιες συνθηκες ειναι που εμφανιζεται και εχει νοημα η **υποστηριξη** του δικαιωματος της αυτοδιαθεσης, η **απαιτηση για την ελευθερια** του αποχωρισμου. Οταν ο Λενιν επαινουσε την υποστηριξη απο τους Σουηδους εργατες του δικαιωματος αποχωρισμου της Νορβηγιας απο την Σουηδια, η Νορβηγια δεν ηταν καν αστικη δημοκρατια, ηταν **βασιλειο** εξαρτημενο απο την Σουηδια, και παρεμεινε βασιλειο μετα τον αποχωρισμο! *

Σε συνθηκες που η εργατικη ταξη εχει την εξουσια, τοτε πραγματι πρεπει να μιλαμε για "σεβασμο" του δικαιωματος της αυτοδιαθεσης. Οταν ομως εχει την εξουσια η αστικη ταξη τοτε πρεπει οχι να "σεβαστουμε" αλλα να **υποστηριξουμε** εναντια στην αστικη ταξη "μας" και να **απαιτησουμε** απο την αστικη ταξη "μας" να "σεβαστει" εκεινη το δικαιωμα της αυτοδιαθεσης για τα εθνη που καταπιεζονται "απο το δικο μας εθνος".

Οταν μαλιστα δεν αναγνωριζουμε αποφασεις της Βουλης της καταπιεσμενης απο το εθνος "μας" εθνοτητας, μια συγκεκριμμενη δηλαδη μορφη εφαρμογης του δικαιωματος της αυτοδιαθεσης, τοτε πραγματι οχι δεν "σεβομαστε" αλλα ουτε καν **αναγνωριζουμε** το δικαιωμα αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων, τους αρνουμαστε **τωρα** αυτο που "υποσχομαστε" οτι "θα σεβαστουμε" στον σοσιαλισμο.

Ας το δουμε και απο αλλη πλευρα. Σε ενα αλλο κειμενο

---

* Βλεπε το αρθρο του Λενιν "Σχετικα με τη Γελοιογραφια του Μαρξισμου και τον 'Ιμπεριαλιστικο Οικονομισμο'" Ελληνικα Απαντα τομος 30 σελ. 99 και μετα.

της ιδιας οργανωσης υπαρχει η εξης παραδοχη:

> "... οι Τ/Κ **δεν εχουν κανενα λογο** να ζητουν μια ενωμενη Κυπρο **σε συνθηκες καπιταλισμου** γιατι αυτο σημαινει **απλως** να αλλαξουν τον Τ/Κ καταπιεστη τους μ' ενα Ε/Κ". *

Αυτο μοιαζει πολυ διεθνιστικο και αντικαπιταλιστικο. Ειναι ομως;

Τι σημαινουν αυτα τα "δεν εχουν κανενα λογο" και ιδιαιτερα το "**απλως** να αλλαξουν τον Τ/Κ καταπιεστη τους μ' ενα Ε/Κ". Μπορουν μονο να σημαινουν, για να το πουμε καθαρα, οτι συμφωνα με την "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" οι Τουρκοκυπριοι ειναι "αδιαφοροι" για το αν θα ειναι "ενωμενη" ή "χωρισμενη" η "Κυπρος", οσο θα ζουν σε "συνθηκες καπιταλισμου". Δηλαδη οτι δεν υπαρχει θεμα αυτοδιαθεσης μεσα σε "συνθηκες καπιταλισμου". Σημαινει ακομα οτι οι τουρκοκυπριοι γενικα, ή εστω η τουρκοκυπριακη εργατικη ταξη, εχουν **συνειδηση** οτι καταπιεζονται απο τους αστους, και οτι ολα τα προβληματα τους πηγαζουν απο τον καπιταλισμο. Μα αν ηταν ετσι, δεν θα υπηρχε προβλημα, τουλαχιστον στον Βορρα θα ειμασταν το λιγοτερο πολυ κοντα στην σοσιαλιστικη επανασταση. Κατι τετοιο ομως δεν μπορει κανενας να το ισχυριστει στα σοβαρα.

Ακομα αυτο το "απλως να αλλαξουν τον Τ/Κ καταπιεστη τους μ' ενα Ε/Κ" ισοδυναμει με υποτιμηση της σημασιας της εθνικης καταπιεσης που ιστορικα υποστηκαν οι Τ/Κ απο τους Ε/Κ και των σημερινων πραξεων και διακυρηγμενων επιθετικων προθεσεων των Ελληνοκυπριων αστων. Αλλοιως δεν θα μιλουσε κανεις για μια "απλη αλλαγη".

Δεν ειναι τυχαιο αυτο το "απλως να αλλαξουν". Αντικειμενικα απαλλασει αυτον που το ισχυριζεται απο το καθηκον να αντιμετωπισει **εδω και τωρα** το προβλημα του δικαιωματος των Τουρκοκυπριων για αυτοδιαθεση, μια και αρνειται την υπαρξη του προβληματος.

Αντι για ασαφεις και αμφιλεγομενες κουβεντες οπως το "οι Τ/Κ δεν εχουν κανενα λογο..." πρεπει να αναγνωρισουμε την απλη αληθεια οτι ειτε αυτο αρεσει ειτε οχι στον ελληνοκυπριακο πατριωτισμο μας οτι οι μεγαλη μαζα των τουρκοκυπρων εχουν παρει την αποφαση οτι **δεν θελουν** να "ζησουν μαζι μας" **σημερα**. Και ειναι αυτη την **παρμενη** αποφαση, που πρεπει οχι μονο να αναγνωρισουμε (πραγμα που δεν γινεται απο κανενα) αλλα και να την υποστηριξουμε και κυρια να απαιτησουμε να την "σεβαστει" η "δικια μας" αστικη ταξη.

Αυτα μπορει να φαινονται σχολαστικη λεπτολογια, αλλα ειναι πολυ σημαντικα. Οταν το "δικαιωμα αυτοδιαθεσης" εμφανιζεται ετσι αυτο εχει πολυ συγκεκριμενα και σημαντικα αποτελεσματα. Ενω στην υπολοιπη **πολιτικη πρακτικη** αυτης της οργανωσης πουθενα δεν εμφανιζεται καποια **πρακτικη** υποστηριξη του δικαιωματος για την αυτοδιαθεση των Τουρκοκυπριων, αντιθετα ο "αγωνας" για να αποφευχθει η "ολοκληρωση της διχοτομησης" εμφανιζεται συνεχεια και με συνεπεια. Ακομα και στο ιδιο το θεωρητικο κειμενο που αναφεραμε στην αρχη, η υποτιθεμενη

---

* Κειμενο με τιτλο "Κυπριακες Προοπτικες" Νοεμβρης 83, σελ. 18

αναγνωριση του δικαιωματος για αυτοδιαθεση μεχρι αποχωρισμου των τουρκοκυπριων γινεται με τον **δηλωμενο κυριο στοχο** να αποτελεσει οπως γραφουν "ενα ισχυρο οπλο στα χερια του εργατικου κινηματος εναντια στην διχοτομηση, εναντια στην καθιερωση δυο ξεχωριστων κρατων στον κυπριακο χωρο", και επειδη "η μοναδικη ελπιδα για το σταματημα της πορειας προς την ολοκληρωση της διχοτομησης... ειναι... η ελευθερη αποφαση των Τ/Κ να ζησουν μαζι με τους Ε/Κ". Δηλαδη αντι η "υποστηριξη του δικαιωματος για αυτοδιαθεση απο τους εργατες του εθνους που καταπιεζει" να χρησιμοποιειται για να καταπολεμηθει ο εθνικισμος της εργατικης ταξης του κυριαρχου εθνους, των ελληνοκυπριων, αντιθετα χρησιμοποιειται η βαθεια ριζωμενη εθνικιστικη φοβια για την διχοτομηση για να πεισθουν οι ελληνοκυπριοι εργαζομενοι οτι η "υποσχεση" για το "σεβασμο" του δικαιωματος για αυτοδιαθεση των τουρκοκυπριων θα απομακρυνει τον εφιαλτη της διχοτομησης!

Η αναγνωριση "στον σοσιαλισμο" του δικαιωματος για την αυτοδιαθεση μεχρι και τον αποχωρισμο των Τουρκοκυπριων υπαρχουν τελικα μονο και μονο για να φαινεται τυπικα ενταξει με τον Λενινισμο η πατριωτικη πολιτικη τους. Ολη η υπολοιπη πολιτικη τους (οπως φαινεται και απο το αποσπασμα απο το κειμενο τους) ειναι διαποτισμενη απο το οτι **το πιο σημαντικο πολιτικο θεμα** για την ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη ειναι **να αποφευχτει η διχοτομηση.**

Αυτο ακριβως ομως ενδιαφερει και τους Ελληνοκυπριους αστους οι οποιοι στηριζουν **ολη** την πολιτικη τους ακριβως **στην αρνηση αυτου του δικαιωματος** των τουρκοκυπριων, και επιπλεον διαποτιζουν την εργατικη ταξη με αυτη την αντιληψη. "Ψευδοκρατος", "ψευδουπουργοι", "ψευδοβουλη" και ολα τα αλλα "ψευδο", "παρανομη" κυβερνηση απο κει "νομιμη" απο εδω. Αυτη η πραγματικοτητα επιρεαζει, με διαφορους οχι παντα τοσο ευδιακριτους τροπους, **ολη** την πολιτικη, συνδικαλιστικη, κοινωνικη και πολιτιστικη ζωη στην Νοτια Κυπρο. Οικονομικος αποκλεισμος (που στοιχιζει αρκετα στους Τουρκοκυπριους εργαζομενους), οι ελληνοκυπριοι πηγαινουν σαν "Κυπρος" στην Γιουροβιζιον, στους Ολυμπιακους, στο ποδοσφαιρο, στο Συμβουλιο της Ευρωπης, παντου τελος παντων.

Τη στιγμη λοιπον που η υπαρξη ή η μη υπαρξη του τουρκοκυπριακου κρατους ειναι το **κεντρικο πολιτικο θεμα** για την ελληνοκυπριακη αστικη ταξη, τη στιγμη που **ολη** η **σημερινη** πολιτικη των Ε/κ αστων ειναι προσανατολισμενη στο να αρνηται το δικαιωμα της αυτοδιαθεσης των Τ/κ και να προσπαθει να τους εμποδισει στο να εξασκησουν "το δικαιωμα του αποχωρισμου και της δημιουργιας χωριστου κρατους", δεν φτανει μια τυπικη αναγνωριση του, που αρκειται αμεσα ή ακομα χειροτερα εμμεσα στο οτι "οταν η αριστερα παρει την εξουσια θα το σεβαστει". Μια τετοια τοποθετηση **αποφευγει τελειως το προβλημα.** Το ζητημα δεν ειναι τι "θα" κανουμε στον "σοσιαλισμο" αλλα το τι **επρεπε να γινεται εδω και τωρα** απο τους ελληνοκυπριους επαναστατες και την ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη.

Η δικαιολογια για αυτη την επιμονη στο αντιδιχοτομικο "καθηκον" των ελληνοκυπριων εργαζομενων ειναι το τετριμμενο αστικο επιχειρημα για "την μεγαλυτερη δυνατη ενοτητα της Κυπριακης οικονομιας". Υπαρχει βεβαια μια τετοια Λενινιστικη και μαρξιστικη "προτιμηση" των σοσιαλιστων στα μεγαλα κρατη και τις μεγαλες οικονομιες σαν πιο προοδευτικες αλλα οπως ειδαμε και προηγουμενα αυτο το υποστηριζαν **μονο** οταν "οι

αλλοι οροι ειναι ισοι" *. Αλλα εκτος απο την περιφρονηση με την οποια αντιμετωπισε ο Λενιν την αντιληψη αυτη οταν χρησιμοποιειται σαν δικαιολογια για να προσαρμοζομαστε στα συμφεροντα της δικιας μας αστικης ταξης, μπορει να μπει το εξης ερωτημα στους οπαδους των "μεγαλων οικονομιων": "αν ειναι πραγματι οι μεγαλες οικονομιες ο πραγματικος λογος που εισαστε εναντια στην διχοτομηση γιατι δεν υποστηριζετε την διπλη ενωση ή την 'αφομοιωση' με την πολυ μεγαλυτερη Τουρκια;".

Εκεινο που πανω απο ολα ενδιαφερε και τον Μαρξ και τον Λενιν και ολους τους διεθνιστες επαναστατες, ηταν η διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση της εργατικης ταξης, το πληρες σπασιμο της συνεργασιας αναμεσα στην εργατικη ταξη και την "δικια της" εθνικη αστικη ταξη. Αυτο το εχουμε δειξει πολλες φορες κιόλας στο κειμενο, και δεν χρειαζεται να το επαναλαβουμε. Το να χρησιμοποιεις λοιπον την "ενοτητα της κυπριακης οικονομιας και την αφομοιωση των δυο κοινοτητων" σαν τον βασικο λογο για να αρνεισαι να υπερασπιστεις σημερα το δικαιωμα αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων, ειναι τοσο γελοιο οσο γελοιο ειναι ετσι και αλλοιως το μεγεθος της Κυπριακης οικονομιας, ειτε των δυο κομματιων της χωριστα, ειτε και ενωμενων.

Η ΛΑΙΚΗ ΠΟΛΙΤΟΦΥΛΑΚΗ

Το συνθημα της Λαικης Πολιτοφυλακης εμφανιστηκε στην Νοτια Κυπρο αμεσως μετα το '74 απο την ΕΔΕΚ, και μαλιστα με το περιβοητο εκεινο "καθε σπιτι και καστρο, καθε πατριωτης και πατριωτισσα και στρατιωτης". **

Με τον καιρο η ΕΔΕΚ εγκαταλειψε το "εξτρεμιστικο" αυτο συνθημα και αρκεστηκε στον να ζηταει απο τον Παπανδρεου να στειλη την Ελληνικη μεραρχια. Εκεινοι που συνεχιζουν να το προβαλλουν, και μαλιστα να κατηγορουν την ηγεσια της ΕΔΕΚ οτι το εγκατελειψε, ειναι η "Αριστερη Πτερυγα του Σ.Κ. ΕΔΕΚ".

Δεν προκειται να κανουμε εδω μια ολοκληρωμενη κριτικη του συνθηματος της Λαικης Πολιτοφυλακης οπως το χρησιμοποιει η "Αριστερη Πτερυγα του Σ.Κ. ΕΔΕΚ" στην σημερινη νοτια Κυπρο, γιατι αυτο θα μας εβγαζε εξω απο τους σκοπους αυτου του κειμενου, που ασχολειται συνολικα με το Κυπριακο προβλημα. Ετσι για την ωρα θα ασχοληθουμε με το θεμα απο μια μονο σκοπια: Η Λαικη Πολιτοφυλακη σαν συνθημα συνδεμενο με την "υπερασπιση της πατριδας" και την "αμυνα" της.

Αντιγραφουμε απο αρθρο που γραφτηκε τον Φλεβαρη του '86 στην εφημεριδα της οργανωσης "Σοσιαλιστικη Εκφραση":

> "... Διερωτηθηκε ποτε η ηγεσια της ΕΔΕΚ αν οποιαδηποτε αστικη κυβερνηση της Κυπρου μπορει να σωσει αυτη την πατριδα για να υπαρξουν οι προυποθεσεις για το σοσιαλισμο; Διερωτηθηκε ποτε η ηγεσια της ΕΔΕΚ **αν ειναι ποτε δυνατο να υπαρξει ικανοποιητικη αμυνα της Κυπρου στη βαση του αστικου στρατου;**

---

* Λενιν "Ζητηματα Εθνικης Πολιτικης και Προλεταριακος Διεθνισμος" εκδοση Σπουτνικ, σελ. 113

** Βλεπε για παραδειγμα την εισαγωγη του Λυσσαριδη στην μετα το '74 εκδοση του Β' Παγκυπριου Συνεδριου του Σ.Κ. ΕΔΕΚ σελ. XI.

Η απαντηση ειναι αρνητικη και στις δυο περιπτωσεις. Οποιαδηποτε αστικη κυβερνηση στην Κυπρο ειναι καταδικασμενη να σερνεται στα ποδια των ιμπεριαλιστων. Κι οταν ακομα 'θελει την απελευθερωση της Κυπρου' δεν ειναι για το καλο των εργατων, μα για να επεκτεινη την εκμεταλλευση της σ' ολοκληρο το νησι. Αν η αστικη ταξη της Κυπρου δεν συμπεριφερεται και πολυ ιμπεριαλιστικα ειναι γιατι δεν εχει την δυναμη να το κανει, οχι γιατι δεν θαθελε...

Αν πραγματικα ενδιαφερεται η ηγεσια της ΕΔΕΚ να **δυναμωσει την αμυνα της Κυπρου** πρεπει να στραφει αλλου, να επιστρεψει στο συνθημα της Πολιτοφυλακης που εγκατελειψε... Αυτο σημαινει αγωνα για την εξουσια γιατι σε καμμια περιπτωση οι αστοι δεν θα δωσουν τα οπλα στους εργατες παρολο που αυτο **ειναι το μονο που μπορει να σταθει εμποδιο στον Τουρκικο στρατο.**" *

Οτι η "Σοσιαλιστικη Εκφραση" βλεπει την αναγκαιοτητα της Λαικης Πολιτοφυλακης σαν ενισχυση της αμυνας της πατριδας φαινεται και απο μερικα ακομη (πολυ συγχισμενα κατα τα αλλα, αλλα πολυ καθαρα οσον αφορα την υπερασπιση της πατριδας) αποσπασματα απο αρθρο τους για το στρατο και την μειωση της θητειας:

"Δεν νοειται να παλευεις για **μειωση της θητειας** (συνδικαλιστικη διεκδικηση) χωρις να παλευεις για **το αιτημα της Λαικης Πολιτοφυλακης, σαν συμπληρωμα στην κοινωνικα αναγκαια εργασια για την ασφαλεια του πληθυσμου** (πολιτικη διεκδικηση που μονο το σοσιαλιστικο κινημα μπορει να φερει σε περας - η αστικη ταξη δεν προκειται να οπλισει ποτε τον λαο). Δεν νοειται να καταγγελεις την καταπιεση και να παραγνωριζεις τα αιτια της".

..."ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ...

2. Μειωση της θητειας σε (12) μηνες

3. Ιδρυση λαικης πολιτοφυλακης κατω απο τον ελεγχο των εργαζομενων σαν **αναγκαιο συμπληρωμα** στην μειωση της θητειας." **

Τι μπορουν να σημαινουν αυτα; Αν η Λαικη Πολιτοφυλακη ειναι "αναγκαιο συμπληρωμα" στην μειωση της θητειας, τοτε πρεπει να εχει κατι κοινο με τον αστικο στρατο. Αν το συνδεσουμε με το προηγουμενο αποσπασμα, αυτο το κοινο πρεπει να ειναι το "να σταθει εμποδιο στον Τουρκικο στρατο". Ας αφησουμε τα υπολοιπα περιεργα του αρθρου, οπως τα "πολιτικη διεκδικηση που μονο το σοσιαλιστικο κινημα μπορει να φερει σε περας" και το ανεξηγητο εκεινο "Δεν νοειται να καταγγελεις την καταπιεση και να παραγνωριζεις τα αιτια της". Εκεινο που ειναι καθαρο, και στο οποιο θελουμε τωρα να επιμεινουμε ειναι οτι η Λαικη Πολιτοφυλακη προτεινεται σαν λυση για την "αμυνα της πατριδας".

---

* "Σοσιαλιστικη Εκφραση" Νο. 155 Φεβρ. 1986 - αρθρο εναντια στο νομοσχεδιο για την αυξηση της "εκτακτης εισφορας για την αμυνα" σε 3%

** Σοσιαλιστικη Εκφραση 164 Γενναρης του 87.

Θελοντας να συγκαλυψει αυτη τη σταση της υπερ της αμυνας η "Αριστερη Πτερυγα" μερικες φορες συνοδευει την λαικη πολιτοφυλακη με σχόλια ή συνθηματα που φαινονται να της δινουν καποια διασταση περα απο το πατριωτικο της περιεχομενο:

> "Η Λαικη Πολιτοφυλακη θα ειναι μια σοβαρη κατακτηση στα χερια της εργατικης ταξης. Ομως θα πρεπει να ιδωθει σαν το αντιβαρο στον αστικο στρατο και οχι σαν κατι που θα τον συμπληρωνει. Η Λαικη Πολιτοφυλακη ειναι το οπλο των εργατων. Ο αστικος στρατος ειναι το οπλο των αστων." *

Και ακομα πιο "αριστερα":

> "Η δημιουργια μιας λαικης πολιτοφυλακης ειναι η μονη που μπορει να προστατεψει την εργατικη ταξη απο τες επιθεσεις των αστων." **

Αν ομως η Αριστερη Πτερυγα εβλεπε πραγματι **σημερα** στη Νοτια Κυπρο την αναγκη και την **δυνατοτητα** δημιουργιας μιας "λαικης πολιτοφυλακης", ή εστω της προβολης ενος τετοιου συνθηματος, για "να προστατεψει την εργατικη ταξη απο τις επιθεσεις των αστων", τοτε γιατι δεν βλεπει την ιδια αναγκη και κυριως δυνατοτητα και για την εργατικη ταξη αλλων χωρων οπως για παραδειγμα της Αγγλιας της Γαλλιας ή της Ελλαδας οπου οχι μονο το εργατικο κινημα δεχεται τις πιο βαρβαρες επιθεσεις της αστικης ταξης και των οργανων καταστολης της αλλα και απανταει μαχητικα σε αυτες τις επιθεσεις; Αντιθετα σε αυτες τις περιπτωσεις οπως και σε πολλες αλλες καπιταλιστικες χωρες που χαρακτηριζονται απο εντονη ταξικη αντιπαραθεση και υπαρχει πολυ πιο εντονη και αμεση αυτη η αναγκη προστασιας της εργατικης ταξης απο τις επιθεσεις της αστικης ταξης ποτε δεν προβαλαν ουτε η Αριστερη Πτερυγα ουτε οι αντιστοιχες της οργανωσεις σ' αυτες τις χωρες την αναγκη δημιουργιας λαικης πολιτοφυλακης.

Οχι μονο η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" αλλα ουτε καμμια αλλη σοβαρη αριστερη οργανωση σε αυτες τις χωρες δεν εχει προβαλει ουτε την "λαικη πολιτοφυλακη" ουτε την εργατικη πολιτοφυλακη **στην περιοδο που περνουμε.** Και πολυ σωστα, αλλα αυτο ειναι αλλο ζητημα που οπως ειπαμε δεν θα το πιασουμε σε αυτο το κειμενο.

Και ομως αν επροκειτο να προβληθει καπου το συνθημα της "λαικης πολιτοφυλακης" (ή πιο σωστα της εργατικης πολιτοφυλακης) σαν "προστασια απο τις επιθεσεις των αστων", αυτο επρεπε να γινει **πρωτα** σε χωρες οπως η Ελλαδα, η Γαλλια, η Αγγλια, η Ιταλια, η Ισπανια, και ενα σωρο αλλες οπου και η αναγκη της προστασιας αυτης ειναι πολυ πιο ξεκαθαρη απο οτι στην Νοτια Κυπρο και η ικανοτητα και διαθεση μεγαλων τμηματων της εργατικης ταξης τους να αντιστεκεται με βια στην βια των αστων εχει αποδειχθει ασυγκριτα μεγαλυτερη απο οτι στην σημερινη Νοτια Κυπρο της πολυχρονης "ταξικης ειρηνης".

Γιατι αυτη η αντιφαση; Το μονο στο οποιο διαφερουν αυτες οι χωρες απο την Νοτια Κυπρο ειναι οτι εκει κανενας δεν

---

* Σοσιαλιστικη Εκφραση, Νιοβρης '87 Αρ.173

** Σοσιαλιστικη Εκφραση, Νιοβρης '87 Αρ.173

νομιζει οτι χρειαζεται να γινει καποιος "αντικατοχικος αγωνας" ενω εδω, το νομιζει μαζι με ολους τους αλλους και η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ". Και αυτο μονο, ο "αντικατοχικος αγωνας", μπορει να ειναι το πραγματικο περιεχομενο της "λαικης πολιτοφυλακης", ασχετα με οποιεσδηποτε αριστερες δικαιολογιες συνοδευεται η προβολη του συνθηματος αυτου.

Για το οτι το συνθημα της λαικης πολιτοφυλακης προβαλλεται απο την "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ", αλλα και απο την ιδια την ΕΔΕΚ που αρχισε να το ξαναπροβαλλει πριν τις προεδρικες εκλογες του Φεβραρη του '88, σαν συνθημα συνδεμενο μονο με την αμυνα της (αστικης) πατριδας δεν αφηνει καμια αμφιβολια και ανακοινωση που κυκλοφορησε απο την Αριστερη Πτερυγα σχετικα με την υποψηφιοτητα Λυσσαριδη:

> "Η καταθεση του προγραμματος Λυσσαριδη στο Λευκοθεο την 1η του Νοεμβρη δινει μια νεα ευκαιρια στην ΕΔΕΚ να προβαλει μια ταξικη πολιτικη. Ενα Σοσιαλιστικο προγραμμα πρεπει να περιεχει:
>
> <u>Ι. Στο Εθνικο Ζητημα</u>
>
> ....
>
> (δ) **Αναληψη της αμυνας απο μια λαικη πολιτοφυλακη.**"
>
> <u>ΙΙ. Στον Οικονομικο τομεα</u>
>
> ..." *

Ετσι λοιπον βλεπουμε πως οι ιδιοι συνδεουν την "λαικη πολιτοφυλακη" με το "Εθνικο Ζητημα" και **οχι** με τον "Οικονομικο Τομεα".

Η Λαικη Πολιτοφυλακη σαν μεσο αμυνας της (αστικης) πατριδας, και σαν αιτημα που η παλη για εφαρμογη του (εχοντας παλι σαν προσχημα την υπερασπιση της πατριδας, την αμυνα) "οδηγει" στην σοσιαλιστικη επανασταση εχει ξαναεμφανιστει στο διεθνες εργατικο κινημα με παρομοιο τροπο.

Η Λαικη Πολιτοφυλακη ηταν ενα αιτημα της επαναστατικης διεθνους σοσιαλδημοκρατιας πριν το 1914. Συμφωνα με αυτο το αιτημα, τον καταπιεστικο αστικο στρατο με την ιεραρχια του θα αντικαταστουσε ο "οπλισμενος λαος", κυρια δηλαδη οι εργατες και φτωχοι αγροτες. Η θεωρια της Λαικης Πολιτοφυλακης σαν την μορφη που θα επαιρνε το οπλισμενο τμημα του πληθυσμου **στην διαρκεια και μετα την σοσιαλιστικη επανασταση** ειχε κιολας αναπτυχθει απο τον Μαρξ μετα απο την Παρισινη Κομμουνα του 1871. Στο κλασικο βιβλιο του Λενιν "Κρατος και Επανασταση" του γινεται ακομα μεγαλυτερη αναπτυξη.

Ετσι το συνθημα αυτο εχει πολυ επαναστατικο παρελθον, φανταζει για πολυ (ισως και "υπερβολικα") αριστερο. Το πραγματικο πολιτικο περιεχομενο ομως καθε πολιτικου συνθηματος και αιτηματος εξαρταται απο το ποτε μπαινει, απο τον τροπο με τον οποιο προβαλλεται, απο τα θεματα με τα οποια συνδεεται, απο τον τροπο με τον οποιο μπορει να χρησιμοποιηθει στην

---

* Σοσιαλιστικη Εκφραση Οκτωβρης '87 Αρ.172

συγκεκριμμενη ιστορικη στιγμη. *

Ας πιασουμε λοιπον μια αλλη ιστορικη στιγμη. Οταν ξεσπασε ο Πρωτος Παγκοσμιος Πολεμος, οι βουλευτες του Γερμανικου Σοσιαλδημοκρατικου Κομματος, (που θεωρουνταν ως τοτε το σημαντικοτερο μαρξιστικο επαναστατικο εργατικο κομμα στον κοσμο) στις 4 Αυγουστου του 1914 ψηφισαν υπερ των πολεμικων πιστωσεων για να μπει η Γερμανια στον πολεμο. Αυτη η προδοσια των σοσιαλδημοκρατων βουλευτων θεωρηθηκε τοτε η μεγαλυτερη τραγωδια στην ιστορια του διεθνους εργατικου κινηματος.

Τον Απριλη του 1915, εκδοθηκε απο τους αριστερους γερμανους σοσιαλδημοκρατες μια απο τις πρωτες παρανομες μπροσουρες η οποια επαιρνε καθαρα θεση εναντια στην "δικια τους" ιμπεριαλιστικη αστικη ταξη και στον πολεμο. Ηταν η περιφημη "Μπροσουρα του Γιουνιους".

Ο Λενιν χαιρετησε με ενθουσιασμο την εκδοση της μπροσουρας αυτης, αλλα εκανε και μια πολυ ενδιαφερουσα κριτικη της στο αρθρο του "ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΠΡΟΣΟΥΡΑ ΤΟΥ ΓΙΟΥΝΙΟΥΣ": **

> "Ενας αλλος λαθεμενος συλλογισμος του Γιουνιους συνδεεται με το ζητημα της υπερασπισης της πατριδας... το προλεταριατο ειναι εναντια στην υπερασπιση της πατριδας σ' αυτον, τον ιμπεριαλιστικο πολεμο, γιατι ο πολεμος αυτος εχει ληστρικο, δουλοκτητικο αντιδραστικο χαρακτηρα"

Ο Λενιν μετα παραθετει μερικα κομματια απο την ιδια την μπροσουρα που εγραφαν αναμεσα σε αλλα οτι:

> "'Το βαρυ σφαλμα της Σοσιαλδημοκρατικης κοινοβουλευτικης ομαδας του Ραιχσταγκ [γερμανικο κοινοβουλιο] ειναι ακριβως οτι στην δηλωση της της 4 του Αυγουστου 1914 διακυρηξαν πανηγυρικα: 'Την ωρα του κινδυνου δεν θα αφησουμε ανυπερασπιστη την πατριδα μας', ενω ταυτοχρονα απαρνιοταν τα λογια της. Αφησε ανυπερασπιστη την πατριδα την ωρα του μεγαλυτερου κινδυνου. Γιατι το πρωτιστο καθηκον της απεναντι στην πατριδα εκεινη την ωρα ηταν:... να διακυρηξει την αναγκη του **αμεσου εξοπλισμου του λαου...**' "

Οι ομοιοτητες των θεσεων της μπροσουρας με τις θεσεις της "Σοσιαλιστικης Εκφρασης" ειναι φανερες. Η "Λαικη Πολιτοφυλακη" γραφει η "Σοσιαλιστικη Εκφραση" "ειναι το μονο που μπορει να σταθει εμποδιο στον Τουρκικο στρατο" και προσθετει οτι δεν ειναι "δυνατο να υπαρξει ικανοποιητικη αμυνα της Κυπρου στη βαση του αστικου στρατου". Στην μπροσουρα του Γιουνιους "ο αμεσος εξοπλισμος του λαου" (δηλαδη μια Λαικη Πολιτοφυλακη παλι) ειναι το μονο που δεν θα "αφησει ανυπερασπιστη την πατριδα". Τελος και οι δυο κριτικαρουν τους σοσιαλιστες ηγετες για το ιδιο πραγμα, οτι εγκαταλειψαν το συνθη-

---

* Δεν ειναι καθολου μαλιστα περιεργο που το συνθημα της Λαικης Πολιτοφυλακης το χρησιμοποιησε το σωβινιστικο Σ.Κ. ΕΔΕΚ μετα το '74, μετα την ηττα του δικου μας αστικου στρατου και μεσα στην εθνικιστικη εξαρση που ηταν χαρακτηριστικη εκεινη την περιοδο.

** Λενιν, Ελληνικα Απαντα τομος 30 σελ. 1 ως 16

μα της Λαικης πολιτοφυλακης *

Πως κριτικαρει αυτη την σταση ο Λενιν; Ξεκαθαριζει πρωτα την θεση της επαναστατικης ηττοπαθειας, οτι δηλαδη οι σοσιαλιστες πρεπει να ειναι εναντια στην υπερασπιση της πατριδας σε εναν αντιδραστικο πολεμο. Και συνεχιζει:

> "Ο Γιουνιους... σαν να φοβηθηκε να πει ολη την αληθεια ως το τελος, γυρισε προς τα πισω, στο πλασμα φαντασιας του "εθνικου πολεμου" το 1914, 1915 και 1916. Εαν δουμε το ζητημα οχι απο θεωρητικη αλλα απο καθαρα πρακτικη πλευρα, το λαθος του Γιουνιους φαινεται εξισου ολοφανερα. Ολη η αστικη κοινωνια, ολες οι ταξεις της Γερμανιας, μεχρι και την αγροτια, ηταν υπερ του πολεμου... Η αστικη ταξη ηταν εξοπλισμενη ως τα δοντια. Οταν μεσα σε μια τετοια κατασταση 'κυρησσει' κανεις το προγραμμα της δημοκρατιας... της εκλογης των αξιωματικων απο τον λαο ('εξοπλισμος του λαου') κλπ σημαινει στην πραξη, οτι 'κυρησσει' την επανασταση (με οχι σωστο επαναστατικο προγραμμα!)"
>
> " ...Ο Γιουνιους θελησε, οπως φαινεται... να αρχισει την εφαρμογη του επαναστατικου προγραμματος απο την 'πιο βολικη' 'δημοφιλη' ευπροσδεκτη για τους μικροαστους ακρη. Κατι σαν ενα σχεδιο 'να ξεγελασει την ιστορια', να ξεγελασει τους φιλισταιους. Γιατι ταχα κανεις δεν μπορει να ειναι εναντια στην καλυτερη αμυνα της αληθινης πατριδας: και η αληθινη πατριδα ειναι η μεγαλη γερμανικη δημοκρατια, η καλυτερη αμυνα ειναι η πολιτοφυλακη, η διαρκης Βουλη κτλ. Και οταν ψηφιστει μια φορα ενα τετιο προγραμμα θα οδηγουσε ταχα μονο του στο επομενο σταδιο: στη σοσιαλιστικη επανασταση.
>
> Ειναι πιθανο οτι παρομοιοι συλλογισμοι καθορισαν συνειδητα ή μισοσυνειδητα την τακτικη του Γιουνιους. Ουτε λογος οτι ειναι λαθεμενοι... [ειναι] αποτελεσμα της αδυναμιας ολων των Γερμανων Αριστερων, που εχουν μπλεχθει απο ολες τις πλευρες στο ποταπο δικτυο της Καουτσκιστικης υποκρισιας..."

Πρεπει παντως να πουμε οτι χρησιμοποιησαμε την "Μπροσουρα του Γιουνιους" μονο για να δειξουμε την κριτικη του Λενιν απεναντι στην αντιληψη οτι ειναι δυνατο να "ξεγελαστει η ιστορια". Οι ομοιοτητες ομως των θεσεων της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ" με τις θεσεις της "Μπροσουρας του Γιουνιους" περιοριζονται μονο σε αυτο.

Η "Μπροσουρα του Γιουνιους" γραφτηκε απο την διεθνιστρια Ροζα Λουξεμπουργκ, η οποια κρατησε αυτη την λανθασμενη σταση σε εκεινη την συγκεκριμενη στιγμη. Η πολιτικη ομως της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ" δεν εχει μονο αυτο το προβλημα, αλλα χαρακτηριζεται απο ενα βαθια ριζωμενο πατριωτισμο που

---

* Βεβαια θαταν αδικο ακομα και για την προδοτικη δεξια ηγεσια της γερμανικης σοσιαλδημοκρατιας της εποχης εκεινης, η οποια ειχε τεραστια δυναμη στα συνδικατα και την εργατικη ταξη και εκανε εστω και υποκριτικες διεθνιστικες διακυρηξεις ως και λιγες μονο μερες πριν ξεσπασει ο πολεμος, να την συγκρινουμε με το απο την γενηση του σωβινιστικο μικροαστικο (εκ των υστερων Σοσιαλιστικο Κομμα) ΕΔΕΚ.

εχει φανει σε περιπτωσεις οπως ηταν κριση του Αιγαιου, και ο οποιος καλυπτεται με μεγαλη επιμελεια πισω απο αριστερες και διεθνιστικες εκφρασεις. Χαρακτηριζονται ακομα απο την αντι-διχοτομικη και αμυντικη σταση τους και την αρνηση της ανα-γνωρισης του δικαιωματος εκεινων που καταπιεζονται απο την "δικια μας" αρχουσα ταξη, των τουρκοκυπριων, για αυτοδιαθεση σημερα, μια πολιτικη που δεν εχει καμμια σχεση με την παραδο-ση στην οποια ανηκε η Ροζα Λουξεμπουργκ.

"ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΤΕΝΚΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΧΟΥΝΤΑΣ"

Αυτο για τους ελληνοκυπριους "προοδευτικους", "δημοκρα-τες" και αριστερους ειναι **αξιωμα**. Δεν χρειαζεται ουτε απο-δειξη, ουτε σκεψη, ουτε συζητηση. Αποτελει την βαση απο την οποια ξεκινανε για ολα τα υπολοιπα.

Και δεν ειναι περιεργο αυτο. Χρειαζεται για να δωθει προοδευτικο προσωπειο στον "αριστερο" εθνικισμος, στα "ψευδο-κρατη", στα "κατεχομενα", στο συνθημα της λαικης πολιτοφυλα-κης για ενισχυση της αμυνας, στους "κοινους αγωνες ελληνοκυ-πριων και τουρκοκυπριων εναντια στην τουρκικη κατοχη" και τελος στην αναγνωριση του δικαιωματος της αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων μετα τον σοσιαλισμο (και οχι **σημερα**). Για να στηριχθουν ολα αυτα πρεπει να πιστευει κανεις οτι στο Βορρα δεν λειτουργει η αστικη δημοκρατια, και οι τουρκοκυπριοι δεν μπορουν να εκφραστουν ελευθερα. Να πιστευει οτι τα νεα συνο-ρα που υπαρχουν μετα το '74 δεν αντανακλουν την θεληση του πληθυσμου του Βορρα, και αρα οι ιδιοι οι τουρκοκυπριοι ειναι εθνικα καταπιεσμενοι: βλεπουν δηλαδη και οι ιδιοι σαν "κατο-χικο" τον τουρκικο στρατο, ειναι δηλαδη και γι' αυτους "ψευ-δοκρατος" η ΤΔΒΚ, και ολα τα υπολοιπα.

Να μερικα (απο τα παρα πολλα που υπαρχουν) παραδειγματα αυτης της αντιληψης:

> "... επιβαλλεται μια ολοτελα διαφορετικη απο την μεχρι σημερα σταση της κυβερνησης εναντι των Τ/Κ. Οι Τ/Κ και ιδιαιτερα οι εργαζομενοι, υφιστανται μια αγρια καταπιεση και εκμεταλλευση. Δεν πρεπει σε καμμια περιπτωση να ταυτιζονται με τα στρατευματα κατοχης, τους εποικους απο την Τουρκια ή τον Ντενκτας. Ειναι **και αυτοι θυματα του τουρκικου επεκτατισμου** και των στρατηγικων επιδιωξεων του ιμπεριαλισμου στον τοπο μας..." *

> "... Σημαντικος ειναι ο παραγων της εξεγερσης των Τ/κ μαζων. Θα πρεπει με μεθοδικοτητα και σταθεροτητα να σταθεροποιησουμε τις γεφυρες για ενα κοινο αντιιμπεριαλιστικο, αντικατοχικο μετωπο με τις μαζες των Τ/κ που ειναι στην ουσια **δυο φορες θυματα της ιδιας αντικυπριακης συνωμοσιας**." **

Σε αυτα τα παραδειγματα βλεπουμε πολυ χοντροκομμενη την

---

* ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ στο 16ο Συνεδριο ΑΚΕΛ (1986) σελ. 77

** Ομιλια Λυσαρριδη, υπαρχει μαζι με τα υλικα του Β' Παγκυπριου Συνεδριου που εκδοθηκαν μετα τα γεγονοτα του '74. σελ ΧΙ.

αντιληψη οτι οι Τουρκοκυπριοι ("ιδιαιτερα οι εργαζομενοι" ή "οι μαζες"!) ειναι τα θυματα που πρεπει να "κερδιθουν" σαν συμμαχοι και να "απελευθερωθουν" απο **ολους** τους "καλους" ελληνοκυπριους, χωρις να κραταν καν το προσχημα οτι αυτο θα γινει απο την εργατικη ταξη.

Αξιζει ομως να δουμε και μια πολυ πιο αναλυμενη και "αριστερη" παρουσιαση της ιδιας αντιληψης, απο την εφημεριδα "Σοσιαλιστικη Εκφραση", * με την ευκαιρια μιας πολυ "ευαισθητης" περιπτωσης, της ανακυρηξης της ΤΔΒΚ:

> "Ας δουμε ομως μεσα σε ποιες συνθηκες **εξαναγκαστηκαν** οι Τουρκοκυπριοι αριστεροι ηγετες να 'υποστηριξουν' την ανακηρυξη.
>
> Οι Τουρκοκυπριοι εργαζομενοι ζουν σε συνθηκες μιζεριας, εξαθλιωσης και στυγνης καταπιεσης....
>
> Μεσα σε τετοιες συνθηκες οικονομικης κρισης **η αστικη ταξη... αναγκαζεται να χρησιμοποιει τα κατοχικα στρατευματα** για να διατηρει τον ελεγχο και τη συνεχιση της στυγνης εκμεταλλευσης...
>
> Ο Ντενκτας... Για να επιβαλλει την ανακηρυξη του κρατους εθεσε τα κομματα της Αριστερας μπροστα στην εκλογη αναμεσα στην βιαιη διαλυση τους ή την αποδοχη του κρατους...
>
> Γνωριζοντας ακομα οτι **οι εργαζομενοι και τα κομματα τους βρισκονται κατω απο την επιτηρηση των 40,000 στρατιωτων του τουρκικου στρατιωτικου κατεστημενου**, καταλαβαινει ο καθενας μεσα **σε ποιες συνθηκες δημοκρατιας και ελευθεριας μπορουσαν να εκφρασουν τις αποψεις τους πανω στο θεμα...**"

Με λιγα λογια, η ανακυρηξη της ΤΔΒΚ δεν ειχε καμμια σχεση με την θεληση των τουρκοκυπριων, η ομοφωνη αποφαση της Βουλης ηταν αποτελεσμα πιεσεων, εκβιασμων, και της αδυναμιας να εκφρασουν την θεληση τους.

Το ιδιο αρθρο ομως παρακατω αρνειται τα ιδια τα επιχειρηματα του. Μετα την ανακυρηξη του κρατους, υπηρχε το θεμα του Συνταγματος του νεου κρατους, για το οποιο γραφει το αρθρο:

> "Η αντιθεση των Τ/κυπριακων Εργατικων κομματων φαινεται καθαρα και απο την σταση που κρατησαν και συνεχιζουν να κρατουν εναντια στις νεες συνωμοσιες και μανουβρες του Ντενκτας για την προωθηση δικτατορικου καθεστωτος, στο οποιο θα περιβαλλει τον εαυτο του με εκτακτες εξουσιες και με Συνταγμα που θαναι κομμενο και ραμμενο στα μετρα του...
>
> Μπροστα σε ολες αυτες τις δικτατορικες πρωτοβουλιες του Ντενκτας τα δυο κομματα της αριστερας οργανωσαν πορεια διαμαρτυριας για να εκφρασουν την αντιθεση-τους."

---

* Τα παρακατω αποσπασματα ειναι απο την "Σοσιαλιστικη Εκφραση" 136, Δεκ. '83 "ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥΡΚΩΝ 'Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ;"

Πως μπορουσαν τα κομματα αυτα να οργανωνουν κινητοποιησεις και πορειες διαμαρτυριας για το Συνταγμα, και να "εξαναγκαζονται" να ψηφιζουν **ομοφωνα** την ανακυρηξη του κρατους; Αν δεν μπορουσαν να εκφρασουν ελευθερα τις αντιρρησεις τους για την ανακυρηξη του κρατους, τοτε πως μπορεσαν να το κανουν, και μαλιστα δυναμικα, για κατι εξισου σημαντικο, οπως ηταν το Συνταγμα;

Τελικα η "Σοσιαλιστικη Εκφραση" αρνειται και αυτη οπως ολοι οι αλλοι την εγκυροτητα της ανακυρηξης της ΤΔΒΚ. Δεν ειναι παραξενο που τετοιες αντιληψεις την οδηγουν σε παρομοια συμπερασματα οπως του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ, οτι οι τουρκοκυπριοι ειναι "και αυτοι" "θυματα του Ντενκτας και της Αγκυρας":

> "Απο ολα τα πιο πανω δεδομενα βγαινει το συμπερασμα πως **οι ιδιοι οι Τουρκοκυπριοι εργαζομενοι (οπως και οι Ελληνοκυπριοι) ειναι θυματα του Τουρκικου κατοχικου στρατου** που στηριζει την Τ/κυπριακη αστικη ταξη και την εκμεταλλευση των Τ/κυπριων εργαζομενων."

Και το αποτελεσμα ειναι παλι το ιδιο. "Καλεσμα" των Τουρκοκυπριων σε κοινο αγωνα για το διωξιμο των Τουρκικων στρατευματων:

> "Αυτο που ο **καθε** [μπραβο σιγουρια...] εργατης Τ/κυπριος περιμενει, ειναι να δει εμας τους Ε/κυπριους εργαζομενους να τους καλουμε για κοινη παλη οχι μονο εναντια στον Ντενκτας και τα κατοχικα στρατευματα για μια ενιαια καπιταλιστικη Κυπρο οπου το μονο που θα αλλαξει γι' αυτους ειναι ο αφεντης που δεν θα λεγεται Ντενκτας ή Χασαν αλλα Λανιτης ή Λορδος, αλλα και εναντια στην δικη μας αστικη ταξη για μια κοινωνια χωρις εκμεταλλευση και εθνικες καχυποψιες."

Φυσικα, στην περιπτωση της Σοσιαλιστικης Εκφρασης αυτο το "αντικατοχικο" καλεσμα συνδιαζεται με τα καλυτερα και πιο αριστερα αντικαπιταλιστικα συνθηματα: η "κοινη παλη", κατα την Σοσιαλιστικη Εκφραση, δεν θαναι "μονο" εναντια στα τουρκικα στρατευματα, δεν θαναι "μονο" (μονο!) για να αλλαξει το ονομα του αφεντη των τουρκοκυπριων (θαρρεις και για τους Τουρκοκυπριους αυτο θα ειναι μια απλη αλλαγη ονοματος, θαρρεις και οι τουρκοκυπριοι εργαζομενοι ειναι κιολας ολοι τους εκπαιδευμενοι και συνειδητοι διεθνιστες, αδιαφοροι στην εθνικη καταπιεση τους) αλλα και εναντια στην ελληνοκυπριακη αστικη ταξη, και για τον σοσιαλισμο.

Το μονο ομως που κανουν ολα αυτα τα "αριστερα" συνθηματα ειναι **να αποσπουν την προσοχη απο το πραγματικο προβλημα.** Εκει που το ζητημα ηταν η ανακυρηξη της ΤΔΒΚ, εκει που ολοι στην Νοτια Κυπρο αμφισβητουν οτι ειναι κρατος και το βαφτιζουν "ψευδοκρατος", η "Σοσιαλιστικη Εκφραση", οταν πιανει ακριβως το ιδιο θεμα, "διαπιστωνει" οτι οι τουρκοκυπριοι και τουρκοι αστοι καταπιεζουν και εκμεταλλευονται τους τουρκοκυπριους εργατες, οτι ο τουρκικος στρατος ειναι οργανο ταξικης καταπιεσης και αλλα τετοια **ολοσωστα αλλα και τελειως ασχετα με το συγκεκριμμενο ζητημα.**

Και ειναι τελειως ασχετα διοτι εκμεταλλευση και καταπιεση των εργαζομενων υπαρχει και στην Νοτια Κυπρο, και στην Ελλαδα, και στην μακρινη Ιαπωνια ακομα. Υπαρχει σε ολες τις αστικες χωρες, σε μεγαλυτερο ή μικροτερο βαθμο, αναλογα με

την συγκυρια καθε φορα. Και ο στρατος ειναι **παντου** οργανο ταξικης καταπιεσης.

Εδω ομως το ζητημα ηταν (ή επρεπε να ειναι για τους επαναστατες) η εθνικη καταπιεση των τουρκοκυπριων απο τους ελληνοκυπριους, και η υποστηριξη απο τους ελληνοκυπριους αριστερους του δικαιωματος των τουρκοκυπριων για αυτοδιαθεση, δηλαδη του "καθορισμου των κρατικων συνορων συμφωνα με τις συμπαθειες του πληθυσμου". Το ζητημα ηταν αν, μεσα σε ολη την αστικη υστερια για την "παρανομη ανακυρηξη", θεωρουν οι επαναστατες εγκυρη (οσο εγκυρη την θεωρουμε σε οποιαδηποτε περιπτωση αστικου κρατους) την ανακυρηξη της ΤΔΒΚ ή αν την αμφισβητουν μαζι με τους αστους τους.

Ειναι υποκρισια, με οσα εχουν γινει στην Κυπρο τις τελευταιες δεκαετιες, να κανουμε τους ανυποπτους και τους ασχετους για το ποιες ειναι οι συμπαθειες (και οι αντιπαθειες!) των Τουρκοκυπριων, αστων, μικροαστων **και** εργαζομενων.

Ολα αυτα τα επιχειρηματα και η επιμονη οτι δεν "εκφραστηκε πραγματικα" η διαθεση των τουρκοκυπριων ειναι ακριβως αυτο που θαθελε και στο οποιο συγκεντρωνεται η ελληνοκυπριακη και ελληνικη αστικη ταξη, η "δικια μας" αστικη ταξη. Και δεν ειναι δουλεια των διεθνιστων να την βοηθουν σε αυτο, πολυ περισσοτερο οταν στην συγκεκριμμενη περιπτωση ολα αυτα ειναι τραβηγμενα απ' τα μαλια, χρειαζεται δηλαδη πολυ αφελεια για να τα πιστεψει κανεις. Γιατι ενω ειναι γενικη παραδοχη οτι η ταξικη παλη στον Βορρα και οι ταξικες κινητοποιησεις ειναι πολυ πιο αναπτυγμενες παρα οτι στον Νοτο, ενω εχουμε ακουσει για ενα σωρο διαδηλωσεις, συλλαλητηρια, απεργιες, γενικα κινητοποιησεις, ακομα και για πολιτικα θεματα (οπως για το Συνταγμα), κανεις ως τωρα δεν ακουσε για κινητοποιηση εναντια στην ανακυρηξη του κρατους. *

Και, για να θυμηθουμε την παραδοση του εργατικου κινηματος, ιδια και χειροτερη (φεουδαρχικη!) καταπιεση και εκμεταλλευση ισχυε σιγουρα και στην Νορβηγια, οταν αυτη, σαν βασιλειο μαλιστα, κυρηξε τον αποχωρισμο της απο την Σουηδια. Τι εκαναν τοτε οι Σουηδοι διεθνιστες; Αραγε αρχισαν να αναθεματιζουν και να καταγγελουν με το ποσο καταπιεζαν τους Νορβηγους εργατες και αγροτες οι Νορβηγοι καπιταλιστες, οι γαιοκτημονες και η βασιλεια, και να τους καλουν σε "κοινους αγωνες για σοσιαλισμο και κοινη πατριδα"; Αρχισαν αραγε να ασχολουνται με το τι ηθελαν "κατα βαθος" τα "αριστερα κομματα" στην Νορβηγια, τα οποια σιγουρα θα καταπιεζονταν και εκει; Οχι, απλα πολεμησαν την δικη τους, την Σουηδικη κυβερνηση, **επειδη** αρνιοταν στους Νορβηγους το δικαιωμα του αποχωρισμου, αρνιονταν την εγκυροτητα της αποφασης τους.

Για να παρουμε ενα αλλο συγχρονο παραδειγμα, ας θυμηθουμε την συγκρουση Αγγλιας και Αργεντινης στα Φωλκλαντς. Στην Αγγλια υπηρχε δημοκρατια, στην Αργεντινη στυγνη, στυγνοτατη δικτατορια. Τι επρεπε αραγε να κανουν οι Αγγλοι διεθνιστες; Να αρχισουν να "αποκαλυπτουν" στους αγγλους εργαζομενους την

---

* Ενδεικτικα, στις εκλογες της 9 Ιουνη '85 ο Ντενκτας πηρε 70,5% σε συγκριση με 51,8% το 1981. Απο οτι φαινεται ο Ντενκτας κερδισε εκλογικα απο την ανακηρυξη του κρατους! Απο τα δυο "αριστερα κομματα" Το "Κομμα Κοινοτικης Απελευθερωσης" πηρε 9,2% και το Ρεπουμπλικανικο του Οζγκιουρ 18,35%.

φυση της αργεντινης δικτατορικης στρατιωτικης κυβερνησης, κατι που το εκαναν ετσι και αλλοιως πολυ αποτελεσματικα ολα τα μεσα ενημερωσης της Αγγλικης αστικης ταξης; Να "διαπιστωνουν" οτι οι πραξεις της χουντας "δεν εκφραζαν" τον αργεντινο λαο και "τα αριστερα κομματα" εκει; Αυτο θα ηταν οτι χρειαζονταν η Θατσερ για να στειλη πιο ευκολα τους Αγγλους στρατιωτες να αλληλοσκοτωνονται με τους Αργεντινους.

Ειναι δυνατο να κανει ενας επαναστατης τον ουδετερο και τον αντικειμενικο σε τετοιες περιπτωσεις, και να καταγγελει "εξισου" και τους δυο; Οχι, διοτι η **θεση του** δεν ειναι ουτε ουδετερη ουτε "αντικειμενικη". Βρισκεται και δρα μεσα σε ενα συγκεκριμμενο κρατος, πρεπει να πολεμησει και να καταγγειλει λοιπον την υποκρισια και τον αντιδραστικο ρολο μιας συγκεκριμμενης αστικης ταξης, της "δικιας του". Και ολα αυτα μπορει να τα κανει **μονο** αν πραγματικα "επιθυμει την ηττα της δικιας του αστικης ταξης". Μονο οι σοσιαλιστες που ανηκουν σε πραγματικα ουδετερα αστικα κρατη μπορουν χωρις να ειναι υποκριτες να καταγγελουν εξισου και τις δυο εμπολεμες αστικες ταξεις.

Λενε οι μικροαστοι στην Κυπρο και Ελλαδα: "Μα στην Τουρκια υπαρχει χουντα". Η καλυτερη ειρωνια για αυτους ειναι οτι το '74 η τουρκικη προπαγανδα στηριχθηκε ακριβως στο οτι ο "σοσιαλιστης" Ετζεβιτ (που δεν ηταν λιγοτερο "σοσιαλιστης" απο τον Ανδρεα Παπανδρεου) "γλυτωσε" τους ελληνοκυπριους απο τον Σαμψων, την ελληνικη χουντα και το πραξικοπημα του στρατου της. Να που καταληγουν τετοιες θεωριες, και παραδειγμα αυτου βρηκαμε σε εντυπο των ιδιων αυτων που τις εχουν. Αντιγραφουμε απο μια συνεντευξη αριστερης τουρκαλας στην εφημεριδα της νεολαιας της ΕΔΕΚ:

> "Στην αρχη, στους πρωτους 3 μηνες οι προοδευτικοι ανθρωποι της Τουρκιας εκαμαν λαθος σχετικα με το Κυπριακο. Εβλεπαν το προβλημα ως εξης: 'Ο Σαμψων ειναι φασιστας και ο Ετζιεβιτ πηγε στην Κυπρο για να παρει την δημοκρατια. Εξ' αλλου επεσε ο φασισμος και στην Ελλαδα και στην Τουρκια [**και** στην Τουρκια;] και ετσι εκανε καλο η εισβολη'" *

Αξιζει τελος να υπενθυμισουμε οτι οι Ε/κ αστοι **και** τα ελληνοκυπριακα "αριστερα κομματα" ειχαν την ιδια ακριβως πολιτικη και οταν ο τουρκικος στρατος δεν ηταν χουντικος (πριν το '80), ενω απο την αλλη θεωρουσαν την δικια τους πολιτικη εξουσια δημοκρατικη, και τις δικες τους επιδιωξεις για αυτοδιαθεση νομιμες απο το '67 ως το '68 που υπηρχε στην Κυπρο σημαντικος Ελληνικος χουντικος στρατος.

ΤΟ "ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΜΑΖΩΝ" ΚΑΙ Ο ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΣ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ

Ενα απο τα πιο συνηθισμενα αδιεξοδα στα οποια πεφτουν οι αριστεροι που θελουν να ειναι ή να φαινονται διεθνιστες, ειναι να "παιρνουν υποψη τους το επιπεδο των μαζων". Οι περισσοτεροι το κανουν για να δικαιολογησουν τον δικο τους πατριωτισμο, για μερικους ομως αυτο απλα αντανακλα την τεραστια πιεση της κυριαρχης πατριωτικης ιδεολογιας και τον φοβο τους οτι θα απομονωθουν.

---

* "σοσιαλιστικη εκφραση" τριτη περιοδος, φυλλο 2, 18 Μαρτη 1976

Ειναι αναμφισβητητο οτι οι επαναστατες πρεπει να παιρνουν υποψη τους το επιπεδο των μαζων, οπως και καθε αλλη πολιτικη πραγματικοτητα στον χωρο που δρουν για να καθορισουν **την τακτικη τους**. Ομως οι αριστεροι πατριωτες που θελουν να φαινονται διεθνιστες χρησιμοποιουν το επιπεδο των μαζων και τις πατριωτικες αυταπατες και ψευδαισθησεις τους για να δικαιολογησουν τις ιδιες τις πατριωτικες **αρχες τους** και την πολιτικη τους, και οχι απλα την τακτικη τους και τον τροπο επεμβασης. Ετσι ο διεθνισμος τους επειδη δεν μπορει να εχει καποιο πραγματικο περιεχομενο, καταληγει στον αφηρημενο διεθνισμο, στον διεθνισμο στα λογια και στις διακυρηξεις και τον πατριωτισμο στη πραξη.

Χαρακτηριστικο παραδειγμα πολιτικης που θελει και την διεθνιστικη πιττα σωστη και τον πατριωτικο σκυλο χορτατο ειναι κυριως η πολιτικη της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ" κατι που το ειδαμε και σε σχεση με την κριση στο Αιγαιο, την λαικη πολιτοφυλακη, τους "κοινους αντικατοχικους αγωνες με τους τουρκοκυπριους" και αλλου. Παρακατω θα δουμε μερικα τετοια παραδειγματα που ο πατριωτισμος συνυπαρχει με τον αφηρημενο διεθνισμο:

> "...τελευταια, αρχισε να εμφανιζεται μια **επικινδυνη** ταχτικη, που προωθειται κυρια απο τους Παπανδρεου, Λυσσαριδη, και φαινεται να 'απειλει' την Τουρκια ...ακομα και με πολεμο αν η Τουρκια καμει αλλο βημα προς την καταληψη της Κυπρου.
>
> **Ειναι φυσικα σημαντικο το οτι μια Ελληνικη Κυβερνηση δινει καθαρη υποσχεση για υπερασπιση της Κυπρου**- και πρεπει να σημειωσουμε οτι παρα το εθνικιστικο πλαισιο μεσα στο οποιο δοθηκε αυτη η υποσχεση **μονο μια σοσιαλιστικη κυβερνηση μπορεσε να το καμει ...**" *

Το αποσπασμα αυτο οσο και αν φαινεται αντιπολεμικο και διεθνιστικο, λεει στην πραγματικοτητα δυο πραγματα. Πρωτα, η αντιθεση στον πολεμο σαν "επικινδυνη τακτικη", σημαινει οτι το προβλημα για την Αριστερη Πτερυγα ειναι οτι δεν θα τα "καταφερουμε"! Σημαινει οτι η δυναμικη εμπλοκη της Ελλαδας και η παρουσια ελληνικου στρατου ειναι "λανθασμενη και επικινδυνη" επειδη δεν θα καταφερει να διωξει τα "κατοχικα" στρατευματα και μπορει να οδηγησει και σε "χειροτερα" αποτελεσματα, οπως βλεπουμε σε αλλο αρθρο της ιδιας οργανωσης:

> "Η θεση για καθοδο ελληνικης μεραρχιας στην Κυπρο ειναι **και λανθασμενη και επικινδυνη.** Κανενας δεν πειθεται πως τα ελληνικα στρατευματα στο νοτο σαν αντιβαρο θα εξαναγκασουν την Τουρκια να αποσυρει τα κατοχικα στρατευματα!!! Αντιθετα ειναι πολυ πιο ευκολο το αποτελεσμα της παρουσιας Τουρκικων και Ελληνικων στρατευματων στο βορρα και στο νοτο αντιστοιχα να οδηγησει στην **διπλη ενωση**". **

Δευτερο, ενω οι εκφρασεις οπως "το εθνικιστικο πλαισιο" μοιαζουν διεθνιστικες, στην επομενη προταση λενε ουσιαστικα

---

* Σ.Ε. Αρ. 160 Ιουλιος Αυγουστος '86 Αρθρο Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΟΖΑΛ - ΝΕΑ ΗΤΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ.

** "Σοσιαλιστικη Εκφραση" αρ. 154, Δεκ. 85 σελ. 8

στον Ελληνοκυπριο **εθνικιστη**, δες "μονο μια σοσιαλιστικη κυβερνηση" μπορεσε να δωσει "καθαρη υποσχεση για υπερασπιση της Κυπρου", μονο αυτη μπορει να ειναι πραγματικα πατριωτικη. Υποστηριξε λοιπον τους σοσιαλιστες, μονο ο σοσιαλισμος και η εργατικη ταξη μπορουν να σωσουν την πατριδα, να διωξουν τον εχθρο "μας". Αυτη την προσπαθεια να συνδεσουν τον σοσιαλισμο με τις πατριωτικες προληψεις του κοσμου την βρισκουμε συνεχεια στην πολιτικη της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ":

> "Η αποψη πως η Αριστερη Πτερυγα παραβλεπει το **εθνικο ζητημα** και βαζει το σοσιαλισμο σε πρωτο πλανο, αποτελει παραποιηση της θεσης μας. **Δεν μπορει να υπαρξει σοσιαλισμος σε μια κατεχομενη Κυπρο.** Ουτε ομως μπορει να υπαρξει **ελευθερη Κυπρος στα πλαισια του καπιταλισμου. Ο αγωνας για το σοσιαλισμο και ο αγωνας για την ελευθερια της Κυπρου ειναι ενας και αυτος.**" *

Αν αυτα γινονταν επειδη φοβουνται να πανε "εναντια στο ρευμα", αυτο θα ηταν λαθος αλλα κατανοητο. Ομως η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" δεν εχει τετοιου ειδους προβλημα. Απεναντιας θελει και νομιζει οτι μπορει να **χρησιμοποιησει** για προοδευτικους σκοπους το εθνικιστικο ρευμα. Ενα χαρακτηριστικο παραδειγμα του τροπου που το κανει ειναι η σταση της στις "αντικατοχικες πορειες". Ειναι γνωστες οι σωβινιστικες "αντικατοχικες" εκδηλωσεις της ΕΔΕΚ και ποιοι συμμετεχουν με ενθουσιασμο σε αυτες. Παρ' ολα αυτα ομως η παρακατω ανοιχτη επιστολη σταληκε στον Λυσσαριδη το 1985:

> "Συντροφε Προεδρε
>
> Η φετεινη **αντικατοχικη πορεια του κομματος** συμπιπτει με μια νεα καμπη στις Κυπριακες εξελιξεις καθως προετοιμαζονται νεα παζαρεματα αναμεσα στον Κυπριανου και τον Ντενκτας...
>
> Η αντικατοχικη πορεια απο τον Πυργο στη Δερυνεια **πρεπει να αποτελεσει πολο συσπειρωσης των πρωτοπορων στοιχειων στον αγωνα για την ελευθερια της Κυπρου και το σοσιαλισμο.**
>
> Η σοσιαλιστικη εκφραση ζητα το δικαιωμα συμμετοχης στην πορεια για φιλους και υποστηριχτες της." **

Ολα αυτα ομως τα πατριωτικα που αν λεγονταν μονα τους δεν θα διεφεραν απο τις πατριωτικες διακυρηξεις των υπολοιπων συνοδευονται παντα απο καμποσες αφηρημενες διεθνιστικες ευχες και καταγγελιες του εθνικισμου. Ετσι ξαναγυρνωντας στο αρθρο που μιλαει για την "υποσχεση για υπερασπιση της Κυπρου... που μονο μια σοσιαλιστικη κυβερνηση μπορεσε να το κανει", αξιζει να δουμε πως τελειωνει το ιδιο αρθρο που προηγουμενα καταριεται την διπλη ενωση και την διχοτομηση, δηλαδη την καθιερωση των συνορων που παραδοσιακα μισουν οι ελληνοκυπριοι πατριωτες:

"Ειναι καιρος η εργατικη ταξη να αρχισει να βαζει

---

* "Σοσιαλιστικη Εκφραση" Νο. 138 Μαρτης '84 - "Θεσεις για το Δ' Συνεδριο" σελ. 7

** Σοσιαλιστικη Εκφραση νο. 150 Ιουλης 85, σελ. 2, επιστολη προς Λυσσαριδη

στην πραξη τις διεθνιστικες της αρχες, να νοιωσει πως 'η Τουρκια των 52 εκατομμυριων' ειναι ταυτοχρονα η Τουρκια των 50 εκατομμυριων καταπιεσμενων. Ειναι καιρος να προταξει το συνθημα: τα **συνορα μας δεν ειναι εδω, ειναι ολοκληρος ο πλανητης**".

Απο την μια αδιαφορει για τα αστικα συνορα, και απο την αλλη διαμαρτυρεται και καταγγελει τα ανεπιθυμητα για το εθνος του αστικα συνορα στην Κυπρο. Τι πιο χαρακτηριστικο του αφηρημενου διεθνισμου, του διεθνισμου στα λογια και του πατριωτισμου στην πραξη!

Με αυτο το τροπο η "Αριστερη πτερυγα της ΕΔΕΚ" ικανοποιει την αναγκη της να εμφανιζεται σαν επαναστατικη και διεθνιστικη και το διεθνιστικο ενστικτο που πιθανο να υπαρχει στο ακροατηριο της, εξακολουθωντας ταυτοχρονα να βρισκεται κοντα στο πατριωτικο "επιπεδο των μαζων" ή και μελων της. Μαζι με αυτα, υπαρχει και η αντιληψη οτι μπορει κανεις να "ξεγελασει την ιστορια", και να χρησιμοποιησει τις πατριωτικες προκαταληψεις των μαζων για να φερει τον σοσιαλισμο. Να πεισει δηλαδη τις μαζες με επιχειρηματα που να ειναι κοντα στο επιπεδο της συνειδησης τους, και τις επιθυμιες τους, οπως: "μονο ο σοσιαλισμος μπορει να σωσει την πατριδα σου, να διωξει τους τουρκους, να ενωσει την Κυπρο".

Οταν ομως χρησιμοποιειται το "επιπεδο των μαζων" για να δικαιολογηθει μια πατριωτικη πολιτικη, αυτο μπορει ευκολα να οδηγησει στο σημειο η πολιτικη αυτη να ξεπερασει το ιδιο το επιπεδο των μαζων **προς το πατριωτικοτερο**!

Ετσι το 1985, την χρονια που για πρωτη φορα μετα απο δεκαετιες οι πολιτικες δυναμεις στην νοτια Κυπρο διασπαστηκαν απο δικες τους αντιθεσεις σε "απορριπτικους" και "ενδοτικους", και τα ιδια τα "ενδοτικα" ελληνοκυπριακα κομματα δημιουργησαν δυνατοτητες για να μειωθει ο πατριωτισμος των μαζων, με τις παραδοχες και αποκαλυψεις τους για την σταση των ιδιων των ελληνοκυπριων πριν το '74 και μετα, η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" πηρε το μερος των "απορριπτικων":

> "Ακομα χειροτερα τωρα, αν η ηγεσια της ΕΔΕΚ προχωρησει στην υποστηριξη Κυπριανου θα αφησει το **Εθνικο θεμα στα ιδια αδιεξοδα, με μονη προοπτικη τη διπλη ενωση...** Αυτη τη στιγμη η **ΕΔΕΚ θαπρεπε ναταν η πρωτη που θα ζητουσε εκλογες - εναντια στην πολιτικη του ΑΚΕΛ και του Συναγερμου που οδηγει σε Νατοικη Λυση**, αλλα και προσφεροντας κατι καλυτερο απο την αλλοπροσαλλη σταση του Κυπριανου. Αντι τουτου ο Β. Λυσσαριδης ζητα... δημοψηφισμα" *

Ειναι χαρακτηριστικο οτι η θεση αυτη ενω βλεπει τον διαχωρισμο αναμεσα σε "απορριπτικους" και "ενδοτικους" (απο τη μια το ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ, απο την αλλη η ΕΔΕΚ και το ΔΗΚΟ) παιρνει καθαρα το μερος των απορριπτικων, διοτι ενω πηγαινει "εναντια στην πολιτικη του ΑΚΕΛ και του Συναγερμου", ζητα απο την ΕΔΕΚ να προσφερει "**κατι καλυτερο** [;!;] απο την αλλοπροσαλλη [;!] σταση του Κυπριανου". Εκφραζεται δηλαδη σαν αντιπολιτευση **μεσα** στο στρατοπεδο των απορριπτικων. Τη στιγμη που οι αντιφασεις των κομματων δημιουργουσαν τις δυνατοτητες

---

* Σοσιαλιστικη Εκφραση Μαης 1985 (νο. 148), σελ. 9

να αδυνατισει ο εθνικισμος των ιδιων των μαζων με μια νικη των "ενδοτικων", αυτοι υποστηριξαν στη πραξη, οχι μονο στην εφημεριδα τους αλλα αργοτερα και στις ιδιες τις εκλογες, το πιο σωβινιστικο κομματι των "απορριπτικων", την ΕΔΕΚ - κανοντας βεβαια συνεχεια αφηρημενες διεθνιστικες διακυρηξεις και κατηγορωντας την ΕΔΕΚ για εθνικισμο.

Στις εκλογες του '85 η επιλογη για τους διεθνιστες ηταν καθαρη. Ψηφο στο ΑΚΕΛ, οχι μονο επειδη ειναι το κομμα στο οποιο πιστευει το πιο συνειδητο και οργανωμενο κομματι της εργατικης ταξης, αλλα και επειδη ηταν τοτε "ενδοτικο", επειδη αυτη θα ηταν αντικειμενικα μια ψηφος εναντια στον εθνικισμο, σαν ψηφος εναντια στους "απορριπτικους". Και συγχρονως καταγγελια οτι ουτε οι σημερινοι "ενδοτικοι" ειναι πραγματικα λιγοτερο εθνικιστες και λιγοτερο επικινδυνοι απο τους απορριπτικους: σημερα "ενδοτικοι", χθες και αυριο παλι τουρκοφαγοι ή "απορριπτικοι", οπως ξαναγινε το ΑΚΕΛ μετα την ηττα του στις εκλογες του '85, που τορριξε παλι στις "αντικατοχικες εκδηλωσεις".

Και ενα τελευταιο, μικρο και ισως ασημαντο αλλα χαρακτηριστικο. Οταν ο Παπανδρεου απειλουσε να παρει την περιουσια της Ελληνικης Εκκλησιας, σε καποιο σημειο η Ελληνικη Εκκλησια απειλησε οτι θα ζητουσε να υπαχθει στο Πατριαρχειο Κωνσταντινουπολης επειδη ετσι θα επαυε να ειναι η περιουσια της κατω απο την δικαιοδοσια του Ελληνικου Κρατους. Φυσικα καθε αριστερος θαθελε να χασει η Εκκλησια την περιουσια της (και να παλεψει συγχρονως για να μην την μετατρεψει και αυτην σε στρατιωτικους εξοπολισμους ο Παπανδρεου). Αλλα μπροστα στον καβγα για την υπαγωγη της εθνικιστικοτατης Εκκλησιας στην δικαιοδοσια του "εχθρου", της Τουρκιας, και στην εθνικιστικη υστερια του ελληνικου τυπου που ακολουθησε, μονο ευχαριστημενα ειρωνικα χαμογελα θα μπορουσαν να εχουν οι διεθνιστες: για δες τους πως γινονται ρεζιλι ολοι τους. Οχι ομως η Σοσιαλιστικη Εκφραση:

> "Το νομοσχεδιο [για την εκκλησιαστικη περιουσια] ψηφιστηκε αλλα η **απδιαστικη** δεσποτικη απειλη για την υπαγωγη της Ελληνικης Εκκλησιας στο Πατριαρχειο της Κωνσταντινουπολης, με ολες τις **γνωστες συνεπειες**, παραμενει." *

Γιατι "απδιαστικο", και ποιες ειναι αυτες οι "γνωστες συνεπειες";

Η "ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ"

Λυση του Κυπριακου για τις ενδιαφερομενες αρχουσες ταξεις σημαινει ενα "αμοιβαια αποδεκτο" διακανονισμο του ζητηματος της **κρατικης εξουσιας**, ενα διακανονισμο του μοιρασματος της κυριαρχιας στην Κυπρο αναμεσα στις αντιμαχομενες αστικες ταξεις (συνορα, ποσοστα, δικαιοδοσιες κλπ). Τα επακολουθα μιας λυσης θα ειναι να υπογραφτει ειρηνη, να υπαρξουν "ομαλες" διπλωματικες σχεσεις, και να μην αμφισβητειται το "στατους κβο" απο κανενα απο τα ενδιαφερομενα τμηματα των αστων. Ποια ειναι η σταση των επαναστατων απεναντι στην πιθανοτητα ενος τετοιου διακανονισμου;

"Ειμαστε υπερ μιας δημοκρατικης ειρηνης, αλλα προ-

---

* Σοσιαλιστικη Εκφραση Απρ. Μαης '87, αρ. 167

ειδοποιουμε τους εργατες εναντια στην απατη οτι μια τετοια ειρηνη ειναι δυνατη κατω απο τις παρουσες αστικες κυβερνησεις 'χωρις μια σειρα επαναστασεις'" *

Ετσι και στην Κυπρο μια **"δικαιη, ειρηνικη, μονιμη και βιωσιμη λυση"** οπως ολοι λενε οτι επιθυμουν, δεν ειναι δυνατη **σε αυτη την περιοδο που περναμε**, με την σημερινη γενικευμενη ελληνοτουρκικη διαμαχη και τις φιλοδοξιες των Κυπριων αστων. Δεν μπορουμε να προωθησουμε τον διεθνισμο χωρις να λεμε στους εργατες αυτη την αληθεια και τι σημαινει πρακτικα αυτο. Εχει μεγαλη ομως σημασια να ξεκαθαρισουμε οτι αυτα αφορουν **αυτη την περιοδο**, διοτι αλλοιως μπορει να καταληξουμε στην γενικοτητα οτι...

το κυπριακο "δεν μπορει να λυθει" στον καπιταλισμο

Μια αντιληψη αρκετα αγαπητη και βολικη για πολλους αριστερους, επειδη μοιαζει σαν μια καλη δικαιολογια για την αναγκαιοτητα του σοσιαλισμου. Χαρακτηριστικη ειναι η σταση της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ":

> "Η λυση του Κυπριακου δεν μπορει να βρεθει απο τους καπιταλιστες, μεσα στον καπιταλισμο. Χωρις την αλλαγη του συστηματος που δημιουργησε και διατηρει τις εθνικιστικες συγκρουσεις ειναι **αδυνατο** να υπαρξει λυση." **

Θα ηταν ομως ανοησια να αποκλεισουμε μια τετοια εξελιξη του Κυπριακου προβληματος και των ελληνοτουρκικων σχεσεων ωστε η διαμαχη αυτη να αποτελεσει ιστορια, να παψει να υπαρχει. Δεν υπαρχει κανενας λογος να αποκλειουμε οτι η Ελλαδα και η Τουρκια μπορει να γινουν στο μελλον ξανα συμμαχοι, εναντιον καποιου ή καποιων αλλων κοινων εχθρων. Ας μη ξεχναμε οτι ηταν οι καλυτεροι συμμαχοι πριν λιγες δεκαετιες εναντια στην Βουλγαρια, η οποια σημερα συμμαχει με την Ελλαδα εναντια στην Τουρκια. Ουτε μπορουμε να αποκλεισουμε ενα ξεκαθαρισμα του σημερινου ασαφους συσχετισμου δυναμεων υπερ της μιας ή της αλλης πλευρας τετοιο που να επιβαλλει ενα αδιαμφισβητητο απο ολους στατους κβο. Δεν θα ασχοληθουμε βεβαια με τετοια σεναρια, εκεινο που εχει σημασια ειναι οτι δεν αποκλειονται. Τετοιες εξελιξεις μπορουν να μετατρεψουν και το Κυπριακο προβλημα σε ενα "σβησμενο ηφαιστειο", οπως τοσα αλλα παρομοια ζητηματα στο παρελθον, ασχετο αν αυτο θα γινει με δικαιο ή με αδικο τροπο.

Για την Ελλαδα, υπαρχουν πολλα τετοια παραδειγματα, η Βορεια Ηπειρος, το Μακεδονικο Ζητημα, η Μικρα Ασια. Βεβαια αυτα δεν ισχυουν μονο για την Ελλαδα, παραδειγμα ειναι η διαμαχη για την Αλσατια-Λωραινη αναμεσα στην Γερμανια και τη Γαλλια που σημερα ειναι συμμαχικες χωρες. Αυτο βεβαια δεν σημαινει οτι πιστευουμε στην δυνατοτητα υπαρξης ενος "ειρηνικου και δικαιου" καπιταλισμου γιατι στον καπιταλισμο καθε διαμαχη που λυνεται αντικαθισταται με αλλες ή ξαναδημιουργειται, πολλες φορες τελειως τεχνητα, για να εξυπηρετησει αλλες προσκαιρες πολιτικες σκοπιμοτητες της μιας ή της αλλης αστικης ταξης.

Γι' αυτο οι διακυρηξεις οτι "ο καπιταλισμος ποτε δεν θα

---

* Λενιν Αγγλικα απαντα τομ. 23 σελ. 71

** "Σοσιαλιστικη Εκφραση" Απρ. 86 αρ. 157

μπορεσει να λυσει το Κυπριακο προβλημα" δεν ειναι απλα μεγαλοστομες "αριστερες" διακυρηξεις χωρις ουσιαστικο πρακτικο περιεχομενο, αλλα και θεωρητικα λαθεμενες. Το ζητημα δεν ειναι να βρισκουμε παρομοιες "δικαιολογιες" για την αναγκαιοτητα του σοσιαλισμου, υπαρχουν αλλες πολυ καλυτερες, αλλα το **τι κανουν** οι επαναστατες **στην σημερινη ιστορικη περιοδο** που οι καπιταλιστικοι ανταγωνισμοι προκαλουν και διατηρουν **αυτο** το προβλημα και αποκλειουν **για την ωρα** μια "δικαιη ειρηνικη και βιωσιμη" λυση.

Στο μελλον, αν δεν εχει στο μεταξυ γινει η σοσιαλιστικη επανασταση, οι καπιταλιστικοι ανταγωνισμοι ισως λυσουν αυτο το προβλημα και φερουν στην θεση του καποιο αλλο, οποτε θα πρεπει να αντιμετωπισουμε διεθνιστικα το νεο προβλημα. Σημερα ομως, ειναι το Κυπριακο που λειτουργει σαν πιθανη αιτια πολεμου και σαν σιγουρη αιτια εξανδραποδισμου της εργατικης ταξης στις επιρρεαζομενες χωρες, και ειναι αυτα που πρεπει να παιρνουμε υποψη και να καταπολεμαμε **συγκεκριμμενα** στην καθημερινη πρακτικη μας, εδω και τωρα στον καπιταλισμο:

> "Για τον καπιταλισμο θα μπορουσε ακομα πριν απο πολλες δεκαετιες και με απολυτο δικιο, να ειπωθει οτι 'ιστορικα εχει ξεπεραστει', αυτο ομως δεν μας απαλλασσει καθολου απο την αναγκη μιας μακροχρονης και πολυ επιμονης παλης, πανω στο εδαφος του καπιταλισμου." *

Μονο ετσι θα μπορεσουμε να συμβαλουμε στην επιτυχια του διεθνους σοσιαλισμου και να προωθησουμε την διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση και ενοτητα των εργατικων ταξεων των χωρων που εχουν σχεση με το προβλημα.

Οσο αριστερη και αν φαινεται η θεση οτι "μονο ο σοσιαλισμος θα λυσει το προβλημα", η πιο συνηθισμενη καταληξη τετοιων θεσεων ειναι οτι η προπαγανδα τους παραμενει αφηρημενη. Οχι μονο δεν σπρωχνει την εργατικη ταξη με "μεγαλυτερο ενθουσιασμο" στην επιδιωξη του σοσιαλισμου οπως ισως φανταζονται αυτοι που τις προωθουν, αλλα αντιθετα, μεταθετοντας την λυση του προβληματος σε κατι που δεν φαινεται να ειναι αμεσα κατορθωτο, δεν δινει κανενα συγκεκριμμενο **σημερινο** διεθνιστικο καθηκον στην εργατικη ταξη για την αντιδραση της στις πραξεις και επιδιωξεις των αστων "της" στο Κυπριακο προβλημα.

Πρακτικη λυση ή ουδετεροτητα;

Η αναποφευκτη ερωτηση μετα απο αυτα ειναι "μα εσεις ποια λυση προτεινετε; **πρακτικα**, τι θα προτιμουσατε να γινει;". Ουτε "προτεινουμε" ουτε "προτιμουμε" καποια μορφη λυσης, ειμαστε **ουδετεροι**. Δεν ειναι υποχρεωση των διεθνιστων να αντιπροτεινουν οποιαδηποτε συγκεκριμμενη "πρακτικη" προταση για λυση του Κυπριακου σημερα διοτι οποιαδηποτε διευθετηση του κυπριακου με τα σημερινα δεδομενα δεν θα λυνει τα πραγματικα προβληματα. Ουτε τον κινδυνο πολεμου θα εξαφανιζει, και ιδιαιτερα ολες οι αρεστες στην δικια μας αρχουσα ταξη λυσεις θα σημαινουν την εθνικη καταπιεση των Τουρκοκυπριων.

Γι' αυτο δεν εχουμε καμμια υποχρεωση σαν επαναστατες να προτεινουμε τροπους διευθετησης των αστικων αντιθεσεων, επει-

---

* Λενιν "Ο Αριστερισμος παιδικη αρρωστια του κομμουνισμου" σελ. 75

δη αυτο αποκλειεται σε αυτη την περιοδο να γινει με "δικαιο, ειρηνικο και βιωσιμο" τροπο.

Ο σοσιαλισμος παλι δεν ειναι στον πολιτικο οριζοντα ωστε να εχει νοημα να προτεινουμε μια λυση που θα εφαρμοζε η εργατικη εξουσια. Και δεν μπορουμε τωρα να ξερουμε ουτε αν θα υπαρχει Κυπριακο προβλημα οταν θα γινει σοσιαλιστικη επανασταση, ουτε τι μορφη θα εχει τοτε, ουτε πως θα το λυσει αν υπαρχει εκτος απο το οτι η εργατικη εξουσια θα μπορουσε να το λυσει δημοκρατικα.

Αν ομως δεν ειναι υποχρεωση των επαναστατων να προτεινουν μια "πρακτικη" λυση στο σημερινο προβλημα, εχουν ωστοσο την υποχρεωση να δουν ποια ειναι τα **πρακτικα καθηκοντα** που βαζει αμεσα στην εργατικη ταξη η υπαρξη του κυπριακου προβληματος. Και αυτα δεν ειναι τιποτα αλλο απο το να υπερασπιστουν τον διεθνισμο και την δημοκρατια με συνεπεια. Οχι την τυπικη και υποκριτικη αστικη δημοκρατια που ξερει μονο απο κοινοβουλια και εκλογες καθε τεσσερα χρονια, αλλα την συνεπη υπερασπιση των δημοκρατικων δικαιωματων ολων των καταπιεσμενων, ειτε αυτα αφορουν θρησκευτικα δικαιωματα, τα δικαιωματα των γυναικων, των ομοφυλοφυλων, των φυλακισμενων, θεματα πολιτικου γαμου και διαζυγιου, εκτρωσεων και πολλα αλλα, ειτε θεματα εθνικης καταπιεσης και εθνικων δικαιωματων. Αντιμετωπιζοντας ο Λενιν την κατηγορια οτι οι Μπολσεβικοι δεν ειχαν να προτεινουν "πρακτικες" λυσεις στα εθνικα προβληματα, εδειχνε ταυτοχρονα και τι ενδιεφερε τους επαναστατες, που επρεπε να ριχνουν το βαρος:

> "Εμεις, οι Μεγαλο-Ρωσοι προλεταριοι... αγωνιζομαστε στην επικρατια ενος συγκεκριμμενου κρατους . Ενωνουμε τους εργατες ολων των εθνων που ζουν σ'αυτο το κρατος. Δεν μπορουμε να εγγυηθουμε για μια οποιαδηποτε συγκεκριμμενη πορεια της εθνικης εξελιξης επειδη **βαδιζουμε προς το ταξικο μας στοχο ακολουθωντας <u>ολες</u> τις πιθανες πορειες.**
>
> Δεν μπορουμε ωστοσο να βαδισουμε προς αυτο το στοχο παρα μονο αν **καταπολεμησουμε καθε ειδος εθνικισμου,** υποστηριζοντας την ισοτητα ολων των εθνων. Κατα ποσο η Ουκρανια, για παραδειγμα, ειναι προορισμενη να σχηματισει ενα ανεξαρτητο κρατος, ειναι ζητημα που θα καθοριστει απο χιλιους απροβλεπτους παραγοντες. Χωρις να επιχειρουμε ματαιες και αργοσχολες "εικασιες", υποστηριζουμε κατι για το οποιο δεν υπαρχει αμφιβολια: το δικαιωμα της Ουκρανιας να σχηματισει ενα ανεξαρτητο κρατος... **<u>εκπαιδευουμε</u> τις μαζες στο πνευμα της αναγνωρισης αυτου του δικαιωματος...**
>
> Εξαιτιας της αναζητησης της **'πρακτικοτητας'** η Ροζα Λουξεμπουργκ αφησε να της διαφυγει το **<u>κυριο</u> πρακτικο καθηκον** και του Μεγαλο-Ρωσικου προλεταριατου και του προλεταριατου αλλων εθνικοτητων: το καθηκον της **καθημερινης κινητοποιησης και προπαγανδας** εναντια σε ολα τα κρατικα και εθνικα προνομια, και για το ισο δικαιωμα ολων των εθνοτητων στο δικο τους εθνικο κρατος. Αυτο (προς το παρον), ειναι το κυριο καθηκον μας στο εθνικο ζητημα, επειδη **μονο** με αυτο τον τροπο μπορουμε να υπερασπιστουμε τα **συμφεροντα της δημοκρατιας** και την συμμαχια των προλεταριων ολων των εθνων πανω σε ιση βαση.
>
> Αυτη η προπαγανδα μπορει να μην ειναι 'πρακτικη'

απο την σκοπια και των Μεγαλορωσσων καταπιεστων καθως και απο τη σκοπια της αστικης ταξης των καταπιεσμενων εθνων (και οι δυο απαιτουν ενα συγκεκριμμενο 'ναι' ή 'οχι' και κατηγορουν τους Σοσιαλδημοκρατες οτι ειναι 'ασαφεις'). Στην πραγματικοτητα ειναι αυτη η προπαγανδα, και μονο αυτη η προπαγανδα, που εξασφαλιζει την **γνησια δημοκρατικη, την γνησια σοσιαλιστικη διαπαιδαγωγηση των μαζων.** Ειναι η μονη προπαγανδα που θα εξασφαλισει τις περισσοτερες πιθανοτητες **εθνικης ειρηνης** στη Ρωσσια, εφοσον παραμεινει ενα πολυεθνικο κρατος, και την πιο **ειρηνικη** (και, για την ταξικη παλη του προλεταριατου, **ακινδυνη**) διαιρεση σε χωριστα εθνικα κρατη, αν εμφανιστει θεμα τετοιας διαιρεσης." *

Το τι θα γινει και με το Κυπριακο, θα εξαρτηθει, οπως και για αλλα παρομοια ζητηματα, απο "χιλιους απροβλεπτους παραγοντες", για αυτο δεν πρεπει να ασχολουμαστε με "αργοσχολες εικασιες", αλλα με το να εκπαιδευσουμε τις **ελληνοκυπριακες** μαζες στο **πνευμα της αναγνωρισης του δικαιωματος των Τ/Κ να εχουν το δικο τους κρατος.** Πραγμα που δεν ειναι "πρακτικο" ουτε απο την σκοπια των Ε/Κ αστων (αυτων που κυριως μας ενδιαφερουν σαν Ε/Κ σοσιαλιστες!) που ζητουν ενα "συγκεκριμμενο οχι", αλλα ουτε και των Τ/Κ αστων που θα ηθελαν ενα "συγκεκριμμενο ναι" στις απαιτησεις τους για την υπαρξη του τουρκοκυπριακου κρατους, ή στο θεμα της παραμονης των Τουρκικων στρατευματων.

Δεν υποστηριζουμε το "ειρηνικο εργο" του Τουρκικου στρατου, και δεν αρνουμαστε πως τα περισσοτερα απο οσα λενε οι Ε/Κ αστοι για τους Τουρκους στρατοκρατες ειναι αληθεια. Θεωρουμε ομως οτι **δικια-μας** δουλεια, σαν ελληνοκυπριοι διεθνιστες, ειναι να τονισουμε την υποκρισια και τις επιθετικες ενεργειες των **"δικων"** μας αστων, οταν κρυβουν τον ρολο που οι ιδιοι επαιξαν ως το 74 και τους σκοπους που εχουν για το μελλον. Μονο ετσι θα εξασφαλιστει η γνησια σοσιαλιστικη διαπαιδαγωγηση των Ε/Κυπριακων μαζων. Ειναι δουλεια των τουρκοκυπριων και τουρκων επαναστατων η αποκαλυψη της υποκρισιας και των επιθετικων ενεργειων της "δικιας τους" αστικης ταξης στους τουρκοκυπριους και τουρκους εργαζομενους.

Με λιγα λογια, ο τροπος που οι επαναστατες αντιμετωπιζουν την πολιτικη πρεπει να ειναι **πρακτικος:** οχι "αργοσχολες εικασιες", οχι να κανουμε τους προφητες, αλλα αντιθετα να στηριζομαστε στην σημερινη πραγματικοτητα για να προωθησουμε την διεθνιστικη αλλα και την δημοκρατικη διαπαιδαγωγηση της εργατικης ταξης σε ολα τα **σημερινα** θεματα, διοτι χωρις αυτην την εκπαιδευση ειναι **αδυνατο και να φανταστουμε ακομα** μια σοσιαλιστικη επανασταση.

Οσον αφορα το Κυπριακο, δημοκρατικη διαπαιδαγωγηση για την ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη σημαινει πανω απο ολα την υποστηριξη του δικαιωματος των τουρκοκυπριων για αυτοδιαθεση. Ειναι πολυ ευκολο να υποστηριζει κανεις απο την νοτια Κυπρο τα δικαιωματα των μαυρων στην Νοτια Αφρικη, και ακομα ευκολοτερο να υποστηριζει τα δικαιωματα των Κουρδων στην Τουρκια. Αυτα ομως ειναι ανωδυνα, και ευκολα μπορουν να γινουν και υποκριτικα. Η δημοκρατικη και διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση τοτε μονο ειναι ολοκληρωμενη και πραγματικη οταν εφαρμοζεται

---

* Λενιν Αγγλικα απαντα τομ. 20 σελ. 413-14

εκει που πονaει, οταν η εργατικη ταξη μαθαινει να εγκαταλειπει τα προνομια του **"δικου της" εθνους**, αυτα που ακομα και η ιδια τα βλεπει σαν δικα της προνομια, για χαρη της δημοκρατιας και του διεθνισμου.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ, ΟΧΙ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ "ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ"

Αν δεν εχουμε καμμια "πρακτικη" προταση για το πως θα μπορουσε να λυθει το Κυπριακο σημερα, υπαρχουν ωστοσο **πρακτικοι** τροποι για να επεμβουν οι επαναστατες (οσο μικρη και αν ειναι η κλιμακα) σε σχεση με το Κυπριακο προβλημα.

Η **επαναστατικη ηττοπαθεια**, η **ουδετεροτητα απεναντι στις αστικες λυσεις** και η **υποστηριξη του δικαιωματος των Τουρκοκυπριων για αυτοδιαθεση** ειναι οι γενικες θεωρητικες αρχες στις οποιες μπορει να στηριχθει μια διεθνιστικη πολιτικη για τους ελληνοκυπριους και ελληνες επαναστατες. Πως θα μπορουσαν ομως να εφαρμοστουν **πρακτικα** στην σημερινη πεσμενη κατασταση του εργατικου κινηματος;

Δεν υπαρχουν συνταγες για το πως γινεται αυτο, υπαρχουν μονο γενικες κατευθυνσεις με βαση τις οποιες θα μπορουν οι επαναστατες να κινουνται καθε φορα για να προωθουν συγκεκριμενα την διεθνιστικη πολιτικη και πρακτικη. Ετσι αυτη η πολιτικη πρεπει να εχει σαν σημερινους στοχους:

Πρωτα, να προσφερει **επιχειρηματα** που ενας αριστερος εργαζομενος θα μπορει να χρησιμοποιει οχι μονο μεσα στις συντεχνιες και τους χωρους δουλειας οταν το κυπριακο χρησιμοποιειται σαν το βαρυ πυροβολικο των αστων και των ρεφορμιστων για να καταπνιξουν τις εργατικες διεκδικησεις, αλλα ακομα και στις "κουβεντες του καφενε" - και χρειαζεται καλη κατανοηση του θεματος για να γινει αυτο το φαινομενικα απλο πραγμα!- και να τον βοηθαει να καθορισει την σταση του σε καθε σχετικο θεμα.

Και δευτερο να μπορει να μεταφρασθει σε **συγκεκριμενες διεκδικησεις και αιτηματα** της ελληνοκυπριακης εργατικης ταξης. Αν αυτη την στιγμη δεν υπαρχει ευκολος τροπος (επειδη λειπει και το μαζικο κινημα και η επαναστατικη οργανωση) για να μπουν στην πραξη μαζικα αυτες οι διεκδικησεις, πρεπει ωστοσο να μπορουν να παρουσιαστουν τουλαχιστον σαν εναλλακτικη πρακτικη, και οχι μονο εναλλακτικη θεωρια, στην σωβινιστικη προπαγανδα και πρακτικη των αστων και των αριστερων πατριωτων, εστω και με σχετικα μικρες ενεργειες λιγων εργαζομενων, με μια επιστολη στις εφημεριδες, ενα ψηφισμα σε γενικη συνελευση της συντεχνιας ή για μαζεμα υπογραφων. Ετσι θα μπορεσει ενα εστω και πολυ μικρο μερος της εργατικης ταξης και των αριστερων διαννοουμενων να αρχισει να βλεπει οτι η επαναστατικη διεθνιστικη πολιτικη ειναι **πρακτικος οδηγος για δραση** και οχι απλα προπαγανδα ή "σωστες ιδεες" και πρωτομαγιατικες διακυρηξεις, αλλα "πρακτικα ανεφαρμοστες" στον σημερινο κοσμο.

Οι ιδιοι οι Ε/κ και Ελληνες αστοι μας βαζουν τα σημερινα πρακτικα καθηκοντα μας, με ολη την πολιτικη τους: εξοπλισμοι, "εισφορες για την αμυνα", "διεθνοποιηση", Ελληνικες μεραρχιες, "αντικατοχικες" εκδηλωσεις, οικονομικες θυσιες και τοσα αλλα.

Τα προβληματα πρεπει να αντιμετωπιζωνται με βαση τις διεθνιστικες αρχες και κατευθυνσεις, αλλα καθε φορα συγκεκ-

ριμενα, αναλογα με το χωρο και το προβλημα. Μπορουμε να δουμε μερικα θεματα πανω στα οποια θα πρεπει να συγκεντρωνεται αυτη η προσπαθεια να βρουμε **επιχειρηματα και διεκδικησεις και αιτηματα.**

Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ Ε/Κ ΑΣΤΩΝ

Πρεπει να λεμε τα πραγματα ξεκαθαρα, **με τροπο που να μη μπορει παρα να γινει κατανοητος**, για το πια ηταν η πραγματικη πολιτικη των αστικων κυβερνησεων "μας" στην Ελλαδα και την νοτια Κυπρο, και πριν τον πολεμο και στην διαρκεια του. Να **δειξουμε συγκεκριμμενα** τι σημαινει το "ο πολεμος ειναι η συνεχεια της πολιτικης της ειρηνης, η ειρηνη ειναι η συνεχεια της πολιτικης του πολεμου" και οτι δεν εχει σημασια ποιος επιτεθηκε πρωτος ή τελευταιος, που βρισκονται σημερα οι στρατοι, ποιος δημιουργησε τελευταιος προσφυγες και αγνοουμενους, αλλα το ποιας γενικοτερης πολιτικης ειναι μερος και συνεχεια αυτος ο πολεμος.

Ετσι το πιο σημαντικο καθηκον, που δειξαμε ηδη την σημασια που του δινουμε αφιερωνοντας σε αυτο ενα μεγαλο μερος του κειμενου μας, ειναι να δειχνουμε θυμιζοντας και αποκαλυπτοντας ιστορικα γεγονοτα, καθως και αναλυοντας την σημασια συγχρονων γεγονοτων, οτι η ελληνικη και ελληνοκυπριακη αρχουσα ταξη δεν ηταν ουτε ειναι "αθωες περιστερες".

Κατι τετοιο δεν μπορει να γινει με περαστικες αναφορες στα γεγονοτα και με συντομες παρατηρησεις του τυπου "οι τουρκοκυπριοι ηταν καταπιεσμενοι", αλλα **επιμενοντας στις λεπτομερειες** των γεγονοτων, στην αποδειξη της αληθειας τους, και στην σημασια τους. Ειναι μια πραγματικη μαχη για αποκατασταση της αληθειας. Και αυτο ειναι το πρωτο καθηκον της διεθνιστικης αριστερας που πρεπει να γινεται **σε ολα τα επιπεδα:** Με μεγαλα κειμενα, με μικρα κειμενα, με προκυρηξεις, με συζητησεις, με καθε μεσο που ταιριαζει στην καθε περιπτωση και στην φαση αναπτυξης της επαναστατικης αριστερας και του ακροατηριου της. Και για το παρελθον και για το παρον. Με προπαγανδα και αγκιτατσια που θα δειχνει συνεχεια και καθαρα οτι η Ελληνικη και η Ελληνοκυπριακη αρχουσα ταξη ηταν και ειναι και αυτες συνεχεια **επιθετικες.** Αυτο ειναι το **πρωτο και κυριο**, σε αυτο θα βασιστουν ολα τα αλλα.

Ενα σημαντικο πρακτικο διεθνιστικο αιτημα το οποιο ειχε αμεση σχεση με την αποκατασταση της αληθειας, και με το οποιο μπορουσαν και επρεπε να επεμβουν οι ελληνοκυπριοι επαναστατες, ηταν το αιτημα της τιμωριας των φονιαδων και εκεινων που εκαναν εγκληματα σε βαρος των τουρκοκυπριων. Τα πρωτα χρονια μετα το '74, οταν ολοι οι αριστεροι στη Ν. Κυπρο απαιτουσαν καθαρση απο τους "προδοτες" πραξικοπηματιες, οι διεθνιστες επρεπε **να χρησιμοποιησουν** αυτη την ευκαιρια για να πληροφορησουν και να θυμισουν την υπαρξη και τις πραξεις και αυτων των φονιαδων. Ετσι θα μπορουσαν και να προπαγανδισουν μεσα στους ελληνοκυπριους εργαζομενους το αιτημα να συμπεριληφθουν στην καθαρση και οι ατιμωρητοι για τοσα χρονια φονιαδες των τουρκοκυπριων.

Αυτο επρεπε να γινει οχι τοσο για να κερδισουν οι ελληνοκυπριοι εργαζομενοι την εμπιστοσυνη των τουρκοκυπριων αλλα σαν αιτημα που θα αποκαλυπτε την υποκρισια των ελληνοκυπριακων πολιτικων κομματων που ασχολουνταν μονο με τους "προδο-

τες" πραξικοπηματιες και "ξεχνουσαν" τελειως ολους τους αλλους εγκληματιες, θα προωθουσε την διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση των ελληνοκυπριων εργαζομενων, και θα βοηθουσε τους εργαζομενους να διαχωρισουν τη θεση τους απο τους αστους "τους" και τα συμφεροντα και προνομια του "δικου τους" εθνους.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η αντιληψη οτι μετα το '74 η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη δεν μπορει, ασχετα αν θελει, να ειναι επιθετικη, ειναι λανθασμενη.

Η επιθετικοτητα τους εμφανιζεται στο πολιτικο επιπεδο με την "διεθνοποιηση" και τον "μακροχρονιο αγωνα" για να μην αναγνωριστει με κανενα τροπο η πολιτικη οντοτητα παλιοτερα του ομοσπονδου τουρκοκυπριακου κρατους, και σημερα της Τουρκικης Δημοκρατιας της Βορειας Κυπρου.

Αλλα οπως ειδαμε ακομα και σε πολιτιστικα και αθλητικα θεματα οπως στη Γιουροβιζιον και στους Ολυμπιακους αγωνες, δινουν καθε φορα μαχη για να μην αναγνωριστει το κρατος των τουρκοκυπριων. Το ιδιο γινεται για ολες τις περιπτωσεις που μπαινει ζητημα εστω και πολυ εμμεσης αναγνωρισης του τουρκοκυπριακου κρατους. "Εδωσαν τη μαχη των γραμματοσημμων" και δεν εγιναν αποδεχτα τα τουρκοκυπριακα γραμματοσημμα στη ευρωπαικη ενωση ταχυδρομειων, το ιδιο και με την ευρωπαικη ενωση τηλεπικοινωνιων, αυτοκινητου, ποδοσφαιρου και οπουδηποτε αλλου προσπαθησαν να εμφανισουν δικους τους αντιπροσωπους οι τουρκοκυπριοι.

Η ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ τους σε αυτα τα ζητηματα φαινεται πολυ καθαρα αν θυμηθουμε πως τα χρησιμοποιουσαν πριν το '74 που ειχαν το πανω χερι. Για παραδειγμα, οποιον τολμουσε τοτε να ζητησει να αντιπροσωπευτει η Κυπρος στους ολυμπιακους αγωνες με δικη της ομαδα θα τον κατηγορουσαν ολοι για προδοτη και ενδοτικο - οι ελληνοκυπριοι αθλητες συμμετειχαν στους Ολυμπιακους σαν μελη της ελληνικης ομαδας, και στο ελληνικο ποδοσφαιρικο πρωταθλημα Α' Εθνικης συμμετειχε η Κυπρος με την πρωταθλητρια ομαδα της, σαν να ηταν ελληνικη επαρχια. Μετα το '74 ομως ξαφνικα η Νοτια Κυπρος αρχισε να συμμετεχει σαν ολοκληρη "η Κυπρος" και στους ολυμπιακους αγωνες, και στους διαγωνισμους της Γιουροβισιον και οπου αλλου μπορει.

Ειναι ακομα γνωστη η ιστορια με τον ποδοσφαιρικο αγωνα Αποελ-Μπεσικτας (1986) και την φασαρια που εγινε για το απο ποιο αεροδρομιο θα ερχονταν στη Κυπρο οι Τουρκοι ποδοφαιριστες, που οδηγησε στην αρνηση της ελληνοκυπριακης ομαδας (μετα και απο σχετικη "συμβουλη" της κυβερνησης) να δωσει τους αγωνες.

Στο οικονομικο επιπεδο οπου οι ελληνοκυπριοι αστοι ειχαν και εχουν αναμφισβητητη υπεροχη ποτε δεν επαψαν να ειναι επιθετικοι. Μεχρι και σημερα ισχυει ακομη ο οικονομικος αποκλεισμος της Βορειας Κυπρου και γινεται καθε δυνατη προσπαθεια απο τους ελληνοκυπριους αστους για να μην προσεγγιζουν ξενα καραβια στα λιμανια της Β. Κυπρου ουτε και αεροπλανα στα αεροδρομια της.

Οσο για το "αριστερο" επιχειρημα οτι ο οικονομικος αποκλεισμος αφορα "μονο" τους τουρκοκυπριους αστους, και οτι για τα προβληματα των τουρκοκυπριων υπευθυνοι ειναι "μονο" οι

τουρκοκυπριοι αστοι, δεν εχουμε καμμια αμφιβολια οτι οι τουρκοκυπριοι εργαζομενοι ειναι και αυτοι θυματα της εκμεταλλευσης και της καταπιεσης του καπιταλισμου. Και δεν εχουμε καμμια αμφιβολια οτι ο κυριος εχθρος **και αυτων** ειναι η "δικια τους" αστικη ταξη, κατι που σιγουρα εχουν καθηκον να τονιζουν οι **τουρκοκυπριοι επαναστατες**. Εμεις ομως, το ελληνοκυπριακο εργατικο κινημα, για να ειμαστε ειλικρινα αλληλεγγυοι με τους τουρκοκυπριους εργαζομενους πρεπει να αντιστεκομαστε και να αντιδρουμε στις οποιεσδηποτε δυσκολιες προκαλουν οι πραξεις των **"δικων μας"** αστων στους τουρκοκυπριους. Και ειναι σιγουρο οτι ο οικονομικος αποκλεισμος προκαλει αρκετες δυσκολιες στους τουρκοκυπριους, αστους αλλα **και** εργαζομενους.

Εξαλλου, η τουρκοκυπριακη αρχουσα ταξη προσπαθει να πεισει τους τουρκοκυπριους εργαζομενους οτι οι ελληνοκυπριοι **σαν συνολο** (και οι αστοι μα και οι εργατες) ευθυνονται για τα προβληματα τους, οτι προκειται για εθνος εναντιον εθνους. Για να μπορεσουν οι τουρκοκυπριοι επαναστατες να τους πεισουν οτι δεν ειναι ετσι, οτι η ουσιαστικη αντιθεση δεν ειναι αναμεσα σε εθνη αλλα μεταξυ της εργατικης ταξης και των αστων, χρειαζονται την βοηθεια του ελληνοκυπριακου εργατικου κινηματος που πρεπει να δειχνει οτι οχι μονο δεν συμμετεχει στην επιθετικοτητα των "δικων του" αστων εναντιον των τουρκοκυπριων, αλλα αντιθετα αντιδρα σε αυτην.

Ειναι ακομα αρκετα χαρακτηριστικο των προθεσεων και της στασης των ελληνοκυπριων αστων απεναντι στους τουρκοκυπριους το εθνικιστικο μπαραζ που εξαπολυσαν τα τελευταια δυο χρονια, '86 και '87, το οποιο στρεφοταν ταυτοχρονα και εναντια στην ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη, με τις φορολογιες για την αμυνα και τις διαφορες "αντικατοχικες" εκδηλωσεις οπως τα αντισκοινα στη Δερυνια, τις "εκδηλωσεις μνημης" στο οδοφραγμα του Λη̣δρα Παλας, τις "αντικατοχικες πορειες", τις "γυναικες που επιστρεφουν" και αλλα παρομοια.

Απο αυτα, ενα σημαντικο προβλημα που πρεπει να αντιμετωπισουν σημερα **πρακτικα** οι ελληνοκυπριοι επαναστατες απο διεθνιστικη σκοπια ειναι η "εκτακτη" εισφορα για την αμυνα. Ειναι η "αιχμη του δορατος" της επιθεσης των ελληνοκυπριων αστων εναντια στην εργατικη ταξη. Εκτος απο το οτι με την "εκτακτη" εισφορα, οπως και με καθε αλλο φορο, αποκτουν την δυνατοτητα να ενισχυσουν τη στρατιωτικη τους θεση, ταυτοχρονα δημιουργουν στον κοσμο την αισθηση του πολιορκημενου, ενισχυουν τον πατριωτισμο και προβαλλουν την αναγκη θυσιων και περιορισμου των αιτηματων της εργατικης ταξης.

Οι ελληνοκυπριοι επαναστατες πρεπει να ειναι τελειως αντιθετοι στην "εκτακτη" εισφορα για την αμυνα. Οχι μονο επειδη ειναι ενας ακομα υποκριτικα καλυμμενος φορος, και σιγουρα οχι επειδη "οσα και να δωσουμε δεν φτανουν για να νικησουμε την Τουρκια", ουτε επειδη "ειναι πιο σωστο να δωσουν οι βιομηχανοι, οι ξενοδοχοι, οι εμποροι και γενικα οι εργοδοτες που εχουν να χασουν σε ενα πολεμο", αλλα γιατι αυτος ο πολεμος ειναι **αντιδραστικος και απο την πλευρα των ελληνων και ελληνοκυπριων αστων** . Επειδη οσο ιμπεριαλιστικη αρπαχτικη και επιθετικη ειναι η Τουρκια αλλο τοσο ειναι η Ελλαδα και ο μικρος συμμαχος, συνεταιρος, αδελφος, η ν. Κυπρος, την οποια θελουμε να εμποδισουμε να εξοπλιστει.

Μονο με αυτο τον τροπο η παλη εναντια στην "εκτακτη εισφορα για την αμυνα" ειναι διεθνιστικη. Η καταγγελια της

"αμυνας" **σημερα στη ν. Κυπρο** που περιοριζεται να συνδεει το θεμα **μονο** με την αντιδραστικοτητα του αστικου στρατου σαν επιθετικου απεναντι στην εργατικη ταξη αποφευγει τελειως το κεντρικο πολιτικο προβλημα για τους ελληνοκυπριους επαναστατες που ειναι η επιθετικοτητα της "δικης μας" αστικης ταξης.

Οι ελληνοκυπριοι επαναστατες πρεπει να ξεσκεπαζουν, να καταγγελλουν και να παλευουν με οσα μεσα διαθετουν εναντια σε αυτη την επιθετικοτητα των ελληνοκυπριων αστων οπου και οπως εμφανιζεται αυτη καθε φορα.

ΚΑΘΑΡΗ ΑΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ

Το συμπερασμα που βγαινει απο τα προηγουμενα πρεπει να **ειναι** παντα η "**καθαρη** αρνηση της υπερασπισης της πατριδας". Και η προσπαθεια θα πρεπει παντα να ειναι αυτο να μη μενει αφηρημενο συνθημα αλλα να συνδεεται με πρακτικα ζητηματα, με πραγματα που **μπορουν να γινουν** αμεσα πολιτικα αιτηματα - οχι μονο με την εισφορα για την αμυνα, αλλα με οτι αλλο μπορει να συνδεθει. Για παραδειγμα υποστηριζουμε την μειωση της στρατιωτικης θητειας και τα δικαιωματα των στρατιωτων **χωρις** να προτεινουμε αλλους "πιο αποτελεσματικους" τροπους για να λυθει το "προβλημα της αμυνας".

ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ ΣΗΜΕΡΑ

Το δικαιωμα αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων πρεπει να το υποστηριζουμε καθαρα, **σημερα** και εναντια στην δικια μας αρχουσα ταξη που τους το αρνειται, οχι σαν "υποσχεση οτι θα το σεβαστουμε εμεις αυριο". Ακομα και ζητηματα οπως η συμμετοχη "της Κυπρου" στην Γιουροβιζιον αποτελουν αρνηση του, και ακομα και σε αυτα τα "μικρα" ζητηματα πρεπει να παιρνουμε καθαρη θεση δειχνωντας την υποκρισια και την επιθετικοτητα των "δικων μας" αστων.

Επαναλαμβανουμε οτι υποστηριζουμε το **δικαιωμα** των τουρκοκυπριων να εχουν το δικο τους κρατος εναντια στην αρνηση αυτου του δικαιωματος απο τους "**δικους μας**" αστους. Αυτο **δεν σημαινει** ουτε οτι "προτιμουμε" ή "υποστηριζουμε" την διχοτομηση, ουτε και το αντιθετο. Απο αυτη την αποψη **ειμαστε ουδετεροι**.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΥΣ ΑΣΤΟΥΣ ΛΥΣΕΩΝ

Ιδιαιτερο καθηκον μας σαν ελληνοκυπριοι διεθνιστες ειναι η καταγγελια της στασης των "δικων μας" αστων απεναντι στις διαφορες λυσεις, και στις επιθυμητες απο αυτους, αυτες που θελουν οσο το δυνατο πιο "ενιαιο" κρατος, και στις ανεπιθυμητες, ξεσκεπαζοντας τους πραγματικους λογους για τους οποιους αυτες θεωρουνται ανεπιθυμητες. Αυτο δεν σημαινει, επαναλαμβανουμε, οτι παυουμε να ειμαστε ουδετεροι, και προτιμουμε τις λυσεις που προτιμαει "ο εχθρος", σημαινει παλι οτι **δικια μας δουλεια** ειναι να παλεψουμε εναντια στην "δικια" μας αρχουσα ταξη. Οχι μονο επειδη αυτο χρειαζεται για την ταξικη διεθνιστικη ενοτητα ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων αλλα και επειδη η ελληνοκυπριακη (και ελληνικη) εργατικη ταξη εχει προβλημα ταξικης συνεργασιας με τον Κυπριανου, τον Κληριδη, τον Βασιλειου, τον Παπανδρεου και τους αστους που αυτοι εκπροσωπουν, και ειναι αυτοι που πρεπει να ξεσκεπαστουν στα

ματια των ελληνοκυπριων και ελληνων εργαζομενων, οχι ο Ντενκτας ή ο Εβρεν και ο Οζαλ.

Ο εθνικισμος και η διασπαση αναμεσα στις εργατικες ταξεις Ε/κ και Ελληνων απο τη μια, Τ/Κ και Τουρκων απο την αλλη καταπολεμιεται μονο καταπολεμωντας τις **ιδιαιτερες ψευδαισθησεις** που εχει η καθε εργατικη ταξη. Σε αυτο προσπαθησαμε να βοηθησουμε και να συμβαλλουμε με την αναλυση και τα στοιχεια που δωσαμε στο πρωτο μερος του κειμενου μας.

Αυτη η σταση απεναντι στις διαφορες λυσεις ειναι ισως το στοιχειο που ξεχωριζει παραπανω τους επαναστατες απο τους ρεφορμιστες, οι οποιοι δειχνουν μια ακαταμαχητη ταση να υποστηριζουν λυσεις αν οχι αρεστες τουλαχιστον ανεκτες απο τους αστους τους και την πατριωτικη "κοινη γνωμη", αποφευγοντας απλα τις πιο ακραια εθνικιστικες.

ΕΠΟΙΚΟΙ

Ενα χαρακτηριστικο **ολων** των επιθυμητων απο τους ελληνοκυπριους λυσεων ειναι η απαιτηση για να φυγουν οι Τουρκοι εποικοι. Εαν ειναι αληθεια οτι οι πανω απο 60,000 εξαθλιωμενοι αγροτες ενθαρρυνθηκαν απο τον Ετζεβιτ και την τουρκικη χουντα για τους δικους τους αντιδραστικους εθνικιστικους σκοπους (δημογραφικη αλλαγη) να μεταναστευσουν στην Κυπρο, αλλο τοσο ειναι αληθεια οτι οι Ε/κ και Ελληνες αστοι θελουν να τους διωξουν απο την Κυπρο για τους αντιστοιχους δικους τους αντιδραστικους εθνικιστικους στοχους (δημογραφικη επαναφορα).

Η εργατικη ταξη δεν εχει κανενα συμφερον να υποστηριξει τις επιδιωξεις για κυριαρχια καμμιας αρχουσας ταξης. Εχει αντιθετα υποχρεωση να υπερασπιστει καθε καταπιεσμενο, και τετοιοι ειναι χωρις καμμια αμφιβολια, οπως παραδεχονται ακομα και οι "δικοι μας" αστοι οταν τους περιγραφουν σαν κουρεληδες και απολιτιστους, οι Τουρκοι εποικοι.

Ειναι εδω και πρεπει να ειναι καλοδεχουμενοι απο τους εργαζομενους, και οχι μονο αυτοι, αλλα και οσοι αλλοι εργαζομενοι και απο οπουδηποτε αλλου τυχει να ερθουν. Ειναι θεμα αρχης για τους διεθνιστες. Η δεξια στην Ευρωπη ανδρωνεται με τον ρατσισμο εναντια στους ξενους εργατες. Τα ιδια αντιμετωπιζουν και οι κυπριοι στην Αγγλια της Θατσερ, και το συνδικαλιστικο κινημα εκει τους εχει υποστηριξει.

Για να δουμε ποσο αντιδραστικη ειναι αυτη η θεση, αρκει να σκεφτουμε οτι ο μονος τροπος να διωχτουν τοσες χιλιαδες εργαζομενων μετα απο πανω απο μια δεκαετια διαβιωσης στην Κυπρο θαναι με την απειλη και ακομα και χρηση των οπλων, ειτε ελληνικων ειτε ακομα και τουρκικων στην περιπτωση μιας συμφωνιας και στην προσπαθεια εφαρμογης της.

Αυτη την πραγματικοτητα την παραγνωριζουν τελειως οι αριστεροι πατριωτες, ιδιαιτερα στις διακυρηξεις τους:

> "Ο Παπαιωαννου ειπε τελος οτι το ΑΚΕΛ δεν θα δεχθει λυση του Κυπριακου, μεχρις οτου φυγει και ο τελευταιος Τουρκος στρατιωτης και ο τελευταιος εποικος." *

---

* ομιλια Παπαιωαννου στους ροταριανους Χαραυγη 27-3-1987

Η αντιφαση της υποστηριξης τετοιων θεσεων απο ενα αριστερο κομμα ειναι τοσο μεγαλη ωστε να επιτρεπει στον ΔΗΣΥ να δινει μαθηματα στοιχειωδους ανθρωπισμου στο ΑΚΕΛ και να του βγαινει απο τα αριστερα:

"Θα σταθουμε για λιγο στην πομπωδη διακυρηξη Παπαιωαννου - μεσω Χαραυγης - οτι 'το ΑΚΕΛ ουδεποτε δεχθηκε ή θα δεχθει λυση του κυπριακου που να μην διαλαμβανει την απομακρυνση και του τελευταιου στρατιωτη **οπως και του τελευταιου εποικου** απο την Κυπρο.'

Επαναλαμβανουμε οτι **για λογους αρχης θεωρουμε σωστη την πιο πανω τοποθετηση** [ε, μα φυσικα...]. Ομως, αν και οταν ελθει η ωρα να ζητησουμε την εφαρμογη της, θα συναντησουμε δυσκολα προβληματα ακομα και στο θεμα της αποχωρησης 'και του τελευταιου εποικου'

Πρωτου γινει αιχμαλωτος ενος ακομα συνθηματος του, το οποιο αργοτερα για λογους γοητρου θα αρνειται να το εγκαταλειψει (εστω και αν θα επεβαλλε την εγκαταλειψη του αδηριτη πολιτικη αναγκη) ο κ. Παπαιωαννου θα επρεπε να ειχε μελετησει το προβλημα των εποικων. Εχει προβληματιστει γυρω απο ολες τις πτυχες του προβληματος αυτου;

Σχετικα με το θεμα τουτο ο προεδρος του Δημοκρατικου Συναγερμου κ. Γλαυκος Κληριδης, μιλωντας στην βουλη για τους προυπολογισμους τον Φεβρουαριο του '82 ειπε και τα εξης:

'Ο αριθμος των εποικων απο 35,000 που ηταν φτανει σημερα τις 62,000. Δηλαδη ξεπερασε το ημισυ του Τουρκοκυπριακου πληθυσμου ο οποιος πριν απο την εισβολη ηταν 110,000. Και αν συνεχισει αυτος ο ρυθμος εποικισμου (δεδομενου μαλιστα οτι πολλοι εποικοι νυμφευονται τουρκοκυπριες και τεκνοποιουν στην Κυπρο) πως θα διαχωριστουν οι οικογενειες σε μια πιθανη λυση του Κυπριακου προβληματος;'

Τι θα κανει ο κ. Παπαιωαννου; Θα ζητησει **να σταλουν οι εποικοι στην Τουρκια και να μεινουν εδω οι γυναικες τους**; Και τα παιδια τους;...

Και το προβλημα των εποικων θα επιδεινωνεται με την παροδο του χρονου ενοσω δεν θα λυεται το Κυπριακο..." *

Πρακτικες παρατηρησεις εξυπνων αστων, που εξαιτιας και της πολιτικης τους αντιθεσης με τους υπολοιπους τολμουν να λενε δημοσια οτι δεν διωχνονται οι εποικοι, και πρεπει να λυθει το Κυπριακο συντομα ωστε να ελεγχουμε εμεις το να μη ελθουν αλλοι για να μη γινουν τοσοι που να χαθει το πλεονεκτημα της μεγαλης Ελληνοκυπριακης πλειοψηφιας. Αλλα εκεινο που μας ενδιαφερει ειναι τα πραγματικα προβληματα που **αγγιζει** απλα, δηλαδη το ποσο αντιδραστικο ειναι το συνθημα "ουτε ενας εποικος". Αν δεν μεινει απλη διακυρηξη, θα σημαινει μια τραγωδια ισαξια εκεινης του '74. Θα σημαινει προσφυγοποιηση και ξεριζωμα δεκαδων χιλιαδων φτωχων. Ακομα και η απλη διακυρηξη, σημαινει πολιτικη υποστηριξη, αποδοχη - επιδιωξη!- αυτης της τραγωδιας. Και αυτο το σημειο του πολιτικου προ-

---

* "ΑΛΗΘΕΙΑ" 18/4/87, "ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΣΥ Ε' μερος":

γραμματος του ΑΚΕΛ επιδρα πανω στην συνειδηση της εργατικης ταξης. Δεν ειναι μονο εθνικιστικο, αλλα την προωθει σε αντιδραστικες αντιληψεις που δεν εχουν καμμια αποσταση απο αντιληψεις σαν αυτες που προωθει η Θατσερ στην Αγγλια με τα μετρα που παιρνει εναντια στους μεταναστες.

Κυκλοφορει ακομα και το "αριστερο" επιχειρημα οτι οι εποικοι ειναι φτηνο εργατικο δυναμικο που χαμηλωνουν τα μεροκαματα των τουρκοκυπριων στον Βορρα ή προκαλουν ανεργια, και θα φερουν τα ιδια αποτελεσματα και σε μας αν υπαρξει λυση. Οι σοσιαλιστες παλεψαν εναντια στην πολιτικη των ευρωπαικων συνδικατων του 19ου αιωνα που με την ιδια δικαιολογια ηθελαν να αποκλεισουν τις γυναικες απο διαφορα επαγγελματα. Ποια ειναι η διαφορα; Ακομα παρομοια επιχειρηματα χρησιμοποιουνται στην Ευρωπη απο τους νεοφασιστες (και οχι μονο) για να στηριξουν τον ρατσισμο τους. Αξιζει να θυμισουμε και το βετο που εβαλε η Ελληνικη Κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ στην ελευθερη διακινηση Τουρκων εργατων στην Ευρωπη.

Αυτη η δικαιολογια ειναι στην καλυτερη περιπτωση γνησιος οπορτουνισμος, (αρπαγμα της ευκαιριας) ο οποιος βαζει τα στιγμιαια συμφεροντα ενος τμηματος της εργατικης ταξης πανω απο τα ιστορικα συμφεροντα της παγκοσμιας εργατικης ταξης. Μια πολιτικη που την ξεσκεπασε και την καταγγειλε απο παλια η παραδοση του επαναστατικου εργατικου κινηματος:

> "Η παραγνωριση αυτη των μεγαλων ζητηματων μπροστα στα στιγμιαια συμφεροντα του παροντος, αυτο το κυνηγητο και ο αγωνας για επιτυχιες της στιγμης που αδιαφορει για τις μετεπειτα συνεπειες, αυτη η θυσια του μελλοντος του κινηματος στο παρον του κινηματος μπορει να ειναι 'ειλικρινης', αλλα ειναι και παραμενει σκετος οππορτουνισμος" *

> "Ο οππορτουνισμος συνισταται στο γεγονος οτι θυσιαζει τα ζωτικα συμφεροντα για να βγαλει ορισμενα κερδη προσωρινα και μερικα. Να ποια ειναι η ουσια του προβληματος, αν παρουμε το θεωρητικο ορισμο του οππορτουνισμου." **

---

* Φ. Εγκελς απο το "Marx Engels Lenin on Scientific Communism" Progress Publishers Moscow, 1967 σελ. 490

** Λενιν Ελληνικα Απαντα τομ. 42 σελ. 58.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

Τι αποτελεσματα ειχε η διαμαχη στην Κυπρο για την ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη τις τελευταιες δεκαετιες; Εκτος απο τους πολεμους, τις καταστροφες και προσφυγιες στις "θερμες" της φασεις, στις "ειρηνικες" περιοδους σημαινε το δυναμωμα της ταξικης συνεργασιας, της υποταγης της δηλαδη στην αστικη ταξη. Οι τελευταιοι μεγαλοι ταξικοι αγωνες (η "ιστορια" του σημερινου ΑΚΕΛ στην οποια συνεχως αναφερεται) γινανε στην δεκαετια του '40. Αν για τους τουρκοκυπριους το προβλημα ηταν η εθνικη τους καταπιεση, στους ελληνοκυπριους συνεβαινε κατι αντιστοιχο με αυτο που ο Μαρξ διαπιστωνε τον 19ο αιωνα για την Αγγλικη εργατικη ταξη:

> "Πειθομαι ολο και παραπανω - και μενει το ζητημα να ξεκαθαρισθει αυτο το πραμα στην Αγγλικη εργατικη ταξη - οτι δεν μπορει να κανει τιποτα το αποφασιστικο εδω στην Αγγλια μεχρι που **να σπασει αποφασιστικα με την αρχουσα ταξη οσον αφορα την πολιτικη της στην Ιρλανδια**, μεχρι που οχι μονο να δει σαν δικο της αγωνα τον αγωνα των Ιρλανδων αλλα να παρει στην πραγματικοτητα την πρωτοβουλια για να διαλυσει την Ενωση που εγκαθιδρυθηκε το 1801 και να την αντικαταστησει με μια ελευθερη ομοσπονδιακη σχεση. Και αυτο μαλιστα πρεπει να γινει **οχι σαν θεμα συμπαθειας με την Ιρλανδια** αλλα σαν αιτημα που βασιζεται στα **συμφεροντα του Αγγλικου προλεταριατου**. Αλλοιως ο Αγγλικος λαος θα παραμεινει δεσμιος στις αρχουσες ταξεις, επειδη θα αναγκαζεται να δημιουργει **κοινο μετωπο** μαζι τους εναντιον της Ιρλανδιας. Ολα τα κινηματα του στην Αγγλια παραλυουν απο την διαμαχη με τους Ιρλανδους... " *

Πριν το '74 ο εθνικισμος της συντριπτικης πλειοψηφιας των ελληνοκυπριων, μικροαστων και εργαζομενων, δεν ηταν μονο το αποτελεσμα καποιας ιμπεριαλιστικης "συνωμοσιας" ή της αστικης προπαγανδας αλλα στηριζονταν σε μια κοινωνικη και οικονομικη πραγματικοτητα. Οι ελληνοκυπριοι, εξαιτιας της οικονομικης και κοινωνικης πραγματικοτητας οπως αυτη διαμορφωθηκε ιστορικα, ηταν μελη της προνομιουχας εθνοτητας, ειχαν πραγματικα (ασχετο αν προσκαιρα και ευκαιριακα) οικονομικα και κοινωνικα ωφελη οχι μονο οταν πηραν στα χερια τους το "κρατος της Ζυριχης" αλλα ακομα και οταν η Κυπρος ηταν βρεττανικη αποικια. Οι τουρκοκυπριοι εκαναν τις χειροτερες δουλειες, δεν ειχαν προοπτικες εξελιξης, εμεναν αμορφωτοι. Η κατασταση ηταν παρομοια με αυτη που περιεγραφε ο Μαρξ για την Αγγλια:

> "Ο μεσος Αγγλος εργατης μισει τον Ιρλανδο εργατη γιατι βλεπει σε αυτον εναν ανταγωνιστη που χαμηλωνει το βιωτικο του επιπεδο. Σε συγκριση με τον Ιρλανδο εργατη αισθανεται οτι ειναι μελος του εθνους που εξουσιαζει και για αυτο ακριβως τον λογο μετατρεπει τον εαυτο του σε

---

* επιστολη Μαρξ προς Κουγγελμαν, 29 Νοεμβρη 1869 απο το "Marx - The First International and after" - Pelican σελ. 165

οργανο των αριστοκρατων και των καπιταλιστων εναντιον της Ιρλανδιας και ετσι δυναμωνει την εξουσια τους πανω στον ιδιο. Εχει θρησκευτικες, κοινωνικες και εθνικες προκαταληψεις εναντια στον Ιρλανδο εργατη..." *

Αυτες τις προκαταληψεις που υπηρχαν πριν το '74 και που σε ενα βαθμο εχουν παραμεινει ακομα, αναγνωριζει κυνικα ενας σημαντικος ελληνοκυπριος αστος, υποψηφιος βουλευτης του ΔΗΣΥ και για πολλα χρονια συμβουλος του εμποροβιομηχανικου επιμελητηριου:

"Ενα αλλο σοβαρο λαθος μας ειναι πιστευω το ψυχολογικο 'συμπλεγμα ανωτεροτητας' που εξακολουθουμε να εχουμε εναντι των Τουρκοκυπριων. Οσο καιρο η Τουρκια δεν ενδιαφεροταν για τους Τ/Κ, ισως νταν δικαιολογημενο το αισθημα που επικρατουσε αναμεσα μας πως οι Τ/Κ αποτελουσαν μια αμελητεα μειονοτητα... " **

Ποσο πραγματικο ηταν αυτο το "συμπλεγμα ανωτεροτητας" φαινεται και απο το γεγονος οτι ειχε δημιουργησει προβληματα ακομα και μεσα στην ιδια την ΠΕΟ, την λιγωτερο εθνικιστικη ελληνοκυπριακη συνδικαλιστικη οργανωση, οταν ειχε οργανωμενους τουρκοκυπριους. Ειναι χαρακτηριστικη μια ομιλια του Ζιαρτιδη του 1957-1958:

"Η συμπεριφορα μας εναντι των τουρκων ειναι ενα αλλο ζητημα που πρεπει να προσεχτει...

Καμμια φορα οταν μιλα ενας τουρκος εργατης σε μια συγκεντρωση, συνδιασκεψη ή συνεδριο, δεν δειχνουμε τον **απαιτουμενο σεβασμο** κατα την διαρκεια της ομιλιας.

Ενω οταν μιλα ενας ελληνας την ακουμε με προσοχη, οταν αρχισει ενας τουρκος ομιλητης δημιουργειται καμμια φορα θορυβος μεσα στην συγκεντρωση.

... τετοιες εκδηλωσεις δειχνουν **υποτιμηση προς τον ομιλητη και προς τους τουρκους γενικοτερα**" ***

Και δεν ηταν μονο η "υποτιμηση προς τους τουρκους" που υπηρχε μεσα στα ελληνοκυπριακα συνδικατα αλλα και μια γενικοτερη ανταγωνιστικη διαθεση. Αυτο, οπως φαινεται απο ενα παραδειγμα απο το 1962 σχετικο με την εφαρμογη της συνταγματικης προνοιας για δημιουργια αναλογιας 70% προς 30% μεταξυ ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων εργαζομενων στην δημοσια υπηρεσια, εφτασε μεχρι και σε εργατικα θεματα:

"Σε μια προσωπικη συνεντευξη με τον Τσαγκαριδη, τον Προεδρο της ΑΔΕΔΥ, στις 3 Νοεμβριου του 1962 στη Λευκω-

---

* επιστολη Μαρξ προς τους Μαγιερ και Βογκτ, 9 Απριλη 1870 απο το "Marx - The First International and after"- Pelican σελ. 169

** Χ. Οικονομιδη "Πως μπορουσε και πως μπορει να λυθει το Κυπριακο προβλημα προτου ειναι πολυ αργα" Λευκωσια 85, σελ 27

*** Α. Ζιαρτιδη, "ΟΜΙΛΙΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ - ΔΗΛΩΣΕΙΣ" εκδοση ΠΕΟ 1980 σελ. 37

> σια, ο γραφων πληροφορηθηκε οτι οι ελληνες δημοσιοι υπαλληλοι ηταν ετοιμοι να παραιτηθουν ομαδικως, εαν η κυβερνηση εκπληρωνε τον ορον αυτο." *

Δεν ηταν λοιπον μονο η αστικη προπαγανδα και η εθνικιστικη ιδεολογια που εθρεψαν τον ελληνοκυπριακο εθνικισμο του προνομιουχου εθνους στους μικροαστους και στους εργαζομενους ακομα, αλλα και ο ανταγωνισμος που στηριζονταν σε μια **κοινωνικη και οικονομικη πραγματικοτητα.**

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ '74 ΕΝΑ ΠΡΩΤΟ ΧΤΥΠΗΜΑ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ

Ο πολεμος του '74, τελειως ασχετα με τις προθεσεις αυτων που τον εκαναν, μπορει να χωρισε **γεωγραφικα και με κρατικα συνορα** τους ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους εργατες (οπως παραπονιουνται ολοι οι αριστεροι πατριωτες), αλλα ηταν συγχρονως και ενα, εστω και μικρο, βημα προς την **ελαττωση της ταξικης διασπασης** αναμεσα στους ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους εργαζομενους, ιδιαιτερα επειδη η αισθηση ανωτεροτητας των Ε/κ εργαζομενων απεναντι στους Τ/κ, η αισθηση οτι ειναι μελη του εθνους που εξουσιαζει, εχει δεχτει ενα γερο χτυπημα.

Ωστοσο ο πατριωτισμος και οι εθνικες προκαταληψεις καθε αλλο παρα εχουν εξαφανιστει. Ο πατριωτισμος ειναι ενα απο τα μεγαλυτερα προβληματα που αντιμετωπιζουν οι επαναστατες ιδιαιτερα οταν το επιπεδο της ταξικης παλης ειναι πεσμενο, αλλα **ακομα και μετα απο μια νικηφορα επανασταση, οπως στην Ρωσια του 1918:**

> "Ο πατριωτισμος ειναι ενα απο τα πιο βαθια αισθηματα, ριζωμενα λογω της υπαρξης επι αιωνες και χιλιετιες ξεχωριστων πατριδων. Μια απο τις πιο μεγαλες, μπορουμε να πουμε, εξαιρετικες δυσκολιες της προλεταριακης επαναστασης μας ηταν το γεγονος οτι αυτη αναγκαστηκε να περασει μια φαση οξυτατης διαστασης με τον πατριωτισμο, την φαση της ειρηνης του Μπρεστ... [**] μονο απο την συνειδητη πρωτοπορια του προλεταριατου μπορουσαμε να περιμενουμε κατανοηση τουτης της αληθειας, οτι προσφερουμε και πρεπει να προσφερουμε πολυ μεγαλες εθνικες θυσιες [προσοχη, εθνικες θυσιες για την ιδια την **σοσιαλιστικη** πατριδα] χαρη στο **υπερτατο συμφερον της παγκοσμιας προλεταριακης επαναστασης.** Οι ιδεολογοι που δεν ανηκαν στον μαρξισμο και οι πλατιες μαζες των εργαζομενων, οι οποιες δεν ανηκαν **στο προλεταριατο που εβγαλε το μακροχρονο σχολειο των απεργιων και της επαναστασης** δεν ειχαν απο που να αντλησουν ουτε την σταθερη πεποιθηση πως η επανασταση αυτην ωριμαζει, ουτε την απολυτη αφοσιωση σε αυτην... **Και στους μικροαστους, λογω της οικονομικης τους θεσης ο πατριωτισμος ειναι πιο ριζωμενος απο οτι**

---

* Π. Τερλεξη, "Διπλωματια και Πολιτικη του Κυπριακου" Αθηνα 1971 σελ. 400

** Με την ειρηνη του Μπρεστ-Λιτοφσκ η σοβιετικη εξουσια παραχωρησε στην ιμπεριαλιστικη Γερμανια την Ουκρανια, ενα μεγαλο τμημα της σοσιαλιστικης πατριδας. Οι μονοι συμμαχοι των μπολσεβικων, οι Αριστεροι Σοσιαλεπαναστατες, στην πλειοψηφια τους εξοργιστηκαν τοσο που προχωρησαν σε ενοπλη εξεγερση εναντια τους.

στην αστικη ταξη και στο προλεταριατο." *

Στην Κυπρο μεχρι το '74 υπηρχε μεγαλο ποσοστο ελληνοκυπριων μικροαστων. Στις πολεις ηταν συγκεντρωμενοι αρκετοι δικηγοροι, γιατροι, και γενικα ελευθεροι επαγγελματιες, μικροβιοτεχνες καθως και μη προλεταριοποιημενοι ακομη υπαλληλοι (ιδιαιτερα εκεινοι οι καθηγητες της ελληνικης βεβαια φιλολογιας...). Στην υπαιθρο παλι υπηρχαν αρκετοι μεσαιοι καλοστεκουμενοι αγροτες. Τοτε ακομα η "κοινωνικη κινητικοτητα" ηταν αρκετα μεγαλη, ετσι που εκτος απο τους οικογενειακους και φιλικους δεσμους που η καθεαυτο εργατικη ταξη ειχε με τους μικροαστους, οι περισσοτεροι εργατες βρισκονταν κατω απο την εντονη ιδεολογικη επιρροη των μικροαστων και επειδη μπορουσαν να ελπιζουν στο κοινωνικο τους ανεβασμα, στο να γινουν οι ιδιοι μικροαστοι. Επισης απο το '50 και μετα δεν γινονταν εντονοι ταξικοι αγωνες. Ετσι:

> "Η ανθεκτικοτητα των προληψεων αυτων του μικροαστου δημοκρατη ειναι το αναποφευκτο αποτελεσμα του οτι αυτος **βρισκεται παραμερα απο την σκληρη ταξικη παλη... απο την 'αληθινη' πολιτικη**, και θα ηταν εντελως αντιμαρξιστικο να τρεφουμε την ελπιδα πως μπορουν οι προληψεις αυτες να ξεριζωθουν συντομα μονο με την προπαγανδα" **

Η "ΣΚΛΗΡΗ ΤΑΞΙΚΗ ΠΑΛΗ"

Πραγματι ο **μεγαλος απων** ηταν και ειναι ακομα η "σκληρη ταξικη παλη", η ανεξαρτητη απο τους αστους **και** τους μικροαστους δραση της εργατικης ταξης για τα δικα της συμφεροντα. Στην πιο ριζοσπαστικοποιημενη περιοδο που γνωρισε η ελληνοκυπριακη κοινωνια, το 1974-75, ενω συνεχιζονταν ακομα οι μεγαλες πατριωτικες αντικατοχικες, αντιχουντικες αντιαμερικανικες διαδηλωσεις και κινητοποιησεις που την ωθηση και την ηγεσια τους την ειχε η πατριωτικη δημοκρατικη μικροαστικη ταξη, η εργατικη ταξη δεχονταν παθητικα και αδιαμαρτυρητα την μειωση των μισθων κατα 20%, την ανεργια, την μεταναστευση, και την εντατικοποιηση της δουλειας που βοηθησε στην δημιουργια του "οικονομικου θαυματος".

Οι λαικες κινητοποιησεις εκεινης της περιοδου, ειχαν βεβαια ενα δημοκρατικο περιεχομενο που ειχε σχεση και με τις ελευθεριες της εργατικης ταξης, προστατευοντας τις συνδικαλιστικες και πολιτικες τους οργανωσεις και τα συνδικαλιστικα τους δικαιωματα. Επειδη ομως ειχαν για λαβαρο τους το "ενας ειναι ο εχθρος, ο [μακρινος βεβαια] ιμπεριαλισμος", ο οποιος παρουσιαζονταν σαν ο υπευθυνος για το πραξικοπημα, την εισβολη, και ολα τα αλλα κακα, συγκαλυπταν τις ευθυνες της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης και στηριζαν την ταξικη συνεργασια. Ετσι αυτες οι κινητοποιησεις δεν ειχαν στην πραγματικοτητα καμμια σχεση με την ανεξαρτητη δραση και τα ιδιαιτερα συμφεροντα της εργατικης ταξης, οπως δεν ειχε και η ρεφορμιστικη πολιτικη που τις στηριζε ιδεολογικα και οργανωτικα.

Εκτος απο την ελλειψη της ταξικης παλης, μετα το '74 προλεταριοποιηθηκαν μεγαλες μαζες μικροαστων προσφυγων που

---

* Λενιν Ελληνικα Απαντα τομ. 37 σελ. 190.

** Λενιν Ελληνικα Απαντα τομ. 37 σελ. 192

αποτελεσαν ενα μεγαλο μερος της σημερινης ελληνοκυπριακης εργατικης ταξης, κουβαλωντας μαζι τους μεσα στην εργατικη ταξη τις πατριωτικες μικροαστικες τους αυταπατες, δυναμωνοντας τις προληψεις και τις αυταπατες που ηδη υπηρχαν.

Ο προλεταριακος διεθνισμος δεν ειναι δημιουργημα καποιων διανοουμενων, εκφραζει τα **ιστορικα και γενικα** ταξικα συμφεροντα, το μελλον της παγκοσμιας εργατικης ταξης. Αλλα τα ιστορικα ταξικα συμφεροντα των εργατων βγαινουν στην επιφανεια, "φαινονται", γινονται κατανοητα απο τους ιδιους τους εργατες και απο καποιους διανοουμενους που παιρνουν το μερος τους **μονο** οταν βγαινει στην επιφανεια αυτο που ο Λενιν αποκαλεσε "αληθινη" πολιτικη, η ανεξαρτητη παλη της εργατικης ταξης για τα δικα της ιδιαιτερα συμφεροντα. Οι απεργιες στο πρωτο εξαμηνο του '87 στην ενδυση και στις τραπεζες ειναι τα πρωτα μικρα αλλα σημαντικα σκιρτηματα αυτης της ανεξαρτητης ταξικης παλης, του "μακροχρονου σχολειου των απεργιων και της επαναστασης". Αντιθετα στις "αντικατοχικες" πορειες ή στις εθνικιστικες πορειες προς την Αμερικανικη πρεσβεια η εργατικη ταξη σερνεται σαν ουρα της αστικης και της μικροαστικης ταξης. Η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη θα συνεχισει να ειναι ουρα των αστων και των μικροαστων οσο δεν εχει περασει απο αυτο το "μακροχρονο σχολειο", και θα ταυτιζει σ' ενα μεγαλο βαθμο τα συμφεροντα της με τα "συμφεροντα του τοπου" και με τα προσωρινα και στιγμιαια συμφεροντα που μοιαζει να εχει κοινα με τους αστους "της":

> "Ειναι τελειως φανερο οτι μια τετοια 'ενοτητα συμφεροντων' αναμεσα στον καπιταλιστη και τον εργατη εχει προσωρινο χαρακτηρα, και (απο την αποψη του τι 'θαπρεπε να υπαρχει') δεν μπορει να καθοριζει την συμπεριφορα του προλεταριατου...
>
> Ωστοσο, επειδη το προλεταριατο δεν εμαθε ακομα να ξεχωριζει τα **τοπικα και τα παροδικα συμφεροντα απο τα γενικα και μονιμα,** ειναι διαποτισμενο με μια τετοια στενη αντιληψη. Αυτη η αντιληψη ξεπερνιεται μονο οταν η **ταξικη παλη φτανει σε ψηλα επιπεδα,** καταστρεφοντας την **τοπικη μισαλλοδοξια,** ενωνοντας τους εργατες και ριχνοντας τους σαν ταξη σε εντονη αντιθεση με την ταξη των καπιταλιστων...." *

Η ΜΟΝΑΞΙΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΙΣΤΩΝ

Η απουσια εντονης ταξικης παλης και η κυριαρχια της πατριωτικης πολιτικης, ειναι δυο πραγματικοτητες που η μια τρεφει την αλλη.

Η ταξικη παλη δεν ανεβαινει σε ψηλα επιπεδα κατα παραγγελια ή αφου "προειδοποιησει εγκαιρα" ειτε τους αστους ειτε τους επαναστατες, οσο οξυδερκεις και αν ειναι, και ο Γαλλικος Μαης του '68 ειναι ισως το καλυτερο συγχρονο παραδειγμα. Η ιστορια εχει δειξει οτι πολλες φορες, η εργατικη ταξη μπορει να **μην εχει κινηθει** εκει που ολοι το περιμεναν, ενω εχει κινηθει και παλεψει εκει που κανεις δεν το περιμενε, ή με τροπο και ενταση που κανεις δεν την περιμενε. Και για αυτην την κινητοποιηση της εργατικης ταξης ειναι που πρεπει **να**

---

* Ν. Μπουχαριν "Imperialism and World Economy" MERLIN PRESS Λονδινο 1972 σελ. 161-164

προετοιμαζονται οι επαναστατες.

Ειναι πολυ ευκολο οσο δεν υπαρχει εντονη ταξικη παλη να απελπιστουμε απο την κατασταση ή να καταληξουμε οτι δεν μπορουμε να "αγνοουμε" ή να "περιφρονουμε" τα πατριωτικα αισθηματα των μαζων, και να χρησιμοποιηθει αυτο το επιχειρημα για να δικαιολογηθει μια πολιτικη που προσαρμοζεται στις πατριωτικες προκαταληψεις και αυταπατες των μαζων αλλα και των αριστερων.

Οσο δυσκολη και αν φαινεται η κατασταση, οι πραγματικες επιλογες ειναι καθαρες. "Μαζι με τις μαζες" και πατριωτες, ή διεθνιστες και προς το παρον λιγοι. Η ψευδαισθηση οτι μπορει να ειναι καποιος και διεθνιστης και κοντα στο αισθημα των μαζων, καταληγει στον αφηρημενο διεθνισμο, τον διεθνισμο στα λογια, και τον πατριωτισμο στην πραξη.

Αν οι επαναστατες επαιρναν υποψη τους τις διαθεσεις των μαζων για να καθορισουν οχι την **τακτικη** τους, στην οποια πρεπει οπωσδηποτε να παιρνουν υποψη τους το επιπεδο των μαζων, τις δικες τους δυναμεις και ολη την πολιτικη κατασταση, αλλα τις ιδιες τις **αρχες** τους, τοτε τι θα επρεπε να εκαναν οι διεθνιστες στον Πρωτο Παγκοσμιο Πολεμο στην Ρωσια και στις υπολοιπες Ευρωπαικες χωρες; Μηπως οι μαζες ηταν τοτε πιο "κοντα" τους, και λιγοτερο πατριωτικες απο οτι ειναι σημερα στην Ν. Κυπρο; Αντιθετα, τα πραγματα ηταν **πολυ χειροτερα.** Το 1915 η Ροζα Λουξεμπουργκ, η κατοπινη ιδρυτρια και ηγετιδα του Γερμανικου Κομμουνιστικου Κομματος, και απο την ηγεσια του διεθνιστικου και αντιμιλιταριστικου κινηματος εναντια στον πρωτο παγκοσμιο πολεμο, περιεγραψε την κατασταση στην αρχη του πολεμου δειχνοντας γλαφυρα την ανατριχιαστικη πατριωτικη υστερια που ειχε κυριαρχησει σε ολο σχεδον τον πληθυσμο της Γερμανιας:

> "Εφυγε η εκσταση. Πανε οι πατριωτικες διαδηλωσεις στους δρομους, το κυνηγι των αυτοκινητων που εμοιαζαν υποπτα, τα ψευτικα τηλεγραφηματα, οι πηγες οι μολυσμενες απο τον εχθρο με χολερα. Σταματησαν οι τρελες φημες για τους Ρωσους φοιτητες που πετανε βομβες απο καθε γεφυρα του Βερολινου, ή για τους Γαλλους που πετανε πανω απο την Νυρεμβεργη. [μερικες απο τις ημιεπισημες φημες που διαδιδονταν τις πρωτες μερες του πολεμου για να δημιουργησουν στον πληθυσμο πατριωτικη υστερια] Πανε οι υπερβολες ενος πληθυσμου που τοχε ριξει στο κυνηγητο των κατασκοπων, τα πληθη που τραγουδουσαν, τα καφενεια με τα εκκωφαντικα πατριωτικα τραγουδια τους, πανε τα εξαγριωμενα πληθη, ετοιμα να καταγγειλουν, ετοιμα να κακοποιησουν γυναικες, ετοιμα να ουρλιαξουν "Ζητω" και να πεσουν σε μια εξαλλη φρενιτιδα αρπαγμενα απο καθε τρελη φημη. Παει και η ατμοσφαιρα του τελετουργικου φονου, η ατμοσφαιρα του πογκρομ που αφηνε τον αστυνομικο στην γωνια του δρομου σαν τον μονο εκπροσωπο της ανθρωπινης αξιοπρεπειας.
>
> Η παρασταση τελειωσε. Η αυλαια επεσε για τα τραινα γεματα με εφεδρους που ξεκινανε μεσα σε χαρουμενες κραυγες ενθουσιασμενων κοριτσιων. Δεν βλεπουμε πια τα γελαστα τους προσωπα, να χαμογελουν χαρουμενα απο τα παραθυρα των τραινων στον συνεπαρμενο απο τον πολεμο

κοσμο." *

Και ομως, μεσα σε ολη αυτη την πατριωτικη υστερια, οι Ευρωπαιοι και Ρωσσοι διεθνιστες, που τοτε ειχαν μεινει μια ελαχιστη μειοψηφια, τολμησαν και προβαλαν τα συνθηματα "ο κυριος εχθρος ειναι μεσα στην ιδια μας την χωρα", υποστηριξαν την ηττα της δικιας τους αστικης ταξης και συγχρονως παλεψαν εναντια στην πολιτικη των σοσιαλσωβινιστων, των "σοσιαλιστων στα λογια και σωβινιστων στην πραξη", οι οποιοι δικαιολογουνταν οτι επρεπε να ειναι "κοντα" στις μαζες, οτι δεν επρεπε να "απομονωθουν":

"... Οι 'οικονομιστες', **αναφερομενοι στην καθυστερηση της εργατικης ταξης της Ρωσιας και επιθυμωντας 'να πανε με τις μαζες'**, περιοριζαν τα καθηκοντα και την ευρυτητα του εργατικου κινηματος στον οικονομικο αγωνα και στην πολιτικη υποστηριξη του φιλελευθερισμου και δεν εβαζαν στον εαυτο τους αυτοτελη πολιτικα καθηκοντα και **κανενα επαναστατικο καθηκον.**

Η παλια 'Ισκρα' (1900-1903) αγωνιστηκε νικηφορα εναντια στον 'οικονομισμο' στο ονομα των αρχων της επαναστατικης σοσιαλδημοκρατιας... Λιγα χρονια πριν την επανασταση η σοσιαλδημοκρατια εξαγγειλε **ενα πολυ συνεπες και αδιαλλακτο προγραμμα.** Και η παλη των ταξεων, η δραση των μαζων τον καιρο της επαναστασης του 1905 επαληθευσαν αυτο το προγραμμα. **Οι 'οικονομιστες' προσαρμοζονταν στην καθυστερηση των μαζων. Η 'Ισκρα' ανατρεφε μια πρωτοπορια εργατων ικανη να οδηγησει τις μαζες προς τα μπρος.** Τα σημερινα επιχειρηματα των **σοσιαλσωβινιστων** (για την **αναγκη να παιρνονται υποψη οι μαζες,... για 'αυταπατες' των επαναστατων κτλ.**) <u>ολα</u> τα εχουν ηδη προβαλει οι οικονομιστες" **

Αυτη η "μοναξια" των διεθνιστων συνεχιστηκε στην Ρωσσια ακομα και μετα την πρωτη Ρωσσικη επανασταση του Φλεβαρη του 1917. Ετσι τον Απριλη του 1917 ο Λενιν ελεγε:

"Ακουω οτι στην Ρωσσια παρατηρειται ενωτικη ταση, ενωση με τους αμυνιτες. Αυτο ειναι προδοσια του σοσιαλισμου. Νομιζω οτι ειναι καλυτερο να μεινω μονος μου, σαν τον Λημπκνεχτ: ενας εναντια στους 110" ***

Πρεπει ακομη να θυμηθουμε το παραδειγμα της Πολωνιας οπως το περιεγραψε ο ιδιος ο Λενιν για να δουμε **μεσα σε ποιες συνθηκες** οι Πολωνοι διεθνιστες δηλωναν οτι "δεν θα πολεμησουν ποτε για την απελευθερωση της Πολωνιας" απο την τσαρικη Ρωσσια:

"Σε κανενα εθνος δεν ειναι **τοσο βαθυ το μισος** για τη Ρωσσια οπως στους Πολωνους, **κανενα εθνος δεν αντιπαθει τοσο εντονα την Ρωσσια οπως οι Πολωνοι...** Οι

---

* Ρ. Λουξεμπουργκ "Η Παμφλετα του Γιουνιους" σελ. 1

** Λενιν Ελληνικα Απαντα τομ. 26 σελ 351

*** Λενιν Ελληνικα Απαντα τομ. 31 σελ. 112. Ο Καρλ Λημπκνεχτ, ηταν ο μονος απο τους 110 βουλευτες της Γερμανικης Σοσιαλδημοκρατιας, που αντισταθηκε στον πολεμο.

Πολωνοι σοσιαλδημοκρατες συντροφοι προσφεραν μια μεγαλη ιστορικη υπηρεσια προωθωντας το συνθημα του διεθνισμου και δηλωνοντας οτι η αδελφικη ενοτητα του προλεταριατου ολων των χωρων εχει την μεγαλυτερη σημασια γι'αυτους, **και οτι δεν θα πολεμησουν ποτε για την απελευθερωση της Πολωνιας". ***

Η ορθοτητα και η αναγκαιοτητα μιας πολιτικης δεν καθοριζεται απο την απηχηση ή την ελλειψη απηχησης που φαινεται να εχει σε μια δεδομενη ιστορικη στιγμη. Αν φυσικα ειναι μια ουτοπικη πολιτικη, μια πολιτικη που δεν εχει σχεση με την κοινωνικη και οικονομικη πραγματικοτητα ολοκληρης της ιστορικης περιοδου στην οποια αναφερεται, τοτε ειναι καταδικασμενη να μην αποκτησει απηχηση, βρισκεται εξω απο τα πλαισια της πρακτικης πολιτικης.

Αν ομως ο εργατικος διεθνισμος ειναι ουτοπικος στην εποχη μας, τοτε ειναι ουτοπικος ο ιδιος ο μαρξισμος, που βασιζεται στην αντιληψη οτι οπως ειναι διεθνης η καπιταλιστικη οικονομια ετσι και η τελικη απελευθερωση της εργατικης ταξης απο τον καπιταλισμο δεν μπορει παρα να ειναι διεθνης. Εκεινοι που απογοητευονται απλα και μονο απο την αδυναμια της διεθνιστικης προπαγανδας να πεισει **αμεσα, τωρα και μαζικα,** και καταληγουν ετσι να προσαρμοστουν στον πατριωτισμο των μαζων για να νοιωθουν οτι εχουν προοπτικη, απελπιζονται αδικα, διοτι δεν παιρνουν υποψη τους οτι οι ιδεες των ανθρωπων μπορουν να αλλαξουν, και μαλιστα γρηγορα μαζικα και ριζικα, μεσα απο την πρακτικη δραση, μεσα απο ενα κινημα, μεσα απο αλλαγες στις περιστασεις. Ενα καλο παραδειγμα και του οτι η μαζικη απηχηση δεν αποτελει αποδειξη της ορθοτητας μιας πολιτικης, καθως και οτι οι ιδεες και οι αντιληψεις μπορουν να αλλαξουν μαζικα και με εκπληκτικη ταχυτητα ειναι η ιδια η Ρωσσικη επανασταση, ή καλυτερα οι Ρωσσικες επαναστασεις. Να πως περιεγραψε αυτη την διαδικασια ο Τροτσκυ:

> "... ο ιστορικος θα αναγκαστει να συμπερανει οτι η λεγομενη 'Αριστερη Αντιπολιτευση' εδωσε μια ανυπολογιστα ορθοτερη αναλυση των διαδικασιων που συνεβαιναν στην χωρα [Ρωσσια μετα το 1923], και ειδε με πολλη περισσοτερη ορθοτητα την μετεπειτα εξελιξη τους.
>
> "Αυτη η θεση αντιφασκει εκ πρωτης οψεως με το απλο γεγονος οτι η φραξια που δεν μπορουσε να προβλεψει σωστα ηταν συνεχεια νικηφορα, ενω η πιο διορατικη ομαδα παθαινε την μια ηττα μετα την αλλη. Ωστοσο, αυτου του ειδους η αντιρρηση που ερχεται αυτοματα στην σκεψη μας ειναι πειστικη μονο σε αυτους που σκεφτονται ορθολογιστικα και βλεπουν την πολιτικη σαν ενα λογικο επιχειρημα ή ενα παιχνιδι σκακιου. **Ενας πολιτικος αγωνας ειναι στην ουσια του ενας αγωνας συμφεροντων και δυναμης, οχι επιχειρηματων.** Δεν ειναι φυσικα καθολου αδιαφορο για το αποτελεσμα της συγκρουσης το ποια ειναι η ποιοτητα της ηγεσιας, αλλα δεν ειναι ο μονος παραγοντας και, σε τελευταια αναλυση, δεν ειναι αποφασιστικος. Ακομα το καθενα απο τα συγκρουομενα στρατοπεδα απαιτει ηγεσια κατ' εικονα και ομοιωση του.

---

* Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτνικ Λευκωσια σελ. 82

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η Φεβρουαριανη επανασταση [η πρωτη Ρωσικη επανασταση του 1917] εφερε στην εξουσια τον Κερενσκυ και τον Τσερετελι οχι επειδη ηταν 'εξυπνοτεροι' ή 'πιο οξυδερκεις' απο την κυβερνωσα Τσαρικη κλικα, αλλα επειδη **αντιπροσωπευαν, τουλαχιστον προσωρινα, τις επαναστατικες μαζες του λαου στην εξεγερση τους εναντια στο παλιο καθεστως.** Ο Κερενσκυ μπορεσε να βγαλει παρανομο τον Λενιν και να φυλακισει αλλους μπολσεβικους ηγετες, οχι επειδη ειχε μεγαλυτερες προσωπικες ικανοτητες, αλλα επειδη **η πλειοψηφια των εργατων και των στρατιωτων εκεινες τις μερες ακολουθουσαν ακομα την πατριωτικη μικροαστικη ταξη.** Η προσωπικη 'υπεροχη' του Κερενσκυ, αν επιτρεπεται να χρησιμοποιησουμε μια τετοια λεξη σε αυτη την περιπτωση, αποτελουνταν απο το οτι **δεν μπορουσε να δει πιο μακρια απο την συντριπτικη πλειοψηφια"** *

ΤΟ ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΟ ΕΝΣΤΙΚΤΟ

Στην πραγματικοτητα η σημερινη κατασταση στην Νοτια Κυπρο δεν ειναι και τοσο ασχημη. Ακομη και σημερα, υπαρχει ενα μικρο ακροατηριο απο το οποιο θα μπορουσε να βγει ενας αριθμος διεθνιστων.

Αυτο το ακροατηριο εχει τις αντιφασεις του. Ετσι, οι μεγαλυτεροι στην ηλικια, αυτοι που θυμουνται τι γινονταν πριν το '74, ενω εχουν τις εμπειριες εκεινες της καταπιεσης των τουρκοκυπριων που θα τους βοηθουσαν να καταλαβουν την υποκρισια της "δικιας μας" αρχουσας ταξης οταν ζηταει να ξαναγυρισει η κατασταση στους "παλιους καλους καιρους" πριν το '74, ειναι συγχρονως και οι πιο συντηρητικοι, διοτι εζησαν την περιοδο που αναπτυχθηκε ο ελληνοκυπριακος πατριωτισμος, και ηταν μελη της κυριαρχης και προνομιουχας εθνοτητας.

Αντιθετα η νεολαια, που αδιαφορει για τα "εθνικα" ολο και περισσοτερο σαν γενια που μεγαλωσε και διαμορφωθηκε μετα την ηττα του '74 και αντιμετωπιζει πιο εντονα προβληματα οπως την ανεργια και την κοινωνικη καταπιεση, εχει συγχρονως και τις λιγοτερες ιστορικες εμπειριες, και ετσι μπορει να πεσει πιο ευκολα θυμα της παραμορφωσης της ιστοριας απο την αρχουσα ταξη.

Οι μικροαστοι διανοουμενοι, που παραδοσιακα εχουν τον χρονο και την διαθεση να ασχοληθουν με ριζοσπαστικες θεωριες, σημερα στην Ν. Κυπρο απο την θεση τους μεσα στην κοινωνια, ειναι στη συντριπτικη πλειοψηφια τους το πιο εθνικιστικο (και υποκριτικο) τμημα του πληθυσμου, και στις περισσοτερες περιπτωσεις οσο πιο ριζοσπαστες και μαχητικοι ειναι, τοσο και πιο πατριωτες.

Αυτες οι αντιφασεις εχουν σημασια, αλλα οχι καθοριστικη. Αφορουν, με εξαιρεση τους μικροαστους διανοουμενους, το συνολο του πληθυσμου γενικα, ενω θα πρεπει να παρουμε υποψη την ταξικη θεση και το συγκεκριμμενο περιβαλλον και κατασταση στην οποια βρισκονται τα ατομα.

Ποια ειναι η σημασια της ταξικης θεσης και ιδιαιτερα της

---

* Απο την "Προδομενη Επανασταση" κεφαλαιο "Ο Σοβιετικος Θερμιδωρ", μεταφρασμενο απο τα Αγγλικα απο το "THE AGE OF PERMANENT REVOLUTION: A TROTSKY ANTHOLOGY" DELL σελ. 152

καταστασης και του περιβαλλοντος; Ο ιδιος ανθρωπος, ενας εργατης για παραδειγμα, μπορει να σκεφτεται και να αντιδρα πολυ διαφορετικα σε μια συζητηση για το "κυπριακο" στο καφενειο, απο οτι αν βρεθει στην πικετοφορια μιας απεργιας, την οποια οι εφημεριδες θα κατηγορουν σαν επιζημια "την στιγμη μαλιστα που ειμαστε υπο κατοχη". Στην πρωτη περιπτωση μπορει να ειναι εξισου φαφλατας πατριωτης με εναν μικροαστο, στην δευτερη θα αναγκαστει να ξανασκεφτει, πολυ πιο σοβαρα και πρακτικα για το τι σημαινουν ολα αυτα. Ακομα και για τους εποικους, ενας εργατης που εχει αναγκαστει απο την ανεργια να μεταναστευσει (ιδιαιτερα οσοι γνωρισαν τις απελασεις απο την Αγγλια), και εχει αντιμετωπισει σε μια ξενη χωρα την εχθροτητα των ντοπιων, μπορει να καταλαβει πιο ευκολα τι σημαινουν οι διακυρηξεις του ειδους "να φυγει και ο τελευταιος εποικος".

Εκεινοι που αντικειμενικα εχουν τους περισσοτερους λογους να αντιδρασουν στον πατριωτισμο ειναι η εργατικη ταξη, και μαλιστα τα πιο καταπιεσμενα τμηματα της, κατι που εχει κιολας φανει. Ακομα και τα "ΝΕΑ", η εφημεριδα της σωβινιστικης "ΕΔΕΚ" που εχει αναλαβει να παρουσιαζεται και σαν κομμα των εργαζομενων, αναγκαστηκε να παραδεχτει οτι:

> "Οι **Εργατες** τοσο στην 'Ερευνα για την Αμυνα του 1987' οσο και σε εκεινη του 1982, παρουσιαζουν το μεγαλυτερο ποσοστο... απο εκεινους που δεν αποδεχονται καμμια μειωση στις απολαβες τους για την δημιουργια μιας αποτελεσματικης αμυνας. Ανωτεροι Υπαλληλοι, δημοσιοι ή του ιδιωτικου τομεα, παρουσιαζονται να εχουν το μεγαλυτερο ποσοστο εκεινων που ειναι διατεθειμενοι να δεχτουν μειωση των εισοδηματων τους μεχρι και περισσοτερο του 13% για το σκοπο αυτο." *

Επειδη ομως δεν υπαρχει ουτε μια ξεκαθαρη διεθνιστικη πολιτικη και παραδοση ουτε και εντονοι ταξικοι αγωνες, ενω αντιθετα ειναι κυριαρχη η πατριωτικη πολιτικη, το μονο που μπορει να εμφανιστει ειναι ενα διεθνιστικο **ενστικτο**. Και μεσα σε τετοιες συνθηκες η κυρια μορφη με την οποια μπορει να εμφανιστει ειναι η **αδιαφορια για την "πολιτικη"**.

Ενα πολυ καλο δειγμα ειναι αυτα που ειπε το '83 ενας νεαρος σε ερευνα του περιοδικου ΦΛΑΣ με θεμα "Τι συζητουν οι νεοι μεταξυ τους;":

> "Ο Σαββας Νικολαου ειναι εικοσιεξαχρονος απο την Λευκωσια και λεει:
>
> 'Ειμαι ανεργος κι αυτο ειναι το πρωτο θεμα για το οποιο μιλω με τους φιλους μου, γιατι αυτο με καιει τωρα. Με απολυσαν απο την εταιρεια εξαρτηματων οπου δουλευα εξη χρονια σαν πλεοναζοντα προσωπικο. Ανηκω βεβαια σε συνδικαλιστικη οργανωση αλλα και αυτη δεν μπορει να κανει τιποτα οταν δεν εχει δουλειες ο εργοδοτης. Τωρα προσπαθω να βρω κυβερνητικη δουλεια. Προς το παρον περιμενω.'
>
> **Για πολιτικη μιλας καθολου με τις παρεες σου;**

---

* ΤΑ ΝΕΑ 9/12/87.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

'Να σας πω οταν σε απασχολει το προβλημα της ανεργιας τα πολιτικα δεν σ' ενδιαφερουν καθολου. Το εθνικο μας προβλημα; Αν ρωτησεις, πολλοι θα σου πουνε πως δεν τους ενδιαφερει. Οφειλεται μαλλον στην παροδο του χρονου και στο οτι υπαρχουν τοσα αλλα προβληματα'" *

Ο ανεργος νεος **ταυτιζει** την πολιτικη με το "εθνικο μας προβλημα", δηλαδη στην ουσια με το προβλημα οπως το βλεπουν οι ελληνοκυπριοι πατριωτες, που ειναι το "πως θα κερδισουν οι ελληνοκυπριοι", ενω συγχρονως δεν θεωρει πολιτικο το προβλημα της ανεργιας - οπως εξαλου και αυτος που τον ρωτα! Ενω ο ιδιος λεει οτι "το πρωτο θεμα" για το οποιο μιλα με τους φιλους του ειναι η ανεργια, ο δημοσιογραφος τον ρωτα αν μιλα "καθολου" για πολιτικη.

Για **αυτη** την πολιτικη, την πολιτικη που συγκεντρωνεται στο "εθνικο προβλημα, και πως θα το λυσουμε", ειναι που αδιαφορει. Αλλα μια επαναστατικη ταξικη πολιτικη θα τον ενδιεφερε, αν εβλεπε σε αυτην την δυνατοτητα για συλλογικη αντιμετωπιση των προβληματων του και των προβληματων της ταξης του.

Σε μια αντιστοιχη ερευνα της "Νεολαιας" (11/7/87), της εφημεριδας της νεολαιας του ΑΚΕΛ, με θεμα "τι ειναι για σας το '74" διαπιστωνουν οτι ειναι "Λυπηρο γιατι συναντησαμε νεολαιους που δεν ηξεραν τι εγινε το '74, ουτε ενδιαφεροντα να μαθουν τι εγινε... Δυστυχως αυτοι φαινεται πως ειναι μια αρκετα μεγαλη μεριδα της νεολαιας μας...".

Τι πιο υγιεινο και ελπιδοφορο θα μπορουσε ενας επαναστατης να περιμενει να ακουσει μεσα στην σημερινη κατασταση στην Ν. Κυπρο;

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ ΣΤΟΝ ΣΥΝΕΙΔΗΤΟ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ

Οι εργαζομενοι μεσα στην ταξικη αντιπαραθεση, και οταν το Κυπριακο χρησιμοποιειται για την εκμεταλλευση (περιορισμος αυξησεων, εισφορα για την αμυνα) και καταπιεση τους (στον στρατο για παραδειγμα), μπορουν να γινουν πιο δεκτικοι στις διεθνιστικες ιδεες. Εκεινοι οι εργαζομενοι και νεολαιοι που σημερα θεωρουνται απολιτικοι και "αποπροσανατολισμενοι", και που οι ιδιοι αισθανονται αδιαφοροι και ισως λιγο απολογητικοι που δεν νοιωθουν και τοσο πατριωτες οσο "θαπρεπε" να ειναι, ειναι ακριβως αυτοι που θα **δωσουν την ευκαιρια** στους επαναστατες να αποδειξουν και σε αλλους πολιτικοποιημενους οτι μια διεθνιστικη πολιτικη που μπορει να μετατρεψει το ταξικο ενστικτο σε συνειδητο και περηφανο ταξικο διεθνισμο πρεπει αλλα **και μπορει** να προωθηθει.

Ειναι το παραδειγμα που μπορουμε να χρησιμοποιησουμε σαν απαντηση σε ολους εκεινους τους πολιτικοποιημενους που θελουν να ειναι διεθνιστες αλλα βλεποντας τις διαφορες "αντικατοχικες" εκδηλωσεις και γενικα την κυριαρχια του πατριωτισμου παρασυρωνται απο το πατριωτικο ρευμα. Οταν μας δειχνουν τον πατριωτισμο των μαζων, εμεις τους δειχνουμε την αδιαφορια για το "εθνικο", το πιθανο διεθνιστικο ενστικτο καποιων αλλων μαζων, τις οποιες επειδη δεν ασχολουνται με την

---

* περιοδικο ΦΛΑΣ τ.110 27 Αυγ. '83

παραδοσιακη πολιτικη, τις αγνοουν ή τις περιφρονουν.

Ακροατηριο λοιπον για τους διεθνιστες υπαρχει. Ομως η διεθνιστικη πολιτικη δεν πρεπει να περιοριστει σε προπαγανδιστικη μονο δουλεια. Δεν πρεπει να αφηνουμε καμμια ευκαιρια επεμβασης - εφαρμογης της θεωριας στην πραξη. Και η πραξη αυτη ειναι σημερα η επεμβαση στους οικονομικους αγωνες των εργαζομενων, αλλα οχι μονο σε αυτους. Καθε μαζικη κινητοποιηση εναντια στην καταπιεση απο την "δικια μας" αρχουσα ταξη μας δινει την ευκαιρια να προωθησουμε τον διεθνισμο, να δειξουμε οτι ο "κυριος εχθρος ειναι μεσα στην ιδια μας την χωρα", να δειξουμε την υποκρισια ολων εκεινων των συναισθηματικων συνθηματων για το "καλο του τοπου" και την "προκοπη ολου του λαου μας". Να δειχνουμε τελικα οτι "οι εργατες δεν εχουν πατριδα". Μπορει να γινει, αν και κανεις δεν ισχυριζεται οτι θα ειναι ευκολο.

Χρειαζεται και θεωρητικο ξεκαθαρισμα απο την μερια των επαναστατων, αλλα συγχρονως και την αποφαση να μη παραμελουν ή περιφρονουν εστω και τις πιο μικρες εκδηλωσεις αντιστασης των εργαζομενων στην εκμεταλλευση και καταπιεση γιατι κυριως εκει μαθαινουν πραγματικα και οι μαζες και οι επαναστατες. Και φυσικα χρειαζεται ζωντανεμα της ταξικης παλης.

Αυτα τα τρια, το θεωρητικο ξεκαθαρισμα, ο προσανατολισμος στην **επεμβαση** οταν κινητοποιηται η ιδια η εργατικη ταξη, και η εμφανιση εντονης ταξικης αντιπαραθεσης, ειναι απαραιτητες προυποθεσεις για το ριζωμα και το δυναμωμα μιας διεθνιστικης επαναστατικης αριστερας.

Τα δυο πρωτα ειναι ευθυνη των επαναστατων.

Η σωστη θεωρια ειναι απαραιτητη επειδη αν και δεν εγγυαται την σωστη επεμβαση και αναγνωριση των ευκαιριων, η ελλειψη της **εγγυαται** οτι ουτε θα παρουμε καν ειδηση τις ευκαιριες οταν αυτες υπαρξουν. Ο προσανατολισμος στην επεμβαση στην κινητοποιηση της ιδιας της ταξης, το να εχουμε, με απλα λογια, τα ματια μας ανοιχτα για καθε ευκαιρια οπου οι ιδιοι οι εργαζομενοι κινητοποιουνται ειναι πολυ σημαντικος. Πρωτα, επειδη ο εργαζομενος στο καφενειο ή στο σπιτι ειναι πολυ διαφορετικος απο τον εργαζομενο στο εργοστασιο, στο γραφειο, στην Γενικη Συνελευση της συντεχνιας, στην απεργια, αλλα και επειδη για να προωθησεις τον διεθνισμο στις ευκαιριες που δινονται εκει δεν φτανει η θεωρια, χρειαζεται και εκπαιδευση, και αυτη η εκπαιδευση μονο στην πραξη κερδιζεται.

Πρεπει να μαθουμε πως να παιρνουμε καθε φορα υποψη την συνειδηση και την κατασταση της εργατικης ταξης και να βρισκουμε τον καταλληλο τροπο να προωθουμε την πολιτικη μας, χωρις να πεφτουμε στην παγιδα να προσαρμοζομαστε στην κυριαρχη πατριωτικη πολιτικη αλλα αποφευγοντας και τον κινδυνο να φαινομαστε εξωπραγματικοι μονο και μονο για να πουμε "τα δικα μας":

> "Εχετε υποχρεωση να μη κατεβαινεται στο επιπεδο των μαζων, στο επιπεδο των καθυστερημενων στρωματων της ταξης. Αυτο ειναι αναμφισβητητο. **Εχετε υποχρεωση να τους λετε την πικρη αληθεια.** Εχετε την υποχρεωση τις αστικοδημοκρατικες και τις κοινοβουλευτικες τους **προληψεις να τις λετε προληψεις.** Ταυτοχρονα ομως εχετε και

την υποχρεωση να παρακολουθειτε νηφαλια και να εκτιμαται αντικειμενικα την πραγματικη κατασταση της συνειδητοτητας και της ωριμοτητας ισα-ισα ολης της ταξης (και οχι μονο της κομμουνιστικης της πρωτοποριας)..." *

Αυτα σιγουρα σημαινουν **αρκετη επίμονη και σχετικα αχαρη** δουλεια, και αντοχη στην πολιτικη μοναξια: ο ανεργος που εδωσε την συνεντευξη στο "Φλας" δεν ειναι ετοιμος να ακουσει για το τι ελεγε ο Λενιν το 1917, ουτε θα πεισθει ακομα και απο μια απλα και ωραια γραμμενη προκυρηξη, αν δεν υπαρχει και ενα μαζικο κινημα που να δειχνει οτι η ατομικη λυση δεν ειναι ο μονος δρομος.

> "Εξαιτιας της αναμφιβολης υπαρξης αμυνιτικων διαθεσεων στις πλατιες μαζες, που αναγνωριζουν τον πολεμο μονο απο αναγκη και οχι χαριν των κατακτησεων, πρεπει **ιδιαιτερα διεξοδικα, επιμονα, υπομονητικα να εξηγησουμε** οτι δεν μπορουμε να βαλουμε τερμα στον πολεμο χωρις εξαναγκαστικη ειρηνη αν δεν ανατραπει το κεφαλαιο. Τη σκεψη αυτην ειναι απαραιτητο να την αναπτυξουμε πλατια, στην πιο μεγαλη εκταση... **εμεις δεν ξεσκεπασαμε τον επαναστατικο αμυνιτισμο σε ολο του το βαθος. Ο επαναστατικος αμυνιτισμος ειναι προδοσια του σοσιαλισμου....** Δεν ειμαστε αγυρτες. Πρεπει να στηριζομαστε μονο στην συνειδητοτητα των μαζων. Αν ακομη αναγκαστουμε να μεινουμε σε μειοψηφια, ας μεινουμε... δεν πρεπει να φοβομαστε να μεινουμε σε μειοψηφια." **

Αν η συντριπτικη πλειοψηφια απο εκεινους που ενδιαφερονται για την επαναστατικη παραδοση και την πολιτικη του Λενιν του Τροτσκυ της Ροζας Λουξεμπουργκ και των συντροφων τους, οι σημερινοι "πολιτικοποιημενοι", **δεν θελουν** να καταλαβουν τι σημαινει αυτη η πολιτικη, ωστοσο υπαρχει ελπιδα. Ειναι οι ταξικοι αγωνες οπως αυτος στην ενδυση και οι σημερινοι "αδιαφοροι" νεολαιοι και εργαζομενοι, οι αυριανοι διεθνιστες και επαναστατες.

---

* Λενιν, "Αριστερισμος, παιδικη αρρωστια του κομμουνισμου" εκδοσεις Θεμελιο 1964, σελ. 78

** Λενιν Ελληνικα Απαντα τομ. 31 σελ. 105

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

(1) Τα "13 σημεια" που προτεινε ο Μακαριος τον Νοεμβρη του '63 στον αντιπροεδρο της Δημοκρατιας Κιουτσουκ γι αναθεωρηση του Συνταγματος ειναι τα εξης:

1) Το δικαιωμα της αρνησικυριας (βετο) του (ελληνα) Προεδρου και του (Τουρκου) Αντιπροεδρου της Δημοκρατιας να καταργηθει.
2) Ο Αντιπροεδρος της Δημοκρατιας θα αναπληρωνει τον Προεδρο της Δημοκρατιας σε περιπτωση προσωρινης απουσιας ή αδυναμιας ασκησεως των καθηκοντων του.
3) Ο Ελληνας Προεδρος της Βουλης των Αντιπροσωπων και ο Τουρκος Αντιπροεδρος να εκλεγονται απο το συνολο των βουλευτων και οχι οπως μεχρι τωρα ο Προεδρος απο τους Ελληνες βουλευτες και ο Αντιπροεδρος απο τους Τουρκους βουλευτες.
4) Ο (Τουρκος) Αντιπροεδρος της Βουλης των Αντιπροσωπων να αναπληρωνει τον (Ελληνα) Προεδρο της Βουλης σε περιπτωση προσωρινης απουσιας ή αδυναμιας ασκησεως των καθηκοντων του.
5) Να καταργηθουν οι διαταξεις που προβλεπουν χωριστες πλειοψηφιες για την επιψηφιση νομων απο την βουλη.
6) Να καταργηθει η συνταγματικη διαταξη περι χωριστων δημων.
7) Να ενοποιηθει το συστημα απονομης δικαιοσυνης.
8) Να καταργηθει η διαιρεση των Δυναμεων Ασφαλειας σε αστυνομια και χωροφυλακη.
9) Η αριθμητικη συνθεση των Δυναμεων Ασφαλειας και Αμυνας να καθορισθει με νομο.
10) Το ποσοστο συμμετοχης των Ελληνων και Τουρκων Κυπριων στη συνθεση των Δημοσιων Υπηρεσιων και των Δυναμεων Ασφαλειας και Αμυνας της Δημοκρατιας να καθορισθει συμφωνα με την αναλογια του αριθμητικου ποσοστου των Ελληνων και Τουρκων Κυπριων.
11) Ο αριθμος των μελων της Επιτροπης Δημοσιων Υπηρεσιων να μειωθει απο δεκα σε πεντε.
12) Οι αποφασεις της Επιτροπης Δημοσιων Υπηρεσιων να λαμβανονται με απλη πλειοψηφια.
13) Η ελληνικη κοινοτικη βουλη να καταργηθει.

Απο αυτα, τα σημεια 1, 3, 5, 6, 7, 10 και 12 αποτελουσαν αφαιρεση προστατευτικων για την τουρκοκυπριακη μειοψηφια διαταξεων του Συνταγματος, τα οποια οι τουρκοκυπριοι ηταν αδυνατο να δεχτουν χωρις αντιδραση. Τα υπολοιπα ηταν ανωδυνες παραχωρησεις για να δικαιολογηθουν τα πρωτα.

(2) Ετσι, στο "Διπλωματια και Πολιτικη του Κυπριακου" του Π. Τερλεξη βλεπουμε οτι μετα το '52: "Παρα την αποτυχια να πεισηι τον στρατηγο Νικολαο Πλαστηρα ή τον Σοφοκλη Βενιζελο να προσφυγουν στον ΟΗΕ, η Κυπριακη ηγεσια επετυχε, εντουτοις να διεισδυσει στους κυβερνητικους κυκλους και να διεγειρη την λαικη φαντασια στην Ελλαδα" (σελ. 94)

Στο ιδιο βιβλιο περιγραφεται πως το 1954 ο Γ. Μαυρος, αρχηγος της Ελληνικης αντιπροσωπειας στον ΟΗΕ, που μετα ηταν και αρχηγος της Ενωσης Κεντρου, ενω "Εσταλη... ενα τηλεγραφημα... με την εντολη να μη αναφερθει περαιτερω στο θεμα [εγγραφη Κυπριακου για συζητηση στον ΟΗΕ]" ο ιδιος εξηγησε αρ-

γοτερα οτι "ανελαβαμεν την ευθυνην και το εθεσαμεν, μη υπακουσαντες εις την εντολην της κυβερνησεως τοτε". Και παρατηρει ο Τερλεξης οτι "... ο Ελλην αντιπροσωπος ακολουθησε δικια του πολιτικη που ετυχε να συμπιπτει με την πολιτικη του Μακαριου. Και αυτη δεν ειναι η τελευταια φορα που Ελλην διπλωματικος υπαλληλος χωρις να συμμορφωθει με την εντολην της Κυβερνησεως, εφηρμοζε [σε σχεση με το Κυπριακο] εξωτερικη πολιτικη της αρεσκειας του". (σελ. 96)

Ακομα και μεσα στην Ενωση Κεντρου, οταν πια αυτη ειχε παρει την εξουσια και ηταν αναγκασμενη να ειναι πιο "υπευθυνη" εμφανιστηκαν τετοιες αντιθεσεις. Βλεπε για παραδειγμα την παραιτηση του Α. Παπανδρεου απο την κυβερνηση του πατερα του το 1964: "Στις 15 Νοεμβριου 1964 ο Ανδρεας Παπανδρεου ειχε παραιτηθει απο την θεση του σαν Υπουργος Αναπληρωτης Συντονισμου, υστερα απο επιθεσεις που εξαπελυσαν εναντιον του διαφοροι Ελλαδικοι και ξενοι παραγοντες, μεταξυ των οποιων και υπουργοι του πατερα του. Ο Ανδρεας Παπανδρεου ειχε δωσει τοτε μια συνεντευξη... στην οποια ανεφερε οτι 'Ορισμενες Δυτικες Δυναμεις επεχειρησαν να μας φερουν σε διασταση με τον Προεδρο Μακαριο και μας ζητησαν να καταγγειλουμε την πολιτικη του... Ο Μακαριος δεν ειναι απομονωμενος... Ειναι λοιπον ματαιο κι επικινδυνο να στρεφομαστε κατα του Μακαριου'" (Ν. Κρανιδιωτης "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ Κυπρος 1960-1974" τομ. Α' σελ. 294)

(3) Στο "Διπλωματια και Πολιτικη του Κυπριακου" του Π. Τερλεξη, σελ. 87 διαβαζουμε οτι "... το μονο κομμα που συστηματικα και δημοσια απαιτουσε τοτε [1947-50] την ενωση της Κυπρου ηταν το κομμουνιστικο, σε μια προσπαθεια να φερει σε δυσκολη θεση τη δεξια που υπελογιζε στην αγγλικη βοηθεια για να κρατηθη στην αρχη".

Ακομα στην σελ. 379 του ιδιου βιβλιου διαβαζουμε: "Η ΕΔΑ, το κομμα της ακρας αριστερας, αντεταχθη στις συμφωνιες [Ζυριχης-Λονδινου], κυριως διοτι επεβαλλαν αμεσα αυστηρους περιορισμους στην Κυπρο και εμμεσα σε ολη την Ελλαδα. Οι περιορισμοι αυτοι αφορουσαν το μελλοντικο τους προσανατολισμο και τις συμμαχιες τους. Ο Ηλιας Ηλιου, εκπροσωπων το κομμα της ΕΔΑ... εδηλωσε: 'Επιβαλλονται εις την Κυπρον συνθηκαι συμμαχιων με την Ελλαδα και την Τουρκιαν... δεν θα υπαρχει Κυπριακον Κρατος, εαν δεν ειναι υποχρεωτικως εσαει συμμαχον...'"

Ο Μακαριος ενα απο τα πραγματα που προσπαθησε να κανει το '63 ηταν ακριβως να προσπαθησει να ακυρωσει αυτες τις συμφωνιες συμμαχιας. Σε ολη αυτη την περιοδο η ΕΔΑ τον υποστηριζε μεσα στην Ελλαδα:

> "Πανω στο θεμα αυτο [το Κυπριακο μετα την κριση του '63] η θεση της ΕΔΑ μπορει να συμπτυχθει σε ωρισμενες προτασεις: Παραχωρηση πληρους ανεξαρτησιας στην νησο, οριστικη καταργηση της συνθηκης της Ζυριχης και των διαφορων μηχανισμων που απερρεαν απο αυτην, απολυτη αρνηση της επεμβασεως του ΝΑΤΟ για την επιλυση του προβληματος...
>
> Απο την εναρξη της κρισεως η ΕΔΑ καταγγελλει τις πιεσεις που ασκουνται πανω στην Ελληνικη Κυβερνηση για να υποχρεωθει να δεχθη μια λυση... ατλαντικου τυπου (της

μορφης του σχεδιου Ατσεσον. Κατα την γνωμη [της] η συμφωνια που υπεγραφη στις 30 Σεπτεμβριου 1964 μεταξυ της Σοβιετικης Ενωσεως και της Κυπρου αποτελει το σημαντικωτερο γεγονος των τελευταιων εξελιξεων του Κυπριακου" (J. Meynaud "Πολιτικες Δυναμεις στην Ελλαδα" Αθηνα 1974 εκδοσεις Μπαυρον, σελ. 203)

(4) Οσο και αν φαινεται "περιεργο" το οτι οι "φιλοτουρκοι" Βρεττανοι θα χτυπουσαν τουρκοκυπριακες και μαλιστα αντιενωτικες διαδηλωσεις, βλεπε στην "Νεα Ιστορια Κυπρου" του Σ. Παντελη σελ. 339: "Τον Ιανουαριο του 1958, οπως αναφεραμε ηδη (σελ 333) εφτα Τουρκοκυπριοι σκοτωθηκαν απο τις δυναμεις ασφαλειας κατα τη διαρκεια αντιβρετανικων διαδηλωσεων. Η εχθροτητα των Τουρκων απεναντι στους Βρεταννους εφτασε στο κατακορυφο μετα απο ενα επεισοδιο, οπου ενα φορτηγο του στρατου που περνουσε απο ενα πληθος διαδηλωτων, παρεσυρε και σκοτωσε δυο Τουρκους, απο τους οποιους ο ενας ηταν γυναικα." Την ιδια ακριβως περιοδο γινονταν και οι χειροτερες διακοινοτικες συγκρουσεις με πανω απο 50 νεκρους απο καθε πλευρα, οπως αναφερεται στο ιδιο βιβλιο, σελ. 340

(5) Ενω τυπωνονταν αυτο το κειμενο, εκλεχτηκε προεδρος της Κυπριακης Δημοκρατιας ο Γιωργος Βασιλειου, ιδιοκτητης του "Κεντρου Ερευνων Μεσης Ανατολης" το οποιο συμφωνα με την "Χαραυγη" της 22/2/88 ειναι "ο μεγαλυτερος οργανισμος ερευνων και συμβουλευτικων υπηρεσιων της **Μεσογειου**".

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΔΥΤΙΚΗ ΘΡΑΚΗ

Η απομονωση και καταπιεση της τουρκικης μειονοτητας στη Δυτικη Θρακη ειναι ενα γεγονος που μονο τελευταια εχει αρχισει να βγαινει καπως στην επιφανεια στην Ελλαδα. Ομως ακομα και απο τα λιγα που εχουν δημοσιευθει μπορει να καταλαβει καποιος που δεν παιρνει σαν δεδομενη την ειλικρινεια και τις καλες διαθεσεις των "δικων του" αστων και σαν επισης δεδομενες τις κακες διαθεσεις ολων οσων ανηκουν στο "εχθρικο" εθνος, οτι κατι βρωμαει στην Δ. Θρακη. Παραθετουμε αποσπασματα απο διαφορα αρθρα και μια ερευνα απο δυο τευχη του ελληνικου αριστερου περιοδικου "Σχολιαστης", στα οποια, παρα τον αρκετα πατριωτικο προσανατολισμο του ιδιου του περιοδικου, υπαρχει αντικειμενικοτητα και ειλικρινεια, και στοιχεια που σπανια βλεπουν το φως της δημοσιοτητας.

Το πρωτο ειναι απο σχολιο του με την ευκαιρια συνεντευξης που εδωσε ο Παπανδρεου στην Αγγλικη τηλεοραση, και στην οποια του υποβληθηκαν ερωτησεις σε σχεση με την μεταχειριση της τουρκικης μειονοτητας της Θρακης.

τευχος 13, 1/4/84:

> "Οι δηλωσεις του πρωθυπουργου στα Γιαννενα και η απαντηση του σε ερωτηση του Τονγκ στην περιβοητη συνεντευξη της αγγλικης T.V. δημοσιοποιησαν με εμμεσο τροπο το υπαρκτο αυτο προβλημα. Και λεμε δημοσιοποιησαν γιατι μεχρι σημερα το ζητημα των μειονοτητων στην ελληνικη επικρατεια αποτελουσε ταμπου για τον τυπο και τον ελληνικο λαο. Και λεμε με εμμεσο τροπο γιατι και στις δυο περιπτωσεις τα πρωθυπουργικα χειλη μιλησαν τη μιση αληθεια... η απαντηση στον αγγλο δημοσιογραφο μπορει να αναθερμανε την εθνικη μας συνειδηση, αφησε ομως ακαλυπτη την ουσια της ιδιας της ερωτησης. Τι γινεται με τη μειονοτητα της Δ. Θρακης;
>
> ... Η Ελληνικη κυβερνηση συρθηκε να απαντηση στην προκληση αυτη... αποκαλυπτοντας σαν κυρια και μοναδικη του πλευρα τα σχεδια των αμερικανων και τη δραση των τουρκων πρακτορων...
>
> Το Ποντικι στις 2/3 και τα ΝΕΑ στις 12/3 και 13/3 παρουσιασαν ρεπορταζ που αναφερονται σε ορισμενες δραστηριοτητες της μουσουλμανικης μειονοτητας... επιστρατευεται η λογικη που βλεπει κινητηρια δυναμη της ιστοριας την προπαγανδα, που πισω απο καθε κοινωνικη αντιθεση βλεπει και ενα τουλαχιστον πρακτορα...
>
> ... ειναι αστειο αν οχι και γελοιο το επιχειρημα του ρεπορταζ των ΝΕΩΝ οτι ριχνουν την τιμη της εργατικης τους δυναμης σκοπιμα (κατευθυνομενοι απο την Αγκυρα) για να καλλιεργουν και να αυξανουν την ανεργια στο Χριστιανικο στοιχειο της περιοχης.
>
> ... ο Κωστας Χαρδαβελας στα ΝΕΑ με ρεπορταζ για τη μουσουλμανικη μειονοτητα της Δυτικης Θρακης (στις 12 και 13 Μαρτιου). Ειναι η επαυριο της συνεντευξης του πρωθυ-

πουργου στην αγγλικη τηλεοραση. Τα ΝΕΑ αποφασιζουν να διαλευκανουν το ερωτημα του Τονγκ και αποφαινονται: Οχι μονο δεν καταπιεζεται η μουσουλμανικη μειονοτητα, αλλα αντιθετα εχει ιδιαιτερα προνομια, τα οποια εκμεταλλευεται σε βαρος του ελληνικου στοιχειου... Ας δουμε ορισμενα παραδειγματα...

Μιλαει για ολους τους μουσουλμανους, οι οποιοι οχι μονο 'στα μαγαζια τους πουλανε πιο φθηνα προκαλωντας αθεμιτο συναγωνισμο', αλλα και 'με εντολη του προξενειου Κομοτηνης, οι μουσουλμανοι εργατες προσφερουν τις υπηρεσιες τους σε ελληνικες επιχειρησεις με χαμηλοτερο ημερομισθιο, απ' οτι οι Ελληνες. Ετσι εχουν καταφερει να εργαζονται ολοι οι μουσουλμανοι και να εχουν μεινει ανεργοι πολλοι Ελληνες'.

Το επιχειρημα της ανεργιας ειναι η δικαιολογητικη βαση καθε ρατσισμου και σωβινισμου στη σημερινη Ευρωπη της οικονομικης κρισης. Απο τον φασιστα Λε Πεν στη Γαλλια ως τον ομοιδεατη του Στραους στην Γερμανια, το συνθημα "Εξω οι ξενοι" ποντarει στο φασμα της υποαπασχολησης και της ανεργιας... το ερωτημα που τιθεται ειναι αλλο: τι κανει το υουργειο εργασιας για την παραβιαση του κατωτατου ημερομισθιου Ελληνων πολιτων και την υπερεκμεταλλευση τους απο Ελληνες εργοδοτες;"

τευχος 14, 1/5/84, απο επιτοπια ερευνα που εκαναν για την κατασταση της Τουρκικης μειονοτητας στην Θρακη:

"... η δικτατορια απαγορευσε στους ανδρες να φορανε φεσι. Ετσι αυτοι το φορανε αναποδα, η φουντα ειναι απο μεσα και δεν φαινεται.

Ξεκινησαμε απο την Νομαρχια. Στο τμημα στατιστικης δεν υπηρχαν αναλυτικα στοιχεια για τον πληθυσμο της Ροδοπης, την αναλογια μουσουλμανων και χριστιανων, το αντιστοιχο μορφωτικο επιπεδο, την οικονομικη κατασταση κλπ... Αναζητωντας τον νομαρχη και συζητωντας με διαφορους ... αρχισαμε να διακρινουμε εναν εντονο σωβινισμο.

Τελικα στην Νομαρχια δεν μπορεσαμε να εχουμε πληροφοριες για τη μειονοτητα. 'Αλλοι ειναι υπευθυνοι'. 'Ποιοι;' 'Εγω δεν ξερω' ηταν η στερεοτυπη απαντηση.

'Δεν μας δινουν αδεια για ν' ανοιξουμε μαγαζι' θα μας πει ενας εμπορος. 'Και ολα αυτα με τα μουσουλμανικα ονοματα στις ταμπελες τι ειναι;' 'Εκτος απο τα παλια μαγαζια που ειναι καθιερωμενα, για ν' ανοιξεις ενα καινουργιο συνεταιριζεσαι μ' ενα χριστιανο, η αδεια βγαινει στ' ονομα-του, αυτος δεν ασχολειται και συ κρατας το μαγαζι. Του δινεις βεβαια κατι για την χρησιμοποιηση του ονοματος του'

... τα μεγαλα εμπορικα των μουσουλμανων ειναι φτηνοτερα απο τα αντιστοιχα των χριστιανων. Λεγεται οτι πριμοδοτουνται απο το προξενειο. Και ειναι αληθεια, οτι εχοντας οικονομικες σχεσεις με την Τουρκια (καταθεσεις, αγορες ακινητων στην Κωνσταντινουπολη) αποτελουν και τον κριο της Τουρκικης προπαγανδας. Γιατι εχοντας την οικονομικη ανεση 'μεσολαβουν' για να εξυπηρετησουν τους

ομοθρησκους τους, και ετσι ελεγχουν και αποτελουν τους 'παραγοντες' στους κολπους της μειονοτητας. Προκειται ομως για μια μειοψηφια. Η μεγαλη πλειοψηφια των μουσουλμανων ειναι μικροι επαγγελματιες, εργατες γης, οικοδομοι.

'Οι περισσοτεροι στην εργολαβια μου ειναι Τουρκοι ή Πομακοι' θα μας πει ενας εργολαβος οικοδομων. 'Γιατι ειναι πιο δουλευταραδες, ερχονται πιο νωρις στη δουλεια τους και δουλευουν πιο συνειδητα απο τους Ελληνες'... θα μαθουμε αργοτερα οτι το μεροκαματο ειναι πολυ μικροτερο του κατωτερου νομιμου...."

"Σ' ολη τη βολτα στη πολη δεν ειδαμε μουσουλμανο να οδηγει αυτοκινητο. Μαθαμε οτι δεν διδονται αδειες για αυτοκινητο εκτος απο λιγες εξαιρεσεις... Παλαιοτερα δεν δινονταν ουτε αδεια για αγορα τρακτερ και γεωργικων μηχανηματων...

Οι "μεσαζοντες"... ειναι μια αλλη εξουσια. Ενα παρακυκλωμα που αν δεν λαδωθει, ο μουσουλμανος δεν μπορει να κανει τιποτα. Ουτε να επισκευασει το σπιτι του. Και μαλιστα σε ζητηματα που αφορουν την ιδιοκτησια, λογω του ιδιομορφου ιδιοκτησιακου καθεστωτος, οι επιτηδειοι λυνουν και δενουν για να πετυχουν να παρουν την αδεια για τους πελατες τους.

Το ιδιομορφο ιδιοκτησιακο καθεστως συνισταται στην νομικη αδυναμια των μουσουλμανων ν' αποκτησουν εγγεια ιδιοκτησια ή να αγορασουν σπιτι. Καταφευγουν ετσι σε εικονικο ενοικιο 90 ή 100 χρονων που πληρωνεται εφ' απαξ χωρις ομως να αποκτουν την κυριοτητα του ακινητου, και οποιαδηποτε στιγμη μπορει να τους γινει εξωση. Ιδιοκτησιες σε γη και σπιτια βεβαια υπαρχουν και μεγαλες μαλιστα, αυτες που ανηκαν στους μουσουλμανους πριν απο το 1923!!!...

... Σε μια τεραστια εκταση 1.400 στρεματων, με πλατεις δρομους και μεγαλες πλατειες υψωνονται υπερσυγχρονες κατοικιες που μπορουν να φιλοξενησουν σ' αυτη τη φαση 700 νεες οικογενειες. Προκειται για το μεγαλο εργο... που δημιουργησε η ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ, θυγατρικη εταιρεια της Εθνικης Κτηματικης Τραπεζας.... Ο στοχος του εργου οταν ολοκληρωθει ειναι να δημιουργηθουν 5.400 κατοικιες με συνολικο πληθυσμο 17.500. Και εδω αρχιζουν τα ερωτηματα... Ολοι οσους ρωτησαμε στην Κομοτινη... φοβουνται οτι το εργο δεν ερχεται να εξυπηρετησει κανενα σκοπο... Ενα αρκετα μεγαλο μερος των διαμερισματων... προοριζεται για προσφυγες απο τον Ποντο και την Ανατολικη Τουρκια που πριν το 1920 ειχαν μεταναστευσει στην Ρωσια και ειναι ελληνικης καταγωγης."

Στο ιδιο τευχος δημοσιευουν συνεντευξη με αρχιτεκτονες και πολεοδομους σχετικα με το οικιστικο αυτο εργο:

"Μια συζητηση με τους αρχιτεκτονες-πολεοδομους Κ. Γκαρτσο και Α. Χρυσικοπουλο:

... Η μεχρι τωρα κρατικη πολιτικη απεναντι στην μειονοτητα, μυωπικη κατα την γνωμη μου, ειχε σαν αποτελεσμα την απομονωση και γκετοποιηση του μουσουλμανικου

στοιχειου. Συνεπεια αυτου ηταν να αφεθει ελευθερο εδαφος στο τοπικο προξενειο της Τουρκιας και την Μουφτια ν' αποτελεσουν τον πολο συσπειρωσης και ταυτοποιησης. Αντιθετα αν ειχε ακολουθηθει πολιτικη ενσωματωσης, μεσα απο την ιση μεταχειρηση σαν Ελληνες πολιτες, ισως σημερα να μη βρισκομαστε στην τραγικη θεση να πιστευουμε οτι η μουσουλμανικη μειονοτητα αποτελει τον Δουρειο Ιππο της επεκτατικης πολιτικης του Εβρεν....

Γνωριζουμε οτι οι μουσουλμανοι δεν επιτρεπεται ν' αγορασουν ακινητα και δεν τους χορηγουνται αδειες απο την πολεοδομια για να κατασκευασουν ή να επισκευασουν τα σπιτια τους. Μια τετοια πολιτικη δεν μπλοκαρει οποιαδηποτε προθεση για κοινωνικη ενσωματωση;

... Σημερα καλως ή κακως, εμποδιζεται η αποκτηση ιδιοκτησιας απο την μειονοτητα στο ονομα της προστασιας της εθνικης εδαφικης κυριαρχιας. Το παραπανω, σε συνδιασμο με τις σημαντικες παροχες δανειων που δινονται στην περιοχη ειχε σαν αποτελεσμα τη μεταβιβαση μεσω αγοραπωλησιας, πραγμα που εξακολουθει και σημερα, σημαντικου τμηματος της εγγειας ιδιοκτησιας της μειονοτητας στα χερια του χριστιανικου στοιχειου.

... Πιθανον η νομαρχικη (και αρα κρατικη) αποφαση για την μη επεκταση του σχεδιου πολης να αποσκοπει στην βιαιη στροφη της ζητησης στο κολοσιαιο και πολυδαπανο εργο των 6000 ετοιμων σπιτιων και αναπτυγμενων οικοπεδων που κατασκευαζει [η ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ]. Το περιεργο αυτο προγραμμα διπλασιαζει σχεδον μια πολη με πληθυσμιακη στασιμοτητα... την ιδια στιγμη αρνειται να καλυψει τις στεγαστικες αναγκες μεγαλης μεριδας του δυναμικου στοιχειου, του μουσουλμανικου. Και δεν μπορει να εξηγηθει αλλιως παρα σαν μια αναποτελεσματικη οσο και αρρωστημενη πολιτικη προσελκυσης χριστιανιου στοιχειου για εξισορροπηση των πληθυσμων."

Η αποδειξη οτι το τεραστιο αυτο οικιστικο εργο γινεται για να αλλοιωθει υπερ των ελληνων η δημογραφικη συνθεση της περιοχης δινεται και απο επισημο στομα:

"Η γνωμη του διευθυντη της ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ κ. Αιμιλιου Ζαχαρεα.

Γιατι επιλεχθηκε η Κομοτηνη και η Ξανθη για ενα τοσο μεγαλοπνοο οικιστικο εροyο που διπλασιαζει ουσιαστικα την πολη ενω υπαρχει πληθυσμιακη στασιμοτητα αν οχι μειωση;

'Οι λογοι... μπορουν να αναζητηθουν στην επιτακτικη αναγκη αναπτυξεως των περιοχων αυτων... στην ενισχυση του ντοπιου πληθυσμου των περιοχων, λογω της εθνικης ευαισθησιας που εχει ο χωρος της Ανατολικης θρακης κλπ.'"

Τελος, αξιζει να δουμε ποια πολιτικα προσωπα ειναι υπευθυνα για τα θεματα της τουρκικης μειονοτητας της θρακης:

"... ρεπορταζ... δημοσιευμενο στο ΕΘΝΟΣ στις 3-11/8/1959... Και τοτε, οπως και τωρα, υπηρχε οξυνση

των ελληνοτουρκικων...:

'Υπαρχει μεροληπτικη μεταχειρηση, αλλα υπερ των μουσουλμανων. Μου ειπε ο Σουκ Σεριφ Ακι: 'Οταν θελω να τελειωσω μια δουλεια μου αρκει να πω: Α επειδη ειμαι μουσουλμανος δεν γινεται; κι αμεσως σκοτωνονται ολοι να εξυπηρετηθω'

Πως ειναι δυνατον, το 1959, σε μια ελευθερη χωρα, ενας ολοκληρος πληθυσμος να τρομοκρατειται απο μια δρακα πρακτορων ξενης κυβερνησεως;

... Η τρομοκρατια και η θρασυτης των σωβινιστων [εννοει των μουσουλμανων!] ανεπτυχθησαν μεσα στην θαλπωρη της ανοχης των ελληνικων Αρχων... Η ελληνικη πολιτικη υπηρξε καλοπροαιρετη, αλλ' ατυχης. Εστερειτο φαντασιας και προοπτικης. Η καλη διαθεσις της θεωρηθηκε αδυναμια κι οι ορεξεις αυξηθηκαν."

... Το ενδιαφερον ειναι η υπογραφη του ρεπορταζ εκεινου. Ανηκει στον Γιαννη Καψη, νεο δημοσιογραφο τοτε και τωρα υπευθυνο απο την πλευρα της κυβερνησης για το χειρισμο των "μειονοτικων προβληματων."

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΗ ΚΟΚΑ-ΚΟΛΑ

Απο την Χαραυγη που κυκλοφορησε την δευτερη ημερα της απεργιας και καταληψης του εργοστασιου της Κοκα-Κολα πληροφορουμαστε οτι:

"Η δευτερη στα Κυπριακα συνδικαλιστικα χρονικα αυτη ενεργεια (η πρωτη εσημειωθη στις 3 Αυγουστου 1948 στον Αμιαντο οταν 1000 περιπου εργατες κατελαβαν τους μυλους και αλλες εγκαταστασεις της εκει μεταλευτικης εταιρειας) εληφθη ομοφωνως ...στη διαρκεια εκτακτης γενικης συνελευσης των εργατουπαλληλων της εταιρειας που εγινε στο εργοστασιο της Κοκα-Κολα." Χαραυγη 3/1/75

Τι ηταν αυτο ομως που προκαλεσε μια τοσο σπανια για τα Κυπριακα συνδικαλιστικα χρονικα ενεργεια; Δεν ηταν η ριζοσπαστικοποιηση της περιοδου, αλλα η αθλια κατασταση στην οποια βρεθηκαν οι εργαζομενοι της Κοκα-Κολα, κατασταση που απειχε πολυ απο αυτην στην οποια ειχε συνηθισει η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη, και η πραγματικα εξοργιστικη συμπεριφορα και οι αυθαιρεσιες του εργοδοτη. Μια πολυ παραστατικη και συνολικη εικονα αυτης της καταστασης σκιαγραφει ο Ε.Γ. της συντεχνιας μεταφορων και γενικων εργατουπαλληλων της ΠΕΟ Λευκωσιας, στην οποιαν ανηκαν πολλοι απο τους εργαζομενους στη Κοκα-Κολα:

"Η συντεχνια μας... και κατανοηση και ελαστικοτητα επεδειξε στην αντικρυση των προβληματων που ανεφυησαν. Προεβει δε σε πολλες παραχωρησεις για να αποφευχθει ακριβως η ενταση στις εργατικες σχεσεις. Η διευθυνση ομως της Κοκα-Κολα αντι να επιδειξει αναλογη ευθυνη κλιμακωσε τις αντεργατικες της ενεργειες. Ετσι αμεσως μετα την α' φαση της τουρκικης εισβολης εθεσε 'υπο αδεια ανευ πληρωμης' αρκετους εργατουπαλληλους.

Περι τα τελη Ιουλιου...απελυθησαν 22 ατομα...

Αργοτερα και υστερα απο αρκετες συναντησεις με την διευθυνση, συνεφωνηθη να απολυθουν 36 εργατουπαλληλοι. Αλλοι 10 ειχαν αποχωρησει λογω των διαφορων προβληματων που αντιμετωπιζαν.

Στις 30 Σεπτεμβριου η διευθυνση της εταιρειας απεκοψε 20% απο τους μισθους των τμηματαρχων και 3-4 αλλων υπαλληλων παρα το οτι στις 27 του ιδιου μηνα υπεγραφη μεταξυ μας συμπληρωματικη συμβαση που προνοουσε, μεταξυ αλλων την διατηρηση των μισθων και των αλλων ωφεληματων.

Στις αρχες Οχτωβριου απεκοψε 9% απο το μισθο των πωλητων...

Τον Νοεμβριο...ετερματισθη η καταβολη του Ταμειου Προνοιας. Ακολουθησε η παγοποιηση του. Καταργηθηκαν επισης οι αδειες παλιες και νεες.

Οι εργατες υποχρεωθηκαν τον ιδιο μηνα να εργαζονται 2-4 ημερες πραγμα που επεφερε σημαντικη μειωση του μισθου τους.

Οι πωλητες που εργασθηκαν 5 ημερες πληρωθηκαν για 4

γιατι οπως τους ελεχθη δεν ειχαν εντολη να εργασθουν 5 μερες. Κατεκρατηθησαν εξ αλλου οι προμηθειες των πωλητων για 15 μερες.

Απληρωτες εξακολουθουν να παραμενουν οι ανεγνωρισμενες αργιες 24, 26 και 31 Δεκεμβριου.

Περι τα τελη Δεκεμβριου η διευθυνση καλεσε 2 προσωπα απο καθε κλαδο προς τα οποια ελεχθη οτι θα ανεκοινωνοντο νεοι οροι εργασιας. Οταν οι εργατες εκαλεσαν τους εκπροσωπους των συντεχνιων για να ακουσουν τους 'νεους ορους', η διευθυνση αρνηθηκε να επιτρεψη την εισοδο τους στο εργοστασιο.

Οι νεοι οροι εργασιας προνοουσαν μεταξυ αλλων και τα ακολουθα:

Οι πωλητες θα παιρνουν 750 μιλς ημερησιως. Θα εχουν δε δυο δρομολογια την εβδομαδα. Ο βασικος μισθος θα ανερχεται δηλ σε 4,5 λιρες τον μηνα και μαζι με τις προμηθειες θα εφθανε τις 15-20

Το ωραριο διαφοροποιειται σε 48 ωρες το χειμωνα (προηγουμενως ηταν 40) και 54 το καλοκαιρι(46 προηγουμενως)

Οι γιορτες απο 12 περιοριζονται στις 6 ετησιως

Αποκοπτονται τα οδοιπορικα (εξοδολογιο) δηλ 600 μιλς ημερησιως." Χαραυγη 4/1/75

Οπως βλεπουμε οι αυθαιρεσιες της διευθυνσης εναντια στους εργαζομενους της Κοκα-Κολα αρχισαν αμεσως απο την πρωτη φαση του πολεμου του '74 και κρατησαν ολοκληρη την περιοδο, μεχρι το τελος του Δεκεμβρη. Τα μετρα που πηρε οχι μονο ξεπερνουσαν κατα πολυ τις "ομοφωνες" παραχωρησεις που επιβληθηκαν στις 30/10/74 αλλα ειναι και μια ενδειξη της γενικοτερης καταστασης στην οποια βρεθηκε η εργατικη ταξη εκεινη τη περιοδο. Ειναι σιγουρο οτι η Κοκα-Κολα δεν ηταν το μονο παραδειγμα που οι εργοδοτες ξεπερασαν κατα πολυ τις περικοπες που θεσπιστηκαν με την εγκριση της ηγεσιας του συνδικαλιστικου κινηματος, αλλα οι περισσοτερες τετοιες περιπτωσεις ισως να μην εγιναν γνωστες ειτε γιατι οι περικοπες γινονταν αποδεχτες χωρις φασαρια (οπως γινονταν στη Κοκα-Κολα μεχρι την ημερα που απαγορευσε στους αντιπροσωπους των συντεχνιων την εισοδο στο εργοστασιο) ειτε γιατι το "εθαβαν" χαριν της ηρεμιας των εργατικων σχεσεων.

Στην περιπτωση της Κοκα-Κολα η αντιδραση πηρε τετοια διασταση οχι μονο εξαιτιας των χτυπηματων που δεχτηκαν οι εργαζομενοι, αλλα επειδη ο εργοδοτης κτυπησε και το κυρος της ιδιας της ηγεσιας της συντεχνιας δηλωνοντας οτι δεν την αναγνωριζει πια. Τα ιδια τα μετρα ετσι και αλλοιως ειχαν αρχισει να εφαρμοζονται πολυ πιο πριν και μαλιστα μερικα τουλαχιστον απο αυτα με την συγκαταθεση και της ηγεσιας των συντεχνιων ("**συνεφωνηθη** να απολυθουν 36 εργατουπαλληλοι"). Χαρακτηριστικο του οτι τον μεγαλυτερο ρολο στη κυρηξη της απεργιας και την καταληψη του εργοστασιου τον επαιξαν τα χτυπηματα που η εργοδοσια εδωσε οχι στους εργατες αλλα στους εμμισθους συντεχνιακους ηγετες ειναι και το παρακατω σχολιο απο την Χαραυγη:

"Η εταιρεια αδελφων Λανιτη (Κοκα-Κολα) δεν ειχε ποτε τη φημη του φιλεργατικου εργοδοτη. Τωρα ομως το παρακαμε και γι' αυτο το προσωπικο της κατηλθε στην απεργεια και προχωρησε στην καταληψη του εργοστασιου.

ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ των συντεχνιων, ειναι σαφες, οτι επεχειρησε η εταιρεια σαρωτικη εκμηδενιση των εργατουπαλληλικων κατακτησεων και ωφελειματων. Σταση απαραδεχτη στο **αποκορυφωμα** της ηταν η μη αναγνωριση των συντεχνιων και η απαγορευση των συντεχνιακων εκπροσωπων να εισερχονται στο εργοστασιο. Δηλαδη κατα την εταιρεια, πρεπει να στραφουμε σαραντα χρονια πισω. Στις εποχες που 'το δεσμειν και το λυειν' των εργατικων σχεσεων ηταν το κεφι του εργοδοτη... " Χαραυγη 4/1/75

Δεν υπαρχει καμμια αμφιβολια οτι η συντεχνιακη οργανωση (και αρα και η αναγνωριση και το κυρος της συντεχνιας) ειναι πολυ σημαντικα για τους εργαζομενους. Η απαγορευση της εισοδου των συντεχνιακων θα μπορουσε πραγματι σε αλλες περιπτωσεις να ηταν απλα η σταγονα που θα εκανε το ποτηρι να ξεχυλισει για τους εργατες. Σε αυτη ομως την περιπτωση δεν ηταν ετσι.

Και αυτο μπορουμε να το δουμε απο τον τροπο με τον οποιο σταματησε η απεργια και καταληψη χωρις οι εργαζομενοι στη Κοκα-Κολα να κερδισουν κατι ή να κατοχυρωθουν απεναντι στις αυθαιρεσιες του εργοδοτη, αλλα οταν ο Λανιτης δηλωσε απλα οτι αναγνωριζει τις συντεχνιες και τις καλεσε σε διαπραγματευσεις:

"Οπως ειναι ηδη γνωστο η εργοδοσια υπεχρεωθη να τερματισει τις μονομερειες και αυθαιρεσιες, αναγνωριζοντας τις συντεχνιες και καλωντας τις να μεταβουν στην Αθηνα για διαπραγματευσεις.

Στην απαντηση Λανιτη αναφερεται οτι δεχεται να επιστρεψει ολο το προσωπικο στη δουλεια με τους ορους που ισχυαν τον περ. Δεκεμβριο και αποδεχεται να διαπραγματευθει μια νεα συλλογικη συμβαση και συζητησει με τους συντεχνιακους εκπροσωπους τα μεχρι σημερα μονομερως αποκοπεντα ωφεληματα των εργατουπαλληλων του εργοστασιου, νοουμενου οτι θ'αποσυρθει η υποθεση απο το δικαστηριο." Εργατικο Βημα 16/1/75

Ποια ηταν η συμφωνια που υπογραφτηκε μετα απο μιας εβδομαδας "σκληρες" (οπως τις χαρακτηρησε συντεχνιακος εκπροσωπος στο Εργατικο Βημα της 30/1/75) διαπραγματευσεις στη Αθηνα;

"...η συμφωνια προνοει για περικοπες εμμεσων ωφεληματων του προσωπικου στην διαρκεια της μονοετους εφαρμογης της (ληγει την 31.12. 1975) υψους 10-11%.

Συγκεκριμενα η επιτευχθεισα συμφωνια προβλεπει τα ακολουθα:

1. Οι οροι των συμβασεων μεταξυ εταιρειας συντεχνιων που εληξαν την 31.12.74 παραμενουν σε ισχυ εκτος των κατωτερω περιπτωσεων:

(α) Οι εισφορες στο Ταμειον Προνοιας αναστελλονται

κατα το 1975.

(β) Το φιλοδωρημα του Πασχα για το 1975 δεν θα καταβληθει, πλην ομως θα καταβληθει στο ακεραιο το δωρο των Χριστουγεννων για το 1975.

(γ) Οι ωρες εργασιας των πωλητων κατα τους επτα καλοκαιρινους μηνες αυξανονται κατα δυο ωρες εβδομαδιαιως.

(δ) Η αμοιβη των πωλητων θα εχει σαν γνωμονα την καταβολη 50% υπο τυπον μισθου και 50% υπο μορφη προμηθειας. Με το ιδιο γνωμονα θα καταβαλλεται και η αμοιβη των επιθεωρητων.

2. Ολα τα υπολοιπα ωφεληματα θα διατηρηθουν ως και στην παλαια συμβαση, δηλαδη μεταξυ αλλων, ολοκληρο το προσωπικο θ'απασχολειται πληρως (πενθημερη εβδομαδα) και καμμια ελαττωση μισθων ή και ημερομισθιων απο τα επιπεδα του Ιουλιου 74 θα επελθει (εκτος στην περιπτωση των πωλητων και επιθεωρητων, στην οποια θ'αλλαξει η σχεση καταβολης της αμοιβης υπο μορφη μισθου και προμηθειας).

3. Επιπροσθετως σε τεσσερις εργατουπαλληλους θα παραχωρηθει αυξηση επι του μισθου Δεκεμβριου 1974 απο 5 λιρες.- επι του βασικου.

4. Εξ'αλλου, εκτος των πιο πανω ωφεληματων, σε ολο το εργατουπαλληλικο προσωπικο θα παραχωρηθει μια εβδομαδα αδειας προς εξοφληση της οφειλουμενης κατα το 1974 απο την εταιρεια, 50% της οφειλουμενης αδειας για το 1973 και τα 2/3 του φιλοδωρηματος Χριστουγεννων 1974, το οποιον αυθαιρετως δεν παρεχωρηθη απο την εταιρεια.

5. Για την εφαρμογη της συμφωνιας ετεθησαν τρεις οροι, δυο απο τις Συντεχνιες και ενας απο την Εταιρεια ως εξης:

(α) Εγκριση της συμφωνιας στο συνολο της απο το ενδιαφερομενο προσωπικο (ο ορος εχει εκπληρωθει).

(β) Καταληξη σε συμφωνια μεταξυ τμηματαρχων και εταιρειας για τους ορους απασχολησης τους υστερα απο διαπραγματευσεις με επιτροπεια τους και

(γ) Παραχωρηση εκ μερους της Κεντρικης Τραπεζας Κυπρου αδειας προς τους τραπεζιτες της εταιρειας για αυξηση της δανειοδοτησης της κατα 35 χιλιαδες λιρες.

Οσον αφορα τον (β) λογο η εταιρεια εχει υποβαλει προταση προς τους ενδιαφερομενους τμηματαρχες, οι οποιοι την μελετησαν και υπεβαλαν τις αντιπροτασεις τους.

Τονιζεται συναφως, οτι η εφαρμογη ή οχι της συμφωνιας θα εξαρτηθει απο την ευοδωση ή μη των διαπραγματευσεων μεταξυ τμηματαρχων και εταιρειας.

Αναφορικα με τον (γ) ορο, ο οποιος εθεωρειτο και ο πιο σοβαρος, συντεχνιακος εκπροσωπος μας εδηλωσε, οτι μαλλον θα πρεπει να θεωρειται βεβαιο πως το προβλημα θα

λυθει.

Ηδη το περ. Σαββατο, εκπροσωποι των Συντεχνιων ΠΕΟ και ΣΕΚ επεσκεφθησαν διαδοχικα τους Υπουργους Εργασιας και Οικονομικων κ.κ. Σπανο και Πατσαλιδη, τους οποιους και ενημερωσαν για την ολη κατασταση." Εργατικο Βημα 6/2/75

Η τυχη αυτης της συμφωνιας δεν ηταν καθολου καλυτερη απο το περιεχομενο της επειδη δεν εφαρμοστηκε ποτε:

"Στην Εταιρεια Αδελφοι Λανιτη (Κοκα - Κολα) δεν κατεστη ακομη δυνατη η εφαρμογη της τελευταιας συμφωνιας που επετευχθη στην Αθηνα.

Στην Εταιρεια εξακολουθει να εφαρμοζεται ημιαπασχοληση, με αποτελεσμα να ειναι αρκετες οι περιπτωσεις προσωπικου που **εργαζεται μονον δυο ημερες εβδομαδιαιως...**

Κατοπιν των τελευταιων εξελιξεων, οι επιτροπες των Συντεχνιων συνηλθαν με εκπροσωπους των Τμηματαρχων και κατεληξαν, οπως, οι Τμηματαρχες επιδειξουν περισσοτερη υποχωρητικοτητα με την προυποθεση οτι και η εταιρεια θα κατανοησει το προβλημα και εξευρεθει συμφωνια...

Συγκεριμενα ενω οι Τμηματαρχες απεδεχθησαν την αναστολη του Ταμειου Προνοιας (10%) μεχρι τελους του 1975, την μη παραχωρηση του μισθου του Πασχα, την μειωση των ετησιων αδειων 1974 απο 20 ημερες και περισσοτερες σε μονο μια βδομαδα, η εταιρεια επιμενει και στην αποκοπη του 20% απο τους μισθους τους." Εργατικο Βημα 20/2/1975

Η αδιαλλαχτη σταση του εργοδοτη συνεχιστηκε και αργοτερα με αποτελεσμα στο τελος του Μαρτη να υπογραφτει καποια αλλη προσωρινη συμβαση που θα ισχυε μεχρι το τελος του Απριλη και που προβλεπε οτι:

"... απο 1η Μαρτιου [οι εργαζομενοι στη Κοκα-Κολα] θα πληρωνονται με το 82% της κανονικης μισθοδοσιας τους σε συγκριση με το 75% που πληρωνονταν ως το Φεβρουαριο." Εργατικο Βημα 27/3/75

Το σηριαλ της συμφωνιας που υπογραψε και δεν εφαρμοζε η διευθυνση της Κοκα-Κολα συνεχιστηκε. Στις 10/4/75 απο το Εργατικο Βημα παλι μαθαινουμε οτι:

"Οι συντεχνιες Μεταφορων της ΠΕΟ και ΣΕΚ με επιστολη τους προς την διευθυνση της Εταιρειας Αδελφοι Λανιτη καθιστουν σαφες, οτι η επιτευχθεισα την 25/1/75 συμφωνια των Αθηνων λογω της μη εφαρμογης της στις 10 Φεβρουαριου οπως επρονοειτο ρητως και λογω της απωλειας αρκετων ημερομισθιων μεγαλου αριθμου του εργατουπαλληλικου προσωπικου που ημιαπασχολειται... καλουν την διευθυνση να προσελθει σε διαπραγματευσεις επι των ορων εργασιας..."

Τελικα οταν εφτασε το καλοκαιρι και οι δουλειες των αναψυκτικων αρχισαν να παιρνουν τη πανω βολτα δεχτηκε και ο Λανιτης να εφαρμοσει μια καινουργια συμφωνια που ζητησαν οι

συντεχνιες να υπογραψει για να καλυψουν τα μεροκαματα και αλλα ωφεληματα που εχασαν οι εργαζομενοι στη Κοκα-Κολα απο την αρνηση του να εφαρμοσει τη προηγουμενη συμφωνια για πεντε μηνες:

> "Σαν πολυ πιο βελτιωμενη εκεινης των Αθηνων χαρακτηριζεται απο εργατικης πλευρας η επιτευχθεισα το περ. Σαββατο συμφωνια μεταξυ της εταιρειας Αδελφοι Λανιτη Λτδ (Κοκα - Κολα) και των Συντεχνιων Μεταφορων ΠΕΟ Και ΣΕΚ...
>
> Η πλεον ευνοικοτερη για τους εργατουπαλληλους συμφωνια προνοει, επιπροσθετα απο εκεινη των Αθηνων τα ακολουθα με αναδρομικη ισχυ απο την 1η Ιανουαριου 1975:
>
> -Οι πωλητες και εβδομαδιαιοι εργατες θα παρουν ολοκληρο το φιλοδωρημα της Λαμπρας του 1975 δηλ. οι πρωτοι ενα μηνιαιο μισθο και οι δευτεροι δυο εβδομαδιαιους.
>
> -Το γραφειακο και αλλο προσωπικο θα παρει τα 3/5 του Πασχαλινου φιλοδωρηματος, και
>
> -θα πληρωθει η 1η Ιανουαριου 1975 σαν ημερα αργιας. Σ'ανταλλαγμα αυτου δεν θα δοθει η αδεια μιας βδομαδας του 1973 και 1974 που προνοουσε η συμφωνια των Αθηνων."
> Εργατικο Βημα 25/5/197

Αυτα ηταν τα επιτευγματα της συνδικαλιστικης ηγεσιας στη απεργια και καταληψη της Κοκα-Κολα, αυτα μπορεσε να επιβαλει το "επαναστατικο" κινημα της περιοδου '74 - '76.

ΠΡΟΚΥΡΗΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΤΟ '87

ΞΕΚΙΝΗΜΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ ΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Μαιζώνος 1-Πλ. Βάθης Τηλ: 5247177

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

ΕΞΩ ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ
ΕΞΩ ΤΩΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΝΑΤΟ
ΚΑΤΩ Η ΧΟΥΝΤΑ ΤΟΥ ΕΒΡΕΝ

Η έξοδος του ΣΙΣΜΙΚ στο Αιγαίο πυροδότησε ξανά μια επικίνδυνη κατάσταση στις σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας. Γιατί όμως η χούντα του Εβρέν προχώρησε τώρα σ'αυτό το βήμα; Τι κρύβεται πίσω από αυτό;

Είναι σίγουρο ότι η τουρκική αστική τάξη μπροστά στη βαθειά κρίση της οικονομίας της (50% πληθωρισμός, τεράστια αύξηση της ανεργίας) έχει βλέψεις κι ελπίδες για οικονομική εκμετάλλευση κάποιων, πιθανών κοιτασμάτων πετρελαίου ή άλλων πρώτων υλών, που ίσως υπάρχουν στο Αιγαίο.

Είναι βέβαιο επίσης ότι οι ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ στηρίζουν με κάθε τρόπο το καθεστώς του Εβρέν (όπως έκαναν με την χούντα του Παπαδόπουλου) κι αγωνιούνε για την τύχη του. Γιατί τους εξασφαλίζει την ασυδοσία να χρησιμοποιούν τον στρατηγικό της χώρο για τα ιμπεριαλιστικά τους συμφέροντα στην περιοχή και μέχρι τώρα κράταγε τον τούρκικο λαό αλυσσοδεμένο, σε μια περίοδο που μετά το Ιράν τα στηρίγματα των ΗΠΑ (Ιράκ) καταρέουν ενώ το Ισραήλ περνάει μια καταστροφική κρίση.

Ωστόσο, η κύρια αιτία αυτή τη στιγμή είναι η κρίσιμη πολιτική κατάσταση μέσα στην Τουρκία και ο κίνδυνος κατάρευσης της χούντας μπρος στο οικονομικό αδιέξοδο και τώρα την αντίσταση του τούρκικου λαού. Εκτος από τον ηρωικό αγώνα των Κούρδων, αυτές τις μέρες έχει ξεσπάσει στην Τουρκία το μεγαλύτερο απεργιακό κύμα από την εγκαθίδρυση της χούντας. Την ίδια ώρα που το ΣΙΣΜΙΚ βγήκε να ψάξει για πετρέλαιο, απεργούνε 300.000 εργάτες, με επικεφαλής τους εργάτες στα τούρκικα διυλυστήρια!

Η χούντα του Εβρέν, οξύνοντας τις σχέσεις με την Ελλάδα-όπως ο Γκαλτιέρι στην Αργεντινή με την εισβολή στα Φώκλαντ και η χούντα των συνταγματαρχών, με το πραξικόπημα του Σαμψών στην Κύπρο-επιχειρεί να αποπροσανατολίσει σε εθνικιστικά κανάλια τους αγώνες του τούρκικου λαού για την ανατροπή της.

Η απελπισία οδηγεί τους στρατηγούς σε επικίνδυνες ενέργειες, που δεν αποκλείουν καθόλου το ξέσπασμα πολεμικών επεισοδίων με την Ελλάδα. Ωστόσο την ίδια ώρα η χούντα, οικονομικά και πολιτικά χρεωκοπημένη, φοβάται να οδηγήσει τον τούρκικο λαό σε πόλεμο. Γιατί όπως και η χούντα του Παπαδόπουλου το 1974, δεν τολμά να κινητοποιήσει και να εξοπλίσει το δικό της τον λαό.

Ετσι αυτή τη στιγμή ο τούρκικος λαός, όπως και ο Ελληνικός, δεν έχει καμμία διάθεση για πολέμους, γιατί δεν έχει τίποτα να χωρίσει με τους Ελληνες εργάτες κι αγρότες. Αγωνίζεται για την ανατροπή της χούντας και για να διώξει τους Αμερικάνους. Παλεύει για να κατακτήσει τα δημοκρατικά της δικαιώματα και να βάλλει τους Τούρκους βιομήχανους και τραπεζίτες, που έφεραν και στηρίζουν τον Εβρέν και τους πίνουν το αίμα, να πληρώσουν αυτοί για την κρίση του συστήματος τους.

Η όξυνση του προβλήματος που υποχρέωσε την κυβέρνηση να κάνει μια σειρά ενέργειες (σταμάτημα της λειτουργίας της βάσης της Ν. Μάκρης και η απειλή για θεαματικές αλλάγες στα Βαλκάνια) απόδειξε ότι ο δρόμος του "ρεαλισμού" που χρόνια τώρα ακολούθησε, μόνο ρεαλιστικός δεν ήταν.

Τα γεγονότα απόδειξαν ξανά ότι ούτε η εθνική ανεξαρτησία, ούτε η ειρήνη κατοχυρώνεται με συμβιβασμούς ΜΕΣΑ στα πλαίσια του ΝΑΤΟ και με τις βάσεις. Οτι είχε δίκιο

το εργατικό κίνημα που απαιτούσε και απαιτεί να φύγουν οι βάσεις, να φύγουμε από το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ, πριν ξεσπάσουν κρίσιμα γεγονότα και είναι τότε αργά. Γιατί ποιός πραγματικά πιστεύει τώρα ότι η βάση της Ν. Μάκρης σταμάτησε να λειτουργεί, από τη στιγμή που ΚΑΝΕΙΣ δεν μπορεί να τους ελέγξει,

Ετσι δεν αρκούνε τώρα πια οι απειλές. Χρειάζεται ΑΜΕΣΗ απόφαση για την απομάκρυνση των βάσεων και την αποχώρηση από το ΝΑΤΟ. Για να γίνει όμως αυτό πρέπει να ενθουσιάσουμε και να κινητοποιήσουμε το λαό, για να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά και γρήγορα τις αντιδράσεις ΜΕΣΑ κι έξω από τη χώρα.

Η κυβέρνηση καλεί τώρα τον λαό σε εθνική ομοψυχία. Πως είναι δυνατόν όμως να έχουμε ομοψυχία με τους αστούς και την Δεξιά, που αγωνίζονται για να μείνουν οι βάσεις και οι Αμερικάνοι, Μ'αυτούς που ξεπούλησαν την Κύπρο και στήριξαν τη χούντα του Παπαδόπουλου, Μ' αυτούς που έχουν καταχραστεί δισεκατομμύρια από το Δημόσιο και την ίδια ώρα απολύουν και πίνουν το αίμα του λαού, Με αυτούς που σε τελευταία ανάλυση για τα δικά τους συμφέροντα (υφαλοκρηπίδα, πετρέλαια, διεθνής ανταγωνισμός με Τουρκία στις αγορές) οι εργαζόμενοι και η νεολαία καλούνται να γίνουν κρέας στα κανόνια Γιατί ο φτωχός εργάτης, πιο φτωχός θα είναι όταν θα έχει χάσει και τα χέρια ή τα πόδια του στο βωμό της καπιταλιστικής θυσίας που με τα εθνικιστικά της και αταξικά κηρύγματα η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ συγχίζει το κίνημα και συγκαλύπτει τις πραγματικές διαθέσεις της αστικής τάξης.

Οι εργαζόμενοι στηρίζουν την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ενάντια στις ΗΠΑ και στην χούντα του Εβρεν. Ομως η πολιτική της κυβέρνησης υπονομεύει αυτή τους την διάθεση. Γιατί η λιτότητα και οι επιθέσεις στο λαό που έφερε και στήριξε την Αλλαγή, οι συμβιβασμοί και οι συνεχείς υποχωρήσεις στο ντόπιο και ξένο κεφάλαιο την ίδια ώρα που οι εχθροί των εργαζομένων μέσα κι έξω από την χώρα μας σκάβουν το λάκο, απογοητεύει το κίνημα και δίνει περιθώρια στην αντίδραση (Δεξιά, Εκκλησία, ΗΠΑ) να σηκώνει πάλι κεφάλι.

Μπρος σ'αυτό το αποφασιστικό γεγονός η ηγεσία του ΚΚΕ περιορίστηκε απλά να καλέσει την κυβέρνηση να διώξει τις βάσεις. Υποστήριξε τις πολεμικές προετοιμασίες και τα εθνικιστικά κηρύγματα της κυβέρνησης. Δεν βάζει καθόλου το κυρίαρχο που είναι η πάλη για το Σοσιαλισμό. Γιατί μόνο αν οι Ελληνες και οι Τούρκοι εργάτες γκρεμίσουν τον καπιταλισμό θα βάλουν τις βάσεις για πραγματική ειρήνη στην περιοχή.

Γι'αυτό το εργατικό κίνημα και η νεολαία, οι αγωνιστές της Αλλαγής που πιστεύουμε στην αναγκαιότητα του σοσιαλισμού πρέπει να πάρουμε την τύχη μας στα χέρια μας. Να απαιτήσουμε και να παλέψουμε για την απαλλοτρίωση της περιουσίας της εκκλησίας και του "βασιλιά". Για την κοινωνικοποίηση του ξένου κεφαλαίου που ελέγχει στρατηγικούς τομείς της οικονομίας μας. Στην κοινωνικοποίηση των 200 μεγαλύτερων επιχειρήσεωνπου ελέγχουν το 80% της οικονομίας και στον σοσιαλιστικό σχεδιασμό της κάτω από τη διοίκηση και τον έλεγχο των ίδιων των εργατών. Να επιβάλλουμε τον συνδικαλισμό στο στρατό και την αστυνομία για να φράξουμε το δρόμο οριστικά στην αντίδραση.

Μόνο έτσι μπορούμε να εξασφαλίσουμε την ομοψυχία του εργαζόμενου λαού μας, και με το δικό μας παράδειγμα να καλέσουμε τα αδέλφια μας, τον Τούρκικο λαό, να ανατρέψει τη χούντα του Εβρέν και ν'αγωνιστεί για μια Σοσιαλιστική Τουρκία. Να παλέψουμε ενωμένοι για μια Σοσιαλιστική Ομοσπονδία Ελλάδας-Κύπρου-Τουρκίας, που θα γίνει φάρος για όλους τους καταπιεσμένους λαούς της περιοχής, στην Ευρώπη, τα Βαλκάνια και τη Μ. Ανατολή.

Η κρίση αυτή μπορεί τελικά να περάσει χωρίς επεισόδια. Ομως όπως δείχνει και ο καταστροφικός πόλεμος Ιραν-Ιράκ και η σφαγή στον Λίβανο, η ανεργία, η φτώχεια και ο πόλεμος είναι η μόνη προοπτική που περιμένει τους εργάτες και τη νεολαία μέσ αστα πλαίσια του σάπιου καπιταλιστικού συστήματος.

Οι Μαρξιστές του "Ξ" καλούν κάθε εργαζόμενο και νεολαίο, τους αγωνιστές του ΠΑΣΟΚ και του ΚΚΕ, να παλέψουν μαζί μας ενάντια στον πόλεμο για την εξουσία και το Σοσιαλισμό.

ΟΙ ΛΑΟΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΖΗΣΟΥΝ ΕΙΡΗΝΙΚΑ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΜΑΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ
Ο ΜΟΝΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ

Οργάνωση Σοσιαλιστική Επανάσταση (ΟΣΕ)

ΟΧΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ
ΟΧΙ ΟΜΟΨΥΧΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΟΚΡΑΤΕΣ

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με την ενεργητική υποστήριξη και ομοφωνία όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων μας έφερε στο χείλος ενός πόλεμου με την Τουρκία. 'Εστω κι αν η κρίση την τελευταία στιγμή εκτονώθηκε, οι σωβινιστικές κραυγές ότι "Η Ελλάδα κέρδισε τον πρώτο γύρο" δείχνουν ότι κυβέρνηση και στρατοκρατία ετοιμάζονται ήδη για νέα επικίνδυνα παιχνίδια με τη φωτιά του πολέμου. Ενός πολέμου άδικου, που δεν έχει τίποτα να κάνει με τα συμφέροντα της εργατικής τάξης στις δύο όχθες του Αιγαίου αλλά αντίθετα απειλεί να τη μακελέψει για χάρη των ανταγωνισμών ανάμεσα στους καπιταλιστές και τους στρατηγούς της Αθήνας και της 'Αγκυρας.

'Οσο κι αν οι φυλλάδες προσπαθούν να ζωγραφίσουν την κυβέρνηση και την ελληνική πολεμική μηχανή σαν αθώα περιστερά που αμύνεται απέναντι στις επεκτατικές βλέψεις της 'Αγκυρας, η αλήθεια είναι ότι η ελληνική άρχουσα τάξη διεκδικεί πεισματικά, βήμα—βήμα, το ρόλο της πιό σημαντικής δύναμης στην περιοχή, είναι αποφασισμένη να παλαίψει με νύχια και με δόντια για να μην αφήσει στους Τούρκους ομόλογούς τους την αποκλειστικότητα στο ρόλο του τοπικού χωροφύλακα. 'Αν οι τούρκοι στρατηγοί ελέγχουν το Βόσπορο και τα στενά, οι έλληνες συνάδελφοί τους έχουν στρατιωτικοποιήσει τη Λήμνο και δηλώνουν πρόθυμοι να αναλάβουν τον επιχειρησιακό έλεγχο του Βόρειου Αιγαίου. 'Αν η Τούρκικη αεροπορία βομβαρδίζει τους Κούρδους ακόμα και μέσα στο Ιράκ, η ελληνοκυπριακή κυβέρνηση με τις πλάτες της ελληνικής είναι αυτή που προσφέρει την Κύπρο σαν βάση ανεφοδιασμού για όλους τους "ειρηνευτές" του Λίβανου που μακελεύουν τους Παλαιστίνιους. 'Αν η αμερικάνικη κυβέρνηση δίνει λεφτά και όπλα στη χούντα της Τουρκίας, το αμερικάνικο Κογκρέσο φροντίζει να δίνεται το 70% (το περιβόητο 7 προς 10) στους έλληνες στρατοκράτες. 'Αν οι τούρκοι καπιταλιστές θέλουν να μπούν στην ΕΟΚ, οι έλληνες ανταγωνιστές τους βρίσκονται ήδη μέσα και έχουν το προβάδισμα σαν οικονομικό προγεφύρωμα της ΕΟΚ στη Μέση Ανατολή. Με δύο λόγια ο ελληνικός και τούρκικος καπιταλισμός έχουν εμπλακεί σε έναν σκληρό ανταγωνισμό για το ποιός είναι το κεφαλοχώρι σ'αυτή την τόσο σημαντική αλλά και τόσο επικίνδυνη περιοχή που λέγεται Ανατολική Μεσόγειο, σ'αυτό το σταυροδρόμι όπου διασταυρώνονται τα κρίσιμα συμφέροντα των μεγάλων δυνάμεων του δυτικού ιμπεριαλισμού και του κρατικού καπιταλισμού της ανατολής. Σ'αυτό το βρώμικο ναρκοπέδιο θέλει να υποστηρίξει τα συμφέροντα του το ελληνικό κεφάλαιο και καλεί τους εργαζόμενους να πολεμήσουν για τα... "ιερά και τα όσια".

Το πόσο υποκριτική είναι η δήλωση της κυβέρνησης ότι "δεν διεκδικούμε τίποτα" φάνηκε πολύ καθαρά σ'αυτή την τελευταία κρίση που κορυφώθηκε αυτές τις μέρες. 'Υστερα από τα πήγαινε—έλα του Μπούτου μεταξύ Παπανδρέου και Οζάλ, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ξεκαθάρισε ότι το αντάλλαγμα που διεκδικεί για να συμφωνήσει στην ένταξη της Τουρκίας στην ΕΟΚ είναι η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας με τρόπο ώστε να δοθούν όλα τα πετρέλαια του Αιγαίου στο ελληνικό κεφάλαιο. Για να μπορούν οι Λάτσηδες και οι Βαρδινογιάννηδες να επεκτείνουν τις γνωστές κομπίνες τους με τα κρατικά διυλιστήρια και τη Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου σε ολόκληρο το Αιγαίο, το ΠΑΣΟΚ σήμανε πολεμικό συναγερμό.

Αμέσως από γύρω συσπειρώθηκαν όχι μόνο οι δυνάμεις που υπηρετούν ανοιχτά τα συμφέροντα του ελληνικού καπιταλισμού, όπως η Νέα Δημοκρατία και η Εκκλησία που διέκοψε τις κινητοποιήσεις της, αλλά και οι δυνάμεις της ταξικής συνεργασίας, η συνδικαλιστική γραφειοκρατία και οι ρεφορμιστές. Το σταμάτημα των απεργιών και οι δηλώσεις του Κύρκου και του Φλωράκη που αισθάνθηκαν "ικανοποίηση" γιατί ενημερώθηκαν για τα μυστικά του Πεντάγωνου και υποστήριξαν τα πολεμικά μέτρα ετοιμότητας της στρατοκρατίας είναι ενέργειες ανοιχτού ξεπουλήματος του εργατικού κινήματος στο βωμό των καπιταλιστικών συμφερόντων. Το άλλοθι ότι τάχα η κυβέρνηση άκουσε τις συμβουλές τους και έκλεισε την αμερικάνικη βάση της Νέας Μάκρης με κανένα τρόπο δεν μπορεί να μασκαρέψει αυτή την υποταγή σαν δήθεν "αντιμπεριαλιστική" συνεργασία. Και το τούρκικο καθεστώς — που σίγουρα δεν διεκδικεί αντιμπεριαλιστικά παράσημα — είχε κλείσει τις βάσεις στα πλαίσια των παζαρεμάτων με τους αμερικάνους, Τέτοιες συμβολικές ενέργειες των κυβερνήσεων δεν δικαιολογούν την μετατροπή της αριστεράς σε ουρά τους.

Η εργατική τάξη δεν έχει τίποτα να κερδίσει από τις πολεμικές περιπέτειες όπου το προσκαλούν οι καπιταλιστές. Αυτό το μαρτυράει έμμεσα και ο πανικός που επικράτησε μπροστά στην απειλή του πολέμου.

Απέναντι στο "ψύχραιμο κάλεσμα" της κυβέρνησης ο απλός κόσμος έδειξε πόσο θέλει να πολεμήσει τρέχοντας στα σούπερ-μάρκετ. Το ζητούμενο είναι μια αριστερά που αντί να συντάσεται με τη στρατοκρατία εγκαταλείποντας τις μάζες στην πανικόβλητη εξατομικοποίησή τους, θα πρέπει να καλεί στον αγώνα ενάντια στην αστική πολεμοκαπηλεία. Ενάντια στη διάλυση και την αναστολή των αγώνων θα πρέπει να δώσουμε μάχη για να προσθέσουμε και τα αντιπολεμικά συνθήματα δίπλα στα καθημερινά αιτήματα ενάντια στη λιτότητα και τις απολύσεις. Μόνο έτσι μπορούμε να χτίσουμε τη μοναδική δύναμη που μπορεί να ξερριζώσει οριστικά την απειλή του πολέμου — ένα γερό εργατικό κίνημα που παλεύει για την ανατροπή των καπιταλιστών και του κράτους τους.

* ΟΧΙ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΩΝ

* ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΕΝΩΜΕΝΟΙ

* ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΑΠΕΡΓΙΩΝ

* ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΛΙΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΙΣΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΕΜΟΚΑΠΗΛΕΙΑΣ

ΟΣΕ: Μενάνδρου 50, Αθήνα τηλ. 52[illegible] 1001
Ναυμαχίας Λήμνου 7, Θεσσαλονίκη